European Commission

# Erasmus+

## *Pályázati útmutató*

***Amennyiben a különböző nyelvű változatok között jelentésbeli eltérések vannak, az angol nyelvű változat az irányadó a más nyelvű változattal szemben.***

*1. verzió (2018): 25/10/2017*

Erasmus+

# Tartalomjegyzék

**Rövidítések** ..... 5
**Bevezetés** ..... 6
**A pályázati útmutató rövid áttekintése** ..... 7
**A. rész: Általános információk az Erasmus+ programról** ..... 8
**Az Erasmus+ program céljai és fő sajátosságai** ..... 11
**Általános cél** ..... 12
**Az Erasmus+ program fontos elemei** ..... 13
**Az Erasmus+ program felépítése** ..... 20
**A program költségvetése** ..... 24
**Az Erasmus+ program végrehajtói** ..... 25
**Az Európai Bizottság** ..... 26
**A program megvalósításában részt vevő egyéb szervek** ..... 28
**Ki vehet részt az Erasmus+ programban?** ..... 36
**Résztvevők** ..... 37
**Részt vevő intézmények** ..... 38
**Támogatható országok** ..... 39
**B. rész: A Pályázati útmutatóban érintett tevékenységtípusokkal kapcsolatos tudnivalók** ..... 42
**A három pályázati kategória** ..... 45
**1. pályázati kategória: Mobilitási projektek** ..... 46
**Mobilitási projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén** ..... 48
**A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak és a felsőoktatási munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási projekt** ..... 51
**Mobilitási projekt a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók számára** ..... 72
**Mobilitási projektek az iskolák munkatársai/szakemberei/oktatói számára** ..... 86
**Mobilitási projektek a felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók számára** ..... 92
**Fiataloknak és ifjúságsegítőknek szánt mobilitási projekt** ..... 98
**Fiataloknak szóló mobilitási projektek: Önkéntességi projektek** ..... 107
**Erasmus Mundus közös mesterképzések** ..... 117
**Erasmus+ mesterképzési hallgatói hitelek** ..... 129
**2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén** ..... 130
**Stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén** ..... 133
**Tudásfejlesztési szövetségek** ..... 155
**Ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek** ..... 165
**Kapacitásépítés a felsőoktatás területén** ..... 185
**Kapacitásépítés az ifjúságügy terén** ..... 201
**3. pályázati kategória: Szakpolitikai reformok támogatása (KA3)** ..... 214
**Strukturált párbeszéd: a fiatalok és az ifjúságügy területén tevékenykedő döntéshozók találkozói** ..... 217

**Jean Monnet tevékenységek** ..... 223
**A támogatható tevékenységek** ..... 224
**A Jean Monnet tevékenységek céljai** ..... 225
**Jean Monnet modulok** ..... 227
**Jean monnet katedra** ..... 232
**Jean Monnet Kiválósági Központok** ..... 237
**Jean Monnet támogatás egyesületeknek** ..... 242
**Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)** ..... 246
**Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)** ..... 251
**Sport** ..... 264
**Támogatható cselekvések** ..... 265
**Együttműködési partnerségek** ..... 267
**Kis együttműködési partnerségek** ..... 274
**Európai nonprofit sportesemények** ..... 279
**C. rész – Tájékoztató a pályázók számára** ..... 284
**Hogyan kell benyújtani Erasmus+ pályázatot?** ..... 285
**1. lépés: Regisztráció a Participant Portalon** ..... 286
**2. lépés: A program feltételeinek és szempontjainak való megfelelés ellenőrzése** ..... 287
**3. lépés: A pénzügyi feltételek ellenőrzése** ..... 294
**4. lépés: A pályázati űrlap kitöltése és benyújtása** ..... 299
**Mi történik a pályázat benyújtása után?** ..... 301
**Mi történik, ha elfogadják a pályázatot?** ..... 303
**Támogatási szerződés/határozat** ..... 304
**A támogatás összege** ..... 306
**Fizetési eljárások** ..... 307
**Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok** ..... 309
**Egyéb fontos szerződéses rendelkezések** ..... 311
**Pénzügyi garancia** ..... 312
**Alvállalkozó szerződtetése és közbeszerzési szerződés odaítélése** ..... 313
**Tájékoztatás az odaítélt támogatásokról** ..... 314
**Nyilvánosság** ..... 315
**Ellenőrzések és vizsgálatok** ..... 316
**Adatvédelem** ..... 317
**A szabad hozzáférésre vonatkozó követelmény** ..... 318
**Nyílt licenc és szellemitulajdon-jogok** ..... 319
**Alkalmazandó szabályok** ..... 320
**Mellékletek** ..... 321
**I. Melléklet** ..... 322
**A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak és a felsőoktatási munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási projekt** ..... 323
**Mobilitási projekt a szakképzésben tanulók és a szakképzési munkatársak számára** ..... 332
**Mobilitási projektek az oktatásban dolgozó szakemberek számára** ..... 340
**Mobilitási projekt a felnőttoktatásban dolgozók számára** ..... 344
**Fiataloknak és ifjúságsegítőknek szánt mobilitási projekt** ..... 347

**Erasmus Mundus közös mesterképzések** ..... 355
**Stratégiai partnerségek** ..... 359
**Fejlesztési projektek a felsőoktatás területén** ..... 379
**II. melléklet – Az eredmények terjesztése és hasznosítása** ..... 388
**III. melléklet – Fogalmak magyarázata** ..... 397
**IV. Melléklet: Hasznos referenciák és elérhetőségek** ..... 411

# Rövidítések

- **EAC**: Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság
- **EACEA**: Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség
- **ECAS**: az Európai Bizottság ügyfélkapu rendszere
- **ECHE**: Erasmus Felsőoktatási Charta
- **ECTS**: Európai Kreditátviteli és -gyűjtési Rendszer
- **ECVET**: Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer
- **EHEA**: Európai Felsőoktatási Térség
- **EBB**: Európai Beruházási Bank
- **ELL**: Európai Nyelvi Díj
- **EP**: Európai Parlament
- **EPALE:** Felnőttkori Tanulás Európai Platformja
- **EQAR**: Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nyilvántartás
- **EQAVET**: a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete
- **EKKR**: Európai Képesítési Keretrendszer
- **ESCO**: készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása
- **EU**: Európai Unió
- **FR**: financiális rendelkezések
- **HEI**: felsőoktatási intézmény
- **HERE**: a felsőoktatási reform szakértőinek hálózata
- **IKT**: információs és kommunikációs technológiák
- **ISP**: intenzív tanulmányi program
- **EMJMD**: Erasmus Mundus közös mesterképzés
- **NI**: nemzeti iroda
- **NARIC**: felsőfokú tanulmányok és oklevelek elismerésével foglalkozó nemzeti információs központ
- **NEO**: nemzeti Erasmus+ iroda
- **NKKR**: nemzeti képesítési keretrendszer
- **OECD**: Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Intézmény
- **OER**: nyitott oktatási segédanyagok
- **OMC**: Nyitott koordinációs módszer
- **PIC**: egyéni azonosító kód
- **URF**: URF portál
- **VET**: szakképzés vagy szakoktatás és -képzés

# Bevezetés

Ez a pályázati útmutató azoknak készült, akik alapos ismereteket szeretnének szerezni az Erasmus+ programról. Elsősorban a következő célcsoportoknak szól:

- részt vevő intézmények: a program által támogatott tevékenységeket szervező intézmények, szervezetek vagy szervek;
- résztvevők: a részt vevő intézmények által szervezett tevékenységekben részt vevő személyek (hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, tanulók, felnőtt tanulók, fiatalok, önkéntesek vagy egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők, az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport terén tevékenykedő szakemberek stb.).

Az Európa-szerte működő különböző intézmények minden évben több ezer projekttel pályáznak az Erasmus+ program pénzügyi támogatásának elnyerésére, ezért a Bizottság átlátható értékelési folyamatot dolgozott ki annak érdekében, hogy a legjobb projektek részesülhessenek támogatásban:

- a pályázati útmutató a tevékenységek többségére vonatkozóan részletesen meghatározza a programból származó támogatások odaítélésének szabályait és feltételeit;
- néhány más, csak ebben a pályázati útmutatóban említett tevékenység vonatkozásában a támogatásban részesülés szabályait és feltételeit az Európai Bizottság által vagy nevében közzétett külön pályázati felhívások ismertetik.

A pályázni kívánó intézmények további referenciadokumentumokból is meríthetnek ötleteket vagy tájékozódhatnak; a pályázati útmutató IV. mellékletében felsorolunk néhányat ezek közül.

# A pályázati útmutató rövid áttekintése

A pályázati útmutató három fő részből áll:

- Az A. rész a program általános áttekintését tartalmazza. Tájékoztatást nyújt a program célkitűzéseiről, prioritásairól és fő sajátosságairól, a programországokról, a program megvalósítási struktúráiról és a rendelkezésre álló teljes költségvetésről. Ez a rész azoknak szól, akik általános áttekintést kívánnak kapni a program hatóköréről és felépítéséről.
- A B. rész a pályázati útmutatóban érintett, a program keretében támogatható tevékenységeket ismerteti. Ez a rész főként azoknak szól, akik részletesebben szeretnének tájékozódni arról, hogy milyen típusú projektek kapnak támogatást a programban. A B. részben ismertetett információkkal kapcsolatban az útmutató I. mellékletében találhatók további részletek.
- A C. rész részletes információkat tartalmaz a pályázati folyamattal és a projektek kiválasztásával kapcsolatos eljárásokról, valamint az Erasmus+ támogatás odaítélésével kapcsolatos adminisztratív és pénzügyi rendelkezésekről. Ez a rész azoknak szól, akik pályázatot kívánnak benyújtani az Erasmus+ programhoz kapcsolódóan.

A pályázati útmutató ezen kívül a következő mellékleteket tartalmazza:

- I. melléklet: Kiegészítő szabályok és információk a pályázati útmutató által érintett tevékenységre vonatkozóan
- II. melléklet: Terjesztési iránymutatások a kedvezményezettek számára
- III. melléklet: A pályázati útmutatóban használt kulcsfogalmak jegyzéke és meghatározása
- IV. melléklet: Hasznos referenciák és elérhetőségek

# A. rész: Általános információk az Erasmus+ programról

Az Erasmus+ program az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport területén a 2014–2020 közötti időszakra létrehozott uniós program1. Az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport jelentős mértékben hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások, valamint az évtized végéig Európa előtt álló legfontosabb kihívások kezeléséhez, valamint a növekedésre, a munkahelyteremtésre, a méltányosságra és a társadalmi befogadásra irányuló európai szakpolitikai menetrend megvalósításához.

Az európai kormányok egyik legsürgetőbb feladata a – különösen a fiatalok körében – nagy arányú munkanélküliség elleni küzdelem. Túl sok fiatal válik korai iskolaelhagyóvá, és ki van téve a munkanélküliség és a társadalmi marginalizáció magas kockázatának. Ugyanez a veszély fenyeget sok, alacsony képzettséggel rendelkező felnőtt munkavállalót is. A technológiák a társadalom működéséhez igazodva változnak, és biztosítani kell a lehető legjobb kihasználásukat. Az uniós vállalkozásoknak a tehetséggondozás és az innováció révén versenyképesebbé kell válniuk.

Európának összetartóbb és befogadóbb társadalmakra van szüksége, amelyek lehetővé teszik, hogy a polgárok aktív szerepet töltsenek be a demokratikus életben. Az oktatás, a képzés, az ifjúsági munka és a sport kulcsfontosságú a közös európai értékek népszerűsítéséhez, a társadalmi integráció elősegítéséhez, a kultúrák közötti megértés és a közösséghez tartozás érzésének megerősítéséhez és az erőszakos radikalizáció megelőzéséhez. Az Erasmus+ program hatékony eszköz a hátrányos helyzetűek, különösen az újonnan érkező migránsok befogadásának népszerűsítéséhez.

A Lisszaboni Szerződés rendelkezésével („a fiatalok ösztönzése arra, hogy vegyenek részt Európa demokratikus életében”) összhangban további kihívást jelent a fiatalok társadalmi tőkéjének, felelősségvállalásának és aktív társadalmi szerepvállaláshoz szükséges képességeinek fejlesztése. Ennek a megvalósítását olyan nem formális tanulási tevékenységek is elősegíthetik, amelyek célja a fiatalok készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése, valamint aktív társadalmi szerepvállalásra ösztönzése. Az ifjúsági szervezetek és az ifjúságsegítők számára – szakmai felkészültségük javítása, valamint az ifjúsági munka európai dimenziójának továbbfejlesztése érdekében – megfelelő képzési és együttműködési lehetőségeket is biztosítani kell.

A hatékony oktatási és képzési rendszerek, illetve ifjúságpolitikák felruházzák az embereket a munkaerőpiacon és a gazdaságban elvárt készségekkel, és lehetővé teszik számukra az aktív társadalmi szerepvállalást és az önmegvalósítást. A politikai döntéshozók és az érdekelt felek közös elképzelésein, megbízható adatokon, valamint a különböző szakterületek és szintek együttműködésén alapuló oktatási, képzési és ifjúságügyi reformok hozzájárulhatnak ezeknek a céloknak az eléréshez.

Az Erasmus+ program célja, hogy támogassa a programországokat az európai tehetségbázisban és társadalmi tőkében rejlő lehetőségek hatékony kihasználására irányuló törekvéseikben, az egész életen át tartó tanulás távlatát tartva szem előtt, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén a formális, a nem formális és az informális tanulás támogatásával. A program ezenkívül gyarapítja a partnerországok közötti együttműködési és mobilitási lehetőségeket, különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy területén.

Az Erasmus+ program a Lisszaboni Szerződésben bevezetett egyik új elemmel összhangban a sportért felelős szervek együttműködésének előmozdításával a sport európai dimenzióját erősítő tevékenységeket is támogatja. A program európai hálózatok létrehozását és fejlesztését támogatja, lehetőséget teremtve az érdekelt felek közötti együttműködésre, valamint a sport és a testmozgás különböző területeivel kapcsolatos ismeretek és know-how cseréjére és átadására. A fokozottabb együttműködésnek – a testmozgás hiányából fakadó társadalmi és gazdasági költségek csökkentése révén – különösen az európai humán tőkében rejlő lehetőségek kialakítása terén lesznek kedvező hatásai.

A program olyan tevékenységeket, együttműködéseket és eszközöket támogat, amelyek megfelelnek az Európa 2020 stratégia és annak kiemelt kezdeményezései – például a Mozgásban az ifjúság és az Új készségek és munkahelyek menetrendje – célkitűzéseinek. A program a nyitott koordinációs módszerek révén az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere és az EU ifjúsági stratégiája által követett célkitűzések megvalósításához is hozzájárul.

A tudásba, a készségekbe és a kompetenciákba való befektetés – azáltal, hogy Európában és Európán kívül is elősegíti a növekedést, a méltányosságot, a jólétet és a társadalmi befogadást – az egyének, az intézmények, a szervezetek és a társadalom egészének javát szolgálja.

> Az Erasmus+ pályázati útmutató az Európai Bizottság által elfogadott Erasmus+ éves munkaprogramnak megfelelően készült, ezért az elkövetkezendő években elfogadásra kerülő munkaprogramokban meghatározott prioritásoknak és cselekvési irányvonalaknak megfelelően sor kerülhet az útmutató felülvizsgálatára. A pályázati útmutatóban foglaltak végrehajtása a költségvetési hatóság által az adott év költségvetésének elfogadását követően a költségvetési tervezetben meghatározott előirányzatok rendelkezésre állásától vagy az ideiglenes tizenkettedek rendszerétől is függ.

# A múltbeli tapasztalatok felhasználása, előretekintés a jövőbe

Az Erasmus+ program az elmúlt több mint 25 év európai oktatási, képzési és ifjúságügyi programjainak eredményeire épül, amelyek az európai és a nemzetközi együttműködés dimenziójára egyaránt kiterjednek. Az Erasmus+ a 2007–2013 közötti időszakban a Bizottság által végrehajtott alábbi európai programok összevonásával jött létre:

- Az egész életen át tartó tanulás programja
- A fiatalok lendületben program
- Az Erasmus Mundus program
- Tempus
- Alfa
- Edulink
- Az iparosodott országokkal folytatott felsőoktatási együttműködési programok

Ezek a programok a felsőoktatás (annak nemzetközi dimenzióját is beleértve), a szakképzés, a közoktatás, a felnőttképzés és az ifjúságügy (annak nemzetközi dimenzióját is beleértve) terén

folytatott tevékenységeket támogatják.

Az Erasmus+ célja, hogy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területeit érintő szinergiák és a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködés támogatásával, a különböző cselekvések és projektformák közötti mesterséges határok felszámolásával, új ötletek támogatásával, a munka és a civil társadalom világából érkező új szereplők megszólításával, valamint új együttműködési formák ösztönzésével túlmutasson ezeken a programokon.

Ezért alapvető jelentőségű volt, hogy a program széles körben ismert és elismert elnevezést kapjon. A program keretében támogatott cselekvésekkel és tevékenységekkel kapcsolatos tájékoztatás során ezért mindenekelőtt az „Erasmus+” elnevezés használandó. Annak érdekében azonban, hogy a korábbi programok résztvevői és kedvezményezettjei segítséget kapjanak az Erasmus+ programban való eligazodáshoz, kommunikációs célra és a programmal kapcsolatos információk terjesztése céljából az egyes ágazatokhoz kapcsolódó tevékenységek tekintetében az általános „Erasmus+” elnevezésen kívül a következő elnevezések is használhatók:

- „Erasmus+: Comenius”, a programnak kizárólag a közoktatás területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Erasmus”, a programnak kizárólag a felsőoktatás területéhez kapcsolódó és a programországoknak szánt tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Erasmus Mundus”, az Erasmus Mundus közös mesterképzések vonatkozásában;
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci”, a programnak kizárólag a szakképzés területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Grundtvig”, a programnak kizárólag a felnőttkori tanulás területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Fiatalok lendületben”, a programnak kizárólag a fiatalok nem formális és informális tanulásához kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Jean Monnet”, a programnak kizárólag az európai uniós tanulmányok területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Sport”, a programnak kizárólag a sport területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában.

1.AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1288/2013/EU RENDELETE (2013. december 11.) az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:HU:PDF)

# Az Erasmus+ program céljai és fő sajátosságai


- ÁLTALÁNOS CÉL
- AZ ERASMUS+ PROGRAM FŐ SAJÁTOSSÁGAI

# Általános cél

Az Erasmus+ program a következők megvalósításához járul hozzá:

- az Európa 2020 stratégiában – ezen belül is a kiemelt oktatási célban – megfogalmazott célkitűzések megvalósítása 1;
- az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretében („Oktatás és képzés 2020”) megfogalmazott célkitűzések megvalósítása, a megfelelő referenciaértékeket is ideértve;
- a partnerországok felsőoktatásának fenntartható fejlesztése;
- az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének (2010–2018) átfogó célkitűzései;
- a sport európai dimenziójának, különösen az alulról szerveződő sport fejlesztésére vonatkozó célkitűzés a sportra vonatkozó uniós munkatervvel összhangban;
- az európai értékek előmozdítása az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkével összhangban 2.

1.A kiemelt oktatási cél az, hogy 2020-ig a korai iskolaelhagyás aránya 10 % alá csökkenjen, ugyanakkor a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya legalább 40 %-ra növekedjen.

2.Az unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

# Az Erasmus+ program fontos elemei

A program következő elemei külön figyelmet érdemelnek. Közülük néhányat a Bizottság honlapja részletesebben ismertet.

## Készségek és képesítések elismerése és érvényesítése

Az Erasmus+ támogatja az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközöket, különös tekintettel a következőkre:

- Europass,
- Youthpass,
- az európai képesítési keretrendszer (EKKR),
- az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS),
- az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET),
- a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete (EQAVET),
- az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás (EQAR),
- az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetség (ENQA),

valamint az ezen eszközöket támogató uniós oktatási és képzési hálózatok, különösen a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok (NARIC), a Euroguidance hálózatok, a nemzeti Europass központok és az EKKR nemzeti koordinációs pontjai.

Ezen eszközök közös célja annak biztosítása, hogy a készségek és a képesítések az országhatárokon belül és azokon átívelően is könnyebben elismerhetőek és érthetőbbek legyenek az oktatás és a képzés valamennyi alrendszerében, függetlenül attól, hogy azok elsajátítása formális oktatás és képzés, vagy más tanulási tapasztalatok (például munkatapasztalat, önkéntes munka, online tanulás) keretében történt-e. Ezek az eszközök továbbá azt célozzák, hogy az oktatás-, a képzési és az ifjúságpolitika a jobb munkaerő-piaci integráció és mobilitás révén fokozottabban hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó célkitűzéseinek, valamint kiemelt oktatási és foglalkoztatási céljainak megvalósításához.

E célkitűzések megvalósítása érdekében a rendelkezésre álló eszközöknek alkalmasaknak kell lenniük az olyan új jelenségek kezelésére, mint az oktatás nemzetköziesedése és a digitális tanulás terjedése, valamint a tanulók szükségleteihez és céljaihoz igazított rugalmas tanulási útvonalak megteremtésének támogatása. A jövőben szükségessé válhat az eszközök továbbfejlesztése is, hogy még inkább egymásra épüljenek, és még egyszerűbbek legyenek, így támogatva a tanulók tanulmányi célú szabad mozgását, illetve a munkavállalók munkavállalási célú szabad mozgását.

További információ:
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_hu.htm

## A projekteredmények terjesztése és hasznosítása

Az eredmények terjesztése és hasznosítása az Erasmus+ projektek életciklusának fontos része.

Lehetőséget teremt a részt vevő szervezetek/intézmények számára a projektjeik elért és megvalósítandó eredményeinek megosztására, ezáltal a hatásuk kiterjesztésére és fenntarthatóságuk javítására, valamint az Erasmus+ európai hozzáadott értékének igazolására.

A projekteredmények sikeres terjesztése és hasznosítása érdekében az Erasmus+ szerinti projektekben érintett szervezeteknek/intézményeknek tudomásul kell venniük, hogy a projektek megtervezésekor és megvalósításakor kellő figyelmet kell fordítaniuk a tapasztalatok terjesztését és a hasznosítását szolgáló tevékenységekre. E tevékenységek szintjének és intenzitásának arányosnak kell lennie az Erasmus+ különböző cselekvéseinek célkitűzéseivel, hatókörével és céljaival.

Egy-egy projekt eredményei különösen relevánsak és érdekesek lehetnek a projekt tárgyterületein kívül is, ezért az egyes projektek keretében olyan stratégiák és módszerek kialakítására célszerű törekedni, amelyek biztosítják, hogy mások könnyen hozzáférhessenek a kidolgozott és előállított eredményekhez. Erre vonatkozóan a programútmutató II. mellékletében olvashatók konkrét iránymutatások.

## Az Erasmus+ program oktatási segédanyagokhoz való nyílt hozzáférésre vonatkozó követelménye

Az Erasmus+ a tanulás, az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka támogatása érdekében előmozdítja a projekteredményekhez való nyílt hozzáférést. Az Erasmus+ kedvezményezettjei vállalják, hogy a program által támogatott projektek keretében készített oktatási segédanyagokat és segédeszközöket – dokumentumokat, médiatartalmakat, szoftvereket vagy más anyagokat – nyílt licenc alkalmazásával szabadon hozzáférhetővé teszik a nyilvánosság számára. A segédanyagoknak könnyen hozzáférhetőnek és költség- illetve korlátozásmentesen visszakereshetőnek kell lenniük, s a nyílt licencnek lehetővé kell tennie, hogy a nagyközönség felhasználhassa, újrafelhasználhassa, adaptálhassa és megoszthassa azokat. Ezek az anyagok az úgynevezett nyitott oktatási segédanyagok. A fenti célnak megfelelően a segédanyagokat szerkeszthető digitális formátumban, megfelelő és szabadon hozzáférhető formában kell feltölteni. Noha az Erasmus+ arra ösztönzi a kedvezményezetteket, hogy a legnyíltabb licenceket[1] használják, a kedvezményezettek dönthetnek úgy, hogy korlátozásokat előíró – például a kereskedelmi célú felhasználást korlátozó, vagy a származékos művek esetében ugyanazon licenc alkalmazására kötelező – licenceket használnak, amennyiben ezt a projekt jellege és az anyag típusa megkívánja, és amennyiben ez nem akadályozza a segédanyag nagyközönség általi felhasználását, újrafelhasználását, adaptálását és megosztását. A nyílt hozzáférésre vonatkozó követelmény kötelező, és nem sértheti a támogatások kedvezményezettjeinek szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

## Az Erasmus+ szerinti, kutatásokhoz és adatokhoz való nyílt hozzáférés

Az Erasmus+ arra ösztönzi a kedvezményezetteket, hogy kutatási eredményeiket nyílt hozzáférési útvonalak révén, azaz költségmentesen és a hozzáférés más korlátozásától mentesen tegyék közzé. A program továbbá arra ösztönzi a kedvezményezetteket, hogy nyílt licenceket alkalmazzanak e kutatási eredményekhez. Amennyiben lehetséges, a projektek során összegyűjtött adatokat „nyílt adatokként”, azaz nyílt licenccel kell közzétenni megfelelő formátumban és megfelelő, nyílt adatplatformon.

# Nemzetközi dimenzió

Az Erasmus+ erőteljes nemzetközi dimenzióval (azaz partnerországokkal való együttműködéssel) rendelkezik, különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy területén.

A felsőoktatás területén az Erasmus+ a következő, a partnerországokkal való együttműködésre irányuló pályázati kategóriákat támogatja:

- a partnerországbeli tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitását előmozdító **nemzetközi kreditszintű egyéni mobilitás és Erasmus Mundus közös mesterképzések** (az 1. pályázati kategória keretében);
- a partnerországok – különösen az Unióval szomszédos partnerországok – felsőoktatási intézményeinek és rendszereinek korszerűsítésére és nemzetköziesedésére hatással lévő együttműködést és partnerségeket előmozdító **felsőoktatási kapacitásépítési projektek** (a 2. pályázati kategória keretében);
- **a szakpolitikai párbeszéd támogatása** (a 3. pályázati kategória keretében) az Unióval szomszédos partnerországokban működő, felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértői hálózat és a végzett hallgatók nemzetközi egyesületének közreműködésével, a partnerországokkal folytatott szakpolitikai párbeszéden, valamint a vonzerő fokozását és a népszerűsítést szolgáló nemzetközi eseményeken keresztül;
- az európai uniós tanulmányok területére irányuló oktatást, kutatást és gondolkodást világszerte ösztönző **Jean Monnet**-tevékenységek.

Az ifjúságügy területén az Erasmus+ a következő pályázati kategóriákat támogatja:

- **a fiatalok és az ifjúságsegítők mobilitása** (az 1. pályázati kategória keretében), amely az Unióval szomszédos partnerországokkal együttműködésben előmozdítja az ifjúsági csereprogramokat, az önkéntes tevékenységeket és az ifjúságsegítők mobilitását;
- **ifjúságügyi kapacitásépítési projektek** (a 2. pályázati kategória keretében), amelyek előmozdítják az ifjúsági munka, az ifjúságpolitikák és az ifjúságügyi rendszerek minőségének javítására, valamint a nem formális oktatás elismerésére kedvező hatást gyakorló együttműködési és mobilitási tevékenységeket a partnerországokban, nevezetesen az afrikai, a karibi és a csendes-óceáni államokban (AKCS-államok), illetve az ázsiai és a latin-amerikai országokban;
- az Unióval szomszédos partnerországok fiataljainak és ifjúsági szervezeteinek bevonása az ifjúságügyi **strukturált párbeszédbe** (a 3. pályázati kategória keretében) olyan nemzetközi találkozókon, konferenciákon és eseményeken való részvétellel, amelyek előmozdítják a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet.

A program egyéb cselekvései (stratégiai partnerségek, tudásfejlesztési szövetségek, ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek, együttműködési partnerségek) is hozzáférhetők a partnerországok szervezetei/intézményei számára, amennyiben részvételük hozzáadott értéket teremt az adott projektre nézve (további információkért tanulmányozza a pályázati útmutató B. részét).

# Többnyelvűség

A többnyelvűség az európai projekt egyik sarokköve és az „Egyesülve a sokféleségben” jelszóval fémjelzett uniós törekvés hatásos jelképe. Az idegen nyelvek kiemelkedően fontos szerepet töltenek be a munkaerőpiacon való érvényesüléshez és a rendelkezésre álló lehetőségek legjobb hasznosításához szükséges készségek között. Az Unió azt a célt tűzte ki, hogy minden polgár számára meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy fiatal korától kezdve legalább két idegen nyelvet elsajátíthasson.

A program egyik konkrét célkitűzése a nyelvtanulás és a nyelvi sokféleség előmozdítása. A nyelvi kompetenciák hiánya jelenti az európai oktatási, képzési és ifjúsági programokban való részvétel egyik fő akadályát. A nyelvi támogatás nyújtása érdekében bevezetett lehetőségek célja a mobilitás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulási teljesítmény javítása, és ezáltal a program konkrét célkitűzésének támogatása.

Nyelvi támogatás azon nyelv kapcsán érhető el az 1. pályázati kategória keretében támogatott, hosszú távú mobilitási tevékenységekben részt vevők számára, amelyet az adott mobilitási tevékenység (külföldi tanulmányok, szakmai gyakorlat vagy önkéntes munka) során használnak. A nyelvi támogatás elsősorban az Erasmus+ Online Linguistic Support (Erasmus+ online nyelvi támogatás) platformon keresztül biztosított, mivel az elektronikus távoktatás a hozzáférés és a rugalmasság tekintetében előnyös a nyelvtanuláshoz.

Az Erasmus+ Online Linguistic Support (http://erasmusplusols.eu) a nyelvi kompetenciák kötelező felméréséből és önkéntes nyelvtanfolyamokból áll. A nyelvi felmérés a kezdeményezés lényeges aspektusa ahhoz, hogy minden egyes résztvevő számára megfelelő felkészítést lehessen biztosítani, és össze lehessen gyűjteni az uniós mobilitási tevékenységek résztvevőinek nyelvi készségeire vonatkozó adatokat. A résztvevők ezért a nyelvi kompetenciáik terén elért előrehaladás nyomon követése érdekében a mobilitási időszak előtt, majd a mobilitási időszak után ismételten nyelvi felmérésen vesznek részt. A kiutazás előtti nyelvi szintfelmérő teszt eredménye, bárhogyan sikerül is, nem zárja ki a résztvevőket a mobilitási tevékenységben való részvételből.

Az online nyelvi felmérés tehát nem az Erasmus+ mobilitási tevékenységek résztvevőinek kiválasztására szolgál, hanem arra, hogy szükség esetén lehetőséget nyújtson nyelvi szintjük fejlesztésére. A nyelvi támogatásnak a küldő és a fogadó intézmény közötti kölcsönös bizalomra kell épülnie: a küldő intézmény feladata, hogy a résztvevőket a legmegfelelőbb nyelvi támogatásban részesítse annak biztosítása érdekében, hogy a mobilitás kezdetére elérjék a fogadó intézménnyel közösen megállapított, ajánlott nyelvi szintet.

Amíg az online eszközökön keresztül nem lesz minden nyelv elérhető, a mobilitási projektek kedvezményezettjei pénzügyi finanszírozásban részesülnek a Bizottság által nyújtott online szolgáltatáson keresztül nem elérhető nyelveken biztosított nyelvi támogatáshoz.

A 2. pályázati kategória keretében a nyelvoktatás és -tanulás területén megvalósuló stratégiai partnerségek létrehozását ösztönzik. A nyelvi készségek támogatásával kapcsolatos innováció és bevált gyakorlatok közé tartozhatnak például az oktatási és értékelési módszerek, a pedagógiai segédanyagok kidolgozása, a kutatás, a számítógéppel támogatott nyelvtanulás és az idegen nyelveket használó vállalkozások. Szükség esetén olyan stratégiai partnerségek kedvezményezettjei is részesülhetnek nyelvi támogatásban, amelyek hosszú távú képzési és oktatási tevékenységeket szerveznek a munkatársak/szakemberek/oktatók, az ifjúságsegítők és a tanulók számára.

Az Európai Nyelvi Díj vonatkozásában arra ösztönözzük a nemzeti irodákat, hogy önkéntes alapon

rendszeresen (évente vagy kétévente) szervezzenek nemzeti versenyeket programországokban. Az Európai Nyelv Díj odaítélése a többnyelvűség terén elért kiváló eredmények hasznosítására és terjesztésére ösztönző, valamint a nyelvtanulás iránti közérdeklődést előmozdító szerepet tölt be.

A 3. pályázati kategória keretében, valamint a menekülteknek az európai oktatási és képzési rendszerekbe való integrálására irányuló tagállami törekvések támogatása érdekében az Erasmus+ résztvevőknek nyújtott Erasmus+ online nyelvi támogatás (OLS) a 2016. évi, a 2017. évi és a 2018. évi pályázati felhívás keretében, illetve a rendelkezésre álló költségvetési keret kimerüléséig mintegy 100 000 menekült számára is díjmentesen elérhető.

Az Erasmus+ nemzeti irodák és a kedvezményezett intézmények/szervezetek programban való részvétele teljesen önkéntes. E pályázati felhívás keretében a részt venni szándékozó kedvezményezettek további OLS-licenceket kapnak, amelyeket kifejezetten azon menekültek számára kell kiosztani, akik az online nyelvi támogatás keretében rendelkezésre álló nyelvek egyikét kívánják tanulni. A kedvezményezett intézmények/szervezetek felelnek a licencek menekültek részére történő kiosztásáért és a licencek felhasználására vonatkozó jelentéstételért.

# Méltányosság és befogadás

Az Erasmus+ program oly módon kívánja előmozdítani a méltányosságot és a befogadást, hogy elősegíti a társaikhoz képest hátrányos helyzetű vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők hozzáférését minden olyan esetben, amikor a hátrányos helyzet az alábbi okok miatt korlátozza vagy akadályozza a transznacionális tevékenységekben való részvételt:

- fogyatékosság (azaz speciális igényű résztvevők): szellemi (értelmi, kognitív, tanulási), testi, érzékszervi vagy egyéb fogyatékossággal élő személyek;
- oktatási nehézségek: tanulási nehézségekkel küzdő fiatalok; korai iskolaelhagyók; alacsonyan képzett felnőttek; gyenge iskolai teljesítményt nyújtó fiatalok;
- gazdasági akadályok: alacsony életszínvonalon élő, alacsony jövedelmű, a szociális juttatási rendszerre szoruló vagy hajléktalan személyek; tartósan munkanélküli vagy tartós szegénységben élő fiatalok; eladósodott vagy pénzügyi problémákkal küzdő személyek;
- kulturális különbségek: bevándorlók vagy menekültek, valamint bevándorló vagy menekült családok leszármazottai; nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyek; a nyelvi és kulturális befogadás terén nehézségekkel küzdő személyek;
- egészségügyi problémák: krónikus egészségügyi problémával, súlyos betegséggel vagy pszichiátriai betegséggel küzdő személyek;
- társadalmi akadályok: nem, életkor, nemzetiség, vallás, szexuális irányultság, fogyatékosság stb. alapján hátrányos megkülönböztetést elszenvedő személyek; korlátozott szociális képességekkel rendelkező, antiszociális vagy veszélyes magatartású személyek; létbizonytalanságban élő személyek; (volt) bűnözők, (volt) kábítószer-fogyasztók vagy alkoholisták; fiatal és/vagy egyedülálló szülők; árvák;
- földrajzi akadályok: távoli vagy vidéki térségekben élők; kis szigeteken vagy peremterületeken élők; problémás városi körzetekben élők; rosszabb infrastruktúrával (korlátozott tömegközlekedés, kevés lehetőség) rendelkező területeken élők.

Az ifjúságügy területén befogadási és sokféleségi stratégia került kidolgozásra, amely a hátrányos helyzetű fiatalok Erasmus+ programban való részvételéhez és a programba való bevonásához nyújtandó támogatás közös kereteként szolgál. A stratégia elérhető az Európai Bizottság honlapján2.

# A résztvevők védelme és biztonsága

Az Erasmus+ program fontos alapelvei közé tartozik a projektek résztvevőinek védelme és biztonsága. A programban részt vevő összes személy számára lehetővé kell tenni, hogy teljes mértékben kihasználhassa a személyes és szakmai fejlődéséhez, valamint a tanuláshoz nyújtott lehetőségeket. Ehhez olyan biztonságos környezetet kell biztosítani, amely minden személy jogait tiszteletben tartja és védi.

Az Erasmus+ programban részt vevő szervezeteknek/intézményeknek ezért olyan hatékony eljárásokkal és intézkedésekkel kell rendelkezniük, amelyek elősegítik és garantálják a résztvevők biztonságát és védelmét a tevékenységük során. Az Erasmus+ program valamennyi pályázati kategóriája keretében szervezett mobilitási tevékenységben érintett hallgatókat, gyakornokokat, tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevőket, tanulókat, felnőtt tanulókat, fiatalokat, munkatársakat/szakembereket/oktatókat és önkénteseket biztosítás keretében meg kell védeni a tevékenységekben való részvételükkel összefüggő kockázatokkal szemben. A külön biztosítási kötvényt előíró önkéntes tevékenységeken kívül (lásd a pályázati útmutató I. mellékletét) az Erasmus+ program sem a biztosítás formájáról nem rendelkezik, sem konkrét biztosítókat nem ajánl. A program a projekt szervezőire bízza, hogy a projekt típusától és a nemzeti szinten elérhető biztosítási formáktól függően döntsenek az általuk legmegfelelőbbnek ítélt biztosítási formáról. Ezenfelül nem szükséges projektspecifikus biztosítást kötni, amennyiben a résztvevőkre a projekt szervezői korábban már kötöttek biztosítást.

A biztosításnak a következő területeket kell fedeznie:

- utasbiztosítás, amennyiben szükséges (a poggyászkárokat, illetve a poggyász elvesztését is beleértve);
- felelősségbiztosítás (amennyiben szükséges, a szakmai felelősségbiztosítást vagy felelősségbiztosítást is beleértve);
- baleset és súlyos betegség (a tartós vagy átmeneti munkaképtelenséget is beleértve);
- haláleset (külföldön végrehajtott projekt esetében a holttest hazaszállítása is).

A transznacionális tevékenységek résztvevői számára kifejezetten ajánlott, hogy adott esetben rendelkezzenek európai egészségbiztosítási kártyával. Ezzel az ingyenes kártyával az Unió 28 tagállamában, Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában ideiglenes ott-tartózkodás esetén az adott országban biztosított személyekkel azonos feltételek és költségek mellett (egyes országokban térítésmentesen) vehető igénybe – orvosilag indokolt – állami egészségügyi ellátás. Az európai egészségbiztosítási kártyáról és beszerzésének módjáról a http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559 címen olvashatók további információk.

Amennyiben a projektben 18 év alatti fiatalok is részt vesznek, a részt vevő szervezeteknek/intézményeknek előzetes engedélyt kell beszerezniük a szülőktől vagy a kiskorúak nevében eljáró személyektől.

1.Például a kreatív művek esetében széles körben alkalmazott Creative Commons Attribution vagy Creative Commons Attribution-Share Alike licenceket, a szoftverek esetében széles körben alkalmazott GNU nyilvános licencet és a GNU kevésbé általános nyilvános licencet, vagy az adatbázisok esetében széles körben alkalmazott nyílt adatbázislicencet.
2.Az Erasmus+ ifjúságügy területén alkalmazandó befogadási és sokféleségi stratégiája:

http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

# Az Erasmus+ program felépítése

Az Erasmus+ program a célkitűzései megvalósítása érdekében a következő tevékenységeket támogatja:

## 1. pályázati kategória: Egyéni mobilitás

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- **a tanulók és a munkatársak, szakemberek, oktatók mobilitása:** külföldi tanulási és/vagy szakmai tapasztalatszerzési lehetőségek hallgatók, gyakornokok, fiatalok és önkéntesek, valamint egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők, oktatási intézmények és civil társadalmi intézmények munkatársai számára;
- **Erasmus Mundus közös mesterképzések:** felsőoktatási intézmények konzorciuma által nyújtott, magas szinten integrált nemzetközi tanulmányi programok, amelyekből a teljes mesterképzés időtartama alatt teljes ösztöndíjban részesülnek a mesterképzésben részt vevő, világszinten legjobb hallgatók;
- **Erasmus+ mesterképzési hitelek:** a programországok felsőoktatásban tanuló hallgatói a programból fedezett hitelre pályázhatnak, hogy a teljes mesterképzést külföldön végezhessék el. A hallgatóknak ez ügyben nemzeti bankokhoz vagy diákhitelt nyújtó intézetekhez kell fordulniuk.

## 2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció terén és a bevált gyakorlatok cseréje

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- olyan, programországokat érintő nemzetközi **stratégiai partnerségek**, amelyek célja az oktatás, a képzés és az ifjúságügy egy vagy több szektorára irányuló kezdeményezések kifejlesztése, az innováció támogatása, valamint a tapasztalatcsere és a know-how cseréjének ösztönzése az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és más releváns területeken tevékenykedő, különböző típusú intézmények között. Az egyes mobilitási tevékenységek olyan mértékben támogathatók, amilyen mértékben hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához;
- felsőoktatási intézmények és vállalkozások között létrejött, az innovációt, a vállalkozói készséget, a kreativitást, a foglalkoztathatóságot, az ismeretek cseréjét és/vagy a multidiszciplináris oktatást és tanulást ösztönző **tudásszövetségek** ;
- olyan **ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek**, amelyek célja, hogy olyan közös szakképzési tantervek, képzési programok, oktatási és képzési módszertanok kidolgozásához és létrehozásához járuljanak hozzá, amelyek egy adott gazdasági ágazat bevált trendjeit és egy vagy több szakma gyakorlásához nyilvánvalóan szükséges készségeket veszik alapul;
- olyan **kapacitásfejlesztési** projektek, amelyek ösztönzik a partnerországokkal való felsőoktatási és ifjúságügyi együttműködést. A fejlesztési projektek célja az intézmények/intézetek, illetve ezek rendszereinek korszerűsítését és nemzetköziesedését ösztönző folyamatok támogatása. Bizonyos fejlesztési projektek mobilitási tevékenységeket is támogathatnak, amennyiben azok hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához;
- olyan informatikai támogató platformok, mint például az **eTwinning**, a **School Education Gateway**, a **Felnőttkori Tanulás Európai Platformja (EPALE)** és az **Európai Ifjúsági Portál**, amelyek az együttműködés virtuális tereit, a lehetőségek adatbázisait, gyakorlati

közösségeket és egyéb online szolgáltatásokat kínálnak a tanároknak, oktatóknak, az iskolai és felnőttoktatás terén tevékenykedő egyéb szakmai képviselőknek, fiataloknak, önkénteseknek és ifjúságsegítőknek Európában és Európán kívül.

# 3. pályázati kategória: Szakpolitikai reformok támogatása

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- **az oktatásra, a képzésre és az ifjúságügyre vonatkozó ismeretek** a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal és a nyomon követés érdekében, különös tekintettel a következőkre:
  - országspecifikus és tematikus elemzés többek között a felsőoktatási hálózatokkal való együttműködés terén;
  - társaktól való tanulás és társak általi értékelések az oktatás és képzés, valamint az ifjúságügy területén alkalmazott nyitott koordinációs módszer szerint;
- **szakpolitika-fejlesztésre irányuló kezdeményezések**, amelyek innovatív szakpolitikák kidolgozására ösztönzik az érintett szereplőket, valamint megteremtik a szakpolitikák hatékonyságának hatóságok által végzett, megfelelő kiértékelési módszereken alapuló, helyszíni vizsgálati lehetőségét;
- a készségek és a képesítések átláthatóságát és elismerését, illetve a kreditátvitelt megkönnyítő, a minőségbiztosítást előmozdító, valamint a nem formális és informális tanulás érvényesítését, a készségmenedzsmentet és irányítást elősegítő **európai szakpolitikai eszközök támogatása**. Idetartozik az európai csereprogramokat, a polgárok tanulási és szakmai mobilitását, valamint a rugalmas tanulási utaknak az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területein történő kidolgozását elősegítő hálózatok támogatása is;
- az oktatási, képzési és ifjúságpolitikák hatásának és hozzáadott értékének fokozása érdekében szakmailag kiemelten elismert és elemző kapacitással rendelkező **nemzetközi intézményekkel** (például az OECD vagy az Európa Tanács) **való együttműködés**;
- az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén szükség van **az érintett szereplők közötti párbeszédre, a szakpolitikák és a program népszerűsítésére** a hatóságok, a szolgáltatók és az érintett szereplők bevonásával annak érdekében, hogy növekedjen az európai szakpolitikai menetrendekkel, különösen az Európa 2020 stratégiával, az Oktatás és képzés 2020 programmal, az európai ifjúsági stratégiával, valamint az európai oktatási, képzési és ifjúságpolitikák külső dimenzióival kapcsolatos tudatosság. Ezek a tevékenységek kulcsfontosságú szerepet töltenek be az érintett szereplők azon kapacitásának fejlesztésében, amelyek révén – a program eredményeinek hasznosításával és kézzelfogható eredmények generálásával – aktívan támogatni tudják a szakpolitikák megvalósítását.

# Jean Monnet tevékenységek

A Jean Monnet tevékenységek keretében a következő terület támogatható:

- **Felsőoktatási modulok, tanszékek, kiválósági központok**, annak érdekében, hogy előmozdítsák az európai integrációval kapcsolatos ismeretek felsőoktatási intézmények hivatalos tantervében történő oktatását, valamint az Unióval kapcsolatos tartalmakra vonatkozó kutatások irányításának, ellenőrzésének és felügyeletének lebonyolítását az oktatás más szintjein, például a tanárképzésben vagy a közoktatásban is. Ezeknek a tevékenységtípusoknak többek között az is céljuk, hogy lehetővé tegyék az európai integrációval kapcsolatos ismeretek átfogó oktatását a munkaerőpiacon egyre keresettebb szakmák jövőbeli képviselőinek, ugyanakkor bátorítsák, támogassák, segítsék és ösztönözzék

az európai integrációval kapcsolatos témákkal foglalkozó fiatal tanárokat és kutatókat.
- **Szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel,** a következők segítségével: a) **hálózatok,** amelyek fokozzák az Európában és a világ többi részén működő egyetemek közötti közös munkavégzést, támogatják az együttműködést, valamint magas szintű ismeretcserét lehetővé tévő platformot hoznak létre a közszereplők és a bizottsági szolgálatok között a legfontosabb uniós témákkal kapcsolatban; b) az innovációt, a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést és az Unióval kapcsolatos témák terjesztését szolgáló **projektek** , amelyek célja az uniós témák megvitatásának, valamint az azzal kapcsolatos gondolkodás ösztönzése és az Unióra, illetve az uniós folyamatokra vonatkozó ismeretek fokozása.
- **Egyesületek támogatása** abban, hogy az uniós tanulmányokkal és uniós témákkal foglalkozó egyesületekre nézve jogszabályban előírt tevékenységeket szervezzenek és hajtsanak végre, és a nyilvánosság körében az aktív európai polgári szerepvállalást elősegítő, az Unióra vonatkozó ismereteket terjesszenek.

A Jean Monnet tevékenységek keretében európai érdekeket szolgáló, **kijelölt intézmények** is kaphatnak működési támogatást, melyek olyan **tanulmányokat és konferenciákat** szerveznek, amelyek új szempontokra hívják fel a politikai döntéshozók figyelmét és konkrét javaslatokat fogalmaznak meg.

# Sport

A sport terén a következő tevékenységtípusok támogathatók:

- A sport integritásának (küzdelem a dopping és a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása ellen, kiskorúak védelme), a „jó kormányzás a sportban” uniós elv megvalósítására vonatkozó innovatív megközelítések, a társadalmi befogadásra, illetve az esélyegyenlőségre vonatkozó uniós stratégiák, a sportban és testmozgásban való részvétel (a testmozgásra vonatkozó uniós iránymutatások megvalósításának, valamint a sport terén végzendő önkéntesség és foglalkoztatás, illetve oktatás és képzés támogatása), valamint a sportolók kettős karrierjéről szóló uniós iránymutatások megvalósításának támogatására irányuló **együttműködési partnerségek**. Ezek kis együttműködési partnerségek is lehetnek, amelyek célja a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség ösztönzése a sportban, a hagyományos európai sportok népszerűsítése, a nonprofit sportegyesületekben dolgozó önkéntesek, edzők, menedzserek és egyéb dolgozók mobilitásának támogatása, illetve az edzések és a versenyek körülményeinek javítása a sportolók, különösen a legfiatalabbak, egészsége és biztonsága érdekében
- **Nonprofit európai sportesemények;** a konkrét események előkészítéséért, szervezéséért és nyomon követéséért felelős intézmények támogatást kapnak. A tevékenységek körébe tartozik az eseményt megelőző felkészülési időszak megszervezése a sportolók és önkéntesek számára, a nyitó- és záróünnepségek, a sportversenyek, a sportesemény kísérőrendezvényei (konferenciák, szemináriumok), valamint az eseményt követő tevékenységek (például kiértékelések vagy nyomon követési tevékenységek) lebonyolítása.
- **A szakpolitikai döntéshozatalt segítő adatok összegyűjtése** tanulmányok révén; adat- és információgyűjtés, felmérések készítése; hálózatok létrehozása; konferenciák és szemináriumok szervezése, amelyek hozzájárulnak programországok és sportintézmények bevált gyakorlatainak terjesztéséhez, és megerősítik az uniós szintű hálózatokat, hogy a hálózatok nemzeti szintű tagjainak hasznukra váljanak a szinergiák és a partnereikkel folytatott ismeretcserék.
- **Párbeszéd az érintett európai érintett szereplők között;** ennek fő fóruma az éves uniós sportfórum; az uniós elnökséget betöltő tagállam által intézményt „sportelnökségi események”

támogatása. Szükség szerint esetenként egyéb olyan ülések és szemináriumok is szervezhetők, amelyek hozzájárulnak a sportban érintett szereplők közötti optimális párbeszéd biztosításához.

# A program költségvetése

A program teljes indikatív pénzügyi keretösszege a hétéves időszakra (2014–2020) vonatkozóan 14,774 milliárd euró az uniós költségvetés 1. tétele és 1,680 milliárd euró az uniós költségvetés 4. tétele szerint. Az éves költségvetést a költségvetési hatóság fogadja el. Az uniós költségvetés elfogadásának különböző lépései a

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm hivatkozáson követhetők nyomon.

Az egyes tevékenységtípusok tekintetében rendelkezésre álló költségvetésről, a támogatható projektek tervezett számáról, valamint a támogatások átlagos indikatív összegéről a 2018. évi[1] Erasmus+ éves munkaprogramból (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm) tájékozódhat.

1.A partnerországok közötti mobilitásra és együttműködésre irányuló felsőoktatási tevékenységek szintén a 2017. évi éves munkaprogram alapján a 4. tételhez előirányzott forrásokból részesülnek (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

# Az Erasmus+ program végrehajtói


- Az Európai Bizottság
- A program megvalósításában részt vevő egyéb szervek

# Az Európai Bizottság

Az Erasmus+ program megvalósítása végső soron az Európai Bizottság feladata. A Bizottság kezeli a költségvetést, és folyamatosan szabályozza a program prioritásait, céljait és kritériumait. Emellett iránymutatással szolgál és nyomon követi a program európai szintű általános megvalósítását, utólagos ellenőrzését és értékelését. A program nemzeti szintű megvalósításáért felelős struktúrák felügyeletéért és koordinációjáért is a Bizottság felel.

Az Erasmus+ program centralizált tevékenységtípusainak megvalósítása európai szinten az Európai Bizottság Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökségének (a továbbiakban: Végrehajtó Ügynökség) a feladata. A Végrehajtó Ügynökség felel a projektek teljes életciklust átfogó irányításáért a program népszerűsítésétől kezdve a támogatási kérelmek elemzésén és a projektek helyszíni ellenőrzésén át egészen a projektek és a program eredményeinek terjesztéséig. Azokért a külön pályázati felhívásokért is a Végrehajtó Ügynökség felel, amelyek a program Pályázati útmutatóban nem szereplő tevékenységtípusaira vonatkoznak.

Az Európai Bizottság – különösen a Végrehajtó Ügynökségen keresztül – a következő területekkel kapcsolatos feladatokat is ellátja:

- tanulmányok készítése a program által támogatott területeken;
- kutatások és tényeken alapuló tevékenységek megvalósítása az Eurydice hálózat bevonásával;
- a program láthatóságának és rendszerszintű hatásának fokozása a program eredményeinek terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek révén;
- az Erasmus+ program által támogatott szervek és hálózatok szerződés szerinti irányításának és finanszírozásának biztosítása;
- a program keretében nyújtandó szolgáltatásokra vonatkozó ajánlati felhívások kezelése.

## Nemzeti irodák

Az Erasmus+ program megvalósítása túlnyomó részben közvetett irányítással történik, azaz az Európai Bizottság a nemzeti irodákat bízza meg a költségvetés megvalósításával kapcsolatos feladatokkal; ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy az Erasmus+ így a lehető legközelebb vihető a kedvezményezettekhez, és jobban hozzáigazítható a különböző nemzeti oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek sajátosságaihoz. A programországok e célból egy vagy több nemzeti irodát jelöltek ki (a nemzeti irodák kapcsolattartási adatai a Pályázati útmutató IV. mellékletében találhatók). Nemzeti szinten a nemzeti irodák mozdítják elő és hajtják végre a programot, és közvetítőként szolgálnak az Európai Bizottság, valamint a helyi, regionális és nemzeti szintű részt vevő intézmények között. A nemzeti irodák feladatai a következők:

- megfelelő tájékoztatás az Erasmus+ programról;
- tisztességes és átlátható kiválasztási eljárás lebonyolítása az adott ország támogatandó kérelmei esetében;
- a program megvalósításának ellenőrzése és kiértékelése az adott országban;
- segítségnyújtás a pályázó és részt vevő intézmények számára a projekt teljes életciklusa alatt;
- hatékony együttműködés a nemzeti irodák hálózatával és az Európai Bizottsággal;
- a program láthatóságának biztosítása;
- a programeredmények terjesztésének és hasznosításának előmozdítása helyi és nemzeti

szinten.

A nemzeti irodák közvetítő szervként emellett a következő tevékenységek megvalósítása révén fontos szerepet játszanak az Erasmus+ program minőségének javításában:

- olyan tevékenységek végzése a projektek teljes életciklusát átfogó irányítási feladatokon kívül, amelyek előmozdítják a program minőségi megvalósítását, és/vagy szakpolitikai reformok bevezetésére ösztönöznek a program által támogatott területeken;
- támogató magatartás annak érdekében, hogy az új résztvevők és a hátrányos helyzetű célcsoportok akadálytalanul és teljes mértékben részt tudjanak venni a programban;
- külső szervekkel való együttműködésre törekvés annak érdekében, hogy fokozzák a program hatását az adott országban.

A nemzeti irodák támogató magatartása azt jelenti, hogy a program valamennyi szakaszában – azaz a programmal való első találkozástól kezdve a pályázati folyamaton át egészen a projekt megvalósításáig és végső kiértékeléséig – iránymutatást nyújtanak a résztvevőknek. Ez az elv nem ellentétes a tisztességes és átlátható kiválasztási eljárásokkal. A lényege inkább abban áll, hogy mindenki számára egyenlő esélyeket kell teremteni, tehát a program bizonyos célcsoportjai számára több támogatást kell nyújtani tanácsadással, megbeszéléssel, ellenőrzéssel és az érintett résztvevők igényeire szabott segítségnyújtási rendszerekkel.

# A program megvalósításában részt vevő egyéb szervek

A fent említett szerveken kívül kiegészítő jelleggel a következő struktúrák nyújtanak szakértői támogatást az Erasmus+ program megvalósításához:

## Eurydice hálózat

Az Eurydice hálózat elsődlegesen az európai oktatási rendszerek valamennyi szintjének felépítésével és intézményi hátterével foglalkozik, és hozzájárul a különböző európai rendszerek jobb és kölcsönös megértéséhez. Európai szintű összehasonlító elemzéseket, valamint országspecifikus oktatási és ifjúságügyi információkat bocsát az oktatási rendszerekért és oktatáspolitikákért felelős személyek rendelkezésére, hogy segítse őket a döntéshozatalban.

Az Eurydice hálózat rengeteg információforrást bocsát rendelkezésre, többek között a következőket:

- a nemzeti oktatási rendszerek (a nemzeti oktatási rendszerek és oktatáspolitikák) részletes ismertetése és áttekintése,
- közösségi szintű érdeklődésre számot tartó konkrét témákról szóló, tematikus összehasonlító jelentések (tematikus jelentések),
- mutatószámok és statisztikák (kulcsfontosságú adatsorok), valamint
- az oktatásra vonatkozó tények és számadatok, például a nemzeti oktatási rendszerek felépítéséről, az iskolák tanrendjéről, a tanári fizetések összehasonlításáról, illetve az egyes országok és oktatási szintek vonatkozásában előírt tanulmányi időkről (tények és számadatok).

Az Eurydice hálózat a Végrehajtó Ügynökségnél működő központi koordinációs egységből, valamint az Erasmus+ programban részt vevő valamennyi országok mindegyikében, továbbá Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Montenegróban és Szerbiában székhellyel rendelkező nemzeti egységekből áll.

Ezzel kapcsolatosan a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

## Youth Wiki nemzeti tudósítói hálózat

Az uniós ifjúsági stratégiával, valamint az ifjúságügyi kérdésekkel kapcsolatos ismeretek javítására vonatkozó célkitűzéssel összhangban az európai fiatalok helyzetéről és a nemzeti ifjúságügyi szakpolitikákról koherens, naprakész és hasznosítható módon tájékoztatást nyújtó interaktív eszköz, a Youth Wiki létrehozásához és karbantartásához hozzájáruló nemzeti irodák pénzügyi támogatásban részesülnek.

Pénzügyi támogatásban részesülnek a programországbeli nemzeti hatóságok által kijelölt szervek az országspecifikus információk, az összehasonlítható országismertetések, valamint az európai ifjúságügyi rendszerek és politikák jobb és kölcsönös megértéséhez hozzájáruló mutatószámok kidolgozása érdekében végrehajtott cselekvésekért.

# Az eTwinning támogató szolgálatai

Az eTwinning óvópedagógusoktól felső középfokú oktatási intézményekig bezárólag tanító pedagógusokat tömörítő, kizárólag a nemzeti hatóságok által ellenőrzött pedagógusok számára elérhető platformon fogadott közösség. A résztvevők számos tevékenységben vehetnek részt: közös projekteket hajthatnak végre más iskolákkal és tantermekkel; megbeszéléseket folytathatnak kollégákkal, és szakmai hálózatokat alakíthatnak ki; sokféle szakmai továbbképzési lehetőség részesei lehetnek (online és személyesen) stb. Az eTwinning finanszírozására az Erasmus+ program 2. pályázati kategóriája keretében kerül sor. 2005. évi elindítása óta több mint 160 000 iskola több mint 380 000 tanára regisztrált rajta, és csaknem 50 000 projektet bonyolítottak a programországokban.

Az eTwinning keretében részt vevő tanárok és iskolák támogatást kapnak az eTwinning nemzeti támogató szolgálataitól (NSS). E szervezeteket az illetékes nemzeti hatóságok jelölik ki. A nemzeti támogató szolgálatok segítséget nyújtanak a regisztráció, a partnerkeresés és a projekttevékenység folyamata során, népszerűsítik a cselekvést, díjakat és minőségi védjegyeket osztanak ki, valamint szakmai fejlődést szolgáló tevékenységeket szerveznek a tanárok számára.

A nemzeti támogató szolgálatokat egy központi támogató szolgálat (CSS) koordinálja, amely az eTwinning internetes platform fejlesztéséért és a tanárok szakmai fejlődését szolgáló tevékenységek európai szintű szervezéséért is felel.

Az összes szolgálat jegyzéke és további információk a következő honlapon érhetők el: https://www.etwinning.net/hu/pub/contact.htm

# A School Education Gateway platform

A School Education Gateway az iskolai oktatás európai online platformja, amely jelenleg az Európai Unió 23 hivatalos nyelvén érhető el; célja, hogy a tanárok minden igényét kielégítse a tájékozódás, a tanulás és a szakmai fejlődés, a kollegiális támogatás és a hálózatépítés, az együttműködésen alapuló projektek és a mobilitási lehetőségek, a szakpolitikákba való betekintés stb. terén. A tanárokon kívül a School Education Gateway felhasználói célcsoportját az Erasmus+ program szerinti tevékenységekben részt vevő felek, például iskolák és más oktatási szereplők és szervezetek/intézmények, politikai döntéshozók és nemzeti hatóságok, nem kormányzati szervezetek, vállalkozások stb. alkotják.

Mivel nyilvános honlap, bárki elérheti az interneten (például az EU-n kívüli országokból is). Ez a széles lefedettség várhatóan javítani fogja a szakpolitika és a gyakorlat közötti kapcsolatokat az európai iskolai oktatásban, továbbá elősegíti az iskolai realitásokon és a munkaerőpiaci szükségleteken alapuló szakpolitika előmozdítását.

A School Education Gateway sokféle tartalmat kínál, többek között európai projektekből származó bevált gyakorlatokat; havonkénti blogbejegyzéseket és európai iskolai oktatási szakértőkkel bonyolított videointerjúkat; tanároknak szánt online kurzusokat az aktuális tantermi kihívások kezelésének elősegítésére; forrásanyagokat, például oktatási segédanyagokat, konzultációkat és a European Toolkit for Schools segédanyagcsomagot; az iskolai oktatási szakpolitikákra vonatkozó információkat; aktuális híreket és eseményeket stb. A platform speciális eszközöket kínál a tanárok

és az iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók számára azoknak a szakmai fejlődésüket szolgáló képzési és mobilitási lehetőségeknek (helyszíni tanfolyamok, szakmai látogatások, tanítási feladatok stb.) a megtalálása során, amelyek az Erasmus+ 1. pályázati kategóriája keretében finanszírozhatók:

- „Kurzuskatalógus” Erasmus+ eszköz (személyes képzési lehetőségekhez);
- „Mobilitási lehetőségek” Erasmus+ eszköz (az 1. pályázati kategória keretében, tanári mobilitáshoz);

További információk: http://schooleducationgateway.eu

# EPALE

Az európai felnőttképzés elektronikus platformja, az úgynevezett EPALE, az Európai Bizottság Erasmus+ program által finanszírozott kezdeményezése. A platform a felnőttképzésben részt vevő tanárok, oktatók és önkéntesek, valamint politikai döntéshozók, kutatók, médiaszakemberek és felsőoktatási szakemberek számára érhető el.

A honlap olyan interaktív hálózatokat kínál, amelyek segítségével az európai felhasználók kapcsolatba léphetnek egymással, megbeszéléseket folytathatnak, és megoszthatják a bevált gyakorlatokat. Számos eszköz és tartalom mellett az EPALE olyan eszközöket is biztosít, amelyek különösen fontosak lehetnek az Erasmus+ (lehetséges) kedvezményezettjei számára. Néhány példa:

- A következőkhöz felhasználható tanfolyam- és eseménynaptár:
  - az 1. pályázati kategóriába tartozó projektek kedvezményezettjeinek szánt mobilitási lehetőségek kereséséhez;
  - a 2. pályázati kategóriába tartozó projektek keretében szervezett tanfolyamok és események népszerűsítéséhez.
- Uniós finanszírozású projektek előkészítéséhez, illetve szakmai látogatási lehetőség kereséséhez vagy biztosításához partnerek kereséséhez hasznos partnerkereső eszköz.
- A hasonló érdeklődésű emberekkel és szervezetekkel/intézményekkel való kapcsolattartásra szolgáló további lehetőségeket nyújtó gyakorlati közösségek.
- Olyan együttműködési terek, ahol a projektpartnerek biztonságos környezetben vihetik előbbre projektjüket.
- Olyan forrásközpont, ahol a projektek kedvezményezettjei a projektjük vagy a szervezetük/intézményük cikkeire, jelentéseire, kézikönyveire és bármely egyéb anyagára hivatkozhatnak, ezzel további terjesztési lehetőséget biztosítva.
- Olyan blog, amelyben a projektek résztvevői informális és dinamikus módon oszthatják meg tapasztalataikat, illetve tölthetnek fel az eredményeiket bemutató videókat.

Az uniós finanszírozásban részesülő projektek esetében érdemes megosztani a tevékenységeikre és az eredményeikre vonatkozó információkat megosztani a platformon blogbejegyzések, hírek, események és egyéb tevékenységek formájában.

Az EPALE megvalósítását egy központi támogató szolgálat és az Erasmus+ programországok nemzeti támogató szolgálatainak hálózata végzi; e szolgálatok választják ki, mely információk lehetnek érdekesek a felhasználók számára, emellett az érdekelt feleket a platform használatára és tartalmának bővítésére ösztönzik. Az EPALE elérhetősége: http://ec.europa.eu/epale.

# Nemzeti Erasmus+ irodák

Az érintett partnerországokban (a nyugat-balkáni országokban, a Földközi-tenger keleti és déli térségének országaiban, Oroszországban és a közép-ázsiai országokban) a nemzeti Erasmus+ irodák segítséget nyújtanak a Bizottságnak, a Végrehajtó Ügynökségnek és a helyi hatóságoknak az Erasmus+ program megvalósításában. A nemzeti irodák az említett országok kapcsolattartási pontjai az Erasmus+ program felsőoktatási fejezetében részt vevő érdekelt feleik számára. A nemzeti irodák hozzájárulnak a programra irányuló figyelemfelkeltésnek, a program ismertségének, relevanciájának, eredményességének javításához, valamint az Erasmus+ nemzetközi dimenziója által kifejtett hatás fokozásához.

A nemzeti Erasmus+ irodák a következőkért felelnek:

- tájékoztatás azokról a felsőoktatási vonatkozású Erasmus+ tevékenységekről, amelyekben az országuk részt vehet;
- tanácsadás és segítségnyújtás a potenciális pályázóknak;
- az Erasmus+ projektek ellenőrzése;
- a felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők helyi munkacsoportjának koordinálása;
- a Tempus IV program (2007–2013) eredményeinek nyomon követése;
- tanulmányokhoz és eseményekhez való hozzájárulás;
- a szakpolitikai párbeszéd támogatása;
- kapcsolattartás a helyi hatóságokkal és az Unió küldöttségeivel;
- az országuk felsőoktatással kapcsolatos szakpolitikai fejleményeinek követése.

# AKCS-titkárság

Az érintett partnerországokban (AKCS-országokban) bizonyos cselekvések megvalósítására az azok programozásában és végrehajtásában részt vevő AKCS-titkárság által képviselt afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja nagyköveteinek bizottságával szoros együttműködésben kerül sor.

# A felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők hálózata

Az érintett partnerországokban (nyugat-balkáni országokban, a Földközi-tenger keleti és déli térségének országaiban, Oroszországban és a közép-ázsiai országokban) a felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők nemzeti munkacsoportjai szakértői bázist biztosítanak a helyi hatóságok és az érdekelt felek számára a felsőoktatási reform előmozdításában és a felsőoktatás fejlesztésében. Emellett részt vesznek az országuk felsőoktatási politikáinak kidolgozásában. A felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők tevékenységei szakértői kapcsolattartáson alapulnak. Minden nemzeti munkacsoport öt–tizenöt tagból áll. A felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők felsőoktatási szakértők (rektorok, rektorhelyettesek, dékánok, vezető beosztású felsőoktatási szakemberek, nemzetközi kapcsolatokért felelős tisztviselők, hallgatók stb.).

A felsőoktatási reformmal foglalkozó szakértők feladata többek között a következők támogatása:

- országuk szakpolitikájának fejlesztése, a felsőoktatás korszerűsítésének, a felsőoktatási reformfolyamatoknak és stratégiáknak a támogatása az érintett helyi hatóságokkal való szoros kapcsolattartás keretében;
- felsőoktatás-politikai párbeszéd az Unióval;

- a helyi érdekelt feleknek, különösen a felsőoktatási intézményeknek és a felsőoktatási intézmények munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak szánt képzési és tanácsadási tevékenységek;
- Erasmus+ projektek (különösen a kapacitásépítés keretében megvalósított projektek) támogatása a projektek eredményeinek – különösen a bevált gyakorlatoknak és az innovatív kezdeményezéseknek – a terjesztésével, valamint ezek képzési célokra történő hasznosításával.

# Euroguidance hálózat

A Euroguidance nemzeti forrás- és információs központokat tömörítő európai hálózat. A Euroguidance központoknak két közös céljuk van:

- az oktatásra és a szakképzésre irányuló pályaorientációs tevékenységek európai dimenziójának népszerűsítése;
- minőségi tájékoztatás nyújtása az egész életen át tartó pályaorentációról és a tanulási célú mobilitásról.

A Euroguidance fő célcsoportját valamennyi európai ország oktatási és foglalkoztatási ágazatának pályaorientációval foglalkozó szakemberei és politikai döntéshozói alkotják.

További információ: http://euroguidance.eu/.

# Nemzeti Europass Központok

Az Europass arra hivatott, hogy segítséget nyújtson az egyéneknek abban, hogy Európa-szerte egyértelműen és átlátható módon tudják bemutatni és dokumentálni tudják készségeiket és képesítéseiket. Ez a kezdeményezés elősegíti az álláskeresők és a munkáltatók közötti kommunikációt, valamint a munkavállalási vagy tanulási célú mobilitást.

Minden országban (az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség országaiban, valamint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban és Törökországban) a Nemzeti Europass Központ koordinálja az Europass dokumentumokkal kapcsolatos tevékenységeket. Az Europass használata vagy maga az Europass iránt érdeklődő személyek vagy szervezetek/intézmények számára a nemzeti központ az első kapcsolattartási pont.

További információ: http://europass.cedefop.europa.eu/hu/about/national-europass-centres

# Az európai képesítési keretrendszerrel (EKKR) foglalkozó nemzeti koordinációs pontok

Az európai képesítési keretrendszerrel (EKKR) foglalkozó nemzeti koordinációs pontok a nemzeti képesítési keretrendszerek létrehozásában biztosítanak támogatást a nemzeti hatóságoknak. Tevékenységük a következőkre terjed ki:

- a nemzeti képesítési rendszerek európai referenciaszinteknek való megfeleltetése;

- az illetékes hatóságok által kiállított képesítő bizonyítványok, oklevelek és Europass dokumentumoknak az EKKR szerinti megfelelő szintnek való megfeleltetése.

További információ: http://ec.europa.eu/ploteus

## Az EQAVET nemzeti referenciapontjainak hálózata

A szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének (EQAVET) nemzeti referenciapontjait a nemzeti hatóságok hozzák létre; már létező, nemzeti és regionális szintű releváns szervezeteket/intézményeket, szociális partnereket és érdekelt feleket tömörítik azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a szakképzés európai minőségbiztosítási keretrendszerének megvalósításához. Az EQAVET nemzeti referenciapontjai a következőkre hivatottak:

1. az EQAVET munkaprogramja megvalósításának aktív támogatása;
2. konkrét kezdeményezések indítása az EQAVET keretrendszer nemzeti összefüggésben történő továbbfejlesztésének előmozdítására;
3. az önértékelés, mint a siker mérésének minőségbiztosítására és a fejlesztendő területek azonosítására szolgáló kiegészítő és eredményes eszköz támogatása
4. annak biztosítása, hogy az információk hatékonyan eljussanak az érdekelt felekhez.

További információ: http://www.eqavet.eu/

## Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok (NARIC)

A NARIC hálózat a más európai országokban szerzett oklevelek, illetve más európai országokban töltött tanulmányi időszakok elismerésére vonatkozó tájékoztatást nyújt, valamint a NARIC székhelye szerinti országban szerzett külföldi felsőoktatási oklevelekkel kapcsolatos tanácsadással szolgál. A NARIC hálózat nemcsak a munkavállalási vagy továbbtanulási céllal külföldre utazók számára, hanem az intézmények, a hallgatók, a tanácsadók, a szülők, a tanárok és a jövőbeli munkáltatók számára is hiteles tanácsadással szolgál.

Az Európai Bizottság az országok közötti információ- és tapasztalatcserével, a bevált gyakorlatok meghatározásával, a releváns rendszerek és szakpolitikák összehasonlító elemzésével és a közös oktatáspolitikai érdeklődésre számot tartó témák megvitatásával és elemzésével segíti a NARIC tevékenységeit.

További információ: www.enic-naric.net

## ECVET-szakértők nemzeti munkacsoportjainak hálózata

Az ECVET-szakértők nemzeti munkacsoportjai szakértői bázisukkal támogatják az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET) megvalósítását. A nemzeti munkacsoportok támogatják az ECVET elfogadását, alkalmazását és használatát programországokban, emellett tanácsaikkal segítik

a szakképzés területén illetékes szerveket és intézményeket.

További információ:

- http://www.ecvet-secretariat.eu
- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hu.htm

# SALTO Ifjúsági Forrásközpontok

A SALTO Ifjúsági Forrásközpontok az Erasmus+ ifjúságügyi projektek minőségének javítását hivatottak segíteni. A forrásközpontok tematikus (részvétel, tájékoztatás, befogadás, sokféleség, képzés és elismerés) vagy földrajzi (a keleti partnerség országai és Oroszország, a Földközi-tenger déli térsége, Nyugat-Balkán) szempontok kiemelésével konkrét területekre vonatkozó forrásokat, információkat és képzéseket biztosítanak a nemzeti ügynökségek és az ifjúsági munkában érintett egyéb szereplők számára, emellett elősegítik a nem formális és az informális tanulás elismerését.

Munkájuk a következőkre terjed ki:

- tanfolyamok, tanulmányi látogatások, fórumok és partnerségépítő tevékenységek szervezése;
- képzéssel és ifjúsági munkával kapcsolatos módszerek és eszközök kidolgozása és dokumentálása;
- az ifjúságsegítők számára elérhető európai képzési tevékenységek áttekintése az európai képzési naptár segítségével;
- hasznos kiadványok megjelentetése;
- naprakész tájékoztatás az európai ifjúsági munkáról és annak különböző prioritásairól;
- az oktatók és az ifjúsági munka és képzés területén tevékenykedő szaktanácsadók adatbázisának rendelkezésre bocsátása;
- a Youthpass megvalósításának koordinálása;
- az Erasmus+ szerinti önkéntes munkával foglalkozó szervezetek/intézmények akkreditálása az Unióval szomszédos partnerországokban.

További információ: www.salto-youth.net.

**Otlas – a partnerkereső eszköz**

A SALTO Ifjúsági Forrásközpontok által fejlesztett és gondozott eszközök egyike az Otlas elnevezésű, az ifjúságügyi szervezeteknek/intézményeknek szánt, partnerkeresésre szolgáló központi online eszköz. A szervezetek/intézmények az Otlas eszközben regisztrálhatják elérhetőségeiket és érdeklődési körüket, emellett projektekkel kapcsolatos ötleteikhez partnerkeresést hozhatnak létre.

További információ: www.salto-youth.net/otlas vagy www.otlas.eu

# Eurodesk hálózat

Az Eurodesk hálózat fiataloknak és fiatalokkal foglalkozóknak nyújt tájékoztatást az európai oktatási, képzési és ifjúságügyi lehetőségekről, valamint a fiatalok európai tevékenységekben való részvételéről.

A programban részt vevő országok mindegyikében jelen lévő, és európai szinten a Eurodesk Brussels Link iroda által koordinált Eurodesk hálózat tudakozó szolgáltatásokat nyújt, finanszírozással kapcsolatos tájékoztatást ad, eseményeket szervez és kiadványokat jelentet meg. Az európai ifjúsági portál működtetésében is részt vesz.

Az Európai Ifjúsági Portál az Európában élő, tanuló és dolgozó fiatalok érdeklődésének megfelelő témákban nyújt tájékoztatást és lehetőségeket európai és nemzeti szinten. Mintegy nyolc fő témában ad tájékoztatást, 33 országban van jelen, és 27 nyelven érhető el.

Az Európai Ifjúsági Portálra való belépéshez keresse fel a következő honlapot: http://europa.eu/youth/splash_hu.

Az Eurodesk hálózattal kapcsolatos további információkért keresse fel a következő honlapot: http://www.eurodesk.org/edesk/

# Ki vehet részt az Erasmus+ programban?

A program főként hallgatóknak, gyakornokoknak, szakiskolásoknak, tanulóknak, felnőtt tanulóknak, fiataloknak, önkénteseknek, egyetemi tanároknak, tanároknak, oktatóknak, ifjúságsegítőknek, valamint az oktatással, képzéssel és ifjúságüggyel foglalkozó intézményekben tevékenykedő szakembereknek szól.

A program ezeket az egyéneket azonban az ilyen tevékenységeket szervező intézményeken, intézeteken, szerveken vagy csoportokon keresztül éri el. A programban való részvétel feltételeit tehát a szereplők alábbi két csoportjával kapcsolatban kell meghatározni: „résztvevők” (a programban részt vevő személyek) és „részt vevő intézmények” (ifjúsági munkát végző fiatalok olyan, legalább négy főből álló csoportjait is beleértve, akik nem feltétlenül ifjúsági intézmények keretében végzik tevékenységüket – más néven „fiatalok informális csoportjai”). A részvétel feltételei mind a résztvevők, mind a részt vevő intézmények esetében attól függnek, hogy melyik országban van az állandó lakóhelyük vagy a székhelyük.

# Résztvevők

Az általános szabály az, hogy az Erasmus+ projektek résztvevőinek programországok valamelyikében kell állandó lakóhellyel rendelkezniük. Egyes tevékenységtípusok azonban, különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy terén, a partnerországokból származó résztvevők számára is nyitva állnak.

Az Erasmus+ projektekben való részvétel konkrét feltételei az adott tevékenység típusától függnek.

Általánosságban:

- felsőoktatási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: felsőoktatásban (rövid ciklusú képzésben, első, második vagy harmadik ciklusban) részt vevő hallgatok, felsőoktatásban tanító tanárok és egyetemi tanárok, felsőoktatási intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói, vállalkozásoknál tevékenykedő oktatók és szakemberek;
- szakképzési projektek esetében a fő célcsoportok a következők: szakképzésben részt vevő szakiskolások és hallgatók, valamint az e szektorban tevékenykedő szakemberek és oktatók, szakmai alapképzési intézmények munkatársai, vállalkozásoknál tevékenykedő oktatók és szakemberek;
- közoktatási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: iskolavezetők, iskolai tanárok és iskolai dolgozók, iskolai előkészítőn, alapfokú és középfokú oktatásban részt vevő tanulók;
- felnőtt tanulási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: felnőttek nem-szakmai oktatásával (is) foglalkozó intézmények tagjai, nem-szakmai felnőtt tanulásban tevékenykedő oktatók, munkatársak, szakemberek, felnőtt tanulók;
- ifjúságügyi projektek esetében a fő célcsoportok a következők: 13–30 éves fiatalok [1], ifjúságsegítők, az ifjúságügy szektorban tevékenykedő intézmények munkatársai és tagjai;

- sporttal kapcsolatos projektek esetében a fő célcsoportok a következők: sport terén tevékenykedő szakemberek és önkéntesek, sportolók és edzők.

Az egyes tevékenységtípusokban való részvétel részletesebb feltételei a Pályázati útmutató B. részében és I. mellékletében találhatók.

---

1.A különböző tevékenységtípusokra különböző korhatárok alkalmazandók. Ezzel kapcsolatosan további információ a pályázati B. részében és I. sz. mellékletében található. Külön felhívjuk a figyelmet a következőkre:

Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdő időpontjáig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.
Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

# Részt vevő intézmények

Az Erasmus+ projekteket a résztvevők képviseletében a részt vevő intézmények nyújtják be és bonyolítják le. Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a pályázó intézmény lesz az Erasmus+-támogatás kedvezményezettje. A kedvezményezettek támogatási szerződést írnak alá, vagy pályázati döntésről értesítik őket, amely feljogosítja őket a projekt megvalósításához nyújtandó pénzügyi támogatásra (az egyéni résztvevők nem írnak alá támogatási szerződést). A program egyes tevékenységtípusai fiatalok informális csoportjai számára is elérhetők.

Az általános szabály az, hogy az Erasmus+ projektekben részt vevő intézményeknek programországok valamelyikében kell székhellyel rendelkezniük. Egyes tevékenységtípusok azonban, különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy terén, a partnerországok intézményei számára is nyitva állnak.

Az Erasmus+ projektekben való részvétel konkrét feltételei a program által támogatott tevékenység típusától függnek. A program általában minden, az oktatás, képzés, ifjúságügy vagy sport terén tevékenykedő intézmény számára nyitva áll. Számos tevékenységben a munkaerőpiac egyéb szereplői is részt vehetnek.

Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató B. részében és I. mellékletében találhatók további információk.

# Támogatható országok

Az Erasmus+ program a következő országok számára elérhető:

## Programországok

Az Erasmus+ program összes tevékenységtípusában a következő országok vehetnek részt:

**Az Európai Unió (EU) tagállamai**[1]

| | | | |
|---|---|---|---|
| Belgium | Görögország | Litvánia | Portugália |
| Bulgária | Spanyolország | Luxemburg | Románia |
| Cseh Köztársaság | Franciaország | Magyarország | Szlovénia |
| Dánia | Horvátország | Málta | Szlovákia |
| Németország | Olaszország | Hollandia | Finnország |
| Észtország | Ciprus | Ausztria | Svédország |
| Írország | Lettország | Lengyelország | Egyesült Királyság |

**A programban részt vevő nem uniós országok**

| | | |
|---|---|---|
| Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság | Izland<br>Liechtenstein | Norvégia<br>Törökország |

## Partnerországok

A következő országok külön meghatározott kritériumok vagy feltételek mellett (további információk ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató B. részében találhatók) vehetnek részt a program bizonyos tevékenységtípusaiban). A finanszírozást az országok nemzetközi jog szerint elismert területén működő intézmények számára biztosítják.

A pályázóknak és résztvevőknek tiszteletben kell tartaniuk bármely, az Európai Tanács által az EU külső támogatási programjai vonatkozásában elrendelt korlátozást. A pályázatoknak összhangban kell állniuk az Európai Unió általános értékeivel, úgymint az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait, ahogyan azt az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke előírja.

## Az Unióval szomszédos partnerországok[2]

| Nyugat-balkáni országok (1. régió) | A keleti partnerség országai (2. régió) | A dél-mediterrán térség országai (3. régió) | Orosz Föderáció (4. régió) |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| Albánia<br>Bosznia-Hercegovina<br>Koszovó3<br>Montenegró<br>Szerbia | Azerbajdzsán<br>Belorusszia<br>Grúzia<br>Moldovai Köztársaság<br>Örményország<br>Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában | Algéria<br>Egyiptom<br>Izrael<br>Jordánia<br>Libanon<br>Líbia<br>Marokkó<br>Palesztina4<br>Szíria<br>Tunézia | Oroszország területe a nemzetközi jog által elismert formában |

# Egyéb partnerországok

A program bizonyos tevékenységtípusai a világ bármely, az alábbiakban felsorolt partnerországa számára elérhetők. Más tevékenységtípusok esetén korlátozottabb a földrajzi hatókör.

Az alábbi partnerországok átcsoportosítására az Unió külső fellépéseire elkülönített pénzügyi eszközöknek megfelelően került sor.

| | |
|---|---|
| **5. régió** | Andorra, Monaco, San Marino, Vatikán |
| **6. régió**5<br>**Ázsia** | Afganisztán, Banglades, Bhután, Kambodzsa, Kína, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, India, Indonézia, Laosz, Malajzia, Maldív-szigetek, Mongólia, Mianmar, Nepál, Pakisztán, Fülöp-szigetek, Srí Lanka, Thaiföld és Vietnam |
| **7. régió**6<br>**Közép-Ázsia** | Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán |
| **8. régió**7<br>**Latin-Amerika** | Argentína, Bolívia, Brazília, Chile, Columbia, Costa Rica, Kuba, Ecuador, Salvador, Guatemala, Honduras, Mexikó, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela |
| **9. régió**8 | Irán, Irak, Jemen |
| **Region 10**9 | Dél-Afrikai Köztársaság |
| **11. régió**<br>**AKCS-államok** | Angola, Antigua és Barbuda, Zöld-foki Köztársaság, Comore-szigetek, Bahama-szigetek, Barbados, Belize, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Közép-afrikai Köztársaság, Csád, Kongói Köztársaság, Kongói Demokratikus Köztársaság, Cook-szigetek, Elefántcsontparti Köztársaság, Dzsibuti, Dominika, Dominikai Köztársaság, Eritrea, Etiópia, Fidzsi, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Guineai Köztársaság, Bissau-Guinea, Egyenlítői-Guinea, Guyana, Haiti, Jamaica, Kenya, Kiribati, Lesotho, Libéria, Madagaszkár, Malawi, Mali, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mikronézia, Mozambik, Namíbia, Nauru, Niger, Nigéria, Niue, Palau, Pápua Új-Guinea, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Salamon-szigetek, Szamoa, São Tomé és Príncipe, Szenegál, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Szomália, Szudán, Dél-Szudán, Suriname, Szváziföld, Tanzánia, Kelet-Timor, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambia, Zimbabwe |
| **12. régió**10<br>**Iparosodott országok: az Öbölmenti Együttműködési Tanács országai** | Bahrein, Kuvait, Omán, Katar, Szaúd-Arábia, Egyesült Arab Emírségek |
| **13. régió**11<br>**Egyéb iparosodott országok** | Ausztrália, Brunei, Kanada, Hongkong, Japán, Koreai Köztársaság, Makaó, Új-Zéland, Szingapúr, Tajvan, Amerikai Egyesült Államok |
| **14. régió** | Feröer szigetek , Svájc |

Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató B. részében, a program tevékenységeinek részletes leírásában olvashatók további információk.

## Vízumra és tartózkodási engedélyre vonatkozó követelmények

Előfordulhat, hogy az Erasmus+ projektek résztvevőinek vízumra van szükségük a fogadó országában (a programországban vagy partnerországban) való külföldi tartózkodáshoz. A részt vevő intézmények feladata, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerezzék a szükséges dokumentumokat és engedélyeket (rövid vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély).

Az intézmények számára kifejezetten ajánlott, hogy időben kérvényezzék a szükséges dokumentumokat az illetékes hatóságoknál, mivel ezek kiállítása akár hetekbe is telhet. Vízummal, tartózkodási engedéllyel, társadalombiztosítással és hasonló ügyekkel kapcsolatban a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség adhat további felvilágosítást és segítséget az intézmények számára. A rövid és hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal és tartózkodási engedéllyel kapcsolatos általános információk az uniós bevándorlási portálon http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en olvashatók

1. Az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról szóló, 2013. november 25-i 2013/755/EU* tanácsi határozat (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:HU:PDF), 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Unió biztosítja, hogy a tengerentúli országok és területek (TOT-ok) természetes személyei és szervezetei az Erasmus+ program szabályainak betartásával ugyanolyan feltételek mellett vehessenek részt az Erasmus+ programban, mint a velük kapcsolatban álló tagállamok. Ez azt jelenti, hogy a TOT-okról származó egyének és szervezetek „programország” státuszban vesznek részt a programban, a „programország” pedig az a tagállam, amelyhez az adott TOT tartozik. A TOT-ok listája megtekinthető: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/eu-oct-dialogue_en
2. A pályázati útmutató alapján végrehajtott összes cselekvésre a 2013/C-205/05 sz. bizottsági közleményben (HL C 205., 2013.7.19., 9–11. o.) meghatározott támogathatósági feltételek alkalmazandók, többek között a pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felek tekintetében, amennyiben az érintett fellépés az EUpénzügyi szabályzatának 137. cikke alapján a támogatás kedvezményezettjei pénzügyi támogatást nyújtanak harmadik feleknek.
3. Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.
4. Ez a megnevezés nem értelmezendő az önálló palesztin állam elismeréseként, és a tagállamoknak a kérdésben alkotott egyéni véleményeinek sérelme nélkül értendő.
5. A fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.
6. Mint fent.
7. Mint fent
8. Mint fent.
9. Mint fent.
10. A partnerségi eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.
11. A partnerségi eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.

# B. rész: A Pályázati útmutatóban érintett tevékenységtípusokkal kapcsolatos tudnivalók

Ebben a részben a következő tudnivalókat ismertetjük az Erasmus+-pályázati útmutató által érintett tevékenységtípusokra és tevékenységekre vonatkozóan:

- a célkitűzések és várt hatások leírása;
- a támogatott tevékenységek leírása;
- a benyújtott pályázatok értékelésekor alkalmazandó szempontokat bemutató táblázatok;
- hasznos kiegészítő információk, amelyek segítenek annak pontos megértésében, hogy milyen típusú projektek kaphatnak támogatást;
- a finanszírozási szabályok leírása.

A pályázók számára ajánlott, hogy a pályázat benyújtását megelőzően áttanulmányozzák a pályázati útmutatónak az érintett tevékenységtípusokra vonatkozó teljes szakaszát. A Pályázati útmutató I. mellékletében szereplő kiegészítő információk alapos áttanulmányozása is javasolt.

## Oktatás és képzés

Lehetőségek a felsőoktatás, szakképzés, köznevelés és felnőtt tanulás terén.

### A támogatható tevékenységtípusok

Az 1., 2. és 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakaszok olyan konkrét tevékenységtípusokat mutatnak be, amelyek megfelelnek a program oktatási és képzési célkitűzéseinek. Ezek közül a tevékenységek közül az oktatás és képzés szektorához elsősorban (de nem kizárólag) a következők kapcsolódnak:

- mobilitási projektek a felsőoktatásban, valamint a szakképzésben tanulók és dolgozók számára;
- mobilitási projektek a köznevelésben és felnőtt tanulásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók számára;
- Erasmus Mundus közös mesterképzések;
- Erasmus+ mesterképzési hitelek;
- stratégiai partnerségek;
- tudásszövetségek;
- ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek;
- kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén.

A 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakasz olyan, az oktatási és képzési szakpolitikákat támogató tevékenységekre vonatkozóan is tartalmaz információkat, amelyek a szakpolitikai elemzés és a

társaktól való tanulás, a szakpolitikai innovációt célzó kezdeményezések, az eszközök és hálózatok, a nemzetközi intézményekkel való együttműködés és az érintett szereplőkkel illetve érdekelt intézményekkel való párbeszéd területeihez kapcsolódnak. Ezeket a tevékenységeket vagy közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre, vagy a Bizottság Végrehajtó Ügynöksége bonyolítja le külön pályázati felhívásokon keresztül. Ezzel kapcsolatban a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

## A tevékenységtípusok céljai

### Konkrét célkitűzések

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései az oktatás és képzés terén a következők:

- a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása, különös tekintettel azok munkaerő-piaci és társadalmi relevanciájára és az összetartó társadalom érdekében tett hozzájárulására, különösen a szakképzési tanulók mobilitási lehetőségeinek fokozása, továbbá az oktatás és képzés világa, valamint a munka világa közötti szorosabb együttműködés révén;
- az oktatási és képzési intézmények szintjén a minőségfejlesztés, az innováció, a kiválóság és a nemzetköziesedés támogatása, különösen az oktatási és képzési szolgáltatók, valamint az egyéb érintett szereplők közötti szorosabb, programországokat érintő nemzetközi együttműködés révén;
- a nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítését, valamint az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének támogatását szolgáló, egész életen át tartó tanulás európai térsége létrejöttének ösztönzése és ismertségének növelése, különösen a megerősített szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása és a bevált gyakorlatok terjesztése révén;
- az oktatás és képzés nemzetközi dimenziójának erősítése, különösen programországok és a partnerországok szakoktatási és képzési, illetve felsőoktatási intézményei között megvalósuló együttműködés által, az európai felsőoktatási intézmények vonzerejének növelése, valamint az Unió külső fellépései – köztük a fejlesztési célkitűzések – támogatása révén, valamint programországok és a partnerországok felsőoktatási intézményei közötti mobilitás és együttműködés támogatásán és a partnerországokban történő célzott kapacitás¬fejlesztésen keresztül;
- a nyelvoktatás és -tanulás fejlesztése, valamint az Unió széles körű nyelvi sokféleségének és az interkulturális tudatosságának ösztönzése.

# Ifjúságügy

Nem formális és informális tanulási lehetőségek az ifjúságügy terén.

## A támogatható tevékenységek

Az 1., 2. és 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakaszok olyan konkrét tevékenységtípusokat mutatnak be, amelyek megfelelnek a program ifjúságügyi célkitűzéseinek. Ezek közül a tevékenységtípusok közül az ifjúsági (nem formális és informális tanulási) területhez elsősorban (de nem kizárólag) a következők kapcsolódnak:

- fiataloknak (ifjúsági csereprogramok és önkéntes szolgálat) és ifjúságsegítőknek szóló mobilitási projektek;

- az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei;
- stratégiai partnerségek;
- kapacitásfejlesztés az ifjúsági területen;
- a fiatalok és az ifjúsági területen döntéshozó személyek találkozói.

A 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakasz olyan, az ifjúsági szakpolitikákat támogató tevékenységekre vonatkozóan is tartalmaz információt, amelyek a szakpolitikai elemzés és a társaktól való tanulás, a előremutató kezdeményezések, az eszközök és hálózatok, a nemzetközi intézményekkel való együttműködés és az érintett szereplőkkel, illetve érdekelt intézményekkel való párbeszéd területeihez kapcsolódnak, és amelyek az ifjúságügy támogatása érdekében népszerűsíthetők az Erasmus+ keretében. Ezeknek a tevékenységtípusoknak a megvalósítása külön pályázati felhívásokon keresztül zajlik, amelyeket az Európai Bizottság Végrehajtó Ügynöksége vagy közvetlenül az Európai Bizottság bonyolít le. Ezzel kapcsolatban a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

## A tevékenységtípusok céljai

### Konkrét célkitűzések

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései az ifjúságügy terén a következők:

- a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása a fiatalok – köztük a hátrányos helyzetű fiatalok – körében, valamint a következők előmozdítása: a fiatalok részvétele az európai demokratikus életben és a munkaerőpiacon, aktív társadalmi szerepvállalás, kultúrák közötti párbeszéd, társadalmi befogadás és szolidaritás, a fiatalok, különösen az ifjúsági munka területén vagy az ifjúsági intézményekben aktív személyek és az ifjúsági vezetők nagyobb mobilitását biztosító lehetőségek, valamint az ifjúságügy és a munkaerőpiac szorosabb összekapcsolása révén;
- a minőségfejlesztés támogatása az ifjúsági munka területén, különösen az ifjúsági szervezetek és/vagy az egyéb érintett szereplők közötti szorosabb együttműködés révén;
- a helyi, regionális és nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítése, az ismereteken és tényeken alapuló ifjúságpolitika kialakításának, továbbá a nem formális és az informális tanulás elismerésének támogatása, különösen a szorosabb szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása, valamint a bevált gyakorlatok terjesztése révén;
- az ifjúsági tevékenységek nemzetközi dimenziójának, valamint az ifjúságsegítők és ifjúsági szervezetek fiatalokat támogató struktúraként betöltött kapacitásának fokozása az Európai Unió külső fellépésének kiegészítéseként, különösen programországok és a partnerországok érdekelt felei, valamint a nemzetközi intézmények közötti mobilitás és együttműködés ösztönzése révén.

A 2014–2020 közötti időszakra nézve a költségvetés 10 %-át az ifjúságügy terén megvalósuló nem formális és informális tanulási lehetőségek támogatására különítik el.

# A három pályázati kategória

Az oktatás és képzés, valamint az ifjúsági területhez kapcsolódó tevékenységeket a következő szakaszokban együtt mutatjuk be, mivel:

- ezeknek a tevékenységeknek a megszervezésekor mindig a három pályázati kategória szolgál kiindulópontként;
- számos olyan tevékenység van köztük, amelyek egyaránt szolgálják az oktatási és képzési, illetve az ifjúsági területek célkitűzéseinek megvalósítását;
- az Erasmus+ program elő kívánja mozdítani a különböző területek közötti szinergiákat és a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést.

Ennek a megközelítésnek köszönhetően a felesleges ismétlések is elkerülhetők a pályázati útmutatóban.

# 1. pályázati kategória: Mobilitási projektek

## A támogatható tevékenységek

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- mobilitási projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- Erasmus Mundus közös mesterképzések;
- Erasmus+ mesterképzési diákhitelek. (2014-es pályázati útmutatóban: diákhitel-garancia mesterképzésben részt vevő hallgatóknak.)

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységekkel kapcsolatban elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek a résztvevőkre, a részt vevő intézményekre és a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott mobilitási tevékenységektől a következő eredményeket várjuk a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek tekintetében:

- a tanulási teljesítmény javulása;
- a foglalkoztathatóság és a karrierlehetőségek javulása;
- a kezdeményezőkészség és a vállalkozói kompetencia fejlődése;
- nagyobb fokú önállóságra nevelés és az önértékelés javulása;
- az idegen nyelvi kompetenciák fejlődése;
- az interkulturális tudatosság fejlődése;
- a társadalmi részvétel fokozódása;
- az európai projekttel és az európai értékekkel kapcsolatos tudatosság növekedése;
- a motiváltság növekedése a (formális/nem formális) oktatásban vagy képzésen való jövőbeli részvétel iránt a külföldi mobilitási időszak után.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott mobilitási tevékenységektől a következő eredményeket várjuk az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő munkatársak/szakemberek/oktatók, ifjúságsegítők és szakemberek tekintetében:

- a szakmai profillal (oktatás, képzés, ifjúsági munka stb.) kapcsolatos kompetenciák fejlődése;
- a különböző országok oktatási, képzési vagy ifjúságügyi gyakorlatainak, szakpolitikáinak és rendszereinek jobb megértése;
- a korszerűsítést és a nemzetközi nyitást célzó változások elindításához szükséges kapacitások növekedése a saját oktatási intézményeken belül;
- a formális és nem formális oktatás, valamint a szakképzés és a munkaerőpiac közötti kapcsolatok jobb megértése;
- a munka és a tevékenységek minőségének olyan javulása, ami a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, tanulók, felnőtt tanulók, fiatalok és önkéntesek javát szolgálja;
- a társadalmi, nyelvi és kulturális sokféleség jobb megértése és az e területek iránti fogékonyság fejlesztése;
- a hátrányos helyzetű személyek szükségleteinek kezeléséhez szükséges képesség fejlődése;
- a Szakképzési tanulók mobilitása tevékenységek támogatásának és előmozdításának fokozódása;
- a szakmai fejlődési lehetőségek és karrierlehetőségek bővülése;
- az idegen nyelvi kompetenciák fejlődése;

- a motiváció és elégedettség növekedése a hétköznapi munkatevékenységek során.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységektől a következő eredményeket várjuk a részt vevő intézmények tekintetében:

- az uniós/nemzetközi szintű tevékenységekhez szükséges kapacitások növekedése: a vezetői képességek és nemzetköziesedési stratégiák fejlődése; a más országbeli partnerekkel való együttműködés megerősödése; az uniós/nemzetközi projektekre elkülönített (nem uniós) források növelése; az uniós/nemzetközi projektek előkészítésének, megvalósításának, ellenőrzésének és utánkövetésének minőségi javulása;
- a célcsoportok újszerű és fokozottabb módon történő megszólítása a tevékenységek megszervezése során, például a következők révén:a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek számára az igényeiknek és elvárásaiknak megfelelő, vonzóbb programok meghirdetése; az oktatásban és képzésben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók képzettségének javítása; a külföldi tanulási időszakok során elsajátított kompetenciák elismerési és érvényesítési eljárásainak javítása; a helyi közösségek céljait szolgáló, hatékonyabb tevékenységek meghirdetése; az ifjúsági munka módszereinek és gyakorlatainak javítása a fiatalok aktív bevonása és/vagy a hátrányos helyzetű csoportok igényeinek figyelembevétele érdekében;
- korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása az intézményen belül: bevált gyakorlatok és új módszerek alkalmazása iránti fogékonyság a napi munkatevékenységek során; nyitottság a különböző szociális, oktatási és foglalkoztatási területeken tevékenykedő intézményekkel való szinergiák iránt; a munkatársszakemberek/oktatók szakmai fejlődésének stratégiai tervezése az egyéni igények és az intézményi célkitűzések figyelembevételével; valamint hogy adott esetben az intézmény képes legyen arra, hogy kiváló hallgatókat és felsőoktatási szakembereket vonzzon a világ minden részéről.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott több ezer projekt hosszú távú együttes hatása várhatóan az lesz, hogy olyan változások következnek be a részt vevő országok oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszereiben, amelyek szakpolitikai reformokra ösztönöznek, és új forrásokat teremtenek az európai és Európán kívüli mobilitási lehetőségek számára.

# Mobilitási projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén

## A mobilitási projektek céljai

Az oktatás, a képzés és az ifjúsági tevékenységek fontos szerepet játszanak abban, hogy a különböző korú személyekhez eljussanak a munkaerő-piaci aktív részvételhez és általánosságban az aktív társadalmi szerepvállaláshoz szükséges eszközök. A tevékenységek ebbe a csoportjába tartoznak a tanulóknak (hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek) és a munkatárs/szakember/oktatónak (egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők és az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő intézményekben dolgozók) szóló, programországokat érintő nemzetközi mobilitási tevékenységeket ösztönző projektek, amelyek a következő célokat szolgálják:

- a tanulók támogatása a tanulási eredmények (tudás, készségek, hozzáállás és kompetenciák) elsajátításában személyes fejlődésük elősegítése, megfontolt és aktív állampolgárrá válásuk és az európai, illetve Európán kívüli munkaerőpiacon való foglalkoztathatóságuk javítása érdekében;
- az oktatásban, a képzésben és az ifjúsági területen dolgozók szakmai fejlődésének támogatása az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka egész Európára kiterjedő megújításának és fejlesztésének érdekében;
- különösen a résztvevők idegen nyelvi kompetenciáinak javítása;
- a résztvevők más kultúrákkal és országokkal kapcsolatos tudatosságának és megértésének növelése az aktív társadalmi szerepvállalás és az európai polgárság eszméjének, valamint az európai identitás iránti érzékenység fejlesztése érdekében, a nemzetközi kapcsolatépítés és hálózatépítés lehetőségének megteremtése a résztvevők számára;
- oktatási, képzési és ifjúsági területen tevékenykedő intézmények kapacitásának növelése, vonzerejének és nemzetközi dimenziójának megerősítése annak érdekében, hogy olyan tevékenységeket és programokat szervezhessenek, amelyek – akár Európában, akár Európán kívül – jobban megfelelnek az egyéni igényeknek;
- a formális és a nem formális oktatás, illetve a szakképzés, a foglalkoztatás és a vállalkozások közötti szinergiák és átjárási lehetőségek megerősítése;
- a külföldi tanulási időszak során szerzett kompetenciák jobb elismerésének biztosítása.

A tevékenységek ebbe a csoportjába tartoznak a felsőoktatási és ifjúsági területen megvalósuló, a partnerországokból kiinduló vagy oda irányuló nemzetközi mobilitási tevékenységek is. Ez a tevékenység az Európai Unió és a támogatható partnerországok közötti együttműködést is előmozdítja, és tükrözi az Unió külső fellépéseinek célkitűzéseit, prioritásait és elveit:

- az európai felsőoktatás vonzerejének növelése, az európai felsőoktatási intézmények versenyképesebbé tétele a világ felsőoktatási piacán;
- a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”1 és „Az európai felsőoktatás a világban”2 közleményekben meghatározott prioritások támogatása;;
- az Európán kívüli felsőoktatási intézmények nemzetköziesedésének és korszerűsítésének előmozdítása, vonzerejének növelése, illetve a felsőoktatáshoz való hozzáférés méltányosságának növelése, és ezáltal a partnerországok fejlődéséhez való hozzájárulás;
- a fejlesztési és külpolitikai célkitűzések és elvek megvalósításának támogatása, a nemzeti felelősségvállalást, a társadalmi kohéziót, a méltányosságot, a valódi földrajzi kiegyenlítettséget és a sokféleséget is beleértve. Kiemelt figyelmet kapnak a legkevésbé fejlett

országok, a rossz társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező, hátrányos helyzetű diákok és a sajátos igényű diákok;
- a nem formális tanulás és a partnerországokkal az ifjúsági területen való együttműködés ösztönzése.

## Mi a mobilitási projekt?

Oktatási, képzési és az ifjúsági területen tevékenykedő intézmények/szervezetek finanszírozást kapnak az Erasmus+ programból a különböző típusú mobilitásokat támogató projektjeik kivitelezéséhez. A mobilitási projektek a következő szakaszokból állnak:

- előkészítés (a gyakorlati lépéseket, a résztvevők kiválasztását, a partnerekkel és a résztvevőkkel való megállapodások megkötését, a résztvevők kiutazás előtti nyelvi/interkulturális/feladatspecifikus felkészítését is beleértve);
- mobilitási tevékenységek megvalósítása;
- nyomon követés (többek között az önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységek értékelése, adott esetben a résztvevők tevékenységek során elért tanulási eredményeinek formális elismerése, valamint a projekteredmények terjesztése és felhasználása révén).

A korábbi uniós programok által támogatott számos mobilitási tevékenységhez képest az Erasmus+ jelentős újítása, hogy nagyobb hangsúlyt fektet a mobilitási tevékenységben részt vevő személyek idegen nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére mind a kiutazás előtt, mind a külföldi tartózkodás során. 2014-től kezdve az Európai Bizottság fokozatosan olyan Európai online nyelvi támogatási szolgáltatást (OLS) vezetett be, amely lehetővé teszi a hosszú távú mobilitási tevékenységek résztvevői számára nyelvtudásuk felmérését, valamint nyelvi kompetenciáik fejlesztése érdekében online nyelvtanfolyamon való részvételt is biztosít a számukra ahhoz a nyelvhez, amelyet külföldi tanulmányaik, munkájuk vagy önkéntes tevékenységük során használni fognak. Azok a résztvevők, akik az oktatás, munka vagy önkénteskedés fő nyelvében legalább B2 szintet érnek el, választhatnak egy a fogadó ország nyelvén folyó OLS tanfolyamot, amennyiben ez elérhető (a nyelvtanulás támogatásának további részletei az I. mellékletben találhatók).

Az Erasmus+ emellett a korábbi programokhoz képest nagyobb teret kínál azon mobilitási tevékenységek számára, amelyekben különböző hátterű és különböző területeken vagy különböző társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő partnerintézmények/partnerszervezetek vesznek részt (például egyetemi hallgatók vagy szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata vállalatoknál, nem kormányzati intézményeknél/szervezeteknél, közintézményeknél; iskolai tanárok részvétele vállalatoknál vagy képzési központokban szervezett szakmai továbbképző tanfolyamokon; üzleti szakértők által tartott órák vagy képzések felsőoktatási intézményekben; a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett cégek által egyesületekkel és szociális vállalkozásokkal közösen kidolgozott önkéntességi rendszerek stb.).

A mobilitási tevékenységek megújításának és minőségfejlesztésének harmadik fontos eleme, hogy az Erasmus+ programban részt vevő intézményeknek/szervezeteknek lehetőségük nyílik arra, hogy mobilitási tevékenységeiket átfogóbb stratégiai keretben gondolkodva és középtávra tervezve szervezzék meg. A mobilitási projekt koordinátora egyetlen, legfeljebb kétéves időszakra vonatkozó pályázat benyújtásával számos mobilitási tevékenység megszervezésére kaphat finanszírozást, ez pedig sok személy számára tesz lehetővé külföldi tartózkodást. Ennek köszönhetően az Erasmus+ pályázatot benyújtó intézmények/szervezetek a résztvevők igényeivel, ugyanakkor saját belső nemzetköziesedési, fejlesztési és korszerűsítési terveikkel összhangban tudják megtervezni projektjeiket.

Az Erasmus+ program 1. pályázati kategória keretében résztvevői profilok szerint a következő típusú mobilitási projektek támogathatók:

az oktatás és a képzés területén:

- mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatárs/szakember/oktatószámára;
- mobilitási projektek a szakképzésben tanulók és a szakképzésben oktató munkatárs/szakember/oktatószámára;
- mobilitási projektek iskolai személyzet számára;
- mobilitási projektek felnőttoktatási munkatársak számára.

az ifjúsági területen:

- mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára.

Munkatársak hosszú távú mobilitása, tanulók rövid és hosszú távú mobilitása, valamint a felnőtt tanulók vegyes típusú mobilitása a 2. pályázati kategória keretében, azon belül a stratégiai partnerségek keretében támogatható.

A következő szakaszokban a mobilitási projektek egyes típusaira vonatkozó kritériumok és feltételek részleteinek ismertetése olvasható.

1.A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2011.10.13., COM(2011) 637 végleges.
2.A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2013.07.11., COM(2013) 499 final.

# A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak és a felsőoktatási munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási projekt

Ezek a mobilitási projektek a következő tevékenységek legalább egyikét tartalmazhatják:

**Hallgatói mobilitás:**

Hallgatói mobilitásra bármilyen szakon vagy tudományterületen sor kerülhet. Színvonalas és a hallgatók számára a lehető leghatékonyabb mobilitási tevékenységek biztosítása érdekében a mobilitási tevékenységeknek meg kell felelniük a hallgató oklevéllel összefüggő tanulási és személyes fejlődési igényeinek.

A hallgatók az alábbiakban ismertetett tevékenységek egyikét vagy azok kombinációját is végrehajthatják:

- felsőoktatási partnerintézményben töltött külföldi **tanulmányi időszak**;

A külföldi tanulmányi időszak szakmai gyakorlati időszakot is tartalmazhat. A tevékenységek kombinációja szinergiákat hoz létre a külföldön szerzett felsőoktatási és szakmai tapasztalat között, és kontextustól függően különféleképpen szervezhető meg: az egyik tevékenység követheti a másikat, vagy sor kerülhet egyszerre mindkettőre. A tevékenységek kombinációjára a tanulmányi célú mobilitás finanszírozási szabályai és minimális időtartama vonatkoznak.

- külföldi **szakmai gyakorlat** vállalatnál vagy egyéb, gyakorlati helyet biztosító munkahelyen1. A külföldi munkahelyen teljesített szakmai gyakorlatokra rövid ciklusú, valamint első, második és harmadik ciklusú tanulmányok alatt, illetve programországokon belüli mobilitás esetén a hallgató oklevelének megszerzését követő legfeljebb egy éven belül jár támogatás. Ez a tanárjelöltek tanárasszisztensi tevékenységét is magában foglalja.

Annak hatékonyabb támogatása érdekében, hogy a hallgatók elsajátítsák a jövőjükhöz szükséges készségeket, az Erasmus+ és a Horizont 2020 program között partnerség jött létre. Ez a partnerség jövőbeli szakmai gyakorlati lehetőségeket fog biztosítani és előmozdítani azon hallgatók és friss diplomások számára, akik olyan digitális készségeket2 és kompetenciákat kívánnak elsajátítani, amelyek a folyamatos digitális átalakuláson átmenő gazdaságban és társadalomban történő munkavállaláshoz és boldoguláshoz szükségesek. Valamennyi tudományterületről kikerülő hallgatóknak és friss diplomásoknak érdemes szakmai gyakorlatra pályázniuk ezeken a területeken. Ezekre a szakmai gyakorlatokra várhatóan minden uniós tagállamban, valamint a Horizont 2020 programhoz társult országokban sor kerül.

Amennyiben lehetséges, a szakmai gyakorlatnak a hallgató tanulmányi programjának szerves részét kell képeznie.

**Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása:**

- **Oktatási időszakok**: ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy felsőoktatási intézmények oktatói vagy vállalkozások alkalmazottai külföldi felsőoktatási partnerintézményben tanítsanak. A munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása bármilyen szak vagy tudományterület esetében támogatható.
- **Képzési időszakok**: ez a tevékenység a felsőoktatási intézmények oktatóinak és egyéb munkatársainak a szakmai fejlesztését támogatja külföldi képzéseken (konferenciák kivételével), valamint szakmai látogatási/megfigyelési időszak, illetve külföldi felsőoktatási partnerintézménynél vagy más releváns külföldi szervezetnél/intézménynél nyújtott képzésen történő részvétel formájában.

A külföldön töltött időszak oktatási és képzési tevékenységeket egyaránt tartalmazhat.

2018-ban a munkatársak/szakemberek/oktatók programországok közötti mobilitására szánt támogatások elosztása során a hangsúly a felsőoktatási oktatók olyan képzési időszakaira helyeződik, amelyek során pedagógiai és tanterv-kialakítási készségeiket fejleszthetik.

Az e cselekvésre elkülönített költségvetés jórészt a programországok közötti mobilitási tevékenységeket támogatja. Az e cselekvéshez rendelkezésre álló költségvetésből elkülönített korlátozott összegből a programországok és a világ bármely partnerországa (kivéve az 5. és a 12. régió országait – lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát) közötti nemzetközi tevékenységek támogathatók.

A program- és partnerországok közötti mobilitásra fordított támogatás több, külső együttműködést célzó európai uniós pénzügyi eszközből származik. Annak biztosítása érdekében, hogy ez a cselekvés igazodjon az EU külső prioritásaihoz, a Bizottság több célt és szabályt határozott meg a partnerországokkal való együttműködésre vonatkozóan.

A program- és partnerországok közötti mobilitási projektek pályázóinak figyelembe kell venniük a világ különböző régióival bonyolított mobilitás céljára rendelkezésre álló költségvetést, valamint „A program- és partnerországok közötti mobilitásra vonatkozó kiegészítő információk” című szakaszban alább kifejtett prioritásokat.

# A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe és feladatai a következők:

- Programországbeli pályázó szervezet/intézmény: feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási megállapodás aláírása és igazgatása, valamint a beszámolás. A pályázó konzorciumkoordinátor is lehet: bármilyen típusú hallgatói mobilitás vagy munkatársak/szakemberek/oktatók bármilyen típusú mobilitásának megszervezésére hivatott, egyazon ország partnerszervezeteiből/-intézményeiből álló mobilitási konzorcium vezetője.
- Küldő szervezet/intézmény: feladata a hallgatók, illetve a munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre kiszervezése. További feladatai: (programországbeli szervezetek/intézmények részére) támogatások kifizetése, a mobilitási időszak előkészítése, nyomon követése és elismerése.

- Fogadó szervezet/intézmény: feladata a külföldi hallgatók, illetve munkatársak/szakemberek/oktatók fogadása, valamint tanulmányi/szakmai gyakorlati program vagy képzési tevékenységekből álló program, illetve oktatási tevékenység biztosítása számukra.
- Közvetítő szervezet/intézmény: valamely programországban a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén tevékenykedő szervezet/intézmény. Ilyen szervezet/intézmény lehet nemzeti mobilitási konzorciumon belüli partner, de nem lehet küldő szervezet/intézmény. Lehetséges szerepe: a küldő felsőoktatási intézmények igazgatási eljárásainak megosztása és elősegítése, valamint szakmai gyakorlatok esetében a hallgatók profiljának és a vállalkozások igényeinek jobb összehangolása és a résztvevők közös felkészítése.

Programországok és partnerországok közötti mobilitásra csak a programországbeli felsőoktatási intézmények pályázhatnak, és csak ezek az intézmények kezelhetik a bejövő és kimenő mobilitásra kiutalt kifizetéseket.

A mobilitási időszak kezdetét megelőzően a küldő és a fogadó szervezeteknek/intézményeknek, valamint a hallgatóknak tanulmányi megállapodást, a munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak pedig mobilitási megállapodást kell kötniük a vállalandó tevékenységekről. Ezek a megállapodások meghatározzák a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, a külföldi tanulmányi időszak formális elismerésének feltételeit, továbbá mindegyik fél jogait és kötelezettségeit. Ha a tevékenységre két felsőoktatási intézmény között kerül sor (hallgatói tanulmányi célú mobilitás vagy munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása), a küldő és a fogadó intézménynek a csereprogramok kezdete előtt intézményközi megállapodást kell kötnie.

Az Erasmus Felsőoktatási Charta aláírásával a felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy – a nyelvi felkészítést is beleértve – minden szükséges támogatást megadnak a mobilitási projektek résztvevőinek. Az intézmények támogatása érdekében a program során fokozatosan online nyelvi támogatást vezetnek be a programországok között megvalósuló, két hónapig vagy tovább tartó, hosszú távú mobilitási tevékenységekhez. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak számára elérhetővé tette idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy során a legmegfelelőbb módon tanulhassanak nyelvet (ennek további részleteit lásd a pályázati útmutató I. mellékletében). Partnerországok felsőoktatási intézményei nem jogosultak az Erasmus Felsőoktatási Charta aláírására, ezért a mobilitás résztvevőinek felajánlott nyelvi támogatás részleteit az intézményközi megállapodásban kell konkrétan meghatározni.

# A projekt értékelésének szempontjai

A felsőoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

## A támogathatóság általános feltételei

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | • Önálló felsőoktatási intézmény pályázata esetében: valamely programországban székhellyel rendelkező, Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási intézményei. (A Chartával kapcsolatos további információkért tanulmányozza alább az „Erasmus Felsőoktatási Charta” című szakaszt és a Pályázati útmutató I. mellékletét).<br>• Nemzeti mobilitási konzorcium pályázata esetében: valamely programországban székhellyel rendelkező, felsőoktatási konzorciumi akkreditációval rendelkező koordináló szervezet/intézmény. Érvényes konzorciumi akkreditációval nem rendelkező szervezet/intézmény a mobilitási projekt támogatása iránti pályázat benyújtásával egyidejűleg pályázhat akkreditációra a mobilitási konzorcium nevében. A programban részt vevő támogatható országok valamennyi érintett felsőoktatási intézményének rendelkeznie kell Erasmus Felsőoktatási Chartával. E szervezetek/intézmények mobilitási projektje csak akkor támogatható, ha a mobilitási konzorciumi akkreditációs pályázata kedvező elbírálásban részesült.<br>A felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatásban foglalkoztatott munkatársak/szakemberek/oktatók nem pályázhatnak közvetlenül támogatásra: a mobilitási tevékenységben való részvétel kiválasztási szempontjait – a pályázati útmutató I. mellékletében előírt rendelkezéseknek megfelelően – az a felsőoktatási intézmény határozza meg, amelyben tanulnak vagy amely foglalkoztatja őket. |
| **Támogatható tevékenységek** | A felsőoktatási mobilitási projekteknek a következő tevékenységek közül legalább egyet tartalmazniuk kell:<br>• hallgatók tanulmányi célú mobilitása;<br>• hallgatók szakmai gyakorlati célú mobilitása;<br>• munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása;<br>• munkatársak/szakemberek/oktatók képzési célú mobilitása. |
| **Támogatható országok** | Programországok közötti mobilitás:<br>• bármely programország<br>Program- és partnerországok közötti mobilitás:<br>• bármely programország, valamint<br>• a világ bármely partnerországa (kivéve az 5. és a 12. régió országait – lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát) |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A pályázati formanyomtatványon egy szervezetet/intézményt kell megjelölni (a pályázót). A pályázó egyetlen, programországban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény vagy nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátor lehet.<br>A mobilitási projekt megvalósítása során legalább két különböző programországbeli szervezetnek/intézménynek (legalább egy küldő és legalább egy fogadó szervezetnek/intézménynek) kell részt vennie. Partnerországok részvételével bonyolított mobilitási projektek esetében legalább egy programországbeli és egy támogatható partnerországbeli szervezetnek/intézménynek kell részt vennie. |
| **A projekt időtartama** | A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt méretének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot.<br>programországok közötti mobilitás: 16 vagy 24 hónap.<br>Program- és partnerországok közötti mobilitás: 16 vagy 26 hónap. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a tárgyévben június 1-jén kezdődő projektekre **február 1-jéig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk a támogatási pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |
| **Egyéb feltételek** | A felsőoktatási intézmények két csatornán pályázhatnak támogatásra az illetékes nemzeti irodánál:<br>• közvetlenül, önálló felsőoktatási intézményként;<br>• azon konzorcium közvetítésével, amelynek a tagjai.<br>A felsőoktatási intézmények önálló felsőoktatási intézményként és/vagy egy adott konzorcium tagjaként egy pályázati körben csak egyszer pályázhatnak programországok közötti mobilitási projektre. Ugyanaz a felsőoktatási intézmény azonban több különböző, egyszerre pályázó nemzeti mobilitási konzorcium tágja vagy koordinátora is lehet. Ugyanez vonatkozik a programországok és a partnerországok közötti mobilitási projektekre.<br>Mindkét csatorna (önálló pályázat és konzorciumi pályázat) igénybe vehető párhuzamosan. Azonban továbbra is a felsőoktatási intézmény/a tanszék felel a résztvevők kettős finanszírozásának elkerüléséért, ha a két csatornát igénybe veszik ugyanabban a tanévben. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

# A hallgatói mobilitás támogathatóságának további feltételei a megvalósítás során

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | • **Hallgatók tanulmányi célú mobilitása:**<br>A programországok valamennyi részt vevő (küldő és fogadó) szervezetének/intézményének rendelkeznie kell Erasmus Felsőoktatási Chartával. Valamennyi partnerországbeli szervezetnek/intézménynek az illetékes hatóságok által elismert felsőoktatási intézménynek kell lennie, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli partnereivel.<br>• **Hallgatók szakmai gyakorlati célú mobilitása**:<br>Programországok közötti mobilitás esetén a küldő szervezetnek/intézménynek Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási intézménynek kell lennie.<br>Programországok és partnerországok közötti mobilitás esetén a küldő szervezetnek/intézménynek Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézménynek vagy az illetékes hatóságok által elismert, partnerországbeli felsőoktatási intézménynek kell lennie, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli partnereivel.<br>Fogadó szervezetek/intézmények a következők lehetnek3:<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén tevékenykedő állami vagy magánszektorbeli szervezetek/intézmények. Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>- állami vagy magánszektorbeli kis-, közép- vagy nagyvállalkozások (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>- helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmények;<br>- szociális partnerek vagy a munka világának más képviselői, beleértve a kereskedelmi kamarákat, a kézműves/szakmai szövetségeket és a szakszervezeteket is;<br>- kutatóintézetek;<br>- alapítványok;<br>- iskolák/intézmények/oktatási központok (bármilyen szintűek, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve);<br>• nonprofit szervezetek, egyesületek, nem kormányzati szervezetek;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szervek;<br>• Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézmények. |
| **A tevékenység időtartama** | **Tanulmányi időszakok**: 3–12 hónap4 (a kiegészítő szakmai gyakorlati időszakot is beleértve, amennyiben terveztek ilyet).<br>**Szakmai gyakorlatok**: 2–12 hónap.<br>Ugyanaz a hallgató legfeljebb 12 hónapig tartó mobilitási időszakon vehet részt 5 tanulmányi ciklusonként6, függetlenül a mobilitási tevékenységek számától és típusától. Az uniós forrásokból nyújtott támogatás nélküli részvétel beleszámít ebbe a maximális időtartamba:<br>• az első tanulmányi ciklusban (alapképzésben vagy azzal egyenértékű képzésben), a rövid ciklusú képzést (az EKKR szerinti 5. és 6. szintet) is beleértve;<br>• a második tanulmányi ciklusban (mesterképzésben vagy azzal egyenértékű képzésben – az EKKR szerinti 7. szinten), valamint<br>• a harmadik ciklusban doktoranduszként (doktori szinten vagy az EKKR szerinti 8. szinten).<br>A friss diplomások szakmai gyakorlatának időtartama abban a ciklusban számítandó bele a maximális 12 hónapba, amely ciklusban a szakmai gyakorlatra pályáznak. |
| **A tevékenység helyszíne(i)** | A hallgatóknak a küldő szervezet/intézmény országától és a tanulmányaik alatti szálláshelyük országától eltérő programországban vagy partnerországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységüket7. |
| **Támogatható résztvevők** | Felsőoktatási intézménybe felvett és olyan tanulmányi programra beiratkozott hallgatók, amely elismert oklevél vagy más elismert felsőfokú képesítés megszerzéséhez vezető képzést nyújt (a doktori szintig és a doktori szinttel bezárólag). Tanulmányi célú mobilitás esetén a hallgatónak legalább a felsőoktatási tanulmányok második évfolyamára beiratkozott hallgatónak kell lennie. Szakmai gyakorlat esetén ez a feltétel nem alkalmazandó.<br>A friss diplomások részt vehetnek programországok közötti szakmai gyakorlaton. A friss diplomásokat a felsőoktatási intézményüknek kell kiválasztania a tanulmányaik utolsó évében, és az oklevelük megszerzésétől számított egy éven belül kell teljesíteniük és befejezniük a külföldi szakmai gyakorlatot. |

# A munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása támogathatóságának további feltételei a megvalósítás során

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | • **Munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása:**<br>A fogadó szervezetnek/intézménynek Európai Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézménynek vagy az illetékes hatóságok által elismert, partnerországbeli felsőoktatási intézménynek kell lennie, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli küldő partnerrel.<br>A küldő szervezetnek/intézménynek a következők valamelyikének kell lennie:<br>• Európai Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézmény vagy az illetékes hatóságok által elismert, partnerországbeli felsőoktatási intézmény, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli fogadó partnerrel, vagy<br>• felsőoktatási intézményben való oktatás céljából meghívott munkatársak/szakemberek/oktatók esetében: a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén tevékenykedő (Erasmus Felsőoktatási Chartával nem rendelkező) bármely állami vagy magánszektorbeli szervezet/intézmény. Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>- állami vagy magánszektorbeli kis-, közép- vagy nagyvállalkozások (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>- helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmények;<br>- szociális partnerek vagy a munka világának más képviselői, beleértve a kereskedelmi kamarákat, a kézműves/szakmai szövetségeket és a szakszervezeteket is;<br>- kutatóintézetek;<br>- alapítványok;<br>- iskolák/intézmények/oktatási központok (bármilyen szintűek, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve);<br>- nonprofit szervezetek, egyesületek, nem kormányzati szervezetek;<br>- pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szervek;<br>• **Munkatársak/szakemberek/oktatók képzési célú mobilitása:**<br>A küldő szervezetnek/intézménynek Európai Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézménynek vagy az illetékes hatóságok által elismert, partnerországbeli felsőoktatási intézménynek kell lennie, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli fogadó partnerrel.<br>A fogadó szervezetnek/intézménynek a következők valamelyikének kell lennie:<br>• Európai Felsőoktatási Chartával rendelkező, programországbeli felsőoktatási intézmény vagy az illetékes hatóságok által elismert, partnerországbeli felsőoktatási intézmény, amely a mobilitást megelőzően intézményközi megállapodást írt alá a programországbeli fogadó partnerrel, vagy<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén valamely programországban tevékenykedő, állami vagy magánszektorbeli szervezet/intézmény. Példák az előző oldalon találhatók. |
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap (partnerországokból kiinduló vagy oda irányuló mobilitás esetén 5 nap) és 2 hónap közötti, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Programországok közötti mobilitás esetén a legalább 2 napnak egymást követő napnak kell lennie. Az oktatási tevékenységnek hetente (vagy rövidebb tartózkodási idő esetén) legalább 8 óra oktatást kell magában foglalnia. Ez a minimális óraszám nem vonatkozik a vállalkozások meghívott alkalmazottaira.<br>Az oktatási tevékenység képzési tevékenységgel való ötvözése esetén egyetlen külföldi időszak során a minimális heti (vagy rövidebb tartózkodási idő alatti) oktatási óraszám 4 órára csökken. Ha a mobilitás időtartama meghaladja az egy hetet, a nem teljes hét alatti minimális oktatási óraszámnak arányosnak kell lennie az adott hét időtartamával. |
| **A tevékenység helyszíne(i)** | A munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak a küldő szervezet/intézmény országától és a munkatársak/szakemberek/oktatók állandó lakóhelye szerinti országtól eltérő program- vagy partnerországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységüket. |
| **Támogatható résztvevők** | **Munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása:**<br>• program- vagy partnerországbeli felsőoktatási intézménynél dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók.<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén tevékenykedő (többek között doktoranduszokat foglalkoztató), bármely program- vagy partnerországbeli vállalkozás, (Európai Felsőoktatási Chartával nem rendelkező) állami vagy magánszektorbeli szervezet/intézmény felsőoktatási intézményben való oktatás céljából meghívott alkalmazottja.<br>**Munkatársak/szakemberek/oktatók képzési célú mobilitása**: program- vagy partnerországbeli felsőoktatási intézménynél dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók. |

## A program- és partnerországok közötti mobilitásra vonatkozó kiegészítő információk

A program- és partnerországok közötti mobilitás céljára rendelkezésre álló költségvetés a világ

különböző régiói között 12 költségvetési keretösszegben oszlik meg, és az egyes költségvetési keretösszegek mértéke eltérő. Az egyes költségvetési keretösszegekből rendelkezésre álló összegekre vonatkozó további információkat a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

Általánosságban elmondható, hogy a forrásokat földrajzi szempontból egyenletesen elosztva kell felhasználni. Az EU a földrajzi egyensúly és a prioritások kapcsán a program teljes időtartama alatt (2014–2020 között) európai szinten elérendő, több célt tűzött ki. A célokat nem az egyes felsőoktatási intézményeknek kell elérniük, a nemzeti irodák azonban figyelembe veszik ezeket a célokat rendelkezésre álló költségvetés elosztásához. Ezenfelül a felsőoktatási intézményeknek érdemes együttműködniük a legszegényebb és legkevésbé fejlett partnerországokkal.

A program- és partnerországok között megvalósuló mobilitás esetében meghatározott, uniós szinten 2020-ig teljesítendő **földrajzi célkitűzések** a következők:

- Ázsia és Latin-Amerika fejlődő régiói esetében a források 25%-át a legszegényebb országokkal szervezett mobilitásra kell fordítani. Ezek az országok a következők:
  - Ázsia: Afganisztán, Banglades, Kambodzsa, Laosz, Nepál, Bhután és Mianmar;
  - Latin-Amerika: Bolívia, Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua és Paraguay.
- Az Ázsia számára rendelkezésre álló költségvetésből legfeljebb 30% költhető Kínával és Indiával megvalósuló mobilitás céljára.
- Ezenfelül a Latin-Amerika számára rendelkezésre álló költségvetésnek legfeljebb 35%-a költhető Brazíliával és Mexikóval megvalósuló mobilitás céljára.

Azon követelmény miatt, hogy a 6., 7., 8. 9., 10. és 11. régió országaival8 a fejlesztési segélyhez hozzájáruló mobilitási tevékenységeket kell végrehajtani, a rövid, az első és a második ciklust végző hallgatók mobilitására vonatkozó követelmény a partnerországokból programországokba irányuló bejövő mobilitásra korlátozódik9. Az e régiókba irányuló kimenő mobilitás csak a doktori képzésben részt vevők és a munkatársak/szakemberek/oktatók számára áll rendelkezésre.

Egyes programországok esetében azonban előfordulhatnak kivételek. Kérjük, ellenőrizze a nemzeti iroda honlapját.

Emellett a felsőoktatási intézmények pályázhatnak 100%-ban munkatársakat/szakembereket/oktatókat érintő mobilitásra vagy 100%-ban hallgatókat érintő mobilitásra, vagy ezek bármely kombinációjára, amennyiben az megfelel a nemzeti iroda által előírt másodlagos szempontoknak (lásd az alábbi szakaszt).

## A nemzeti irodák által a program- és a partnerországok közötti mobilitásra vonatkozóan meghatározott másodlagos szempontok

Amennyiben egy adott partnerrégió vagy -ország számára elkülönített költségvetési keretösszeg korlátozott, a nemzeti irodák dönthetnek úgy, hogy az alábbi listából egy vagy több másodlagos szemponttal kiegészítik a szempontjaikat. Amennyiben a nemzeti iroda másodlagos szempontok alkalmazása mellett dönt, ezt a döntést a határidő előtt közzé kell tenni, különösen a nemzeti iroda honlapján.

- Az oklevél szintje (például a pályázatok mindössze egy vagy két ciklusra korlátozása – BA, MA vagy PhD);
- kizárólag a munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitásának vagy csak a hallgatói mobilitásnak a támogatása;

- a mobilitás időtartamának korlátozása (például a hallgatói mobilitás 6 hónapra, vagy a munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitásának 10 napra korlátozása).

## Programországok közötti mobilitáshoz kapcsolódó odaítélési szempontok[10]

Nincs minőségi szempontú értékelés (a minőség értékelésére az Európai Felsőoktatási Chartával kapcsolatos pályázati szakaszban vagy a nemzeti mobilitási konzorcium kiválasztásakor sor került), ezért nincsenek tartalmi követelmények.

A támogatásra jogosult (a támogathatóság vizsgálatát követően támogathatónak bizonyult) támogatási pályázatok finanszírozásban részesülnek.

Az odaítélt támogatás maximális összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok száma és a megpályázott hónapok/napok száma;
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok száma, a tevékenységek jó minőségben történő megvalósítása, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás tekintetében, amennyiben az elmúlt évek során a pályázó már részesült hasonló támogatásban;
- az adott mobilitási cselekvésre elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

## Program- és partnerországok közötti mobilitási projekthez kapcsolódó odaítélési szempontok

A támogatható (azaz a támogathatóság vizsgálata során formailag megfelelő) támogatási pályázatok elbírálása a következő szempontok alapján történik:

| | |
|---|---|
| **A stratégia relevanciája (maximum 30 pont)** | Milyen mértékben releváns a tervezett mobilitási projekt az érintett (a program- és partnerországbeli) felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési stratégiája szempontjából; a munkatársak/szakemberek/oktatók és/vagy a hallgatók mobilitására esett választás indokai. |
| **Az együttműködési megállapodások minősége (maximum 30 pont)** | Milyen mértékben szerzett korábbi tapasztalatokat a pályázó szervezet/intézmény a partnerországbeli felsőoktatási intézményekkel/szervezetekkel közösen végrehajtott, hasonló projektek terén, és mennyire egyértelműen vannak meghatározva a partnerek feladatkörei, szerepkörei és feladatai. |
| **A tevékenység tervének és megvalósításának minősége (maximum 20 pont)** | A résztvevők kiválasztására irányuló intézkedések teljessége és minősége, a résztvevőknek nyújtott támogatás és a résztvevők (különösen partnerországbeli) mobilitási időszakának elismerése. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)** | a projekt által a résztvevőkre, a kedvezményezettekre, a partnerszervezetekre/-intézményekre helyi, regionális és nemzeti szinten kifejtett esetleges hatás; a mobilitási projekt eredményeinek kari és intézményi szintű (adott esetben szélesebb körű) a program- és a partnerországokon belüli terjesztésére irányuló intézkedések minősége. |

A pályázónak ki kell fejtenie, hogy a projekt hogyan felel meg ennek a négy szempontnak a saját intézménye (illetve intézményei, amennyiben konzorciumi pályázatról van szó) és a partnerországbeli intézmények szempontjából.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek, emellett legalább 15 pontot kell elérniük „A stratégia relevanciája” kategóriában.

Annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló költségvetést el lehessen különíteni az egyes régiók számára, az egyes partnerországokkal tervezett mobilitási tevékenységek régiók szerint kerülnek rangsorolásra.

A felsőoktatási intézménynek odaítélt támogatás tényleges összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok száma és a megpályázott hónapok/napok száma;
- az országonként vagy régiónként elkülönített költségvetés;
- egy adott régión vagy alrégión belüli földrajzi egyensúly.

A nemzeti iroda támogathat a regionális rangsorban alacsonyabban elhelyezkedő partnerországgal megvalósuló mobilitást, amennyiben ez a régión belüli – a fent említett földrajzi célkitűzésekben meghatározott – földrajzi egyensúly biztosításához szükséges.

A nemzeti iroda nem köteles egy adott partnerország által kérelmezett összes mobilitást finanszírozni, amennyiben a kérelmet túlzott mértékűnek ítéli meg a rendelkezésre álló költségvetéshez képest.

Amennyiben lehetséges, a rangsorra és a földrajzi egyensúlyra vonatkozó átfogó szempontokon felül a nemzeti iroda – annak elkerülése érdekében, hogy néhány felsőoktatási intézmény domináns szerephez jusson – arra fog törekedni, hogy a rendelkezésre álló költségvetést széles körben elossza. A nemzeti iroda arra fog törekedni, hogy a lehetséges mértékben inkluzív legyen, a lehető legnagyobb mértékűre növelje az érdekelt felek részvételét, ugyanakkor a megvalósíthatóság biztosítása érdekében ne veszélyeztesse az egyes mobilitási projektek minőségét, földrajzi egyensúlyát, illetve legkisebb kritikus méretét.

## Milyen akkreditációra van szükségük a pályázóknak ehhez a mobilitási projekthez?

### Erasmus Felsőoktatási Charta

A partnerországban székhellyel rendelkező valamennyi felsőoktatási intézmény számára, amelyek – akár önálló felsőoktatási intézményi minőségükben, akár nemzeti mobilitási konzorcium tagjaként – felsőoktatási mobilitási projektben kívánnak részt venni, előfeltétel, hogy rendelkezzenek Erasmus Felsőoktatási Chartával. Az Európai Bizottság – az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség közreműködésével – minden évben külön pályázati felhívást tesz közzé, amely részletesen meghatározza, hogy az Erasmus Felsőoktatási Charta odaítéléséhez mely feltételeknek és minőségi szempontoknak kell megfelelni. Ez a felhívás a Végrehajtó Ügynökség honlapján olvasható.

A partnerországbeli székhellyel rendelkező felsőoktatási intézményeket a megfelelő nemzeti akkreditációs szervezetnek kell akkreditálnia. Mivel nem jogosultak Erasmus Felsőoktatási Chartára, további követelményként a programországbeli partnerükkel (partnereikkel) létrejött, az Erasmus

Felsőoktatási Charta alapelveit magában foglaló intézményközi megállapodással kell rendelkezniük.

### Konzorciumok akkreditációja a felsőoktatásban

Egy-egy nemzeti mobilitási konzorcium nevében pályázó, programországbeli intézménynek érvényes konzorciumi akkreditációval kell rendelkeznie. Ezt az akkreditációt ugyanaz a nemzeti iroda ítéli oda, amely a felsőoktatási mobilitási projekt finanszírozására irányuló kérelmet elbírálja. Az akkreditációra irányuló kérelmeket a mobilitási projektek finanszírozására irányuló kérelmekkel egyidejűleg lehet benyújtani. Mindemellett csak az akkreditációs folyamatot sikeresen lezáró felsőoktatási intézmények és szervezetek/intézmények mobilitási projektjeire ítélnek oda támogatást. A konzorciumi akkreditáció megszerzéséhez a következő feltételeknek kell eleget tenni:

## Támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Felsőoktatási nemzeti mobilitási konzorcium a következő részt vevő szervezetekből/intézményekből állhat:<br>• érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási intézmények (a Chartával kapcsolatos további információkért lásd az „Erasmus Felsőoktatási Charta” című fenti szakaszt és a pályázati útmutató I. mellékletét), valamint<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén tevékenykedő állami vagy magánszektorbeli szervezetek/intézmények (a támogatható részt vevő szervezetekre/intézményekre vonatkozó példák az előző oldalon találhatók).<br>Minden részt vevő szervezetnek/intézménynek ugyanabban a programországban kell székhellyel rendelkeznie. |
| **Ki pályázhat?** | Bármely támogatható részt vevő szervezet/intézmény eljárhat koordinátorként, emellett pályázhat a konzorciumot alkotó összes szervezet/intézmény nevében. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A nemzeti mobilitási konzorciumnak legalább három támogatható részt vevő szervezetből/intézményből kell állnia, amelyek közül kettőnek küldő felsőoktatási intézménynek kell lennie.<br>A mobilitási konzorciumi akkreditációra irányuló pályázat benyújtásakor a nemzeti mobilitási konzorcium összes tagszervezetét/-intézményét meg kell nevezni. |
| **A konzorciumi akkreditáció időtartama** | Az összes egymást követő éves felhívás, legkésőbb 2020-ig. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a tárgyévben június 1-jén kezdődő projektekre **február 1-jéig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk az akkreditációs pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |

## Odaítélési kritériumok

A nemzeti mobilitási konzorcium akkreditációs pályázatának elbírálása a következő szempontok alapján történik:

| | |
|---|---|
| **A konzorcium relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következő szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” című szakaszt);<br>• a konzorciumban részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára;<br>• a konzorciumban részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi dimenziójának megerősítése;<br>• uniós hozzáadott érték létrehozása olyan eredmények felmutatásával, amelyeket az egyes felsőoktatási intézmények által külön-külön végrehajtott tevékenységekkel nem lehetne elérni. |
| **A konzorcium összetételének minősége és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)** | • Mennyire:<br>• megfelelő összetételű a konzorcium; a megfelelő összetételű konzorcium küldő felsőoktatási intézményeket, illetve adott esetben más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő, és a projekt valamennyi aspektusának sikeres megvalósításához szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, kiegészítő részt vevő szervezeteket/intézményeket foglal magában;<br>• rendelkezik a konzorciumkoordinátor korábbi tapasztalattal a konzorcium-irányítás vagy hasonló projekttípus terén;<br>• megfelelő a szerepkörök, a felelősségi körök és a feladatok/erőforrások meghatározása, illetve mennyire bizonyított az összes részt vevő szervezet/intézmény kötelezettségvállalása és aktív részvétele;<br>• vonták össze és osztják meg a feladatokat/erőforrásokat;<br>• egyértelműek a szerződésekkel kapcsolatos és a pénzügyi irányításra vonatkozó kérdéseket érintő felelősségi körök;<br>• vonja be a konzorcium a cselekvés új résztvevőit. |
| **A konzorcium tevékenységi tervének és megvalósításának minősége (maximum 20 pont)** | • A mobilitási projekt valamennyi szakaszának (a mobilitási tevékenységek előkészítése, megvalósítása és utánkövetése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A gyakorlati intézkedések, az irányítási és a támogatási módszerek (például fogadó szervezetek/intézmények felkutatása, küldő és fogadó szervezetek/intézmények társítása, tájékoztatás, nyelvi és interkulturális támogatás, nyomon követés) minősége.<br>• A részt vevő szervezetek/intézmények közötti, valamint a más releváns érdekelt felekkel folytatott együttműködés, koordináció és kommunikáció minősége.<br>• Amennyiben releváns, a résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata.<br>• Adott esetben a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kiválasztását, valamint a hátrányos helyzetű személyek mobilitási tevékenységekben való részvételének elősegítését célzó intézkedések alkalmassága. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A konzorcium által irányított tevékenységek eredményeinek értékelését célzó intézkedések minősége.<br>• A projekt lehetséges hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és magánszemélyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz intézményi, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás.<br>• A konzorcium által irányított tevékenységek eredményeinek a részt vevő szervezetek/intézmények és partnerek körében és azokon kívül történő terjesztését ösztönző intézkedések alkalmassága és minősége. |

Az akkreditációra való kiválasztáshoz a pályázatoknak összesen legalább 60 pontot el kell érniük. Ezenfelül minden egyes odaítélési szempont esetén el kell érniük a maximális pontszám legalább felét.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

Erre a cselekvésre vonatkozóan a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók konkrétabb szabályok, feltételek és hasznos kiegészítő információk. Az érdekelt szervezeteknek/intézményeknek a pályázat benyújtása előtt érdemes figyelmesen áttanulmányozniuk e melléklet releváns szakaszait.

## Finanszírozási szabályok

A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak és a felsőoktatásban foglalkoztatott munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási projektekre pályázóknak a következő információkat kell megadniuk a pályázati formanyomtatványon:

- a mobilitási tevékenységekben előreláthatólag részt vevő hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók létszáma;
- a tervezett mobilitási tevékenységek teljes időtartama;

A programországbeli nemzeti irodák ezek alapján ítélik oda támogatást a pályázóknak bizonyos számú mobilitási tevékenység finanszírozására (legfeljebb annyi tevékenységre, amennyit a pályázó kérelmezett).

Ha a pályázó partnerországokkal megvalósítandó mobilitási projekteket nyújt be, a partnerországokba irányuló vagy onnan kiinduló mobilitásra vonatkozó, külön pályázati formanyomtatványt kell kitöltenie.

A partnerországokkal megvalósítandó mobilitásra külön támogatást ítélnek oda.

E tevékenységek pénzügyi támogatására a következő szabályokat kell alkalmazni:

# A) Valamennyi mobilitási tevékenységre alkalmazandó finanszírozási szabályok

| Elszámolható költségek | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (kivéve a résztvevők ellátási és utazási költségeit) | Egységköltség-hozzájárulás | Programországok közötti mobilitás esetében: a 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő, és a 100. résztvevőtől: 200 EUR/további résztvevő<br>Program- és partnerországok közötti mobilitás esetén: 350 EUR/ résztvevő | A mobilitásban részt vevők száma alapján |
| **Sajátos igényű résztvevő(k) támogatása** | Sajátos igényű résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek | Tényleges költségek | A nemzeti iroda által jóváhagyott elszámolható költségeknek akár 100%-a | Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését a résztvevők kiválasztása esetén külön pályázati formanyomtatványon kell megindokolni és megfelelően alá kell támasztani |
| **Rendkívüli költségek** | Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>Programországok közötti mobilitás esetén: a résztvevők magas utazási költsége a legkülső régiókból vagy régiókba, illetve tengerentúli országokból vagy területekről, illetve országokba vagy területekre történő utazás esetén | Tényleges költségek | Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a<br>Magas utazási költségek: az utazási költségek legfeljebb 80%-a | Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését a résztvevők kiválasztása esetén meg kell indokolni és megfelelően alá kell támasztani |

### A kedvezményezettek (felsőoktatási intézmények vagy konzorciumok) részére nyújtott szervezési támogatás:

A szervezési támogatás – a programországbeli Erasmus Felsőoktatási Chartának, valamint partnerországbeli intézmények esetén, az elfogadott intézményközi megállapodásokban foglalt elveinek betartása érdekében – azokhoz a költségekhez nyújtott hozzájárulás, amelyek az intézmények számára a bejövő és kimenő hallgatói mobilitást, illetve a munkatársak/szakemberek/oktatók bejövő és kimenő mobilitását támogató tevékenységekkel kapcsolatban merülnek fel. Például:

- a partnerintézményekkel végrehajtott szervezési intézkedések, többek között a lehetséges partnereknél annak érdekében tett látogatások, hogy meg lehessen állapodni intézményközi megállapodások azon feltételeiről, amelyek a mobilitás résztvevőinek kiválasztására, felkészítésére, fogadására és integrálására vonatkoznak, továbbá naprakészen lehessen tartani ezeket az intézményközi megállapodásokat;
- naprakész kurzuskatalógus elérhetővé tétele külföldi hallgatók számára;
- a hallgatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók tájékoztatása és segítségnyújtás számukra;
- a hallgatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása;
- tanulmányi megállapodások kidolgozása a hallgatók által teljesítendő oktatási komponensek teljes körű elismerésének biztosítása érdekében; munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási megállapodások kidolgozása és elismerése;
- bejövő és kimenő hallgatóknak, illetve munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak nyújtott nyelvi és interkulturális felkészítés az Erasmus+ online nyelvi támogatásának kiegészítéseként;
- a bejövő mobilitási résztvevők felsőoktatási intézménybe való integrálódásának megkönnyítése;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálását és felügyeletét célzó intézkedések biztosítása;
- a vállalkozásoknál teljesített hallgatói szakmai gyakorlatok minőségének biztosítására szolgáló konkrét intézkedések;
- a teljesített oktatási komponensek és a kapcsolódó kreditek elismerésének biztosítása, a szükséges vizsgalapok és oklevélmellékletek kiállítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk elsajátított új kompetenciák hasznosítása a felsőoktatási intézmény és partnerei javára.

A program- és partnerországbeli felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy

megfelelnek a Charta minden olyan alapelvének, amely a magas színvonalú mobilitás biztosítására irányul, többek között a következőknek: „annak biztosítása, hogy a kimenő mobilitási résztvevők megfelelően felkészüljenek a mobilitásra, többek között a szükséges nyelvismeret elsajátítása terén is”, valamint „megfelelő nyelvi támogatás biztosítása a bejövő mobilitási résztvevőknek”. Ennek érdekében kihasználhatók az intézmények meglévő nyelvi képzési lehetőségeinek előnyei. Azok a felsőoktatási intézmények, amelyek alacsonyabb költségen tudnak – nyelvi támogatásra is kiterjedő – színvonalas mobilitást biztosítani a hallgatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók számára (vagy azért, mert ezt nem uniós forrásokból finanszírozzák), lehetőséget kapnának arra, hogy a szervezési támogatás valamekkora hányadát további mobilitási tevékenységek finanszírozására csoportosítsák át. A támogatási megállapodás meghatározza az ezzel kapcsolatos rugalmasság mértékét.

A kedvezményezetteknek minden esetben szerződéses kötelezettségük, hogy kiváló szolgáltatásokat nyújtsanak; teljesítményüket a nemzeti irodák követik nyomon és ellenőrzik, figyelembe véve a hallgatók és a munkatársak Mobility Tool+ eszközön keresztül benyújtott, a nemzeti irodák, illetve a Bizottság számára közvetlenül hozzáférhető visszajelzéseit is.

Programországokon belüli mobilitás esetén a szervezési támogatás kiszámítása a támogatott kimenő mobilitási résztvevők (azokat a mobilitási résztvevőket is beleértve, akik a teljes mobilitási időszak során nem részesülnek uniós támogatásban, lásd alább) teljes létszáma, valamint a vállalkozásoktól bejövő és a kedvezményezett vagy nemzeti mobilitási konzorciumban részt vevő felsőoktatási intézményben oktató munkatársak/szakemberek/oktatók létszáma alapján történik. A teljes mobilitási időszak során uniós támogatásban nem részesülő mobilitási résztvevők is támogatott mobilitási résztvevőnek számítanak, mivel részesülnek a mobilitási keretrendszer és a szervezési tevékenységek előnyeiből. Szervezési támogatás ezért e résztvevők után is jár.

Program- és partnerországok közötti mobilitás esetén a szervezési támogatás kiszámítása a támogatott mobilitás száma alapján történik, amelybe beszámítandó a programországból kimenő támogatott mobilitási résztvevők létszáma, valamint a partnerországból bejövő támogatott mobilitási résztvevők létszáma. A teljes mobilitási időszak során uniós támogatásban nem részesülő mobilitási résztvevők is támogatott résztvevőnek számíthatnak, mivel részesülnek a mobilitási keretrendszer és a szervezési tevékenységek előnyeiből. Kivételt képeznek a résztvevőket a külföldi tevékenységük során, valamint az esetlegesen a költségvetési kategóriák közötti forrás-átcsoportosítással szervezett további mobilitási tevékenységek során kísérő személyek,

Nemzeti mobilitási konzorciumok esetében ez a hozzájárulás eloszthatóa konzorcium nemzeti tagjai között azon szabályok alapján, amelyekben a konzorcium tagjai egymás között megállapodtak. Partner- és programországok közötti mobilitás esetén a szervezési támogatást az érintett partnerek – a részt vevő intézmények által eldöntött és számukra kölcsönösen elfogadható szabályok alapján – elosztják egymás között.

### Uniós forrásokból támogatásban nem részesülő mobilitási résztvevők

Az uniós forrásokból támogatásban nem részesülő hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók olyan mobilitási résztvevők, akik utazási és ellátási célú uniós támogatásban nem részesülnek, de más tekintetben eleget tesznek a hallgatói mobilitás és a munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása valamennyi szempontjának, emellett az Erasmus+ hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók minden előnyét élvezik. Ezek a résztvevők mobilitási költségeikre regionális, nemzeti vagy más típusú támogatásban részesülhetnek. A teljes mobilitási időszak során az uniós forrásokból támogatásban nem részesülő mobilitási résztvevők száma – programországokon belüli mobilitás, valamint program- és partnerországok közötti mobilitás esetében egyaránt – beszámít az uniós költségvetés országok közötti elosztásához alkalmazott teljesítménymutatóhoz

használt statisztikákba.

**Sajátos igényű résztvevő(k) támogatása**

A sajátos igényű személy olyan potenciális résztvevő, akinek testi, szellemi vagy egészségügyi állapota miatt a projektben/mobilitási cselekvésben való részvétele járulékos pénzügyi támogatás nélkül nem lenne lehetséges. Azok a felsőoktatási intézmények, amelyek sajátos igényű hallgatókat és/vagy munkatársakat/szakembereket/oktatókat is kiválasztottak, kiegészítő támogatásra pályázhatnak a nemzeti irodánál a sajátos igényű személyek mobilitási tevékenységben való részvételéhez kapcsolódó járulékos költségek fedezésére. Sajátos igényű személyek esetében ezért a támogatás meghaladhatja az alábbiakban meghatározott, egy főre jutó maximális támogatási összeget. A felsőoktatási intézmények a honlapjukon ismertetik, hogy a sajátos igényű hallgatóik és munkatársaik/szakembereik/oktatóik hogyan igényelhetik ezt a kiegészítő támogatást.

A sajátos igényű hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók járulékos költségeinek kiegészítő finanszírozása más – helyi, regionális és/vagy nemzeti szintű – forrásokból is megoldható.

A sajátos igényű hallgatókat és munkatársakat/szakembereket/oktatókat kísérő személyek a ténylegesen felmerülő költségek alapján hozzájárulásra jogosultak.

Az Erasmus Felsőoktatási Charta aláírásával a felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy a különböző hátterű résztvevőknek egyenlő hozzáférést és egyenlő esélyeket biztosítanak. Ennélfogva a sajátos igényű hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók igénybe vehetik a fogadó intézmény által a helyi hallgatóknak és munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak biztosított támogatási szolgáltatásokat.

**Rendkívüli költségek**

Kizárólag a standard utazási támogatásra jogosult résztvevők jogosultak a költséges utazás rendkívüli költségeinek támogatására:

A mobilitási projektek kedvezményezettjei pénzügyi támogatást igényelhetnek a résztvevők rendkívüli költségeire a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az utazási költségek legfeljebb 80%-a erejéig). Erre akkor lenne lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (távolsági sávonkénti egységköltségek alapján) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

**Egyéb finanszírozási források**

A hallgatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók az uniós támogatáson felül, illetve (az uniós támogatásban nem részesülő mobilitási résztvevők) az uniós támogatás helyett regionális, nemzeti vagy egyéb típusú támogatásban részesülhetnek, amelyet a nemzeti irodától eltérő szervezet/intézmény (például minisztérium vagy regionális hatóság) kezel. Ezek az uniós költségvetésből származó finanszírozási forrásokból nyújtott támogatástípusok nem számítanak bele az e dokumentumokban meghatározott összegekbe, illetve minimális/maximális összegtartományokba.

## B) A hallgatói mobilitás támogatása

A hallgatók uniós támogatásban részesülhetnek a külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati

időszak során felmerülő utazási és ellátási költségeikhez való hozzájárulásként. Ezeket az összegeket a nemzeti irodák a nemzeti hatóságokkal és/vagy a felsőoktatási intézményekkel egyetértésben határozzák meg az alábbiakban ismertetett objektív és átlátható szempontok alapján. A pontos összegeket a nemzeti irodák és a felsőoktatási intézmények honlapján teszik közzé.

A programországok a következő három csoportra oszlanak:

| | |
|---|---|
| **1. csoport Magasabb megélhetési költségekkel jellemzett programországok** | Dánia, Finnország, Izland, Írország, Luxemburg, Svédország, Egyesült Királyság, Liechtenstein, Norvégia |
| **2. csoport Közepes megélhetési költségekkel jellemzett programországok** | Ausztria, Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Hollandia, Málta, Portugália |
| **3. csoport Alacsonyabb megélhetési költségekkel jellemzett programországok** | Bulgária, Horvátország, Cseh Köztársaság, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország |

**Programországokon belüli mobilitás – 1. szempont – A hallgatót küldő és fogadó ország**

A hallgatóknak nyújtott uniós támogatás a mobilitásuk irányától függ, mégpedig a következőképpen:

- hasonló megélhetési költségekkel jellemzett országba irányuló mobilitás: a hallgatók a közepes tartományba eső uniós támogatásban részesülnek;
- magasabb megélhetési költségekkel jellemzett országba irányuló mobilitás: a hallgatók a magasabb tartományba eső uniós támogatásban részesülnek;
- alacsonyabb megélhetési költségekkel jellemzett országba irányuló mobilitás: a hallgatók az alacsonyabb tartományba eső uniós támogatásban részesülnek.

A nemzeti irodák a következő minimális és maximális tartományban határozzák meg a konkrét összegeket:

- Közepes tartományba eső uniós támogatás:havonta **220 és 470 EUR** közötti, a közepes tartományba eső támogatás alkalmazandó a hasonló megélhetési költségekkel jellemzett országokba – az 1. csoport országaiból az 1. csoport országaiba, b) a 2. csoport országaiból a 2. csoport országaiba, valamint c) a 3. csoport országaiból a 3. csoport országaiba – irányuló mobilitásra.
- Magasabb tartományba eső uniós támogatás:a nemzeti iroda által alkalmazott közepes tartománynak megfelelő támogatás, amelyhez hozzáadódik legalább 50 EUR és havonta **270 és 520 EUR** közötti összeg. Ez a magasabb megélhetési költséggel jellemzett országokba irányuló – a) a 2. csoport országaiból az 1. csoport országaiba, valamint b) a 3. csoport országaiból az 1. és a 2. csoport országaiba – irányuló mobilitási tevékenységekre alkalmazandó.
- Alacsonyabb tartományba eső uniós támogatás:a nemzeti iroda által alkalmazott közepes tartománynak megfelelő támogatás, amelyből ki kell vonni legalább 50 EUR-t és havonta **170 és 420 EUR** közötti összeget. Ez az alacsonyabb megélhetési költséggel jellemzett országokba irányuló – a) az 1. csoport országaiból a 2. és a 3. csoport országaiba, valamint b) a 2. csoport

országaiból a 3. csoport országaiba – irányuló mobilitási tevékenységekre alkalmazandó.

A nemzeti irodák az országuk kedvezményezettjei által alkalmazandó összegek meghatározásakor két konkrét szempontot vesznek figyelembe:

- helyi, regionális vagy nemzeti szintű magánszektorbeli vagy állami szervek általi, az uniós támogatást kiegészítő társfinanszírozás elérhetősége és mértéke;
- a külföldi tanulmányokban vagy képzésben részt venni szándékozó hallgatók átlagos igényszintje.

A nemzeti irodák dönthetnek úgy, hogy oly módon biztosítanak rugalmasságot a felsőoktatási intézményeik számára, hogy nemzeti szinten meghatározott összegek helyett összegtartományokat állapítanak meg. Ezt megfelelően meg kell indokolni, például azokban az országokban, ahol rendelkezésre áll regionális vagy intézményi szinten társfinanszírozás.

### Programországokon belüli mobilitás – 2. szempont – Konkrét célcsoportok, tevékenységek és küldő országok/régiók támogatása

Hátrányos helyzetű hallgatók (a sajátos igényű hallgatóktól eltérő hallgatók)

Az egy adott programországban az Erasmus+ megvalósításáért felelős nemzeti hatóságok és nemzeti irodák dönthetnek úgy (önkéntes alapon, a nemzeti szinten már rendelkezésre bocsátott támogatástól függően), hogy az adott ország minden felsőoktatási intézményének **havonta egyszer 100–200 EUR összeggel** meg kell emelnie az uniós támogatásból a hátrányos helyzetű hallgatóknak (többek között a menekülteknek, a menedékkérőknek és a bevándorlóknak) nyújtott személyi támogatást. A havonta egyszer kifizethető pontos összeget és az alkalmazandó szempontokat a nemzeti hatóságok nemzeti szinten állapítják meg.

Szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók

A szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók havonta **100–200 EUR összegű** kiegészítést kapnak az uniós támogatásból. A kiegészítés pontos mértékét a nemzeti irodák és/vagy felsőoktatási intézmények határozzák meg az igényszint és a mobilitás e típusára rendelkezésre álló társfinanszírozás mértéke alapján. Egyazon felsőoktatási intézményen belül minden hallgatónak minden esetben azonos mértékű kiegészítést kell adni, függetlenül attól, hogy a hallgató a fogadó vállalkozástól esetlegesen kiegészítő összegben és/vagy egyéb természetbeni hozzájárulásban részesül. A szakmai gyakorlaton részt vevő hátrányos helyzetű hallgatók a szakmai gyakorlatért járó kiegészítés helyett a hátrányos helyzetű hallgatókat megillető kiegészítésre jogosultak, amennyiben a szakmai gyakorlatért járó kiegészítés alacsonyabb összegű.

A programban részt vevő legkülső régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről származó hallgatók
A többi programországtól való távolságból fakadó korlátozások miatt a legkülső régiókból, Ciprusról, Izlandról, Máltáról, valamint a tengerentúli országokból és területekről (TOT) származó hallgatók a következő, személyi támogatásra szánt magasabb összegeket kapják:

| Honnan | Hová | Összeg |
|---|---|---|
| Legkülső régiók, Ciprus, Izland és Málta, tengerentúli országok és területek | Az 1. csoport országai | 770 EUR/hónap |
| | A 2. csoport országai | 720 EUR/hónap |
| | A 3. csoport országai | 670 EUR/hónap |

A fent említett, személyi támogatásra szánt összegeken felül az ezekből az országokból származó hallgatók az utazási költségek fedezésének támogatása érdekében a következő kiegészítő összegeket kapják:

| Távolságok[11] | Összeg |
|---|---|
| 10–99 km között: | 20 EUR/ résztvevő |
| 100–499 km között: | 180 EUR/ résztvevő |
| 500–1999 km között: | 275 EUR/ résztvevő |
| 2000–2999 km között: | 360 EUR/ résztvevő |
| 3000–3999 km között: | 530 EUR/ résztvevő |
| 4000–7999 km között: | 820 EUR/ résztvevő |
| 8000 km vagy annál több: | 1500 EUR/ résztvevő |

Ebben az esetben nem alkalmazandó a szakmai gyakorlaton részt vevő vagy hátrányos helyzetű hallgatóknak járó kiegészítés.

A felsőoktatási intézmények által meghatározott pénzügyi támogatás mértéke

A felsőoktatási intézményeknek az uniós támogatások intézményükön belüli meghatározásakor és/vagy alkalmazásakor minden esetben figyelembe kell venniük a következő alapelveket és szempontokat:

- Miután az intézmények meghatározták a támogatás mértékét, annak a mobilitási projekt teljes időtartama alatt változatlannak kell lennie. Ugyanazon a projekten belül nem csökkenthető, illetve nem növelhető a támogatások mértéke.
- A támogatások mértékét objektív és átlátható módon, a fent ismertetett alapelveket és módszereket figyelembe véve kell meghatározni és/vagy alkalmazni (azaz figyelembe véve a mobilitás irányát és a konkrét kiegészítő támogatást).
- Az azonos csoporthoz tartozó országokba, azonos típusú mobilitási tevékenység (tanulmányi vagy szakmai gyakorlati mobilitás) céljából utazó összes hallgató számára ugyanakkora mértékű támogatást kell biztosítani (a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos igényű hallgatók kivételével).

## Program- és partnerországok közötti mobilitás

A személyi támogatásra szánt összegek a következők:

| Honnan | Hová | Összeg |
|---|---|---|
| Támogatható partnerországok | Az 1. csoportba tartozó programországok | 900 EUR/hónap |
| | A 2. csoportba tartozó programországok | 850 EUR/hónap |
| | A 3. csoportba tartozó programországok | 800 EUR/hónap |
| Programországok | Partnerországok | 700 EUR/hónap |

Ezenfelül a partnerországokba utazó, illetve a partnerországokból érkező hallgatók az utazási költségeik fedezésének támogatására a következő kiegészítő összegeket kapják meg:

| Távolságok[12] | Összeg |
|---|---|
| 10–99 km között: | 20 EUR/ résztvevő |
| 100–499 km között: | 180 EUR/ résztvevő |
| 500–1999 km között: | 275 EUR/ résztvevő |
| 2000–2999 km között: | 360 EUR/ résztvevő |
| 3000–3999 km között: | 530 EUR/ résztvevő |
| 4000–7999 km között: | 820 EUR/ résztvevő |
| 8000 km vagy annál több: | 1500 EUR/ résztvevő |

## C) A munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitásának támogatása

A munkatársak/szakemberek/oktatók a külföldön töltött időszak során a következő összegű uniós támogatásban részesülnek az utazási és ellátási költségeikhez való hozzájáruláskénti:

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők utazási költségeihez való hozzájárulás | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/ résztvevő<br>100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/ résztvevő<br>500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/ résztvevő<br>2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/ résztvevő<br>3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/ résztvevő<br>4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/ résztvevő<br>8000 km-es vagy nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani.[13]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[14]. |
| **Személyi támogatás** | A résztvevők tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek | Egységköltség-hozzájárulás | a tevékenység 14. napjáig: az A1.1 szerinti összeg programországok közötti mobilitás esetén, illetve az A1.2 szerinti összeg program- és partnerországok közötti mobilitás esetén (/nap/résztvevő)<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: az A1.1 szerinti összeg 70%-a/nap/résztvevő programországok közötti mobilitás esetén, illetve az A1.2 szerinti összeg 70%-a/nap/résztvevő program- és partnerországok közötti mobilitás esetén | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (szükség esetén beszámítható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után is egy-egy utazási nap). |

## A. táblázat – Személyi támogatás (összegek euróban/nap)

Az összeg a fogadó országtól függ. A konkrét összeget az alábbi táblázatban megadott minimális és maximális összegtartományon belül kell meghatározni. A nemzeti irodák a nemzeti hatóságokkal egyeztetve az alábbi két konkrét szempontot veszik figyelembe az adott ország kedvezményezettjei által alkalmazandó összegek meghatározásakor:

- helyi, regionális vagy nemzeti szintű magánszektorbeli vagy állami szervek általi, az uniós támogatást kiegészítő társfinanszírozás elérhetősége és mértéke;
- a külföldön oktatni vagy képzésben részt venni szándékozó munkatársak/szakemberek/oktatók

által általában igényelt összeg.

Az összegtartományon belül ugyanazt a százalékos arányt kell alkalmazni minden célország esetében: Ugyanaz az összeg nem adható meg az összes célországnál.

| Fogadó ország | Programországokból érkező munkatársak/szakemberek/oktatók | Partnerországokból érkező munkatársak/szakemberek/oktatók |
|---|---|---|
| | Min. összeg – max. összeg/nap | Összeg/nap |
| | A1.1 | A1.2 |
| **Norvégia, Dánia, Luxemburg, Egyesült Királyság, Izland, Svédország, Írország, Finnország, Liechtenstein** | 80–180 | 180 |
| **Hollandia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Ciprus, Görögország, Málta, Portugália** | 70–160 | 160 |
| **Szlovénia, Észtország, Lettország, Horvátország, Szlovákia, Cseh Köztársaság, Litvánia, Törökország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 60–140 | 140 |
| **Partnerországok** | 180 | Nem támogatható |

Programországok közötti mobilitás esetén a nemzeti irodák dönthetnek úgy, hogy oly módon biztosítanak rugalmasságot a felsőoktatási intézményeik számára, hogy nemzeti szinten meghatározott összegek helyett összegtartományokat állapítanak meg. Ezt megfelelően meg kell indokolni, például azokban az országokban, ahol rendelkezésre áll regionális vagy intézményi szinten társfinanszírozás. A pontos összegeket a nemzeti irodák és a felsőoktatási intézmények honlapján teszik közzé.

## LEGKÜLSŐ RÉGIÓKBÓL ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOKBÓL ÉS TERÜLETEKRŐL ÉRKEZŐ, ILLETVE ODA UTAZÓ RÉSZTVEVŐK

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, amely felhívja a figyelmet arra, hogy a program megvalósítása során figyelembe kell venni az Unió legkülső régióinak, valamint tengerentúli országainak és területeinek a távoli fekvéséből következő korlátokat, különleges támogatási szabályok kerülnek megállapításra a (távolsági sávonként nyújtott egységköltség-hozzájáruláson alapuló) standard támogatási szabályokban nem megfelelően kezelt legkülső régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők magas utazási költségének támogatása érdekében.

A mobilitási projektek kedvezményezettjei pénzügyi támogatást igényelhetnek a legkülső régiókból, valamint a tengerentúli országokból és területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők utazási költségére a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az utazási költségek legfeljebb 80%-a erejéig). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a (távolságsávonként nyújtott egységköltség-hozzájáruláson alapuló) standard támogatási szabályok nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70% -át.

1.Felsőoktatási intézményeknél hallgatott kurzusok nem tekinthetők szakmai gyakorlatnak.
2. „Digitális készségekre irányuló szakmai gyakorlatnak” minősül bármely olyan szakmai gyakorlat, amelynek során a gyakornok a következő tevékenységek legalább egyikét gyakorolja: digitális marketing (például közösségi média kezelése, webelemzés); digitális grafikai, gépészeti vagy architektúra-tervezés; appok, szoftverek, scriptek vagy honlapok fejlesztése; informatikai rendszerek és hálózatok telepítése, karbantartása és kezelése; kiberbiztonság; adatanalitika; adatbányászat és adatmegjelenítés; robotok és mesterségesintelligencia-alkalmazások programozása és azokkal kapcsolatos képzés. Az általános ügyféltámogatást, a megrendelés-teljesítést, az adatbevitelt, illetve az irodai feladatokat ez a kategória figyelmen kívül hagyja.
3.A következő szervezet-/intézménytípusok nem jogosultak hallgatói szakmai gyakorlatra nyújtott támogatásra fogadó szervezetként/intézményként: uniós intézmények és az Unió más szervei, ideértve a szakosított ügynökségeket is (kimerítő felsorolásuk a https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_hu honlapon található); uniós programokat igazgató szervezetek/intézmények például az Erasmus+ nemzeti irodák (az esetleges összeférhetetlenség és/vagy a kettős finanszírozás elkerülése érdekében).
4.A tanulmányi időszak minimális időtartama 3 hónap, illetve 1 félév vagy negyedév.
5.Az Erasmus program egész életen át tartó tanulás programja keretében és/vagy az Erasmus Mundus ösztöndíjasaként szerzett korábbi tapasztalat tanulmányi ciklusonként beleszámít a 12 hónapba.
6.Az orvostudományhoz hasonló, egyciklusú tanulmányi programok során a hallgatói mobilitás legfeljebb 24 hónapig tarthat.
7.Az anyaintézménytől függő és ugyanazon Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási tagintézmény esetében az anyaintézmény helye szerinti ország minősül a küldő országnak. Ezért az ugyanazon Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási tagintézmények és anyaintézményük között nem lehet Erasmus+ mobilitási tevékenységeket szervezni.
8.Csak tájékoztató jellegű. A felülvizsgált Cotonoui Partnerségi Megállapodásra és a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre figyelemmel.
9.Lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát).
10.Mindkét irányban megvalósuló mobilitás
11.Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu). Az egyirányú út távolságát kell felhasználni az oda- és visszaútra szánt uniós támogatás összegének kiszámításához.
12.Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu). Az egyirányú út távolságát kell felhasználni az oda- és visszaútra szánt uniós támogatás összegének kiszámításához.
13.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu
14.Ha például egy madridi (spanyolországi) személy Rómában (Olaszországban) szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda- és visszaútra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).

# Mobilitási projekt a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók számára

A szervezetek/intézmények kétféleképpen pályázhatnak mobilitási projektekre a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók vonatkozásában:

- Bármely támogatható szervezet/intézmény pályázhat mobilitási projektek támogatására Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal **nem** rendelkező, szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók vonatkozásában.
- Az érvényes Erasmus+ **szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal** és bizonyítottan jó eredményekkel rendelkező szervezetek/intézmények gyorsított eljárás keretében pályázhatnak mobilitási projektek támogatására az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező, szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók vonatkozásában.

E két pályázati módra vonatkozó támogathatósági és odaítélési szempontok leírása a releváns szakaszokban olvasható.

## ErasmusPro: a szakképzésben részt vevő tanulók vagy frissen végzett tanulók hosszú távú mobilitásának támogatása

2016 decemberében a „Befektetés az európai ifjúságba” közlemény elindította az „ErasmusPro” szakpolitikai kezdeményezést, amelynek célja a hosszú távú külföldi mobilitási tevékenységekben érintett, szakképzésben részt vevő tanulók – beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulókat, illetve a frissen végzett tanulókat – számának növelése. Az ErasmusPro az Európai Parlament, valamint a vállalatok és egyéb szakképzésben érdekelt felek kérésére reagálva hosszú távú külföldi szakmai gyakorlatok révén javítani kívánja a szakoktatás és -képzés minőségét, vonzóbbá kívánja tenni a szakoktatást és -képzést, illetve növelni kívánja a szakképzésben részt vevő tanulók foglalkoztathatóságát.

A szakképzési mobilitás egyértelműen hozzájárul a fiatalok látókörének szélesítéséhez, a szociális, szakmai és transzverzális készségeik fejlesztéséhez, valamint az innovációkészség, a kezdeményezőkészség és az európai polgársághoz tartozás érzésének kialakításához. A szakképzési mobilitás az ilyen gyakorlatokban érintett szervezetek/intézmények (mind a szakképzési szolgáltatók, mind a vállalatok) általános teljesítményének javítására szolgál fenntartható nemzetköziesítési stratégiák kidolgozásával, ugyanakkor segít a vállalkozásoknak a versenyképességük fokozásához szükséges készségek azonosításában. A hosszú távú külföldi szakmai gyakorlatok nagyobb hozzáadott értékkel bírnak a tanulók számára az egyes munkákra jellemző készségek kifejlesztése, valamint az idegen nyelvek, a kultúra és a munkakörnyezet jobb megismerése szempontjából, és így növelik a foglalkoztathatóság esélyeit.

A szakképzési mobilitási projektek az alábbi egy vagy több tevékenységből állhatnak:

**Tanulói mobilitás:**

- Külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál, 2 hét és 3 hónap közötti időszakra;
- Hosszú távú külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál (ErasmusPro), 3–12 hónap közötti időszakra.

Ezek a tevékenységek elérhetők a szakképzésben részt vevő tanulók (beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulókat) számára a szakoktatással és -képzéssel foglalkozó intézményekben (szakképzési szolgáltatók). A szakképzésben részt vevő tanulók foglalkoztathatóságának növelése és a munkaerőpiacra történő belépésük megkönnyítése érdekében a frissen (legfeljebb 12 hónapja) végzett tanulók is részt vehetnek ezekben a tevékenységekben1. A tevékenységek ölthetik teljes szakmai gyakorlat formáját, melynek során a tanulók egy olyan vállalatnál vagy egyéb releváns szervezetnél/intézménynél vagy szakképzési szolgáltatónál (szakoktatással és -képzéssel foglalkozó iskolában, intézetnél vagy egyéb szervezetnél/intézménynél) töltik a mobilitási időszakot, amely lehetőséget biztosít számukra arra, hogy az iskolai alapú tanulást jelentős munkaalapú tapasztalatokkal ötvözzék a szakmai gyakorlat keretében. Hosszú távú mobilitás (ErasmusPro) esetében, jóllehet a fogadó intézmény lehet szakképzési szolgáltató, a tevékenységnek tartalmaznia kell egyértelműen munkaalapú tanulási összetevőt is, általában egy vállalatnál töltött szakmai gyakorlat formájában.

A tevékenységek magas minőségének biztosítása érdekében minden mobilitási tevékenységre a küldő és fogadó szervezetek/intézmények által előzetesen meghatározott minőségi keretrendszerben kerül sor, beleértve a tanulmányi megállapodások megkötését.

A tanulási eredményeket intézményi szinten formálisan elismerik és érvényesítik, a tanfolyamok tartalmát szükség esetén módosítják, hogy a külföldi mobilitási időszak jól illeszkedjen a kurzusba, amelyre a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanuló vagy a szakképzésben részt vevő tanuló beiratkozott.

Az ErasmusPro tevékenységek esetében támogatás nyerhető a küldő szervezet/intézmény munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak a fogadó szervezetnél/intézménynél (szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál) tett rövid előkészítő látogatásaira, hogy elősegítsék az intézmények közötti együttműködést, jobban előkészítsék a mobilitást, illetve biztosítsák a mobilitási tevékenységek magas minőségét.

**Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása:**

- Oktatási/képzési feladatok: ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a szakképző szolgáltatók munkatársa/szakembere/oktatója külföldi partnerszolgáltatóknál tanítson. Azt is lehetővé teszi, hogy a vállalatok munkatársai külföldi szakképzési szolgáltatóknál tartsanak képzéseket.
- Munkatársak/szakemberek/oktatók képzése: ez a tevékenység támogatja a szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók szakmai fejlődését szakmai gyakorlat vagy szakmai látogatás (job shadowing) formájában valamely külföldi vállalatnál vagy szakképzési szolgáltatónál.

Az Erasmus+ program támogatja a munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a részt vevő szervezetek/intézmények (korszerűsítést és nemzetköziesítést ösztönző) stratégiai megközelítésébe;
- megfelel a munkatársak/szakemberek/oktatók világosan meghatározott fejlesztési szükségleteinek, és megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó intézkedésekkel párosul;

- biztosítja a részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási eredményeinek megfelelő elismerését, valamint a tanulási eredmények terjesztését és széles körben történő alkalmazását a szervezeten/intézményen belül.

Ezek a tevékenységek egyben lehetőséget biztosítanak a szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók számára, hogy olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyekkel jobban ki tudják elégíteni a hátrányos helyzetű tanulók szükségleteit. A fiatal migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel kapcsolatos jelenlegi helyzet miatt emellett különös figyelmet kap az olyan projektek támogatása is, amelyek a szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók számára olyan területeken biztosítanak képzést, mint a menekült gyermekek oktatása, az interkulturális osztályok, a fiatalok második nyelven történő oktatása, illetve a tolerancia és sokféleség az osztályban.

# A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó szervezet/intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási megállapodás aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely az adott ország partnerszervezeteinek/partnerintézményeinek nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti, amelynek célja a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók külföldre küldése. A nemzeti mobilitási konzorcium koordinátora – nem szükségszerűen ugyan, de – küldő szervezetként/intézményként is eljárhat.
- A küldő szervezet/intézmény feladata a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre utaztatása.
- A fogadó szervezet/intézmény feladata a külföldi szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése, illetve az általuk nyújtott képzési tevékenység igénybevétele.
- Közvetítő szervezet/intézmény: olyan, a munkaerőpiacon vagy a képzés, az oktatás és az ifjúságügy területén működő szervezet/intézmény, amely nem küldő szervezet/intézmény, de amelynek szakértelme lehetővé teszi, hogy segítséget nyújtson a küldő szakképzési szolgáltatóknak az adminisztratív eljárásokban, a gyakorlati intézkedésekben, gyakorlat esetén a tanulók vagy a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók profiljának és a vállalati igényeknek az egyeztetésében, valamint a résztvevők felkészítésében. Ha a közvetítő szervezet/intézmény partner egy nemzeti mobilitási konzorciumban, a hozzájárulását egyértelműen ismertetni kell a pályázatban. Ha a közvetítő szervezet/intézmény nem partner egy nemzeti mobilitási konzorciumban, nyomatékosan ajánljuk, hogy a pályázó szervezetek/intézmények formálisan határozzák meg a jogokat és kötelezettségeket az ilyen közvetítő szervezetekkel/intézményekkel való együttműködés esetén.

A küldő és fogadó szervezeteknek/intézményeknek a tanulókkal és a munkatársakkal/szakemberekkel/oktatókkal együtt a mobilitási időszak kezdetét megelőzően – tanulmányi, illetve mobilitási megállapodásban – meg kell állapodniuk a tanulók, illetve a munkatársak/szakemberek/oktatók által végzett tevékenységekről. Ezek a megállapodások meghatározzák a külföldön töltött tanulmányi időszak célként kitűzött tanulási eredményeit, a formális elismerésre vonatkozó rendelkezéseket, valamint felsorolják az egyes felek jogait és kötelezettségeit.

19 napnál hosszabb mobilitási időszak esetén a szakképzésben részt vevő tanulók nyelvi támogatásra jogosultak. Az online nyelvi támogatás fokozatosan kerül bevezetésre a program során. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak számára elérhetővé tette az idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy alatt a lehető legmegfelelőbb módon tanulhassák a nyelvet (az ezzel kapcsolatos további részletekért lásd a pályázati útmutató I. mellékletét).

# Mobilitási projektek a szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók számára, amennyiben nem rendelkeznek Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal

## A projektek értékelésének szempontjai

A szakképzési mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Általános támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható tevékenységek** | A szakképzési mobilitási projekteknek legalább az egyik tevékenységet tartalmazniuk kell a következők közül:<br>• Külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál, 2 hét és 3 hónap közötti időszakra;<br>• Hosszú távú külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál (ErasmusPro), 3–12 hónap közötti időszakra.<br>• Külföldi oktatási/képzési feladatok;<br>• Munkatársak/szakemberek/oktatók külföldi képzése. |
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• a szakoktatás és -képzés terén működő köz- vagy magánintézmény (vagy annak tagintézménye) (vagyis szakképzési szolgáltató); vagy<br>• a munkaerőpiacon aktív bármely köz- vagy magánintézmény (vagyis vállalat).<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>• szakoktatást és -képzést végző iskola/intézet/központ;<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• kutatóintézet;<br>• alapítvány;<br>• iskola/intézet/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a felnőttoktatást is beleértve);<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv;<br>• a szakoktatási és -képzési szakpolitikákért felelős testület.<br>Mindegyik szervezetnek/intézménynek valamely programországban kell székhellyel rendelkeznie. |
| **Ki pályázhat?** | • Tanulókat és munkatársakat/szakembereket/oktatókat külföldre küldő szakképzési szolgáltató (vagy annak tagintézménye);<br>• Egy nemzeti mobilitási konzorcium koordinátora.<br>Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |

| | |
|---|---|
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A mobilitási tevékenység transznacionális tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző programországból származó szervezetnek/intézménynek kell részt vennie.<br>Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázatok esetében a konzorcium valamennyi tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a pályázat benyújtásakor meg kell nevezni őket. A konzorcium legalább három szakképzési szolgáltatóból áll. |
| **A projekt időtartama** | 1 vagy 2 év. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.<br>**Esetleges póthatáridő:**<br>A nemzeti irodák a finanszírozási források felhasználatlansága esetén második pályázati fordulót szervezhetnek, amelyre szintén az ebben a pályázati útmutatóban meghatározott szabályok vonatkoznak. A nemzeti irodák erről a lehetőségről a honlapjukon tesznek közzé tájékoztatást. Amennyiben második pályázati fordulót hirdetnek meg, a pályázóknak **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő évben január 1. és május 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | Egy szakképzési szolgáltató (vagy tagintézmény) vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Ugyanaz a szakképzési szolgáltató azonban több különböző, egyidejűleg pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat. |

## További támogathatósági szempontok tanulói mobilitás esetén

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | • Külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál, 2 hét és 3 hónap közötti időszakra, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele;<br>• Hosszú távú külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál (ErasmusPro), 3–12 hónap közötti időszakra, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele; |
| **A tevékenység helyszíne** | A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet. |
| **Támogatható résztvevők** | Szakképzésben részt vevő tanulók (beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulókat), akik jellemzően olyan tanulmányokat folytatnak, amelyek munkaalapú tanulást is magukban foglalnak, és akik lakóhellyel rendelkeznek a küldő szervezet/intézmény országában. A szakképzésben részt vevő tanulókat külföldre kísérő személyek.<br>A szakképzési szolgáltatók frissen végzett tanulói (beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő korábbi tanulókat) szintén részt vehetnek a tevékenységben. A frissen végzett tanulók külföldi szakmai gyakorlatára szükségszerűen a végzést követő 12 hónapon belül kerül sor. Olyan országok esetében, ahol a frissen végzett tanulóknak a végzést követően kötelező katonai vagy civil szolgálatot kell teljesíteniük, a frissen végzett tanulók támogathatósági időszaka meghosszabbodik az említett szolgálat időtartamával. |

| | |
|---|---|
| **Egyéb feltételek** | **Előkészítő látogatás**<br>Az ErasmusPro tevékenységeket tartalmazó projektek esetében a pályázó kérheti, hogy az ilyen tevékenységek megszervezésében érintett, illetve a küldő szervezetnél/intézménynél vagy a konzorcium tagjainál dolgozó személyek (például tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási munkatársak stb.) előkészítő látogatáson vegyenek részt.<br>Az előkészítő látogatás vonatkozásában a következő támogathatósági szempontoknak kell megfelelni:<br>• időtartam: legfeljebb 3 munkanap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele;<br>• mindegyik előkészítői látogatás egy résztvevőre korlátozódik;<br>• az egyes fogadó szervezetek/intézmények csak egy előkészítő látogatást szervezhetnek. |

**További támogathatósági szempontok munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása esetén**

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A minimum 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie. |
| **A tevékenység helyszíne** | A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet. |
| **Támogatható résztvevők** | A küldő szervezetnél/intézménynél dolgozó, a szakoktatásban és -képzésben részt vevő személyek (tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási munkatársak, adminisztratív vagy tanácsadó munkatársak stb.), valamint a szervezet/intézmény stratégiai fejlesztéséért felelős egyéb személyek.<br>Az oktatási/képzési feladatok esetében a cselekvés a vállalatoktól, a magánszektorból és/vagy a civil társadalmi szervezetektől érkező személyek számára is elérhető.<br>Ezen kívül az oktatási/képzési feladatok esetében a cselekvés adott esetben a más programországokban működő vállalatok olyan oktatói számára is elérhető, akiket a pályázó szakképzési szolgáltatók és/vagy a konzorciumban részt vevő szervezetek/intézmények meghívtak előadónak. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

**Odaítélési szempontok**

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>- a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt);<br>- a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései, különösen az európai fejlesztési tervben meghatározott igények és célkitűzések figyelembevételével.<br>• Milyen mértékben integrálja a pályázat a hosszú távú mobilitást (ErasmusPro).<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• a résztvevők kiváló tanulási eredményeinek elősegítése;<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• Adott esetben a hosszú távú mobilitás (ErasmusPro) megvalósításnak egyértelmű megtervezése és végrehajthatósága.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A pályázó szervezet/intézmény európai fejlesztési tervének minősége.<br>• A gyakorlati intézkedések, valamint az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata.<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló intézkedések alkalmassága.<br>• Adott esetben a részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érdekelt felek közötti együttműködés és kommunikáció minősége. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő terjesztésére irányuló intézkedések alkalmassága és minősége.<br>• Adott esetben milyen mértékben támogatja a projekt a hosszú távú mobilitást (ErasmusPro) fenntartható, határokon átnyúló együttműködési és elismerési struktúrák kidolgozásával. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési

szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét (azaz „A projekt relevanciája”, illetve a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot).

#### Az odaítélt támogatás

A kiválasztott projekteknek odaítélt támogatás maximális összege több tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok száma és időtartama;
- milyen mértékben integrálja a pályázat a 3–12 hónapos hosszú távú mobilitást (ErasmusPro);
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok számát, a tevékenységek minőségi végrehajtását, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást tekintve, amennyiben a pályázó korábban hasonló támogatásban részesült;
- a mobilitási cselekvés céljára elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

### Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

#### A mobilitási tevékenységek résztvevői

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek az utazási költségeikre a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-ának fedezésére; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

#### További információ

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

## Mobilitási projektek a szakképzésben részt vevő, Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók számára

### A projektek értékelésének szempontjai

Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező szakképzési mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

## Általános támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | Olyan szervezetek/intézmények vagy konzorciumok, amelyeknek valamely programországban van a székhelye, és amelyek Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkeznek2. |
| **Támogatható tevékenységek** | A szakképzési mobilitási projekteknek legalább az egyik tevékenységet tartalmazniuk kell a következők közül:<br>• Külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és vállalatoknál, 2 hét és 3 hónap közötti időszakra;<br>• Hosszú távú külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és vállalatoknál, 3–12 hónap közötti időszakra (ErasmusPro).<br>• Külföldi oktatási/képzési feladatok;<br>• Munkatársak/szakemberek/oktatók külföldi képzése. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A mobilitási tevékenység transznacionális tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző programországokból származó szervezetnek/intézménynek kell részt vennie.<br>Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező nemzeti mobilitási konzorciumok projektjei esetében a küldő és a fogadó szervezeteknek/intézményeknek különböző programországokból kell származniuk. |
| **A projekt időtartama** | 1 vagy 2 év. A pályázónak a pályázati szakaszban kell kiválasztania a kívánt időtartamot. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.<br><br>**Esetleges póthatáridő:**<br>A nemzeti irodák a finanszírozási források felhasználatlansága esetén második pályázati fordulót szervezhetnek, amelyre szintén az ebben a pályázati útmutatóban meghatározott szabályok vonatkoznak. A nemzeti irodák erről a lehetőségről a honlapjukon tesznek közzé tájékoztatást. Amennyiben második pályázati fordulót hirdetnek meg, a pályázóknak **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő évben január 1. és május 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | Egy szakképzési szolgáltató vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Ugyanaz a szakképzési szolgáltató azonban több különböző, egyidejűleg pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat. |

## További támogathatósági szempontok tanulói mobilitás esetén

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | • Külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál, 2 hét és 3 hónap közötti időszakra, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele;<br>• Hosszú távú külföldi mobilitás szakképzési szolgáltatóknál és/vagy vállalatoknál (ErasmusPro), 3–12 hónap közötti időszakra, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele; |
| **A tevékenység helyszíne** | A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet. |

| | |
|---|---|
| **Támogatható résztvevők** | Szakképzésben részt vevő tanulók (beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulókat), akik jellemzően olyan tanulmányokat folytatnak, amelyek munkaalapú tanulást is magukban foglalnak, és akik lakóhellyel rendelkeznek a küldő szervezet/intézmény országában. A szakképzésben részt vevő tanulókat külföldre kísérő személyek.<br>A szakképzési szolgáltatók frissen végzett tanulói (beleértve a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő korábbi tanulókat) szintén részt vehetnek a tevékenységben. A frissen végzett tanulók külföldi szakmai gyakorlatára szükségszerűen a végzést követő 12 hónapon belül kerül sor. Olyan országok esetében, ahol a frissen végzett tanulóknak a végzést követően kötelező katonai vagy civil szolgálatot kell teljesíteniük, a frissen végzett tanulók támogathatósági időszaka meghosszabbodik az említett szolgálat időtartamával. |
| **Egyéb feltételek** | **Előkészítő látogatás**<br>Az ErasmusPro tevékenységeket tartalmazó projektek esetében a pályázó kérheti, hogy az ilyen tevékenységek megszervezésében érintett, illetve a küldő szervezetnél/intézménynél vagy a konzorcium tagjainál dolgozó személyek (például tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási munkatársak stb.) előkészítő látogatáson vegyenek részt.<br>Az előkészítő látogatás vonatkozásában a következő támogathatósági szempontoknak kell megfelelni:<br>• időtartam: legfeljebb 3 munkanap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele;<br>• mindegyik előkészítői látogatás egy résztvevőre korlátozódik;<br>• az egyes fogadó szervezetek/intézmények csak egy előkészítő látogatást szervezhetnek. |

**További támogathatósági szempontok munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása esetén**

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A minimum 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie. |
| **A tevékenység helyszíne** | A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet. |
| **Támogatható résztvevők** | A küldő szervezetnél/intézménynél dolgozó, a szakoktatásban és -képzésben részt vevő személyek (tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási munkatársak, adminisztratív vagy tanácsadó munkatársak stb.), valamint a szervezet/intézmény stratégiai fejlesztéséért felelős egyéb személyek.<br>Az oktatási/képzési feladatok esetében a cselekvés a vállalatoktól, a magánszektorból és/vagy a civil társadalmi szervezetektől érkező személyek számára is elérhető.<br>Ezen kívül az oktatási/képzési feladatok esetében a cselekvés adott esetben a más programországokban működő vállalatok olyan oktatói számára is elérhető, akiket a pályázó szakképzési szolgáltatók és/vagy a konzorciumban részt vevő szervezetek/intézmények meghívtak előadónak. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a **pályázati útmutató C. részében** találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkezők esetében

Nem kerül sor minőségi értékelésre (a minőség értékelése a szakképzési mobilitási tanúsítványra való pályázat szakaszában történik), így nincsenek odaítélési szempontok.

Bármely támogatható pályázat (a támogathatósági ellenőrzést követően) támogatásban részesül.

Az odaítélt támogatás maximális összege több tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok és hónapok/napok száma;
- milyen mértékben integrálja a pályázat a 3–12 hónapos hosszú távú mobilitást (ErasmusPro);
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok számát, a tevékenységek minőségi végrehajtását, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást tekintve, amennyiben a pályázó korábban hasonló támogatásban részesült;
- a mobilitási cselekvés céljára elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

## Milyen akkreditációra van szükségük a pályázóknak ehhez a mobilitási projekthez?

### Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány

Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány célja az európai nemzetköziesítési stratégiák fejlesztése a szakoktatás és -képzés területén, a fenntarthatóságuk fokozása, és ezáltal a transznacionális szakképzési mobilitás minőségi és mennyiségi fejlesztése. A szakképzési mobilitási tanúsítvány odaítéléséről szóló felhívást évente teszik közzé a nemzeti irodák honlapján.

A szakképzési mobilitási tanúsítvány megszerzése lehetővé teszi a birtokosa számára, hogy egyszerűsített módon pályázzon az Erasmus+ 1. pályázati kategóriája (A szakképzésben részt vevő tanulók és munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása) esetében.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### Rendkívüli költségek

A mobilitási projektek kedvezményezettjei támogatást kérhetnek a legkülső régiókból és a tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők rendkívüli utazási költségeire a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az utazási költség legfeljebb 80%-ának fedezésére; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

### További információ

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a

pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

## Finanszírozási szabályok

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

### A) Valamennyi mobilitási tevékenységre alkalmazandó finanszírozási szabályok

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás.<br>Az ErasmusPro tevékenységek összefüggésében adott esetben az előkészítő látogatáshoz kapcsolódó utazási költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén:<br>20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén:<br>180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén:<br>530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén:<br>820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani3. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie4. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek – a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitási tevékenység alatti nyomon követését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését és a terjesztésre irányuló tevékenységeket is beleértve – megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (a résztvevők ellátási költségeinek kivételével). | Egységköltség-hozzájárulás | A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő<br>+<br>A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/további résztvevő | A résztvevők száma alapján |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Személyi támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Legfeljebb az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | A hátrányos helyzetű tanulók részvételének támogatására szolgáló járulékos költségek (a résztvevők és a kísérő személyek utazási és személyi költségei nem tartoznak ide).<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. | Tényleges költségek | Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költség 75%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| | A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | | Magas utazási költségek: legfeljebb az elszámolható költség 80%-a | |

### B) A szakképzésben részt vevő tanulók mobilitására fordítandó kiegészítő támogatás

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Személyi támogatás** | A résztvevők és a kísérő személyek tevékenység alatti ellátásához közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | a tevékenység 14. napjáig: A2.1 /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15. napjától a 12. hónap végéig: az A2.1 összeg 70%-a/résztvevő/nap5 | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| | Az ErasmusPro tevékenységek összefüggésében adott esetben az előkészítő látogatás során a munkatársak/szakemberek/oktatók ellátásához kapcsolódó költségek. | | A2.2 /résztvevő/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Nyelvi támogatás** | A résztvevőknek a nyelvtudásuk fejlesztése érdekében – a kiutazás előtt vagy a tevékenység során – rendelkezésre bocsátott támogatással kapcsolatos költségek annak a nyelvnek a fejlesztése céljából, amelyet a tevékenységhez kötődő tanulmányaik vagy képzés során használnak. | Egységköltség-hozzájárulás | Csak a 19 nap és 12 hónap közötti időtartamra szóló tevékenységekre:<br>150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő | Feltételhez kötött: a pályázónak kérnie kell a tevékenység nyelvéhez szükséges támogatást a résztvevő olyan nyelvhez kapcsolódó igényei alapján, amelyek nem elérhetők az Erasmus+ online nyelvi fejlesztési eszközében. |

## C) A szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitására fordítandó kiegészítendő támogatás

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Személyi támogatás** | A résztvevők és a kísérő személyek ellátásához közvetlenül kapcsolódó költségek | Egységköltség-hozzájárulás | a tevékenység 14. napjáig: A2.2 /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: az A2.2 összeg 70%-a/résztvevő/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |

## 1. táblázat – Személyi támogatás (EUR/nap)

Az összeg a tevékenység megvalósításának országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

| Fogadó ország | Tanulási célú mobilitás | Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása |
|---|---|---|
| | Min. – Max. (naponta) | Min. – Max. (naponta) |
| | A2.1 | A2.2 |
| **Norvégia, Dánia, Luxemburg, Egyesült Királyság, Izland, Svédország, Írország, Finnország, Liechtenstein** | 30–120 | 80–180 |
| **Hollandia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Ciprus, Görögország, Málta, Portugália** | 26–104 | 70–160 |
| **Szlovénia, Észtország, Lettország, Horvátország, Szlovákia, Cseh Köztársaság, Litvánia, Törökország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 22–88 | 60–140 |

1.Olyan országok esetében, ahol a frissen végzett tanulóknak a végzést követően kötelező katonai vagy civil szolgálatot kell teljesíteniük, a frissen végzett tanulók támogathatósági időszaka meghosszabbodik az említett szolgálat időtartamával.

2.A tanúsítványra vonatkozó további információkért lásd „Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány” szakaszt és a pályázati útmutató I. mellékletét.

3.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu

4.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).

5.A kísérő személyek esetében a szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók esetében alkalmazott ráták érvényesek. Lásd a költségvetés „Személyi támogatás” sorát a „C) A szakképzésben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitására fordítandó kiegészítendő támogatás” szakaszban.

Kivételes esetben, ha a kísérő személynek több mint 60 napig kell külföldön tartózkodnia, a 60. nap utáni további ellátási költségek esetében támogatás biztosítandó a „Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás” költségvetési sor értelmében.

# Mobilitási projektek az iskolák munkatársai/szakemberei/oktatói számára

Az ilyen típusú mobilitási projektek az alábbi egy vagy több tevékenységből állhatnak:

**Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása:**

- **oktatási feladatok:** ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a tanárok vagy egyéb iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók külföldi partneriskolákban tanítsanak;
- **szervezett külföldi tanfolyamok vagy képzések:** a tanárok, iskolavezetők és egyéb iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók szakmai fejlődésének elősegítése;
- **szakmai látogatások (job shadowing):** lehetőséget nyújt a tanároknak, iskolavezetőknek és egyéb iskolai munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak, hogy bizonyos időszakot külföldön töltsenek egy partneriskolánál vagy egyéb érintett, az iskolai oktatás terén működő intézménynél.

Ezek a tevékenységek egyben lehetőséget biztosítanak a tanárok számára, hogy olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyekkel jobban ki tudják elégíteni a hátrányos helyzetű tanulók szükségleteit. A fiatal migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel kapcsolatos jelenlegi helyzet miatt továbbá különös figyelmet kap az olyan projektek támogatása, amelyek a tanárok számára olyan területeken biztosítanak képzést, mint a menekült gyermekek oktatása, az interkulturális osztályok, a tanulók második nyelven történő oktatása, illetve a tolerancia és sokféleség az osztályban.

## A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó szervezet/intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási megállapodás aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. Ha a pályázó szervezet/intézmény egy iskola, akkor egyben ez a küldő szervezet/intézmény is. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely az adott ország partnerszervezeteinek/partnerintézményeinek nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti, melynek célja az iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók külföldre küldése.
- A küldő szervezet/intézmény feladata a tanárok és egyéb iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre utaztatása.
- A fogadó szervezet/intézmény feladata a tanárok és egyéb iskolai munkatársak/szakemberek/oktatók fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése, illetve az általuk nyújtott oktatási tevékenység igénybevétele.

A fogadó szervezet/intézmény konkrét szerepe a tevékenység típusától és a küldő szervezettel/intézménnyel való kapcsolattól függ. A fogadó szervezet/intézmény lehet:

- képzésszervező (szervezett tanfolyamokon vagy képzésen való részvétel esetén);
- partneriskola vagy egyéb érintett intézmény (például szakmai látogatás [job shadowing] vagy oktatási feladatok esetén). Ebben az esetben a küldő és a fogadó szervezetek/intézmények a résztvevőkkel közösen megállapodást dolgoznak ki a tevékenység megkezdése előtt. A megállapodás meghatározza a külföldön töltött időszak célkitűzéseit és tevékenységeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

Az Erasmus+ program támogatja a munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a küldő szervezet/intézmény (korszerűsítést és nemzetköziesítést ösztönző) európai fejlesztési tervébe;
- megfelel a munkatársak/szakemberek/oktatók világosan meghatározott fejlesztési szükségleteinek;
- megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó intézkedésekkel párosul;
- biztosítja a részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási eredményeinek megfelelő elismerését;
- biztosítja a tanulási eredmények terjesztését és széles körben történő alkalmazását a szervezeten/intézményen belül.

## A projektek értékelésének szempontjai

A közoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható tevékenységek** | Az iskolai oktatási mobilitási projekteknek legalább az egyik tevékenységet tartalmazniuk kell a következők közül:<br>• oktatási feladatok;<br>• szervezett külföldi tanfolyamok vagy képzések;<br>• szakmai látogatások (job shadowing). |

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | • **Oktatási feladatok:**<br>A küldő és fogadó szervezetnek/intézménynek iskolának (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig általános oktatást, szakképzést vagy műszaki képzést nyújtó intézménynek) kell lennie1.<br>• **Munkatársak/szakemberek/oktatók képzése:**<br>A küldő szervezetnek/intézménynek iskolának kell lennie.<br>A fogadó szervezet/intézmény lehet:<br>• iskola; vagy<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén működő állami vagy magánszervezet/-intézmény. Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>- szakképző vagy felnőttoktatást végző iskola/intézet/oktatási központ;<br>- felsőoktatási intézmény;<br>- köz- vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>- szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>- helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>- nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>- kutatóintézet;<br>- alapítvány;<br>- pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv;<br>- tanfolyamokat vagy képzéseket nyújtó szervezet/intézmény.<br>Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázat esetében:<br>A koordináló szervezet/intézmény lehet:<br>• helyi vagy regionális oktatási hatóság; vagy<br>• oktatási koordinációs szerv2.<br>A nemzeti konzorciumot alkotó többi szervezetnek/intézménynek iskolának kell lennie.<br>Mindegyik részt vevő szervezetnek/intézménynek valamely programországban kell székhellyel rendelkeznie. |
| **Ki pályázhat?** | • A munkatársakat/szakembereket/oktatókat külföldre küldő iskola (egyéni pályázat).<br>• Egy nemzeti mobilitási konzorcium koordinátora (konzorcium által benyújtott pályázat).<br>Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A mobilitási tevékenység transznacionális tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző országból származó szervezetnek/intézménynek kell részt vennie. A pályázat benyújtásakor a fogadó szervezeteket/intézményeket nem kell megnevezni.<br>A nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázatok esetében a konzorcium valamennyi tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a pályázat benyújtásakor meg kell nevezni őket. Egy konzorciumnak legalább három szervezetből/intézményből kell állnia (a koordinátor és legalább két iskola). A konzorcium iskoláinak intézményi kapcsolatban kell állniuk a konzorciumkoordinátorként fellépő szervezettel/intézménnyel. |
| **A projekt időtartama** | 1 vagy 2 év. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot. |
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A minimum 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie. |
| **A tevékenység helyszíne** | A mobilitási tevékenységet külföldön, egy másik programországban kell végrehajtani. |
| **Támogatható résztvevők** | A küldő iskolában vagy iskolákban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók (oktatási és nem oktatási tevékenységet végző személyek, az iskolavezetőket, igazgatókat stb. is beleértve), valamint a küldő iskola vagy iskolák stratégiai fejlesztésében részt vevő egyéb munkatársak/szakemberek/oktatók (tanfelügyelők, iskolai tanácsadók, nevelési tanácsadók, pszichológusok stb.). |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához3. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.<br>**Esetleges pótháridő:**<br>A nemzeti irodák a finanszírozási források felhasználatlansága esetén második pályázati fordulót szervezhetnek, amelyre szintén az ebben a pályázati útmutatóban meghatározott szabályok vonatkoznak. A nemzeti irodák erről a lehetőségről a honlapjukon tesznek közzé tájékoztatást. Amennyiben második pályázati fordulót hirdetnek meg, a pályázóknak **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő évben január 1. és május 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | Egy szervezet/intézmény vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Ugyanazon szervezet/intézmény azonban több különböző, egyidejűleg pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők európai fejlesztési tervben meghatározott szükségletei és célkitűzései.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• a résztvevők kiváló tanulási eredményeinek elősegítése;<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A pályázó szervezet/intézmény európai fejlesztési tervének minősége.<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló intézkedések alkalmassága.<br>• A gyakorlati intézkedések, valamint az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• az egyéni résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő terjesztésére irányuló intézkedések alkalmassága és minősége. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét (azaz „A projekt relevanciája”, illetve a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot).

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### Rendkívüli költségek

A mobilitási projektek kedvezményezettjei támogatást kérhetnek a rendkívüli utazási költségeikre a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az utazási költségek legfeljebb 80%-ának fedezésére). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

### Egyéb információ

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

## Finanszírozási szabályok

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

| Elszámolható költség | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani[4]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[5]. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek – a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitási tevékenység alatti ellenőrzését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését és a terjesztési tevékenységeket is beleértve – megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (a résztvevők ellátási költségeinek kivételével). | Egységköltség-hozzájárulás | A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő<br>+<br>A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/további résztvevő | A résztvevők száma alapján. |
| **Személyi támogatás** | A résztvevők és a kísérő személyek tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | A tevékenység 14. napjáig: A3.1 /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: az A3.1 összeg 70%-a/résztvevő/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Képzési díjak** | A tanfolyami beiratkozási díjak kifizetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | 70 EUR/résztvevő/nap<br>Maximum 700 EUR/résztvevő | |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Személyi támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a képzési díj, a sajátos nevelési igények és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| | Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. | | Az elszámolható költség 75%-a | |
| **Rendkívüli költségek** | | Tényleges költségek | | |
| | A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a | |

# 1. táblázat – Személyi támogatás (EUR/nap)

Az összeg a tevékenység megvalósításának országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

| | **Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása<br>Min. összeg – max. összeg/nap<br>A3.1** | |
|---|---|---|
| **Fogadó ország** | **Norvégia, Dánia, Luxemburg, Egyesült Királyság, Izland, Svédország, Írország, Finnország, Liechtenstein** | 80–180 |
| | **Hollandia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Ciprus, Görögország, Málta, Portugália** | 70–160 |
| **Szlovénia, Észtország, Lettország, Horvátország, Szlovákia, Cseh Köztársaság, Litvánia, Törökország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 60–140 | |

1.Lásd az egyes országokban támogatható iskolák jegyzékét. További információkért vegye fel a kapcsolatot az adott ország nemzeti irodájával.

2.Lásd az egyes országokban támogatható szervezetek/intézmények jegyzékét. További információkért vegye fel a kapcsolatot az adott ország nemzeti irodájával.

3.Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a más ország nemzeti hatóságának felügyelete alatt álló iskoláknak (például lycée français, Deutsche Auslandsschulen, UK „Forces” schools) a felügyelő ország nemzeti irodájához kell benyújtaniuk pályázatukat.

4.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu

5.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).

# Mobilitási projektek a felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók számára

Az ilyen típusú mobilitási projektek az alábbi egy vagy több tevékenységből állhatnak:

**Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása:**

- **oktatási/képzési feladatok:** ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a felnőttoktatási intézmény munkatársa/szakembere/oktatója külföldi partnerszervezetnél/partnerintézménynél tanítson vagy képzést nyújtson;
- **szervezett külföldi tanfolyamok vagy képzések:** a felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók szakmai fejlődésének elősegítése;
- **szakmai látogatás (job shadowing):** lehetőséget nyújt a felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók számára, hogy bizonyos időszakot külföldön töltsenek a felnőttoktatás terén működő bármely érintett intézménynél.

Ezek a tevékenységek egyben lehetőséget nyújtanak a felnőttoktatási intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói számára, hogy olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyekkel jobban ki tudják elégíteni a hátrányos helyzetű felnőtt tanulók szükségleteit. A fiatal migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel kapcsolatos jelenlegi helyzet miatt továbbá különös figyelmet kap az olyan projektek támogatása, amelyek a felnőttoktatási intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói számára olyan területeken biztosítanak képzést, mint a felnőttoktatásban tanuló menekültek oktatása, az interkulturális osztályok, a felnőttoktatásban tanulók második nyelven történő oktatása, illetve a tolerancia és sokféleség az osztályban.

## A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó szervezet/intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási megállapodás aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely az adott ország partnerszervezeteinek/partnerintézményeinek nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti, melynek célja az felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók külföldre küldése. A konzorciumkoordinátor – nem szükségszerűen ugyan, de – küldő szervezetként/intézményként is eljárhat.
- A küldő szervezet/intézmény feladata a felnőttoktatás terén tevékenykedő munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre utaztatása. A küldő szervezet/intézmény a pályázó szervezet/intézmény vagy a nemzeti mobilitási konzorciumban részt vevő partner.
- A fogadó szervezet/intézmény feladata a külföldi felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése,

illetve az általuk nyújtott képzési tevékenység igénybevétele.

A fogadó szervezet/intézmény konkrét szerepe a tevékenység típusától és a küldő szervezettel/intézménnyel való kapcsolattól függ. A fogadó szervezet/intézmény lehet:

- képzésszervező (szervezett tanfolyamokon vagy képzésen való részvétel esetén);
- partner vagy egyéb, felnőttoktatással foglalkozó releváns szervezet/intézmény (például szakmai látogatás [job shadowing] vagy oktatási feladatok esetén). Ebben az esetben a küldő szervezet/intézmény még a tevékenység megkezdése előtt, a résztvevőkkel közösen meghatározza a külföldön töltött időszak célkitűzéseit és tevékenységeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

Az Erasmus+ program támogatja a munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a küldő szervezetek/intézmények (korszerűsítést és nemzetköziesítést ösztönző) európai fejlesztési tervébe;
- megfelel a munkatársak/szakemberek/oktatók világosan meghatározott fejlesztési szükségleteinek;
- megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó intézkedésekkel párosul;
- biztosítja a részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási eredményeinek megfelelő elismerését; és
- biztosítja a tanulási eredmények terjesztését és széles körben történő alkalmazását a szervezeten/intézményen belül.

## A projektek értékelésének szempontjai

A felnőttoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható tevékenységek** | A felnőttoktatási mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül:<br>• oktatási feladatok;<br>• szervezett külföldi tanfolyamok vagy képzések;<br>• szakmai látogatások (job shadowing). |

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• a nem szakmai felnőttoktatás terén működő állami vagy magánintézmény (a fogalommeghatározás szerint felnőttoktatási szervezet)<br>vagy<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén működő állami vagy magánszervezet/-intézmény.<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>• felnőttoktatást végző iskola/intézet/központ;<br>• sajátos nevelési igényű személyek felnőttoktatási intézményei;<br>• felsőoktatási intézmény (többek között felnőttoktatási lehetőségeket nyújtó intézmény);<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• kutatóintézet;<br>• alapítvány;<br>• iskola/intézet/oktatási központ;<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• kulturális intézmény, könyvtár, múzeum;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv.<br>Mindegyik szervezetnek/intézménynek valamely programországban kell székhellyel rendelkeznie. |
| **Ki pályázhat?** | • A munkatársat/szakembert/oktatót külföldre küldő nem szakmai felnőttoktatási intézmény.<br>• Nem szakmai felnőttoktatási intézmények nemzeti mobilitási konzorciumának koordinátoraként fellépő, nem szakmai felnőttoktatási intézmény.<br>Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A pályázat benyújtásakor csak a küldő szervezetet/intézményt kell megnevezni.<br>A nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázatok esetében azonban a konzorcium valamennyi tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a pályázat benyújtásakor meg kell nevezni őket. Egy konzorciumnak legalább három felnőttoktatási intézményből kell állnia.<br>A mobilitási projekt megvalósítási szakaszában legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző programországból származó szervezetnek/intézménynek kell részt vennie. |
| **A projekt időtartama** | 1 vagy 2 év. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot. |
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A minimum 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie. |
| **A tevékenység helyszíne** | A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet. |
| **Támogatható résztvevők** | A küldő felnőttoktatási intézményben vagy intézményekben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók, valamint a szervezet/intézmény stratégiai fejlesztéséért felelős munkatársak/szakemberek/oktatók. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.<br><br>**Esetleges póthatáridő:**<br>A nemzeti irodák a finanszírozási források felhasználatlansága esetén második pályázati fordulót szervezhetnek, amelyre szintén az ebben a pályázati útmutatóban meghatározott szabályok vonatkoznak. A nemzeti irodák erről a lehetőségről a honlapjukon tesznek közzé tájékoztatást. Amennyiben második pályázati fordulót hirdetnek meg, a pályázóknak **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő évben január 1. és május 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | Egy felnőttoktatási intézmény vagy a felnőttoktatási intézmények nemzeti mobilitási konzorciuma egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. A felnőttoktatási intézmény azonban több különböző, egyidejűleg pályázó konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns kizárási és kiválasztási szempontok alapján

történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők szükségletei és célkitűzései.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• a résztvevők kiváló tanulási eredményeinek elősegítése;<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A pályázó szervezet/intézmény európai fejlesztési tervének minősége.<br>• A gyakorlati intézkedések, valamint az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata.<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló intézkedések alkalmassága.<br>• Adott esetben a részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érdekelt felek közötti együttműködés és kommunikáció minősége. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő terjesztésére irányuló intézkedések alkalmassága és minősége (adott esetben beleértve az európai felnőttképzés elektronikus platformjának [EPALE] használatát). |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési

szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét (azaz „A projekt relevanciája”, illetve a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot).

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### Rendkívüli költségek

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek az utazási költségeikre a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-ának fedezésére; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

### Egyéb információ

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

## Finanszírozási szabályok

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani1. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie2. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek – a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitási tevékenység alatti ellenőrzését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését és a terjesztési tevékenységeket is beleértve – megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (a résztvevők ellátási költségeinek kivételével). | Egységköltség-hozzájárulás | A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő<br>+<br>A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/további résztvevő | A résztvevők száma alapján. |
| **Személyi támogatás** | A résztvevők és a kísérő személyek tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | a tevékenység 14. napjáig: A4.1 /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: az A4.1 összeg 70%-a/résztvevő/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Képzési díjak** | A tanfolyami beiratkozási díjak kifizetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | 70 EUR/résztvevő/nap<br>Maximum 700 EUR/résztvevő | |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Személyi támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a képzési díj, a sajátos nevelési igények és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 75%-a<br>Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a | |

## 1. táblázat – Személyi támogatás (EUR/nap)

Az összeg a tevékenység megvalósításának országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

| Fogadó ország | Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása<br>Min. összeg – max. összeg/nap<br>A4.1 |
|---|---|
| **Norvégia, Dánia, Luxemburg, Egyesült Királyság, Izland, Svédország, Írország, Finnország, Liechtenstein** | 80–180 |
| **Hollandia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Ciprus, Görögország, Málta, Portugália** | 70–160 |
| **Szlovénia, Észtország, Lettország, Horvátország, Szlovákia, Cseh Köztársaság, Litvánia, Törökország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 60–140 |

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

2.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).

# Fiataloknak és ifjúságsegítőknek szánt mobilitási projekt

E cselekvés keretében két projekttípusra nyújtható támogatás:

- ifjúsági csereprogramokat és/vagy ifjúságsegítői tevékenységeket tartalmazó mobilitási projektek;
- egy vagy több önkéntes tevékenységet tartalmazó mobilitási projektek. Az Európai Szolidaritási Testületet létrehozó „Befektetés az európai ifjúságba” című (2017. decemberi) bizottsági közlemény nyomán az Erasmus+ program 2018-tól a következő két tevékenységtípusra terjed ki az önkéntes munka területén1.
    - „Erasmus+ program szerinti önkéntes tevékenységek”: az uniós tagállamokban működő és az Erasmus+ programban részt vevő nem uniós országokban működő szervezetek/intézmények közötti együttműködés alapján;
    - „Erasmus+ program szerinti önkéntes tevékenységek”: az Erasmus+ programban részt vevő országokban működő és az Unióval szomszédos partnerországban működő szervezetek/intézmények közötti együttműködés alapján;

2018-ban a projektek kiválasztása során a hangsúly a következőkre helyeződik:

- a perifériára szorult fiatalok megszólítása, a sokszínűségnek, a kultúrák közötti és a vallások közötti párbeszédnek, a szabadság közös értékeinek, a toleranciának és az emberi jogok tiszteletben tartásának a támogatása, továbbá a médiaműveltséget, a kritikus gondolkodást és a fiatalok kezdeményezőkészségét fokozó projektek, valamint
- az ifjúságsegítők olyan kompetenciáinak fejlesztése, illetve számukra olyan módszerek átadása, amelyek a társadalmunk közös alapvető értékeinek az átadásához (különösen a nehezen megszólítható fiatalok számára), továbbá a fiatalok erőszakos radikalizálódásának megelőzéséhez szükségesek.

E tekintetben – figyelembe véve a kritikus európai helyzetet, valamint azt a tényt, hogy az ifjúsági munka, a nem formális tanulás, valamint az önkéntes munka jelentősen hozzájárulhat a menekültek, a menedékkérők és a migránsok igényeinek figyelembevételéhez és/vagy az e problémára irányuló figyelemfelkeltéshez – különös figyelem irányul a menekültek/menedékkérők vagy migránsok részvételével zajló vagy rájuk összpontosító ifjúsági mobilitási projektek támogatására is.

## FIATALOKNAK ÉS IFJÚSÁGSEGÍTŐKNEK SZÁNT MOBILITÁSI PROJEKTEK: IFJÚSÁGI CSERÉK ÉS AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐK MOBILITÁSA2

A mobilitási projektek az alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet tartalmazhatnak:

**Ifjúsági csereprogramok:**

Az ifjúsági csereprogramok lehetővé teszik, hogy legalább két különböző országból származó fiatalok találkozzanak, és legfeljebb 21 napot együtt töltsenek. A résztvevők – csoportvezetők

támogatásával – ennek során közösen hajtanak végre olyan (műhelyfoglalkozásokból, gyakorlatokból, vitákból, szerepjátékokból, szimulációkból, szabadtéri tevékenységekből stb. összeálló) munkaprogramot, amelyet az ifjúsági csere előtt közösen terveztek meg és készítettek elő. Az ifjúsági csereprogramoknak köszönhetően a fiataloknak lehetőségük van kompetenciáik fejlesztésére; a társadalmi szempontból fontos témák/témakörök tudatosítására; új kultúrák, szokások és életstílusok felfedezésére, főleg a társaiktól való tanulás révén; valamint olyan értékek megerősítésére, mint a szolidaritás, a demokrácia, a barátság stb. Az ifjúsági csereprogramok során a tanulási folyamat nem formális oktatási módszerekre épül. Az ifjúsági csereprogramra jellemző rövid távú tevékenység megfelelő lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű fiatalok részvételére, mivel egy ifjúsági csere folyamán a résztvevő a csoport által biztosított környezetben tud tapasztalatot szerezni, amelyet a csoportvezetők munkájukkal segítenek. Egy ifjúsági csereprogram megfelelő teret ad a társadalmi bevonásról és sokszínűségről való gondolkodásra, tanulásra. Az ilyen programok legalább két, különböző uniós és Unión kívüli országokból származó részt vevő szervezet közötti, nemzetközi együttműködésen alapulnak.

Az ifjúsági csereprogramok finanszírozása keretében a következő tevékenységek nem támogathatók: felsőoktatási tanulmányutak; profitszerzésre irányuló cseretevékenységek; turizmusnak minősíthető cseretevékenységek; fesztiválok; nyaralás; előadás céljából történő utazás.

**Ifjúságsegítők mobilitása**:

Ez a tevékenység a következők révén járul hozzá az ifjúságsegítők szakmai fejlődéséhez: nemzetközi szemináriumok, tanfolyamok, kapcsolatépítési események, tanulmányi látogatások stb.; illetve külföldi szakmai látogatás az ifjúságügy területén tevékenykedő intézményeknél, szervezeteknél. Ezeket a tevékenységeket a projektben részt vevő szervezetek tervezik meg és bonyolítják le. Az ifjúságsegítők és szakemberek részvétele a képviselt szervezet kapacitásfejlesztéséhez nagyban hozzájárul, és egyértelműen hatással van az ifjúságsegítők fiatalokkal végzett mindennapi munkájára. A megvalósult tevékenységek tanulási eredményeit terjeszteni kell a ifjúságsegítés területén.

## A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe és feladatai a következők:

- Ifjúsági mobilitási projekt koordinátora: valamennyi partnerszervezet/-intézmény nevében pályázatot nyújt be az egész projektre.
- Küldő szervezet/intézmény: feladata a fiatalok és az ifjúságsegítők külföldre küldése (feladatai többek között a következők: a gyakorlati intézkedések megszervezése; a résztvevők kiutazás előtti felkészítése; a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában).
- Fogadó szervezet/intézmény: feladata a tevékenység házigazdai szervezése, a résztvevőknek szánt tevékenységekhez kapcsolódó programoknak a résztvevőkkel és partnerszervezetekkel/-intézményekkel együttműködésben történő kidolgozása, valamint a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában.

# A projekt értékelésének szempontjai

Az alábbiakban találhatók a mobilitási projektek által az Erasmus+ támogatásra való jogosultság érdekében teljesítendő formai követelmények:

## A támogathatóság általános feltételei

| | |
|---|---|
| **Támogatható tevékenységek** | Az ifjúsági mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül:<br>• ifjúsági csereprogramok;<br>• ifjúságsegítők mobilitása. |
| **Támogatható részt vevő szervezetek/ intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• európai ifjúsági nem kormányzati szervezet;<br>• szociális vállalkozás;<br>• helyi szintű közintézmény;<br>• fiatalok olyan csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (vagyis fiatalok informális csoportjai);<br>valamint:<br>• regionális vagy nemzeti szintű közintézmény3;<br>• régiók szövetsége;<br>• európai területi együttműködési csoportosulás;<br>• a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profitorientált szervezetek, amelyek székhelye valamely programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban található (1–4. régió; lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát). |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény vagy csoport lehet4. Ez a szervezet/intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény nevében.<br>Az ifjúsági mobilitási projektre különleges finanszírozási szabályok érvényesek (lásd a „Finanszírozási szabályok” című szakaszt), ha a pályázó:<br>• nemzeti vagy regionális szintű közintézmény5;<br>• régiók szövetsége;<br>• európai területi együttműködési csoportosulás;<br>• a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profitorientált szervezet. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | A mobilitási tevékenység olyan transznacionális tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző a programországokból származó szervezet/intézmény vesz részt. Ha az ifjúsági mobilitási projekt csak egy tevékenységet irányoz elő, a koordinátornak küldő vagy fogadó szervezetként/intézményként is el kell járnia. Ha az ifjúsági mobilitási projekt egynél több tevékenységet irányoz elő, a koordinátor – nem kötelező jelleggel, de – eljárhat küldő vagy fogadó szervezetként/intézményként. A koordinátor semmi esetre sem lehet az Unióval szomszédos partnerországban működő szervezet/intézmény.<br>**Programországokon belüli tevékenységek:** valamennyi részt vevő szervezetnek/intézménynek programországból kell származnia.<br>**Az Unióval szomszédos partnerországokkal közös tevékenységek:** a tevékenységben legalább egy olyan szervezetnek/intézménynek kell részt vennie, amely programországban működik, illetve egy másik olyan szervezetnek/intézménynek, amely az Unióval szomszédos partnerországban működik. |
| **A projekt időtartama** | 3–24 hónap. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk a támogatás iránti kérelmüket:<br>• az ugyanazon év május 1-je és szeptember 30-a között kezdődő projektekre **február 1-jéig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**;<br>• az ugyanazon év augusztus 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre **április 26-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**;<br>• a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektekre **október 4-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |

| | |
|---|---|
| **Egyéb feltételek** | A pályázati formanyomtatványhoz a projekt során tervezett minden egyes tevékenységre vonatkozóan ütemtervet kell csatolni.<br>A pályázati formanyomtatványhoz csatolni kell a jogi képviselő nyilatkozatát. |

### A támogathatóság további feltételei ifjúsági csereprogramok esetében

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 5–21 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. |
| **A tevékenység helyszíne(i)** | A tevékenységet a tevékenységben részt vevő szervezetek/intézmények egyikének országában kell végrehajtani. |
| **Támogatható résztvevők** | 13 és 30 év közötti fiatalok6<br>A küldő vagy a fogadó szervezet/intézmény országában kell lakóhellyel rendelkezniük. Az ifjúsági csereprogramban részt vevő csoportvezetőknek legalább 18 évesnek kell lenniük.7. |
| **Az egyes országok résztvevőinek száma és csoportjainak összetétele** | Legalább 16, legfeljebb 60 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül).<br>Csoportonként legalább 4 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül).<br>Minden ország csoportjának élén lennie kell legalább egy csoportvezetőnek.<br>A fogadó szervezet/intézmény országának résztvevőiből álló csoportnak minden egyes tevékenységben részt kell vennie. |
| **Egyéb feltételek** | A nemzeti iroda székhelye szerinti országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó szervezetnek/intézménynek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie.<br>Előkészítő látogatás:<br>Ha a pályázat előirányoz előkészítő látogatást, a következő formai követelményeknek kell megfelelni:<br>• az előkészítő látogatás időtartama: legfeljebb 2 nap (az utazással töltött napok kivételével);<br>• a résztvevők száma: csoportonként 1 résztvevő. A létszám csoportonként 2 főre emelhető azzal a feltétellel, hogy a második résztvevő a tevékenységben részt vevő olyan fiatal, aki nem csoportvezetői vagy oktatói szerepet tölt be. |

### A támogathatóság további feltételei ifjúságsegítők esetében

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A legalább 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie. |
| **A tevékenység helyszíne(i)** | A tevékenységet a tevékenységben részt vevő szervezetek/intézmények egyikének országában kell végrehajtani. |
| **Támogatható résztvevők** | Nincs korhatár. Az oktatók és a facilitátorok kivételével a résztvevőknek a küldő vagy a fogadó szervezet/intézmény országában kell lakóhellyel rendelkezniük. |
| **Résztvevők száma** | A projekt minden egyes tevékenységében legfeljebb 50 résztvevő (adott esetben az oktatókat és a facilitátorokat is beleértve).<br>A fogadó szervezet/intézmény országából származó résztvevőknek minden egyes tevékenységben részt kell venniük. |
| **Egyéb feltételek** | A nemzeti iroda székhelye szerinti országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó szervezetnek/intézménynek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns kizárási és kiválasztási szempontok alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

### Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következő szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” című szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• hátrányos helyzetű fiatalok megszólítása, ideértve a menekülteket, a menedékkérőket, valamint a migránsokat is.<br>• a sokszínűségnek, a kultúrák közötti és a vallások közötti párbeszédnek, a szabadság közös értékeinek, a toleranciának és az emberi jogok tiszteletben tartásának a támogatása, továbbá a médiaműveltséget, a kritikus gondolkodást és a fiatalok kezdeményezőkészségét fokozó projektek;<br>• az ifjúságsegítők olyan kompetenciáinak fejlesztése, illetve számukra olyan módszerek átadása, amelyek a társadalmunk közös alapvető értékeinek az átadásához (különösen a nehezen megszólítható fiatalok számára), továbbá a fiatalok erőszakos radikalizálódásának megelőzéséhez szükségesek.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>- kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára;<br>- a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése.<br>• A pályázat milyen mértékben vonja be a cselekvés új résztvevőit. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A projektpályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a pályázatban leírt tevékenységek közötti összhang.<br>• A gyakorlati intézkedések, az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége.<br>• A nem formális tanulásra vonatkozóan a pályázatban leírt participatív módszerek minősége.<br>• A fiatalok mennyire aktívan vesznek részt a projekt minden szintjén.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes alkalmazása.<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységekre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységekbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága.<br>• Az Unióval szomszédos partnerországokkal megvalósuló tevékenységek esetében a partner- és programországok szervezeteinek/intézményeinek kiegyensúlyozott részvétele.<br>• A részt vevő szervezetek/intézmények és más érdekeltek közötti együttműködés és kommunikáció minősége. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt lehetséges hatása:<br>• A résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően.<br>• A projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és magánszemélyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek/intézmények körében és azokon kívül történő terjesztését ösztönző intézkedések alkalmassága és minősége. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezen kívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15. „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

## Finanszírozási szabályok

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

# Ifjúsági csereprogramok

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (többek között a kísérő személyek) utazási költségeihez való hozzájárulás.<br><br>Ezenfelül adott esetben egy lehetséges előkészítő látogatás utazási költségei | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/ résztvevő<br>100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/ résztvevő<br>500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/ résztvevő<br>2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/ résztvevő<br>3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/ résztvevő<br>4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/ résztvevő<br>8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/ résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani[8]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie.[9]. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | A5. 1/tevékenység napjainak száma/résztvevő[10] | Az egyes résztvevők tevékenységének időtartama alapján (ha szükséges, beszámítható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igényű résztvevő(k) támogatása** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint az őket kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevők számára nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül). | Tényleges költségek | Az elszámolható költségek 100%-a | |
| **Rendkívüli költségek** | Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>A hátrányos helyzetű fiatalok egyenlő részvételi feltételeinek támogatására szolgáló költségek (kivéve a résztvevők utazási és szervezési támogatási költségeit).<br>Az előkészítő látogatás során a résztvevők elszállásolásához és ellátásához kapcsolódó költségek.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről cselekvésről” című szakaszt). | Tényleges költségek | Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a<br><br>Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfeljebb 80%-a<br><br>Egyéb költségek: Az elszámolható költségek 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati formanyomtatványon. |

# Ifjúságsegítők mobilitása

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (többek között a kísérő személyek) utazási költségeihez való hozzájárulás.<br><br>Ezenfelül adott esetben egy lehetséges előkészítő látogatás utazási költségei | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/ résztvevő<br>100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/ résztvevő<br>500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/ résztvevő<br>2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/ résztvevő<br>3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/ résztvevő<br>4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/ résztvevő<br>8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/ résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani.[11]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie.[12]. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | A5. 2/nap/önkéntes[13]<br>Legfeljebb 1 100 EUR/résztvevő[14] | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (szükség esetén beszámítható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igényű személyek támogatása** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint az őket kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevők számára nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül). | Tényleges költségek | Az elszámolható költségek 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről cselekvésről” című szakaszt). | Tényleges költségek | Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a<br>Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100%-a | |

# Szervezési támogatás

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának helyszínétől függ. A következők által benyújtott projektek esetén: regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; régiók szövetsége; európai területi együttműködési csoportosulás; a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profitorientált szervezet, az alábbi összegek 50%-kal csökkennek.

| | Ifjúsági csereprogramok (EUR/nap) | Ifjúságsegítők mobilitása (EUR/nap) | A5.1 | A5.2 |
|---|---|---|---|---|
| **Belgium** | 42 | 65 | | |
| **Bulgária** | 32 | 53 | | |
| **Cseh Köztársaság** | 32 | 54 | | |
| **Dánia** | 45 | 72 | | |
| **Németország** | 41 | 58 | | |
| **Észtország** | 33 | 56 | | |
| **Írország** | 49 | 74 | | |
| **Görögország** | 38 | 71 | | |
| **Spanyolország** | 34 | 61 | | |
| **Franciaország** | 38 | 66 | | |
| **Horvátország** | 35 | 62 | | |
| **Olaszország** | 39 | 66 | | |
| **Ciprus** | 32 | 58 | | |
| **Lettország** | 34 | 59 | | |
| **Litvánia** | 34 | 58 | | |
| **Luxemburg** | 45 | 66 | | |
| **Magyarország** | 33 | 55 | | |
| **Málta** | 39 | 65 | | |
| **Hollandia** | 45 | 69 | | |
| **Ausztria** | 45 | 61 | | |
| **Lengyelország** | 34 | 59 | | |
| **Portugália** | 37 | 65 | | |
| **Románia** | 32 | 54 | | |
| **Szlovénia** | 34 | 60 | | |
| **Szlovákia** | 35 | 60 | | |
| **Finnország** | 45 | 71 | | |
| **Svédország** | 45 | 70 | | |
| **Egyesült Királyság** | 45 | 76 | | |
| **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 28 | 45 | | |
| **Izland** | 45 | 71 | | |
| **Liechtenstein** | 45 | 74 | | |
| **Norvégia** | 50 | 74 | | |
| **Törökország** | 32 | 54 | | |
| **Partnerországok** | 29 | 48 | | |

1.Amennyiben 2018-ban elfogadásra kerül az Európai Szolidaritási Alaphoz kapcsolódó jogalap, az Erasmus+ programban részt vevő uniós tagállamok közötti önkéntes tevékenységeket az Európai Szolidaritási Testület „önkéntesi kiközvetítések” formájában fogja támogatni. Az e tevékenységekre vonatkozó szabályokat és feltételeket külön programútmutató, illetve az Európai Szolidaritási Testület pályázati felhívása fogja ismertetni.
2.E mobilitási projektek elsődleges költségvetését a programországok szervezeteit/intézményeit és résztvevőit érintő transznacionális tevékenységek támogatásához rendelik. A rendelkezésre álló költségvetésnek megközelítőleg 25%-ából azonban programországokat és az Unióval szomszédos partnerországokat (1–4. régió; lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát) érintő nemzetközi tevékenységek is finanszírozhatók.
3.Ebben az összefüggésben nemzeti vagy regionális szintű közintézmény alatt olyan közintézmény értendő, amely 1) az ország vagy a régió egész területére kiterjedő szolgáltatásokat nyújt, vagy az ország vagy a régió egész területére kiterjedő közigazgatási hatáskörrel rendelkezik, és b) monopolhelyzetben van, azaz az adott országban vagy régióban nincs más olyan testület, amely ugyanazt a feladatkört látja el (jellemző példák: minisztériumok, állami ügynökségek, regionális hatóságok stb.). Ebben az összefüggésben az iskolák, egyetemek és egyéb szervek nem nemzeti vagy regionális szintű, hanem helyi szintű közintézménynek minősülnek még abban az esetben is, ha egyébként a nemzeti jog szerint jöttek létre.
4.Informális csoport esetében a csoport egyik – legalább 18 éves – tagja vállalja a képviselő szerepét, és a csoport nevében felelősséget vállal.
5.Lásd az előző lábjegyzetet
6.Kérjük, vegyék figyelembe a következőket:

Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdő időpontjáig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.
Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

7.A csoportvezető az ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért, védelméért és biztonságáért felel.
8.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu
9.Ha például egy madridi (spanyolországi) személy Rómában (Olaszországban) szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda- és visszaútra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).
10.A csoportvezetőket és a kísérő személyeket is beleértve.
11.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu
12.Ha például egy madridi (spanyolországi) személy Rómában (Olaszországban) szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda- és visszaútra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).
13.Az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is beleértve.
14.Az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is beleértve.

# Fiataloknak szóló mobilitási projektek: Önkéntességi projektek

Az önkéntes tevékenység lehetővé teszi, hogy a 17–30 éves fiatalok egy másik uniós vagy Unión kívüli országban fizetetlen és teljes munkaidős önkéntes szolgálat keretében tanúságot tehessenek személyes elkötelezettségükről. Az önkéntes fiatalok lehetőséget kapnak arra, hogy ifjúságtájékoztatással és ifjúságpolitikával, fiatalok személyes és szociálpedagógiai fejlődésével, polgári szerepvállalással, szociális ellátással, fogyatékossággal élők befogadásával, környezettel, nem formális oktatási programokkal, információs és kommunikációs technológiákkal és médiaműveltséggel, kultúrával és kreativitással, fejlesztési együttműködéssel stb. foglalkozó szervezetek napi munkájában vegyenek részt. Az önkéntesek önkéntes szolgálatukat egyénileg vagy csoportban végezhetik.

Az önkéntes tevékenységben való részvétel az önkéntesek számára ingyenes, kivéve az utazási költségekhez való esetleges hozzájárulásukat (amennyiben az Erasmus+ támogatás nem fedezi teljes mértékben az utazási költségeket) és a tevékenység megvalósításához nem kapcsolódó további kiadásokat. Az önkéntesek e tevékenységekben való részvételének alapvető költségeit Erasmus+ támogatásból vagy a részt vevő szervezetek/intézmények által nyújtott egyéb eszközökből fedezik. A hátrányos helyzetű fiatalok a részvételük lehetővé tétele érdekében kiegészítő támogatást kaphatnak.

A következő tevékenységek nem minősülnek az Erasmus+ program keretében végzett önkéntes tevékenységnek: alkalmi, nem strukturált, részmunkaidős önkéntesség; vállalati szakmai gyakorlat; fizetett munka; rekreációs vagy turistaként végzett tevékenység; nyelvtanfolyam; olcsó munkaerő alkalmazása; külföldi tanulmányi vagy szakképzési időszak.

Egy önkéntességi projekt az alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet tartalmazhat:

**Egyéni önkéntes tevékenységek:**

Az egyéni önkéntes tevékenységek 2–12 hónapig végezhetők. A hátrányos helyzetű fiatalok rövidebb időszakra (legalább két hétre) is vállalhatnak külföldi önkéntes tevékenységet.

A részt vevő szervezetek/intézmények által az önkénteseknek nyújtandó támogatáson kívül a nemzeti irodák vagy a regionális SALTO-központok valamennyi önkéntes számára kötelező képzési és értékelési ciklust[1] szerveznek, amely a következőkből áll: a) 2 hónapig vagy annál hosszabb ideig tartó önkéntes szolgálat esetén megérkezés utáni bevezető képzés; b) 6 hónapig vagy annál hosszabb ideig tartó önkéntes szolgálat esetén félidős értékelés. A hátrányos helyzetű fiatalok 2 hónapnál rövidebb ideig tartó tevékenységei esetében a szervezetek/intézmények megérkezés utáni bevezető képzést szervezhetnek.

**Csoportos önkéntes tevékenységek**

A csoportos önkéntes tevékenységekben 10–40 fiatal vesz részt 2 héttől 2 hónapig terjedő időszakon át. Az egyes csoportokban az önkéntesek közösen, ugyanakkor és ugyanott végzik a tevékenységeket, és a feladatok egy közös témához kapcsolódnak.

A projekt hatásának fokozására irányuló kiegészítő tevékenységek

Emellett a projekt részeként releváns kiegészítő tevékenységek is szervezhetők a projekt célkitűzéseinek megvalósítása, illetve rendszerszintű hatásának növelése érdekében helyi, regionális és/vagy európai szinten. Az ilyen kiegészítő tevékenységek célja lehet továbbá az önkéntesség értékének tudatosítása a fiatalokban és a közösségekben, valamint az így szerzett készségek és kompetenciák elismerésének előmozdítása. Ilyen tevékenységek lehetnek a szakmai látogatások (job shadowing), találkozók, műhelytalálkozók, konferenciák, szemináriumok, képzések, coaching stb.

## A projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe

A mobilitási projektben **részt vevő szervezetek/intézmények** szerepe és feladatai a következők:

- a projektkoordinátor valamennyi partnerszervezet/partnerintézmény nevében pályázatot nyújt be az egész projektre, és felel a projekt általános megvalósításáért;
- a küldő szervezet/intézmény feladata az önkéntesek külföldre utaztatása (ide tartoznak a gyakorlati intézkedések, a résztvevők kiutazás előtti felkészítése és a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában);
- a fogadó szervezet/intézmény feladata az önkéntesek fogadása, a tevékenységek kidolgozása, valamint a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában.

**Társult partnerek:** Azokon a szervezeteken/intézményeken kívül, amelyek formálisan részt vesznek az önkéntes tevékenységekben, a magán- vagy közszférából is bevonhatók társult partnerek, amelyek hozzájárulnak konkrét projektfeladatok vagy projekttevékenységek megvalósításához, vagy támogatják a projekt eredményeinek terjesztését és a projekt fenntarthatóságát. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek, és nem kapnak támogatást. Ugyanakkor a projektben betöltött szerepüket és tevékenységüket pontosan le kell írni, valamint azt is, hogyan tudják források és know-how befektetésével növelni a tervezett tevékenységek hozzáadott értékét.

## A projektek értékelésének szempontjai

A projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Általános támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• európai ifjúsági nem kormányzati szervezet;<br>• szociális vállalkozás;<br>• helyi szintű közintézmény;<br>valamint:<br>• regionális vagy nemzeti szintű közintézmény2;<br>• régiók szövetsége;<br>• európai területi együttműködési csoportosulás;<br>• a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv;<br>amely egy programországban vagy egy Unióval szomszédos partnerországban rendelkezik székhellyel (1–4. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt). |
| **Ki pályázhat?** | Bármely olyan részt vevő szervezet/intézmény, amelynek programországban van a székhelye, és érvényes koordinációs szervezeti akkreditációval vagy az Európai Szolidaritási Testület releváns minőségi védjegyével rendelkezik a vonatkozó pályázati határidő időpontjában. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A mobilitási tevékenység transznacionális tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző országból származó szervezetnek/intézménynek kell részt vennie, amelyek közül legalább az egyik Unión kívüli programország vagy az Unióval szomszédos partnerország. |
| **Akkreditáció** | A részt vevő szervezeteknek/intézményeknek, a pályázó kivételével, érvényes akkreditációval kell rendelkezniük annak az önkéntes tevékenységnek az első napján, amelyben az adott szervezet/intézmény részt vesz. |
| **A projekt időtartama** | 3–24 hónap.<br>A projekteknek 2021. augusztus 31-ig minden esetben le kell zárulniuk. |
| **A szolgálat időtartama** | **Egyéni önkéntes tevékenységek:** 23–12 hónap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>A hátrányos helyzetű fiatalok esetében a szolgálat időtartama legalább két hét.<br>**Csoportos önkéntes tevékenységek:** 2 hét – 2 hónap4, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. |
| **A szolgálat helyszíne5** | **Az uniós tagállamok önkénteseinek** egy nem uniós programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban kell teljesíteniük szolgálatukat.<br>**A nem uniós programországok önkénteseinek** egy programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban kell teljesíteniük szolgálatukat.<br>**Az Unióval szomszédos partnerországok önkénteseinek** valamely programországban kell teljesíteniük szolgálatukat. |
| **Támogatható résztvevők** | 17–30 éves fiatalok,6, akik a küldő szervezet/intézmény országában lakóhellyel rendelkeznek. Az Erasmus+ program önkéntes tevékenységeiben vagy az Európai önkéntes szolgálat munkájában korábban már részt vett önkéntesek nem támogathatók.<br>**Kivétel:** a legfeljebb 2 hónapon keresztül tartó önkéntes tevékenységet vagy Európai önkéntes szolgálatot teljesítő önkéntesek további önkéntes tevékenységet folytathatnak. |
| **Résztvevők száma** | **Csoportos önkéntes tevékenységek:** Tevékenységenként 10–40 fő. |

| | |
|---|---|
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk pályázatukat:<br>• az ugyanazon év május 1. és szeptember 30. között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig;**<br>• az ugyanazon év augusztus 1. és december 31. között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 26-án déli 12 óráig;**<br>• a következő év január 1. és május 31. között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig.** |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | A pályázatot a pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához kell benyújtani.<br>A nemzeti iroda székhelyéül szolgáló országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében vagy a küldő, vagy a fogadó szervezetnek/intézménynek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie.<br>Előkészítő látogatás:<br>Ha a pályázat előkészítő látogatást is tartalmaz, akkor a következő támogathatósági szempontoknak kell megfelelnie:<br>• az előkészítő látogatás időtartama: legfeljebb 2 nap (az utazással töltött napok kivételével);<br>• a résztvevők száma: küldő szervezetenként/intézményenként 1 résztvevő. A létszám emelhető azzal a feltétellel, hogy az előkészítő látogatás összes többi résztvevője a tevékenységben részt vevő hátrányos helyzetű fiatal.<br>A pályázati formanyomtatványhoz a projekt során tervezett minden egyes tevékenységre vonatkozóan ütemtervet kell csatolni.<br>A jogi képviselő nyilatkozatát csatolni kell a pályázati formanyomtatványhoz. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései;<br>• az Erasmus+ program keretében végzett önkéntességre vonatkozó, az Erasmus+ önkéntességi chartájában megfogalmazott alapelvek ismerete.<br>Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• a hátrányos helyzetű fiatalok megszólítása, beleértve a menekülteket, a menedékkérőket és a migránsokat;<br>• a sokféleség, az interkulturális és vallások közötti párbeszéd, a szabadság, a tolerancia és az emberi jogok tiszteletének előmozdítása, továbbá a fiatalok médiaműveltségének, kritikus gondolkodásának és kezdeményezőkészségének fejlesztésére irányuló projektek.<br>Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• a résztvevők kiváló tanulási eredményeinek elősegítése;<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése;<br>• társult partnerek esetén a társult partnerek bevonása releváns feladatokba.<br>újoncok bevonása a cselekvésbe. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A szervezet/intézmény megfelelő tapasztalata ahhoz, hogy a projekt célkitűzéseit megvalósítsa.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A gyakorlati intézkedések, valamint az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége.<br>• A nem formális tanulás részvételen alapuló módszereinek minősége.<br>• Mennyire aktívan vesznek részt a résztvevők a projekt minden szintjén.<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló intézkedések alkalmassága.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata.<br>• Az EU-val szomszédos partnerországokkal megvalósuló tevékenységek esetében a program- és partnerországok önkénteseinek kiegyensúlyozott részvétele;<br>• A projektpartnerek kiválasztásának és a velük való együttműködésnek és kommunikációnak a minősége. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő terjesztésére irányuló intézkedések alkalmassága és minősége. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét („A projekt relevanciája”, illetve a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 17,5, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 15 pontot).

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### Online nyelvi támogatás

A két hónapos vagy annál hosszabb önkéntes tevékenységben részt vevő fiatal önkéntesek nyelvi támogatásra jogosultak. Az online nyelvi támogatás fokozatosan kerül bevezetésre a program során. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak számára elérhetővé tette az idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy alatt a lehető legmegfelelőbb módon tanulhassák a nyelvet (az ezzel kapcsolatos további részletekért lásd a pályázati útmutató I. mellékletét).

### A programországok között megvalósuló mobilitási tevékenységek résztvevői

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek az utazási költségeikre a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-ának fedezésére; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

### Egyéb információ

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

# Finanszírozási szabályok

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

## A) Önkéntességi projektek

| Elszámolható költség | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás.<br>Ezen felül adott esetben egy lehetséges előkészítő látogatás utazási költségei. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén:<br>20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén:<br>180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén:<br>530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén:<br>820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani7.<br>A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie8. |
| **Szervezési támogatás** | A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | A5.3 /önkéntes/tevékenység napjainak száma9. | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Személyi támogatás** | Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”. | Egységköltség-hozzájárulás | A5.4 /önkéntes/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Nyelvi támogatás** | A résztvevőknek a nyelvtudásuk fejlesztése érdekében – a kiutazás előtt vagy a tevékenység során – rendelkezésre bocsátott támogatással kapcsolatos költségek annak a nyelvnek a fejlesztése céljából, amelyet az önkéntes tevékenység során használnak. | Egységköltség-hozzájárulás | Csak a 2–12 hónap közötti időre szóló tevékenységekre:<br>150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő | Feltételhez kötött: a pályázónak kérnie kell a tevékenység nyelvéhez szükséges támogatást a résztvevő olyan nyelvhez kapcsolódó igényei alapján, amelyek nem elérhetők az Erasmus+ online nyelvi fejlesztési eszközében. |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Kísérő személyek ellátási költségei és utazáshoz kapcsolódó költségei, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevők tekintetében nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” költségvetési sorban.<br>Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | |
| **Rendkívüli költségek** | Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, a speciális felkészítés és a megerősített mentorálás költségeit is beleértve (a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségei nem tartoznak ide).<br>Az előkészítő látogatás során a résztvevők ellátásához és elszállásolásához kapcsolódó költségek.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költség 75%-a<br>Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Kiegészítő tevékenységek költsége** | A projekt kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek.<br>Közvetett költségek:<br>A kiegészítő tevékenységek elszámolható közvetlen költségének 7%-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a kiegészítő tevékenységgel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó szakemberek költségei stb.). | Tényleges költségek | Legfeljebb az elszámolható költség 80%-a | Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon, és ki kell fejteni a tervezett tevékenységekhez való szükségességét. |

### B) Szervezési támogatás

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának országától függ. Regionális vagy nemzeti szintű közintézmény, régiók szövetsége, európai területi együttműködési csoportosulás vagy a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv által benyújtott pályázat esetében a lenti összegek 50%-kal csökkentendők.

| | Önkéntes tevékenységek (EUR/nap) |
|---|---|
| | A5.3 |
| **Belgium** | 26 |
| **Bulgária** | 17 |
| **Cseh Köztársaság** | 17 |
| **Dánia** | 26 |
| **Németország** | 23 |
| **Észtország** | 18 |
| **Írország** | 26 |
| **Görögország** | 21 |
| **Spanyolország** | 18 |
| **Franciaország** | 20 |
| **Horvátország** | 19 |
| **Olaszország** | 21 |
| **Ciprus** | 21 |
| **Lettország** | 19 |
| **Litvánia** | 18 |
| **Luxemburg** | 26 |
| **Magyarország** | 17 |
| **Málta** | 22 |
| **Hollandia** | 26 |
| **Ausztria** | 23 |
| **Lengyelország** | 18 |
| **Portugália** | 20 |
| **Románia** | 17 |
| **Szlovénia** | 20 |
| **Szlovákia** | 19 |
| **Finnország** | 26 |
| **Svédország** | 26 |
| **Egyesült Királyság** | 26 |
| **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 15 |
| **Izland** | 21 |
| **Liechtenstein** | 24 |
| **Norvégia** | 26 |
| **Törökország** | 17 |
| **Partnerországok** | 15 |

### C) Személyi támogatás

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának országától függ.

| | Önkéntes tevékenységek (EUR/nap) |
|---|---|
| | A5.4 |
| **Belgium** | 4 |
| **Bulgária** | 4 |
| **Cseh Köztársaság** | 5 |
| **Dánia** | 6 |
| **Németország** | 5 |
| **Észtország** | 4 |
| **Írország** | 6 |
| **Görögország** | 5 |
| **Spanyolország** | 5 |
| **Franciaország** | 6 |
| **Horvátország** | 5 |
| **Olaszország** | 5 |
| **Ciprus** | 5 |
| **Lettország** | 4 |
| **Litvánia** | 4 |
| **Luxemburg** | 5 |
| **Magyarország** | 5 |
| **Málta** | 5 |
| **Hollandia** | 5 |
| **Ausztria** | 5 |
| **Lengyelország** | 4 |
| **Portugália** | 5 |
| **Románia** | 3 |
| **Szlovénia** | 4 |
| **Szlovákia** | 5 |
| **Finnország** | 5 |
| **Svédország** | 5 |
| **Egyesült Királyság** | 6 |
| **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 3 |
| **Izland** | 6 |
| **Liechtenstein** | 6 |
| **Norvégia** | 6 |
| **Törökország** | 4 |
| **Partnerországok** | 3 |

1.Részletes információk az Erasmus+ program önkéntes tevékenységeire vonatkozó képzési és értékelési ciklus útmutatóját és minőségi minimumkövetelményeit tartalmazó dokumentumban találhatók: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf

2.Ebben az összefüggésben nemzeti vagy regionális szintű közintézményen olyan közintézmény értendő, amely 1) az egész országra vagy régióra kiterjedő szolgáltatásokat nyújt, vagy az egész országra vagy régióra kiterjedő közigazgatási hatáskörrel rendelkezik, és b) monopolhelyzetben van, azaz az adott országban vagy régióban nincs más olyan testület, amely ugyanezzel a funkcióval rendelkezne (jellemző példák: minisztériumok, állami ügynökségek, regionális hatóságok stb.). Ebben az összefüggésben az iskolák, egyetemek és egyéb szervek nem nemzeti vagy regionális szintű, hanem helyi szintű közintézménynek minősülnek, még akkor is, ha a nemzeti jog szerint hozták létre őket.

3.Legalább 60 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.

4.Legfeljebb 59 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.

5.Az uniós tagállamokból kiinduló, más uniós tagállamokat érintő önkéntes tevékenységeket az Európai Szolidaritási Testület programja finanszírozza.

6.Felhívjuk a figyelmet a következőkre:

 Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdetéig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.

 Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

7.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu

8.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).

9.Beleértve a hátrányos helyzetű önkénteseket kísérő személyeket.

# Erasmus Mundus közös mesterképzések

## Az Erasmus Mundus közös mesterképzések célja

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések célja:

- a minőségfejlesztés, az innováció, a kiválóság és a nemzetköziesítés előmozdítása a felsőoktatási intézményekben;
- az európai felsőoktatási térség minőségének javítása és vonzerejének növelése, illetve az Unió felsőoktatásbeli külső fellépéseinek támogatása azáltal, hogy a mesterképzésben részt vevő legjobb hallgatóknak világszerte ösztöndíjat kínálnak a mesterképzés teljes idejére;
- a mesterképzést végzettek kompetencia- és készségszintjének javítása, különös tekintettel a közös mesterképzések munkaerőpiaci relevanciájára, ami a munkáltatók fokozott bevonásával valósítható meg.

Ebben az összefüggésben az Erasmus Mundus közös mesterképzések várhatóan hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia, illetve az oktatási és képzési stratégiai keret 2020 (Oktatás és képzés 2020) célkitűzéseinek megvalósításához, az említett szakpolitikákban megállapított megfelelő referenciaértékek teljesítését is beleértve.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések számára ajánlás, hogy aktívan foglalkozzanak az európai felsőoktatási térségben a minőségbiztosítás és a képesítési keretrendszer szerkezeti átalakításából fakadó kihívásokkal, amint azt az európai felsőoktatási térség/bolognai folyamat felsőoktatásért felelős minisztereinek konferenciája által elfogadott Jereváni Közlemény,1, az úgynevezett „Európai Megközelítés a Közös Programok Minőségbiztosításához” megállapítja, és ezáltal hozzájáruljanak az európai felsőoktatási térségen belül az átláthatóság és a kölcsönös bizalom fejlesztéséhez a felsőoktatásban.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések hozzájárulnak az európai felsőoktatási térség vonzerejének növeléséhez világszerte, valamint az európai felsőoktatási intézmények által nyújtott közös tanulmányi programok kiválóságának és magas szintű integritásának bemutatásához.

Ez a cselekvés továbbá számos különböző szempontból támogatja az Unió külső felsőoktatási fellépéseit, célkitűzéseit és prioritásait.

## Mit jelent az Erasmus Mundus közös mesterképzés?

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés olyan, magas szinten integrált, 60, 90 vagy 120 ECTS szerinti kreditpontnak megfelelő nemzetközi tanulmányi program, amelyet különböző országok felsőoktatási intézményeinek nemzetközi konzorciuma és adott esetben egyéb olyan oktatási és/vagy nem oktatással foglalkozó partnerek nyújtanak, amelyek speciális szakértelemmel és érdekekkel rendelkeznek a közös program által érintett tanulmányi/szakmai területeken. Jellemzőjük a magas szintű összekapcsolódás/integráció2, továbbá hogy kiváló oktatási tartalmat és módszereket kínálnak. A tudományterületekre vonatkozóan nincs korlátozás. Az Erasmus+ program keretében finanszírozott közös programok listája megtalálható a Végrehajtó Ügynökség honlapján. Az előző Erasmus Mundus program keretében támogatott Erasmus Mundus közös programok (mesterképzések és doktori képzések) jegyzékét lásd az Erasmus Mundus archív katalógusában3.

A programországokban székhellyel rendelkező részt vevő felsőoktatási intézményeknek jogosultsággal kell rendelkezniük mesterképzéshez kapcsolódó oklevelek kiállítására, az Erasmus Mundus közös mesterképzés teljes tanulmányi programját lefedő kapcsolódó Erasmus Mundus közös mesterképzési oklevelet pedig (adott esetben az illetékes nemzeti hatóságoknak) a felsőoktatási intézmények székhelye szerinti országban megfelelően akkreditálni kell. Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program sikeres elvégzése közös oklevél (különböző programországok legalább két felsőoktatási intézménye nevében kiállított egyetlen olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelő akkreditációval rendelkezik) vagy többes oklevél (különböző programországok két felsőoktatási intézménye által kiállított legalább két olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelő akkreditációval rendelkezik) kiállítását eredményezi. Amennyiben a nemzeti jog erre lehetőséget ad, előnyben kell részesíteni a tanulási és oktatási folyamat teljes integrációjáról tanúskodó közös okleveleket. A programországok oklevelet kiállító felsőoktatási intézményein kívül a közös vagy többes oklevelek kiállításában a partnerországok egyéb felsőoktatási partnerintézményei is részt vehetnek.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó pályázatoknak a pályázati szakaszban teljes mértékben kidolgozott, a pályázaton történő kiválasztást követően azonnal, bárhol a világon elindítható és meghirdethető közös tanulmányi programokat kell bemutatniuk. Mindebből az is következik, hogy a kiválasztási eljárás nagyon szigorú lesz, és csak a legjobb pályázatok kaphatnak támogatást.

A kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzések viszont jelentős összegű, négy évfolyamot lefedő támogatásban részesülnek, hogy világszerte növelhessék láthatóságukat, és megerősíthessék fenntarthatósággal kapcsolatos kilátásaikat.

A következő szakaszok az újonnan kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzések jellegét, valamint kiválasztási és finanszírozási feltételeit ismertetik.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a cselekvésnek a keretében?

Ez a cselekvés a következő tevékenységeket támogatja:

- 60, 90 vagy 120 ECTS kreditpontnak megfelelő Erasmus Mundus közös mesterképzési programok, amelyeket a felsőoktatási intézmények nemzetközi konzorciuma szervez oktatási, képzési és/vagy kutatási célból meghívott tanárok (vendégelőadók) részvételével;
- az Erasmus Mundus közös mesterképzési programok egyikében való részvételt biztosító ösztöndíjak odaítélése a kiválóan teljesítő hallgatók számára világszerte.

## Az Erasmus Mundus közös mesterképzésben részt vevő szervezetek/intézmények feladata

Az Erasmus Mundus közös mesterképzési programokat felsőoktatási intézmények nemzetközi konzorciumai és adott esetben az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításához hozzájáruló, más típusú szervezetek/intézmények (vállalkozások, közintézmények, kutatószervezetek stb.) nyújtják.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium a következő résztvevőkből áll:

- Pályázó/koordinátor: az a programországbeli felsőoktatási intézmény, amely valamennyi partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha az Erasmus Mundus közös mesterképzés támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium nevében ő írja alá a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási megállapodást. Koordinátori szerepe a következő kötelezettségekkel jár:
  - képviseli a részt vevő szervezetek/intézmények csoportját az Európai Bizottság előtt, és eljár a nevükben;
  - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
  - a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az Erasmus Mundus közös mesterképzést.
- Partnerek: olyan felsőoktatási intézmények, amelyeket a székhelyüknek megfelelő programország vagy partnerország illetékes hatóságai oklevelek kiállítására jogosultnak ismernek el, valamint minden olyan állami vagy magánszervezet/magánintézmény, amely aktívan hozzájárul az Erasmus Mundus közös mesterképzés előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez. Minden partnernek felhatalmazást kell aláírnia, amelyben az aláíró felek felhatalmazzák a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során a nevükben és helyettük eljárjon.
- Társult partnerek (opcionális): az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi programjában társult partnerek is részt vehetnek. Ezek a szervezetek/intézmények közvetetten járulnak hozzá konkrét feladatok/tevékenységek megvalósításához és/vagy az Erasmus Mundus közös mesterképzéssel kapcsolatos terjesztési tevékenységek és az Erasmus Mundus közös mesterképzés fenntarthatóságának támogatásához. Erre például a tudás- és készségtranszfer, a kiegészítő kurzusok szervezése vagy a kirendelés/szakmai gyakorlat lehetőségeinek megteremtése formájában kerülhet sor. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem minősülnek az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium részének, mivel – eseti felkérésük következtében – korlátozottabb szerepet játszanak az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításában.
- Kapcsolt jogalanyok (opcionális): olyan szervezetek/intézmények, amelyek hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek eléréséhez és a projekttevékenységek megvalósításához. A kapcsolt jogalanyokat meg kell nevezni a pályázatban, és eleget kell tenniük a pályázati útmutató III. mellékletében (Fogalmak magyarázata) foglalt követelményeknek.

Annak érdekében, hogy az Erasmus Mundus közös mesterképzések megfelelő intézményi kerettel és háttérrel rendelkezzenek, az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorciumot alkotó valamennyi szervezetnek/intézménynek biztosítania kell az érdekelt feleket a szükséges intézményi kötelezettségvállalásról azt megelőzően, hogy az első hallgatók beiratkoznak a közös mesterképzésre. Az említett intézményi kötelezettségvállalás fő eszköze az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumára vonatkozó megállapodás (az iránymutatások és a megállapodásminták elérhetők a Végrehajtó Ügynökség honlapján), amelyet az első ösztöndíjpályázat elindítását és a kiválasztási folyamatot megelőzően minden partnerszervezetnek/partnerintézménynek alá kell írnia. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumára vonatkozó megállapodásnak lehetőség szerint minél pontosabban ki kell térnie az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításával és a közös mesterképzésben rendelkezésre álló ösztöndíjak kezelésével kapcsolatos valamennyi tanulmányi, működési, adminisztratív és pénzügyi szempontra.

# Az Erasmus Mundus közös mesterképzések értékelésének szempontjai

Az Erasmus Mundus közös mesterképzéseknek a következő formai szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

## Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánszervezet/magánintézmény – és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok –, amelynek valamely programországban vagy partnerországban van a székhelye, és közvetlenül és tevékenyen hozzájárul az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításához.<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>• felsőoktatási intézmény;<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• kutatóintézet. |
| **Ki pályázhat?** | A programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok részt vevő felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük.<br>A programországok felsőoktatási intézményeinek a pályázati szakaszban képesnek kell lenniük igazolni az Erasmus Mundus közös mesterképzési program alapját képező, oklevelek kiállítására jogosult mesterképzési programok nemzeti szintű akkreditációját. Az új, végzett hallgatókkal még nem rendelkező közös mesterképzési programoknak már a pályázat benyújtásakor rendelkezniük kell az illetékes nemzeti hatóságok általi akkreditációval.<br>Valamely programországban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. A felsőoktatási intézmény az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának nevében pályázik. Nem pályázhatnak partnerországok felsőoktatási intézményeinek programországban működő tagintézményei, illetve programországok felsőoktatási intézményeinek partnerországban működő tagintézményei. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | Az Erasmus Mundus közös mesterképzés transznacionális tanulmányi program, amelyben legalább három különböző programország felsőoktatási intézményei működnek közre partnerként.<br>A programországok felsőoktatási intézményeinek képesnek kell lenniük az Erasmus Mundus közös mesterképzésben részt vevő hallgatók fizikai fogadására, és annak lehetővé tételére, hogy az intézményben töltött tanulmányi időszak vonatkozásában legalább a minimálisan megszerzendő ECTS szerinti kreditpontokat megkaphassák.<br>A pályázat benyújtásakor a programországok és partnerországok valamennyi partnerintézményét meg kell nevezni. |
| **Támogatható résztvevők** | Mesterszintű képzés hallgatói, a részt vevő szervezetek/intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói, programországokból és partnerországokból meghívott tanárok (/vendégelőadók).<br>A hallgatók közvetlenül a választásuk szerinti Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumához pályáznak ösztöndíjért, és a konzorcium részét képző felsőoktatási intézmények által szervezett, versenyen alapuló kiválasztási folyamatban vesznek részt.<br>Az egyes hallgatók kiválasztása, toborzása és felügyelete az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának felelősségi körébe tartozik. |
| **Résztvevők száma** | Az Erasmus Mundus közös mesterképzés céljára biztosított támogatásból legfeljebb 15 ösztöndíjas hallgatót (vagyis a négy évfolyamon összesen legfeljebb 60 ösztöndíjas hallgatót), illetve évfolyamonként legalább 4 meghívott tanárt/vendégelőadót támogatnak, utóbbiak összesen legalább 8 hétig vesznek részt az Erasmus Mundus közös mesterképzési tevékenységekben.<br>A tanárok/vendégelőadók kiválasztását a konzorcium tanárok kiválasztására vonatkozó szempontjai alapján kell elvégezni. A tanároknak/vendégelőadóknak tényleges hozzáadott értéket kell jelenteniük az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításában.<br>Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciuma emellett évfolyamonként 12 kiegészítő ösztöndíjra pályázhat (vagyis a négy évfolyamon legfeljebb 48 ösztöndíjra), amelyeket a világ egy vagy több prioritási régiója/országa vonatkozásában kell kiosztani. |

| | |
|---|---|
| **Helyszín** | Az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi időszakát legalább két különböző, a konzorciumban magát képviseltető programországban kell eltölteni (ez minden hallgatóra nézve legalább két mobilitási időszakot jelent). Kiegészítő tanulmányi időszakokra (például kutatás, szakmai gyakorlat vagy szakdolgozatírás céljából) a programországok vagy partnerországok egyéb részt vevő szervezeteinél/intézményeinél is sor kerülhet azzal a feltétellel, hogy az ezeknél végrehajtott tevékenységeket a konzorcium valamelyik partner felsőoktatási intézménye közvetlenül felügyeli. |
| **A projekt időtartama** | Az Erasmus Mundus közös mesterképzés időtartamától (1 vagy 2 év) függően, illetve annak függvényében, hogy a konzorcium az előkészítő év mellett dönt-e, a konzorcium minimum 4, maximum 6 évre szóló támogatási megállapodást köt, amely 4 egymást követő évfolyam finanszírozására nyújt lehetőséget. |
| **A tevékenység időtartama** | Választható előkészítő év: 1 egyetemi tanév.<br>Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program megvalósítása: 4 egymást követő évfolyam felvétele 1 vagy 2 egyetemi tanévre (60/90/120 ECTS szerinti kreditpont). |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 15-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben augusztus 1. és október 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelésére kizárási és kiválasztási szempontok alapján is sor kerül. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### A támogathatóság további feltételei hallgatói ösztöndíjak esetében

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | Hallgatói ösztöndíj kizárólag nappali tagozatos mesterképzésre történő beiratkozás esetén adható, és az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi programjának teljes időtartamát fedezi. |
| **Támogatható résztvevők** | Mesterszintű képzés hallgatói, akik már megszerezték első felsőfokú végzettségüket, vagy igazolni tudják az oklevelet kiállító ország nemzeti jogszabályai és gyakorlatai értelmében ennek megfelelő szintű tanulmányok elvégzését.<br>Azok a hallgatók, akik már kaptak ösztöndíjat Erasmus Mundus közös mesterképzésre vagy Erasmus Mundus mesterképzésre/közös doktori képzésre, nem pályázhatnak újabb ösztöndíjra az Erasmus Mundus közös mesterképzés keretében.<br>Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjas hallgatói ugyanazon Erasmus Mundus közös mesterképzési tanulmányi program elvégzésének támogatására nem részesülhetnek másik uniós finanszírozású ösztöndíjban, és ez a kikötés a mesterképzés teljes időtartamára vonatkozik.<br>Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjainak legalább 75%-át[4] a partnerországok pályázóinak különítik el. |

| | |
|---|---|
| **Tanulási eredmények** | Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program sikeres elvégzése közös oklevél (különböző programországok legalább két felsőoktatási intézménye nevében kiállított egyetlen olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelő akkreditációval rendelkezik) vagy többes oklevél (különböző programországok két felsőoktatási intézménye által kiállított legalább két olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelő akkreditációval rendelkezik) kiállítását eredményezi.<br>A hallgatóknak az Erasmus Mundus közös mesterképzéshez tartozó összes, ECTS szerinti kreditpontot meg kell szerezniük (60, 90 vagy 120 kreditpont). Továbbá minden egyes, legalább két programországban töltött kötelező tanulmányi időszak alatt (60 ECTS-kredites tanulmányi program esetén) legalább 20 ECTS szerinti kreditpontot, illetve (90 vagy 120 ECTS-kredites tanulmányi program esetén) 30 ECTS szerinti kreditpontot kell szerezniük.<br>A mobilitási időszakok nem helyettesíthetők virtuális mobilitással (távoktatással), tehát a hallgatók fizikai jelenléte a teljes mesterképzés alatt kötelező. Ezen kívül a mobilitási időszakok nem tölthetők olyan intézményekben, amelyek nem képezik az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának részét (azaz nem partnerek és/vagy társult partnerek). |

## Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 40 pont)** | • A pályázat „összekapcsolódásra”/integrációra, tervezésre és szerkezeti felépítésre vonatkozó elemei megfelelőek és hatékonyak az Erasmus Mundus közös mesterképzés céljainak és célkitűzéseinek eléréséhez.<br>• A pályázat ismerteti, hogy az Erasmus Mundus közös mesterképzés miként lesz a partnerek képzési kínálatának része, és bemutatja a megszerezhető oklevelet vagy okleveleket, különös tekintettel az Erasmus Mundus közös mesterképzés elvégzéséért járó közös oklevélre, amennyiben a nemzeti jogszabályok ezt lehetővé teszik.<br>• A pályázat tárgyát képező Erasmus Mundus közös mesterképzés választ kínál az adott tudományterületen egyértelműen azonosított szükségletekre.<br>• A pályázat meghatározza, hogyan kívánja növelni az Erasmus Mundus közös mesterképzés az európai felsőoktatási térség vonzerejét, és hogyan kívánja támogatni a kiválóságot, az innovációt és a versenyképességet az adott tudományterület/téma vonatkozásában.<br>• A pályázat tárgyát képező Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciuma a felsőoktatás nemzetköziesítése szempontjából kiemelt jelentőségű, és úgy tervezték meg, hogy a hallgatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitásában rejlő lehetőségeket maximálisan kiaknázza. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)** | • A pályázat meghatározza az oktatási programot és a várható tanulási eredményeket, és részletezi, hogyan biztosítják az oktatási tartalmak kiválóságát.<br>• A pályázat leírja az Erasmus Mundus közös mesterképzés külső és belső értékelési módszereit, valamint ezek gyakorlati megvalósítását a kurzus minőségének nyomon követése és fejlesztése érdekében.<br>• A pályázat meghatározza a hallgatói mobilitás megszervezésének módját, bemutatja, hogyan járul hozzá a hallgatói mobilitás a képzés célkitűzéseihez, illetve ismerteti a tanárok/vendégelőadók hatékony bevonására irányuló stratégiatervet/tervezetet.<br>• A pályázat részletesen bemutatja a hallgatókkal/felsőoktatási munkatársakkal/szakemberekkel/oktatókkal a képzésre való beiratkozást megelőzően ismertetett összes releváns információt, valamint az elhelyezés, a nyelvi képzés, az adminisztratív követelmények (például vízumügyintézés) és a biztosítás tekintetében nyújtott támogatás keretében kínált szolgáltatásokat.<br>• A pályázat egyértelműen meghatározza a képzésre vonatkozó szabályokat, valamint a hallgatók jogait és kötelezettségeit az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításának tanulmányi, adminisztratív és pénzügyi szempontjai vonatkozásában.<br>• A pályázat leírja azokat a tervezett tevékenységeket/lehetőségeket, amelyek célja az Erasmus Mundus közös mesterképzésben részt vevő hallgatók hatékony integrációjának/hálózatépítésének biztosítása a társadalmi-kulturális és a szakmai környezetükben.<br>• A pályázat egyértelműen bemutatja az Erasmus Mundus közös mesterképzés és a nem oktatási szereplők közötti együttműködést a kurzus megvalósítása kapcsán. |
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)** | • A pályázat pontosan ismerteti a részt vevő partnerek/munkatársak/szakemberek/oktatók szakterületeit, valamint hogy ezek hogyan egészítik ki egymást, és milyen hozzáadott értékkel bírnak az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítása szempontjából. Adott esetben a pályázat leírja, hogyan erősítették meg a már meglévő együttműködési megállapodásokat az Erasmus Mundus közös mesterképzés célkitűzéseinek való megfelelés érdekében.<br>• A pályázat bemutatja az egyes partnerek intézményi elkötelezettségét, leírja, hogy milyen szerepet töltenek be, és milyen feladatokat látnak el az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítása során, illetve ismerteti az irányító szervek munkamechanizmusait és az alkalmazott irányítási eszközöket.<br>• A pályázat bemutatja többek között a hallgatói jelentkezésekre, a kiválasztási és felvételi követelményekre, valamint a vizsgákra és a teljesítmény értékelésére vonatkozó közös kritériumokat, alapelveket és elvárásokat.<br>• A pályázat ismerteti a hallgatók részvételi költségeinek kiszámítási módját, valamint bemutatja, hogyan fogják a partnerségen belül mobilizálni, elkülöníteni és kezelni a pénzügyi forrásokat, a kiegészítő finanszírozást is beleértve. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)** | • A pályázat meggyőző középtávú/hosszú távú fejlesztési/fenntarthatósági stratégiát tartalmaz, és az uniós támogatási időszakot követő időszak vonatkozásában is reális tervekkel rendelkezik, azokat a módszereket is beleértve, amelyekkel egyéb finanszírozási források mozgósíthatók az ösztöndíjak és az önfinanszírozó státuszú hallgatók esetében.<br>• A pályázat bemutatja, hogyan fog hatást elérni az Erasmus Mundus közös mesterképzés intézményi (kari/egyetemi) szinten, és hogyan fog hozzájárulni a konzorciumban részt vevő partnerek nemzetköziesítési stratégiájához a nemzeti/európai/nemzetközi szintű érdekelt felek tekintetében.<br>• A pályázat bemutatja, hogyan segíti elő a pályázat tárgyát képező Erasmus Mundus közös mesterképzés a vállalkozókészséget és kezdeményezőkészséget, illetve leírja, hogyan vesznek részt a munkáltatók a kurzus megvalósításában annak érdekében, hogy a hallgatók kompetenciáit és készségeit fejlesszék, valamint ezen keresztül elősegítsék a diplomások foglalkoztathatóságát.<br>• A pályázat bemutatja a népszerűsítési/terjesztési mechanizmusok típusait, módszereit és célcsoportjait, valamint a partnerek konkrét feladatait az Erasmus Mundus közös mesterképzés ismertségének növelését szolgáló stratégia keretében. A pályázat bemutatja, hogyan kínálhat a program világszerte vonzó lehetőségeket a kiválóan teljesítő hallgatóknak.<br>• A pályázat adott esetben leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és médiaanyagokat, és hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. |

A pályázatoknak a 100 pontból legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. „A projekt relevanciája” szempont esetében továbbá a maximális pontszám legalább 75%-át el kell érniük (vagyis a 40 pontból legalább 30-at). Egyenlő pontszám esetén prioritást kapnak azok a projektek, amelyek a legmagasabb pontszámot érték el „A projekt relevanciája” kategóriában.

### Kiegészítő ösztöndíjak a világ célzott régióiból érkező hallgatók számára

A pályázók olyan kiegészítő ösztöndíjakra is pályázhatnak, amelyeket a partnerországok egy vagy több régiója vonatkozásában kívánnak kiosztani, és amelyeket a következő uniós külső finanszírozási eszközökből támogatnak:

- Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszköz5;
- Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) 6;
- Partnerségi Eszköz7;
- Európai Fejlesztési Alap (EFA).

A támogatásra pályázó Erasmus Mundus közös mesterképzések legfeljebb 48 kiegészítő hallgatói ösztöndíjat kaphatnak a mesterkurzus teljes időtartamára (négy évfolyam). Ezek a kiegészítő ösztöndíjak megfelelnek az EU külső felsőoktatási szakpolitikai prioritásainak, és figyelembe veszik az érintett partnerországok különböző gazdasági és társadalmi fejlettségi szintjét. A kiegészítő ösztöndíjakat az alábbi nyolc régióból érkező hallgatóknak kell juttatni:

- a keleti partnerség országai (2. régió);
- dél-mediterrán országok (3. régió);

- Ázsia (6. régió), speciális ösztöndíjakkal a legkevésbé fejlett országokból8 érkező hallgatók számára;
- Közép-Ázsia (7. régió), speciális ösztöndíjakkal az alacsony jövedelmű vagy a közepes jövedelmű országok alsó sávjához tartozó országokból9 érkező hallgatók számára;
- Latin-Amerika (8. régió), speciális ösztöndíjakkal a közepes jövedelmű országok alsó sávjához tartozó országokból10 érkező hallgatók számára, és a Brazíliának/Mexikónak odaítélt ösztöndíjak maximális összegének korlátozásával;
- Dél-Afrika (10. régió);
- afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (11. régió); és
- az Öböl-menti Együttműködési Tanács országai (12. régió).

A pályázókat arra ösztönözzük, hogy a kiegészítő ösztöndíjakra vonatkozó pályázatok esetében a lehető legtöbb régiót célozzák meg.

**További odaítélési szempontok**

Azoknak a pályázatoknak, amelyek „A projekt relevanciája” kategóriában megfelelnek a minimális odaítélési szempontoknak és legalább 70 pontot érnek el (a támogatás minimum feltétele), további ösztöndíjak ítélhetők oda a célzott régiók vonatkozásában a következő kiegészítő feltétel alapján.

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája a célzott régióban vagy régiókban (Igen/Nem)** | • A pályázat leírja, milyen módszereket kívánnak alkalmazni annak érdekében, hogy a célzott régió vagy régiók kiemelkedően tehetséges hallgatói vonzónak találják az ösztöndíjat.<br>• A pályázat ösztönzi a célzott régió vagy régiók partnerországainak felsőoktatási intézményeivel és/vagy egyéb támogatható részt vevő szervezeteivel/intézményeivel való együttműködést. A pályázat világosan bemutatja, milyen hozzáadott értéket jelent ez az együttműködés az Erasmus Mundus közös mesterképzés számára. |

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

Erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. A melléklet a következőket tartalmazza:

- az Erasmus Mundus közös mesterképzés megtervezésére vonatkozó feltételek;
- a mesterképzésben részt vevő hallgatókra vonatkozó feltételek;
- az ellenőrzésre és a minőségbiztosításra vonatkozó feltételek;
- az Erasmus Mundus közös mesterképzési konzorciumok kiválasztási eljárása.

Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

**Az Erasmus Mundus közös mesterképzések katalógusa**

Az Erasmus+ hallgatói ösztöndíjak – amelyeket a folyamatban levő Erasmus Mundus közös

mesterképzésekben való részvétel céljából világszerte a mesterképzésekben részt vevő legjobb hallgatók kapnak – népszerűsítéséhez, láthatóságához és hozzáférhetőségéhez való hozzájárulás érdekében a Végrehajtó Ügynökség honlapján közzéteszik az Erasmus Mundus közös mesterképzések online katalógusát.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések katalógusa azokat a közös mesterképzési programokat tartalmazza és népszerűsíti, amelyekre a következő egyetemi tanévre vonatkozóan Erasmus+ ösztöndíjat kínálnak.

A katalógus lehetővé teszi, hogy a potenciális hallgatók kiválasszák a nekik megfelelő Erasmus Mundus közös mesterképzéseket, majd közvetlenül az érintett konzorciumnál pályázzanak Erasmus+ ösztöndíjra.

## Finanszírozási szabályok

A kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzések támogatására támogatási megállapodást kötnek, amely egy előkészítő év (amennyiben erre pályáztak), majd négy egymást követő évfolyam finanszírozását biztosítja.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésre adott támogatás összegét a következő finanszírozási alapelvek alapján számítják ki:

- támogatás a konzorcium igazgatási díjaira és a felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitására;
- maximum évi 25 000 EUR hallgatói ösztöndíjakra (a hallgatói ösztöndíjak száma változhat);
- maximum évi 25 000 EUR a világ célzott régiói vonatkozásában kiosztandó kiegészítő hallgatói ösztöndíjakra (a kiegészítő hallgatói ösztöndíjak száma változhat).

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés költségvetésének részleteit a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**A) Az Erasmus Mundus közös mesterképzés igazgatása:**

| | |
|---|---|
| **Hozzájárulás a konzorcium igazgatási költségeihez, valamint a meghívott tanárok és vendégelőadók költségeihez11.** | 20 000 EUR az opcionális előkészítő évre.<br><br>az Erasmus Mundus közös mesterképzésre felvett évfolyamonként 50 000 EUR. |

**B) Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjak:**

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjak tartalmazzák a

hallgatói részvételi költségeket (a tandíjakat, a teljes biztosítást és a hallgató képzésben való részvételével kapcsolatos minden egyéb kötelező költséget is beleértve), illetve a hallgató utazási és berendezkedési költségeihez, valamint az Erasmus Mundus közös mesterképzési tanulmányi program teljes időtartamára vonatkozó ellátási költségeihez adott hozzájárulást. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjak összegével kapcsolatos részletek az alábbi táblázatban találhatók:

| | |
|---|---|
| | Maximum 9000 EUR/partnerország ösztöndíjas hallgatója/év12. |
| **Hozzájárulás a részvételi költségekhez** | Maximum 4 500 EUR/programország ösztöndíjas hallgatója/év.<br>A hozzájárulás itt megadott felső értékét meghaladó összeget a részt vevő szervezeteknek/intézményeknek kell fedezniük, és nem fizettethetik meg az ösztöndíjas hallgatóval. |
| **Hozzájárulás az utazási és berendezkedési költségekhez** | 1000 EUR/programországban lakóhellyel rendelkező ösztöndíjas hallgató/év utazási költségekre.<br>2000 EUR/év utazási költségekre + 1000 EUR berendezkedési költségre olyan ösztöndíjas hallgatók esetében, akiknek partnerországi lakóhelye legfeljebb 4000 km távolságra található az Erasmus Mundus közös mesterképzést koordináló felsőoktatási intézménytől.<br>3000 EUR/év utazási költségekre + 1000 EUR berendezkedési költségre olyan ösztöndíjas hallgatók esetében, akiknek partnerországi lakóhelye legalább 4000 km távolságra található az Erasmus Mundus közös mesterképzést koordináló felsőoktatási intézménytől. |
| **Hozzájárulás az ellátási költségekhez** | 1000 EUR/hónap az Erasmus Mundus közös mesterképzési tanulmányi program teljes időtartamára (legfeljebb 24 hónapra). Nem folyósítható ellátási költségekhez való hozzájárulás olyan ösztöndíjas hallgatók számára, akik az Erasmus Mundus közös mesterképzés időszakát (tanulmányok/kutatás/szakmai gyakorlat/szakdolgozat elkészítése) a lakóhelyüknek megfelelő országban töltik, sem olyan partnerországbeli ösztöndíjas hallgatók számára, akik esetében a bármely partnerországban töltött Erasmus Mundus közös mesterképzés időszaka meghaladja az egy trimesztert (azaz 3 hónapot vagy 15 ECTS-kredittel egyenértékű időszakot). |

### Az odaítélt támogatás

Az egyes ösztöndíjak tényleges összege – és ennek következtében a kiválasztott projekteknek juttatott támogatás maximális mértéke – több tényezőtől függ:

1. az Erasmus Mundus közös mesterképzés időtartamától (ECTS szerinti 60, 90 vagy 120 kreditpont);
2. az Erasmus Mundus közös mesterképzésnek a konzorcium által meghatározott részvételi költségeitől;
3. az opcionális előkészítő év végrehajtásától;
4. a programországok/partnerországok ösztöndíjainak számától.

A fenti paramétereket alapul véve az előkészítő évre és a négy évfolyam finanszírozására adható Erasmus Mundus közös mesterképzési támogatás összege legfeljebb **5,1 millió EUR**.13.

1.Az európai oktatási miniszterek jereváni miniszteri konferenciáján (2015. május 14–15.) elfogadott közlemény. Az elfogadott szakpolitikai intézkedésekkel kapcsolatos további információkért lásd: http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents

2.Az Erasmus Mundus közös mesterképzésekkel szemben elvárás, hogy közösen kidolgozott és teljes mértékben integrált tanterveket dolgozzanak ki közös végrehajtási eljárásokkal (például közös hallgatói pályázatokkal, valamint kiválasztási, felvételi és vizsgaszabályzattal) és közös minőségbiztosítási mechanizmusokkal.

3.https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-learning-mobility-individuals/erasmus-mundus-joint-master-degrees_en

4.Ez az összes ösztöndíjra vonatkozik, beleértve azokat, amelyeket a világ egy vagy több prioritási régiója/országa vonatkozásában osztanak ki.

5.AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 233/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF

6.AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 232/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF

7.AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 234/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0234&from=HU

8.Afganisztán, Banglades, Bhután, Kambodzsa, Laosz, Mianmar, Nepál

9.Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Üzbegisztán

10.Bolívia, Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Paraguay

11.A társult partnerek költségeit az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciuma csak az uniós „Hozzájárulás a konzorcium igazgatási költségeihez” (átalányösszeg) tételből térítheti vissza.

12.Olyan hallgatók, akik nem rendelkeznek lakóhellyel valamely programországban vagy az elmúlt öt évben legfeljebb összesen 12 hónapon keresztül folytatták fő tevékenységüket (tanulmányok, képzés vagy munkavégzés) valamely programországban. E 12 hónapos szabály alkalmazásában az ötéves referencia-időszak az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjakra vonatkozó pályázat konzorcium által meghatározott határidejét megelőző ötéves időszak.

13.A támogatás elméleti maximális összegét úgy kapjuk meg, hogy vesszük az ösztöndíjak maximális számát, és feltételezzük, hogy maximális számú ösztöndíj kerül odaítélésre (például 60 + 48). A tapasztalatok alapján a támogatás átlagos összege 2,5–3,5 millió EUR között mozog.

# Erasmus+ mesterképzési hallgatói hitelek

Azok a felsőoktatásban tanuló hallgatók, akik a mesterképzés teljes tanulmányi programját egy másik programországban akarják elvégezni, a költségeikhez való hozzájárulás céljából igényelhetnek az EU által garantált hitelt.

Az Erasmus+ mesterképzési hallgatói hitel lehetővé teszi, hogy a mesterképzésben esetlegesen részt vevő hallgatók az Erasmus+ program időtartama alatt külföldi tanulmányaikat hitelfelvétellel finanszírozzák (a hitelt a részt vevő bankok nyújtják, és arra az EU garanciát vállal partnere, az Európai Beruházási Alap közreműködésével). Az erre a célra elkülönített uniós költségvetés többszörös tőkeáttételes banki finanszírozást tesz lehetővé a mesterképzésben részt vevő hallgatóknak nyújtott hitelek finanszírozására.

A hitelprogram 2015-ben került bevezetésre, és az Erasmus+ mesterképzési hallgatói hitele az évek során egyre több országban és egyre több hallgató számára válik elérhetővé.

A hitelprogramra és a részt vevő pénzügyi intézményekre vonatkozóan további információk az Európai Bizottság honlapján találhatók: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/11_hu

| | |
|---|---|
| **A hitelek összege és felhasználása** | Egyéves mesterképzési program esetében legfeljebb 12 000 EUR, kétéves mesterképzési program esetében pedig legfeljebb 18 000 EUR hitel vehető fel, amely az Erasmus+ programban részt vevő 33 ország bármelyikében felhasználható a megélhetés, a tandíj és egyéb tanulmányi költségek fedezésére.<br>A legfontosabb szociális biztosítékok között szerepel, hogy sem a szülőknek, sem a hallgatónak nem kell biztosítékot szolgáltatnia, kedvező a kamatláb és a visszafizetési feltételek. |
| **Támogathatósági szempontok** | A hitel igénylésére való jogosultság érdekében a hallgatóknak:<br>• az Erasmus+ valamely programországában kell lakóhellyel rendelkezniük;<br>• a felsőoktatási tanulmányok első képzési ciklusát (az alapképzést vagy az azzal egyenértékű képzést) sikeresen el kell végezniük;<br>• felvételt kell nyerniük Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező, elismert felsőoktatási intézmény második képzési ciklusán belüli tanulmányi programra (mesterképzésre vagy azzal egyenértékű képzésre).<br>• Az általuk elvégezni szándékozott mesterképzésnek (vagy azzal egyenértékű képzésnek) a következő feltételeknek kell megfelelnie:<br>• a hallgató lakóhelye szerinti országtól és az alapképzésben megszerzett oklevél (vagy a mesterképzésre való felvételre jogosító egyenértékű oklevél) megszerzésének országától eltérő országban kerül megszervezésre;<br>• (mesterképzésben vagy azzal egyenértékű képzésben) szerzett oklevél megszerzésével végződő teljes képzési program. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Közvetlenül a részt vevő bankokhoz, hallgatói hitelt nyújtó vállalkozásokhoz. |

# 2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén

2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén

## A támogatható tevékenységtípusok

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- tudásszövetségek;
- ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek (célzott pályázati felhívás által végrehajtva);
- kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén;
- kapacitásfejlesztés az ifjúságügy területén.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységekkel kapcsolatosan elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek a részt vevő intézményekre/szervezetekre, a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre, valamint az megvalósított tevékenységekben közvetlenül vagy közvetetten érintett személyekre és szervezetekre/intézményekre.

A pályázati kategória célja innovatív gyakorlatok intézményi, helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten történő fejlesztése, átadása és/vagy megvalósítása.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott projektek a következő eredményekkel járhatnak a részt vevő intézmények/szervezetek számára:

- a célcsoportjaik megszólításának innovatív megközelítései, például a következők révén: vonzóbb oktatási és képzési programok meghirdetése, amelyek összhangban állnak az egyéni igényekkel és elvárásokkal; részvételen alapuló megközelítések és IKT-alapú módszertanok alkalmazása; a kompetenciák elismerésének és érvényesítésének új vagy továbbfejlesztett eljárásai; a helyi közösségek céljai szempontjából hatékonyabb tevékenységek; új vagy továbbfejlesztett gyakorlatok a hátrányos helyzetű csoportok igényeinek kielégítése, valamint a tanulási eredmények földrajzi és társadalmi-gazdasági hátterű egyenlőtlenségekhez köthető különbözőségének kezelése terén; a társadalmi, etnikai, nyelvi és kulturális különbségek kezelésének új megközelítései; a versenyképesség és a foglalkoztathatóság – különösen regionális és helyi szinten történő hatékonyabb támogatásának – új megközelítései; a nyelvtanulás vagy – oktatás terén elért kiváló teljesítmény elismerése az Európai Nyelvi Díjjal;
- a intézményen belül korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása: nyitottság a bevált gyakorlatok és új módszerek alkalmazása iránt a napi munkatevékenységek során; nyitottság a más szektorban vagy más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő intézményekkel való szinergiák iránt; a munkatárs/szakember/oktató szakmai fejlődésének stratégiai megtervezése az egyéni igények és az intézményi célkitűzések figyelembevételével;
- uniós/nemzetközi szintű tevékenységekhez szükséges kapacitások növekedése és a szakmai

hozzáértés javulása: a vezetői kompetenciák és nemzetköziesedési stratégiák fejlődése; más országbeli, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy más területein és/vagy más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő partnerekkel való együttműködés megerősödése; oktatási, képzési és ifjúságügyi uniós/nemzetközi projektekre elkülönített (nem uniós) források növelése; az uniós/nemzetközi projektek előkészítésének, megvalósításának, ellenőrzésének és nyomon követésének minőségi javulása.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott projektek többek között az alábbi kedvező hatásokat gyakorolhatják a tevékenységekbe közvetlenül vagy közvetve bevont személyekre:

- a kezdeményezőkészség és a vállalkozói kompetencia fejlődése;
- az idegen nyelvi kompetencia fejlődése;
- a digitális kompetencia fejlődése;
- a társadalmi, etnikai, nyelvi és kulturális sokféleség jobb megértése, és az e területek iránti fogékonyság fejlesztése;
- a foglalkoztathatósághoz és új üzleti vállalkozás alapításához (a szociális vállalkozásokat is beleértve) szükséges készségek fejlődése;
- a társadalmi részvétel növelése;
- az európai projekttel és az európai értékekkel kapcsolatos attitűd javulása;
- a készségek és képesítések ismeretének és elismerésének javulása Európában és Európán kívül;
- a szakmai profillal (oktatás, képzés, ifjúsági munka stb.) kapcsolatos kompetenciák fejlődése;
- a különböző országok oktatási, képzési vagy ifjúságügyi gyakorlatainak, szakpolitikáinak és rendszereinek jobb megértése;
- a formális és nem formális oktatás, a szakképzés, a tanulás egyéb formái és a munkaerőpiac közötti kapcsolatok jobb megértése;
- a szakmai fejlődési lehetőségek bővülése;
- a motiváció és elégedettség növekedése a hétköznapi munkatevékenységek során.

Rendszer szinten a támogatott projekteknek elő kell mozdítaniuk a modernizációt, valamint segíteniük kell az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi rendszereket, hogy hatékonyabb megoldásokat kínáljanak napjaink fő kihívásaira: a foglalkoztatás, a gazdasági stabilitás és növekedés problémáira, valamint támogatniuk kell a szociális, civil és interkulturális kompetenciákat, az interkulturális párbeszédet, a demokratikus értékeket és az alapvető jogokat, a társadalmi bevonást, a diszkrimináció mentességet és aktív állampolgárságot, a kritikai gondolkodást és a médiaműveltséget.

A 2. pályázati kategória szándékolt hatásai tehát a következők:

- az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka minőségének javulása Európában és Európán kívül: a kiválóság és a vonzerő növelése mellett több lehetőség biztosítása mindenki számára, a hátrányos helyzetű személyeket is beleértve;
- a munkaerő-piaci szükségletekhez és lehetőségekhez jobban hozzáigazított, valamint a vállalkozásokhoz és a közösséghez szorosabban kapcsolódó oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek;
- az alap- és transzverzális készségek, különösen a vállalkozói készség, a szociális, az interkulturális és a nyelvi kompetenciák, a kritikai gondolkodás, a digitális készségek és a médiaműveltség elsajátításának és értékelésének javítása;
- a nemzeti szintű, különböző oktatási, képzési és ifjúságügyi szektorok közötti szinergiák növelése és a kapcsolódási pontok, illetve az átjárhatóság fejlesztése a kompetenciák és képesítések elismerését, érvényesítését és átláthatóságát szolgáló uniós referenciaeszközök

fokozott alkalmazásával;
- az oktatás, a tanulás és az értékelés támogatása érdekében a tanulási eredmények szélesebb körű alkalmazása a képesítések, a részképesítések és a tantervek leírásakor és meghatározásakor;
- az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi hatóságok régiók közötti és tagországok közötti együttműködésének megújulása és megerősödése;
- az információs és kommunikációs technológiák és a nyitott oktatási segédanyagok stratégiailag átgondoltabb és integráltabb használata az oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerekben;
- a nyelvtanulási motiváció növekedése az innovatív oktatási módszereknek vagy a munkaerőpiacon megkövetelt gyakorlati nyelvtudás alkalmazásához megfelelőbb kapcsolatoknak köszönhetően;
- a gyakorlat, a kutatás és a szakpolitika közötti interakciók megerősítése.

# Stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén

## A stratégiai partnerségek céljai és prioritásai

A stratégiai partnerségek célja innovatív gyakorlatok fejlesztésének, átadásának és/vagy megvalósításának támogatása, továbbá az együttműködést, a társaktól való tanulást és az európai szintű tapasztalatcserét támogató közös kezdeményezések megvalósítása.

A stratégiai partnerség célkitűzéseitől és összetételétől függően a projektek két típusba sorolhatók.

- **Az innovációt támogató stratégiai partnerségek**

A projektek innovatív termékeket fejlesztenek, és/vagy már létező vagy új termékek, illetve innovatív ötletek intenzív terjesztését és hasznosítását vállalják. A pályázóknak van lehetőségük külön támogatást kérni szellemi termékekre és multiplikációs eseményekre, hogy a cselekvés innovatív szempontjai közvetlenül megjelenhessenek. Az ilyen típusú projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy minden területe számára nyitottak.

- **A bevált gyakorlatok cseréjét támogató stratégiai partnerségek**

Az elsődleges cél az, hogy lehetővé váljon a szervezetek/intézmények számára, hogy hálózatokat hozzanak létre vagy megerősítsék azokat, növeljék transznacionális tevékenységükhöz szükséges kapacitásukat, valamint ötleteket, gyakorlatokat és módszereket osszanak meg és ütköztessenek egymással. A kiválasztott projektek kézzelfogható eredményekkel is járhatnak, és a tevékenységeik eredményeit a projekt céljával és méretével arányos módon terjeszteni kell. Az ilyen eredmények és tevékenységek társfinanszírozására a projektmenedzsmentre és megvalósításra rendelkezésre álló forrásokból kerül sor. A felsőoktatás területén megvalósuló stratégiai partnerségek esetében nem támogathatók az ilyen típusú projektek. Emellett néhány különleges stratégiai partnerségi forma megvalósítható az ilyen partnerségek keretében.

- **Diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek:** Az ilyen stratégiai partnerségekben csak iskolák vehetnek részt. A projektek a mobilitási lehetőségek révén hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a tanulók és a munkatársak/szakemberek/oktatók elősegítsék a részt vevő iskolák intézményi fejlődését és fokozzák a nemzetközi projektekben való részvételi képességüket.
- **Transznacionális ifjúsági kezdeményezések:** Ezek az ifjúsági stratégiai partnerségek a fiatalok társadalmi elkötelezettségét és vállalkozói szellemét támogatják. A stratégiai partnerségek ilyen formájának jellegzetessége, hogy az ifjúsági kezdeményezéseket maguk a fiatalok kezdeményezik, dolgozzák ki és valósítják meg.

Az ilyen különleges projektformák jellemzőiről további információk találhatók a **„A stratégiai partnerségek különleges formái”** szakaszban.

Függetlenül a projekt által érintett területtől, a stratégiai partnerségben bármilyen, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén vagy egyéb társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő vagy több különböző szektort transzverzálisan érintő tevékenységet végző szervezet/intézmény (például helyi és regionális hatóságok, elismeréssel és érvényesítéssel foglalkozó központok, kereskedelmi kamarák, kereskedelmi szervezetek/intézmények, orientációs központok, kulturális szervezetek/intézmények) részt vehet. A projekt prioritásától és célkitűzéseitől függően a stratégiai partnerségekben a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljaira és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el.

A támogathatósághoz a stratégiai partnerségeknek a) legalább egy horizontális prioritást vagy b) legalább egy, speciálisan az oktatás, a képzés és az ifjúságügy szempontjából releváns prioritást kell célul kitűzniük, az alábbi leírásoknak megfelelően. Ezen prioritások közül a nemzeti irodák nagyobb súllyal vehetik figyelembe azokat, amelyek a nemzeti kontextusban különösen relevánsak („Európai prioritások nemzeti kontextusban”). A nemzeti irodáknak a hivatalos honlapjukon keresztül megfelelően tájékoztatniuk kell a potenciális pályázókat.

### Horizontális prioritások

- Lényeges és magas színvonalú készségek és kompetenciák fejlesztése: egyének támogatása abban, hogy alapkészségeket és kulcsfontosságú kompetenciákat szerezzenek és fejlesszenek tovább annak érdekében, hogy ez elősegítse foglalkoztatásukat, társadalmi, tanulmányi és személyes fejlődésüket, valamint a civil és a társas életben való részvételüket. E kiemelt területhez tartoznak többek között olyan cselekvések, amelyek partnerségek kialakulását szolgálják az oktatási intézmények, a vállalkozások és a közvetítő szervek között, elősegítve az egész életen át tartó tanulást, illetve javítva a tanulási célú mobilitás minőségét és hatékonyságát. A program olyan cselekvéseket is támogat, amelyek az ilyen kompetenciák értékelésére alkalmas eszközöket fejlesztenek ki vagy terjesztenek, valamint olyan cselekvéseket, amelyek a tanulási eredményeken alapuló megközelítést alkalmazzák az oktatás, a képzés és az ifjúsági tevékenységek terén, vagy amelyek értékelik azok minőségét, hatását és relevanciáját.
- Társadalmi befogadás: prioritást élveznek azok a cselekvések, amelyek – főleg innovatív és integrált megközelítésekkel – a sokféleséget, a közös értékeket, az egyenlőséget – beleértve a nemek közötti egyenlőséget –, a megkülönböztetésmentességet és a társadalmi befogadást támogatják az oktatásban, a képzésben, illetve az ifjúsági és sporttevékenységekben. A program olyan projekteket támogat, amelyeknek célja: a) segíteni a szociális, civil és interkulturális kompetenciák, a médiaműveltség és a kritikus gondolkodás fejlődését, továbbá fellépni a megkülönböztetés, a szegregáció, a megfélemlítés és az erőszak ellen; b) növelni a hátrányos helyzetű résztvevők hozzáférését, részvételét és teljesítményét, és csökkenteni a tanulási eredményekben jelentkező különbségeket; és c) támogatni és értékelni a formális és nem formális oktatás során a digitális technológiákhoz való hozzáférés és az ilyen technológiák használata során fennálló egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló új megközelítéseket. Kiemelt figyelmet kapnak a nemek közötti különbségek aspektusai az infokommunikációs technológiák vonatkozásában.
- Nyitott oktatás és innovatív gyakorlatok a digitális korszakban: elsőbbséget élveznek azok a cselekvések, amelyek elősegítik az innovatív módszereket és pedagógiát, illetve (adott esetben) a részvételen alapuló irányítást. Továbbá prioritást élvez a digitális tananyagok és

eszközök korszerűsítése és kidolgozása – különös tekintettel a nyitott oktatási segédanyagokra, a nyitott tankönyvekre és az ingyenesen hozzáférhető, nyílt forráskódú oktatási szoftverekre –, valamint a digitális technológiák és a nyitott pedagógia hatékony alkalmazásának előmozdítása az oktatásban, a képzésben, valamint az ifjúsági és sporttevékenységekben. Ez magában foglalja a kutatási és innovációs tevékenységekkel való szinergiák támogatását, illetve az új technológiák ösztönzését az oktatás, a képzés, valamint az ifjúság- és a sportpolitika és gyakorlat fejlesztése érdekében. A program támogatni fog új oktatási módszereket és eszközöket is.

- Oktatók: elsőbbséget élveznek azok a cselekvések, amelyek előmozdítják a tanári szakmára legalkalmasabb és legjobb jelöltek toborzását, kiválasztását és szakmai bevezetését, valamint azok a cselekvések, amelyek támogatják a valamennyi oktatási ágazatra kiterjedő oktatás, a képzés és az ifjúságsegítői munka magas színvonalát és innovatív jellegét. A program elősegíti az oktatók (tanárok, egyetemi oktatók, tutorok, mentorok, coachok stb.) és az ifjúságsegítők szakmai fejlődését, különösen a korai iskolaelhagyás, a hátrányos helyzetű tanulók és a tanulói sokféleség kezelése, az új oktatási módszerek és eszközök használata, az egyéb kontextusok, illetve a munkaalapú és informális tanulás területén.
- Készségek és képesítések átláthatósága és elismerése: elsőbbséget élveznek azok a cselekvések, amelyek elősegítik a foglalkoztathatóságot, valamint a tanulási célú és a munkavállalói mobilitást, és lehetővé teszik az átjárhatóságot az oktatás és képzés különböző szintjei és típusai, az oktatás/képzés és a munka világa, valamint különböző foglalkozások között. Elsőbbséget élveznek azok a cselekvések, amelyek lehetővé teszik és ösztönzik a képesítések és a tanulási eredmények elismerését, átláthatóságát és összehasonlíthatóságát, beleértve azokat, amelyek ezt a szolgáltatások javítása vagy a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatos jobb tájékoztatás/útmutatás segítségével érik el. Ez magában foglalja azoknak az innovatív megoldásoknak a népszerűsítését, amelyek az informális és nem formális tanulás útján szerzett kompetenciák elismerését szolgálják, és támogatják az érvényesítésüket helyi, regionális, nemzeti vagy európai/nemzetközi szinten.
- Fenntartható beruházás, teljesítmény és hatékonyság: elsőbbséget élveznek azok a cselekvések, amelyek támogatják az európai beruházási terv hatékony végrehajtását, többek között olyan finanszírozási modellek ösztönzésével, amelyek a magánszereplők és magántőke bevonzását célozzák (többek között az Erasmus+ diákhitelgarancia-eszköze keretében), valamint azok a cselekvések, amelyek támogatják az olyan, tényeken alapuló reformok kidolgozását, amelyek biztosítják a minőséget, az innovációt és a relevanciát az oktatásban, a képzésben, illetve az ifjúsági és sportrendszerekben és szakpolitikákban. Elsőbbséget élveznek továbbá az innovatív módszerek kidolgozását támogató cselekvések, amelyek biztosítják a fenntartható beruházásokat a tanulás minden formájába – legyen szó formális vagy nem formális tanulásról –, beleértve a teljesítményalapú finanszírozást és a költségmegosztást.
- Az európai kulturális örökség társadalmi és oktatási értéke, hozzájárulása a munkahelyteremtéshez, a gazdasági növekedéshez és a társadalmi kohézióhoz. A kulturális örökség európai éve (2018) összefüggésében elsőbbséget élveznek az oktatással, az egész életen át tartó tanulással, az informális és nem formális tanulással, az ifjúsággal és a sporttal kapcsolatos cselekvések, amelyek felhívják a figyelmet Európa kulturális örökségének fontosságára, beleértve a készségfejlesztés, a társadalmi befogadás, a kritikus gondolkodás és a fiatalkori szerepvállalás támogatására irányuló cselekvéseket is. Támogatást fognak élvezni az örökséggel kapcsolatos új, részvételen alapuló és interkulturális megközelítések, illetve a tanárok és – fiatal kortól kezdve – a tanulók közötti interkulturális párbeszéd elősegítésére irányuló oktatási kezdeményezések.

### Területspecifikus prioritások

A felsőoktatás területén a felsőoktatási rendszerek modernizálására vonatkozó uniós menetrendben azonosított kihívásoknak megfelelően elsőbbséget élveznek az alábbi cselekvések:

- a készséghiányból és a strukturális munkaerőhiányból fakadó problémák megoldása az alábbiak révén: a) a pályaorientáció javítására és az olyan tantárgyak felvételének ösztönzésére irányuló tevékenységek, amelyek területén szakemberhiány van; és b) a hallgatók olyan tanulási igényeinek megfelelő tantervek tervezése és kidolgozása, amelyek fontosak a munkaerőpiac és a társadalmi igények szempontjából, többek között a nyitott és online, a vegyes, a munkaalapú és multidiszciplináris tanulási, illetve új értékelési modellek hatékonyabb alkalmazása révén. A felsőoktatási intézmények, a szakképzési intézmények, a munkáltatók és a szociális vállalkozások közötti együttműködés megerősítése valós problémák megoldása során, például a hallgatók, a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók és a vállalkozások közötti együttműködés szorosabbá tételével a vállalkozásokkal kapcsolatos és transzdiszciplináris projektek terén, illetve az üzleti tanulmányutak elősegítésével;
- tekintettel a fenti prioritásra, a pályakövetésre szolgáló rendszerek továbbfejlesztésének támogatása a programországokban, illetve a végzett hallgatók teljesítményével kapcsolatos összehasonlító adatok elérhetőségének javítására szolgáló lehetőségek felkutatása Európában;
- a képzés és a csereprogramok előmozdítása az oktatás minőségének fejlesztése érdekében, különösen a digitális technológiák és az online oktatás használatának támogatása a pedagógiai és értékelési módszerek fejlesztése érdekében; transznacionális tanárképzési kurzusok kidolgozása és a tanárképző központok közötti fokozott együttműködés;
- a kiválóság elősegítése és jutalmazása az oktatásban és a készségfejlesztésben, többek között a hatékony ösztönző struktúrák és humánerőforrás-politikák nemzeti és intézményi szinten történő kidolgozásával, a tudományos dolgozóknak az új és innovatív pedagógiai megközelítésekkel kapcsolatos képzésével, a tantervek kidolgozására vonatkozó új megközelítésekkel és a bevált gyakorlatnak az együttműködési platformokon keresztül történő megosztásával;
- a környező közösségekkel kapcsolatban álló befogadó felsőoktatási rendszerek létrehozása az alábbiak révén: a) a befogadást és a tanulmányi sikereket támogató holisztikus intézményi stratégiák kidolgozása és végrehajtása, alulreprezentált és hátrányos csoportok felsőoktatáshoz való hozzáférésének és felsőoktatásban való részvételének javítása, valamint a tanulmányok befejezési arányának növelése, többek között a hallgatóknak a felvétel után nyújtott támogatás, útmutatás, tanácsadás és mentorálás révén; b) az iskolák, a szakképzés, a kutatóintézetek és a felsőoktatás közötti átjárhatóság javítása a több ágazatra kiterjedő nemzetközi oktatási partnerségek révén; c) rugalmas és modulrendszerű képzési forma (részidős, online vagy vegyes) kidolgozása, tesztelése és végrehajtása különösen a felnőtt hallgatók és a kezdő kutatók igényeihez való jobb alkalmazkodás érdekében; d) a hallgatók, a kutatók és az egyetemek polgári és társadalmi felelősségvállalásának előmozdítása, valamint az önkéntes és közösségi munka elismerése a felsőoktatási eredményekben (például az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszerben szerzett pontokkal);
- annak biztosítása, hogy a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek hozzájáruljanak az innovációhoz az alábbiak révén: a) a kreativitást, a vállalkozói gondolkodást és az innovatív ötletek gyakorlati alkalmazásának készségét elősegítő megközelítések hatékonyságának kifejlesztése, végrehajtása és tesztelése; b) az oktatás és a kutatás egymást erősítő jellegének biztosítása, többek között partnerségekkel, valamint inter- és transzdiszciplináris megközelítésekkel, illetve a felsőoktatási intézményeknek és a kutatóintézeteknek a helyi és regionális környezetben való szerepének megerősítésével; c) a legújabb kutatási

eredményeknek tananyagként az oktatásba történő átvitelének támogatása, valamint az alap- és mesterképzésben részt vevő hallgatók ösztönzése olyan lehetőségek kihasználására, amelyek segítségével megismerhetik a kortárs kutatási problémákat és a kutatóvá érés érdekében fejleszthetik kutatási készségeiket;
- eredményes és hatékony, rendszerszintű finanszírozási és irányítási modellek használatának előmozdítása, a helyes oktatás, az innováció és a közösségi fontosság jutalmazása;
- a nemzetköziesítés, az elismerés és a mobilitás ösztönzése, a változások támogatása a bolognai elvekkel és eszközökkel összhangban. Elképzelhető, hogy az egyetemek, kutatóintézetek, egyetemi hálózatok és lehetőség szerint magán- vagy nonprofit szereplők együttműködési projektekben vesznek részt a mobilitási tevékenységeknek az Erasmus+ diákhitelgarancia-eszköz keretében való végrehajtása érdekében.

Az iskolai oktatás területén elsőbbséget élveznek az alábbiak:

- a tanári szakmák profiljának megerősítése, beleértve a tanárokat, iskolai vezetőket és tanárképzőket, az alábbi célkitűzésekkel párosuló cselekvések révén: a szakma vonzóvá tétele; a kiválasztás és a toborzás megerősítése; a tanárok szakmai fejlődésének erősítése, és ezen fejlődés különböző szakaszainak összekapcsolása egyetlen folyamattá a tanári alapképzéstől és munkába állástól a folyamatos szakmai továbbképzésekig; a tanárok támogatása abban, hogy kezelni tudják az osztályok sokféleségét (beleértve a migráns háttérrel rendelkező diákokat); a tanárok támogatása a digitális és nem digitális együttműködési és innovatív gyakorlatok és az új értékelési módszerek alkalmazásában; a vezetői szerepek megerősítése az oktatásban, beleértve az iskolai vezetők szerepét és profilját, a megosztott iskolavezetést és a tanári vezetést;
- készségek és kulcskompetenciák elsajátításának támogatása, például a matematikai, a természettudományos és az írástudás terén mutatott alacsony teljesítmény javítása hatékonyabb, innovatív oktatás és felmérés révén; a vállalkozói oktatás ösztönzése; a digitális kompetenciák oktatásának érvényesítése a tantervben az egyes korcsoportok igényeihez igazítva; a kritikai gondolkodási képesség megerősítése, különösen a természettudományok környezeti és/vagy kulturális kontextusban történő oktatása révén; a nyelvoktatás és nyelvtanulás holisztikus megközelítése az egyre inkább többnyelvű tantermek sokféleségére építve;
- az iskolák támogatása – az oktatás legalacsonyabb szintjétől a legmagasabb szintjéig – a korai iskolaelhagyás és a hátrányos helyzetű tanulók kezelésében, valamint abban, hogy minőségi oktatást tudjanak nyújtani, és ezzel minden diák számára lehetővé tegyék a sikeres tanulást, beleértve a migráns háttérrel rendelkező diákokat, akiknek speciális (például nyelvi) nehézségeik lehetnek; az együttműködés támogatása az iskolán belüli minden szereplő között, valamint a szülőkkel és más külső érdekelt felekkel; az oktatás különböző szakaszai közötti átmenet fejlesztése; az oktatás és tanulás együttműködő és holisztikus megközelítését támogató iskolák hálózatépítésének támogatása; az értékelés és a minőségbiztosítás fejlesztése;
- az olyan erőfeszítések támogatása, amelyek javítani kívánják a kisgyermekkori nevelés és gondozás elérhetőségét és minőségét. A kisgyermekkori nevelési és gondozási rendszerek és szolgáltatások javítása annak érdekében, hogy biztosítsák a gyermekek életkornak megfelelő fejlődését, a jobb tanulási eredményeket és az iskola sikeres elkezdését mindenki számára, különösen a kisgyermekkori nevelésre és gondozásra vonatkozó uniós minőségbiztosítási keretrendszer továbbfejlesztése által, valamint annak biztosítása, hogy a kisgyermekkori nevelés eredményei érezhetőek legyenek az oktatás magasabb szintjein, valamint a kisgyermekkori nevelés és gondozás megvalósítására, irányítására és finanszírozására szolgáló

új modellek kifejlesztésére irányuló projektek.

A szakoktatás és -képzés területén elsőbbséget élveznek az alábbiak:

- olyan intézményi partnerségek kidolgozása, amelyek támogatják a szakképzésben részt vevő tanulók és a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók nemzetköziesítési stratégiájának megalkotását és végrehajtását, amelynek célja a szükséges támogatási infrastruktúra és a vonatkozó intézményi és/vagy szerződéses keretek létrehozása annak elősegítése érdekében, hogy a szakképzésben részt vevő tanulók és a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók minőségi szakmai gyakorlatokon vegyenek részt más országokban. A szakképzésben részt vevő tanulók mobilitási tevékenységeivel kapcsolatban a pályázati útmutató I. mellékletében ismertetett konkrét szabályok és információk alkalmazandók;
- partnerségek kialakítása a munkaalapú tanulás minden formájának ösztönzése céljából, például új képzési tartalom kidolgozása (beleértve a közös szakoktatási és -képzési minősítéseket), a munkaalapú tanulással töltött időszakok integrálása, beleértve a tudás alkalmazásának lehetőségét gyakorlati projektekben/„valós” munkahelyi helyzetekben, és – amikor csak lehetséges – a nemzetközi tapasztalatok (mobilitás) beépítése;
- a szakoktatás és -képzés magasabb minősége érdekében visszajelzési utak kialakítása, hogy a szakoktatást és -képzést az eredmények alapján módosítsák, többek között a pályakövetési rendszerek kidolgozásával vagy tesztelésével a minőségbiztosítási rendszerek részeként a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének (EQAVET) ajánlásaival összhangban;
- a kulcskompetenciák (különösen az írástudás, a számolni tudás és a digitális készségek) további megerősítése az alapszintű szakoktatásban és -képzésben, illetve a szakmai továbbképzésben, többek között közös módszertan alkalmazása az ilyen kompetenciák tantervi bevezetése, valamint e tananyagok elsajátítása, átadása és a tanulási eredmények felmérése érdekében; a képzéshez és képesítésekhez való hozzáférés javítása mindenki számára, különös tekintettel az alulképzettekre, a szakmai továbbképzés – különösen a szakmai továbbképzés minőségének, támogatásának és hozzáférhetőségének növelése –, a nem formális és informális tanulás érvényesítése, a munkaalapú tanulás fejlesztése, a hatékony és integrált tanácsadási szolgáltatások, valamint rugalmas és átjárható tanulási utak biztosítása révén;
- rendszerszintű megközelítések és lehetőségek biztosítása a szakoktatással és -képzéssel foglalkozó tanárok, oktatók és mentorok kezdeti és folyamatos szakmai fejlődése érdekében mind az iskolai, mind a munkahelyi közegben, a hatékony, digitális, nyitott és innovatív oktatásra és pedagógiai módszerekre összpontosítva.

A felnőttoktatás terén elsőbbséget élveznek az alábbiak:

A felnőttoktatás terén az Oktatás és képzés 2020 keretrendszernek/a felnőttkori tanulásra vonatkozó európai cselekvési program prioritásainak és „A kompetenciafejlesztési pályák: Új lehetőségek felnőttek számára” tanácsi ajánlásnak megfelelően elsőbbséget élveznek az alábbiak:

- az alacsony képzettségű felnőttek igényeire szabott kiváló tanulási lehetőségek fejlesztése és bővítése annak érdekében, hogy fejlesszék írástudásukat, számolni tudásukat és digitális kompetenciáikat, kulcskompetenciáikat és/vagy felgyorsítsák a magasabb fokú képesítések felé

történő előrelépést, többek között az informális és nem formális tanulás során megszerzett készségek érvényesítése vagy a magasabb fokú képesítések felé történő előrelépés révén;
- a kompetenciafejlesztési pályákhoz való hozzáférés elősegítése a készségek azonosításának és szűrésének, valamint az egyéni tanulási igényekre szabott tanulási lehetőségek biztosításával, illetve az informális és nem formális tanulás során megszerzett készségek érvényesítésével;
- a felnőttoktatás iránti igény és a felnőttoktatásban való részvétel növelése olyan hatékony tájékoztatási, iránymutatási és motivációs stratégiák által, amelyek arra ösztönzik az alacsony képzettségű felnőtteket, hogy fejlesszék írástudásukat, számolni tudásukat, valamint digitális kompetenciáikat és készségeiket, és/vagy nagyobb előrelépést érjenek el a magasabb fokú képesítések megszerzését illetően;
- a felnőttekkel foglalkozó pedagógusok kompetenciáinak kiterjesztése és fejlesztése, különösen az írástudásnak, a számolni tudásnak és a digitális készségeknek az alacsony képzettségű felnőttek körében történő hatékony tanítása terén, többek között az IKT hatékony használatának segítségével;
- a felnőttképzési politikák hatékonyságának, illetve a felnőttoktatásban tanulók előrehaladásának nyomon követésére szolgáló mechanizmusok kidolgozása.

Az ifjúságügy területén elsőbbséget élveznek az alábbiak:

- a minőségi ifjúsági munka támogatása. Prioritást élveznek azok a projektek, amelyek célja:
  - az ifjúságsegítők és az ifjúsági munka kapacitásépítésének támogatása;
  - az ifjúságsegítők támogatása abban, hogy hatékony módszereket dolgozzanak ki, és megosszák azokat a marginalizált fiatalok elérése, a fiatalok körében a rasszizmus és az intolerancia megelőzése, illetve a digitalizációval kapcsolatos kockázatok, lehetőségek és következmények kezelése terén;
  - a hátrányos helyzetű fiatalok (a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat is beleértve) befogadásának és foglalkoztathatóságának előmozdítása, különös figyelmet szentelve a marginalizációval fenyegetett fiatalokra, valamint a migráns háttérrel rendelkező fiatalokra, beleértve a frissen érkezett bevándorlókat és a fiatal menekülteket;
  - az interkulturális párbeszéd támogatása, a tudás megerősítése, és a sokféleség elfogadása a társadalomban;
  - az ifjúsági munka megnyitása a szektorközi együttműködések felé, ami hatékonyabb szinergiát tesz lehetővé a fiatalokat érintő cselekvések minden területén;
  - a fiatalok felnőttkorba való lépésének megkönnyítése, különös tekintettel a munkaerő-piaci integrációjukra; a kompetenciáik fejlesztése; minőségi szabványok, valamint etikai és szakmai kódexek kidolgozása;
  - a szakpolitika, a kutatás és a gyakorlat közötti kapcsolat megerősítése; fokozott tájékoztatás a fiatalok helyzetével és az ifjúsági szakpolitikákkal, valamint az ifjúsági munka, illetve az informális és nem formális tanulás elismertségével és érvényesítésével kapcsolatban európai, nemzeti, regionális és helyi szinten;
- a fiatalok felelősségvállalásának ösztönzése. Elsőbbséget élveznek a szektorközi együttműködést megerősítő projektek, amelyek hatékonyabb szinergiát tesznek lehetővé a fiatalokat érintő cselekvések minden területén, különös figyelmet fordítva a jogokhoz, az autonómiához és a részvételhez – az online részvételt is beleértve – való hozzáférésre, valamint a fiatalok aktív polgári szerepvállalására, különös tekintettel a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett fiatalokra, olyan projektekkel, melyek célja:
  - minden fiatal aktív részvételének erősítése az európai demokratikus és civil életben,

többek között a 2019. évi európai választásokkal kapcsolatban;
    - a fiatalok politikai és társadalmi életben való részvételének kiszélesítése és elmélyítése helyi, regionális, nemzeti, európai vagy globális szinten;
    - az önkéntesség előmozdítása a fiatalok körében;
    - minden fiatal társadalmi befogadottságának növelése, figyelembe véve az erre vonatkozó európai értékeket;
    - a sokféleség, az interkulturális és a vallások közötti párbeszéd, a szabadság, a tolerancia, valamint az emberi, társadalmi és gazdasági jogok tiszteletben tartásának támogatása;
    - a kritikus gondolkodás és a médiaműveltség előmozdítása a fiatalok körében;
    - a fiatalok kezdeményezőkészségének megerősítése, főként társadalmi területen;
    - annak lehetővé tétele, hogy a fiatalok a saját életüket érintő politikai vagy társadalmi kérdésekben felvegyék a kapcsolatot a megválasztott döntéshozókkal, a közigazgatási dolgozókkal, az érdekcsoportokkal, a civil szervezetekkel vagy a polgárokkal, és elmondják nekik a véleményüket, illetve befolyást gyakoroljanak rájuk;
- a vállalkozói készségekkel kapcsolatos oktatás, a szociális vállalkozói készségek és a nonprofit tevékenységek előmozdítása a fiatalok körében. Elsőbbséget élveznek azok a transznacionális ifjúsági kezdeményezések formáját öltő projektek, amelyek lehetővé teszik, hogy a fiatalok csoportjai megvalósítsák azokat az ötleteiket, köztük a szociális vállalkozásokat, amelyek célja a mindennapi életükben tapasztalt kihívások és problémák kezelése.

## Milyen tevékenységek támogathatók stratégiai partnerség keretében?

A projekt időtartama alatt, a stratégiai partnerség típusától függően, a projektekben jellemzően számos különböző tevékenység valósítható meg, például:

- olyan tevékenységek, amelyek megerősítik a szervezetek közötti együttműködést és hálózatépítést;
- olyan tevékenységek, amelyek előmozdítják az **innovatív gyakorlatok** tesztelését és/vagy megvalósítását az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- olyan tevékenységek, amelyek lehetővé teszik a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett **tudás, készségek és kompetenciák elismerését és érvényesítését;**
- oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek fejlesztésére irányuló, **regionális hatóságok közötti együttműködési** tevékenységek**,** valamint ezek integrálása a helyi és regionális fejlesztési cselekvésekbe;
- olyan tevékenységek, amelyek támogatják a **fogyatékossággal élő/sajátos nevelési igényű** tanulókat az egyes oktatási ciklusok elvégzésében, és megkönnyítik a munkaerőpiacra való bejutásukat, többek között a marginalizált közösségek oktatási **szegregációja és hátrányos megkülönböztetése** elleni küzdelem révén;
- olyan tevékenységek, amelyek célja a szakemberek hatékonyabb felkészítése a tanulási környezetben jelentkező, a **méltányossággal, a sokféleséggel és a befogadással** kapcsolatos kihívásokra, és az ennek megfelelő oktatás és képzés biztosítása;
- olyan tevékenységek, amelyek a menekültek, menedékkérők és az újonnan érkező migránsok integrációját segítik elő, és felhívják a figyelmet az európai menekültügyi válságra;

- az **aktív polgári szerepvállalást és a vállalkozói készségeket (a szociális vállalkozói készségeket is beleértve)** ösztönző transznacionális – fiatalok két vagy több, különböző országokból származó csoportjai által közösen végrehajtott – kezdeményezések, amelyek támogatják a vállalkozói szellemet és a vállalkozói készségeket.

Stratégiai partnerség keretében transznacionális egyéni **tanulási, oktatási és képzési tevékenységek** is szervezhetők, amennyiben hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. Egyes ilyen tevékenységek különösen fontos szerepet játszanak az oktatás, a képzés és az ifjúságügy egy vagy több területén, ahogy az alábbi táblázat mutatja. A támogatott tevékenységek részletesebb leírása az I. mellékletben található.

| Tevékenység típusa | Különösen fontos az alábbi területeken |
|---|---|
| Tanulók vegyes mobilitása | Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy minden területe |
| Diákok rövid távú csereprogramjai | Iskolai oktatás |
| Intenzív tanulmányi programok | Felsőoktatás |
| Diákok hosszú távú tanulási célú mobilitása | Iskolai oktatás |
| Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenységek | Felsőoktatás, szakoktatás és -képzés, iskolai oktatás és felnőttoktatás |
| Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása | Ifjúságügy |
| Munkatársak/szakemberek/oktatók rövid távú közös képzései | Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy minden területe |

## Ki vehet részt stratégiai partnerségben?

Általános szabályként elmondható, hogy a stratégiai partnerségek célja a programországokban székhellyel rendelkező szervezetek/intézmények közötti együttműködés biztosítása. Partnerként (nem pályázóként) azonban partnerországokban működő szervezetek/intézmények is részt vehetnek stratégiai partnerségben, amennyiben részvételük jelentős hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából.

Azokon a szervezeteken/intézményeken kívül, amelyek formálisan részt vesznek a projektben és uniós támogatást kapnak, a magán- vagy közszférából is bevonhatók társult partnerek, amelyek hozzájárulnak konkrét projektfeladatok vagy projekttevékenységek megvalósításához, vagy támogatják a projekt eredményeinek terjesztését és a projekt fenntarthatóságát. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek, és nem kapnak támogatást. A projektben és a különböző tevékenységekben való részvételüket és szerepüket egyértelműen meg kell fogalmazni.

## A stratégiai partnerségek értékelésének szempontjai

A stratégiai partnerségeknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

## Általános támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánszervezet/magánintézmény, amelynek programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” szakaszát).<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>• felsőoktatási intézmény;<br>• iskola/intézet/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve);<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat és az iparkamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>• kutatóintézet;<br>• alapítvány;<br>• vállalatközi képzőközpont;<br>• kollaboratív képzési lehetőséget nyújtó vállalkozások;<br>• kulturális intézmény, könyvtár, múzeum;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv;<br>• a nem formális és informális tanulás során szerzett tudás, készségek és kompetenciák érvényesítéséért felelős szerv;<br>• európai ifjúsági nem kormányzati szervezet;<br>• olyan fiatalok csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (fiatalok informális csoportjai)1.<br>A programországokban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok részt vevő felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük, de el kell kötelezniük magukat annak alapelvei mellett. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez a szervezet/intézmény nyújtja be a pályázatot az adott projektben érintett valamennyi részt vevő szervezet/intézmény nevében. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | A stratégiai partnerség transznacionális partnerség, amelyben három különböző programországból legalább három szervezet/intézmény működik közre. A részt vevő szervezetek/intézmények számának felső határa nincs korlátozva. A projektmenedzsmentre és a végrehajtásra fordítható támogatás mértéke (10 részt vevő szervezetben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor valamennyi részt vevő szervezetet/intézményt fel kell tüntetni.<br>Kivételesen más szabályok vonatkoznak az alábbi stratégiai partnerségekre:<br>• **az ifjúságügy területén létrejövő stratégiai partnerségekben** legalább két különböző programországbeli szervezetnek/intézménynek kell részt vennie;<br>• **a diákcsereprogramra vonatkozó partnerségekbe**n legalább két különböző programországban található, legalább 2 és legfeljebb 6 iskolának kell részt vennie2. |
| **A tevékenység helyszíne** | A stratégiai partnerség valamennyi tevékenységét a projektben részt vevő szervezetek/intézmények országában kell megvalósítani. Tanulási, oktatási és képzési tevékenységek a tanulók, illetve hosszú távú tevékenységek a munkatársak/szakemberek/oktatók számára csak programországokban szervezhetők.<br>Emellett megfelelően indokolt esetben a projekt célkitűzéseivel vagy végrehajtásával kapcsolatban:<br>• a tevékenységek az Európai Unió valamely intézményének székhelyén is megvalósulhatnak, még akkor is, ha a projektben nem vesz részt szervezet/intézmény abból az országból, ahol a székhely található3;<br>• multiplikációs események a stratégiai partnerségbe bevont bármely társult partner országában szervezhetők. |
| **A projekt időtartama** | • **Partnerség a felsőoktatás területén:** 24–36 hónap;<br>• **Partnerség a szakoktatás és -képzés, az iskolai oktatás és a felnőttoktatás területén:** 12–36 hónap4;<br>• **Partnerségek az ifjúságügy területén:** 6–36 hónap.<br>A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot.<br>Kivételes esetben a stratégiai partnerség a kedvezményezett kérésére és a nemzeti iroda beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható, de teljes időtartama nem haladhatja meg a három évet. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. A projekteknek legkésőbb 2021. augusztus 31-ig minden esetben le kell zárulniuk. |

| | |
|---|---|
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához5.<br>Egy konzorcium egy határidőre csak egy nemzeti irodához és csak egy pályázatot nyújthat be. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | • **Partnerségek a felsőoktatás, a szakoktatás és -képzés, az iskolai oktatás és a felnőttoktatás terén:**<br>• a pályázóknak **brüsszeli idő szerint március 21-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben szeptember 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.<br><br>• **Partnerségek az ifjúságügy területén:**<br>• a pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk a pályázatot:<br><br>• **brüsszeli idő szerint február 1-jén déli 12 óráig** az ugyanabban az évben június 1. és szeptember 30. között kezdődő projektekre;<br>• **brüsszeli idő szerint április 26-án déli 12 óráig** az ugyanabban az évben szeptember 1. és a következő év január 31. között kezdődő projektekre;<br>• **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 ór**áig a következő év február 1. és május 31. között kezdődő projektekre.<br><br>Stratégiai partnerségek az ifjúságügy területén: a nemzeti irodák a stratégiai partnerségek mindkét típusára (az innováció támogatása és a bevált gyakorlatok cseréjének támogatása) megnyithatják mind a három beadási határidőt, vagy csak az egyik projekttípus esetében kerül sor erre. Részletesebb információkért a pályázóknak érdemes ellátogatniuk a nemzeti irodájuk honlapjára. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

## További támogathatósági szempontok

Továbbá, amennyiben a stratégiai partnerség az alábbi transznacionális tanulási, oktatási vagy képzési tevékenységek bármelyikét tartalmazza, további támogathatósági szempontok vonatkoznak rá:

| | **Rövid távú közös képzés munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak.** |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ résztvevők** | A program- és partnerországokban működő részt vevő szervezeteknél/intézményeknél dolgozó egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, oktatási és adminisztratív munkatársak. A program- és partnerországokból származó ifjúságsegítők. |
| **A tevékenység időtartama** | 3 nap és 2 hónap között, amibe az utazással töltött idő nem számít bele. |

### Intenzív tanulmányi programok

| | |
|---|---|
| **Támogatható résztvevők** | • Tanulók: Valamely programország részt vevő felsőoktatási intézményébe beiratkozott hallgatók.<br>• Oktatók: Valamely program- vagy partnerország részt vevő felsőoktatási intézményének oktatói.<br>• Meghívott oktatók: nem részt vevő felsőoktatási intézmények oktatói, és a program- vagy partnerországokban működő vállalkozások vagy egyéb szervezetek/intézmények szakértői/specialistái/az érintett szakmák képviselői. |
| **A tevékenység időtartama** | • Tanulók: 5 nap és 2 hónap között, amibe az utazással töltött idő nem számít bele.<br>• Oktatók (beleértve a meghívott oktatókat): 1 nap és 2 hónap között, amibe az utazással töltött idő nem számít bele. |

### Tanulók, hallgatók és fiatalok vegyes mobilitása (a rövid távú fizikai mobilitás és a virtuális mobilitás egyesítése)

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZTVEVŐK** | • Tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók, szakképzésben részt vevő tanulók, felsőoktatási hallgatók6, felnőttoktatásban tanulók, valamint a programországokban működő részt vevő intézmények tanulói. A programországokból származó fiatalok. |
| **A TEVÉKENYSÉG IDŐTARTAMA** | 5 nap és 2 hónap között, amibe az utazással töltött idő nem számít bele. |

### Diákok rövid távú csereprogramjai

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZTVEVŐK** | A programországokban működő részt vevő iskolák beiratkozott tanulói, kortól függetlenül, egy iskolai dolgozó kíséretében. |
| **A TEVÉKENYSÉG IDŐTARTAMA** | 3 nap és 2 hónap között, amibe az utazással töltött idő nem számít bele. |

**Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenységek**

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZTVEVŐK** | A programországokban működő részt vevő intézményeknél dolgozó egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, oktatási és adminisztratív munkatársak. |
| **A TEVÉKENYSÉG IDŐTARTAMA** | 2–12 hónap |

**Diákok hosszú távú tanulási célú mobilitása**

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZTVEVŐK** | A programországokban működő részt vevő iskolák legalább 14 éves beiratkozott tanulói. |
| **A TEVÉKENYSÉG IDŐTARTAMA** | 2–12 hónap |

**Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása**

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZTVEVŐK** | A program- és partnerországokban dolgozó ifjúságsegítők. |
| **A TEVÉKENYSÉG IDŐTARTAMA** | 2–12 hónap |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetektől/intézményektől, a várható hatásoktól és további elemektől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják tevékenységeiket. Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy e cselekvéseknek köszönhetően a részt vevő szervezetek/intézmények tapasztalatokat szerezhetnek a nemzetközi együttműködés terén, megerősíthetik kapacitásaikat, ugyanakkor pedig kiváló és innovatív eredményeket érhetnek el. A projektek tartalmi értékelésekor figyelembe veszik az együttműködés célkitűzéseit és a részt vevő szervezetek/intézmények jellegét.

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései és prioritásai (lásd „A stratégiai partnerségek céljai és prioritásai” szakaszt);<br>• ha a pályázat a horizontális „befogadó oktatás, képzés és ifjúságügy” prioritáshoz kötődik, különösen relevánsként kezelendő;<br>• ha a pályázat egy vagy több, a nemzeti iroda által meghirdetett „Európai prioritások nemzeti kontextusban” kategóriához kötődik, különösen relevánsként kezelendő.<br>• Milyen mértékben<br>• képezi a pályázat alapját hiteles és megfelelő igényfelmérés;<br>• egyértelműek és reálisak a célkitűzései, és azok milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek/intézmények és célcsoportok szempontjából;<br>• alkalmas a pályázat az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területei közötti szinergiák megvalósítására;<br>• innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek/intézmények által már megvalósított kezdeményezéseket;<br>• hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága.<br>• A minőség-ellenőrzési intézkedések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjen.<br>• Milyen mértékben költséghatékony a projekt és különít el minden tevékenységhez megfelelő forrásokat.<br>• Adott esetben az Erasmus+ online platformok (eTwinning, EPALE, School Education Gateway) használata a projekttevékenységek előkészítésére, végrehajtására és nyomon követésére szolgáló eszközként.<br>Ha a projekt képzési, oktatási vagy tanulási tevékenységeket is tartalmaz:<br>• a gyakorlati intézkedések, valamint az irányítási és támogatási módszerek minősége a tanulási, tanítási vagy képzési tevékenységek során;<br>• milyen mértékben felelnek meg ezek a tevékenységek a projekt célkitűzéseinek, és megfelelő számú résztvevőt vonnak-e be ezekbe a tevékenységekbe;<br>• a résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközökkel összhangban. |

| | |
|---|---|
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)** | • Milyen mértékben<br>• alkotnak a projektben részt vevő szervezetek/intézmények egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából;<br>• tanúskodik a felelősségek és a feladatok elosztása valamennyi részt vevő szervezet/intézmény kötelezettségvállalásáról és aktív részvételéről;<br>• vesznek részt a projektben az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és egyéb társadalmi-gazdasági ágazatok területén tevékenykedő szervezetek/intézmények, amennyiben ez a szempont releváns az adott projekttípus esetében;<br>•<br>von be a pályázat újoncokat a cselekvésbe.<br>• A részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érdekelt felek közötti együttműködés és kommunikáció hatékony mechanizmusainak megléte.<br>• Adott esetben milyen mértékben képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének/intézményének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából (Ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választható ki támogatásra.) |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A terjesztési terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő megosztására irányuló intézkedések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben milyen részletesen írja le, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és médiaanyagokat, illetve hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.<br>• A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét („A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriában pedig legalább 10 pontot). Csak azok a pályázatok kapnak támogatást, amelyek a cselekvés legalább egy prioritásával foglalkoznak.

## A stratégiai partnerségek különleges formái

A stratégiai partnerségek a tevékenységek széles és sokféle típusát támogatják a kiváló minőségű projektek megvalósítása, a szervezetek/intézmények fejlesztésének és korszerűsítésének előmozdítása, valamint az európai, nemzeti és regionális fejlesztéspolitika támogatása érdekében.

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetektől/intézményektől, a várható hatásoktól és további elemektől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják tevékenységeiket.

A sokféle tevékenység és projektforma között az alábbi stratégiai partnerségek sajátos jellemzőkkel bírnak.

### Diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek

A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek fő célja az európai dimenzió erősítése a részt vevő iskolákban, a kapacitásuk építése a határokon átnyúló együttműködés érdekében és az új kihívások kezelésének fokozott képessége. A tanulók számára szervezett mobilitási tevékenységekkel ezek a partnerségek továbbá előmozdítják a Párizsi Nyilatkozatban kiemelt befogadás és tolerancia értékét.

A diákcsereprogramra vonatkozó stratégiai partnerségek különböző tevékenységeket hajthatnak végre a munkatársak/szakemberek/oktatók és tanulók cseréjét illetően.

- **Diákok rövid távú csereprogramjai (3 naptól 2 hónapig):** a különböző országokból származó tanulók együttműködhetnek a partnerség céljaihoz kapcsolódó tevékenységek során. A rövid távú csereprogramok célja, hogy nemzetközi tanulási tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítson a diákok számára, felhívja a figyelmüket az európai kultúrák és nyelvek sokféleségére, és segítsen nekik megszerezni a személyes fejlődésükhöz szükséges társadalmi, polgári és interkulturális kompetenciákat.
- **Diákok hosszú távú csereprogramjai (2–12 hónap):** a 14. életévüket betöltött tanulók a külföldi fogadó iskolában és a fogadó családnál tölthetnek egy adott időszakot. A küldő és fogadó iskolákkal szemben elvárás a kiváló tanulási eredmények biztosítása, az érintett tanulók megfelelő elismerésének biztosítása, valamint az érintett tanulók folyamatos támogatása a mobilitási időszak során. A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségekben való részvételre pályázók teljes egészében a hosszú távú tanulói mobilitás megszervezésére mint a részt vevő iskolák nemzetközi együttműködési potenciáljának kifejlesztésére szolgáló eszközre összpontosíthatnak.
- **Rövid távú közös képzések munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak (3 naptól 2 hónapig):** az oktatási és nem oktatási munkát végző munkatársak/szakemberek együttműködhetnek a tapasztalatcsere és a know-how cseréje céljából, vagy azért, hogy közös képzésben vegyenek részt.
- **Hosszú távú oktatási vagy képzési feladatok (2–12 hónap):** a partneriskolában eltöltött hosszabb idő révén ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a munkatársak/szakemberek/oktatók bővítsék a más országok oktatási és képzési rendszereivel kapcsolatos ismereteiket és tudásukat, valamint szakmai kompetenciákat, módszereket és gyakorlatokat sajátítsanak el és osszanak meg egymással.

A részt vevő iskoláknak valamennyi projektben nyomatékosan ajánljuk az eTwinning online platform használatát annak érdekében, hogy a mobilitási tevékenységek előtt, alatt és után is együtt tudjanak dolgozni a projekten.

### A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek speciális támogathatósági szempontjai

A más jellegű stratégiai partnerségekkel összehasonlítva erre a formára az alábbi speciális szabályok vonatkoznak:

- a partnerségekben legalább 2 és legfeljebb 6 iskolának kell részt vennie7;
- csak a programországokban működő iskolák vehetnek részt bennük;
- a projektek időtartama általában 12–24 hónap. Amennyiben a munkatervük indokolja, csak a hosszú távú diákcserére irányuló projektek tarthatnak 36 hónapig;
- a munkatársak/szakemberek/oktatók és a tanulók (beleértve a kísérő tanárok vagy egyéb képesített személyek) mobilitási tevékenységeivel, az általános projektmenedzsmenttel és a végrehajtással kapcsolatos költségei támogatottak. A szellemi termékek, a multiplikációs események és a transznacionális projekttalálkozók költségei nem támogatottak. Indokolt esetben további támogatás kérhető a speciális nevelési igényű résztvevők támogatására, illetve a kivételes költségek finanszírozására. A részletekért lásd a lenti „Finanszírozási szabályok” szakaszt;
- a támogatás összege legfeljebb 16 500 EUR/részt vevő iskola/év. A speciális nevelési igényű résztvevők támogatására, illetve a magas utazási költségeket fedező kivételes költségek finanszírozására szolgáló összeg nem számít bele ebbe.

A diákcsereprogramokra vonatkozó sikeres partnerségek a többi stratégiai partnerséggel összehasonlítva sajátos szerződésmintát használnak. A pályázati szakaszban a pályázó iskola vállalja a vezető szerepet, és benyújtja a pályázatot valamennyi részt vevő iskola nevében. A partnerség kiválasztását követően azonban mindegyik részt vevő iskola külön támogatási megállapodást ír alá az országában működő nemzeti irodával. A pályázó iskola koordinátori szerepben marad a projekt végéig, és az ő feladata megírni a jelentést a projekt eredményeiről, míg a partneriskolák csak a saját költségeikről készítenek jelentést.

### Transznacionális ifjúsági kezdeményezések8

Ezek az ifjúsági stratégiai partnerségek a fiatalok társadalmi elkötelezettségét és vállalkozói szellemét támogatják. Ilyen kezdeményezések lehetnek például:

- szociális vállalkozások, egyesületek, klubok, nem kormányzati szervezetek (hálózatainak) létrehozása;
- a vállalkozói készség oktatásával (különösen a társadalmi vállalkozói készséggel és az IKT használatával) kapcsolatos kurzusok és képzések fejlesztése és megtartása;
- információ, médiaműveltség, érzékenyítő akciók, vagy olyan tevékenységek, melyek a polgári kötelezettségvállalást ösztönzik a fiatalok körében (például viták, konferenciák, rendezvények, konzultációk, európai témákhoz kapcsolódó kezdeményezések, stb.);
- a helyi közösségek számára hasznos cselekvések (például sérülékeny csoportok – idősek, kisebbségek, migránsok, fogyatékkal élők, stb. – támogatása);
- művészi és kulturális kezdeményezések (színházi előadások, kiállítások, zenei előadások, vitafórumok, stb.).

A stratégiai partnerségek ilyen formájának jellegzetessége, hogy az ifjúsági kezdeményezéseket maguk a fiatalok kezdeményezik, dolgozzák ki és valósítják meg.

### Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### A regionális együttműködés támogatása az iskolai oktatásban

Az iskolai oktatás területén létrehozott stratégiai partnerségeknek lehetőségük nyílik olyan projektekre pályázni, amelyek a más országokban található régiókkal vagy önkormányzatokkal való, határokon átnyúló együttműködésen alapulnak. Az ilyen partnerségek fontos jellegzetessége a helyi és/vagy regionális iskolai hatóságok stratégiai bevonása. A sikeres pályázat érdekében a helyi vagy regionális hatóságoknak vezető szerepet kell vállalniuk a tevékenységek megtervezésében, amelyeknek egy közös probléma megoldására kell irányulniuk az iskolákon kívül a magánszektorbeli és civil szervezetek/intézmények közösségbe történő bevonásával.

**RENDKÍVÜLI KÖLTSÉGEK**
A tanulási, oktatási és képzési tevékenységeket szervező stratégiai partnerségek pályázói támogatást kérhetnek a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-áig; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

### Egyéb információ

A fenti információkon túl erre a cselekvésre vonatkozóan további kötelező feltételek, hasznos kiegészítő információk, valamint projektpéldák **a pályázati útmutató I. mellékletében** találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

## Finanszírozási szabályok

A stratégai partnerségek igen széles skálát fednek le, a kisméretű szervezetek/intézmények/csoportok (például iskolák vagy fiatalok informális csoportjai) közötti egészen egyszerű együttműködéstől az olyan bonyolultabb és nagyobb léptékű projektekig, amelyek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy valamennyi terén innovatív eredmények elérésére és cseréjére irányulnak. A különböző projekttípusoknak megfelelően a felmerülő kiadások is szükségképpen eltérnek.

Ezért a tervezett finanszírozási modell olyan költségtétellistát tartalmaz, amelyből a pályázók az általuk tervezett tevékenységeknek és elérni kívánt eredményeknek megfelelően választanak. Az első költségvetési sorra („Projektmenedzsment és végrehajtás”) valamennyi stratégiai partnerség pályázhat, mivel ezek az összes projekt esetében felmerülő költségekhez történő hozzájárulást foglalják magukban. A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek kivételével a stratégiai partnerségek „transznacionális projekttalálkozók” szervezése céljából is pályázhatnak támogatásra. A többi költségtételre csak azok a projektek pályázhatnak, amelyek a szellemi termékek, a terjesztés vagy a beágyazott oktatási, képzési és tanulási tevékenységek vonatkozásában megalapozottabb célkitűzéseket tartalmaznak. Emellett, ha a projekttevékenységek/eredmények indokolják, a rendkívüli költségek és a speciális nevelési igényű résztvevők költségei is finanszírozhatók.

A projekttámogatás teljes összege változó: 12 500 EUR és a projekt (hónapokban mért) időtartamának szorzata, amely legfeljebb 450 000 EUR lehet 36 hónapos projekt esetén. A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek esetében a támogatás összege kivételesen legfeljebb 16 500 EUR/részt vevő iskola/év. A speciális nevelési igényű résztvevők támogatására, illetve a magas utazási költségeket fedező kivételes költségek finanszírozására szolgáló összeg nem számít bele ebbe.

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Maximálisan megítélhető támogatás:**

**változó összeg, 12 500 EUR és a projekt (hónapokban mért) időtartamának szorzata, amely legfeljebb 450 000 EUR lehet 36 hónapos projekt esetén.**

**(Kivétel: a diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek esetében legfeljebb 16 500 EUR/részt vevő iskola/év, amibe nem számít bele a speciális nevelési igényű résztvevők támogatása és a magas utazási költségeket fedező kivételes költség)**

A lenti táblázatban szereplő maximális összegek között vannak olyanok, amelyek havi bontásban vannak maximálva és időarányosan kerültek meghatározásra, így a megítélt támogatás és a hónapok számának hányadosa legfeljebb 12 500 EUR lehet. A kedvezményezettek a projekthez elnyert teljes uniós támogatást azonban a projekt teljes időtartama alatt a lehető legrugalmasabb módon, a munkaterv szerinti sorrendben végrehajtandó tevékenységeknek megfelelően költhetik el.

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|---|
| **Projektmenedzsment és megvalósítás** | Projektmenedzsment (például tervezés, pénzügyek, partnerek közötti koordináció és kommunikáció stb.); kisebb tanulási/oktatási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb.; virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek (például tanórai projektmunka tanulókkal, ifjúsági tevékenységek, beágyazott tanulási/képzési tevékenységek szervezése és mentorálása stb.); tájékoztatás, népszerűsítés és terjesztés (például brosúrák, szórólapok, interneten közzétett információk stb.).<br>A transznacionális ifjúsági kezdeményezések és a diákcsereprogramokra vonatkozó partnerségek megvalósításához kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | Hozzájárulás a koordináló szervezet/intézmény tevékenységeihez:<br>**500 EUR**/hónap<br>Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet/intézmény tevékenységeihez:<br>**250 EUR**/szervezet vagy intézmény/hónap | Legfeljebb **2750 EUR**/hónap | A stratégiai partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek/intézmények száma alapján. |
| **Transznacionális projekttalálkozók** | Projektpartnerek – valamely részt vevő szervezet/intézmény által szervezett – olyan találkozóin való részvétel, amelyek a projekt megvalósítását és koordinációját szolgálják. Hozzájárulás az utazási és ellátási költségekhez.<br>Ez a költségvetési sor nem elérhető a diákcsereprogramokra vonatkozó partnerségek esetében. | Egységköltség-hozzájárulás | 100–1999 km közötti távolság esetén:<br>**575 EUR**/résztvevő/találkozó<br>2000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>**760 EUR**/résztvevő/találkozó | | Feltételhez kötött: a pályázónak indokolnia kell a találkozók szükségességét a találkozók és a résztvevők száma tekintetében. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani. |
| **Rendkívüli költségek** | Hozzájárulás az alvállalkozók bevonásához vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 75%-a<br>Maximum **50 000 EUR**/projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve) | | Feltételhez kötött: az alvállalkozók bevonásának olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek/intézmények kellően indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak. |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek[9] | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | | Feltételhez kötött: e költségek igénylését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |

| | Kiegészítő támogatás az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén az innovációt támogató stratégiai partnerségekhez | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Szellemi termékek** | A projekt szellemi termékei/kézzelfogható eredményei (például tantervek, pedagógiai és ifjúsági munkával kapcsolatos anyagok, nyitott oktatási segédanyagok, IT-eszközök, elemzések, tanulmányok, a társaktól való tanulás módszerei stb.). | Egységköltség-hozzájárulás | **B1.1** /menedzser/projektben töltött munkanap<br>**B1.2** /kutató, tanár, oktató, ifjúságsegítő/projekttel töltött munkanap<br>**B1.3** /technikus/projekttel töltött munkanap<br>**B1.4** /adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap | | Feltételhez kötött: a vezetők és adminisztratív munkatársak költségeit a „Projektmenedzsment és megvalósítás” költségsornak kell fedeznie. A két költségsor közötti esetleges átfedések megelőzése érdekében a pályázóknak indokolniuk kell az egyes tervezett szellemi termékekkel kapcsolatosan megpályázott személyi költségek típusát és mértékét.<br>Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi termék támogatható az ilyen költségvetési sor vonatkozásában. A szellemi termék legyen potenciálisan szélesebb körben is használható és hasznosítható, valamint tudjon hatást kifejteni. |
| **Multiplikációs események** | Hozzájárulás olyan nemzeti és transznacionális konferenciákkal, szemináriumokkal és eseményekkel kapcsolatos költségekhez, amelyek a projekt által létrehozott szellemi termékek megosztásához és terjesztéséhez kapcsolódnak (kivéve a részt vevő szervezetek/intézmények eseményen részt vevő képviselőinek utazási és ellátási költségeit). | Egységköltség-hozzájárulás | **100 EUR**/helyi résztvevő (az esemény rendezési országából érkező résztvevők)<br>**200 EUR**/nemzetközi résztvevő (más országból érkező résztvevők) | Maximum **30 000 EUR**/projekt | Feltételhez kötött: multiplikációs események csak akkor támogathatók, ha közvetlenül kapcsolódnak a projekt szellemi termékeihez. Ha a projekt a „Szellemi termékek” költségvetési sorban nem kap támogatást, akkor multiplikációs eseményekre sem kaphat támogatást. |

## Stratégiai partnerség keretében végrehajtott transznacionális tanulási, oktatási és képzési tevékenységek finanszírozási szabályai (opcionális finanszírozás)

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | | Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell, miért szükségesek a mobilitási tevékenységek a projekt célkitűzéseinek és tervezett eredményeinek eléréséhez.<br>A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani10. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie11.<br>A pályázati formanyomtatványon a pályázónak indokolnia kell az országon belüli 225 EUR nagyságú összeget meghaladó magas útiköltség (oda-vissza utazásonként) támogatására irányuló kérelmet. | |
| **Személyi támogatás** | A résztvevők, köztük a kísérő személyek tevékenység alatti ellátását fedező napi egységköltség. | Egységköltség-hozzájárulás | Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenység<br>Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása<br>Rövid távú közös képzések munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak<br>Oktatás és szakértői tevékenység intenzív tanulmányi programokban<br>Kísérő személyek valamennyi tevékenységben12 | a tevékenység 14. napjáig: **B1.5** /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: **B1.6** /résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 61. napjától a 12. hónap végéig: **B1.7** /résztvevő/nap<br>a tevékenység 14. napjáig: **106 EUR**/résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: **74 EUR**/résztvevő/nap | | |
| **Nyelvi támogatás** | Az oktatás vagy a munkavégzés nyelve tekintetében a résztvevők nyelvtudásának fejlesztése érdekében nyújtott támogatáshoz kapcsolódó költségek. | Egységköltség-hozzájárulás | Diákok hosszú távú mobilitása<br>Rövid távú tanulói tevékenységek (vegyes mobilitás, diákok rövid távú mobilitása, intenzív tanulmányi programok):<br>Csak a 2–12 hónap közötti időre szóló tevékenységekre: 150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő | **B1.8** /résztvevő/hónap<br>a tevékenység 14. napjáig: **58 EUR**/résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: **42 EUR**/résztvevő/nap | | Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a | | Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. | |

## A. táblázat – Szellemi termékek (EUR/nap)

Ez a támogatás csak olyan szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben13. Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | **B1.1** | **B1.2** | **B1.3** | **B1.4** |
| **Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia** | 294 | 241 | 190 | 157 |
| **Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland** | 280 | 214 | 162 | 131 |
| **Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia** | 164 | 137 | 102 | 78 |
| **Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország** | 88 | 74 | 55 | 39 |

## B. táblázat – Szellemi termékek (EUR/nap)

Ez a támogatás csak olyan szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben14. Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B1.1 | B1.2 | B1.3 | B1.4 |
| **Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok** | 294 | 241 | 190 | 157 |
| **Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán** | 280 | 214 | 162 | 131 |
| **Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan** | 164 | 137 | 102 | 78 |
| **Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guinea, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-Afrika, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői-Guinea, Egyiptom, Elefántcsontpart, Eritrea, Etiópia, Fehéroroszország, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guinea, Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timor, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongó, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronézia, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert szektor, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert szektor, Uruguay, Üzbegisztán, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek** | 88 | 74 | 55 | 39 |

## C. táblázat – A transznacionális tanulási, oktatási és képzési tevékenységek résztvevőinek ellátása (EUR/nap vagy hónap)

Az egységköltség-hozzájárulás pontos összege a következőktől függ: a) a mobilitás típusa, és b) a tevékenység megvalósításának országa:

| | Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenység – ifjúságsegítők mobilitása (EUR/nap) | | | Diákok hosszú távú tevékenységei (EUR/hónap) |
|---|---|---|---|---|
| | B1.5 | B1.6 | B1.7 | B1.8 |
| **Norvégia, Dánia, Luxemburg, Egyesült Királyság, Izland, Svédország, Írország, Finnország, Liechtenstein** | 125 | 88 | 63 | 168 |

| | Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenység – ifjúságsegítők mobilitása (EUR/nap) | | | Diákok hosszú távú tevékenységei (EUR/hónap) |
|---|---|---|---|---|
| **Hollandia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Ciprus, Görögország, Málta, Portugália** | 110 | 77 | 55 | 147 |
| **Szlovénia, Észtország, Lettország, Horvátország, Szlovákia, Cseh Köztársaság, Litvánia, Törökország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 90 | 63 | 45 | 105 |

1.Informális csoport esetében a csoport egyik tagja vállalja a képviselő szerepét, és ezzel felelősséget vállal a csoport nevében.
2.Attól az országtól függően, ahol az iskola regisztrálva van, a támogatható iskolák speciális fogalommeghatározása érvényes az ilyen típusú partnerségre. A támogatható iskolák fogalommeghatározása és/vagy jegyzéke megtalálható az egyes nemzeti irodák honlapján. Emellett felhívjuk a figyelmet arra, hogy a diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek szerződésmintája eltér a stratégiai partnerségek szerződésmintájától, és az egy kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződésen alapul. További részletekért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét vagy lépjen kapcsolatba az országa szerinti nemzeti irodával.
3.Az Európai Unió intézményeinek székhelyei Brüsszelben, Frankfurtban, Luxemburgban, Strasbourgban és Hágában találhatók.
4.A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségekre további feltételek vonatkoznak. Lásd „A diákcsereprogramra vonatkozó partnerségek” szakaszt.
5.Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a más ország nemzeti hatóságának felügyelete alatt álló iskoláknak (például lycée français, Deutsche Auslandsschulen, UK „Forces” schools) a felügyelő ország nemzeti irodájához kell benyújtaniuk pályázatukat.
6.A felsőoktatási hallgatónak egy részt vevő felsőoktatási intézmény beiratkozott hallgatójának kell lennie, és olyan tanulmányokat kell folytatnia, amelyek révén elismert oklevelet vagy egyéb elismert felsőfokú képesítést (beleértve a doktori címet is) szerez.
7.Attól az országtól függően, ahol az iskola regisztrálva van, a támogatható iskolák speciális fogalommeghatározása érvényes az ilyen típusú partnerségre. A támogatható iskolák fogalommeghatározása és/vagy jegyzéke megtalálható az egyes nemzeti irodák honlapján. További részletekért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét vagy lépjen kapcsolatba az országa szerinti nemzeti irodával.
8.A transznacionális ifjúsági kezdeményezésekre pályázó projektgazdák a bevált gyakorlatok cseréjét támogató stratégiai partnerségek keretében pályáznak.
9.A transznacionális tanulási, oktatási vagy képzési tevékenységekben részt vevő speciális nevelési igényű résztvevőkhöz és a kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó költségek. Ez magában foglalhatja az utazási és ellátási költségeket, amennyiben az indokolt, és amennyiben az érintett résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Személyes támogatás” költségvetési sorban).
10.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
11.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma

közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).
12.A kísérő személyek, függetlenül azoktól a rövid vagy hosszú távú tevékenységektől, amelyekben részt vesznek, ugyanekkora összegre jogosultak. Kivételes esetben, ha a kísérő személynek több mint 60 napig kell külföldön tartózkodnia, a 60. nap utáni további ellátási költségek fedezésére szolgáló támogatás biztosítandó a „Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás” költségvetési sor értelmében.
13.Felsőoktatás esetében az Erasmus Felsőoktatási Charta által akkreditált egyetemek által alkalmazott munkatársak/szakemberek/oktatók költségei támogathatók a „Szellemi termékek” költségvetési sorban
14.Felsőoktatás esetében az Erasmus Felsőoktatási Charta által akkreditált egyetemek által alkalmazott munkatársak/szakemberek/oktatók költségei támogathatók a „Szellemi termékek” költségvetési sorban

# Tudásfejlesztési szövetségek

## A tudásfejlesztési szövetségek céljai és prioritásai

A tudásfejlesztési szövetségek célja Európa innovációs kapacitásának megerősítése és az innováció támogatása a felsőoktatásban, az üzleti vállalkozásokban és a tágabb társadalmi-gazdasági környezetben. A tudásfejlesztési szövetségek legalább az egyiket teljesíteni kívánják a következő célok közül:

- új, innovatív és multidiszciplináris megközelítések kidolgozása az oktatásban és a tanulásban;
- a vállalkozási kedv ösztönzése és a vállalkozói készségek fejlesztése a felsőoktatásban dolgozó oktatók és a vállalkozások szakemberei körében;
- a tudás cseréjének, áramlásának és közös létrehozásának elősegítése.

A fő figyelem az olyan projektekre irányul, amelyek a felsőoktatási rendszerek modernizálására vonatkozó uniós menetrendről szóló, 2011. évi közleménnyel összhangban hozzájárulnak az európai felsőoktatási rendszerek korszerűsítéséhez, nevezetesen növelik a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányát, javítják a felsőoktatás minőségét és relevanciát, mobilitással és határokon átnyúló együttműködéssel javítják a minőséget, elősegítik a tudásháromszög működését, valamint javítják az irányítást és a finanszírozást.

További hangsúlyt nyer a már meglévő kezdeményezések használata és a digitális eszközök intelligens használata a megnyíló oktatásról szóló, 2013. évi közlemény ajánlásaival összhangban1.

## Mit értünk tudásfejlesztési szövetségek alatt?

A tudásfejlesztési szövetségek transznacionális strukturált és eredményorientált projektek, amelyek a felsőoktatás és az üzleti vállalkozások közötti szövetségen alapulnak. A tudásfejlesztési szövetségek valamennyi tudományterület, ágazat és ágazatközi együttműködés számára nyitva állnak. A partnerek közös célokat tűznek ki, és együttműködnek a kölcsönösen előnyös eredmények elérése érdekében. Az eredmények és az elvárt kimenetek világosan definiáltak, valósak, és azokat a témákat célozzák meg, amelyeket az igényfelmérésben azonosítottak.

A tudásfejlesztési szövetségeknek egyéni, intézményi és rendszerszinten széles körben rövid és hosszú távú hatással kell lenniük az érdekelt felekre.

Általános szabályként elmondható, hogy a tudásfejlesztési szövetségek célja a programországokban székhellyel rendelkező szervezetek/intézmények közötti együttműködés biztosítása. Partnerként (nem pályázóként) azonban partnerországok szervezetei/intézményei is részt vehetnek tudásfejlesztési szövetségekben, amennyiben részvételük jelentős hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a cselekvésnek a keretében?

A tudásfejlesztési szövetségek olyan egymással összefüggő, koherens és átfogó tevékenységcsoportokat hajtanak végre, amelyek rugalmasak, és Európa-szerte hozzáigazíthatók a

különböző aktuális és jövőbeli összefüggésekhez és fejleményekhez. Az alábbi lista a tevékenységek közül mutat be néhány példát:

- Az innováció előmozdítása a felsőoktatásban, az üzleti vállalkozásokban és a tágabb társadalmi-gazdasági környezetben:
  - új tanulási és oktatási módszerek közös kidolgozása és megvalósítása (például új, multidiszciplináris tantervek és tanulóközpontú, valós problémákra összpontosító oktatás és tanulás);
  - folyamatos oktatási programok és tevékenységek szervezése vállalatokkal és vállalatokon belül;
  - a kihívások kezelésére alkalmas megoldások közös kifejlesztése, termék- és folyamatinnováció (hallgatók, egyetemi tanárok és szakemberek közösen).

- A vállalkozói szellem és a vállalkozói készségek fejlesztése:
  - a foglalkoztathatóságot, a kreativitást és új szakmai utak megerősítését célul kitűző vállalkozásokkal együttműködve olyan tranzverzális készségek elsajátítását és alkalmazását szolgáló rendszerek kialakítása, amelyek a felsőoktatási programok teljes időtartama alatt használhatók;
  - a vállalkozói készségek oktatásának bevezetése a különböző tudományterületeken, biztosítva a hallgatóknak, a kutatóknak, az oktatóknak és a pedagógusoknak azt a tudást, motivációt és azokat a készségeket, amelyekre a különbözői vállalkozói tevékenységek végzéséhez szükségük van;
  - új tanulási lehetőségek megteremtése a vállalkozói készségek gyakorlati alkalmazása révén, amely új szolgáltatások, termékek és prototípusok forgalomba hozatalát, valamint induló innovatív vállalkozások alapítását vagy egy vállalatcsoport tagjainak különválását foglalhatja magában, illetve eredményezheti.

- A felsőoktatás és a vállalkozások közötti tudásáramlás és tudáscsere ösztönzése:
  - a tanulmányi területtel kapcsolatos, a tantervbe teljes mértékben beágyazott, elismert és kreditpontot érő tevékenységek indítása a vállalkozásoknál;
  - innovatív megoldások vizsgálatát és tesztelését szolgáló rendszerek;
  - meghatározott időszakra szóló csereprogramok hallgatóknak, kutatóknak, oktatási munkát végző szakembereknek és vállalati munkatársaknak;
  - vállalati munkatársak bevonása az oktatásba és kutatásba.

A tudásfejlesztési szövetségek tanulási célú mobilitási tevékenységeket szervezhetnek a hallgatók, a kutatók és a munkatársak/szakemberek/oktatók számára, amennyiben ezek a tevékenységek támogatják, kiegészítik a szövetség egyéb tevékenységeit, és hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. A mobilitási tevékenységek nem tartoznak a tudásfejlesztési szövetségek fő tevékenységei közé; a mobilitási tevékenységek bővítését és kiterjesztését a program 1. pályázati kategóriája keretében vagy egyéb finanszírozási eszközök használatával kell megoldani.

## A tudásfejlesztési szövetségek alapvető jellemzői

A tudásfejlesztési szövetségek alapvető jellemzői a következők:

- Innováció a felsőoktatásban, valamint a felsőoktatáson keresztül a vállalatoknál, illetve azok társadalmi-gazdasági környezetében: az innovációnak a lehető legkorszerűbbnek és projektspecifikusnak kell lennie, illetve a partnerség egészéhez, valamint az elemzések által feltárt szükségletekhez kell kapcsolódnia.
- Fenntarthatóság az egyetemek és az üzleti vállalkozások közötti együttműködés szempontjából. A vállalkozások és a felsőoktatási intézmények kiegyensúlyozott részvételével megvalósuló, erős és elkötelezett partnerség elengedhetetlen a tudásfejlesztési szövetségek sikeréhez. Az egyes részt vevő szervezetek/intézmények és társult partnerek szerepét és hozzájárulását konkrétan meg kell határozni, és ezeknek ki kell egészíteniük egymást.
- Hatás, amely a projekt időtartamának lejárta után és a szövetséget alkotó szervezetek/intézmények körén kívül is érvényesül. Elvárás, hogy a partnerség és a tevékenységek a projekt időtartama után is tovább folytatódjanak. Ebből a célból elképzelhető, hogy az eredmények nem önállóak, hanem összekapcsolhatók már meglévő vállalkozásokkal, rendszerekkel, projektekkel, platformokkal stb., illetve integrálhatók azokba. A felsőoktatási intézményeknél és a vállalkozásoknál történt változásoknak mérhetőknek kell lenniük. Az eredményeknek és a megoldásoknak átvihetőknek és a nagyobb nyilvánosság számára hozzáférhetőknek kell lenniük.

A tudásfejlesztési szövetségek az Erasmus+ program azon területéhez tartoznak, amelyet kiélezett verseny jellemez. A sikeres pályázatok közös ismertetőjegyei a következők:

- a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti megbízható kapcsolatok: a tudásfejlesztési szövetségeknek igazolniuk kell, hogy valamennyi partner elkötelezett, és hozzáadott értéket teremt, amihez elengedhetetlen, hogy a szövetség az üzleti és a felsőoktatási ágazatban tevékenykedő résztvevők kitartásán és kiegyensúlyozott részvételén alapuljon. Jól megtervezett pályázat csak az érintett partnerek közötti szoros együttműködés eredményeként jöhet létre, a mindent lefedő igényfelmérés eredményeire alapozva;
- innovatív és transznacionális jellegük valamennyi feltételben megnyilvánul.

Az alapvető cél tisztázása érdekében megfelelő igényfelmérést készítenek, amely befolyásolja a partnerek kiválasztását, egyértelműbbé teszi a pályázat céljait, hozzájárul a projekt eredményességéhez, illetve biztosítja a végfelhasználók és a célcsoportok megfelelő bevonását a projekttevékenységekbe.

## Mi a tudásfejlesztési szövetségekben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe?

**Pályázó/koordinátor:** az a részt vevő szervezet/intézmény, amely valamennyi partner nevében benyújtja a pályázatot. A koordinátor viseli a teljes felelősséget azért, hogy a projekt megvalósítására a megállapodással összhangban kerüljön sor. A koordinátor a következő koordinációs feladatokat látja el:

- képviseli a partnereket és eljár a nevükben az Európai Bizottság előtt;

- pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
- a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja a szövetséget.

**Teljes jogú partnerek** azok a részt vevő szervezetek/intézmények, amelyek aktívan hozzájárulnak a tudásfejlesztési szövetségek célkitűzéseinek megvalósításához. Minden teljes jogú partnernek felhatalmazást kell aláírnia, amelyben felhatalmazza a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során fő kedvezményezettként lépjen fel, és a teljes jogú partner nevében eljárjon. Adott esetben ugyanez érvényes a partnerországok résztvevőire is.

**Társult partnerek** (opcionális): A tudásfejlesztési szövetségekben társult partnerek is részt vehetnek, amelyek hozzájárulnak konkrét projektfeladatok vagy projekttevékenységek megvalósításához, vagy támogatják a szövetség eredményeinek terjesztését és a szövetség fenntarthatóságát. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek, és nem részesülnek finanszírozásban. A projektben és a különböző tevékenységekben való részvételüket és szerepüket egyértelműen meg kell fogalmazni.

**Kapcsolt jogalanyok (opcionális):** olyan szervezetek/intézmények, amelyek hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek eléréséhez és a projekttevékenységek megvalósításához. A kapcsolt jogalanyokat meg kell nevezni a pályázatban, és eleget kell tenniük a pályázati útmutató III. mellékletében (Fogalmak magyarázata) foglalt követelményeknek.

## A tudásfejlesztési szövetségek által benyújtott pályázatok értékelési szempontjai

A tudásfejlesztési szövetségek pályázatainak a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánszervezet/magánintézmény – és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok –, amelynek programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” szakaszát).<br>Ilyen intézmények lehetnek például a következők:<br>• felsőoktatási intézmény;<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• kutatóintézet;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén tevékenykedő intézmény;<br>• oktatási, képzési vagy ifjúságügyi intézményeket képviselő közvetítő szervezet/intézmény vagy egyesület;<br>• vállalkozásokat képviselő közvetítő szervezet/intézmény vagy egyesület;<br>• akkreditációs, tanúsító vagy képesítő szerv.<br>A programországokban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok részt vevő felsőoktatási intézményeinek nem kell Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkezniük. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez a szervezet/intézmény nyújtja be a pályázatot az adott projektben érintett valamennyi részt vevő szervezet/intézmény nevében. |

| | |
|---|---|
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | A tudásfejlesztési szövetség transznacionális szövetség, amelyben legalább három különböző programország legalább hat független szervezete/intézménye működik közre, és a hat szervezet/intézmény közül legalább kettőnek felsőoktatási intézménynek, legalább kettőnek pedig vállalkozásnak kell lennie. |
| **A projekt időtartama** | 2 vagy 3 év. A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot.<br>Kivételes esetben a tudásfejlesztési szövetség a kedvezményezett kérésére és a Végrehajtó Ügynökség beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 28-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év november 1-jén vagy a következő év január 1-jén kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

## Odaítélési szempontok

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A pályázat relevanciája (maximum 25 pont)** | • Cél: a pályázat releváns a cselekvés célkitűzései szempontjából (lásd „A tudásfejlesztési szövetségek céljai és prioritásai” szakaszt).<br>• Következetesség: a pályázat alapos és mindenre kiterjedő igényfelmérésen alapul; a célkitűzések és az elvárt kimenetelek világosan meg vannak fogalmazva, reálisak, és olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek/intézmények és a cselekvés szempontjából.<br>• Innováció: a pályázat a legkorszerűbb módszereket és technikákat ismerteti, és projektspecifikus innovatív eredményekhez és megoldásokhoz vezet.<br>• Európai hozzáadott érték: a pályázatból világosan kiderül a projekt transznacionális jellegéből és potenciális átvihetőségéből fakadó hozzáadott érték. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 25 pont)** | • Koherencia: a pályázat megfelelő tevékenységek koherens és átfogó sorozatát mutatja be, amelyek a megállapított igényeken alapulnak, és a várt eredményekhez vezetnek.<br>• Struktúra: a munkaprogram világos és érhető, és valamennyi szakaszra kiterjed.<br>• Irányítás: a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök egyértelműen, reálisan meg vannak határozva. A pályázat minden tevékenységre megfelelő forrásokat különít el.<br>• Minőség-ellenőrzés és pénzügyi ellenőrzés: a folyamatok és az eredmények értékelésére szolgáló konkrét intézkedések, amelyek biztosítják a projekt kiváló és költséghatékony végrehajtását. |
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 30 pont)** | • Összetétel: a tervezett tudásfejlesztési szövetségben megfelelő arányban képviseltetik magukat a szükséges profillal, készségekkel, tapasztalattal, szakértelemmel és irányítással rendelkező felsőoktatási és üzleti partnerek ahhoz, hogy sikeres legyen a projekt megvalósítása.<br>• Elkötelezettség: a részt vevő szervezetek/intézmények a kapacitásuknak és szakterületüknek megfelelő, teljes körű részvételre való elkötelezettséget mutatnak.<br>• Partnerség: a felsőoktatási és üzleti partnerek jelentős mértékben, megfelelően és egymást kiegészítő jelleggel hozzájárulnak a projekthez.<br>• Együttműködés/Csapatszellem: a pályázat egyértelmű intézkedéseket és felelősségi köröket határoz meg a részt vevő szervezetek/intézmények közötti átlátható és hatékony döntéshozatal, konfliktusrendezés, beszámolás és kommunikáció érdekében.<br>• Kölcsönös előnyök: a projekt minden részt vevő szervezet/intézmény számára világosan megfogalmazott előnyöket és hozzáadott értéket kínál.<br>• Partnerországok bevonása: adott esetben a partnerországok részt vevő szervezeteinek/intézményének bevonása lényeges hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából (ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választják ki támogatásra). |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)** | • Felhasználás: a pályázat bemutatja, hogyan fogják a partnerek és egyéb érdekelt felek felhasználni a projekt produktumait, és hogyan vezet a projekt az elvárt kimenetelekhez. A projekt kimeneteleinek értékelésére megfelelő intézkedéseket terveztek. A pályázat a projekt időtartama alatt és azt követően elért eredmények hasznosságának mérésére szolgáló eszközöket határoz meg.<br>• Terjesztés: a pályázat egyértelmű tervet tartalmaz az eredmények terjesztésére vonatkozóan, illetve olyan megfelelő tevékenységeket, eszközöket és csatornákat mutat be, amelyek biztosítják, hogy az eredményeket és a programmal járó előnyöket hatékony módon terjesszék az érdekelt felek és a nem részt vevő közönség körében a projekt időtartama alatt és azt követően.<br>• Hatás: a pályázat társadalmi és gazdasági szempontból releváns és hatékony. Megfelelő intézkedéseket fogalmaz meg a megvalósítás folyamatának ellenőrzésére és a várt (rövid és hosszú távú) hatás értékelésére vonatkozóan.<br>• Nyílt hozzáférés: A pályázat adott esetben leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és médiaanyagokat, illetve hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.<br>• Fenntarthatóság: a pályázat megfelelő intézkedéseket és forrásokat tartalmaz annak érdekében, hogy a partnerség, a projekteredmények és az előnyök a projekt időtartamát követően is fenntarthatók legyenek. |

A pályázatoknak legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Ezen kívül „A projekt relevanciája” és „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategória esetében legalább 13, „A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége” kategória esetében legalább 16, a „Hatás és terjesztés” kategória esetében pedig legalább 11 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

A minőségbiztosításnak beágyazott projektkomponensnek kell lennie annak érdekében, hogy a tudásfejlesztési szövetség sikeresen teljesítse a várt eredményeket, és a partnerszervezeteken/partnerintézményeken messze túlmutató hatást érjen el. A tudásfejlesztési szövetségeknek célzott terjesztési tevékenységeket kell végrehajtaniuk, amelyek kiterjednek az érdekelt felekre, a döntéshozókra, a szakemberekre és a vállalkozásokra. Menet közben publikációkat (jelentéseket, kézikönyveket, iránymutatásokat stb.) kell közzétenniük. Az eredményeket általában nyitott oktatási segédanyagok formájában, valamint a megfelelő szakmai és ágazati platformokon, illetve az illetékes hatóságok platformjain kell elérhetővé tenni. A tudásfejlesztési szövetségeknek olyan új módszereket és eszközöket kell létrehozniuk, amelyek megkönnyítik számukra az együttműködést, és biztosítják a felsőoktatás és az üzleti vállalkozások közötti partnerség fennmaradását.

A tudásfejlesztési szövetségek új és nagyszabású cselekvések; különleges ellenőrzésnek vetik alá

őket, amely valamennyi résztvevőtől és érdekelt féltől aktív részvételt követel. A tudásfejlesztési szövetségeknek a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködés, a bevált gyakorlatok cseréje és az egymástól való tanulás ösztönzése érdekében tematikus klaszterekben kell megtervezniük részvételüket. Ezenkívül (a projekt időtartama alatt legfeljebb öt alkalommal) saját költségvetésükből finanszírozva kell bemutatniuk projektjüket és annak eredményeit az egyetemek és vállalkozások fórumán és/vagy más kapcsolódó eseményeken.

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését az egységköltségek rendszere alapján kell kidolgozni. Az egységköltségek rendszere a támogatás összegének egyszerűsített formában történő meghatározása. Jellegénél fogva az ilyen egyszerűsített támogatás a projekt fő költségeinek fedezésére szolgáló hozzájárulás és nem a projekt konkrét tevékenységeihez kapcsolódó tényleges kiadások visszatérítése. A tudásfejlesztési szövetségek projektjei esetében a megállapított egységköltségek vonatkoznak a projektek személyi összetevőire. Ezek a munkavállalók csoportjára és 1 munkanapra előre meghatározott hozzájárulások.

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Maximális uniós hozzájárulás kétéves tudásfejlesztési szövetség esetében: 700 000 EUR**
**Maximális uniós hozzájárulás hároméves tudásfejlesztési szövetség esetében: 1 000 000 EUR**

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Megvalósítási támogatás** | Hozzájárulás a projekt megvalósításához közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez (kivéve az esetleges beágyazott mobilitást), a következőket is beleértve: projektmenedzsment, projekttalálkozók, szellemi termékek (például tantervek, pedagógiai anyagok, nyitott oktatási segédanyagok, IT-eszközök, elemzések, tanulmányok stb.), terjesztés, eseményeken és konferenciákon való részvétel, utazás stb.<br>Az uniós hozzájárulás kiszámításának alapja a napok száma és az egyes országok részt vevő munkatársának profilja. | Egységköltség-hozzájárulás | B2.1 /vezető/projekttel töltött munkanap<br>B2.2 /kutató, tanár, oktató/projekttel töltött munkanap<br>B2.3 /technikus/projekttel töltött munkanap<br>B2.4 /adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap | Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell a tervezett tevékenységek megvalósításával és a tervezett eredményekkel kapcsolatosan szükséges források típusát és mértékét.<br>Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi termék támogatható az ilyen költségvetési sor vonatkozásában. |

* Kérjük, használja a foglalkozások egységes nemzetközi osztályozási rendszerét (ISCO) (http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm)

### A tudásfejlesztési szövetségek keretében megvalósított mobilitási tevékenységekre vonatkozó kiegészítő finanszírozási szabályok (opcionális finanszírozás)

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 100–1999 km közötti távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>2000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő | Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell, miért szükségesek a mobilitási tevékenységek a projekt célkitűzéseinek és tervezett eredményeinek eléréséhez. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani[2]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[3] |
| **Ellátási költségek** | Hozzájárulás a résztvevők ellátási költségeihez a tevékenység ideje alatt. | Egységköltség-hozzájárulás | **Munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szóló tevékenységek**<br>a tevékenység 14. napjáig: 100 EUR/résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: 70 EUR/résztvevő/nap<br>**Tanulóknak szóló tevékenységek:**<br>a tevékenység 14. napjáig: 55 EUR/résztvevő/nap<br>+<br>a tevékenység 15–60. napja között: 40 EUR/résztvevő/nap | |

### A. táblázat – A projekt megvalósítása programországok esetében (EUR/nap)

Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B2.1 | B2.2 | B2.3 | B2.4 |
| **Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia** | 353 | 289 | 228 | 189 |
| **Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland** | 336 | 257 | 194 | 157 |
| **Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia** | 197 | 164 | 122 | 93 |
| **Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország** | 106 | 88 | 66 | 47 |

## B. táblázat – A projekt megvalósítása partnerországok esetében (EUR/nap)

Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B2.1 | B2.2 | B2.3 | B2.4 |
| **Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok** | 353 | 289 | 228 | 189 |
| **Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán** | 336 | 257 | 194 | 157 |
| **Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan** | 197 | 164 | 122 | 93 |

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B2.1 | B2.2 | B2.3 | B2.4 |
| **Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guinea, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-Afrika, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői-Guinea, Egyiptom, Elefántcsontpart, Eritrea, Etiópia, Fehéroroszország, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guinea, Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timor, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongó, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronézia, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert szektor, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert szektor, Uruguay, Üzbegisztán, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek** | 106 | 88 | 66 | 47 |

1.A megnyíló oktatásról szóló, 2013. évi közlemény: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=EN

2.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

3.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).

# Ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek

## Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek céljai és prioritásai

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek célja a készséghiány felszámolása egy adott ágazat egy vagy több foglalkozási profilja vonatkozásában. Ennek során meghatározzák az aktuális vagy körvonalazódó ágazatspecifikus munkaerőpiaci igényeket (keresleti oldal), és minden szinten fokozzák a szakmai alap- és továbbképzési rendszerek munkaerőpiaci igényekhez (kínálati oldal) igazodását. Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek a készségigényekre vonatkozó tényekre alapozva támogatják a transznacionális szakképzési tartalom, valamint az európai szakmai alapprofilokhoz kapcsolódó tanítás- és képzésmódszertan kialakítását és átadását.

A készségekkel kapcsolatos stratégiai ágazati együttműködéssel foglalkozó ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek konkrét intézkedések meghatározásával és kialakításával igazítják egymáshoz a készségek keresletét és kínálatát, így támogatva az átfogó ágazatspecifikus növekedési stratégiát. Ezt a következő célokat kitűző intézkedésekkel kell megvalósítani:

- adott ágazatokon belüli szakmák vonatkozásában az aktuális és a körvonalazódó készségek meghatározása;
- az oktatási és képzési intézmények és a munkaerőpiac közötti tudás- és gyakorlatcsere megerősítése;
- a szakoktatás és-képzés modernizálása a készségigényekhez igazításával;
- a munkaalapú tanulás beépítése a szakoktatásba és -képzésbe, valamint a gazdasági fejlődés és az innováció előmozdítására való képességének kiaknázása, az érintett ágazatok versenyképességének növelése;
- a kölcsönös bizalom kiépítése, a határokon átnyúló képességigazolás elősegítése, és ezáltal az egyes ágazatokon belüli szakmai mobilitás megkönnyítése, továbbá a képesítések európai szintű elismerésének fokozása egy-egy ágazaton belül;
- a készségekkel kapcsolatos információgyűjtés javítása, valamint egyértelmű stratégia és eszközök biztosítása az adott gazdasági ágazatokon belüli szakemberhiány kezeléséhez.

## Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek olyan transznacionális projektek, amelyek felmérik, illetve számba veszik egy adott gazdasági ágazat aktuális vagy körvonalazódó készségigényeit, és/vagy ezekből az igényekből kiindulva, azokra reagálva alakítják a szakképzési tanterveket.

Mivel a **digitális kompetenciák** a teljes munkaerőpiacot tekintve a választott pályától függetlenül egyre nagyobb jelentőséggel bírnak, különös súllyal esnek latba.

A körforgásos és környezetbarátabb gazdaságra való áttérés ráadásul megkívánja, hogy a képesítések és a nemzeti oktatási és képzési tantervek az **„ökokészségek”** iránt újabban jelentkező szakmai igényekhez is igazodjanak.

A projektek oly módon valósíthatják meg ezeket a célokat, hogy az alábbi részek közül egyre vagy

többre pályáznak (egy-egy szervezet/intézmény részt vehet több pályázatban és részben, amennyiben a pályázatok különböző ágazatokra vonatkoznak):

**1. rész:** A **készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek** ágazati szinten végzik tevékenységüket annak érdekében, hogy egyértelmű és részletes tényekkel szolgáljanak az igényekre és a hiányosságokra vonatkozóan. Így képzéssel – akár szakoktatással és -képzéssel (2. rész), akár más oktatással és képzéssel – pótolhatóak lennének ezek a hiányosságok.

**2. rész:** A **szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek** egy adott ágazaton belül egy szakma vagy több rokonszakma szakképzési programja vonatkozásában **egységes képzési tartalmat**, valamint tanítás- és képzésmódszertant **alakítanak ki és adnak át**. Külön hangsúlyt érdemel a **munkaalapú tanulás**, amely a tanulókat a munkaerőpiac által elvárt készségekkel ruházza fel. 2. rész – Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségeknek az Unió egészében alkalmazott eszközöket (például az EKKR-t, az ECVET-et vagy az EQAVET-et) kell alkalmazniuk.

**3. rész: A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek:** A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terve1 az új európai készségfejlesztési program tíz intézkedésének egyike (a leírást lásd az Europa honlapon2). A jelenlegi pályázati felhívásban a terv hat olyan ágazatban valósul meg, amelyben komoly szakemberhiány tapasztalható (lásd a támogathatósági feltételeket): A 3. rész szerinti szövetségek a terv megvalósítását *ágazati szakképzettség-fejlesztési stratégia* kidolgozásával támogatják. E stratégiának rendszerszintű és strukturális hatást kell kifejtenie a szakemberhiány, a készséghiány, illetve a strukturális munkaerőhiány csökkentésére, továbbá biztosítania kell a készségek megfelelő minőségét és színvonalát az ágazaton belüli növekedés, innováció és versenyképesség támogatása érdekében. Az ágazati szakképzettség-fejlesztési stratégiának a készségkereslet és -kínálat összehangolása céljából egyértelműen meghatározott tevékenységeket, mérföldköveket és eredményeket kell tartalmaznia az adott ágazat átfogó növekedési stratégiájának támogatása érdekében. Az 1. rész (a készségkereslet előrejelzése) és a 2. rész (reagálás az azonosított készségigényekre a szakoktatás és -képzés megtervezésén és megvalósításán keresztül) célkitűzéseit szerepeltetni kell az ágazati szakképzettség-fejlesztési stratégiában.

Amennyiben két vagy több pályázat ugyanannyi pontot kap, és a rendelkezésre álló költségvetés nem elegendő minden pályázat finanszírozására, az európai ágazati szakképzettség-fejlesztési tanácsok részesülnek előnyben.

## Milyen tevékenységek támogathatók e cselekvés keretében?

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek olyan, koherens, átfogó és változó tevékenységcsoportokat valósítanak meg, amelyek rugalmasak, és Európa-szerte hozzáigazíthatók a különböző aktuális és jövőbeli munkaerőpiaci igényekhez, például a következőkhöz.

**1. rész: A készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek**
**A készségek és képzések iránti igények meghatározása valamely adott gazdasági ágazatban:**

- a munkaerőpiaci készségigényekre vonatkozó adatok összegyűjtése és értelmezése valamely

adott gazdasági ágazatban, többek között a készségkörkép adataira (például a Cedefop készség-előrejelzéseire, különböző felmérések adataira, elemzési összefoglalókra), valamint adott esetben az európai ágazati szakképzettség-fejlesztési tanácsok vagy a korábbi ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek munkájára hagyatkozva;
- az ágazatot és annak munkaerőpiacát alakító tendenciák és kihívások elemzése, hangsúlyosan kezelve azokat a változást előidéző tényezőket, amelyek befolyásolhatják az ágazaton belüli készségkeresletet és -kínálatot (például automatizálás, demográfia);
- a fenti tevékenységek alapján részletes értékelés az ágazaton belüli szakemberhiányról, készséghiányról és strukturális munkaerőhiányról (mind a munkakör-specifikus, mind a humán készségek tekintetében), valamint a foglalkozási profilok felülvizsgálatának szükségességéről, feltüntetve, hogy milyen sorrendben kezelendőek, többek között az ágazaton belüli növekedési és versenyképességi potenciálra és a foglalkoztatásra kifejtett hatásuk alapján (például munkahelyek valószínű megszűnése, nehezen betölthető álláshelyek);
- az említett készségigényeknek az ágazaton belüli növekedésre és foglalkoztatásra kifejtett esetleges hatás elemzése;
- a szorosan összefonódott ágazatokat érintő főbb tendenciák elemzése az esetleges átgyűrűző hatások feltárása érdekében;
- a képzés iránti igények felmérése, lehetőség szerint a foglalkozási profilok ESCO szerinti osztályozására alapozva;
- az ágazati készségekre, foglalkoztatásra és gazdasági teljesítményre vonatkozó összes uniós és/vagy országos szintű mennyiségi és minőségi elektronikus információ kapcsolt, nyílt hozzáférésű adatformátumban való átadása, hogy azok betáplálhatóak legyenek a készségkörképbe 3.

**2. rész: A szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek**
**Teljes ágazatot érintő, transznacionális szakképzési tantervek tervezése:**

- valamely adott gazdasági ágazat konkrét foglalkozási profiljaihoz meghatározott készségigények alapján szakképzési tantervek vagy képesítési szabványok meghatározása és kialakítása (az EKKR szerint és az ESCO információi alapján) az igények kielégítéséhez;
- a készségigények alapján innovatív, tanulásieredmény-orientált, moduláris szakoktatási és -képzési programok és/vagy képesítések kialakítása (az ECVET alkalmazása a tanulási eredmények egységeiből álló képesítések kialakításához) az átláthatóság és összevethetőség érdekében, a korábbi (például nem formális vagy informális) tanulás érvényesítése iránti igényeket is figyelembe véve);
- minőségirányítás alkalmazása az új képzési tartalomra akár az EQAVET minőségbiztosítási elveinek alkalmazásával, akár már létező – de az EQAVET-nek megfelelő – minőségbiztosítási rendszerek felhasználásával;
- munkaalapú tanulási időszakok beépítése az új képzési tartalomba, többek között az ismeretek „valós” gyakorlati, munkahelyi körülmények közötti alkalmazására szolgáló alkalmakkal, valamint a transznacionális tanulási tapasztalatok lehetőség szerinti beágyazásával;
- a szakoktatás és -képzés kialakítása egyrészt a munkakör-specifikus készségekre, valamint a kulcskompetenciákra4, a humán készségekre, másrészt a STEM-tudományágakra (a természettudományokra, a technológiára, a műszaki tudományokra és a matematikára) összpontosítva, ugyanakkor tényleges lehetőségek biztosítása a kompetenciák elsajátítására vagy fejlesztésére, különösen a munkával összefüggő képzési kereteken belül;
- a releváns szakoktatás és -képzés ágazati képesítéseinek (többek között az egynél több szakképzési szolgáltató által nyújtott transznacionális közös programoknak) a népszerűsítése,

továbbá az elismerésükre irányuló megállapodás támogatása az ECVET elveinek megvalósításával és a képesítések MKKR-nek és EKKR-nek, valamint az érintett ágazat más releváns európai eszközeinek való megfeleltetésével;
- a képesítések európai és nemzeti szintű elismerésének javítása egy-egy ágazaton belül az ágazati képesítések népszerűsítésével és elfogadásával, a képességek határokon átnyúló igazolásának megkönnyítésével és a kölcsönös bizalom kiépítésével, ezáltal hozzájárulva az ágazaton belüli nagyobb mértékű tanulói és szakmai mobilitáshoz;
- a készségekkel vagy képesítésekkel kapcsolatos, valamint a több érdekelt fél közötti partnerségeket támogató sikeres projektek és bevált gyakorlatok meghatározása, dokumentálása és népszerűsítése akkor is, ha azok más ágazatokból vagy nem Európából származnak, és adott esetben részletes javaslatok tétele azok megismétlésére vagy szélesebb körű elterjesztésére;
- adott esetben annak biztosítása, hogy a projekt eredményei rendelkezésre álljanak nyílt hozzáférésű adatformátumban, annak érdekében, hogy hozzájárulhassanak a készségkörképhez és az ESCO-hoz.

**Szakképzési tantervek megvalósítása:**

- a leginkább megfelelő módok azonosítása a tantervek megvalósításához, innovatív tanítási és tanulási megközelítésekkel, valamint az infokommunikációs technológiák (vegyes tanulási módszerek, szimulátorok stb.) és a nyílt hozzáférésű oktatási segédanyagok (például MOOC és VOOC) stratégiai és integrált alkalmazásával5);
- a konkrét tanulói célcsoportok igényeit kielégítő innovatív tanítási és tanulási módszerek megvalósítási módjainak meghatározása a szakoktatás és -képzés terén, valamint munkaalapú tanulás biztosításával;
- intézkedések kidolgozása a szakoktatáson és -képzésen belüli, generációk közötti tudástranszfer elősegítésére;
- annak leírása, hogy az értékelési módszerek és eljárások hogyan terjedhetnek ki valamennyi tanulási formára, többek között a munkaalapú tanulásra, továbbá hogyan segíthetik elő a képzés előtt elsajátított készségek és kompetenciák érvényesítését;
- a tanulók képzés utáni nyomon követésére szolgáló megfelelő intézkedések meghatározása „visszacsatolási mechanizmusok” biztosítása érdekében.6. Ezek a nyomonkövetési és visszacsatolási rendszerek a vállalatoktól, a tanulóktól/munkavállalóktól, a nyilvános információforrásokból és a munkaerőpiaci érdekelt felektől származó információkra támaszkodhatnak;
- az új vagy adaptált szakképzési tantervek és képesítések résztvevő országokon és érintett ágazat(ok)on belüli hivatalos elismerését célzó megfelelő intézkedésekre vonatkozó javaslattétel;
- a rendszerszintű hatást kiváltó projekteredmények fokozatos terjesztésének megtervezése.

**3. rész: A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek**

Az e rész szerinti ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek fenntartható készségfejlesztési együttműködést hoznak létre az adott ágazat legfontosabb érdekelt felei, az oktatási és képzési szolgáltatók, valamint a hatóságok között.

Az e rész szerinti szövetségek az 1. rész (ágazatoktól függően) és a 2. rész tevékenységeivel foglalkoznak. Ezenfelül a következő tevékenységeket kell lefedniük:

- ágazati szakképzettség-fejlesztési stratégia kidolgozása a már létrehozott ágazati növekedési

stratégia célkitűzéseinek támogatása céljából. Ennek a stratégiának kell lennie a konkrét intézkedéseket meghatározó, valamint a készségek keresletének és kínálatának összehangolása érdekében jól meghatározott tevékenységeket, mérföldköveket és eredményeket tartalmazó első fontos eredménynek. A stratégiának részleteznie kell, hogy a főbb tendenciák, például a globális, a társadalmi és az ágazati technológiai fejlemények vélhetően hogyan befolyásolják a munkahelyeket és a készségigényeket. A stratégiának tartalmaznia kell a várható ütemezést, és különös figyelmet kell fordítania a digitális és kulcsfontosságú alaptechnológiák hatására;

- a stratégia alátámasztása és szemléltetése, a szakemberhiány és a strukturális munkaerőhiány kezelését, valamint a több érdekelt fél (például az ágazat, a szociális partnerek, az oktatás és képzés, a hatóságok) közötti partnerségek elősegítését célzó, nemzeti és regionális szintű szakpolitikák és kezdeményezések meghatározása, dokumentálása és konkrét példákkal történő népszerűsítése. Ezeket a példákat a szakpolitika, illetve a projekt egyértelmű leírását, a különböző érdekelt felek szerepét és felelősségi körét, az időtartamot, a finanszírozást (amennyiben rendelkezésre áll), valamint az eredményeket tartalmazó adatlapok formájában kell bemutatni;
- az aktuális helyzet értékelésére és a jövőbeli igények előrejelzésére szolgáló közös módszertan kidolgozása, valamint a készségek iránti kereslet és kínálat alakulásának (évenkénti) figyelemmel kísérése hiteles előrejelzési forgatókönyvek alapján;
- a felülvizsgálandó vagy létrehozandó foglalkozási profilok, valamint az azokhoz kapcsolódó készségigények és jártassági szint meghatározása, lehetőség szerint az ESCO szerinti foglalkozási profilokra és a meglévő kompetenciakeretekre támaszkodva7; adott esetben ágazati kompetenciakeretek kidolgozása is mérlegelhető;
- az új képesítések felülvizsgálati vagy létrehozási prioritásainak meghatározása, leírása és feltüntetése a releváns foglalkozási profilok alapján;
- konkrét szakoktatási és -képzési megoldások (például felsőfokú szakoktatás és -képzés), valamint vállalati-oktatási-kutatási partnerségek kialakításának ösztönzése;
- konkrét megoldások kidolgozása a szakképzésben részt vevő tanulók, az álláskeresők és a gyakornokok európai ágazati mobilitásának előmozdítására, a meglévő uniós eszközök (például Erasmus+, EURES, Drop'Pin, A Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetsége) kihasználásával;
- olyan intézkedések kidolgozása, amelyek vonzó karrierlehetőségként népszerűsítik az ágazatot, különösen a fiatalok körében, ugyanakkor az ágazaton belül a nemek közötti egyensúly megteremtését is célozzák;
- a projekteredményeknek a projekt lezárulása utáni terjesztését célzó, hosszú távú cselekvési terv kialakítása. E terv alapját az oktatási és képzési szolgáltatók és az ágazat megfelelő szintű, legfontosabb érdekelt felei közötti tartós partnerségek képezik. Tartalmaznia kell a megfelelő irányítási struktúrák meghatározását, valamint a méretezhetőségre és a pénzügyi fenntarthatóságra vonatkozó terveket is. Biztosítania kell a szövetség munkájának megfelelő láthatóságát és széles körű – uniós és nemzeti politikai szinten történő – terjesztését, továbbá részleteznie kell azt, hogy hogyan történik a nemzeti és/vagy regionális szintű megvalósítás a megfelelő kormányzati és ágazati hatóságokkal. A cselekvési tervben azt is fel kell tüntetni, hogy az uniós finanszírozási lehetőségek (például európai strukturális alapok, Európai Stratégiai Beruházási Alap, Erasmus+, COSME, ágazati programok), valamint a nemzeti és regionális finanszírozások hogyan támogathatják a szakképzettség-fejlesztési stratégiákat. Ennek során figyelembe kell venni a nemzeti és regionális intelligens szakosodási stratégiákat;
- valamennyi releváns uniós és/vagy nemzeti szintű mennyiségi és minőségi információ kapcsolt, nyílt hozzáférésű adatformátumban való átadása8.

## Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek alapvető jellemzői

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek alapvető jellemzői a következők:

- A gazdasági ágazatok konkrét szakmái esetében a **szakoktatás és -képzés** megújítása (ha rendelkezésre áll, az ESCO9:), valamint
- A projekt időtartamának lejárta után és a szövetséget alkotó szervezetek/intézmények körén kívül is érvényesülő hatás. Elvárás, hogy a partnerség és a tevékenységek a projekt időtartama után is tovább folytatódjanak. A szakmai profilok esetén a szakoktatás- és képzés változásainak mérhetőeknek kell lenniük. Az eredményeknek és a megoldásoknak átvihetőknek, és nagyobb nyilvánosság számára hozzáférhetőknek kell lenniük. Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek eredményeit az uniós készségkörképben való felhasználás és közzététel céljából rendelkezésre kell bocsátani.

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségeknek be kell bizonyítaniuk valamennyi partner kötelezettségvállalását és hozzáadott értékét. A partnereknek a rendszerszintű és ágazati vonatkozású információkat a gazdasági ágazatukon belüli készségigényekre és képzési gyakorlatokra vonatkozó alapos ismeretekkel kell ötvözniük. A feladatok és a teljesítések megoszlásának jeleznie kell, hogy a partnerek szaktudása és a felelősségi körükbe tartozó tevékenységek megfelelően igazodnak egymáshoz. A partnereknek legalább nemzeti szinten reprezentatívnak kell lenniük az ágazatban, európai befolyással, valamint a szakmai készségek előrejelzése, illetve kínálata, a képzés vagy a képesítés kialakítása terén szaktudással vagy kompetenciával kell rendelkezniük.

Az **1. részben (A készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek)** a jövőbeli készségigények felmérését és meghatározását az ágazaton belüli munkaerőpiaci igényekre irányuló kutatásnak kell alátámasztania. A munkaerőpiac köz- és a magánszektorbeli szereplőit (például a munkaügyi minisztériumokat, a szociális partnereket, a képzési és oktatási szolgáltatókat, a munkaerőpiaci információkat gyűjtő szervezeteket, a vállalatokat, többek között a kkv-kat, a kereskedelmi kamarákat, a köz- és magánszektorbeli foglalkoztatási szolgálatokat, valamint nemzeti statisztikai hivatalokat) együttműködésre kell ösztönözni annak érdekében, hogy feltárják és előrejelezzék az ágazati szinten tartósan fennálló szakemberhiányt és strukturális munkaerőhiányt, és elő lehessen segíteni a munkaerő-kínálat és a munkaerő-kereslet közötti szakadék megszüntetését. Maximalizálni kell a szinergiákat más ágazati kezdeményezésekkel.

A **2. részben (A szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek)** a partnereknek a szakoktatás és -képzés megvalósítása, illetve a képesítési követelményeknek az a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozásán alapuló közös európai szakmai alapprofil (amennyiben rendelkezésre áll) alapján történő kialakítása során értelmezniük kell a szakmaspecifikus készségigényekre vonatkozó kutatási eredményeket. Adott esetben az európai ágazati szakképzettség-fejlesztési tanácsok készségekkel kapcsolatban összegyűjtött információira és az Európai Bizottság megbízásából az ágazati szakképzettség-fejlesztésre vonatkozóan már elkészített tanulmányokra kell hagyatkozniuk. Az uniós készségkörkép a készségekkel kapcsolatban szerteágazó információkkal, számos elemzéssel és tanulmánnyal szolgál a szakmákra (foglalkozásokra) és az ágazatokra vonatkozóan.

A szövetségnek ezután ezeket innovatív, tanulási eredményekre orientált szakképzési tantervekbe kell foglalnia (az ECVET alkalmazásával), amelyeknek tartalmazniuk kell munkaalapú tanulási időszakokat, és amelyeket minőségbiztosítási mechanizmusoknak kell alátámasztaniuk (az EQAVET-

tel összhangban). A szövetség partnereinek a pályázatban szemléltetniük kell, hogy milyen intézkedéseket fognak tenni az új vagy az adaptált szakképzési tanterv/ek formális elismerése (szakmai alapképzés), illetve tanúsítása (szakmai továbbképzés) tekintetében lefedett országokban és ágazatban, és hogy hogyan fogják bonyolítani az eljárásokat az uniós támogatás megszűnése után. A pályaorientációs szolgálatoknak, valamint a regionális, illetve helyi hatóságoknak „facilitátor" szerepét kell betölteniük a készségkereslet és a készségkínálat szakképzési tantervek megtervezésével való összehangolási folyamatának támogatása során, mégpedig annak érdekében, hogy a szakmai alapképzést nyújtó oktatási intézményeket, a fiatal tanulókat vagy a szüleiket a munkaerőpiacon nagyon keresett konkrét szakmákhoz lehessen vonzani. Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségeknek úgy kell elvégezniük a pályázatban leírt tevékenységeket, hogy azok maximális hatást fejtsenek ki egy-egy ágazaton belül egy – vagy több kapcsolódó – szakmára.

A **3. részben (A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek)** a partnereknek – az 1. és a 2. rész esetén vázoltakon felül – az összes tevékenységre kiterjedő, átfogó és stratégiai megközelítést kell kidolgozniuk. E stratégiai megközelítésnek egyértelműen az ágazat átfogó növekedési stratégiájához kell kapcsolódnia, annak érdekében, hogy támogassa az ágazatot a legsürgősebb kihívásainak kezelésében, valamint közép- és hosszú távú céljainak megvalósításában, adott esetben többek között a növekedés, az innováció, a versenyképesség és a foglalkoztatás terén. A szövetségeknek a munkájuk során figyelembe kell venniük és át kell gondolniuk az ágazatukat érintő uniós szintű fejleményeket és kiadványokat.

## Milyen szerepet töltenek be az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségben részt vevő szervezetek/intézmények?

**Pályázó/koordinátor:** a pályázatot az összes partner nevében benyújtó részt vevő szervezet/intézmény. A koordinátor teljes körű felelősséggel tartozik azért, hogy a projekt megvalósítására a megállapodással összhangban kerüljön sor. A következő koordinációs feladatokat látja el:

- képviseli a szövetséget, és a nevében eljár az Európai Bizottság előtt;
- pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
- a projektpartnerekkel együttműködve koordinálja a szövetséget.

**Teljes jogú partnerek**: az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetség megvalósításához tevékenyen hozzájáruló részt vevő szervezetek/intézmények. Minden teljes jogú partnernek meghatalmazást kell aláírnia, amelynek értelmében az aláíró fél elfogadja, hogy a projekt megvalósítása során a fentiekben felsorolt feladatokat a koordinátor lássa el a partnerség nevében. Ugyanez vonatkozik a partnerországok résztvevőire is.

**Társult partnerek (opcionális)**: Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségekben részt vehetnek olyan társult partnerek, amelyek hozzájárulnak az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek tevékenységeihez. Nem tartoznak szerződéses kötelezettségek hatálya alá, mivel nem részesülnek támogatásban. A projektben és a különböző munkacsomagokban való részvételüket és szerepüket egyértelműen ismertetni kell.

**Társult jogalanyok (opcionális)**: Olyan szervezetek, amelyek hozzájárulnak a projekt

célkitűzéseinek és tevékenységeinek a megvalósításához. A társult jogalanyokat meg kell nevezni a támogatás iránti kérelemben, és e jogalanyoknak eleget kell tenniük az e pályázati útmutató III. mellékletében (Fogalmak magyarázata) ismertetett követelményeknek.

## Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek elbírálásának szempontjai

Az Erasmus+ programból nyújtott támogatásra való jogosultsághoz az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek pályázatának a következő formális szempontoknak kell megfelelnie:

### 1. rész: A készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek

### Az 1. részhez tartozó támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| | Az alábbi szervezetek/intézmények a kapcsolt jogalanyaikkal együtt (ha vannak) jogosultak az 1. rész szerinti szövetségben való részvételre. E szervezetek/intézmények valamely programországban székhellyel rendelkező, állami vagy magánszektorbeli szervezetek/intézmények lehetnek (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát). |
| **Támogatható részt vevő szervezetek/ intézmények** | • európai és/vagy nemzeti szociális partnerek;<br>• munkaügyi minisztériumok vagy társult szervek (ügynökségek vagy tanácsok);<br>• állami vagy magánszektorbeli foglalkoztatási szolgálatok;<br>• munkaerőpiaci kutatóintézetek, nemzeti statisztikai hivatalok;<br>• állami vagy magánszektorbeli kis-, közép- vagy nagyvállalkozások (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• gazdaságfejlesztési ügynökségek;<br>• kereskedelmi, ipari vagy munkaügyi kamarák;<br>• munkáltatói vagy munkavállalói ágazati vagy szakmai szövetségek, kézműves kamarák;<br>• európai vagy nemzeti szintű ágazati ernyőszervezetek;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű képzési vagy oktatási szolgáltatók;<br>• ágazati kutatóintézetek;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadási és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szervek;<br>• az oktatásért és képzésért regionális és nemzeti szinten felelős hatóságok. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez a szervezet/intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény nevében. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségnek **legalább 12 programországra kell kiterjednie, és legalább 2 teljes jogú partnerrel kell rendelkeznie, melyek közül legalább 1 az ágazatot, és legalább 1 az oktatási és képzési szolgáltatókat képviseli**. A földrajzi lefedettség nemzeti szervezetek/intézmények és/vagy ernyőszervezetek10 vagy európai szociális partnerek részvételével biztosítható. A pályázat benyújtásakor igazolandó, hogy a szövetség európai szervezetekkel/intézményekkel vagy szociális partnerekkel le tud fedni egynél több országot. |
| **Támogatható ágazatok** | Valamennyi ágazat11, a 3. rész szerint támogatható hat ágazat kivételével. |
| **A projekt időtartama** | 2 vagy 3 év. A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot.<br>Kivételes esetekben az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetség fennállásának időtartama a kedvezményezett kérésére és a Végrehajtó Ügynökség beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A brüsszeli székhelyű Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak az ugyanazon év november 1-jén vagy december 1-jén, vagy következő év január 1-jén kezdődő projektekre **február 28-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk a pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

### Az 1. részhez kapcsolódó odaítélési szempontok

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A szakpolitikával fennálló kapcsolat: a pályázat hozzájárul az európai célkitűzések megvalósításához a készségek felmérésre és előrejelzése területén.<br>• Digitális készségek: a pályázat milyen mértékben irányozza elő a digitális készségek iránti igények felmérését. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• „Zöld” készségek: a pályázat milyen mértékben irányoz elő a körforgásos és környezetbarátabb gazdaságra való áttéréshez kapcsolódó készségkövetelményeket. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• Cél: a pályázat releváns a cselekvés célkitűzései szempontjából (lásd „Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek céljai és prioritásai” című szakaszt).<br>• Következetesség: a célkitűzések megbízható igényelemzésen alapulnak; egyértelműen meg vannak határozva, reálisak, továbbá a részt vevő szervezetek/intézmények és a cselekvés szempontjából releváns kérdésekkel foglalkoznak.<br>• Innováció: a pályázat figyelembe veszi a legkorszerűbb módszereket és technikákat, emellett projektspecifikus innovatív eredményekhez és megoldásokhoz vezet.<br>• Európai hozzáadott érték: a pályázat egyértelműen szemlélteti a projekt transznacionális jellegéből fakadó hozzáadott értéket. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 30 pont)** | • Következetesség: a pályázat összességében biztosítja a projekt célkitűzései, módszertana, tevékenységei és a javasolt költségvetés közötti összhangot. A pályázat megfelelő tevékenységek koherens és átfogó sorozatát mutatja be, a feltárt igények kielégítése és a várt eredmények elérése érdekében.<br>• Felépítés: a munkaprogram világos és érhető, és valamennyi szakaszra (az előkészítésre, a megvalósításra, a kiaknázásra, a monitoringra, az értékelésre és a terjesztésre) kiterjed.<br>• Irányítás: a pályázat határozott irányítási intézkedéseket irányoz elő. A határidők, a szervezés, a feladatok és a felelősségi körök megfelelően meg vannak határozva és reálisak. A pályázat minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel hozzá.<br>• Költségvetés: a költségvetés a sikerhez szükséges, megfelelő forrásokat irányoz elő, nincs sem túlbecsülve, sem alulbecsülve.<br>• Pénzügyi és minőség-ellenőrzés: az ellenőrzési intézkedések (folyamatos minőségértékelés, szakértői értékelés, összehasonlító teljesítményértékelési tevékenységek stb.) és a minőségi mutatók biztosítják, hogy a projekt megvalósítása kiváló színvonalú és költséghatékony legyen. A pályázat egyértelműen meghatározza a projektben rejlő kihívásokat/kockázatokat, és az ezeket enyhítő intézkedésekre megfelelően kitér. A pályázat a projekt szerves részeként szakértői felülvizsgálati eljárásokat irányoz elő. A szövetség munkaprogramja független külső minőségértékelést tartalmaz a projekt félidejében és végén. |

| | |
|---|---|
| **A projektet megvalósító munkacsoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 25 pont)** | • Összetétel: a partnerség összetétele összhangban van a projekt célkitűzéseivel, adott esetben a készségek meghatározása és előrejelzése, a készségkínálat, valamint általánosabban a készségekkel kapcsolatos szakpolitikai kérdések tekintetében előírt szaktudást és kompetenciákat tömöríti. Az európai és/vagy a nemzeti szociális partnerek részvétele, valamint az adott ágazatban felmerülő készségigények meghatározását és előrejelzését szolgáló szerepkör egyértelmű hozzárendelése kifejezetten releváns. A pályázat meggyőzően szemlélteti a partnerek érintett ágazaton belüli reprezentativitását és szaktudását az érintett ágazatban és európai szinten. A releváns partnereknek a szövetség programországain belüli lefedettségének és reprezentativitásának olyan mértékűnek kell lennie, hogy a szövetség erőteljes hatást fejthessen ki a szövetség több országában (például európai szintű ágazati szervezet/intézmény vagy európai szociális partnerek részvétele révén).<br>• Kötelezettségvállalás: a felelősségi körök és a feladatok megosztása egyértelmű, megfelelő, és szemlélteti, hogy valamennyi részt vevő szervezet/intézmény a saját szakértelmének és kapacitásainak megfelelő kötelezettségvállalással és tevékenyen járul hozzá a projekthez.<br>• Feladatok: a koordinátor magas színvonalon irányítja és koordinálja a transznacionális hálózatokat, és vezető szerepről tesz tanúbizonyságot egy összetett környezetben. Az egyéni feladatok kiosztása az egyes partnerek sajátos know-how-ja alapján történik.<br>• Együttműködés/csapatszellem: a pályázat hatékony mechanizmust javasol a megfelelő koordináció, a döntéshozatal, valamint a részt vevő szervezetek/intézmények, a résztvevők és bármely más releváns érdekelt fél közötti kommunikáció biztosítására. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)** | • Hasznosítás: a pályázat szemlélteti, hogy a partnerek és más érdekelt felek hogyan fogják felhasználni a szövetség eredményeit. A pályázat a projekt időtartama alatt és azt követően a hasznosítás mérésére szolgáló eszközöket határoz meg.<br>• Terjesztés: a pályázat egyértelmű tervet tartalmaz az eredmények terjesztésére vonatkozóan, továbbá tartalmazza azokat a megfelelő tevékenységeket, eszközöket és csatornákat, amelyek biztosítják, hogy munkaerőpiacon nagyon keresett foglalkozásokra vagy az új vállalkozások létrehozásának lehetőségére vonatkozó eredmények és előnyök ténylegesen eljussanak az érdekelt felekhez a projekt időtartama alatt és után; a politikai döntéshozókhoz, a pályaorientációs szakemberekhez, a vállalkozásokhoz és a tanköteles fiatal tanulókhoz; a pályázat feltünteti, hogy mely partnerek lesznek felelősek a terjesztésért, és szemlélteti a terjesztési tevékenységekkel kapcsolatos releváns tapasztalataikat.<br>• Hatás: a pályázat társadalmi és gazdasági relevanciáról és kihatásról tanúskodik. Valószínűsíthető, hogy hatására a partnerek sokkal jobban meg tudják valósítani a releváns képzési tevékenységeket európai viszonylatban. A pályázat továbbá helyénvaló intézkedéseket tartalmaz az előrehaladás nyomon követésére, valamint a (rövid és hosszú távú) hatás vizsgálatára.<br>• Nyílt hozzáférés12: Amennyiben releváns, a pályázat leírja, hogy a létrehozott segédanyagokat, dokumentumokat és médiatartalmakat hogyan teszik szabadon elérhetővé, és hogyan népszerűsítik azokat nyílt licencekkel, emellett nem tartalmaz aránytalan korlátozásokat.<br>• Fenntarthatóság: a pályázat megfelelő intézkedéseket és erőforrásokat tartalmaz annak biztosítására, hogy a szövetség által elért eredmények és előnyök fennmaradjanak a projekt időtartama alatt (azaz arra vonatkozóan, hogy a jövőbeli készségigényekre vonatkozó információk hogyan dolgozhatók fel az ágazatban képzés biztosításával és tantervek kialakításával). Ez alapulhat szakképzésen (2. rész) vagy más képzésen. A pályázat kifejti, hogy erre hogyan és milyen (uniós pénzeszközöktől eltérő) források felhasználásával kerül sor. |

A pályázatoknak legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Ezenfelül „A pályázat relevanciája” és „A projektet megvalósító munkacsoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategória esetében legalább 13, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategória esetében legalább 16, a „Hatás és terjesztés” kategória esetében pedig legalább 11 pontot el kell érniük.

## 2. rész: A szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek

## A 2. részhez tartozó támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/INTÉZMÉNYEK** | Az alábbi szervezetek/intézmények a kapcsolt jogalanyaikkal együtt (ha vannak) jogosultak a 2. rész szerinti szövetségben való részvételre. E szervezetek/intézmények valamely programországban székhellyel rendelkező, állami vagy magánszektorbeli szervezetek/intézmények lehetnek (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát).<br>• állami vagy magánszektorbeli szakképzési szolgáltatók, többek között szociális vállalkozások, különösen a tanulószerződéses gyakorlati képzést biztosító, valamint a közös képzést (kollaboratív képzést) biztosító szakképzési szolgáltatók;<br>• az ipart képviselő uniós vagy nemzeti szervezetek/intézmények, kis- és középvállalkozások, releváns ágazati szervezetek/intézmények;<br>• állami vagy magánszektorbeli szakképzési szolgáltatók hálózatai, valamint az azokat képviselő európai vagy nemzeti szervezetek;<br>• oktatást és képzést nyújtó regionális vagy nemzeti szintű hatóságok, valamint minisztériumok;<br>• a szociális partnereket, az iparágat, az ágazati szervezeteket, a szakmákat, valamint más oktatási és képzési érdekelt feleket, többek között az ifjúsági szervezeteket képviselő uniós vagy nemzeti szintű szervezetek vagy hálózatok;<br>• kereskedelmi, ipar-, kézműves vagy munkaügyi kamarák, valamint egyéb közvetítő testületek;<br>• ágazati szakképzettség-fejlesztési tanácsok;<br>• gazdaságfejlesztési ügynökségek, statisztikai szervek és kutatóintézetek;<br>• kulturális és/vagy kreatív testületek;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadási, tájékoztató szolgáltatást és foglalkoztatási szolgáltatást nyújtó szervezetek;<br>• akkreditációval, képesítésigazolással, elismeréssel vagy képesítéssel foglalkozó testületek („szabályozási feladatkörrel” rendelkező szervek). |
| **KI PÁLYÁZHAT?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez az intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény nevében. |
| **A RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/INTÉZMÉNYEK SZÁMA ÉS PROFILJA** | Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségnek **legalább 4 programországra** kell kiterjednie, és **legalább 8 teljes jogú partnerrel** kell rendelkeznie, melyek közül legalább 3 **vállalat, iparági vagy ágazati képviselő** (például kamara vagy szakmai szövetség), és legalább 3 **oktatási és képzési szolgáltató**. |
| **TÁMOGATHATÓ ÁGAZATOK** | Valamennyi ágazat13, a 3. rész szerint támogatható hat ágazat kivételével. |
| **A PROJEKT IDŐTARTAMA** | 2 vagy 3 év. A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot.<br>Kivételes esetekben az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetség fennállásának időtartama a kedvezményezett kérésére és a Végrehajtó Ügynökség beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. |
| **HOVÁ KELL BENYÚJTANI A PÁLYÁZATOT?** | A brüsszeli székhelyű Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez. |
| **MIKOR KELL BENYÚJTANI A PÁLYÁZATOT?** | A pályázóknak az ugyanazon év november 1-jén vagy december 1-jén, vagy következő év január 1-jén kezdődő projektekre **február 28-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk a pályázatukat. |
| **HOGYAN KELL PÁLYÁZNI?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

## A 2. részhez kapcsolódó odaítélési szempontok

A projektek elbírálása a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A PROJEKT RELEVANCIÁJA (MAXIMUM 25 PONT)** | • Az uniós szakpolitikával és kezdeményezésekkel fennálló kapcsolat: a pályázat figyelembe veszi a szakképzés területén kitűzött európai célokat, és hozzájárul azok megvalósításához; a pályázat figyelembe veszi a készségfejlesztésre vonatkozó meglévő uniós eszközöket és kezdeményezéseket, és hozzájárul azok ismertté tételéhez; adott esetben az európai ágazati szakképzettség-fejlesztési tanács munkájára támaszkodik.<br>• Szakképzési képviselet: az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségnek olyan partnerei vannak, amelyek megfelelően képviselik a szakképzés megtervezését és megvalósítását.<br>• Ágazati képviselet: az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségnek olyan partnerei vannak, amelyek megfelelően képviselik az érintett ágazatot.<br>• Digitális készségek: a pályázat milyen mértékben tartalmaz digitális készségeket egy vagy több, kapcsolódó szakmai profil képzési tartalmában. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• „Zöld” készségek: a pályázat milyen mértékben tartalmaz a körforgásos és környezetbarátabb gazdaságra való áttéréshez kapcsolódó készségeket egy vagy több, kapcsolódó szakmai profil képzési tartalmában. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• Cél: a pályázat releváns a cselekvés célkitűzései szempontjából (lásd „Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek céljai és prioritásai” című szakaszt).<br>• Következetesség: a célkitűzések megbízható igényelemzésen alapulnak; egyértelműen meg vannak határozva, reálisak, továbbá a részt vevő szervezetek/intézmények és a cselekvés szempontjából releváns kérdésekkel foglalkoznak.<br>• Innováció: a pályázat figyelembe veszi a legkorszerűbb módszereket és technikákat, emellett projektspecifikus innovatív eredményekhez és megoldásokhoz vezet.<br>• Európai hozzáadott érték: a pályázat egyértelműen szemlélteti a projekt transznacionális jellegéből fakadó hozzáadott értéket. |
| **A PROJEKTTERV ÉS A MEGVALÓSÍTÁS MINŐSÉGE (MAXIMUM 30 PONT)** | • Következetesség: a pályázat összességében biztosítja a projekt célkitűzései, módszertana, tevékenységei és a javasolt költségvetés közötti összhangot. A pályázat megfelelő tevékenységek koherens és átfogó sorozatát mutatja be, a feltárt igények kielégítése és a várt eredmények elérése érdekében.<br>• Felépítés: a munkaprogram világos és érhető, és valamennyi szakaszra (az előkészítésre, a megvalósításra, a kiaknázásra, a monitoringra, az értékelésre és a terjesztésre) kiterjed.<br>• Módszertan: a pályázat összhangban van készségekkel és a foglalkozásokkal kapcsolatos uniós jogi aktusokkal és eszközökkel, és felhasználja azokat, például a következőket: EKKR14, ECVET15, EQAVET16, Europass17, EURES18, Drop 'Pin19, ESCO20 stb. Amennyiben lehetséges, a pályázat figyelembe veszi és hasznosítja a korábbi releváns tevékenységeket (például a programországok, a tudományos és innovációs társulások és az EIT21, a korábbi és aktuális ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek22) kezdeményezéseit. A pályázat a tanulási eredményeken alapuló megközelítést, az ECVET kreditrendszert (tanulási eredmények egységeit) és az EQUAVET referenciakeretnek megfelelő minőségbiztosítási elveket alkalmazza.<br>• Irányítás: a pályázat határozott irányítási intézkedéseket irányoz elő. A határidők, a szervezés, a feladatok és a felelősségi körök megfelelően meg vannak határozva és reálisak. A pályázat minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel hozzá.<br>• Költségvetés: a költségvetés a sikerhez szükséges, megfelelő forrásokat irányoz elő, nincs sem túlbecsülve, sem alulbecsülve.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközökkel és elvekkel összhangban van.<br>• Pénzügyi és minőség-ellenőrzés: az ellenőrzési intézkedések (folyamatos minőségértékelés, szakértői értékelés, összehasonlító teljesítményértékelési tevékenységek stb.) és a minőségi mutatók biztosítják, hogy a projekt megvalósítása kiváló színvonalú és költséghatékony legyen. A pályázat egyértelműen meghatározza a projektben rejlő kihívásokat/kockázatokat, és az ezeket enyhítő intézkedésekre megfelelően kitér. A pályázat a projekt szerves részeként szakértői felülvizsgálati eljárásokat irányoz elő. A szövetség munkaprogramja független külső minőségértékelést tartalmaz a projekt félidejében és végén. |

| | |
|---|---|
| **A PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ MUNKACSOPORT ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK MINŐSÉGE (MAXIMUM 25 PONT)** | • Összetétel: a partnerség összetétele összhangban van a projekt célkitűzéseivel, adott esetben a tanterv, a képesítési követelmények kialakításában, a képzési követelmények kialakításában, valamint a képzési módszertanban és politikában előírt szaktudást és kompetenciákat tömöríti. A pályázat meggyőzően szemlélteti a partnerek érintett ágazaton belüli reprezentativitását és szaktudását az érintett ágazatban és európai szinten. A partnerek a rendszerszintű és ágazati vonatkozású információkat a gazdasági ágazatukon belüli készségigényekre és képzési gyakorlatokra vonatkozó alapos ismeretekkel ötvözik. A szövetség által lefedett országokban működő – a tanterv(ek) kidolgozására és a munkaalapú tanulás biztosítására egyértelműen megszerzett szerepkörrel rendelkező – európai szociális partnerek és/vagy nemzeti szociális partnerek részvétele kiemelten releváns. A releváns partnereknek a szövetség programországain belüli lefedettségének és reprezentativitásának olyan mértékűnek kell lennie, hogy a szövetség erőteljes hatást fejthessen ki a szövetség több országában (például európai szintű ágazati szervezet/intézmény vagy európai szociális partnerek részvétele révén). Ha a pályázat a szakképzés területén szabályozási feladatkörrel rendelkező szerveket is érint, kiemelten relevánsnak minősül.<br>• Kötelezettségvállalás: a felelősségi körök és a feladatok megosztása egyértelmű, megfelelő, és szemlélteti, hogy valamennyi részt vevő szervezet/intézmény a saját szakértelmének és kapacitásainak megfelelő kötelezettségvállalással és tevékenyen járul hozzá a projekthez.<br>• Feladatok: a koordinátor magas színvonalon irányítja és koordinálja a transznacionális hálózatokat, és vezető szerepről tesz tanúbizonyságot egy összetett környezetben. Az egyéni feladatok kiosztása az egyes partnerek sajátos know-how-ja alapján történik.<br>• Együttműködés/csapatszellem: a pályázat hatékony mechanizmust javasol a megfelelő koordináció, a döntéshozatal, valamint a részt vevő szervezetek/intézmények, a résztvevők és bármely más releváns érdekelt fél közötti kommunikáció biztosítására. |
| **HATÁS ÉS TERJESZTÉS (MAXIMUM 20 PONT)** | • Hasznosítás: a pályázat szemlélteti, hogy a partnerek és más érdekelt felek hogyan fogják felhasználni a szövetség eredményeit. A pályázat a projekt időtartama alatt és azt követően a hasznosítás mérésére szolgáló eszközöket határoz meg.<br>• Terjesztés: a pályázat egyértelmű tervet tartalmaz az eredmények terjesztésére vonatkozóan, továbbá tartalmazza azokat a megfelelő tevékenységeket és tevékenység-ütemezéseket, eszközöket és csatornákat, amelyek biztosítják, hogy munkaerőpiacon nagyon keresett foglalkozásokra vagy az új vállalkozások létrehozásának lehetőségére vonatkozó eredmények és előnyök ténylegesen eljussanak az érdekelt felekhez a projekt időtartama alatt és után; a politikai döntéshozókhoz, a pályaorientációs szakemberekhez, a vállalkozásokhoz és a tanköteles fiatal tanulókhoz; a pályázat feltünteti, hogy mely partnerek lesznek felelősek a terjesztésért, és szemlélteti a terjesztési tevékenységekkel kapcsolatos releváns tapasztalataikat.<br>• Hatás: a pályázat társadalmi és gazdasági relevanciáról és kihatásról tanúskodik. A pályázat tartalmazza azokat a partnereket, amelyek jelentős szerepet töltenek be az érintett ágazatban, többek között az oktatási és képzési ágazatban. A pályázat az előrehaladás mérésére és a várt (rövid és hosszú távú) hatás vizsgálatára szolgáló intézkedéseket, valamint célértékeket és mutatókat tartalmaz; ha a (különösen a képesítések terén) szabályozási feladatkörrel rendelkező szervek meggyőzően részt vesznek a képzési tartalom elismerésének vagy igazolásának biztosításában, a pályázat kiemelten releváns. Ha valamely európai szintű, akár a szociális partnereket, akár az érintett ágazatot képviselő ágazati ernyőszervezet teljes jogú partnernek minősül, a pályázat kiemelten releváns.<br>• Nyílt hozzáférés[23]: Amennyiben releváns, a pályázat leírja, hogy a létrehozott segédanyagokat, dokumentumokat és médiatartalmakat hogyan teszik szabadon elérhetővé, és hogyan népszerűsítik azokat nyílt licencekkel[24], és nem tartalmaz aránytalan korlátozásokat;<br>• Fenntarthatóság: a pályázat kifejti, hogy a nemzeti és regionális szintű megvalósításra vonatkozó cselekvési terv kidolgozása hogyan fog történni. A pályázat megfelelő intézkedéseket tartalmaz, valamint megnevezi azokat az (európai, nemzeti és magánszektorbeli) pénzügyi forrásokat, amelyekkel biztosítható, hogy a szövetség által elért eredmények és előnyök hosszú távon fenntarthatóak legyenek. |

A pályázatoknak legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Ezenfelül „A pályázat relevanciája” és „A projektet megvalósító munkacsoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategória esetében legalább 13, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategória esetében legalább 16, a „Hatás és terjesztés” kategória esetében pedig legalább 11 pontot el kell érniük.

## 3. rész: A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek

## A 3. részhez tartozó támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| **TÁMOGATHATÓ RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/INTÉZMÉNYEK** | Az alábbi szervezetek/intézmények a kapcsolt jogalanyaikkal együtt (ha vannak) jogosultak a 3. rész szerinti szövetségben való részvételre. E szervezetek/intézmények valamely programországban székhellyel rendelkező, állami vagy magánszektorbeli szervezetek/intézmények lehetnek (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát).<br>• a kiválasztott ágazatokban tevékenykedő állami vagy magánvállalkozások, különösen a tanulószerződéses gyakorlati képzést biztosító, valamint a közös képzést (kollaboratív képzést) biztosító szakképzési szolgáltatók;<br>• az ipart képviselő uniós vagy nemzeti szervezetek, kis- és középvállalkozások, releváns ágazati szervezetek;<br>• állami vagy magánszektorbeli oktatási vagy képzési szolgáltatók, ideértve a képzési központokat és a felsőoktatási intézményeket is;<br>• állami vagy magánszektorbeli oktatási vagy képzési szolgáltatók hálózatai, valamint az azokat képviselő európai vagy nemzeti szervezetek;<br>• az oktatásért és képzésért, illetve a foglalkoztatásért felelős regionális vagy nemzeti szintű hatóságok, valamint a kapcsolódó minisztériumok;<br>• a szociális partnereket, az iparágat, az ágazati szervezeteket, a szakmákat, valamint más oktatási és képzési érdekelt feleket, többek között az ifjúsági szervezeteket képviselő uniós vagy nemzeti szintű szervezetek vagy hálózatok;<br>• kereskedelmi, ipar- vagy munkaügyi kamarák, valamint egyéb releváns, ágazati szintű közvetítő testületek;<br>• ágazati szakképzettség-fejlesztési tanácsok;<br>• gazdaságfejlesztési ügynökségek, statisztikai szervek és kutatóintézetek;<br>• pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadási, tájékoztató szolgáltatást és foglalkoztatási szolgáltatást nyújtó szervezetek;<br>• akkreditációval, képesítésigazolással, elismeréssel vagy képesítéssel foglalkozó testületek („szabályozási feladatkörrel” rendelkező szervek).<br>• a megfelelő hatóságokat regionális és nemzeti szinten képviselő szervek. |
| **KI PÁLYÁZHAT?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez a szervezet/intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény nevében. |
| **A RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/INTÉZMÉNYEK SZÁMA ÉS PROFILJA** | Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségnek **legalább 8 programországra** kell kiterjednie, és **legalább 12 teljes jogú partnerrel** kell rendelkeznie, melyek közül legalább 5 **vállalat, iparági vagy ágazati képviselő** (például kamara, szakszervezet vagy szakmai szövetség), és legalább 5 **oktatási és képzési szolgáltató**. |
| **TÁMOGATHATÓ ÁGAZATOK** | 1. Additív gyártás<br>2. Építőipar<br>3. Tengerhajózás<br>4. Papíralapú értéklánc<br>5. Megújuló energia és környezetbarát technológiák<br>6. Acélipar |
| **A PROJEKT IDŐTARTAMA** | 4 év.<br>Kivételes esetekben az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetség fennállásának időtartama a kedvezményezett kérésére és a Végrehajtó Ügynökség beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. |
| **HOVÁ KELL BENYÚJTANI A PÁLYÁZATOT?** | A brüsszeli székhelyű Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez. |
| **MIKOR KELL BENYÚJTANI A PÁLYÁZATOT?** | A pályázóknak az ugyanazon év november 1-jén vagy december 1-jén, vagy következő év január 1-jén kezdődő projektekre **február 28-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk a pályázatukat. |
| **HOGYAN KELL PÁLYÁZNI?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |

## A 3. rész szerinti projektekben ágazatonként figyelembe veendő további információk

A 3. RÉSZ (A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) vonatkozásában az alábbi információkat kell figyelembe venni az egyes ágazatok tekintetében:

| | |
|---|---|
| **Additív gyártás** | [25]<br>A szövetségnek legalább a következő területeket kell lefednie:<br>1. 3D nyomtatás, tintasugaras nyomtatási technológiák, fotopolimerizáció, porágy-fúzió, anyagsajtolás, irányított energiadepozíció.<br>2. Az ipari modernizációra (például a fröccsöntésre, a forgácsoló megmunkálásra, a formázásra és az összeeresztésre) való áttérés szakaszában lévő hagyományos feldolgozó iparágak.<br>3. Kreatív iparágak, például ipari és grafikai tervezés, szoftverfejlesztés, 3D kiadványszerkesztés.<br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő bizonyítékokkal, többek között az alábbiak szerinti intézkedésekkel és iránymutatásokkal:<br>• „Erősebb európai ipart a növekedés és a gazdasági fellendülés érdekében” című 2012. évi közlemény[26]<br>• A Kutatási és Innovációs Főigazgatóság additív gyártásról készített 2014. évi jelentése[27]<br>• Az „európai ipar »reneszánszáért«” című 2014. évi közlemény[28]<br>• Az EGSZB 2015. évi saját kezdeményezésű véleménye a 3D nyomtatásról[29]<br>• Az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságának (ITRE) 2015. évi tanulmánya a 3D nyomtatásról[30]<br>• A H2020 FoF-05-2016 számú, 2016. évi pályázati felhívás[31]<br>• Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek Erasmus+ által finanszírozott projektjei: a 3DPrism[32] és a Metals[33], valamint az Erasmus+ szerinti egyéb együttműködési projektek[34].<br>• „Az európai ipar digitalizálása” című 2016. évi közlemény[35]<br>• A digitális egységes piaci stratégia végrehajtásának 2017. évi félidős értékelése[36] |
| **Építőipar** | [37]<br>A szövetségnek legalább a következő területeket kell lefednie:<br>1. energiahatékonyság;<br>2. digitalizáció;<br>3. körforgásos gazdaság, a biotermékeket és a másodlagos újrahasznosított termékeket is beleértve.<br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő kezdeményezésekkel és bizonyítékokkal, többek között az alábbiak szerinti intézkedésekkel és iránymutatásokkal:<br>• Az ágazat versenyképességi stratégiája[38] –„Az uniós építőipar és az abban működő vállalkozások fenntartható versenyképességi stratégiája” című közlemény[39]<br>• Az **Építőipari Ágazat Európai Megfigyelőközpontja** által ismertetett piaci és szakpolitikai fejlemények[40]<br>• A „Tiszta energia minden európainak” című közlemény[41] és annak 1. melléklete („A tiszta energia épületekben történő hasznosításának felgyorsítása”)[42]<br>• A BUILD UP elnevezésű, készségekre vonatkozó kezdeményezés[43] eredményei |
| **Tengerhajózás** | A szövetségnek legalább az alábbi területeket kell lefednie:<br>1. tengerészek;<br>2. parti dolgozók (például hajózási társaságok munkatársai).<br>A kikötői, a halászati és a belvízi hajózási ágazat nem tartozik a tevékenységi körébe.<br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő kezdeményezésekkel és bizonyítékokkal, többek között az alábbiak szerinti intézkedésekkel és iránymutatásokkal:<br>• A folyamatban lévő, SKILLFUL elnevezésű kutatási projekt[44]<br>• A Vasco da Gama projekt[45]<br>• A KNOW-ME projekt [46]<br>• A HORIZON projekt[47] |
| **Papíralapú értéklánc** | A szövetségnek legalább a következő területeket kell lefednie:<br>1. hagyományos ágazatok, többek között a cellulóz- és papírgyártás, valamint a kapcsolódó műveletek;<br>2. Kialakulóban lévő ágazatok, például az innovatív eljárások, a biofinomítók, a biotermékek ágazata.<br><br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő kezdeményezésekkel és bizonyítékokkal, többek között az alábbiak szerinti intézkedésekkel és iránymutatásokkal:<br>• Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve, COM 2011/112[48];<br>• Unfold the future, CEPI, 2011, 2016[49]" target="_blank">HTTP://WWW.UNFOLDTHEFUTURE.EU/;<br>• A Blueprint for the EU Forest-based Industries (Az erdőkre épülő iparágakra vonatkozó terv), SWD (2013) 343[50];<br>• A CEPI és az IndustriAll „Future Skills for the Paper Industry” (A papíripari ágazat jövőben szükséges készségei) című közös tanulmánya[51] |
| **Megújuló energia és környezetbarát technológiák** | A szövetségnek legalább a megújuló villamos energia, a hőtechnika, a közlekedési és energetikai infrastruktúra területéből legalább a következőket kell lefednie:<br>1. lakossági hőtechnika és villamos energia (kis szélturbina, tetőre szerelt és épületekbe beépített fényelemek, biomassza-tüzelésű kazánok és megújulóenergia-alapú kogeneráció, naphőenergia, hőszivattyúk és lakossági hűtéstechnika, felhasználóoldali válasz, tárolás és mikrohálózat);<br>2. ipari és kereskedelmi hőtechnika és villamos energia (szélerőműparkok, fotovoltaikus parkok, napenergia-koncentrálás, nagy és kisléptékű vízenergia, geotermikus energia, naphőenergia hőtechnikához, hőszivattyúkhoz, termikus hálózatokhoz).<br>3. hulladék, bioüzemanyagok és biomassza (biogáz, fejlett bioüzemanyagok, szilárd biomassza és (folyadék, gáz halmazállapotú) biomassza-üzemanyagok, valamint más, megújuló, alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, megújuló települési hulladék).<br>4. óceáni és nyílt tengeri megújuló energia;<br>5. energetikai rendszerek integrációja és fejlesztése (villamosenergia-hálózat, rugalmasság és tárolás; integráció, elektromos közlekedés és karbonszegény közlekedési/szállítási rendszer).<br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő kezdeményezésekkel és bizonyítékokkal, többek között az alábbiak szerinti intézkedésekkel és iránymutatásokkal:<br>• A „Tiszta energia minden európainak” elnevezésű csomag [52]<br>• Az energiaunióra vonatkozó keretstratégia[53]<br>• Az uniós hőtechnikai stratégia[54]<br>• A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram biztonságos, tiszta és versenyképes energiával kapcsolatos területe, a 2014–2015-ös és a 2016–2017-es időszakra vonatkozó munkaprogram[55]<br>• Az uniós megújulóenergia-irányelv[56] és az átdolgozása[57]<br>• Az uniós energiahatékonysági irányelv [58] és a módosítása[59]<br>• Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv[60] és a módosítása[61]<br>• A tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsításáról szóló bizottsági közlemény[62]<br>• Az alacsony kibocsátású mobilitás európai stratégiájáról szóló bizottsági közlemény[63]<br>• Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás[64]<br>• A BUILD UP elnevezésű, készségekre vonatkozó kezdeményezés[65] |
| **Acélipar** | [66]<br>A szövetségnek legalább az alábbi területeket kell lefednie:<br>1. acélgyártási technológiák (bázikus oxigénes konverter és elektromos ívkemence alkalmazásával);<br>2. alacsony szén-dioxid-kibocsátású acélgyártáshoz kapcsolódó innovatív technológiák (például a szén-dioxid-kibocsátás közvetlen elkerülése hidrogén, villamos energia felhasználásával, szén-dioxid-leválasztással és -tárolással vagy anélkül végzett folyamatintegrálás, a szén-dioxid-leválasztás hasznosítása);<br>3. az informatikai jártassághoz és az Ipar 4.0-hoz kapcsolódó innovatív technológiák (például digitalizáció, adatgazdálkodás, jól időzített termelés, 3D alkalmazások).<br>A komplementaritás és a szinergiák biztosítása érdekében a tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük az ágazatra vonatkozó, meglévő bizonyítékokkal, valamint a következő dokumentumokban foglalt iránymutatásokkal:<br>• COM(2013) 407 („Cselekvési terv a versenyképes és fenntartható európai acélipar érdekében”)[67]<br>• COM(2016) 155 („Acélipar: a fenntartható foglalkoztatás és növekedés megőrzése Európában”)[68]<br>• 651/2014/EU BIZOTTSÁGI RENDELET: az acélipar fogalommeghatározása[69]<br>• Az Európai Bizottság jelentése – The future of European Steel – Innovation and sustainability in a competitive world and EU circular economy (Az európai acélipar jövője – Innováció és fenntarthatóság egy versenyképes világgazdaságban és körforgásos uniós gazdaságban)[70]<br>• A Szén- és Acélipari Kutatási Alapból (RFCS) támogatott projektek 2015. és 2016. évi áttekintése[71]<br>• „A Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programja” szerinti pályázati felhívások[72]<br>• A H2020 LEIT-NMBP számú, a fenntartható feldolgozóiparra (SPIRE) vonatkozó pályázati felhívások[73] |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

## A 3. részhez kapcsolódó odaítélési szempontok

A projektek elbírálása a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A PROJEKT RELEVANCIÁJA (MAXIMUM 25 PONT)** | • Az uniós szakpolitikával és kezdeményezésekkel fennálló kapcsolat: a pályázat figyelembe veszi a szakképzés területén kitűzött európai célokat, és hozzájárul azok megvalósításához; figyelembe veszi a készségfejlesztésre vonatkozó meglévő uniós eszközöket és kezdeményezéseket, és hozzájárul azok ismertté tételéhez; adott esetben az európai ágazati szakképzettség-fejlesztési tanács munkájára támaszkodik.<br>• Az oktatás képviselete: a szövetségnek olyan partnerei vannak, amelyek megfelelően képviselik az oktatási szolgáltatókat.<br>• Ágazati képviselet: a szövetségnek olyan partnerei vannak, amelyek megfelelően képviselik az érintett ágazatot.<br>• Digitális készségek és kulcsfontosságú alaptechnológiák: a pályázat milyen mértékben tartalmazza ezeket a digitális készségeket egy vagy több, kapcsolódó szakmai profil képzési tartalmában. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• „Zöld" és „kék" készségek: a pályázat milyen mértékben tartalmaz a körforgásos és környezetbarátabb gazdaságra való áttéréshez kapcsolódó készségeket egyrészt a készségigények vonatkozásában, másrészt egy vagy több, kapcsolódó szakmai profil képzési tartalma vonatkozásában. Az e szempontot tartalmazó pályázatok kiemelten relevánsnak minősülnek.<br>• Cél: a pályázat releváns a cselekvés 2. szakaszban ismertetett célkitűzései, témakörei és tevékenységei szempontjából. A pályázat hozzájárul a megfelelő érdekelt felek közötti hálózatok és együttműködési eszközök kialakításához, annak érdekében, hogy az oktatás igazodjon az ágazat újonnan felmerülő igényeihez.<br>• Következetesség: a célkitűzések megbízható igényelemzésen alapulnak; egyértelműen meg vannak határozva, reálisak, továbbá a részt vevő szervezetek/intézmények és a cselekvés szempontjából releváns kérdésekkel foglalkoznak.<br>• Innováció: a pályázat figyelembe veszi a legkorszerűbb módszereket és technikákat, emellett projektspecifikus innovatív eredményekhez és megoldásokhoz vezet.<br>• Európai hozzáadott érték: a pályázat egyértelműen szemlélteti a projekt transznacionális jellegéből fakadó hozzáadott értéket. |
| **A PROJEKTTERV ÉS A MEGVALÓSÍTÁS MINŐSÉGE (MAXIMUM 30 PONT)** | • Következetesség: a pályázat összességében biztosítja a projekt célkitűzései, módszertana, tevékenységei és a javasolt költségvetés közötti összhangot. A pályázat megfelelő tevékenységek koherens és átfogó sorozatát mutatja be, a feltárt igények kielégítése és a várt eredmények elérése érdekében.<br>• Felépítés: a munkaprogram világos és érhető, és valamennyi szakaszra (az előkészítésre, a megvalósításra, a kiaknázásra, a monitoringra, az értékelésre és a terjesztésre) kiterjed.<br>• Módszertan: a pályázat összhangban van készségekkel és a foglalkozásokkal kapcsolatos uniós jogi aktusokkal és eszközökkel, és felhasználja azokat, például a következőket: EKKR[74], ECVET[75], EQAVET[76], Europass[77], EURES[78], Drop 'Pin[79], ESCO[80] stb. Amennyiben lehetséges, a pályázat figyelembe veszi és hasznosítja a korábbi releváns tevékenységeket (például a programországok, a tudományos és innovációs társulások és az EIT[81], a korábbi és aktuális ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek[82]) kezdeményezéseit. A pályázat a tanulási eredményeken alapuló megközelítést, az ECVET kreditrendszert (tanulási eredmények egységeit) és az EQUAVET referenciakeretnek megfelelő minőségbiztosítási elveket alkalmazza.<br>• Irányítás: a pályázat határozott irányítási intézkedéseket irányoz elő. A határidők, a szervezés, a feladatok és a felelősségi körök megfelelően meg vannak határozva és reálisak. A pályázat minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel hozzá.<br>• Költségvetés: a költségvetés a sikerhez szükséges, megfelelő forrásokat irányoz elő, nincs sem túlbecsülve, sem alulbecsülve.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközökkel és elvekkel összhangban van.<br>• Pénzügyi és minőség-ellenőrzés: az ellenőrzési intézkedések (folyamatos minőségértékelés, szakértői értékelés, összehasonlító teljesítményértékelési tevékenységek stb.) és a minőségi mutatók biztosítják, hogy a projekt megvalósítása kiváló színvonalú és költséghatékony legyen. A pályázat egyértelműen meghatározza a projektben rejlő kihívásokat/kockázatokat, és az ezeket enyhítő intézkedésekre megfelelően kitér. A pályázat a projekt szerves részeként szakértői felülvizsgálati eljárásokat irányoz elő. A szövetség munkaprogramja független külső minőségértékelést tartalmaz a projekt félidejében és végén. |
| **A PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ MUNKACSOPORT ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK MINŐSÉGE (MAXIMUM 25 PONT)** | • Összetétel: a partnerség összetétele összhangban van a projekt célkitűzéseivel, adott esetben a készségek meghatározása és előrejelzése, a készségkínálat, a tantervek kialakítása, a képesítési követelmények kialakítása, a képzési módszertan és a képzési politika tekintetében előírt szaktudást és kompetenciákat tömöríti. A partnerek a rendszerszintű és ágazati vonatkozású információkat a gazdasági ágazatukon belüli készségigényekre és képzési gyakorlatokra vonatkozó alapos ismeretekkel ötvözik. A szövetség biztosítja az ágazat egészének megfelelő reprezentativitását: a pályázat meggyőzően szemlélteti a partnerek érintett ágazaton belüli reprezentativitását és szaktudását az érintett ágazatban és európai szinten. A szövetség által lefedett országokon belüli európai szociális partnerek és/vagy nemzeti szociális partnerek részvétele kiemelten releváns. A releváns partnereknek a szövetség programországain belüli földrajzi lefedettségének és reprezentativitásának olyan mértékűnek kell lennie, hogy a szövetség a lefedett országokban kifejezetten képes legyen a projekt megvalósítására (például európai szintű ágazati szervezet/intézmény vagy európai szociális partnerek részvétele révén). Ha a pályázat az oktatás és képzés területén szabályozási feladatkörrel rendelkező szerveket is érint, kiemelten relevánsnak minősül.<br>• Kötelezettségvállalás: a felelősségi körök és a feladatok megosztása egyértelmű, megfelelő, és szemlélteti, hogy valamennyi részt vevő szervezet/intézmény a saját szakértelmének és kapacitásainak megfelelő kötelezettségvállalással és tevékenyen járul hozzá a projekthez.<br>• Feladatok: a koordinátor magas színvonalon irányítja és koordinálja a transznacionális hálózatokat, és vezető szerepről tesz tanúbizonyságot egy összetett környezetben. Az egyéni feladatok kiosztása az egyes partnerek sajátos know-how-ja alapján történik.<br>• Együttműködés/csapatszellem: a pályázat hatékony mechanizmust javasol a megfelelő koordináció, a döntéshozatal, valamint a részt vevő szervezetek/intézmények, a résztvevők és bármely más releváns érdekelt fél közötti kommunikáció biztosítására. |
| **HATÁS ÉS TERJESZTÉS (MAXIMUM 20 PONT)** | • Hasznosítás: a pályázat szemlélteti, hogy a szövetség eredményeit hogyan valósítják meg a partnerországokban.<br>• Terjesztés: a pályázat egyértelmű tervet tartalmaz az eredmények terjesztésére vonatkozóan, továbbá tartalmazza azokat a megfelelő tevékenységeket és tevékenység-ütemezést, eszközöket és csatornákat, amelyek biztosítják, hogy munkaerőpiacon nagyon keresett foglalkozásokra vagy az új vállalkozások létrehozásának lehetőségére vonatkozó eredmények és előnyök ténylegesen eljussanak az érdekelt felekhez a projekt időtartama alatt és után; a pályázat részletezi, hogy a bevált gyakorlatra vonatkozó konkrét példák hogyan kerülnek meghatározásra; a politikai döntéshozókhoz, a pályaorientációs szakemberekhez, a vállalkozásokhoz és a tanköteles fiatal tanulókhoz; a pályázat feltünteti, hogy mely partnerek lesznek felelősek a terjesztésért, és szemlélteti a terjesztési tevékenységekkel kapcsolatos releváns tapasztalataikat.<br>• Hatás: a pályázat társadalmi és gazdasági relevanciáról és kihatásról tanúskodik. A pályázat tartalmazza azokat a partnereket, amelyek jelentős szerepet töltenek be az érintett ágazatban, többek között az oktatási és képzési ágazatban. A pályázat az előrehaladás mérésére és a várt (rövid és hosszú távú) hatás vizsgálatára szolgáló intézkedéseket, valamint célértékeket és mutatókat tartalmaz. A pályázatban szerepelnek azok a (különösen a képesítések terén) szabályozási feladatkörökkel rendelkező szervek, amelyek tevékenyen részt vesznek a pályázat képzési tartalma elismerésének vagy igazolásának biztosításában. Ha valamely európai szintű, akár a szociális partnereket, akár az érintett ágazatot képviselő ágazati ernyőszervezet teljes jogú partnernek minősül, a pályázat kiemelten relevánsnak tekintendő.<br>• Nyílt hozzáférés: amennyiben releváns, a pályázat leírja, hogy a létrehozott segédanyagokat, dokumentumokat és médiatartalmakat hogyan teszik szabadon elérhetővé, és hogyan népszerűsítik azokat nyílt licencekkel, emellett nem tartalmaz aránytalan korlátozásokat.<br>• Fenntarthatóság: a pályázat kifejti, hogy a nemzeti és regionális szintű megvalósításra vonatkozó cselekvési terv kidolgozása hogyan fog történni. A pályázat megfelelő intézkedéseket tartalmaz, valamint megnevezi azokat az (európai, nemzeti és magánszektorbeli) pénzügyi forrásokat, amelyekkel biztosítható, hogy a szövetség által elért eredmények és előnyök hosszú távon fenntarthatóak legyenek. |

A pályázatoknak legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Ezenfelül „A pályázat relevanciája" és „A projektet megvalósító munkacsoport és az együttműködési megállapodások minősége" kategória esetében legalább 13, „A projektterv és a megvalósítás minősége" kategória esetében legalább 16, a „Hatás és terjesztés" kategória esetében pedig legalább 11 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

A minőségbiztosítás elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a szövetségek sikeres eredményeket mutassanak fel, és magukon a partnerszervezeteken/-intézményeken jóval túlmutató hatást fejtsenek ki. A szövetségek várhatóan olyan eredményeket fognak elérni, amelyek széles körben terjeszthetőek az érintett gazdasági ágazatban. A szövetségeknek ezért megbízható minőségirányítási rendszert kell rendelkezésre bocsátaniuk.

A szövetségeknek emellett szakértői felülvizsgálati eljárásokat kell bevezetniük a projekt szerves részeként. A szövetségek munkaprogramjának ezért a projekt félidejében és végén végrehajtandó, független, külső minőségértékelést kell tartalmaznia, amelyet a projektre vonatkozó eredményjelentéssel, illetve zárójelentéssel együtt kell benyújtani. A részt vevő szervezeteknek/intézményeknek az eredményjelentésükben szemléltetniük kell a félidős minőségértékelés ajánlásából fakadó utánkövetési intézkedéseket.

Minden szövetségnek célzott terjesztési tevékenységeket kell végezniük, mégpedig pályaorientációt biztosító szervezetek/intézmények/testületek közreműködésével. A szövetségeknek a következőkre kiterjedő, átfogó terjesztési tervet kell átadniuk:

- az érdekelt felek, a politikai döntéshozók, a pályaorientációs szakemberek, a vállalkozások és a tanköteles fiatal tanulók megszólítását célzó, aktív terjesztési stratégia, amely kitér a munkaerőpiacon nagyon keresett foglalkozásokra vagy az új vállalkozások létrehozásának lehetőségeire;
- az eredményeknek az ágazat egészén belüli általános érvényesítése;
- a szövetség eredményeinek nyílt licenceken keresztüli elérhetővé tétele.

A terjesztési tervnek egyértelműen ki kell fejtenie, hogy a tervezett projekteredmények terjesztése hogyan fog történni, ideértve a célértékek, a célkitűzések, az alkalmazandó eszközök és a megfelelő ütemezés meghatározását is. A pályázatoknak azt is fel kell tüntetniük, hogy melyik partner felel a terjesztésért, és szemléltetniük kell a terjesztési tevékenységek tekintetében szerzett releváns tapasztalataikat. A kiválasztott projektek esetében rövid, közzétehető összefoglalót kell készíteni a program terjesztésére szolgáló eszközben a projekt végén közzéteendő projekttevékenységekről.

Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek új keletű és ambiciózus cselekvést jelentenek; külön nyomon követés tárgyát képezik, amely valamennyi résztvevő és érdekelt fél részéről aktív részvételt követel meg. Az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségeknek elő kell irányozniuk az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség és az Európai Bizottság által szervezett üléseken és rendezvényeken való részvételt. Évente legalább 3 ülésre vonatkozó költségvetést kell tervezni.

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályoknak megfelelően kell megtervezni (euróban):

**Az 1. részre (A készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) odaítélt uniós hozzájárulás maximális összege (2 évre): 330 000 EUR**
**Az 1. részre (A készségigények felmérésére létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) odaítélt uniós hozzájárulás maximális összege (3 évre): 500 000 EUR**
**A 2. részre (A szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) odaítélt uniós hozzájárulás maximális összege (2 évre): 700 000 EUR**
**A 2. részre (A szakoktatás és -képzés megtervezésére és megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) odaítélt uniós hozzájárulás maximális összege (3 évre): 1 000 000 EUR**
**A 3. részre (A készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés új stratégiai megközelítésének (tervének) megvalósítására létrehozott ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek) odaítélt uniós hozzájárulás maximális összege (4 évre): 4 000 000 EUR**

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| Megvalósítási támogatás | Hozzájárulás a projekt megvalósításához közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez: projektmenedzsment, projekttalálkozók, szellemi termékek (például tantervek, pedagógiai segédanyagok, nyitott oktatási segédanyagok, it-eszközök, elemzések, tanulmányok stb.), terjesztés, események és konferenciákon való részvétel, utazás stb.<br><br>Az uniós hozzájárulás kiszámításának alapja a napok száma és az egyes országok részt vevő munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak profilja. | Egységköltség-hozzájárulás | B3.1 /részt vevő vezető/projekttel töltött munkanap<br><br>B3.2 /részt vevő kutató/tanár/oktató/projekttel töltött munkanap<br><br>B3.3 /részt vevő technikus/projekttel töltött munkanap<br><br>B3.4 /részt vevő adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap | Feltétel: a pályázóknak meg kell indokolniuk a pályázatban leírt tevékenységek megvalósításával és a pályázatban leírt eredményekkel kapcsolatosan szükségessé váló források típusát és mértékét. Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi termék minősülhet finanszírozásra jogosultnak e támogatási célú finanszírozás keretében. |

## A. táblázat – A projekt megvalósítása (összegek euróban/nap) programországonként

Az összegek a következőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, valamint b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/ kutató/ Ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B3.1 | B3.2 | B3.3 | B3.4 |
| **Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia** | 353 | 289 | 228 | 189 |
| **Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland** | 336 | 257 | 194 | 157 |
| **Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia** | 197 | 164 | 122 | 93 |
| **Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország** | 106 | 88 | 66 | 47 |

1.http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848
2.http://www.ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223
3.Ezt az ágazati készségekre vonatkozó információk készségkörképbe való felvételére vonatkozó gyakorlati keretről készült Cedefop-dokumentum segítségével kell elvégezni: http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en
4.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=HU
5.A MOOC az interneten keresztüli korlátlan részvételt és nyílt hozzáférést célzó virtuális szabadegyetem. A hagyományos tanfolyami anyagokon, például megfilmesített előadásokon, olvasmányokon és problémacsoportokon felül számos virtuális szabadegyetem biztosít interaktív felhasználói fórumokat a diákok, a tanárok és a pedagógiai asszisztensek közötti közösségi interakció támogatására.
6.Lásd a középtávon megvalósítandó 2. eredményt a 2015. évi rigai következtetésekben: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf
7.Például a Lakossági Digitális Kompetenciakeret, a vállalkozói kompetenciák referenciakerete és az európai e-jártassági keretrendszer (e-CF).
8.Ezt az ágazati készségekre vonatkozó információk készségkörképbe való felvételére vonatkozó gyakorlati keretről készült Cedefop-dokumentum segítségével kell elvégezni. http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en
9.https://ec.europa.eu/esco/home
10.Az európai ernyőszervezet több (gyakran egymással kapcsolatban álló, ágazatspecifikus) nemzeti

tagszervezet szövetsége, amely koordinálja a nemzeti tagszervezetek tevékenységét, közös célt támogat, és európai szinten védi a közös érdekeiket.
11.Ahogyan azokat az Eurostat NACE elnevezésű rendszere – az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere – meghatározza.
12.A kedvezményezettnek az Erasmus+ program szerinti támogatással létrehozott valamennyi oktatási segédanyagot díjmentesen és nyílt licenc mellett kell közzétennie.
13.Azokat az Eurostat NACE elnevezésű rendszere – az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere – határozza meg.
14.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
15.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
16.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
17.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241
18.https://ec.europa.eu/eures/public/homepage
19.https://ec.europa.eu/eures/public/hu/opportunities
20.https://ec.europa.eu/esco/portal/home
21.https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
22.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances
23.A kedvezményezettnek az Erasmus+ program szerinti támogatással létrehozott valamennyi oktatási segédanyagot díjmentesen és nyílt licenc mellett kell közzétennie.
24.Egy-egy mű tulajdonosa ily módon biztosít mindenki számára engedélyt a forrás felhasználására és adaptálására. Minden egyes forráshoz kapcsolódik licenc. A nyílt licenc nem szerzői jogok vagy szellemitulajdon-jogok és a haszon átruházását jelenti.
25.Az additív gyártási ágazat különféle alkalmazásokra szánt fogyasztási cikkek és iparcikkek gyártásához kapcsolódik, magában foglalja többek között az eredetiberendezés-gyártókat és az anyagbeszállítókat. Ez az ágazat különféle gazdasági tevékenységeket folytató (például ipari gépeket gyártó, légiközlekedési, egészségügyi, szerszámgyártó, fémgyártó, elektronikai) vállalatokat foglal magában.
26.http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/EN/1-2012-582-EN-F1-1.Pdf
27.https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6aeec19c-265f-11e7-ab65-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-30968908
28.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52014DC0014
29.http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.32834
30.http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563445/IPOL_STU%282015%29563445_EN.pdf
31.http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/fof-05-2016.html
32.http://3dprism.eu/
33.http://www.metalsalliance.eu/objectives/
34.Az additív gyártással kapcsolatos, folyamatban lévő projektek:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=additive%20manufacturing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
A 3D nyomtatással kapcsolatos, folyamatban lévő projektek:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false;
Lezárult projektek:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=finalized&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
35.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52016DC0180
36.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1496330315823&uri=CELEX:52017DC0228
37.E pályázati felhívás alkalmazásában az építőipar a NACE-nómenklatúra F. szakágazata (Építőipar), valamint a NACE-nómenklatúra C. szakágazata (Feldolgozóipar) és E. szakágazata (Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés) szerinti (a NACE Rev.2. nómenklatúrában meghatározott), építőipari vonatkozású tevékenységeire vonatkozik.
38.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/competitiveness_hu
39.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012DC0433
40.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/observatory_hu
41.http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/com_860_final.pdf
42.https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_en_annexe_autre_acte_part1_v9.pdf

43.http://www.buildup.eu/en/skills
44.http://cordis.europa.eu/project/rcn/205822_en.html
45.http://www.vasco-da-gama.eu/
46.http://www.know-me.org/
47.http://www.warsashacademy.co.uk/about/our-expertise/maritime-research-centre/horizon-project/horizon-project.aspx
48.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1505302977940&uri=CELEX:52011DC0112
49.50.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/FR/TXT/?URI=CELEX:52013SC0343
51.HTTP://WWW.CEPI.ORG/NODE/20917
52.https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition.
53.A „A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája” című bizottsági közlemény, COM(2015) 80 final, 25. További információk: https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_hu
54.Az Európai Unió hőtechnikai stratégiájáról szóló bizottsági közlemény, COM(2016) 51 final, 2016.2.16.
55.https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-clean-and-efficient-energy.
56.A megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK irányelv, HL L 140., 2009.6.5.
57.A megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (Átdolgozás) szóló irányelvjavaslat, COM(2016) 767 final/2, 2017.2.23.
58.Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv, HL L 315., 2012.11.14.
59.Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló irányelvjavaslat, COM(2016) 761 final, 2016.11.30.
60.Az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv, HL L 153., 2010.6.18.
61.épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv módosításáról szóló irányelvjavaslat, COM(2016) 765 final, 2016.11.30.
62.A Bizottság közleménye – A tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsítása, COM(2016) 763 final, 2016.11.30.
63.A Bizottság közleménye – Az alacsony kibocsátású mobilitás európai stratégiája, COM(2016) 501 final, 2016.7.20.
64.http://www.fch.europa.eu/
65.http://www.buildup.eu/en/skills
66.Az acélipar a következő NACE-kódok alá tartozó tevékenységeket foglalja magában: C24.1 (Vas-, acél-, vasötvözet-alapanyag gyártása); C24.2 (Acélcsőgyártás); C24.3 (Egyéb kohászati termék gyártása acélból).
67.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1505337685973&uri=CELEX:52013DC0407
68.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1505338769751&uri=CELEX:52016DC0155
69.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/HU/TXT/?URI=URISERV%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.HUN
70.HTTPS://PUBLICATIONS.EUROPA.EU/EN/PUBLICATION-DETAIL/-/PUBLICATION/F5A82742-2A44-11E7-AB65-01AA75ED71A1 OR HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDEX.CFM?PG=EVENTS&EVENTCODE=5FC19929-EAC3-7F44-A953BB390CF82DB8
71.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PUBS.HTML
72.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PARTICIPATE.HTML
73.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/PPP-IN-RESEARCH_EN.HTML
74.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
75.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
76.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
77.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241
78.https://ec.europa.eu/eures/public/homepage
79.https://ec.europa.eu/eures/public/hu/opportunities
80.https://ec.europa.eu/esco/portal/home
81.https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
82.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances

# Kapacitásépítés a felsőoktatás területén

Ez a cselekvés a partnerországok felsőoktatásának korszerűsítését, hozzáférhetőségét és nemzetköziesítését támogatja, és a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”1 és az „Az európai felsőoktatás a világban”2 közleményben meghatározott prioritások figyelembevételével hajtandó végre.

Végrehajtása az Európai Uniónak a cselekvés támogatására szolgáló pénzügyi eszközei által meghatározott uniós külpolitikák keretében történik, amely pénzügyi eszközök a következők:

- Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) 3;
- Fejlesztési Együttműködési Eszköz4;
- Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA)5;
- Európai Fejlesztési Alap.

Ez a cselekvés hozzájárul ahhoz, hogy a partnerországokban fenntartható és inkluzív társadalmi-gazdasági növekedés jöjjön létre, ezenkívül hozzá kell járulnia a fejlődéshez, és biztosítania kell az Unió külső fellépéseire vonatkozó célkitűzések és elvek megvalósulását, beleértve a nemzeti felelősségvállalást, a társadalmi kohéziót, a méltányosságot, a valódi földrajzi kiegyenlítettséget és a sokféleséget. Kiemelt figyelmet kapnak a legkevésbé fejlett országok, a rossz társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező, hátrányos helyzetű diákok és a sajátos nevelési igényű diákok.

A következő szakaszt a pályázati útmutató I. mellékletével (A felsőoktatási kapacitásépítésre vonatkozó szabályok és információk) együtt kell értelmezni.

## Mit értünk kapacitásépítési projekten?

A kapacitásépítési projektek olyan transznacionális együttműködési projektek, amelyek a programországok és a támogatható partnerországok szervezetei/intézményei – elsősorban felsőoktatási intézményei – közötti, a fent felsorolt eszközök által finanszírozott többoldalú együttműködésen alapulnak. Felsőoktatáson kívüli partnerek is részt vehetnek bennük, ami erősíti a felsőoktatás és a társadalom, illetve a vállalkozások közötti kapcsolatokat, valamint a projektek rendszerszintű hatását. A strukturált együttműködés, a tapasztalatcsere, a bevált gyakorlatok cseréje és az egyéni mobilitás révén a kapacitásépítési projektek a következő célokat kívánják megvalósítani:

- a támogatható partnerországok felsőoktatásának korszerűsítéséhez, hozzáférhetőségéhez és nemzetköziesítéséhez való hozzájárulás;
- segítségnyújtás a támogatható partnerországoknak a felsőoktatási intézményeiket és rendszereiket érintő kihívások kezelésében, beleértve a minőséggel, a relevanciával, a hozzáférés méltányosságával, a tervezéssel, a megvalósítással, a menedzsmenttel és az irányítással kapcsolatos kihívásokat;
- hozzájárulás az Unió és a támogatható partnerországok közötti (valamint a támogatható partnerországok egymás közötti) együttműködéshez;
- az uniós felsőoktatási fejlesztések önkéntes alapú bevezetésének támogatása;
- a személyes kapcsolatok előmozdítása, az interkulturális tudatosság és megértés támogatása.

Ezeket a célkitűzéseket a támogatható partnerországokban olyan cselekvésekkel kell megvalósítani,

amelyek:

- javítják a felsőoktatás minőségét, valamint a munkaerőpiaci és társadalmi relevanciáját;
- új és innovatív oktatási programok kidolgozásával javítják a kompetencia- és készségszintet a felsőoktatási intézményekben;
- megerősítik a felsőoktatási intézmények menedzsmentjét, irányítását, innovációs kapacitásait és nemzetköziesítését;
- a reformpolitikák meghatározásának, megvalósításának és nyomon követésének támogatásával bővítik a nemzeti hatóságoknak a felsőoktatási rendszerek korszerűsítését szolgáló kapacitásait;
- közös kezdeményezések, a bevált gyakorlatok megosztása és az együttműködés révén támogatják a regionális integrációt és a világ különböző régiói6 közötti együttműködést.

A támogatható kapacitásépítési projektek két kategóriára oszthatók:

**Közös projektek:** olyan eredmények elérésére törekszenek, amelyek leginkább és közvetlenül a támogatható partnerországok projektben részt vevő szervezeteinek/intézményeinek javát szolgálják. Ezek a projektek jellemzően három tevékenységtípusra összpontosítanak:

- tantervek kidolgozása;
- a felsőoktatási intézmények irányításának, menedzsmentjének és működésének korszerűsítése;
- a felsőoktatási intézmények és a szélesebb gazdasági-társadalmi környezet közötti kapcsolatok megerősítése.

**Strukturális projektek:** a felsőoktatási rendszerekre kívánnak hatást gyakorolni, és nemzeti és/vagy regionális szintű reformokat ösztönöznek a támogatható partnerországokban. Ezek a projektek jellemzően két tevékenységtípusra összpontosítanak:

- a felsőoktatási rendszerek szakpolitikáinak, irányításának és menedzsmentjének korszerűsítése;
- a felsőoktatási rendszerek és a szélesebb gazdasági-társadalmi környezet közötti kapcsolatok megerősítése.

A kapacitásépítési projekteket a következő módokon lehet megvalósítani:

- nemzeti projektek: olyan projektek, amelyek csak egyetlen támogatható partnerországban működő szervezeteket/intézményeket vonnak be;
- egy régión belül több országra kiterjedő projektek: olyan projektek, amelyek legalább két országot bevonnak az adott régióból;
- egynél több régió több országára kiterjedő projektek: olyan projektek, amelyek legalább egy országot bevonnak mindegyik érintett régióból.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a cselekvésnek a keretében?

Az Erasmus+ program rendkívül rugalmas a kapacitásépítési projektek keretében megvalósítható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat alapján a tervezett tevékenységek a legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez.

**Közös projektek** keretében jellemzően számos különböző tevékenység valósítható meg, például:

- az alábbiak kidolgozása, tesztelése és átdolgozása:
  - tantervek, kurzusok, tanulási segédanyagok és eszközök;
  - különösen a kulcskompetenciákra, az alapkészségekre, a nyelvi készségekre, a vállalkozói készségek oktatására és az IKT alkalmazásának középpontba állítására vonatkozó tanulási és oktatási módszertanok, valamint pedagógiai megközelítések;
  - gyakorlati képzési rendszerek új formái és a vállalati és ipari környezetre jellemző valós helyzetek tanulmányozása;
  - egyetemek és vállalkozások közötti együttműködés, az induló innovatív vállalkozások alapítását is beleértve;
  - a tanulás, oktatás és képzés új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás és a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása, valamint az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb kiaknázása;
  - az orientáció, a tanácsadás és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei;
  - a felsőoktatási dolgozók és adminisztratív munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek;
  - programszintű és intézményi szintű minőségbiztosítás;
  - az irányítás és a menedzsment új rendszerei és struktúrái;
  - korszerű egyetemi szolgáltatások, például a pénzügyi irányítás, a nemzetközi kapcsolatok, a hallgatók számára elérhető tanácsadás és orientáció, valamint a felsőoktatási tevékenységek és a kutatás terén;
- a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítésének megerősítése, valamint a hatékony hálózatok megerősítése a kutatási, tudományos és technológiai innovációs kapacitás terén (tantervek nemzetközi nyitottsága, hallgatói szolgáltatások, intézményközi mobilitási rendszerek, tudományos együttműködés és tudástranszfer stb.);
- az innovatív gyakorlatok megvalósításához szükséges eszközök korszerűsítése (például új tantervek és tanítási módszerek, új szolgáltatások kifejlesztése stb.);
- a munkatársak/szakemberek/oktatók (tanárok, támogató munkatársak, technikusok, az egyetemi adminisztratív munkatársai és vezetői) képzésének szervezése.

Különösen a tantervek reformjára irányuló projektek esetében fontos, hogy tartalmazzanak az oktatóknak szóló képzést, és olyan kérdésekkel is foglalkozzanak, mint a minőségbiztosítás és a diplomások foglalkoztathatósága a munkaerőpiachoz való kapcsolódás révén. A tanulmányi programokat a projekt élettartamának lejárta előtt hivatalosan akkreditáltatni kell. Az új vagy módosított kurzusnak a megfelelő számú hallgatóval és továbbképzett tanárral még a projekt időtartama alatt el kell kezdődnie, és a projektidőtartam legalább egyharmada alatt folynia kell. A tantervek reformjára irányuló projektek során az adminisztratív munkatársak (például könyvtári és laboratóriumi dolgozók, informatikusok) számára is szervezhetnek képzéseket.

**Strukturális projektek** keretében jellemzően számos különböző tevékenység valósítható meg, például:

- a felsőoktatási rendszerek nemzetköziesítésének megerősítése;
- a bolognai folyamatot támogató reformok bevezetése (három ciklusból álló rendszer, minőségbiztosítás, értékelés stb.);
- az átláthatóságot szolgáló eszközök (például kreditrendszer, akkreditációs eljárások, a korábbi és nem formális tanulás elismerésére vonatkozó iránymutatások stb.) alkalmazása;
- nemzeti képesítési keretrendszerek létrehozása;
- belső és külső minőségbiztosítási rendszerek/iránymutatások kidolgozása és megvalósítása;
- a szakpolitikai döntéshozatal és a felügyelet új megközelítéseinek és eszközeinek kidolgozása és megvalósítása, a képviseleti szervek, szervezetek/intézmények vagy egyesületek létrehozását is beleértve;
- az oktatás, a kutatás és az innováció integrációjának megerősítése.

Még konkrétabban meghatározva, ezek a tevékenységek például a következő elemeket tartalmazhatják:

- konkrét reformokra vonatkozó felmérések és tanulmányok;
- szakpolitikai és szakértői tanácsadás;
- olyan konferenciák, szemináriumok, műhelyfoglalkozások és kerekasztal-konferenciák szervezése, amelyek operatív következtetésekhez és ajánlásokhoz vezetnek;
- szakpolitikai kérdésekkel kapcsolatos képzések szervezése a munkatársak/szakemberek/oktatók számára;
- képzések (magukban foglalhatják oktatási kézikönyvek és iránymutatások kidolgozását is) szervezése az oktatók, a támogató munkatársak, a technikusok, az egyetemi adminisztratív munkatársak és az egyetem vezetői számára;
- tudatosságnövelő kampányok szervezése.

## Mi a kapacitásépítési projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe?

A kapacitásépítési projektekben – a célkitűzésektől függően – a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljaira és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el. Fontos, hogy a feladatok partnerek közötti megfelelő szétosztásával és a hálózatépítési kapacitások figyelembevételével az egyes partnereket méltányos és aktív módon vonják be a projektbe. A hatás növelése érdekében fontos továbbá az is, hogy ne csak az egyéni részvételre, hanem a partnerség különböző szintjeire is lehessen építkezni.

A partnereknek a koordinátor és az egyes partnerek által aláírt felhatalmazást 7 kell benyújtaniuk, amelyben felhatalmazzák a koordinátort, hogy a nevükben és helyükben eljárjon, és a későbbiekben esetlegesen szerződést, illetve annak függelékeit írjon alá az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséggel.

A cselekvés hatókörével és célkitűzéseivel összhangban a kapacitásépítési projektek a támogatható partnerországok részt vevő intézményeire irányulnak. A pályázatban leírt tevékenységeknek és eredményeknek a támogatható partnerországok, azok felsőoktatási intézményei és rendszerei javát kell szolgálniuk.

A támogatható partnerországok felsőoktatási intézményeit arra kell ösztönözni, hogy pályázóként lépjenek fel, amennyiben rendelkeznek a szükséges pénzügyi és működési kapacitásokkal.

A programországok részt vevő szervezetei/intézményei a projekt célkitűzéseivel kapcsolatos szakértelmükkel és tapasztalataikkal járulnak hozzá a projekthez. Ezeknek a szervezeteknek/intézményeknek az a szerepük, hogy hozzájáruljanak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához, tehát a saját igényeik nem szerepelhetnek a projekttervben. Ezek a szervezetek/intézmények a szerepükből fakadóan felmerülő költségek vonatkozásában részesülhetnek a költségvetésből.

A felsőoktatási kapacitásépítési projektekben társult partnerek is részt vehetnek (nem kötelező). Ezek a szervezetek/intézmények (például a felsőoktatáson kívüli partnerek) közvetetten járulnak hozzá konkrét feladatok/tevékenységek megvalósításához és/vagy támogatják a projektek terjesztését és fenntarthatóságát. Erre például tudástranszfer és a készségek átadása, kiegészítő kurzusok szervezése, illetve a kirendelés vagy a szakmai gyakorlat lehetőségeinek megteremtése formájában is sor kerülhet. A társult partnerek nem számítanak bele a konzorcium létrejöttéhez szükséges minimális felsőoktatási intézmények számába, illetve a résztvevő minisztériumok számába. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem minősülnek a konzorcium tagjának, nem számítanak kedvezményezettnek, és költségeiket nem lehet figyelembe venni az uniós támogatás kiszámításakor.

## Mi a felsőoktatás terén megvalósuló kapacitásépítési projektben részt vevő szervezetek/intézmények szerepe?

**Pályázó/koordinátor:** az a részt vevő szervezet/intézmény, amely valamennyi partner nevében benyújtja a pályázatot. A koordinátor viseli a teljes felelősséget azért, hogy a projekt megvalósítására a megállapodással összhangban kerüljön sor. A koordinátor a következő koordinációs feladatokat látja el:

- képviseli a projektpartnereket és eljár a nevükben az Európai Bizottságnál;
- pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
- a projektpartnerekkel összhangban koordinálja a projektet.

**Teljes jogú partnerek:** azok a valamely program- vagy partnerországban működő részt vevő szervezetek/intézmények, amelyek aktívan hozzájárulnak a kapacitásépítési projekt céljainak eléréséhez. Minden teljes jogú partnernek felhatalmazást kell aláírnia, amelyben felhatalmazza a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során fő kedvezményezettként lépjen fel és a teljes jogú partner nevében eljárjon.

**Társult partnerek** (opcionális): A kapacitásépítési projektek olyan társult tagokat is bevonhatnak, amelyek hozzájárulnak konkrét projektfeladatok/projekttevékenységek megvalósításához vagy támogatják a projektek terjesztését és fenntarthatóságát. A szerződésekkel kapcsolatos irányítás szempontjából a társult partnerek nem tekinthetők a partnerség részének, nem részesülnek támogatásban, és a konzorcium minimális összetételét illetően sem számítanak. A projektben és a különböző tevékenységekben való részvételüket és szerepüket egyértelműen meg kell fogalmazni.

Kapcsolt jogalanyok (opcionális): olyan szervezetek/intézmények, amelyek hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek eléréséhez és a projekttevékenységek megvalósításához. A kapcsolt jogalanyokat

meg kell nevezni a pályázatban, és eleget kell tenniük a pályázati útmutató III. mellékletében (Fogalmak magyarázata) foglalt követelményeknek.

## A kapacitásépítési projektek értékelésének szempontjai

A felsőoktatási kapacitásépítési projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható partnerországok** | Partnerországok, az 1–4. és a 6–11. régió országait is beleértve (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” szakaszát). |
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények**[8] | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• felsőfokú oklevéllel és más elismert felsőfokú képesítéssel záruló teljes képzést nyújtó állami vagy magánintézmények, és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok,[9] (amelyek az illetékes hatóságok által is elismert felsőoktatási intézménynek minősülnek);<br>vagy<br>• a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén működő állami vagy magánszervezetek/magánintézmények és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok. Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>- állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>- helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény (a minisztériumokat is beleértve);<br>- szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>- kutatóintézet;<br>- alapítvány;<br>- iskola/intézet (bármilyen szinten, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve);<br>- nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet (a felsőoktatási intézmények nemzeti és nemzetközi egyesületeit és hálózatait, a hallgatói vagy oktatói egyesületeket stb. is beleértve);<br>- kulturális intézmény, könyvtár, múzeum;<br>- pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv.<br>Minden részt vevő szervezetnek/intézménynek programországban vagy támogatható partnerországban kell székhellyel rendelkeznie.<br>A programországok felsőoktatási intézményeinek **érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával (ECHE)** kell rendelkezniük. A támogatható partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük.<br>Támogathatók **a felsőoktatási intézmények olyan egyesületei vagy szervezetei/intézményei,** amelyek a felsőoktatás népszerűsítése, fejlesztése és reformja, valamint az Európán belüli, illetve az Európa és a világ többi részei közötti együttműködés érdekében végzik tevékenységüket. Ha ezek az egyesületek, szervezetek/intézmények vagy hálózatok a felsőoktatáson kívül más oktatási vagy képzési ágazatokat is érintenek, tevékenységük központi elemének a felsőoktatásnak kell lennie, amit az alapító dokumentumnak, illetve az irányítás struktúrájának is tükröznie kell. A felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület, szervezet/intézmény vagy hálózat egy jogalanynak/partnerszervezetnek/partnerintézménynek számít, és a székhelye szerinti ország jogalanyaként kezelendő. Ezek a szervezetek/intézmények nem tekinthetők felsőoktatási intézménynek. Csak a jogalany azon tagjai részesülhetnek a támogatásból, amelyek programországban vagy támogatható partnerországban rendelkeznek székhellyel.<br>**Nemzetközi kormányzati szervezetek** önfinanszírozásos alapon partnerként részt vehetnek a kapacitásépítési projektekben.<br>**Ukrajnát érintő különös rendelkezés:** Ukrajna esetében a támogatható felsőoktatási intézmények kizárólag azok, amelyeket az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium elismer (további információkért kérjük, hogy forduljanak az ukrajnai Erasmus+ Nemzeti Irodához). |

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A következő szervezettípusok/intézménytípusok pályázhatnak támogatásra:<br>• felsőoktatási intézmény;<br>• felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület vagy szervezet;<br>• csak strukturális projektre pályázhat: jogszerűen működő, nemzeti vagy nemzetközi rektori, oktatói vagy hallgatói szervezet.<br>amely programországban vagy támogatható partnerországban rendelkezik székhellyel.<br>Ez a szervezet/intézmény nyújtja be a pályázatot az adott projektben érintett valamennyi részt vevő szervezet/intézmény nevében.<br>Kivétel: Líbiában és Szíriában (3. régió), valamint az Oroszországban (4. régió) működő részt vevő szervezetek/intézmények nem nyújthatnak be pályázatot. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | A kapacitásépítési projekteknek az összes alábbi feltételnek meg kell felelniük:<br><br>**Az egyetlen partnerországra irányuló projektek (nemzeti projektek) esetében**:<br>Egy támogatható **partnerországnak** és legalább két **programországnak** kell részt vennie a projektben.<br>Ezeknek a projekteknek legalább az alábbi számú felsőoktatási intézményt kell teljes jogú partnerként bevonniuk:<br>• legalább egy-egy felsőoktatási intézmény legalább kettő, a projektben részt vevő programországból;<br>• a projektben részt vevő partnerországból legalább három felsőoktatási intézmény;<br>• a projektekben legalább annyi felsőoktatási intézménynek kell részt vennie a partnerországokból, mint a programországokból.<br>Kivétel: Ez alól a szabály alól mentesítést kapnak azok a partnerországok, amelyekben ötnél kevesebb felsőoktatási intézmény működik, vagy amelyekben az ország felsőoktatási hallgatóinak több mint 50%-a egyetlen intézménybe jár. Ilyen partnerországok esetében egyetlen felsőoktatási intézményre vonatkozó pályázatokat is elfogadunk.<br><br>**A két vagy több partnerországra irányuló projektek (több országot érintő projektek) esetében**:<br>Legalább két támogatható **partnerországnak** és legalább két **programországnak** kell részt vennie a projektben. A partnerországok a cselekvés által lefedett egyazon régióból10 vagy különböző régiókból kerülhetnek ki.<br>Ezeknek a projekteknek legalább az alábbi számú felsőoktatási intézményt kell teljes jogú partnerként bevonniuk:<br>• legalább egy-egy felsőoktatási intézmény legalább kettő, a projektben részt vevő programországból;<br>• legalább két-két felsőoktatási intézmény a projektben részt vevő partnerországokból;<br>• a projektekben legalább annyi felsőoktatási intézménynek kell részt vennie a partnerországokból, mint a programországokból.<br>Kivétel: Ez alól a szabály alól mentesítést kapnak azok a partnerországok, amelyekben ötnél kevesebb felsőoktatási intézmény működik, vagy amelyekben az ország felsőoktatási hallgatóinak több mint 50%-a egyetlen intézménybe jár. Ilyen partnerországok esetében egyetlen felsőoktatási intézményre vonatkozó pályázatokat is elfogadunk, feltéve, hogy a projektben legalább annyi partnerországbeli felsőoktatási intézmény vesz rész, mint ahány programországbeli felsőoktatási intézmény.<br><br>További különleges feltételek:<br>• Strukturális projektek: a projekteknek teljes jogú tagként be kell vonniuk minden egyes résztvevő partnerország felsőoktatásért felelős minisztériumát.<br>• A **4. régióból (Oroszország)** származó partnereket bevonó projektekbe legalább egy másik partnerországot be kell vonni.<br>• A **8. régióból (Latin-Amerika)** származó partnereket bevonó projektekbe legalább két másik, ugyanezen régióból származó partnerországot be kell vonni. |
| **Egyéb feltételek** | Ha felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület, szervezet/intézmény vagy hálózat is részt vesz a projektben, akkor a részt vevő szervezetek/intézmények minimális számára vonatkozó fenti kritériumok vonatkozásában az egyesület/szervezet/intézmény/hálózat egyetlen részt vevő partnernek minősül, amely a székhelye szerinti ország jogalanyaként kezelendő. **Felhívjuk a figyelmet, hogy ezek a szervezetek/intézmények nem tekinthetők felsőoktatási intézménynek.** |
| **A projekt időtartama** | A kapacitásépítési projektek időtartama két vagy három év lehet. A pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően ki kell választani a kívánt időtartamot.<br>Csak kivételes körülmények fennállása esetén, egyetlen alkalommal (legfeljebb12 hónappal) hosszabbítható meg a támogatási időszak, amennyiben a koordinátor nem képes az eredetileg tervezett időszak alatt megvalósítani a projektet. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 8-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év november 15-én vagy a következő év január 15-én kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | A pályázatot a pályázati útmutató C. részében leírt feltételeknek megfelelően kell benyújtani. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján is történhet. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája**<br><br>**(maximum 30 pont)** | • A tervezett projekt és annak eredményei hatékonyan hozzájárulnak a kapacitásépítési cselekvés célországra vagy célországokra vonatkozó célkitűzéseihez.<br>• A pályázat egyértelműen a program által az adott célország(ok)ra/célrégió(k)ra meghatározott tematikus nemzeti és regionális prioritásokat állítja középpontba.<br>• A pályázat releváns és megvalósítható a pályázatban megcélzott partnerország vagy partnerországok helyi kontextusában. Ezzel kapcsolatban az érintett országok EU delegációjától lehet tanácsot kérni.<br>• A pályázat kifejti, miért éppen a tervezett tevékenységek és a várt eredmények felelnek meg leginkább a célcsoportok igényeinek.<br>• A projekt illeszkedik a projektben érintett felsőoktatási intézmények korszerűsítési, fejlesztési és nemzetköziesítési stratégiájába, és összhangban van a támogatható partnerországok felsőoktatás-fejlesztési stratégiájával.<br>• A projekt célkitűzései tényleges és megfelelő igényfelmérésen alapulnak, továbbá világosak, reálisak és megfelelőek.<br>• A projekt innovatív és/vagy kiegészítő jelleggel kapcsolódik a jelenleg folyó vagy múltbeli cselekvések során végrehajtott egyéb kezdeményezésekhez vagy projektekhez.<br>• A pályázat kifejti, miért nem lehetne hasonló eredményeket nemzeti, regionális vagy helyi finanszírozással elérni. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége**<br><br>**(maximum 30 pont)** | • A projekt időtartamára tervezett tevékenységek kiváló minőségűek és a célkitűzések, illetve tervezett eredmények szempontjából megfelelők és relevánsak.<br>• A tervezett módszertan innovatív, megvalósítható és megfelelő a tervezett eredmények szempontjából.<br>• A projekt költséghatékony, és minden tevékenységre megfelelő forrásokat különít el.<br>• A pályázat összességében biztosítja a projekt célkitűzései, módszertana, tevékenységei és a tervezett költségvetés közötti összhangot.<br>• A munkaterv világos és reális, a tevékenységek megfelelően meg vannak benne határozva, az ütemterv reális, az elérendő eredmények és a kijelölt szakaszok világosak. Logikus és megfelelő tervezési kapacitás jellemzi, és megfelelő szakaszokat tartalmaz (előkészítés, megvalósítás, értékelés, nyomon követés és az eredmények terjesztése).<br>• A projektben rejlő kihívások/kockázatok világosan meg vannak határozva, és az ezeket enyhítő lépések megfelelően ki vannak dolgozva. Mutatókat és referenciaértékeket is tartalmazó minőség-ellenőrzési lépések biztosítják a kiváló minőségű projektmegvalósítást, a határidők és a költségvetés betartását. Megbízható források biztosítják a cselekvés eredményeinek mérésére szolgáló mutatók hitelesítését. |
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége**<br><br>**(maximum 20 pont)** | • A projektben felsőoktatási intézmények szilárd partnersége vesz részt, amelynek összetétele olyan, hogy a részt vevő intézmények egymást kiegészítik.<br>• A projektcsapat rendelkezik a projekt összes aspektusának sikeres megvalósításához szükséges készségekkel, tapasztalattal, szakértelemmel és irányítási támogatással.<br>• Amennyiben releváns, a projektben a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb felsőoktatáson kívüli partnerek vesznek részt annak érdekében, hogy kölcsönösen kamatoztathassák egymás különböző tapasztalatait, profiljait és szakértelmét.<br>• A felelősségi körök és feladatok világosan és megfelelően vannak kiosztva, igazolva, hogy valamennyi részt vevő szervezet/intézmény a saját szakértelmének és kapacitásainak megfelelő kötelezettségvállalással és aktív részvétellel járul hozzá a projekthez.<br>• A pályázat hatékony mechanizmussal biztosítja a megfelelő koordinációt, döntéshozatalt és kommunikációt a részt vevő szervezetek/intézmények, a résztvevők és az egyéb kapcsolódó érdekelt felek között.<br>• A támogatható partnerországok részt vevő szervezetei/intézményei kellő mértékben be vannak vonva a cselekvés megvalósításába és a döntéshozatalba (a konfliktusmegoldásra vonatkozó lépéseket is beleértve).<br>• A projektben olyan felsőoktatási intézmények vesznek részt, amelyek korábban nem kaptak kapacitásépítési támogatást. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és fenntarthatóság**<br><br>**(maximum 20 pont)** | • A projekt jelentős hatást gyakorol a támogatható partnerországok részt vevő szervezeteinek/intézményeinek (nevezetesen felsőoktatási intézményeinek) kapacitásaira, különösen a felsőoktatás fejlesztésére és korszerűsítésére, hozzájárul a részt vevő szervezeteknek/intézményeknek a társadalom széles rétegei, a munkaerőpiac, valamint a nemzetközi színtér felé történő nyitásához, és megerősíti a részt vevő szervezetek/intézmények nemzetközi együttműködési kapacitásait.<br>• A projekt sokszorosító hatása a részt vevő szervezeteken/intézményeken kívül, helyi/regionális/nemzeti vagy nemzetközi szinten is érzékelhető. A projekt hatásának értékelésére intézkedéseket terveztek.<br>• A projekt időtartamára és az azt követő időszakra vonatkozó terjesztési terv világos és hatékony, és valamennyi részt vevő szervezet/intézmény vonatkozásában megfelelő forrásokat határoztak meg a terjesztésre, biztosítva a projekt tapasztalatainak és eredményeinek kiváló minőségű terjesztését az érdekelt felek körében.<br>• A projekt biztosítja a tervezett tevékenységek és eredmények tényleges fenntarthatóságát a projekt élettartamát követően, főként társfinanszírozás vagy egyéb finanszírozási formák révén. A projekt továbbá biztosítja a projekteredmények általános érvényesítését és hatékony alkalmazását/megvalósítását. |

Az értékelés során a pályázatok legfeljebb 100 pontot érhetnek el. A pályázatoknak összesen legalább 60 pontot kell elérniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. A finanszírozhatóság további feltétele, hogy „A projekt relevanciája” kategóriában legalább 15 pontot érjenek el.

A pályázat befogadása nem jelent kötelezettséget a pályázó által igényelt összegű támogatás odaítélésére. Az igényelt összeg a cselekvésre alkalmazandó finanszírozási szabályok és az értékelés eredménye alapján csökkenthető.

Pályázó szervezetenként/intézményenként legfeljebb három pályázat javasolható finanszírozásra.

### Prioritások

A projektben részt vevő országoktól függően a projektek mindkét típusára (közös projektek és strukturális projektek) nemzeti, regionális vagy horizontális prioritások határozhatók meg. Amennyiben meghatároztak ilyen prioritásokat, a projekteknek be kell mutatniuk, hogyan és milyen mértékben felelnek meg ezeknek.

Nem finanszírozhatók azok a pályázatok, amelyek figyelmen kívül hagyják a nemzeti és/vagy regionális prioritásokat. A kiválasztási szakaszban a hasonló minőségű pályázatok közötti döntést a horizontális prioritások befolyásolják.

A nemzeti/regionális prioritások három kategóriája van előirányozva:

- az oktatás és képzés minőségének fejlesztése különböző tantárgyak/témakörök esetében (tantervek kidolgozása esetén);

- a felsőoktatási intézmények irányításának és működésének fejlesztése;
- a felsőoktatási ágazat fejlesztése a társadalom egészében.

A nemzeti projekteknek meg kell felelniük a nemzeti prioritásoknak, amennyiben az adott országban meghatároztak ilyeneket. Ha nem határoztak meg nemzeti prioritásokat, akkor a projekteknek a regionális prioritásoknak kell megfelelniük.

A több országot érintő projekteknek (azoknak a projekteknek, amelyekben legalább két támogatható partnerország szervezetei/intézményei vesznek részt) (adott esetben) meg kell felelniük a részt vevő támogatható partnerországok regionális vagy nemzeti prioritásainak. A projekt témájának szerepelnie kell valamennyi részt vevő partnerország regionális vagy nemzeti prioritásai között. Előnyt élveznek azok a projektek, amelyek a múltban végrehajtott vagy a jelenleg folyó projektek által nem kielégítő módon érintett témákkal foglalkoznak, és amelyekben olyan felsőoktatási intézmények vesznek részt a partnerország(ok)ból, amelyek korábban még nem részesültek támogatásban a program és/vagy a program korábbi generációi keretében, vagy csak korlátozott módon vettek részt a programban/a program korábbi generációiban.

A kapacitásépítési projektekre vonatkozó prioritások részletes listáját a Végrehajtó Ügynökség honlapjain teszik közzé.

## Mit kell még tudni a kapacitásépítési projektekről?

A felsőoktatási kapacitásépítési cselekvés végrehajtása az Európai Unió Változtatási Programjában lefektetett prioritások kontextusában történik. Az Európai Unió a támogatandó projektek végleges listájának összeállításakor figyelembe veszi a földrajzi kiegyensúlyozottság és a sokféleség igényét, valamint a fejlődő országok közötti megnövekedett különbségeket.

Ennek a cselekvésnek a finanszírozása regionális pénzügyi keretösszegekből történik. Miután az odaítélési szempontok, a helyi szükségletek szempontjából való relevancia és az adott régióra elérhető költségvetés alapján megtörtént a projekt minőségének értékelése, figyelembe vehetik a megfelelő földrajzi képviselet és a sokféleség szükségességét az adott ország projektjeinek számát tekintetve.

### Regionális együttműködés

A regionális (azonos régióhoz tartozó országok közötti) és a régiókon átnyúló (a világ különböző régiói közötti) együttműködés relevanciáját a közös igények és célkitűzések részletes felmérésével kell igazolni. Az országokat a kitűzött célok figyelembevételével kell kiválasztani, különösen azokban az esetekben, amikor különböző régiók országai vesznek részt a projektben. Régiókon átnyúló együttműködésre több országot átfogó projektek esetében van lehetőség, feltéve, hogy a pályázat témája szerepel valamennyi támogatható partnerország regionális vagy nemzeti prioritásai között (adott esetben).

### Hatás és terjesztés

A kapacitásépítési projekteknek hosszú távú strukturális hatást kell gyakorolniuk a támogatható partnerországok rendszereire, szervezeteire/intézményeire és személyeire. Demonstrálni kell a projekt innovatív jellegét, továbbá a projekteredmények hatását és fenntarthatóságát. Be kell mutatni továbbá azt is, hogyan tervezik a projekteredményeket a projekt időtartama után is fenntartani vagy továbbfejleszteni. Adott esetben igazolni kell, hogy a projekt korábbi uniós

finanszírozású projektek (például az Alfa, az Edulink, az Erasmus Mundus és a Tempus programok keretében finanszírozott projektek) eredményeire épül. A pályázatban mindig be kell mutatni, hogyan fogják terjeszteni a projekteredményeket az érintett célcsoportokban. Nem választják ki azokat a strukturális projekteket, amelyek célja elsősorban intézményi szintű hatás elérése anélkül, hogy igazolni tudnák a projekt nemzeti szintű hatását.

## A (közös és strukturális) kapacitásépítési projektek finanszírozási szabályai

Az Erasmus+ kapacitásépítési projektek pénzügyi támogatása az egységköltség-hozzájárulást és a tényleges költségeket kombináló becsült költségvetésen alapul.

A felsőoktatási kapacitásépítési projektek esetében számos különböző költségtípus merül fel, ilyenek például a munkatársak/szakemberek/oktatók költségei, utazási és tartózkodási költségek, felszerelésekkel kapcsolatos költségek, alvállalkozói költségek, információterjesztési költségek, publikációs költségek, fordítási költségek, általános költségek stb.

A „támogatás” kifejezés alatt a program keretében igényelhető finanszírozási összeg, tehát az Európai Uniónak a projekt megvalósításához nyújtott pénzügyi hozzájárulása értendő, ami nem tévesztendő össze a projekt teljes költségével, mivel ez utóbbi a partnerszervezetek/partnerintézmények és a külső érdekelt felek általi társfinanszírozást is tartalmazza.

A projektek uniós támogatása úgy értelmezendő, mint a partnerszervezetek/partnerintézmények részéről a pályázatban/projektben tervezett tevékenységek megvalósítása során ténylegesen felmerülő költségek egy részének fedezéséhez való hozzájárulás. A kapacitásépítési projektben való részvétel szükségszerűen megköveteli a kedvezményezett szervezetek/intézmények által történő társfinanszírozást. A projektpartnereknek ezért a kezdeti időszakban, tehát a pályázat előkészítésekor meg kell becsülniük a társfinanszírozás mértékét.

A társfinanszírozás elvét figyelembe vették a finanszírozási megközelítés, illetve különösen a projekt költségvetésének/támogatásának kiszámításához alkalmazandó egységköltség-hozzájárulás szintjének meghatározásakor. A pályázóknak és a kedvezményezetteknek ezért fel kell tüntetniük a tájékoztatási és átláthatósági célból közzétett társfinanszírozási adatokat. A kiadások igazolására vagy igazoló dokumentumokra nincs szükség.

A projekt megvalósítása során számos olyan költségtípus felmerülhet (például a terjesztés, a publikáció és a fordítás – amennyiben nem alvállalkozó végzi ezeket a tevékenységeket – költségei, általános költségek), amelyet nem vesznek figyelembe az odaítélendő támogatás összegének kiszámításakor. Ezért ezeket társfinanszírozásból kell fedezni.

Az egységköltség-hozzájáruláson alapuló költségvetési sorokra (a munkatársak/szakemberek/oktatók költségeihez, az utazási költségekhez és a tartózkodási költségekhez való hozzájárulás) vonatkozó pénzügyi jelentésre a „kiváltó esemény” elv vonatkozik. A kedvezményezetteknek igazolniuk kell, hogy a tevékenységeket ténylegesen és megfelelő módon végrehajtották, és az eredményeket létrehozták, de nem kell jelentést tenniük a források felhasználásáról. A kedvezményezettek tehát rugalmas módon kezelhetik a projekt megvalósítása során felmerülő kiadások fedezésére odaítélt forrásokat, ha teljesülnek a tevékenységekre és eredményekre vonatkozó követelmények.

A tényleges költségeken alapuló költségvetési sorokra (felszerelések és alvállalkozók) vonatkozó pénzügyi jelentésnek a ténylegesen felmerülő költségeken kell alapulnia, amelyeket megfelelő

módon dokumentálni kell (lásd lent).

Az odaítélt támogatási összeg soha nem lépi túl az igényelt támogatási összeget. Az odaítélt támogatás összege a következőktől függ:

- a pályázó által igényelt támogatás összege, a tevékenységek támogathatósága és a projekt költséghatékonysága;
- a kapacitásépítési projektekre odaítélhető összköltségvetés.

A projekt pénzügyi megvalósításának részleteiről a partnereknek a projekt kezdetekor aláírt partnerségi megállapodás keretében hivatalosan kell megállapodniuk.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### RENDKÍVÜLI KÖLTSÉGEK

Amennyiben a szokásos egységköltség-hozzájárulások nem elegendőek az utazási költségek fedezésére, a pályázók támogatást kérhetnek a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-áig; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos finanszírozási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 65%-át.

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Közös és strukturális projektek uniós támogatásának minimális összege: 500 000 EUR**

**Közös és strukturális projektek uniós támogatásának maximális összege: 1 000 000 EUR**

| Elszámolható költség | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg/felső határérték | | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|---|
| **Személyi költségek** | A projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez közvetlenül szükséges feladatokat végző munkatársak/szakemberek/oktatók költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | B4.1 /vezető/projekttel töltött munkanap<br>B4.2 /kutató, tanár, oktató/projekttel töltött munkanap<br>B4.3 /technikus/projekttel töltött munkanap<br>B4.4 /adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap | **A teljes támogatás max. 40%-a** | Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell a tervezett tevékenységek megvalósításával és a tervezett eredményekkel kapcsolatosan szükséges források típusát és mértékét. A hozzájárulás feltétele, hogy egy bizonyos feladatért járó fizetést csak egyszer lehet kifizetni. |
| **Utazási költségek** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a projektben részt vevő hallgatók és munkatársak/szakemberek/oktatók utazási költségeihez való hozzájárulás (beleértve a vízumköltségeket, a kötelező biztosítási költségeket, az utasbiztosítást és a visszalépési költségeket, amennyiben indokolható).<br>A tevékenységekre és a hozzájuk kapcsolódó utazásokra a projektben részt vevő országokban kell, hogy sor kerüljön. Ez alól a szabály alól csak az Ügynökség engedélyével lehet mentesítést kapni. A támogatható tevékenységek részletes listája a pályázati útmutató I. mellékletében található. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén:<br>20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén:<br>180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén:<br>820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>1500 EUR/résztvevő | | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított **távolságkalkulátorral** kell kiszámítani[1]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[2]. Csak olyan utazásokhoz adható pénzügyi támogatás, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez. |
| **Tartózkodási költségek** | Ellátási költségek, szállásköltségek, helyi és tömegközlekedési költségek (például busz és taxi), személyes vagy választható egészségbiztosítás. | Egységköltség-hozzájárulás | Munkatársak/szakemberek/oktatók: a tevékenység 14. napjáig: 120 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: 70 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 61. napjától a 3. hónap végéig: 50 EUR/résztvevő/nap<br>Diákok: a tevékenység 14. napjáig: 55 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 15–90. napja között: 40 EUR/résztvevő/nap | | A résztvevők tartózkodási időtartama alapján (az utazást beleértve). |
| **Berendezések** | A projekt megvalósításához szükséges felszerelések beszerzéséhez való hozzájárulás. Csak a partnerországok felsőoktatási intézményei javára beszerzett felszerelésekre adható támogatás. | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a<br>A teljes támogatás max. 30%-a | | Feltételhez kötött: az ilyen költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Alvállalkozók bevonása** | Az alvállalkozók bevonása kapcsán felmerülő költségek támogatása, amennyiben ezek szükségesek a projekt megvalósításához, különös tekintettel a kötelező pénzügyi vizsgálatok (vizsgálati tanúsítvány) és a külső minőségbiztosítási eljárás költségeire.<br>Projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatok esetében nem támogatható az alvállalkozók bevonása. | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a<br>A teljes támogatás max. 10%-a | | Külső szervek alvállalkozóként történő bevonására csak eseti alapon kerülhet sor. A konzorciumnak rendelkeznie kell a projekt célkitűzéseinek megvalósításához szükséges kompetenciákkal és tapasztalatokkal, aminek alapvető szempontnak kell lennie a konzorcium összetételének meghatározásakor. |
| **Rendkívüli költségek** | A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a | | |

## A. táblázat – Személyi költségek (EUR/nap) programországok esetében

A munkatársakat/szakembereket/oktatókat a projektben elvégzendő munkájuk alapján sorolják be a lenti kategóriákba, nem pedig a státuszuk vagy beosztásuk alapján. Tehát az adminisztratív feladatok ellátásával kapcsolatos személyi költségek elszámolására az „Adminisztratív munkatársak” kategória szerint kerül sor akkor is, ha például tudományos munkatárs hajtja végre a feladatot. A projektben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tényleges díjazásának módját a projektben részt vevő szervezetek/intézmények együttesen határozzák meg, a munkatársak/szakemberek/oktatók foglalkoztatásáért felelős vezetők hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi.

A támogatás kiszámításakor – a feladat megvalósításának országától függetlenül – a munkatársak/szakemberek/oktatók foglalkoztatás szerinti országára vonatkozó egységköltség alkalmazandó (ha például a munkatárs/szakember/oktató A ország intézményében foglalkoztatott és (részben) B országban hajtja végre az adott feladatot, akkor rá nézve az A országra vonatkozó egységköltséget kell figyelembe venni).

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak[13] |
|---|---|---|---|---|
| | **B4.1** | **B4.2** | **B4.3** | **B4.4** |
| Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia | 294 | 241 | 190 | 157 |
| Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland | 280 | 214 | 162 | 131 |
| Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia | 164 | 137 | 102 | 78 |
| Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország | 88 | 74 | 55 | 39 |

## B. táblázat – Személyi költségek (EUR/nap) partnerországok esetében

A munkatársakat/szakembereket/oktatókat a projektben elvégzendő munkájuk alapján sorolják be a lenti kategóriákba, nem pedig a státuszuk vagy beosztásuk alapján. Tehát az adminisztratív feladatok ellátásával kapcsolatos személyi költségek elszámolására az „Adminisztratív munkatársak” kategória szerint kerül sor akkor is, ha például tudományos munkatárs hajtja végre a feladatot. A projektben részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tényleges díjazásának módját a projektben részt vevő szervezetek/intézmények együttesen határozzák meg, a munkatársak/szakemberek/oktatók foglalkoztatásáért felelős vezetők hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi.

A támogatás kiszámításakor – a feladat megvalósításának országától függetlenül – a munkatársak/szakemberek/oktatók foglalkoztatás szerinti országára vonatkozó egységköltség alkalmazandó (ha például a munkatárs/szakember/oktató A ország intézményében foglalkoztatott és (részben) B országban hajtja végre az adott feladatot, akkor rá nézve az A országra vonatkozó egységköltséget kell figyelembe venni).

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ | Technikus | Adminisztratív munkatársak[14] |
|---|---|---|---|---|
| | **B4.1** | **B4.2** | **B4.3** | **B4.4** |
| Izrael | 166 | 132 | 102 | 92 |

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ | Technikus | Adminisztratív munkatársak[14] |
|---|---|---|---|---|
| | B4.1 | B4.2 | B4.3 | B4.4 |
| Albánia, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Barbados, Bosznia és Hercegovina, Brazília, Chile, Kolumbia, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Dominika, Gabon, Grenada, Elefántcsontpart, Koszovó[15], Libanon, Líbia, Mexikó, Montenegró, Nigéria, Peru, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Szerbia, Seychelle-szigetek, Thaiföld, Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában, Uruguay, Venezuela, Zambia, Zimbabwe | 108 | 80 | 57 | 45 |
| Afganisztán, Azerbajdzsán, Bahama-szigetek, Bolívia, Burkina Faso, Kamerun, Kína, Kongó, Costa Rica, Dzsibuti, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Salvador, Grúzia, Guatemala, Bissau-Guinea, Haiti, Irán, Irak, Jamaica, Jordánia, Kazahsztán, Kenya, Mikronézia, Marokkó, Mozambik, Namíbia, Palesztina[16], Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Szenegál, Dél-Afrika, Suriname, Szváziföld, Oroszország területe a nemzetközi jog által elismert formában, Trinidad és Tobago, Vanuatu | 77 | 57 | 40 | 32 |
| Algéria, Örményország, Banglades, Fehéroroszország, Belize, Benin, Bhután, Botswana, Mianmar, Burundi, Kambodzsa, Zöld-foki-szigetek, Közép-afrikai Köztársaság, Csád, Kongói Demokratikus Köztársaság, Kuba, Észak-Korea, Egyiptom, Eritrea, Etiópia, Egyenlítői-Guinea, Fidzsi-szigetek, Gambia, Ghána, Guinea, Guyana, Honduras, India, Indonézia, Kiribati, Kirgizisztán, Laosz, Lesotho, Libéria, Madagaszkár, Malawi, Malajzia, Maldív-szigetek, Mali, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Moldova, Mongólia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Niue, Pakisztán, Palau, Fülöp-szigetek, Ruanda, Szamoa, Sierra Leone, Salamon-szigetek, Szomália, Dél-Szudán, Srí Lanka, Szudán, Szíria, Tádzsikisztán, Tanzánia, Kelet-Timor, Togo, Tonga, Tunézia, Türkmenisztán, Tuvalu, Uganda, Üzbegisztán, Vietnam, Jemen | 47 | 33 | 22 | 17 |

1.„Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”, A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2011.10.13., COM(2011) 637 végleges

2.„Az európai felsőoktatás a világban”, A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2013.7.11., COM(2013) 499 final

3.Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 232/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF

4.

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 233/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF

5.

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 231/2014/EU RENDELETE (2014. március 11.) az IPA II Előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról (IPA II)
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:EN:PDF

6.E cselekvés keretében a régió egy adott földrajzi makrotérséghez tartozó országok csoportja. A régióknak az Erasmus+ program értelmében vett csoportosítása megfelel a különböző külső uniós fellépési eszközök esetében alkalmazott csoportosításnak.

7.A partnerszervezet/partnerintézmény jogi képviselője által megfelelően aláírt felhatalmazás a támogatási megállapodás melléklete lesz, így joghatással bír. Az Ügynökség által rendelkezésre bocsátott sablont minden esetben használni kell bárminemű módosítás nélkül. A felhatalmazást a pályázati felhívás hivatalos dokumentációjában közzétett sablon alapján kell kiállítani.

8.

A következő szervezettípusok/intézménytípusok nem támogathatók:

- uniós intézmények és egyéb uniós szervek, beleértve a szakosodott ügynökségeket (részletes felsorolásukat lásd a következő honlapon: ec.europa.eu/institutions/index_en.htm);
- nemzeti Erasmus+ irodák a támogatható partnerországokban (az esetleges összeférhetetlenség

és/vagy kettős finanszírozás elkerülése érdekében);
Az uniós programokat irányító szervezetek/intézmények, például a programországokban működő nemzeti irodák kövessék az útmutató C. részét.

9.Az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere (ISCED 2011), felsőfokú oktatás, **legalább** ISCED 5 szint. A nem felsőfokú posztszekunder képzés (ISCED 2013 ISCED 4 szint) nem elfogadható.
10.E cselekvés keretében a régió egy adott földrajzi makrotérséghez tartozó országok csoportja. A régióknak az Erasmus+ program értelmében vett csoportosítása megfelel a különböző külső uniós fellépési eszközök esetében alkalmazott csoportosításnak.
11.Távolságkalkulátor: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
12.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).
13.Dolgozhatnak tanulók a projekten és a fizetésük fizethető a személyi költségek (adminisztratív munkatársak) keretében, amennyiben munkaszerződést írtak alá a konzorciumhoz tartozó valamely intézménnyel.
14.Dolgozhatnak tanulók a projekten és a fizetésük fizethető a személyi költségek (adminisztratív munkatársak) keretében, amennyiben munkaszerződést írtak alá a konzorciumhoz tartozó valamely intézménnyel.
15.Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.
16.Ez a megnevezés nem jelenti Palesztina állam elismerését, és nem érinti az egyes tagállamok ebben a kérdésben képviselt álláspontját.

# Kapacitásépítés az ifjúságügy terén

## A kapacitásépítési projektek céljai

Az ifjúsági kapacitásépítési projektek céljai a következők:

- a világ különböző régióiban1 található programországok és partnerországok közötti együttműködés és csereprogramok megerősítése az ifjúságügy terén;
- az ifjúsági munka, a nem formális tanulás és az önkéntesség színvonalának javítása és elismerésének növelése a partnerországokban, valamint e területek más oktatási rendszerekkel, a munkaerőpiaccal és a társadalommal való szinergiáinak és kiegészítő jellegének fokozása;
- a nem formális tanulási célú mobilitás regionális szintű (a világ egyes régióin belül és azok között működő) rendszerei és programjai kidolgozásának, tesztelésének és elindításának előmozdítása;
- a transznacionális nem formális tanulási célú mobilitás elősegítése a programországok és partnerországok között, különösképpen a hátrányos helyzetű fiatalok megszólítása, kompetenciaszintjük növelése és aktív társadalmi részvételre való ösztönzésük érdekében.

## Mit értünk kapacitásépítési projekten?

A kapacitásépítési projektek transznacionális együttműködési projektek, amelyek a programországok és partnerországok ifjúsági szervezetei közötti többoldalú partnerségen alapulnak. Részt vehetnek bennük az oktatás, a képzés vagy más társadalmi-gazdasági ágazat terén tevékenykedő szervezetek/intézmények is.

## Milyen tevékenységek támogathatók a kapacitásépítési projektek keretében?

A kapacitásépítési projekteknek a következő tevékenységeket kell végrehajtaniuk:

- az ifjúsági szervezetek és a partnerországok hatóságai közötti stratégiai együttműködés támogatása;
- az ifjúsági szervezetek és az oktatás, illetve képzés terén tevékenykedő szervezetek/intézmények, valamint az üzleti vállalkozások és a munkaerőpiac képviselői közötti együttműködés támogatása;
- az ifjúsági tanácsokat, ifjúsági platformokat és a partnerországok ifjúságüggyel foglalkozó helyi, regionális és nemzeti hatóságait érintő kapacitásépítés;
- a partnerországok ifjúsági szervezeteinek megerősítése a menedzsment, az irányítás, az innovációs kapacitások és a nemzetköziesítés terén;
- az ifjúsági munka különböző gyakorlatainak elindítása, tesztelése és megvalósítása, például:
- az ifjúságsegítők és oktatók társadalmi-szakmai fejlődésének eszközei és módszerei;
- a nem formális tanulás módszerei, különös tekintettel a kompetenciák elsajátítását és fejlesztését – a médiaműveltséget is beleértve – támogató módszerekre;
- a gyakorlati képzési rendszerek új formái és valós társadalmi helyzetek szimulációja; az ifjúsági munka új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás és a

nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása, valamint az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítása;
- olyan együttműködési, hálózatépítési és a társaktól való tanulásra irányuló tevékenységek, amelyek erősítik az ifjúsági munkát végző szervezetek hatékony menedzsmentjét, nemzetköziesítését és vezetését.

A kapacitásépítési projektek keretében a következő tevékenységek megvalósítására kerülhet sor:

**Kapacitásépítési tevékenységek**

- az ifjúsági szakpolitikai párbeszédet, együttműködést, hálózatépítést és gyakorlatok cseréjét ösztönző tevékenységek, például konferenciák, műhelyfoglalkozások és találkozók;
- nagyszabású ifjúsági események;
- tájékoztató és figyelemfelhívó kampányok;
- információs, kommunikációs és médiaeszközök kifejlesztése;
- az ifjúsági munka módszereinek, eszközeinek és segédanyagainak, valamint az ifjúsági munkára vonatkozó tantervek, képzési modulok és dokumentációs eszközök (például Youthpass) kidolgozása;
- az ifjúsági munka új megvalósítási formáinak megteremtése, ehhez oktatás és támogatás nyújtása, nevezetesen nyitott és rugalmas tanulási segédanyagokkal, virtuális együttműködéssel és nyitott oktatási segédanyagokkal.

**Mobilitási tevékenységek**

- ifjúsági csereprogramok2 a programországok és a támogatható partnerországok között;
- támogatható partnerországokból kiinduló/oda irányuló önkéntes tevékenységek3;
- ifjúságsegítők mobilitása4 programországok és a támogatható partnerországok között.

A földrajzi lefedettség alapján a kapacitásépítési projektek négy típusát különböztetjük meg.

- A programországokban és az **egyéb partnerországokban** (5–13. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt) az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásépítési projektek

  Ezeknek a programországok szervezetei/intézményei által benyújtott projekteknek a célja a szervezeti kapacitások kapacitásépítési tevékenységek megvalósításával történő bővítése; a projektek mobilitási tevékenységeket is tartalmazhatnak.

- A programországokban és a Nyugat-Balkán partnerországaiban (1. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt) az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásépítési projektek – **„Nyugat-balkáni ablak” ifjúsági projektek**

  Ezeknek a nyugat-balkáni országok (1. régió) szervezetei/intézményei által benyújtott projekteknek a célja az ifjúsági szervezetek kapacitásainak kapacitásépítési tevékenységek megvalósításával történő bővítése, amelyekhez mobilitási tevékenységek is társulhatnak.

- A programországokban és a keleti partnerség partnerországaiban (2. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt) az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásépítési projektek – **„Keleti partnerség ablak” ifjúsági projektek**[5]

  Az ilyen, a keleti partnerség országaiban (2. régió) működő szervezetek/intézmények által benyújtott projektek az ifjúsági szervezetek kapacitásának fejlesztésére törekednek az alábbi két projekttípus egyikén keresztül:

  – civil társadalmi ifjúsági ösztöndíjak:

  Az inkluzív és részvételi alapon szerveződő projektek megerősítik az ifjúsági szervezetek és az ifjúságsegítők kapacitását arra, hogy konstruktív kapcsolatot építsenek ki különböző partnerekkel, köztük közintézményekkel és civil szervezetekkel. A pályázó szervezetekből/intézményekből kiválasztott fiatal vezetők – az ösztöndíjasok – mobilitási tevékenységeken és a programországok fogadó szervezeteinél/intézményeinél végzett munkán keresztül fejleszthetik készségeiket és kompetenciáikat a szakpolitika-fejlesztés terén. A tevékenységek között szerepelnie kell transznacionális nem formális tanulási célú mobilitásra vonatkozó tevékenységeknek, például mentorálási programoknak és szakmai látogatásoknak (job shadowing). A projekt végrehajtásának részeként a fiatal vezetők küldő szervezetükhöz/intézményükhöz visszatérve kisebb projekteket hajtanak végre a fiatalok szakpolitikákba való bevonása érdekében.

  – partnerség a vállalkozásokért:

  A projektek a fiatalok vállalkozói[6] oktatását és társadalmi vállalkozásait ösztönzik transznacionális nem formális tanulási projektek segítségével, amelyek a fent említett területeken – beleértve az üzleti szférában – működő szervezetek többoldalú együttműködésén alapulnak. Elsőbbséget élveznek azok a projektek, amelyek gyakorlati megoldásokat kínálnak az eredeti közösségekben felmerülő társadalmi kihívásokra, és a magánszektort is bevonva hasznosítják a régió gazdasági potenciálját. Az ilyen típusú projektek mobilitási tevékenységeket is tartalmazhatnak.

  Az Európai Bizottság a rendelkezésre álló források 60%-át a civil társadalmi ifjúsági ösztöndíjakra, 40%-át pedig a „Partnerség a vállalkozásokért” projektekre szándékozik fordítani.

- A programországokban és Tunéziában az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásépítési projektek [7]

Ezek a projektek, amelyeket Tunéziában működő szervezetek/intézmények nyújthatnak be, a szervezetek kapacitásának növelését célozzák kapacitásépítési tevékenységek megvalósításával, amelyekhez mobilitási tevékenységek is társulhatnak.

A fent említett három ablakba – Nyugat-Balkán, keleti partnerség és a dél-mediterrán térség országai – tartozó projekteket az adott ablakba tartozó EU-val szomszédos partnerországban működő szervezetek nyújthatják be, de részt vehetnek bennük más országok partnerszervezetei is ugyanabból a régióból. Az „ablak” kifejezés arra utal, hogy az Erasmus+ programok további uniós finanszírozásban részesülnek abból a célból, hogy bővítsék a fiatalok lehetőségeit az EU-val szomszédos partnerországokkal való együttműködés terén8.

## Mi a részt vevő szervezetek/intézmények feladata a kapacitásépítési projektekben?

A kapacitásépítési projektekben a következő személyek és szervezetek/intézmények vesznek részt:

- pályázó/koordinátor: az a szervezet/intézmény, amely valamennyi partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor: 1) pénzügyi és jogi felelősséggel tartozik az egész projektért a Végrehajtó Ügynökség felé; 2) a projektben részt vevő partnerekkel együttműködve koordinálja a projektet; 3) uniós pénzügyi támogatásban részesül az Erasmus+ programból, és felel a források elosztásáért a projektben részt vevő partnerek között.
- Partnerek: azok a szervezetek/intézmények, amelyek aktívan hozzájárulnak a kapacitásépítési projekt előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez.
- Kapcsolt jogalanyok (opcionális): olyan szervezetek/intézmények, amelyek hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek eléréséhez és a projekttevékenységek megvalósításához. A kapcsolt jogalanyokat meg kell nevezni a pályázatban, és eleget kell tenniük a pályázati útmutató III. mellékletében (Fogalmak magyarázata) foglalt követelményeknek.

Ha a pályázatban ifjúsági csereprogram, önkéntes tevékenységek és/vagy ifjúságsegítők mobilitása is szerepel, akkor az ezekben a tevékenységekben érintett részt vevő szervezetek/intézmények a következő szerepet töltik be, illetve a következő feladatokat látják el:

- a küldő szervezet/intézmény feladata a fiatalok külföldre utaztatása (ide tartoznak a gyakorlati intézkedések, a résztvevők kiutazás előtti felkészítése és a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában);
- a fogadó szervezet/intézmény feladata a résztvevőknek szervezett tevékenységhez tartozó programoknak a résztvevőkkel és partnerszervezetekkel/partnerintézményekkel közösen történő kidolgozása, valamint a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában.

Ezen kívül az önkéntes tevékenységben való részvételnek az önkéntesek számára ingyenesnek kell lennie, kivéve az utazási költségekhez való esetleges hozzájárulásukat (amennyiben az Erasmus+ támogatás nem fedezi teljes mértékben az utazási költségeket) és a tevékenység megvalósításához nem feltétlenül kapcsolódó további kiadásokat. Az önkéntesek tevékenységben való részvételének alapvető költségeit Erasmus+ támogatásból vagy a részt vevő szervezetek/intézmények által nyújtott egyéb eszközökből fedezik.

# A kapacitásépítési projektek értékelésének szempontjai

A kapacitásépítési pályázatoknak a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

## Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánszervezet/magánintézmény – és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok –, amelynek programországban vagy az 1., 2., 5–13. régióban található partnerországban vagy Tunéziában van a székhelye az Erasmus+ pályázati útmutató „Támogatható országok” szakaszának megfelelően.<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők:<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet (az európai ifjúsági nem kormányzati szervezeteket is beleértve);<br>• nemzeti ifjúsági tanács;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény;<br>• iskola/intézet/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve);<br>• állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is);<br>• szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve;<br>• felsőoktatási intézmény;<br>• kutatóintézet;<br>• alapítvány;<br>• vállalatközi képzőközpont;<br>• kulturális intézmény, könyvtár, múzeum;<br>• pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv.<br>A támogatható partnerországok szervezetei/intézményei csak partnerként vehetnek részt a projektekben (pályázóként nem). |
| **Ki pályázhat?** | Bármely<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet (az európai ifjúsági nem kormányzati szervezeteket is beleértve);<br>• nemzeti ifjúsági tanács;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény.<br><br>**A programországok és az 5–13. régióban található partnerországok közötti projektek esetében:** A pályázónak egy programországban kell székhellyel rendelkeznie, és a projektben érintett valamennyi szervezet/intézmény nevében pályázik. Más típusú szervezetek/intézmények pályázóként nem, csak partnerként vehetnek részt.<br>**„Nyugat-balkáni ablak” ifjúsági projektek:**<br>A pályázónak valamely nyugat-balkáni országban kell székhellyel rendelkeznie.<br>**„Keleti partnerség ablak” ifjúsági projektek:**<br>A pályázónak a keleti partnerség egyik országában kell székhellyel rendelkeznie.<br>A fent említett támogatható szervezet-/intézménytípusokon felül magáncégek, köztük társadalmi vállalkozások is támogathatók.<br>**„Tunéziai ablak” ifjúsági projektek:**<br>A pályázónak Tunéziában kell székhellyel rendelkeznie.<br><br>A pályázónak olyan szervezetnek/intézménynek kell lennie, amely a pályázat benyújtási határidejeként megadott időpontban már legalább egy éve törvényesen bejegyzett szervezetként/intézményként működik. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | A kapacitásépítési projektek olyan transznacionális projektek, amelyekben legalább három különböző ország legalább három részt vevő szervezete/intézménye képviselteti magát, és a három ország közül legalább egynek programországnak, egynek pedig támogatható partnerországnak kell lennie.<br>A valamelyik Ablak projekt keretében támogatott projektekben nem vehetnek részt más szomszédos régiókból származó szervezetek/intézmények. |
| **A projekt időtartama** | 9 hónap és 2 év között. A pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően ki kell választani a kívánt időtartamot. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |

| | |
|---|---|
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk pályázatukat:<br>• az ugyanazon év július 1. és december 31. között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint március 8-án déli 12 óráig.** |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |
| **Egyéb feltételek** | Egy pályázó egy határidőre csak egy pályázatot nyújthat be.<br>A pályázati formanyomtatványhoz csatolni kell az ütemtervet a projekt valamennyi tervezett tevékenysége vonatkozásában. |

## A támogathatóság további feltételei az ifjúsági csereprogramok esetében

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 5–21 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. |
| **A tevékenység helyszíne** | A tevékenységet valamelyik, a tevékenységben részt vevő szervezet/intézmény országában kell végrehajtani. . |
| **Támogatható résztvevők** | 13–30 éves fiatalok,9 akik lakóhellyel rendelkeznek a küldő és fogadó szervezetek/intézmény országában. |
| **Résztvevők száma** | Legalább 16, legfeljebb 60 résztvevő (csoportvezető vagy csoportvezetők nélkül).<br>Csoportonként legalább 4 résztvevő (csoportvezető vagy csoportvezetők nélkül).<br>Minden ország csoportjának élén lennie kell legalább egy csoportvezetőnek.<br>A csoportvezető az ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért, védelméért és biztonságáért felel. |

## A támogathatóság további feltételei az önkéntes tevékenységek esetében

| | |
|---|---|
| **Akkreditáció** | Minden programországban vagy EU-val szomszédos partnerországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezetnek/intézménynek rendelkeznie kell érvényes akkreditációval a vonatkozó pályázati határidő időpontjában (további információk ezzel kapcsolatban a pályázati útmutató I. mellékletének vonatkozó szakaszában találhatók). |
| **A tevékenység időtartama** | 60 nap és 12 hónap között. |
| **A tevékenység helyszíne** | **A programországok önkénteseinek** a projektben érintett partnerországok egyikében kell végezniük tevékenységüket.<br>**A támogatható partnerországok önkénteseinek** a projektben érintett programországok egyikében kell végezniük tevékenységüket. |
| **Támogatható résztvevők** | 17–30 éves fiatalok,10, akik a küldő szervezet/intézmény országában lakóhellyel rendelkeznek.<br>Egy önkéntes csak egy Erasmus+ önkéntes tevékenységben vehet részt.<br>**Kivétel:** A legfeljebb 2 hónapon keresztül tartó önkéntes tevékenységet folytató önkéntesek további önkéntes tevékenységet is folytathatnak. |
| **Résztvevők száma** | Legfeljebb 30 önkéntes a teljes kapacitásépítési projekt során. |

### A támogathatóság további feltételei az ifjúságsegítők mobilitása esetében

| | |
|---|---|
| **A tevékenység időtartama** | 5 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. |
| **A tevékenység helyszíne** | A tevékenységet valamelyik, a tevékenységben részt vevő szervezet/intézmény országában kell végrehajtani. |
| **Támogatható résztvevők** | Nincs korhatár. A résztvevőknek, a képzőket és a facilitátorokat kivéve, a küldő vagy fogadó szervezet/intézmény országában kell lakóhellyel rendelkezniük. |
| **Résztvevők száma** | A projekt minden egyes tevékenysége esetében legfeljebb 50 résztvevő (adott esetben az oktatókat és a facilitátorokat is beleértve). |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 20 pont)** | • A pályázat relevanciája a cselekvés célkitűzései szempontjából (lásd „A kapacitásépítési projektek céljai” szakaszt).<br>• Milyen mértékben<br>• egyértelműek és reálisak a célkitűzései, és azok milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek/intézmények és célcsoportok szempontjából;<br>• innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek/intézmények által már megvalósított kezdeményezéseket;<br>• vannak világosan meghatározott kapacitásépítési tevékenységek és irányulnak ezek a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak megerősítésére;<br>• von be a projekt hátrányos helyzetű fiatalokat.<br>A „Partnerség a vállalkozásért” projektek esetében:<br>• A projektek milyen mértékben kínálnak<br>- gyakorlati megoldásokat az eredeti közösségekben felmerülő társadalmi kihívásokra, és hasznosítják a régió gazdasági potenciálját, a magánszektort is bevonva;<br>- az ilyen gyakorlati megoldások szempontjából lényeges mobilitási tevékenységeket a keleti partnerség országaiból az Erasmus+ program országaiba érkező ösztöndíjasok számára. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 30 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang.<br>• A nem formális tanulás tervezett módszereinek minősége.<br>• A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata.<br>• A minőség-ellenőrzési intézkedések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjen.<br>• Milyen mértékben költséghatékony a projekt és különít el minden tevékenységhez megfelelő forrásokat.<br>Ha a pályázat mobilitási tevékenységeket is tartalmaz:<br>• A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló intézkedések alkalmassága. |
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 30 pont)** | • Milyen mértékben<br>• alkotnak a projektben részt vevő szervezetek/intézmények egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából;<br>• tanúskodik a felelősségek és a feladatok elosztása valamennyi részt vevő szervezet/intézmény kötelezettségvállalásáról és aktív részvételéről.<br>• A részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érdekelt felek közötti együttműködés és kommunikáció hatékony mechanizmusainak megléte. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy nemzetközi szinten.<br>• A terjesztési terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő megosztására irányuló intézkedések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és médiaanyagokat, illetve hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.<br>• A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan

adható pontok legalább felét („A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 10, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriában pedig legalább 15 pontot).

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### RENDKÍVÜLI KÖLTSÉGEK

Amennyiben a szokásos egységköltség-hozzájárulások nem elegendőek az utazási költségek fedezésére, a pályázók támogatást kérhetnek a „Rendkívüli költségek” költségvetési sorban (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-áig; lásd „Finanszírozási szabályok”). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a szokásos támogatási szabályok (amelyek a távolsági sávok szerint megállapított egységköltség-hozzájáruláson alapulnak) nem fedezik a résztvevők utazási költségeinek legalább 70%-át.

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Kapacitásépítési projektnek odaítélhető maximális támogatás: 150 000 EUR**

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **A tevékenység költségei** | A projekt kapacitásépítési tevékenységeinek (a mobilitási tevékenységeket kivéve) megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek, az alábbiakat is beleértve:<br>• az információs és kommunikációs technológiák (IKT) költsége;<br>• a projektpartnerek transznacionális megvalósítási és koordinációs célú projekttalálkozói, valamint konferenciái és nagyszabású ifjúsági eseményei (amelybe az utazási költségek nem számítanak bele):<br>- szállás és ellátás, a helyi közlekedést is beleértve,<br>- vízum- és biztosítási költségek,<br>- találkozókra, konferenciákra és egyéb eseményekre helyiségek bérlése,<br>- tolmácsolási költségek,<br>- külsős előadók költségei;<br>• szellemi termékek, projekteredmények terjesztése:<br>- előállítás,<br>- fordítás,<br>- terjesztési és/vagy tájékoztatási költségek;<br>• a mobilitási tevékenységek résztvevőinek nyelvi, interkulturális, feladatspecifikus felkészítése;<br>• a projekt pénzügyi vizsgálatának költségei.<br>Közvetett költségek:<br>A projekt elszámolható közvetlen költségének 7%-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatársak költségei). | Tényleges költségek | Az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-a | Feltételhez kötött: amennyiben a tervezett tevékenységek indokolják az igényelt költségvetést.A munkatársi költségek nem tekinthetők elszámolható költségnek. |
| **Utazási költségek** | Utazási költségek a projektpartnerek transznacionális megvalósítási és koordinációs célú projekttalálkozói, valamint konferenciái és nagyszabású ifjúsági eseményei esetében: | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén:<br>20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén:<br>180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén:<br>530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén:<br>820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén:<br>1500 EUR/résztvevő.[11] | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie. |

# A) Kapacitásépítési projekt keretén belül megvalósított ifjúsági csereprogramok finanszírozási szabályai (opcionális finanszírozás)

| Elszámolható költség | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani12. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie13 |
| **Szervezési támogatás** | A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az alábbiakkal kapcsolatos költségeket: előkészítő tevékenységek, étel, szállás, helyi közlekedés, helyszínek, biztosítás, felszerelés és anyagok, az eredmények értékelése, terjesztése és hasznosítása, nyomonkövetési tevékenységek). | Egységköltség-hozzájárulás | B4.1 /résztvevő/tevékenység napjainak száma14 | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében (kivéve a résztvevők utazási és ellátási költségeit).<br>Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |

# B) Kapacitásépítési projekt keretén belül megvalósított önkéntes tevékenységek finanszírozási szabályai (opcionális finanszírozás)

| Elszámolható költség | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani15. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie16 |
| **Szervezési támogatás** | A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az alábbiakkal kapcsolatos költségeket: előkészítő tevékenységek, étel, szállás, helyi közlekedés, helyszínek, biztosítás, felszerelés és anyagok, az eredmények értékelése, terjesztése és hasznosítása, nyomonkövetési tevékenységek). | Egységköltség-hozzájárulás | B4.3 /önkéntes/nap17 | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Személyi támogatás** | Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”. | Egységköltség-hozzájárulás | B4.4 /önkéntes/nap | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Kísérő személyek ellátási költségei és utazáshoz kapcsolódó költségei, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevők tekintetében nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” költségvetési sorban.<br>Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, a speciális felkészítés és a megerősített mentorálás költségeit is beleértve (a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségei nem tartoznak ide).<br>Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>A résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |

## C) Ifjúságsegítők kapacitásépítési projekt keretén belül megvalósuló mobilitásának finanszírozási szabályai (opcionális finanszírozás)

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (beleértve a kísérő személyeket) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km közötti távolság esetén: 20 EUR/résztvevő<br>100–499 km közötti távolság esetén: 180 EUR/résztvevő<br>500–1999 km közötti távolság esetén: 275 EUR/résztvevő<br>2000–2999 km közötti távolság esetén: 360 EUR/résztvevő<br>3000–3999 km közötti távolság esetén: 530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km közötti távolság esetén: 820 EUR/résztvevő<br>8000 km és annál nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámítani[18]. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[19] |
| **Szervezési támogatás** | A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az alábbiakkal kapcsolatos költségeket: előkészítő tevékenységek, étel, szállás, helyi közlekedés, helyszínek, biztosítás, felszerelés és anyagok, az eredmények értékelése, terjesztése és hasznosítása, nyomonkövetési tevékenységek). | Egységköltség-hozzájárulás | B4.2 /résztvevő[20]/tevékenység napjainak száma Legfeljebb 1100 EUR/résztvevő. | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igények fedezésére adható támogatás** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési sorban). | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |
| **Rendkívüli költségek** | Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>Legkülső régiókból és tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről?” szakaszt). | Tényleges költségek | Magas utazási költségek: az elszámolható költség legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költség 100%-a | Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését indokolni kell a pályázati formanyomtatványon. |

## D) Szervezési és személyi támogatás

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának országától függ.

| | Szervezési támogatás | | Személyi támogatás | |
|---|---|---|---|---|
| | Ifjúsági csereprogramok (EUR/nap) | Ifjúságsegítők mobilitása (EUR/nap) | Önkéntes tevékenységek (EUR/nap) | |
| | B4.1 | B4.2 | B4.3 | B4.4 |
| **Belgium** | 42 | 65 | 26 | 4 |
| **Bulgária** | 32 | 53 | 17 | 4 |
| **Cseh Köztársaság** | 32 | 54 | 17 | 5 |
| **Dánia** | 45 | 72 | 26 | 6 |
| **Németország** | 41 | 58 | 23 | 5 |
| **Észtország** | 33 | 56 | 18 | 4 |
| **Írország** | 49 | 74 | 26 | 6 |
| **Görögország** | 38 | 71 | 21 | 5 |
| **Spanyolország** | 34 | 61 | 18 | 5 |
| **Franciaország** | 38 | 66 | 20 | 6 |
| **Horvátország** | 35 | 62 | 19 | 5 |
| **Olaszország** | 39 | 66 | 21 | 5 |
| **Ciprus** | 32 | 58 | 21 | 5 |
| **Lettország** | 34 | 59 | 19 | 4 |
| **Litvánia** | 34 | 58 | 18 | 4 |
| **Luxemburg** | 45 | 66 | 26 | 5 |
| **Magyarország** | 33 | 55 | 17 | 5 |
| **Málta** | 39 | 65 | 22 | 5 |
| **Hollandia** | 45 | 69 | 26 | 5 |
| **Ausztria** | 45 | 61 | 23 | 5 |
| **Lengyelország** | 34 | 59 | 18 | 4 |
| **Portugália** | 37 | 65 | 20 | 5 |
| **Románia** | 32 | 54 | 17 | 3 |
| **Szlovénia** | 34 | 60 | 20 | 4 |
| **Szlovákia** | 35 | 60 | 19 | 5 |
| **Finnország** | 45 | 71 | 26 | 5 |
| **Svédország** | 45 | 70 | 26 | 5 |
| **Egyesült Királyság** | 45 | 76 | 26 | 6 |
| **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 28 | 45 | 15 | 3 |
| **Izland** | 45 | 71 | 26 | 6 |
| **Liechtenstein** | 45 | 74 | 24 | 6 |
| **Norvégia** | 50 | 74 | 26 | 6 |
| **Törökország** | 32 | 54 | 17 | 4 |
| **Partnerországok** | 29 | 48 | 15 | 3 |

1.E cselekvés keretében a régió egy adott földrajzi makrotérséghez tartozó országok csoportja.
2.E tevékenység részletes leírásához lásd „Az 1. pályázati kategória: mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára” szakaszt az útmutató B. részében.
3.A fentieknek megfelelően.
4.A fentieknek megfelelően.
5.Az EU4Youth program támogatásával.
6.A vállalkozói készség nem csak az üzleti dimenzióra vonatkozik, hanem az életcélok és az oktatási célok elérését elősegítő készségek, például a kockázatvállalás és a problémamegoldás fejlesztésére is.
7.Ehhez a cselekvéshez szükség van az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz Bizottsága jóváhagyására.
8.Az EU-val szomszédos partnerországokkal együttműködésben végrehajtott, de egy programország partnerszervezete/partnerintézménye által benyújtott mobilitási projektek az 1. pályázati kategóriában (Mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára), valamint a 3. pályázati kategóriában (A fiatalok és az ifjúsági területen döntéshozó személyek találkozói) kaphatnak támogatást.
9.Felhívjuk továbbá a figyelmet a következőkre:

alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdetéig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort;

felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

10.Lásd a fenti megjegyzést.
11.Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.
12.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
13.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).
14.A csoportvezetőket és a kísérő személyeket is beleértve.
15.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
16.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét.
17.Beleértve a hátrányos helyzetű önkénteseket kísérő személyeket.
18.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
19.Ha például egy madridi személy Rómában szervezett tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatás összegét (275 EUR).
20.Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

# 3. pályázati kategória: Szakpolitikai reformok támogatása (KA3)

Szakpolitikai reformok támogatása (KA3) keretében megvalósuló tevékenységek az európai szintű politikai célkitűzések megvalósítására irányulnak, különösen szem előtt tartva az Európa 2020 stratégia, az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai kerete („Oktatás és képzés 2020”) és az Európai Ifjúsági Stratégia céljait.

## Támogatható tevékenységek

A pályázati útmutató a következő pályázati kategória megvalósítását írja elő:

- Strukturált párbeszéd: a fiatalok és az ifjúsági területen aktív döntéshozók találkozói.

Ennek a pályázati kategóriának a feltételeiről és finanszírozási szabályairól a pályázati útmutató B. része ad részletes tájékoztatást.

A 3. pályázati kategória ezen kívül számos egyéb, az oktatási, a képzési és az ifjúsági szakpolitikai reformot támogató tevékenységekre is kiterjed. Ezeket a tevékenységeket vagy közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre, vagy a Bizottság Végrehajtó Ügynöksége külön pályázati felhívásokon keresztül bonyolítja le. További információk az Európai Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség és a nemzeti irodák honlapján találhatók. A szóban forgó tevékenységek a következők:

Az oktatás, a képzés és az ifjúsági területre vonatkozó ismeretek, az adat- és információgyűjtést, az elemzést és a társaktól való tanulást is beleértve. Különösen a következő területeken:

- tematikus és országspecifikus szakértelem, szakpolitikai témákra és reformokra vonatkozó tanulmányok, az Eurydice hálózat által végrehajtott tevékenységeket is beleértve;
- az Erasmus+ országok ösztönzése a sajátos trendeket és fejleményeket vizsgáló, európai/nemzetközi felmérésekben való részvételre, a nyelvi kompetenciák európai alakulásának kérdését is beleértve;
- uniós elnökségi események, konferenciák és magas szintű találkozók;
- tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréje, valamint társak általi értékelések;
- a nyitott koordinációs módszer megvalósításának támogatása.

**A szakpolitika fejlesztését célzó kezdeményezések** új szakpolitikák kidolgozására és megvalósításuk előkészítésére irányulnak. Idetartoznak a Végrehajtó Ügynökség által irányított, külön pályázati felhívások a következő témákban: a) magas szintű hatóságok által irányított európai szakpolitikai fejlesztések tesztelése, amelynek keretében számos országban hatékony és eredményes kiértékelési módszereken alapuló, szakpolitikai intézkedésekkel kapcsolatos helyszíni vizsgálatot hajtanak végre; b) előremutató és innovatív szakpolitikai fejlesztési együttműködési projektek.

Uniós szakpolitikai eszközök támogatása, különös tekintettel a következőkre:

- a készségek és képesítések átláthatóságát és elismerését, valamint a kreditátvitelt megkönnyítő, illetve a minőségbiztosítást, a készségmenedzsmentet és irányítást elősegítő átláthatóságot növelő eszközök (készségek és képesítések); a cselekvés tartalmazza az

átláthatóságot növelő eszközök megvalósítását támogató hálózatokat is;
- készségek feltérképezése olyan uniós eszközök kifejlesztése és támogatása céljából, mint az uniós „készségkörkép” online platform;
- speciális szakpolitikai területeket – például az írási és olvasási készséget, a felnőttkori tanulást, az ifjúsági munkát és ifjúságtájékoztatást (SALTO és Eurodesk) – támogató hálózatok;
- célorientált felsőoktatási eszközök – olyan eszközök kifejlesztése és támogatása, mint az U-Multirank, illetve a bolognai folyamat vagy a felsőoktatás külső dimenziójának támogatása; a felsőoktatási reform szakértőinek nemzeti csoportjai a szomszédos és a bővítési folyamatban érintett országokban, valamint Oroszországban és Közép-Ázsiában;
- a szakképzési mobilitási charta megvalósítását elősegítő célorientált szakképzési eszközök, amelyek célja a szervezet mobilitási minőségének javítása, valamint a tanulószerződéses gyakorlati képzésekben illetékes nemzeti hatóságok támogatása a tanulószerződéses gyakorlati képzések minőségének javításában és e képzési forma bevezetésében Európa-szerte.

**Együttműködés olyan nemzetközi szervezetekkel**, mint például az OECD vagy az Európa Tanács. Ez a tevékenység a partnerországokkal folytatott szakpolitikai párbeszéd mellett az európai felsőoktatás nemzetközi színtéren történő népszerűsítését is előmozdítja világszerte. Támogatja ezenkívül az Unióval szomszédos partnerországokban működő felsőoktatási reform szakértőinek hálózatát és a végzett hallgatók nemzetközi egyesületeit.

Az érintett szereplők közötti párbeszéd, a szakpolitika és a program népszerűsítése, a következőket is beleértve:

- az európai nem kormányzati szerveket és az európai oktatási, képzési és ifjúságügyi hálózatokat támogató civil társadalmi együttműködés a Végrehajtó Ügynökség által irányított külön pályázati felhívással;
- nyilvános események, találkozók, viták és konzultációk a politikai döntéshozókkal és az adott szakpolitikai kérdésekben érintett szereplőkkel (például az Oktatási, Képzési és Ifjúsági Fórum vagy az Európai Ifjúsági Hét);
- strukturált párbeszéd az ifjúságügy terén, a nemzeti munkacsoportok támogatását, valamint a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet ösztönző találkozókat is beleértve (lásd lent);
- a szakpolitikai eredményekkel és prioritásokkal, az Erasmus+ programmal, annak eredményeivel és más uniós programokkal (különös tekintettel az európai strukturális és beruházási alapokra) fennálló lehetséges szinergiáival kapcsolatos tudatosságnövelő, tájékoztató és terjesztési tevékenységek.

A 3. pályázati kategória keretében végrehajtott tevékenységek céljai a következők:

- a nyitott koordinációs módszer segítségével az oktatási és képzési rendszerek, valamint az ifjúságügyi döntéshozás minőségének, hatékonyságának és méltányosságának javítása; az európai szemeszterek eredményeként megfogalmazott általános és országspecifikus ajánlások megvalósításának támogatása;
- rendszerek, struktúrák és folyamatok fejlesztése érdekében a politika legfelső szintjén működő, illetékes hatóságok közötti, nemzetközi együttműködés és kölcsönös tanulás támogatása;
- ismeretek és elemzési kapacitások fejlesztése az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai kerete („Oktatás és képzés 2020”), az Európai Ifjúsági Stratégia és olyan specifikus szakpolitikai menetrendek, mint például a bolognai vagy a koppenhágai folyamat értelmében végrehajtandó, tényeken alapuló szakpolitika támogatása céljából;
- az uniós és nemzeti szakpolitikákra vonatkozó, megbízható, összehasonlítható nemzetközi adatok és megfelelő másodlagos elemzések elérhetővé tétele, az innovatív politikák

megvalósításának értékelését és ellenőrzését, valamint az eredmények átültetését és arányosítását segítő információk gyűjtésének és elemzésének előmozdítása;
- olyan európai hálózatok támogatása és olyan eszközök megvalósítása, amelyek elősegítik a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett készségek és képesítések átláthatóságát és elismerését;
- a civil társadalmi hálózatok és nem kormányzati szervezetek szakpolitikák megvalósításában való aktív részvételének támogatása;
- a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd támogatása, a fiatalok ösztönzése a demokratikus életben való aktív részvételre;
- a bevált gyakorlatok cseréje, a párbeszéd, a kölcsönös tanulás és együttműködés támogatása programországok és a partnerországok politikai döntéshozói, szakemberei és egyéb érdekelt felei körében;
- az uniós szakpolitikák és az Erasmus+ program eredményeivel kapcsolatos tudatosság növelése, valamint ezen eredmények helyi, regionális és nemzeti szintű hasznosításának elősegítése; az európai felsőoktatás profiljának bővítése és vonzerejének növelése világszerte;
- más uniós programokkal (például az európai strukturális és beruházási alapokkal) és nemzeti vagy regionális szintű finanszírozási rendszerekkel való szinergiák támogatása.

# Strukturált párbeszéd: a fiatalok és az ifjúságügy területén tevékenykedő döntéshozók találkozói

## A strukturált párbeszédre irányuló találkozók célja

Ez a cselekvés a demokratikus életben való aktív részvételre ösztönzi a fiatalokat, emellett előmozdítja a vitát a strukturált párbeszéd és az ifjúságpolitika megújított kerete által meghatározott témákra és prioritásokra vonatkozó kérdésekben. Strukturált párbeszédnek nevezzük a fiatalok és az ifjúságpolitikai döntéshozók között folytatott megbeszéléseket, amelyek célja a politikai döntéshozatal szempontjából hasznos eredmények elérése.

A párbeszéd a prioritások és az ütemezés köré szerveződik, és annak részeként a fiatalok egymással, valamint a politikai döntéshozók, az ifjúsági szakértők és az ifjúságügyért felelős hatóságok képviselői körében egyeztetett témákat vitatnak meg. A strukturált párbeszédről az Európai Bizottság honlapján találhatók további információk.

## Strukturált párbeszédre irányuló találkozók

A strukturált párbeszéd projektjei találkozók, konferenciák, konzultációk és események formájában valósulhatnak meg. Ezek az események előmozdítják a fiatalok európai demokratikus életben való aktív részvételét és a döntéshozókkal való együttműködésüket. Az események kézzelfogható eredménye, hogy a fiatalok (állásfoglalások, javaslatok és ajánlások megfogalmazásával) véleményt tudnak nyilvánítani azzal kapcsolatosan, hogy szerintük hogyan kellene az ifjúságpolitikákat alakítani és megvalósítani Európában.

A strukturált párbeszéd projektje három szakaszból áll:

1. tervezés és előkészítés;
2. a tevékenységek megvalósítása;
3. értékelés (a lehetséges nyomon követésre vonatkozó észrevételeket is beleértve).

## Mely tevékenységek támogathatók e cselekvés keretében?

Az e cselekvés keretében megvalósuló projektek a következő tevékenységeknek legalább egyikét tartalmazhatják:

- olyan országos találkozók és transznacionális/nemzetközi szemináriumok, amelyek – az ifjúságpolitikai döntéshozókkal folytatott párbeszéd révén – lehetőséget nyújtanak a fiatalok számára a tájékozódásra, a vitára és az aktív részvételre a strukturált párbeszéd vagy az EU ifjúsági stratégiája szempontjából releváns kérdésekben;
- olyan országos találkozók és transznacionális/nemzetközi szemináriumok, amelyek

előkészítik az Európai Unió soros elnökségét biztosító tagállam által az adott szemeszterben rendezendő hivatalos ifjúsági konferenciákat;
- olyan események, amelyek az Európai Ifjúsági Hét során megrendezett tevékenységekhez kapcsolódó ifjúságpolitikai témákra irányuló vitát és tájékozódást szolgálják;
- fiatalokkal folytatott konzultációk a demokratikus életben való részvétellel kapcsolatban felmerülő igényeik megismerésére (online konzultáció, közvélemény-kutatások stb.);
- a demokratikus életben való részvétel témájáról fiatalokkal és döntéshozókkal/ifjúsági szakértőkkel tartott találkozók és szemináriumok, tájékoztató események vagy viták;
- a demokratikus intézmények működését és a döntéshozók demokratikus intézményekben betöltött szerepét szemléltető események.

A fiatalok által irányított tevékenységek; a fiatal résztvevőknek aktívan részt kell venniük a projekt valamennyi szakaszában, az előkészítéstől az utánkövetésig. A projekt megvalósítása során végig figyelembe kell venni a nem formális tanulás elveit és gyakorlatait.

A strukturált párbeszéd finanszírozása keretében a következő tevékenységek nem támogathatók: szervezetek/intézmények vagy szervezetek/intézmények hálózatainak alakuló ülése; politikai befolyásoltságú események.

## A projekt értékelésének szempontjai

A projektnek a következő formális szempontoknak kell megfelelnie ahhoz, hogy jogosult legyen Erasmus+-támogatásra:

### Támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Részt vevő szervezet/intézmény lehet:<br>• nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet;<br>• európai ifjúsági nem kormányzati szervezet;<br>• helyi vagy regionális szintű közintézmény;<br>amely valamely programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban rendelkezik székhellyel (1–4. régió, lásd a „Támogatható országok” című szakaszt a pályázati útmutató A. részében). A támogatható partnerországok szervezetei/intézményei csak partnerként (nem pályázóként) vehetnek részt a projektekben. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely olyan részt vevő szervezet/intézmény lehet, amely egy programországban rendelkezik székhellyel. A két vagy több részt vevő szervezet/intézmény által megvalósított projektek esetében az egyik szervezet/intézmény pályázik a projektben részt vevő összes szervezet/intézmény nevében. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma** | Transznacionális/Nemzetközi találkozók: a tevékenységben legalább két különböző ország legalább két szervezetének/intézményének kell részt vennie, és a két országból legalább az egyiknek programországnak kell lennie.<br>Országos találkozók: a tevékenységben legalább egy programország egy szervezete/intézménye vesz részt. |
| **Támogatható résztvevők** | Fiatal résztvevők: a projektben érintett országokban lakóhellyel rendelkező 13–30 éves fiatalok.<br>Döntéshozók: ha a projekt előirányozza döntéshozók vagy ifjúságpolitikai szakértők részvételét, ezek a résztvevők életkoruktól és földrajzi származási helyüktől függetlenül részt vehetnek. |
| **Résztvevők száma** | Legalább 30 fiatal résztvevőt kell bevonni a projektbe. |

| | |
|---|---|
| **Helyszín(ek)** | Országos találkozók: a tevékenységet a pályázó szervezet/intézmény országában kell végrehajtani.<br>Transznacionális/Nemzetközi találkozók: a tevékenységeket bármely érintett programországban végre lehet hajtani.<br>**Kivétel:** Kizárólag megfelelően indokolt esetekben, és ha a főtevékenység európai szintű döntéshozókkal tervezett párbeszédelemeket tartalmaz, a tevékenység valamelyik európai uniós intézmény székhelyén is végrehajtható.1 |
| **A projekt időtartama** | 3–24 hónap. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk pályázatukat:<br>• az ugyanazon év május 1-je és szeptember 30-a között kezdődő projektekre **február 1-jéig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**;<br>• az ugyanazon év augusztus 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre **április 26-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**;<br>• a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektekre **október 4-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)**. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |
| **Egyéb feltételek** | A pályázati formanyomtatványhoz a projekt során tervezett minden egyes találkozóra vonatkozóan ütemtervet kell csatolni.<br>A pályázati formanyomtatványhoz csatolni kell a jogi képviselő nyilatkozatát. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására a releváns kizárási és kiválasztási szempontok alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

## Odaítélési szempontok

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései és prioritásai (lásd „A Strukturált párbeszédre irányuló találkozók célja” című fenti szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései.<br>• Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására:<br>• kiváló eredmények biztosítása a résztvevők számára;<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak megerősítése.<br>• Milyen mértékben von be a projekt hátrányos helyzetű fiatalokat |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A projektpályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései és a pályázatban leírt tevékenységek közötti összhang.<br>• A gyakorlati intézkedések, az irányítási és támogatási módszerek minősége.<br>• A nem formális tanulásra vonatkozóan a pályázatban leírt participatív módszerek minősége, valamint a fiatalok aktív részvétele a projekt minden szakaszában.<br>• A résztvevők tevékenységekre való kiválasztására és/vagy tevékenységekbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága.<br>• Milyen mértékben vonja be a projekt a releváns döntéshozókat (politikai döntéshozók, ifjúsági szakértők, az ifjúságügyért felelős hatóságok képviselői stb.).<br>• Adott esetben a részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége. |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• A résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően.<br>• A projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és magánszemélyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás.<br>• A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek/intézmények körében és azokon kívül történő terjesztését ösztönző intézkedések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezen kívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

## Mit kell még tudni erről a cselekvésről?

### Rendkívüli költségek

A mobilitási projektekre pályázók támogatást igényelhetnek az utazási költségekre a költségvetés „rendkívüli költségek” sorában (az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-áig: lásd a „Finanszírozási szabályok” című szakaszt). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (távolságsávonkénti egységköltség-hozzájárulás alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70% -át.

# Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Strukturált párbeszédre irányuló találkozóra odaítélhető maximális támogatás projektenként:** 50 000 EUR

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **Utazás** | Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (többek között a kísérő személyek) utazási költségeihez való hozzájárulás. | Egységköltség-hozzájárulás | 10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/ résztvevő<br>100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/ résztvevő<br>500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/ résztvevő<br>2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/ résztvevő<br>3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/ résztvevő<br>4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/ résztvevő<br>8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1500 EUR/ résztvevő | Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani.2 A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie.3. |
| **Szervezési támogatás** | Finanszírozási hozzájárulás minden egyéb, közvetlenül a tevékenység előkészítéséhez, megvalósításához és nyomon követéséhez kapcsolódó költséghez | Egységköltség-hozzájárulás | C1.1 / tevékenység napjainak száma/résztvevő4 | Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (szükség esetén beszámítható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap). |
| **Sajátos nevelési igényű résztvevő(k) támogatása** | Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint az őket kísérő személyekhez közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazási és ellátási költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevők számára nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül). | Tényleges költségek | Az elszámolható költségek 100%-a | |
| **Rendkívüli költségek** | Az (online) konzultációkhoz és a fiatalok körében végzett közvélemény-kutatásokhoz kapcsolódó költségek, amennyiben ezek szükségesek a cselekvésben való részvételhez.<br>Az eredmények terjesztéséhez és hasznosításához kapcsolódó költségek.<br>A hátrányos helyzetű fiatalok egyenlő részvételi feltételeinek támogatására szolgáló költségek (kivéve az utazási és a szervezési támogatási költségeket).<br>Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások, orvosi igazolások.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.<br>Legkülső régiókból és tengerentúli országokról és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a cselekvésről” című szakaszt). | Tényleges költségek | Az (online) konzultációkhoz és a fiatalok körében végzett közvélemény-kutatásokhoz, a pénzügyi garanciához és a terjesztési tevékenységekhez kapcsolódó költségek: az elszámolható költségek 75%-a<br>Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfeljebb 80%-a<br>Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100%-a | Feltételhez kötött: a sajátos nevelési igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére nyújtható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati formanyomtatványon. |

## A. táblázat – Szervezési támogatás (összegek euróban/nap)

Az összegek a tevékenység megvalósítási országától függnek.

| Ország | Szervezési támogatás |
|---|---|
| | C1.1 |
| **Belgium** | 42 |
| **Bulgária** | 32 |
| **Cseh Köztársaság** | 32 |
| **Dánia** | 45 |
| **Németország** | 41 |
| **Észtország** | 33 |
| **Írország** | 49 |
| **Görögország** | 38 |
| **Spanyolország** | 34 |

| Ország | Szervezési támogatás |
|---|---|
| **Franciaország** | 38 |
| **Horvátország** | 35 |
| **Olaszország** | 39 |
| **Ciprus** | 32 |
| **Lettország** | 34 |
| **Litvánia** | 34 |
| **Luxemburg** | 45 |
| **Magyarország** | 33 |
| **Málta** | 39 |
| **Hollandia** | 45 |
| **Ausztria** | 45 |
| **Lengyelország** | 34 |
| **Portugália** | 37 |
| **Románia** | 32 |
| **Szlovénia** | 34 |
| **Szlovákia** | 35 |
| **Finnország** | 45 |
| **Svédország** | 45 |
| **Egyesült Királyság** | 45 |
| **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** | 28 |
| **Izland** | 45 |
| **Liechtenstein** | 45 |
| **Norvégia** | 50 |
| **Törökország** | 32 |
| **Az Unióval szomszédos partnerországok** | 29 |

1.Az Európai Unió intézményeinek székhelyei: Brüsszel, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg és Hága.
2.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hu.htm
3.Ha például egy madridi (spanyolországi) személy Rómában (Olaszországban) szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számítania a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda- és visszaútra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).
4.A kísérő személyeket is beleértve.

# Jean Monnet tevékenységek

- Jean Monnet modulok
- Jean monnet katedra
- Jean Monnet kiválósági központok
- Jean Monnet támogatás egyesületeknek
- Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)
- Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)

# A támogatható tevékenységek

A Jean Monnet tevékenységek a következő tevékenységtípusokat támogatják:

- Jean Monnet modulok (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet katedrák (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet kiválósági központok (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet támogatás egyesületeknek;
- Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel);
- Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel).

A Jean Monnet tevékenységek feltételeiről és finanszírozási szabályairól a pályázati útmutató következő szakaszai adnak részletes tájékoztatást.

# A Jean Monnet tevékenységek céljai

A Jean Monnet tevékenységek célja az európai uniós tanulmányok területén tevékenykedő oktatási és kutatási kiválóságok támogatása világszerte. További céljuk a tudományos világ és a politikai döntéshozók közötti párbeszéd előmozdítása, különös tekintettel az uniós és globális irányítás javítására.

Az európai uniós tanulmányok Európa egészére irányulnak, és kiemelt hangsúlyt fektetnek az európai integráció folyamatára, illetve annak mind belső, mind külső aspektusaira. A tudományág ösztönzi az aktív európai polgárságot és foglalkozik az Unió globalizált világban betöltött szerepével, igyekszik erősíteni az Unióval kapcsolatos tudatosságot és erősíteni az emberek és kultúrák közötti párbeszédet.

Az európai uniós tanulmányok alapvető témakörei a következők:

- uniós összehasonlító regionalizmussal kapcsolatos tanulmányok;
- uniós kommunikációs és információs tanulmányok;
- uniós gazdasági tanulmányok;
- uniós történelmi tanulmányok;
- uniós interkulturális párbeszéddel kapcsolatos tanulmányok;
- uniós interdiszciplináris tanulmányok;
- uniós nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó és diplomáciai tanulmányok;
- uniós jogi tanulmányok;
- uniós politikai és közigazgatási tanulmányok.

Az európai uniós tanulmányokhoz azonban számos egyéb terület (például a szociológia, a filozófia, a vallás, a földrajz, az irodalom, a művészetek, a természettudományok, a környezettudományok, a globális tanulmányok stb.) is kapcsolódhat, amennyiben ezek az Unióra vonatkozó oktatási/kutatási elemeket vagy gondolatokat tartalmaznak, és általánosságban nézve hozzájárulnak az európai uniós szempontoknak a tantervbe való beillesztéséhez.

Összehasonlító tanulmányokról csak abban az esetben lehet szó, ha az uniós integrációt a világ egyéb integrációs folyamataival hasonlítják össze.

Az Erasmus+ program általános célkitűzéseivel összefüggésben a Jean Monnet tevékenységek céljai a következők:

- az oktatási és kutatási kiválóság támogatása az európai uniós tanulmányok terén;
- a hallgatók és a fiatal szakemberek olyan európai uniós témákra vonatkozó ismeretekkel történő ellátása, amelyek relevánsak tudományos és szakmai pályájuk szempontjából, és megerősítik polgári készségeiket;
- a tudományos világ és a politikai döntéshozók közötti párbeszéd előmozdítása, különös tekintettel az uniós szakpolitikák irányításának javítására;
- az innováció támogatása az oktatásban és a kutatásban (például ágazatokon átívelő és/vagy multidiszciplináris tanulmányok, nyitott oktatás, hálózatépítés más intézményekkel);
- az Unióval kapcsolatos témák érvényesítése és diverzifikációja a felsőoktatási intézmények által a hallgatóknak kínált tanterv egészére nézve;
- az európai uniós témákra vonatkozó szakmai képzés minőségének javítása (olyan modulokkal, amelyek részletesebben tárgyalják az uniós témákat, vagy új témákat tárgyalnak);
- az európai uniós tárgyakat tanító és kutató fiatal felsőoktatási szakemberek

elkötelezettségének támogatása.

A Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatosan elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek az érintett résztvevőkre, a támogató intézményekre és a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre.

A Jean Monnet tevékenységekben közvetlenül vagy közvetetten érintett résztvevők számára a tevékenységek a következő eredményekkel járnak:

- a fiatal diplomások foglalkoztathatóságának és karrierlehetőségeinek javulása azáltal, hogy tanulmányaikban megjelenik vagy megerősödik az európai dimenzió;
- az Európai Unió megismerése és az európai projektben való részvétel iránti érdeklődés növelése, ami aktívabb polgári szerepvállaláshoz vezet;
- azon fiatal kutatók (akik az elmúlt öt évben szereztek tudományos doktori fokozatot) és egyetemi tanárok támogatása, akik uniós területekkel kapcsolatos kutatási vagy oktatási munkát kívánnak végezni;
- a felsőoktatási dolgozók szakmai fejlődési lehetőségeinek bővülése és karrierlehetőségeinek bővülése.

A Jean Monnet program keretében támogatott tevékenységektől a részt vevő szervezetek tekintetében a következő eredményeket várjuk:

- megnövekedett kapacitás az európai uniós témák oktatása és kutatása terén: továbbfejlesztett vagy innovatív tantervek; kiváló hallgatókat vonzó megnövekedett kapacitás; más országbeli partnerekkel folytatott fokozott együttműködés; az intézményen belül az uniós témák oktatására és kutatására elkülönített pénzügyi források növelése;
- korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása a szervezeten belül: a fiatal kutatók és egyetemi tanárok szakmai fejlődésének támogatása; nyitottság a bevált gyakorlatok és új uniós tantárgyak oktatási programokba és kezdeményezésekbe történő integrálása iránt; nyitottság az egyéb szervezetekkel fennálló szinergiák iránt.

A Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatosan hosszú távú elvárás az európai uniós tanulmányok előmozdítása és diverzifikációja világszerte, valamint több kar és tanszék dolgozóinak bevonása az európai uniós témák oktatásába és kutatásába.

# Jean Monnet modulok

## Mit értünk Jean Monnet modulon?

A Jean Monnet modul felsőoktatási intézmény európai uniós tanulmányok terén meghirdetett rövid oktatási programja (vagy kurzusa). Az egyes modulok egyetemi tanévenként legalább 40 tanórát tartalmaznak. A tanórákba beleszámítanak az előadások, a szemináriumok és a konzultációs órák, illetve ezek távoktatási formában megvalósított változatai, azonban nem számít bele az egyéni oktatás. A modul összeállítható úgy, hogy az európai uniós tanulmányokon belül egy adott tudományágat állít a középpontba, de alkalmazhat multidiszciplináris megközelítést is, amely esetben számos különböző egyetemi tanár és szakértő bevonására van szükség.

Az Erasmus+ által támogatott Jean Monnet modulok a következő célokat szolgálják:

- fiatal kutatók, tanárok és szakemberek európai uniós témájú kutatásának vagy első európai uniós témájú oktatási tapasztalatának támogatása;
- tudományos kutatások révén elért eredmények publikálásának és terjesztésének támogatása;
- az Unió iránti érdeklődés felkeltése, az Európai Unióval kapcsolatos ismeretek jövőbeli sarokpontjainak megalapozása, különösen a partnerországokban;
- az elsősorban nem európai uniós témájú tanulmányokba európai uniós megközelítés bevezetésének előmozdítása;
- a diplomások szakmai élete szempontjából releváns, speciális uniós témákra vonatkozó, egyéni igényekre szabott kurzusok felkínálása.

Azokban a tantervekben, amelyek eddig csak korlátozott mértékben tartalmaztak uniós témákat, a Jean Monnet modul megalapozza ezek oktatását, és általános érvényt szerez nekik. A Jean Monnet modul tanulók és érdeklődő polgárok széles köréhez juttatja el az Európai Unióra vonatkozó tényeket és ismereteket.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a tevékenységtípusnak a keretében?

A Jean Monnet modulok a következő formákban valósíthatók meg:

- európai uniós témájú általános vagy bevezető kurzusok (különösen olyan intézményekben és karokon, amelyek még nem kínálnak magas szintű kurzusokat ezen a területen);
- európai uniós témájú szakosodott kurzusok (különösen olyan intézményekben és karokon, amelyek már kínálnak magas szintű kurzusokat e területen);
- teljesen elismert nyári és intenzív kurzusok.

## Mi a Jean Monnet modulban részt vevő intézmények szerepe?

A felsőoktatási intézmények feladata, hogy támogassák és segítsék a modulkoordinátorokat abban, hogy az intézményeken belül és kívül egyaránt a lehető legnagyobb nyilvánossághoz eljussanak a tevékenységekből származó előnyök.

A felsőoktatási intézmény támogatja a modulkoordinátort oktatási, kutatási és gondolkodási

tevékenységeiben: elismeri a kidolgozott oktatási tevékenységeket; ellenőrzi a tevékenységeket, és biztosítja a Jean Monnet tevékenységben részt vevő munkatársak által elért eredmények láthatóságát és értékelését.

A felsőoktatási intézménynek a projekt teljes időtartama alatt támogatnia kell a Jean Monnet modul tevékenységeit, szükség esetén új intézményi koordinátor kinevezését is beleértve. Ha az intézmény köteles új modulkoordinátort kinevezni, akkor ehhez írásbeli kérelem formájában kell a Végrehajtó Ügynökség jóváhagyását kérni. A koordinátori pozícióra javasolt személynek az európai uniós tanulmányok terén azonos szintű szakértelemmel rendelkeznie, mint az előző koordinátornak.

## A Jean Monnet modul értékelésének szempontjai

A Jean Monnet modulnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie ahhoz, hogy Erasmus+támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A projekt időtartama** | Három év. |
| **A tevékenység időtartama** | Egy Jean Monnet modul keretében a pályázó felsőoktatási intézménynek egyetemi tanévenként (három egymást követő éven át) legalább 40 tanórát kell oktatnia az európai uniós tanulmányok terén. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 22-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk Jean Monnet modulon” szakaszt);<br>• A pályázat milyen mértékben:<br>• alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására;<br>• tartalmaz új módszertanokat, eszközöket és technológiákat;<br>• mutat fel tudományos hozzáadott értéket;<br>• támogatja az európai uniós tanulmányokat és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységben részt vevőintézményen belül, illetve intézményen kívül;<br>• A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>• a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei;<br>• Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek.<br>• az Unióhoz köthető, specifikus témák, amelyekkel eddig korlátozott mértékben foglalkoztak, de amelyekben egyre hangsúlyosabban megjelennek az európai aspektusok;<br>• olyan hallgatók, akik nem kerülnek automatikusan kapcsolatba európai uniós tanulmányokkal (például a természettudományokhoz, mérnöki tudományokhoz, orvostudományhoz, pedagógiához, művészetekhez, nyelvekhez stb. kapcsolódó szakok hallgatói). |
| **A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága |
| **A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) |
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményre;<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra;<br>• a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre.<br>• A Jean Monnet tevékenységek eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és bármilyen aránytalan korlátozás nélkül ezek elérhetőségét. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni a Jean Monnet Modulról?

### Költségvetési elosztás

A Jean Monnet modulok támogatására elkülönített költségvetés legfeljebb 20 %-át olyan modulok kapják, amelyek koordinátorai kutatóként az utóbbi öt évben tudományos doktori fokozatot szereztek. Ez az intézkedés azokat a fiatal kutatókat támogatja, akik tudományos karrierje csak most indult el.

### Terjesztés és hatás

A Jean Monnet moduloknak gondoskodniuk kell a szerezett oktatási és kutatási tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet modulok koordinátorai számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az intézményekről és az általuk szervezett Jean Monnet kurzusokról az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező szakaszokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet modulok koordinátorait arra ösztönözzük, hogy:

- a finanszírozási időszak során legalább egy, társak általi értékelést tartalmazó cikket tegyenek közzé. A finanszírozás fedezi a közzététel egy részét, valamint szükség esetén a fordítási költségek egy részét is;
- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi (pl. polgármesterek és tanácsadók), regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot más modulkoordinátorokkal, kiválósági központokkal, Jean Monnet

katedrákkal és támogatott intézményekkel;
- használjanak nyílt oktatási tartalmakat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

## Finanszírozási szabályok

Az odaítélhető maximális finanszírozás 30 000 EUR, amelyből egy Jean Monnet modul teljes költségének legfeljebb 75 %-a fedezhető.

A Jean Monnet tevékenységekre odaítélhető támogatásokra az egységköltség-alapú és az átalányfinanszírozás kombinációjára épülő rendszer vonatkozik. Ez a rendszer az óránkénti nemzeti oktatási költség kiszámolt értékén alapul. A számításhoz a következő módszert kell alkalmazni:

- **Oktatási egységköltség-alapú térítés**: az óránkénti nemzeti oktatási egységköltség kiszámolt értékét (D.1) meg kell szorozni a tanórák számával.
- **Járulékos átalányfinanszírozás**: a Jean Monnet modulok fent meghatározott egységköltség alapjához 40 %-os kiegészítést kell hozzáadni.

A támogatás végső összege a kiszámított teljes költségre vonatkozó 75 %-os uniós finanszírozási felső határ, valamint a Jean Monnet modulokra adható finanszírozás felső határának (30 000 EUR) figyelembevételével számítható ki.

A Jean Monnet modulokra alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

# Jean monnet katedra

## Mit értünk Jean monnet katedrán?

A Jean Monnet katedra tanári pozíciót kínál egyetemi tanárok számára 3 éves időtartamra, európai uniós tanulmányi specializációval. A Jean Monnet katedrát egyetlen egyetemi tanár kapja meg, akinek egyetemi tanévenként legalább 90 tanórát kell tanítania. A tanórákba beleszámítanak az előadások, a szemináriumok és a konzultációs órák, illetve ezek távoktatási formában megvalósított változatai, azonban nem számít bele az egyéni oktatás és/vagy a felügyeleti tevékenység.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a tevékenységtípusnak a keretében?

Fő tevékenységek (akadémiai évenként minimum 90 tanóra):

- a felsőoktatási intézmény hivatalos tantervében szereplő európai uniós tanulmányok oktatásának elmélyítése;
- az Európai Unióval kapcsolatos ismeretek részletes oktatása a folyamatosan növekvő munkaerő-piaci kereslet jellemezte szakmák jövőbeli képviselőinek.

További tevékenységek:

- oktatás más tanszékről, területről érkező hallgatók részére (például építészet, orvostudomány stb.), elősegítve későbbi szakmai életükre való felkészülésüket;
- az európai uniós tanulmányok témaköreivel foglalkozó fiatal tanárok és kutatók ifjú generációjának ösztönzése, segítése és mentorálása;
- az uniós témák kutatásának irányítása, ellenőrzése és felügyelete az oktatás más szintjeinek vonatkozásában is, mint például a tanárképzésben és a közoktatásban;
- tevékenységek szervezése (konferenciák, szemináriumok/webináriumok, workshopok stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom bevonásával.

## Mi a Jean monnet katedra tevékenységben részt vevő intézmények szerepe?

A Jean Monnet katedra a támogatási szerződést/határozatot aláíró felsőoktatási intézmény szerves része.

A Jean Monnet katedra szerepel a felsőoktatási intézmény hivatalos felsőoktatási tevékenységei között. A felsőoktatási intézménynek kötelessége a Jean Monnet professzort támogatni oktatási, kutatási és gondolkodási tevékenységeiben, és lehetővé tenni, hogy a tanszék kurzusai a tanterv lehető legnagyobb részében megjelenjenek; a felsőoktatási intézménynek el kell ismernie a tanszék által kidolgozott oktatási tevékenységeket.

A végrehajtás a felsőoktatási intézmény fő feladata. A felsőoktatási intézmény a projekt teljes időtartama alatt köteles fenntartani a Jean Monnet katedra tevékenységeit. Ha az intézmény köteles új professzort kinevezni, akkor ehhez írásbeli kérelem formájában kell a Végrehajtó Ügynökség jóváhagyását kérni. A professzori pozícióra javasolt személynek az európai uniós tanulmányok terén

azonos szintű szakértelemmel rendelkeznie, mint az előző professzornak.

## A Jean monnet katedra értékelésének szempontjai

A Jean Monnet katedrának a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A Jean Monnet katedrák profilja** | A Jean Monnet professzornak a pályázó intézmény állandó státuszban lévő alkalmazottjának kell lennie, és egyetemi tanár besorolással kell rendelkeznie. A finanszírozásra pályázó felsőoktatási intézmény „vendégtanára” nem lehet Jean Monnet professzor. |
| **A projekt időtartama** | Három év. |
| **A tevékenység időtartama** | A Jean Monnet professzornak egyetemi tanévenként (három egymást követő éven át) legalább 90 tanórát kell oktatnia az európai uniós tanulmányok terén a pályázó felsőoktatási intézményben, és a fent leírtaknak megfelelően minimum egy kiegészítő tevékenységet is vállalnia kell egyetemi tanévenként. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 22-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” szakaszt);<br>• A pályázat milyen mértékben:<br>• vonatkozik az európai uniós tanulmányok speciális területén kiváló profillal rendelkező felsőoktatási szakemberre;<br>• alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására;<br>• tartalmaz új módszertanokat, eszközöket és technológiákat;<br>• mutat fel tudományos hozzáadott értéket;<br>• támogatja az európai uniós tanulmányokat és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményen belül, illetve intézményen kívül<br>• A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>• a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei;<br>• Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek;<br>• az Unióhoz köthető, specifikus témák, amelyekkel eddig korlátozott mértékben foglalkoztak, de amelyekben egyre hangsúlyosabban megjelennek az európai aspektusok. |
| **A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága |
| **A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) |
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre;<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra;<br>• a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre.<br>• A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül

a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még TUDNI a Jean monnet katedráról?

### Terjesztés és hatás

A Jean Monnet katedra keretében gondoskodni kell a szervezett tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és lényegesen több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet professzorok számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az intézményekről és az általuk szervezett Jean Monnet kurzusokról az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet professzorokat arra ösztönözzük, hogy:

- a finanszírozási időszak során az egyetemi nyomda közreműködésével legalább egy könyvet jelentessenek meg. A finanszírozás fedezi a közzététel egy részét, valamint szükség esetén a fordítási költségek egy részét is;
- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi (pl. polgármesterek és tanácsadók), regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot más Jean Monnet professzorokkal, modulkoordinátorokkal, kiválósági központokkal és támogatott intézményekkel;
- használjanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

## Finanszírozási szabályok

Az odaítélhető maximális finanszírozás 50 000 EUR, amelyből egy Jean Monnet katedra teljes költségének legfeljebb 75 %-a fedezhető.

A Jean Monnet tevékenységekre odaítélhető támogatásokra az egységköltség-alapú és az

átalányfinanszírozás kombinációjára épülő rendszer vonatkozik. Ez a rendszer az óránkénti nemzeti oktatási költség kiszámolt értékén alapul. A számításhoz a következő módszert kell alkalmazni:

- **Oktatási egységköltség-alapú térítés:**: az óránkénti nemzeti oktatási egységköltség kiszámolt értékét (D.1) meg kell szorozni a Jean Monnet katedra keretében megtartandó tanórák számával.
- **Járulékos átalányfinanszírozás**: a Jean Monnet katedra fent meghatározott egységköltség alapjához 10 %-os kiegészítést kell hozzáadni. Ez az kiegészítés a tanszék kiegészítő felsőoktatási tevékenységeire vonatkozó költségek fedezésére, például a személyzeti költségek, az utazási és személyes költségek, a terjesztési költségek, az oktatási segédanyagok költségei, a közvetett költségek stb. szolgál.

A támogatás végső összege a kiszámított teljes költségre vonatkozó 75 %-os uniós finanszírozási felső határ, valamint a Jean Monnet katedráknak adható finanszírozás felső határának (50 000 EUR) figyelembevételével számítható ki.

A Jean Monnet katedrákra alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

# Jean Monnet Kiválósági Központok

## A Jean Monnet Kiválósági Központok

A Jean Monnet Kiválósági Központok az uniós vonatkozású témákban szerzett kompetenciák és ismeretek fókuszpontjaként működnek.

A Jean Monnet Kiválósági Központok magas szintű szakértők szakértelmét és kompetenciáit egyesítik azzal a céllal, hogy szinergiákat hozzanak létre az európai uniós tanulmányok különböző tudományterületei és erőforrásai között, közös transznacionális tevékenységeket, valamint strukturális kapcsolódási pontokat alakítsanak ki más országok felsőoktatási intézményeivel. A Kiválósági Központok biztosítják a civil társadalom felé nyitást.

A Jean Monnet Kiválósági Központok jelentős szerepet töltenek be abban, hogy felkeltsék az Európai Unióval szokásosan nem foglalkozó diákok, valamint a politikai döntéshozók, a közalkalmazottak, a szervezett civil társadalom és a közvélemény figyelmét is.

## Mely tevékenységek támogathatók e cselekvés keretében?

A Jean Monnet Kiválósági Központnak három évre szóló stratégiai tervet kell kidolgoznia, amelynek különféle tevékenységekre kell kiterjednie, például a következőkre:

- az európai uniós tanulmányokhoz kapcsolódó emberi erőforrásokkal és dokumentumforrásokkal kapcsolatos szervezési és koordinációs feladatok;
- konkrét európai uniós témákra vonatkozó kutatási tevékenységek irányítása (kutatási funkció);
- európai uniós témákra vonatkozó tartalmak és eszközök kifejlesztése az aktuális kurzusok és tantervek naprakésszé tétele és kiegészítése érdekében (oktatási funkció);
- az Unióval kapcsolatos viták és tapasztalatcsere ösztönzése, lehetőleg a helyi érdekelt felekkel és/vagy az Unió tagállami képviseleti irodáival, valamint az Unió harmadik országbeli küldöttségeivel partnerségben („agytröszt”-funkció);
- kutatási tevékenységek eredményeinek rendszeres publikálása.

## Mi a Jean Monnet Kiválósági Központban részt vevő szervezetek/intézmények szerepe?

A Jean Monnet Kiválósági Központot létrehozni kívánó felsőoktatási intézményeknek eszmecserét kell folytatniuk a központ stratégiai fejlesztéséről. Útmutatással és a jövőre vonatkozó elképzelésekkel kell szolgálniuk oktatási és kutató személyzetük legjobb szakértői számára, olyan szinergiák létrehozása érdekében, amelyek színvonalas együttműködést tesznek lehetővé a konkrét európai uniós témák terén. Támogatniuk kell a központ kezdeményezéseit, és elő kell segíteniük azok továbbfejlesztését.

A felsőoktatási intézményeknek a projekt teljes időtartama alatt támogatniuk kell a Jean Monnet Kiválósági Központ tevékenységeit, szükség esetén többek között le kell váltaniuk a felsőoktatási koordinátort. Ha az intézmény köteles leváltani a felsőoktatási koordinátort, erről írásban jóváhagyás iránti kérelmet kell intézni a Végrehajtó Ügynökséghez.

A kiválósági központ tevékenységei több, ugyanazon városban vagy régióban székhellyel rendelkező intézmény/szervezet együttműködését is magukban foglalhatják. A kiválósági központnak minden esetben egyértelműen megjelölt, európai uniós tanulmányokra szakosodott, felsőoktatási intézményen belüli intézetnek vagy struktúrának kell lennie.

## A Jean Monnet Kiválósági Központ értékelésének szempontjai

A Jean Monnet Kiválósági Központnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

### Támogathatósági kritériumok

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmények. A programországokban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországbeli részt vevő felsőoktatási intézményeknek nem szükséges Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A projekt időtartama** | Három év. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | A brüsszeli székhelyű Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez. |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak a tárgyévben szeptember 1-jén kezdődő projektekre **február 22-ig (brüsszeli idő szerint déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk a támogatási pályázatukat. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit lásd a pályázati útmutató C. részében. |
| **Egyéb feltételek** | Bármely adott felsőoktatási intézményben egyszerre csak egy Jean Monnet Kiválósági Központ részesülhet támogatásban. |

A pályázó szervezetek/intézmények elbírálására kizárási és kiválasztási szempontok alapján kerül sor. További információkért tanulmányozza a pályázati útmutató C. részét.

### Odaítélési szempontok

A projektek elbírálása a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következő szempontok alapján:<br>• a cselekvés célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „A Jean Monnet Kiválósági Központok” című szakaszt);<br>• a részt vevő szervezetek/intézmények és felsőoktatási szakemberek igényei és célkitűzései.<br>• A pályázat milyen mértékben:<br>• alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek kialakításának támogatására;<br>• igazolja a tudományos hozzáadott értéket;<br>• támogatja az európai uniós tanulmányokat/kérdéseket, és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységekben részt vevő intézményen belül és azon kívül.<br>• A pályázat relevanciája a cselekvés elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>• a Jean Monnet cselekvés által még nem lefedett országok intézményei;<br>• Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy tudományos szakemberek. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései, a javasolt tevékenységek és költségvetés közötti összhang.<br>• A javasolt módszertan minősége és megvalósíthatósága. |
| **A projektet megvalósító munkacsoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók profiljának és szakértelmének relevanciája (tudományos és nem tudományos területen egyaránt). |
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt lehetséges hatása:<br>• a Jean Monnet cselekvésben részt vevő intézmény(ek)re;<br>• a Jean Monnet cselekvésben részt vevő hallgatókra és tanulókra;<br>• a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten részt vevő egyéb szervezetekre/intézményekre és magánszemélyekre.<br>• A tevékenységek eredményeinek a Jean Monnet cselekvés helyszínét adó intézményen belüli és kívüli terjesztését célzó intézkedések megfelelősége és minősége.<br>• Amennyiben releváns, a pályázat leírja, hogy a létrehozott segédanyagokat, dokumentumokat és médiatartalmakat hogyan teszik szabadon elérhetővé, és hogyan népszerűsítik azokat nyílt licencekkel, emellett nem tartalmaz aránytalan korlátozásokat. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Ezenfelül a fent említett odaítélési szempontok mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni a Jean Monnet Kiválósági Központról?

### Terjesztés és hatás

A Jean Monnet Kiválósági Központoknak a szervezett oktatási és kutatási tevékenységek eredményeit a közvetlenül érdekelt felek körén kívül kell terjeszteniük és hasznosítaniuk. Ez a jövőben jelentősen megnöveli a tevékenységek hatását, és rendszerszintű változáshoz járul hozzá.

A tevékenységek hatásának fokozásához a terjesztési tevékenységeik során nyitott oktatási segédanyagokat kell kidolgozniuk és közzétenniük, valamint nyitott oktatási tevékenységeket kell folytatniuk annak érdekében, hogy reagáljanak a technológiai fejlődésre. Ezáltal rugalmasabb és kreatívabb tanulási módok segíthetők elő, és jóval több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és más érdekelt csoport szólítható meg.

A Jean Monnet Kiválósági Központok számára előírják, hogy frissítsék a rájuk vonatkozó részeket a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó, külön Erasmus+ online eszközben. Erőteljesen szorgalmazni kell, hogy vegyék igénybe a releváns platformokat és eszközöket (azaz a Jean Monnet könyvtárat, Jean Monnet virtuális közösséget). Ezek az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező funkciók biztosítani fogják, hogy a szélesebb nyilvánosság tájékoztatást kapjon az intézményekről és azok Jean Monnet kurzusairól. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet Kiválósági Központokat arra ösztönözzük, hogy:

- vegyenek részt európai és nemzeti szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadásokat, szemináriumokat, műhelyfoglalkozásokat stb.) helyi (például polgármesterek és települési önkormányzati tanácsosok), regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosságnak és a civil társadalom képviselőinek szánt, és az igényeikhez igazított szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot más kiválósági központokkal, Jean Monnet professzúrákkal, modulkoordinátorokkal és támogatott intézményekkel;
- alkalmazzanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

## Finanszírozási szabályok

A projekt kiválasztása esetén a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók a támogatásra:

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | Juttatási szabály |
|---|---|---|---|---|
| **A tevékenység költségei** | Elszámolható közvetlen költségek<br>• Személyzeti költségek<br>• Utazási és ellátási költségek<br>• Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 30%-a)<br>• Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 10%-a)<br>• Oktatási költségek<br>• Egyéb költségek (beleértve a kötelező pénzügyi ellenőrzés/könyvvizsgálói igazolás költségeit).<br><br>Elszámolható közvetett költségek<br>A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7%-át meg nem haladó átalányösszeg számolható el olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségeinek minősülhetnek (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatársak/szakemberek/oktatók költségei stb.). | Tényleges költségek | Az összes elszámolható költség 80%-a (kivéve, ha a pályázó alacsonyabb százalékos arányú támogatást igényel) maximum 100 000 EUR | Feltételhez kötött: a pályázati formanyomtatványon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot |

# Jean Monnet támogatás egyesületeknek

Ez a Jean Monnet tevékenységtípus olyan egyesületeket támogat, amelyek kifejezett hozzá kívánnak járulni az európai integrációs folyamatra vonatkozó tanulmányokhoz. Ezeknek az egyesületeknek interdiszciplináris jelleggel kell bírniuk, és nyitottnak kell lenniük az adott ország vagy régió valamennyi érdeklődő, európai uniós témákra specializálódott egyetemi tanára, oktatója és kutatója számára.

Regionális, nemzeti vagy szupranacionális szinten reprezentatív jellegűnek kell lenniük az európai uniós tanulmányokkal foglalkozó tudományos közösség szempontjából. Csak hivatalosan bejegyzett és független jogállású egyesületek kaphatnak támogatást.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a tevékenységnek a keretében?

A finanszírozás időtartama alatt az egyesületek jellemzően számos különféle tevékenységet valósíthatnak meg, például:

- az európai uniós tanulmányokkal és európai uniós témákkal foglalkozó egyesületekre nézve jogszabályokban előírt tevékenységek megszervezése és megvalósítása/kivitelezése (például hírlevél közzététele, célorientált honlap létrehozása, éves igazgatósági ülés megszervezése, az európai uniós témák láthatóságát növelő, speciális népszerűsítő események szervezése stb.);
- kutatások folytatása specifikus európai témakörökben, ezáltal iránymutatást adva helyi, regionális, nemzeti és európai döntéshozóknak, továbbá az aktív társadalmi szerepvállalás megerősítése érdekében az Európai Unióra vonatkozó tények eljuttatása az érintett intézményekhez egyaránt, beleértve az EU intézményeket, és a szélesebb körű nyilvánossághoz is.

## Mi a részt vevő egyesületek szerepe?

A Jean Monnet egyesületeknek az általuk képviselt európai uniós témakörök referenciapontjává kell válniuk.

Multiplikátor szerepet játszanak, ismereteket terjesztenek; hozzájárulnak az információk gyűjtéséhez és hasznosításához, valamint konkrét témákkal kapcsolatosan elemzéseket végeznek, és elképzeléseket dolgoznak ki a jövőre vonatkozóan.

Az egyesületek teljes mértékben felelősek saját pályázataikért. A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a munkaprogramjukban leírt tevékenységeket.

## Az egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatás értékelésének szempontjai

Az egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatás esetén a következő formális szempontokat kell figyelembe venni, hogy az egyesület Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | Európai uniós tanulmányokra szakosodott egyetemi tanárok és kutatók egyesületei, amelyek a világ bármely országában rendelkezhetnek székhellyel. Olyan egyesületek pályázhatnak, amelyeknek kifejezetten hozzá kívánnak járulni az európai integrációs folyamatra vonatkozó tanulmányok előmozdításához nemzeti vagy programországokat érintő nemzetközi szinten. Interdiszciplináris jellegű egyesületek pályázhatnak. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra. |
| **A projekt időtartama** | Három év. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 22-án déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatáson?” szakaszt);<br>• A pályázat milyen mértékben<br>• alkalmas az egyesületekre nézve az előírt tevékenységek támogatására és európai témákban kutatások elvégzésére.<br>• erősíti az iránymutatást a helyi, regionális, nemzeti és európai döntéshozók irányában.<br>• A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>- a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok egyesületei;<br>- Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő szervezetek. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága |
| **A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó személyek profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) a projektben bemutatott kutatási tevékenységek kapcsán |
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • A tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő egyesületre;<br>• a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és döntéshozókra.<br>• A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó egyesületen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni az egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatásról?

### Terjesztés és hatás

Az e tevékenységtípus keretében kiválasztott egyesületeknek gondoskodniuk kell tevékenységeik eredményeinek a közvetlenül érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és lényegesen több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet támogatásban részesülő egyesületek számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az egyesületekről és az általuk szervezett Jean Monnet tevékenységekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

### Jean Monnet-Támogatás Egyesületeknek

Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók:

| Elszámolható költségek | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **A tevékenység költségei** | Elszámolható közvetlen költségek<br>• Személyzeti költségek<br>• Utazási és személyes költségek<br>• Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 30 %-a)<br>• Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 10 %-a)<br>• Egyéb költségek (többek között kötelező pénzügyi ellenőrzések/ellenőrzési igazolás költségei)<br><br>Elszámolható közvetett költségek<br>A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó személyzeti költségek stb.). | Tényleges költségek | maximum 50 000 EUR<br><br>az összes elszámolható költség 80 %-a (hacsak a pályázó nem igényelt alacsonyabb százalékértékű finanszírozást). | Feltételhez kötött: a pályázati űrlapon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot |

# Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)

## Mit értünk Jean Monnet hálózaton?

A Jean Monnet hálózatok az európai uniós tanulmányok terén nemzetközi szereplők (felsőoktatási intézmények, kiválósági központok, tanszékek, csoportok, szakértők stb.) konzorciumainak létrehozását és fejlesztését segítik elő.

Hozzájárulnak az információgyűjtéshez, a gyakorlatok cseréjéhez, a tudásépítéshez és az európai integrációs folyamat világszerte történő népszerűsítéséhez. Ez a tevékenység hozzájárulhat egyes konkrét tevékenységeket (különösképpen a fiatal kutatók Unióval kapcsolatos témák kutatásában való részvételének előmozdítását) támogató, már létező hálózatok megerősítéséhez is.

Ezek a projektek olyan egyoldalú pályázatokon alapulnak, amelyek nemzeti szinten sikeresen nem megvalósítható tevékenységekre összpontosítanak, és legalább három különböző ország három partnerintézetének (a pályázó intézetet is beleértve) bevonását követelik meg. A cél olyan projektek megvalósítása, amelyeket inkább multinacionális, nem pedig nemzeti dimenzió jellemez.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a tevékenységnek a keretében?

A projekt időtartama alatt a hálózatok jellemzően számos különféle tevékenységet valósíthatnak meg, például:

- az európai uniós tanulmányok terén folyó, magas szintű kutatás és oktatás során alkalmazott módszertanokra vonatkozó információk és eredmények gyűjtése és ismertetése;
- a különböző felsőoktatási intézmények és egyéb illetékes szervek közötti együttműködés megerősítése Európában és világszerte;
- ismeretek és szakértelem cseréje, és ezáltal a bevált gyakorlatok alkalmazásának kölcsönös fokozása;
- a legfontosabb uniós témák terén a közszereplőkkel és a bizottsági szolgálatokkal való együttműködés megerősítése és a velük való magas szintű ismeretcserét szolgáló platform létrehozása.

## Mi a Jean Monnet hálózatban részt vevő intézmények szerepe?

A Jean Monnet hálózatoknak az általuk képviselt európai uniós témakörök referenciapontjává kell válniuk. Multiplikátor szerepet játszanak, ismereteket terjesztenek; hozzájárulnak az információk gyűjtéséhez és hasznosításához, valamint konkrét témákkal kapcsolatosan elemzéseket végeznek, és elképzeléseket dolgoznak ki a jövőre vonatkozóan.

A pályázatok fő felelősei a Jean Monnet hálózatot koordináló felsőoktatási intézmények. A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a munkaprogramjukban leírt tevékenységeket.

## A Jean Monnet hálózat értékelésének szempontjai

A Jean Monnet hálózatnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A világ bármely országában székhellyel rendelkező, az európai integrációval foglalkozó felsőoktatási intézmény vagy egyéb szervezet. Programországokban található felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. A pályázó egyben a hálózat koordinátora is; a hálózat legalább három különböző ország három partnerintézetéből áll. Erre a támogatástípusra nem pályázhatnak az európai érdekeket szolgáló célt képviselő, kijelölt európai intézmények (az Erasmus+ programot létrehozó rendeletben meghatározva). |
| **A projekt időtartama** | Három év. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 22-án déli 12 óráig)** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei**alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd a „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk Jean Monnet hálózaton” szakaszt);<br>• A pályázat milyen mértékben:<br>• alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására;<br>• mutat fel tudományos hozzáadott értéket;<br>• támogatja az európai uniós tanulmányokat és azok láthatóságának növekedését a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményekben, valamint azokon kívül<br>• A pályázat relevanciája a cselekvés elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>• a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei;<br>• Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek. |
| **A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága<br>• A hálózat tevékenységeinek megtervezése és irányítása, a tagok közötti kommunikációs csatornákat is beleértve |
| **A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó személyek profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt)<br>• A hálózat összetétele földrajzi lefedettség és a kompetenciák egymást kiegészítő jellege szempontjából |
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége;<br>• A projekt várható hatása és sokszorosító hatása:<br>• a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre és a hálózat tagintézményeire;<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra;<br>• a helyi, regionális, programországokat érintő nemzetközi és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre.<br>• A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni a Jean Monnet hálózatokról?

### Terjesztés és hatás

Az e tevékenység keretében kiválasztott hálózatoknak gondoskodniuk kell tevékenységeik eredményeinek a közvetlenül érintett résztvevők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében a terjesztési tevékenységeknek tartalmazniuk kell a célkitűzéseknek megfelelő eszközök és események létrehozását/megvalósítását.

A Jean Monnet hálózatok feladata, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos összes információt tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára.

A nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat a Jean Monnet tevékenységekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

## Finanszírozási szabályok

Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók:

| Elszámolható költségek | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **A tevékenység költségei** | Elszámolható közvetlen költségek<br>• Személyzeti költségek<br>• Utazási és személyes költségek<br>• Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 30 %-a)<br>• Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 10 %-a)<br>• Oktatási költségek<br>• Egyéb költségek (többek között kötelező pénzügyi ellenőrzések/ellenőrzési igazolás költségei).<br><br>Elszámolható közvetett költségek<br>A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó személyzeti költségek stb.). | Tényleges költségek | maximum 300 000 EUR<br><br>az összes elszámolható költség 80 %-a (hacsak a pályázó nem igényelt alacsonyabb százalékértékű finanszírozást). | Feltételhez kötött: a pályázati űrlapon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot |

# Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel)

## Mit értünk Jean Monnet projekten?

A Jean Monnet projektek az innovációt, a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést és az európai uniós tartalmak terjesztését támogatják. Egyoldalú pályázatokon alapulnak – bár a tervezett tevékenységek partnerek bevonását is igényelhetik –, időtartamuk pedig 12 és 24 hónap között lehet.

- az **innovációs** projektek célja új szempontok és különböző módszertanok bevonásával vonzóbbá tenni, valamint különböző célcsoportokra alkalmazni az európai uniós témákat (például az európai uniós ismeretek iskolai elsajátításával kapcsolatos projektek);
- a **kölcsönösen egymást ösztönző együttműködési** projektek célja az európai uniós témákról folytatott párbeszéd és gondolkodás ösztönzése, valamint az Unióra és az uniós folyamatokra vonatkozó ismeretek szintjének bővítése. Ezeknek a projekteknek célja, hogy konkrét összefüggések vonatkozásában növelje az Unióra vonatkozó ismeretek szintjét;
- a **tartalmak terjesztése** típusú projektek főként tájékoztatási és terjesztési tevékenységekre vonatkoznak.

## Mely tevékenységek támogathatók a Jean Monnet projektek keretében?

A Jean Monnet projektek időtartama alatt jellemzően számos különféle tevékenység megvalósítására van lehetőség, például:

**„Innováció”**

- specifikus európai uniós témákra vonatkozó, új tervezésű módszertanok, tartalmak és eszközök fejlesztése és tesztelése;
- virtuális osztálytermek létrehozása speciális témakörökről, valamint ezek tesztelése különböző környezetben;
- az aktív uniós polgári szerepvállalást támogató önképző eszközök tervezése, előállítása és alkalmazása;
- megfelelő pedagógiai tartalmak és új/adaptált didaktikai anyagok kifejlesztése és rendelkezésre bocsátása az alapfokú és a középfokú oktatás számára az európai uniós témák oktatásához (európai uniós ismeretek iskolai elsajátítása);
- tanárképzéssel kapcsolatos és tanár-továbbképzési tevékenységek megtervezése és megvalósítása, és európai uniós témákkal kapcsolatos megfelelő ismeretek és készségek biztosítása a tanárok részére;
- kifejezetten Európai Unióval kapcsolatos témákhoz kidolgozott tevékenységek rendelkezésre bocsátása az alapfokú és középfokú oktatásban, valamint a szakképző intézményekben tanuló diákok számára;

**„Tapasztalatcsere”**

- közös tudományos tevékenységek révén az „oktatói munkaközösség/tanszék/kutatócsoport” ismeretszintjének növelése és/vagy dinamikájának fokozása egy adott ország felsőoktatási intézményében, ahol ez iránt határozott érdeklődés/igény mutatkozik;

- több intézmény hallgatóinak közös oktatásához tartalmak közös kidolgozása; a részt vevő intézmények közös tevékenységeket szervezhetnek, előkészíthetik a kurzusokat támogató eszközöket;

**„Tartalmak terjesztése”**

- a közigazgatásban dolgozóknak, speciális témák szakértőinek és a civil társadalom egészének szóló tájékoztató és terjesztési tevékenységek támogatása;
- konferenciák, szemináriumok és/vagy kerekasztal viták szervezése fontos európai uniós témákkal kapcsolatban.

## Mi a Jean Monnet projektben részt vevő intézmények szerepe?

A pályázatot benyújtó intézménynek világos és fenntartható stratégiát, valamint részletes munkaprogramot kell kidolgoznia, amely a várt eredményekről is felvilágosítást nyújt. Indokolnia kell a tervezett tevékenységek szükségességét, a közvetlen és közvetett kedvezményezetteket, és garantálnia kell az összes részt vevő szervezet aktív szerepvállalását.

A felsőoktatási intézmény (vagy más támogatható szervezet) jogi képviselője írja alá a pályázatokat, és ad tájékoztatást a pályázó intézmény jogi formájáról, célkitűzéseiről és tevékenységeiről.

A pályázatok fő felelősei a felsőoktatási intézmények (vagy más támogatható szervezetek). A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a projektjükben leírt tevékenységeket.

## A Jean Monnet projekt értékelésének szempontjai

A Jean Monnet projektnek a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

**Formai követelmények**

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | A világ bármely országában székhellyel rendelkező, európai uniós témakörökkel foglalkozó felsőoktatási intézmény vagy egyéb szervezet. Programországokban található felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Erre a támogatástípusra nem pályázhatnak az európai érdekeket szolgáló célt képviselő, kijelölt intézmények (az Erasmus+ programot létrehozó rendelkezésben meghatározva). Alapfokú és középfokú oktatási intézmények sem pályázhatnak, de aktívan hozzájárulhatnak a tevékenységek megvalósításához. |
| **A projekt időtartama** | 12, 18 vagy 24 hónap |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |

| | |
|---|---|
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 22-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 25 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk Jean Monnet projekten” szakaszt);<br>• a Jean Monnet projektek konkrét célkitűzései (innováció, tapasztalatcsere, tartalmak terjesztése);<br>• A pályázat milyen mértékben<br>• alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására;<br>• mutat fel tudományos hozzáadott értéket;<br>• támogatja az európai uniós tanulmányokat a Jean Monnet tevékenységben részt vevőintézményben és biztosítja az európai uniós tanulmányok láthatóságának növekedését a Jean Monnet tevékenységeknek otthont adó intézményben és nemzeti szinten.<br>• A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából:<br>• a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei;<br>• Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek. |
| **A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága |
| **A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)** | • A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt)<br>• Az alapfokú és középfokú oktatásban tanuló diákoknak szóló projektek: megfelelő pedagógiai készségekkel rendelkező szakember bevonása a projektbe |

| | |
|---|---|
| **Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)** | • Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre;<br>• a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra;<br>• a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre.<br>• A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

## Mit kell még tudni a Jean Monnet projektről?

### Terjesztés és hatás

A Jean Monnet projekteknek gondoskodniuk kell a tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A Jean Monnet projektek koordinátorai számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az eredményekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet projekteket arra ösztönözzük, hogy:

- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi (pl. polgármesterek és tanácsadók), regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot kiválósági központokkal, Jean Monnet katedrákkal, -modulkoordinátorokkal és támogatott intézményekkel és egyesületekkel;
- használjanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

# Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

## Jean Monnet projekt számára odaítélhető maximális támogatás: 60 000 EUR (a teljes költségek legfeljebb 75 %-a)

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg |
|---|---|---|---|
| **Konferenciákon való részvétel** | Konferenciák, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb. szervezésével kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás, a nem helyi előadók részvételéhez kapcsolódó költségek kivételével | Egységköltség-hozzájárulás | D.2/nap/résztvevő |
| **Utazás (nem helyi előadók)** | A konferencián részt vevő nem helyi előadók utazási költségeihez való hozzájárulás az út távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni1. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni2 | Unit costs | For travel distances between 100 and 499 km-es távolság esetén:<br>180 EUR/résztvevő<br>For travel distances between 500 and 1999 km-es távolság esetén:<br>275 EUR/résztvevő<br>For travel distances between 2000 and 2999 km-es távolság esetén:<br>360 EUR/résztvevő<br>For travel distances between 3000 and 3999 km-es távolság esetén:<br>530 EUR/résztvevő<br>4000–7999 km-es távolság esetén:<br>820 EUR/résztvevő<br>8000 km-es és nagyobb távolság esetén:<br>1500 EUR/résztvevő |
| **Megélhetés (nem helyi előadók)** | A konferencián részt vevő nem helyi előadók személyes költségeihez való hozzájárulás | Egységköltség-hozzájárulás | D.3/nap/résztvevő |
| **Complementary activities** | Contribution to any additional peripheral cost related to complementary activities developed in this Action: e.g. academic follow-up of the event, creation and maintenance of a website, design, printing and dissemination of publications; interpretation costs; production costs | Lump sum | 25.000 EUR |

A Jean Monnet projektekre alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

## Jean Monnet egységköltségek

### D.1. Nemzeti oktatási költség (euró/oktatási óra)

Az összeg az oktatási tevékenység megvalósítási országától függ.

| Programországok | |
|---|---|
| Belgium | 200 |
| Bulgária | 80 |
| Cseh Köztársaság | 107 |
| Dánia | 200 |
| Németország | 200 |
| Észtország | 107 |
| Írország | 172 |
| Görögország | 129 |
| Spanyolország | 161 |
| Franciaország | 184 |
| Horvátország | 96 |

| **Programországok** | |
|---|---|
| Olaszország | 166 |
| Ciprus | 151 |
| Lettország | 98 |
| Litvánia | 106 |
| Luxemburg | 200 |
| Magyarország | 104 |
| Málta | 138 |
| Hollandia | 200 |
| Ausztria | 200 |
| Lengyelország | 104 |
| Portugálial | 126 |
| Románia | 81 |
| Szlovénia | 136 |
| Szlovákia | 114 |
| Finnország | 193 |
| Svédország | 200 |
| Egyesült Királyság | 184 |
| Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság | 80 |
| Izland | 159 |
| Liechtenstein | 80 |
| Norvégia | 200 |
| Törökország | 87 |
| **Partnerországok** | |
| Antigua és Barbuda | 92 |
| Ausztrália | 200 |
| Bahrein | 110 |
| Barbados | 94 |
| Brunei | 200 |
| Kanada | 200 |
| Chile | 83 |
| Egyenlítői-Guinea | 131 |
| Hongkong | 200 |
| Izrael | 144 |
| Japán | 178 |
| Koreai Köztársaság | 153 |
| Kuvait | 200 |
| Líbia | 90 |
| Mexikó | 86 |
| Új-Zéland | 153 |
| Omán | 131 |
| Katar | 200 |
| Saint Kitts és Nevis | 84 |

| Programországok | |
|---|---|
| Szaúd-Arábia | 126 |
| Seychelle-szigetek | 126 |
| Szingapúr | 200 |
| Svájc | 200 |
| Oroszország nemzetközi jog által elismert területe | 109 |
| Trinidad és Tobago | 115 |
| Egyesült Arab Emirátusok | 200 |
| Amerikai Egyesült Államok | 200 |
| Egyéb | 80 |

**D.2. Nemzeti konferenciaköltség (euró/nap)**

| Programországok | |
|---|---|
| Belgium | 88 |
| Bulgária | 40 |
| Cseh Köztársaság | 55 |
| Dánia | 94 |
| Németország | 90 |
| Észtország | 47 |
| Írország | 75 |
| Görögország | 56 |
| Spanyolország | 70 |
| Franciaország | 80 |
| Horvátország | 42 |
| Olaszország | 73 |
| Ciprus | 66 |
| Lettország | 43 |
| Litvánia | 47 |
| Luxemburg | 144 |
| Magyarország | 46 |
| Málta | 60 |
| Hollandia | 97 |
| Ausztria | 94 |
| Lengyelország | 45 |
| Portugálial | 55 |
| Románia | 40 |
| Szlovénia | 59 |
| Szlovákia | 50 |
| Finnország | 84 |
| Svédország | 95 |
| Egyesült Királyság | 81 |

| Programországok | |
|---|---|
| Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság | 40 |
| Izland | 69 |
| Liechtenstein | 40 |
| Norvégia | 138 |
| Törökország | 40 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Argentina | 44 |
| Ausztrália | 90 |
| Bahrein | 43 |
| Barbados | 41 |
| Brunei | 115 |
| Kanada | 89 |
| Egyenlítői-Guinea | 57 |
| Hongkong | 117 |
| Izrael | 63 |
| Japán | 78 |
| Koreai Köztársaság | 67 |
| Kuvait | 110 |
| Macao | 154 |
| Új-Zéland | 67 |
| Omán | 57 |
| Katar | 194 |
| Szaúd-Arábia | 55 |
| Seychelle-szigetek | 55 |
| Szingapúr | 133 |
| Svájc | 118 |
| Oroszország nemzetközi jog által elismert területe | 48 |
| Trinidad és Tobago | 50 |
| Egyesült Arab Emirátusok | 107 |
| Amerikai Egyesült Államok | 109 |
| Egyéb | 40 |

#### D.3. Megélhetés: Nem helyi előadók (euró/nap)

Az összeg a tevékenység megvalósítási országától függ.

| Programországok | |
|---|---|
| Belgium | 232 |

| Programországok | |
|---|---|
| Bulgária | 227 |
| Cseh Köztársaság | 230 |
| Dánia | 270 |
| Németország | 208 |
| Észtország | 181 |
| Írország | 254 |
| Görögország | 222 |
| Spanyolország | 212 |
| Franciaország | 245 |
| Horvátország | 180 |
| Olaszország | 230 |
| Ciprus | 238 |
| Lettország | 211 |
| Litvánia | 183 |
| Luxemburg | 237 |
| Magyarország | 222 |
| Málta | 205 |
| Hollandia | 263 |
| Ausztria | 225 |
| Lengyelország | 217 |
| Portugálial | 204 |
| Románia | 222 |
| Szlovénia | 180 |
| Szlovákia | 205 |
| Finnország | 244 |
| Svédország | 257 |
| Egyesült Királyság | 276 |
| Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság | 210 |
| Izland | 245 |
| Liechtenstein | 175 |
| Norvégia | 220 |
| Törökország | 220 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Afganisztán | 125 |
| Albánia | 210 |
| Algéria | 170 |
| Andorra | 195 |
| Angola | 280 |
| Antigua és Barbuda | 225 |
| Argentína | 285 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Örményország | 280 |
| Ausztrália | 210 |
| Azerbajdzsán | 270 |
| Bahama-szigetek | 190 |
| Bahrein | 275 |
| Banglades | 190 |
| Barbados | 215 |
| Belarusz | 225 |
| Belize | 185 |
| Benin | 150 |
| Bhután | 180 |
| Bolivia | 150 |
| Bosznia-Hercegovina | 200 |
| Botswana | 185 |
| Brazília | 245 |
| Brunei | 225 |
| Burkina Faso | 145 |
| Burundi | 165 |
| Kambodzsa | 165 |
| Kamerun | 160 |
| Kanada | 230 |
| Zöld-foki-szigetek | 125 |
| Közép-afrikai Köztársaság | 140 |
| Csád | 210 |
| Chile | 245 |
| Kína | 210 |
| Kolumbia | 170 |
| Comore-szigetek | 135 |
| Kongó | 185 |
| Kongói Demokratikus Köztársaság | 245 |
| Cook-szigetek | 185 |
| Costa Rica | 190 |
| Kuba | 225 |
| Dzsibuti | 235 |
| Dominika | 215 |
| Dominikai Köztársaság | 230 |
| Ecuador | 190 |
| Egyiptom | 205 |
| Salvador | 180 |
| Egyenlítői-Guinea | 145 |
| Eritrea | 130 |
| Etiópia | 195 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Fidzsi | 170 |
| Gabon | 190 |
| Gambia | 170 |
| Grúzia | 295 |
| Ghána | 210 |
| Grenada | 215 |
| Guatemala | 175 |
| Guinea | 185 |
| Bissau-Guinea | 140 |
| Guyana | 210 |
| Haiti | 190 |
| Honduras | 175 |
| Hongkong | 265 |
| India | 245 |
| Indonézia | 195 |
| Irán | 200 |
| Irak | 145 |
| Izrael | 315 |
| Elefántcsontparti Köztársaság | 190 |
| Jamaica | 230 |
| Japán | 405 |
| Jordánia | 195 |
| Kazahsztán | 245 |
| Kenya | 225 |
| Kiribati | 205 |
| Koreai Népi Demokratikus Köztársaság | 230 |
| Koreai Köztársaság | 300 |
| Koszovó, az 1999. évi 1244. sz. ENSZ BT-határozat értelmében | 220 |
| Kuvait | 280 |
| Kirgizisztán | 255 |
| Laosz | 195 |
| Libanon | 260 |
| Lesotho | 150 |
| Libéria | 235 |
| Líbia | 225 |
| Makaó | 150 |
| Madagaszkár | 155 |
| Malawi | 215 |
| Malajzia | 250 |
| Maldív-szigetek | 185 |
| Mali | 155 |
| Marshall-szigetek | 185 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Mauritánia | 125 |
| Mauritius | 200 |
| Mexikó | 255 |
| Mikronézia | 190 |
| Moldovai Köztársaság | 250 |
| Monaco | 170 |
| Mongólia | 160 |
| Montenegró | 220 |
| Marokkó | 205 |
| Mozambik | 200 |
| Mianmar | 125 |
| Namíbia | 135 |
| Nauru | 185 |
| Nepál | 185 |
| Új-Zéland | 185 |
| Nicaragua | 185 |
| Niger | 125 |
| Nigéria | 235 |
| Niue | 185 |
| Omán | 205 |
| Pakisztán | 180 |
| Palau | 185 |
| Palesztina | 170 |
| Panama | 210 |
| Pápua Új-Guinea | 190 |
| Paraguay | 190 |
| Peru | 210 |
| Fülöp-szigetek | 210 |
| Katar | 200 |
| Ruanda | 225 |
| Saint Kitts és Nevis | 270 |
| Saint Lucia | 215 |
| Saint Vincent és Grenadine-szigetek | 265 |
| Szamoa | 185 |
| San Marino | 175 |
| São Tomé és Príncipe | 155 |
| Szaúd-Arábia | 280 |
| Szenegál | 200 |
| Szerbia | 220 |
| Seychelle-szigetek | 225 |
| Sierra Leone | 190 |
| Szingapúr | 225 |

| Partnerországok | |
|---|---|
| Salamon-szigetek | 170 |
| Szomália | 175 |
| Dél-afrikai Köztársaság | 195 |
| Srí Lanka | 155 |
| Szudán | 270 |
| Suriname | 180 |
| Szváziföld | 140 |
| Svájc | 220 |
| Szíria | 225 |
| Tádzsikisztán | 185 |
| Tajvan | 255 |
| Tanzánia | 250 |
| Oroszország nemzetközi jog által elismert területe | 365 |
| Ukrajna nemzetközi jog által elismert területe | 270 |
| Thaiföld | 205 |
| Kelet-timori Demokratikus Köztársaság | 160 |
| Togo | 155 |
| Tonga | 155 |
| Trinidad és Tobago | 175 |
| Tunézia | 145 |
| Türkmenisztán | 230 |
| Tuvalu | 185 |
| Uganda | 235 |
| Egyesült Arab Emirátusok | 265 |
| Amerikai Egyesült Államok | 280 |
| Uruguay | 215 |
| Üzbegisztán | 230 |
| Vanuatu | 170 |
| Vatikán | 175 |
| Venezuela | 210 |
| Vietnam | 255 |
| Jemen | 225 |
| Zambia | 185 |
| Zimbabwe | 165 |
| Egyéb | 205 |

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

2. ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást.(275 EUR)

# Sport

# Támogatható cselekvések

A pályázati útmutatót alkalmazva a következő cselekvések valósíthatók meg a sport terén:

- együttműködési partnerségek;
- kis együttműködési partnerségek;
- nonprofit európai sportrendezvények.

Az Erasmus+ program ezen kívül azokat a cselekvéseket is támogatja, amelyek tények, adatok rendelkezésre bocsátásával (tanulmányok, adatgyűjtés, felmérések stb.) elősegítik a szakpolitikai döntéshozatalt, valamint ösztönzik az európai érdekelt felekkel folytatott párbeszédet (uniós sportfórum, uniós elnökségi események, konferenciák, találkozók, szemináriumok stb.). Ezeket a cselekvéseket az Európai Bizottság közvetlenül vagy a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével hajtja végre.

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései a sport terén a következők:

- a sport integritását fenyegető, határokon átnyúló veszélyek, például a dopping, a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása és az erőszak, valamint az intolerancia és a diszkrimináció minden formájának kezelése;
- a sportra vonatkozó jó kormányzás, valamint a sportolók kettős karrierjének előmozdítása és támogatása;
- a sport területén végzett önkéntes tevékenységek, valamint a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és az egészségvédő testmozgás fontosságára való figyelemfelkeltés előmozdítása a sportban való fokozott részvétel és mindenki számára egyenlő hozzáférési lehetőség biztosítása révén.

Az Erasmus+ programot létrehozó rendeletnek megfelelően a szabadidősport kerül a középpontba.

A sport területén végrehajtott cselekvések várhatóan megerősítik a sport európai dimenzióját a sporthoz kapcsolódó különböző európai szintű témákra vonatkozó tapasztalatok és ismeretek megszerzése, megosztása és terjesztése révén.

Az Erasmus+ program keretében támogatott sportprojektek végül növelik a sportban, a testmozgásban és az önkéntes tevékenységekben való részvételt.

Konkrétan az alábbiak tartoznak ide:

- a programországokban nő a sporttal és a testmozgással kapcsolatos tudatosság és bővülnek az ismeretek;
- növekszik a sport társadalmi befogadást, esélyegyenlőséget és egészségvédő testmozgást támogató szerepével kapcsolatos tudatosság;
- megerősödik az együttműködés a sporttal és a testmozgással foglalkozó intézmények és szervezetek között;
- erősödik a programországok sportszervezetei és egyéb releváns szervezetei közötti hálózatépítés;
- hatékonyabbá válik a bevált gyakorlatok megosztása.

A sport területén végrehajtott cselekvések várhatóan hozzájárulnak az európai sporthét megvalósításához. Az európai sporthét a Bizottság kezdeményezése, hogy – tekintettel a sportban és

a testmozgásban való csökkenő részvételre – népszerűsítse a sportot és a testmozgást az Európai Unióban.

Az európai sporthét a tervek szerint a következő formában kerül megrendezésre: egy hivatalos megnyitó ünnepséggel kezdődik, majd a sporthét keretében egy fő eseményt és 5 olyan tematikus napot szerveznek, amelyek különböző témákat állítanak a középpontba (oktatás, munkahelyek, szabadtér, sportklubok és fitneszközpontok). Az európai sporthét más tevékenységekkel együtt ösztönzőleg fog hatni a határokon átnyúló, szemléletformálást célzó tevékenységek megszervezésére.

2017-től az Európai Sporthét szeptember 23–30. között kerül megrendezésre. Az Európai Bizottság által szervezett tevékenységek mellett a tagállamok nemzeti tevékenységeket szerveznek és helyi tevékenységeket koordinálnak.

A 2018-as európai sporthétről a http://ec.europa.eu/sport/ internetes oldalon találhatók további információk.

# Együttműködési partnerségek

## Az együttműködési partnerségek céljai

Az együttműködési partnerségek lehetőséget teremtenek a sporthoz és testmozgáshoz kapcsolódó különböző területeken innovatív termékek kifejlesztésére, átadására és/vagy végrehajtására és/vagy meglévő és új termékek vagy innovatív ötletek intenzív terjesztésére és hasznosítására. Résztvevői a sportban vagy azon kívül tevékenykedő különböző szervezetek/intézmények és szereplők – különös tekintettel a helyi, regionális, nemzeti és európai szintű hatóságokra, sportintézményekre, sporttal foglalkozó szervezetekre és oktatási szervekre. Együttműködési partnerségek alatt elsősorban olyan innovatív projekteket értünk, amelyek célja:

- a sportban és a testmozgásban való részvétel ösztönzése, főként az egészségvédő testmozgásra vonatkozó tanácsi ajánlás végrehajtásának támogatásával, az EU testmozgásra vonatkozó iránymutatásának megfelelően;
- a sportban és a testmozgásban való részvétel ösztönzése, különösen az európai sporthét támogatásával;
- a sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatás ösztönzése, különös tekintettel a készségfejlesztésre, valamint a sportolók kettős karrierjéről szóló uniós iránymutatás végrehajtásának támogatása;
- a sport területén végzett önkéntes tevékenységek ösztönzése;
- a doppingolás elleni küzdelem, különösen rekreációs környezetben;
- a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása elleni küzdelem;
- a jó kormányzás fejlesztése a sportban;
- küzdelem az erőszak ellen, valamint a rasszizmus, a hátrányos megkülönböztetés és az intolerancia kezelése a sport területén;
- a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség sport terén történő megvalósulásának támogatása.

Valamennyi említett területen támogatni kell a nemek közötti egyenlőséget. A partnerországokkal való együttműködést is elő kell mozdítani.

Az együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk az európai hálózatok kialakulását és fejlődését a sport terén. Az EU ezáltal lehetőséget biztosíthat az érdekelt felek közti fokozott együttműködésre, amely uniós cselekvés nélkül nem jött volna létre. A sport és a testmozgás támogatása, valamint a sporttal kapcsolatos kihívások kezelése érdekében az együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szakpolitikák közötti szinergiákat is.

Az együttműködési partnerségek keretében az Erasmus+ program támogatni kívánja a sport terén a projektek, illetve a transznacionális együttműködés olyan új formáinak tesztelését és kialakítását, amelyek valószínűleg jelentős mértékben ösztönzik a nemzeti finanszírozási rendszerekből vagy más uniós forrásokból (például az európai strukturális és beruházási alapokból) támogatott kezdeményezések kidolgozását.

A Bizottság a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével egy pályázati kört szervez az év folyamán.

## Mely tevékenységek támogathatók ennek a cselekvésnek a keretében?

Az Erasmus+ program rendkívül rugalmas az együttműködési partnerségek keretében megvalósítható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat alapján a javasolt tevékenységek a legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez. Az együttműködési partnerségek jellemzően számos tevékenységgel foglalkozhatnak. Ilyen tevékenységek például az alábbiak:

- hálózatépítés az érdekelt felek között;
- bevált gyakorlatok fejlesztése, azonosítása, támogatása és megosztása;
- oktatási és képzési modulok és eszközök előkészítése, kifejlesztése és alkalmazása;
- a sport terén multiplikátor szerepet betöltők kompetenciáinak növelésére, és a mutatók ellenőrzésének és teljesítményértékelésének fejlesztésére irányuló tevékenységek, különös tekintettel az etikus magatartás és a magatartási kódexek sportolók körében történő népszerűsítésére;
- szemléletformálást célzó tevékenységek, amelyek felhívják a figyelmet a sportnak és a testmozgásnak az egyének személyes, társadalmi és szakmai fejlődése terén jelentkező hozzáadott értékére;
- a sport, illetve az egészség, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy közötti innovatív szinergiák előmozdítására irányuló tevékenységek;
- a társadalmi és gazdasági kihívások kezelése érdekében a sport tényekkel való megalapozottságának fejlesztését szolgáló tevékenységek (a fent említett tevékenységeket alátámasztó adatgyűjtés, felmérések, konzultációk stb.);
- a fent említett tevékenységek támogatását szolgáló konferenciák, szemináriumok, találkozók, események és tudatosságnövelő intézkedések.

## Ki vehet részt együttműködési partnerségekben?

Az együttműködési partnerségekben a sport és a testmozgás terén aktív közintézmények és nonprofit szervezetek vehetnek részt. A projekt célkitűzésétől függően az együttműködési partnerségekben megfelelő és sokszínű partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljára és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el.

Az együttműködési partnerségek célja a programországokban székhellyel rendelkező szervezetek/intézmények közötti együttműködés biztosítása.

Az együttműködési partnerségnek a következőkből kell állnia:

- pályázó/koordinátor: az a szervezet/intézmény, amely valamennyi partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és valamennyi részt vevő szervezet/intézmény nevében ő írja alá a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási megállapodást. Koordinátori szerepe a következő kötelezettségekkel jár:
    - képviseli a részt vevő szervezeteket/intézményeket és eljár a nevükben az Európai Bizottság előtt;
    - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
    - a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az együttműködési partnerséget;

- partnerek: azok a szervezetek/intézmények, amelyek aktívan hozzájárulnak az együttműködési partnerség előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez. Minden partnernek felhatalmazást kell aláírnia, amelyben az aláíró felek felhatalmazzák a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során a nevükben és helyettük eljárjon.

## Az együttműködési partnerségek értékelésének szempontjai

Az együttműködési projekteknek a következő formai szempontoknak kell megfelelniük, hogy az Erasmus+ program keretében támogathatók legyenek:

### Támogathatósági szempontok

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő szervezetek/intézmények** | Támogatható részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan nonprofit szervezet vagy közintézmény – és (adott esetben) a kapcsolt jogalanyok –, amely a sport területén aktív, és valamely programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt).<br>Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül):<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény;<br>• nemzeti olimpiai bizottság vagy nemzeti sportszövetség;<br>• helyi, regionális, nemzeti, európai vagy nemzetközi szintű sportszervezet;<br>• nemzeti sportszövetség;<br>• sportklub;<br>• sportolókat képviselő szervezet vagy szövetség;<br>• a sport terén tevékenykedő szakembereket és önkénteseket (például edzőket, menedzsereket stb.) képviselő szervezet vagy szövetség;<br>• a tömegsport-mozgalmat képviselő szervezet;<br>• a testmozgás népszerűsítése terén tevékenykedő szervezet;<br>• az aktívszabadidő-ágazatot képviselő szervezet;<br>• az oktatás, a képzés vagy az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezet. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet/intézmény lehet. Ez a szervezet/intézmény nyújtja be a pályázatot az adott projektben érintett valamennyi részt vevő szervezet/intézmény nevében. |
| **A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja** | Az együttműködési partnerség transznacionális partnerség, amelyben a programországok közül öt különböző ország legalább öt szervezete/intézménye működik közre. A partnerek számának felső határa nincs korlátozva. A projektmenedzsmentre és a végrehajtásra fordítható támogatás mértéke (10 partnerben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor valamennyi részt vevő szervezetet/intézményt fel kell tüntetni. |
| **A projekt időtartama** | A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot (12, 18, 24, 30 vagy 36 hónap). |
| **A tevékenység helyszíne** | A tevékenységeket az együttműködési partnerségben részt vevő szervezetek/intézmények országában/országaiban kell megvalósítani. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **Mikor kell benyújtani a pályázatot?** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint április 5-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó szervezetek/intézmények értékelése a releváns **kizárási és kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Odaítélési szempontok

Az együttműködési partnerségek különböző kategóriáira előirányzott felosztás a következők szerint fog alakulni:

- hozzávetőleg 25% az 1. és 2. prioritásra (a sportban és a testmozgásban való részvételt ösztönző projektek);
- hozzávetőleg 25% a 3. és 4. prioritásra (a sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatást ösztönző, különösen a készségfejlesztésre összpontosító projektek, valamint a sportolók kettős karrierjére vonatkozó uniós iránymutatás1 végrehajtását támogató projektek, illetve a sport területén végzett önkéntes tevékenységeket ösztönző projektek);
- hozzávetőleg 20% az 5., 6. és 7. prioritásra (a sport integritását, úgymint a doppingolás és a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása elleni küzdelmet támogató, valamint a sportban a jó kormányzást ösztönző projektek);
- hozzávetőleg 30% a 8. és 9. prioritásra (olyan projektek, amelyek célja az erőszak, a rasszizmus, a hátrányos megkülönböztetés és az intolerancia elleni küzdelem a sport területén, illetve a sportban a társadalmi befogadást és az esélyegyenlőséget ösztönző projektek).

Ezekben a kategóriákban a projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján:<br>• a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések;<br>• a cselekvés célkitűzései és prioritásai (lásd a „Az együttműködési partnerségek céljai” szakaszt).<br>• Milyen mértékben<br>• képezi a pályázat alapját hiteles és megfelelő igényfelmérés;<br>• egyértelműek és reálisak a célkitűzései, és azok milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek/intézmények és célcsoportok szempontjából;<br>• innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek/intézmények által már megvalósított kezdeményezéseket;<br>• hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége.<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang.<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága.<br>• Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak).<br>• A minőség-ellenőrzési intézkedések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjen.<br>• Milyen mértékben költséghatékony a projekt és különít el minden tevékenységhez megfelelő forrásokat. |
| **A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)** | • Milyen mértékben<br>• alkotnak a projektben részt vevő szervezetek/intézmények adott esetben egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából;<br>• von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek a megfelelő területeken, például a sportra vonatkozó szakpolitika, a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) és az elméleti szakismeretek terén, valamint akik képesek nagyobb közönséget megszólítani;<br>• tanúskodik a felelősségek és a feladatok elosztása valamennyi részt vevő szervezet/intézmény kötelezettségvállalásáról és aktív részvételéről;<br>• képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének/intézményének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából (adott esetben). |
| **Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló intézkedések minősége.<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túl, helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten.<br>• A terjesztési terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belül és kívül történő megosztására irányuló intézkedések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben milyen részletesen írja le, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és médiaanyagokat, illetve hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.<br>• A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Az odaítélési szempontok minden fent említett kategóriája esetében ezen kívül el kell érniük a maximálisan adható pontok legalább felét („A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektcsapat és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriában pedig legalább 10 pontot).

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

### Az együttműködési partnerségek számára odaítélhető maximális támogatás: 400 000 EUR

| | Elszámolható költség | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **Projektmenedzsment és megvalósítás** | Projektmenedzsment (például tervezés, pénzügyek, a partnerek közötti koordináció és kommunikáció stb.); kisebb tanulási/oktatási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb.; virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek; tájékoztatás, népszerűsítés és terjesztés (például brosúrák, szórólapok, interneten közzétett információk stb.). | Egységköltség-hozzájárulás | Hozzájárulás a koordináló szervezet/intézmény tevékenységeihez: 500 EUR/hónap<br>Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet/intézmény tevékenységeihez: **250 EUR**/szervezet vagy intézmény/hónap<br>**Legfeljebb 2750 EUR**/hónap | Az együttműködési partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek/intézmények száma alapján. |
| **Transznacionális projekttalálkozók** | Projektpartnerek – valamely részt vevő szervezet/intézmény által szervezett – olyan találkozón való részvétel, amelyek a projekt megvalósítását és koordinációját szolgálják. Hozzájárulás az utazási és ellátási költségekhez. | Egységköltség-hozzájárulás | 100-1999 km közötti távolság esetén: **575 EUR**/részvevő/találkozó<br>2000 km és annál nagyobb távolság esetén: **760 EUR**/résztvevő/találkozó | Feltételhez kötött: a pályázónak indokolnia kell a találkozók szükségességét a találkozók és a résztvevők száma tekintetében. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolságkalkulátorral kell kiszámítani. |
| | **Elszámolható költség** | **Finanszírozási mechanizmus** | **Összeg** | **A kiszámítás módja** |
| **Rendkívüli költségek** | Hozzájárulás az alvállalkozók bevonásához vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a Végrehajtó Ügynökség kéri. | Tényleges költségek | Az elszámolható költség 80%-a<br>**Maximum 50 000 EUR**/projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve) | Feltételhez kötött: az alvállalkozók bevonásának olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek/intézmények nevében indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **További támogatás nagy együttműködési partnerségeknek** | | | |
| Szellemi termékek | A projekt szellemi termékei/kézzelfogható eredményei (például útmutatók, pedagógiai anyagok, nyitott oktatási segédanyagok, IT-eszközök, elemzések, tanulmányok, a társaktól való tanulás módszerei, felmérések és jelentések, találmányok [pl. új sportjátékok]). | Egységköltség-hozzájárulás | B5.1 /menedzser/projektben töltött munkanap<br>B5.2 /kutató, tanár, edző, képző, ifjúságsegítő/projektben töltött munkanap<br>B5.3 /technikus/projektben töltött munkanap<br>B5.4 /adminisztratív munkatárs/projektben töltött munkanap | | Feltételhez kötött: a vezetők és adminisztratív munkatársak költségeit a „Projektmenedzsment és megvalósítás” költségsornak kell fedeznie. A két költségsor közötti esetleges átfedések megelőzése érdekében a pályázóknak indokolniuk kell az egyes tervezett szellemi termékekkel kapcsolatosan megpályázott személyi költségek típusát és mértékét. Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi termék támogatható az ilyen költségvetési sor vonatkozásában. A szellemi termék legyen potenciálisan szélesebb körben is használható és hasznosítható, valamint tudjon hatást kifejteni. |
| Multiplikációs sportesemények | Hozzájárulás olyan nemzeti és transznacionális konferenciákkal, szemináriumokkal és eseményekkel kapcsolatos költségekhez, amelyek a projekt által létrehozott szellemi termékek megosztásához és terjesztéséhez kapcsolódnak (kivéve a részt vevő szervezetek/intézmények esetében részt vevő képviselőinek utazási és ellátási költségeit). | Egységköltség-hozzájárulás | 100 EUR/helyi résztvevő (az esemény rendezési országából érkező résztvevők)<br>200 EUR/nemzetközi résztvevő (más országból érkező résztvevők) | Legfeljebb 30 000 EUR/projekt | Feltételhez kötött: multiplikációs események csak akkor támogathatók, ha közvetlenül kapcsolódnak a projekt szellemi termékeihez. Ha a projekt a „Szellemi termékek” költségvetési sorban nem kap támogatást, akkor multiplikációs eseményekre sem kaphat támogatást. |

### A. táblázat – Szellemi termékek (EUR/nap)

Ez a finanszírozás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

| | **Vezető** | **Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő** | **Technikus** | **Adminisztratív munkatársak** |
|---|---|---|---|---|
| | **B5.1** | **B5.2** | **B5.3** | **B5.4** |
| **Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia** | 294 | 241 | 190 | 157 |
| **Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland** | 280 | 214 | 162 | 131 |
| **Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia** | 164 | 137 | 102 | 78 |

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B5.1 | B5.2 | B5.3 | B5.4 |
| **Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország** | 88 | 74 | 55 | 39 |

## B. táblázat – Szellemi termékek (EUR/nap)

Ez a finanszírozás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összeg az alábbiaktól függ: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja, és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

| | Vezető | Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő | Technikus | Adminisztratív munkatársak |
|---|---|---|---|---|
| | B5.1 | B5.2 | B5.3 | B5.4 |
| **Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok** | 294 | 241 | 190 | 157 |
| **Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán** | 280 | 214 | 162 | 131 |
| **Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan** | 164 | 137 | 102 | 78 |
| **Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guinea, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-Afrika, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői-Guinea, Egyiptom, Elefántcsontpart, Eritrea, Etiópia, Fehéroroszország, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guinea, Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timor, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongó, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronézia, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert szektor, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert szektor, Uruguay, Üzbegisztán, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek** | 88 | 74 | 55 | 39 |

1.A sportolók kettős karrierjére vonatkozó uniós iránymutatás, amelyet 2012. szeptember 28-án fogadott el az Európai Unió szakértőiből álló sportoktatási és -képzési csoport (ISBN 978-92-79-31161-1).

# Kis együttműködési partnerségek

## A kis együttműködési partnerségek céljai

A kis együttműködési partnerségek lehetőséget teremtenek szervezetek számára hálózatok kialakítására és megerősítésére, a nemzetközi működésre való kapacitásuk növelésére, jó gyakorlatok cseréjére, gondolatok és módszerek ütköztetésére a sport és testmozgás különböző területein. A támogatott projektek kézzelfogható eredményeket is fel tudnak mutatni, és elvárás feléjük, hogy tevékenységük eredményét terjesszék, a projekt céljával és léptékével arányos módon. A kis együttműködési partnerségekben különböző szervezetek vehetnek részt, beleértve különösen a helyi, regionális és nemzeti szintű hatóságokat, sportszervezeteket, sporttal foglalkozó szervezeteket és oktatási szerveket. A kis együttműködési partnerségek különösen a 2013-as előkészítő intézkedések folytonosságát hivatottak biztosítani, és elsősorban olyan projektek, amelyek célja:

- a társadalmi bevonás és az esélyegyenlőség sport terén történő megvalósulásának támogatása;
- a hagyományos európai sportok és játékok előmozdítása;
- az önkéntesek, edzők, menedzserek és a nonprofit sportszervezetek munkatársai mobilitásának a támogatása;
- a sportolók, különösen a legfiatalabbak védelme az egészségügyi és biztonsági kockázatoktól az edzések és versenyek körülményeinek javítása révén;
- sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatás ösztönzése, különös tekintettel a készségfejlesztésre.

A kis együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk a transznacionális hálózatok létrehozását és fejlesztését a sport terén. Az EU ezáltal lehetőséget biztosíthat az érintettek közti fokozott együttműködésre, amely uniós cselekvés nélkül nem jött volna létre. A sport és a testmozgás előmozdítása, valamint a sporttal összefüggő kihívások kezelése érdekében a kis együttműködési partnerségeknek elő kell segíteniük a szinergiát is a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szakpolitikákkal és azok között.

A kis együttműködési partnerségekben legalább egy helyi vagy regionális sportegyesületnek részt kell vennie.

A Bizottság a végrehajtó ügynöksége révén egy pályázati kört szervez az év folyamán.

## Támogatható tevékenységek

Az Erasmus+ program rugalmas a kis együttműködési partnerségek keretében megvalósítható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat igazolja, hogy a javasolt tevékenységek a lehető legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez. A kis együttműködési partnerségek jellemzően számos tevékenységgel foglalkozhatnak, például:

- az érintett szereplők közötti hálózatépítés;
- a bevált gyakorlatok támogatása, azonosítása és megosztása;
- az oktatási és képzési modulok és eszközök előkészítése, kidolgozása és megvalósítása;
- szemléletformálást célzó tevékenységek, amelyek felhívják a figyelmet a sportnak és a testmozgásnak az egyének személyes, társadalmi és szakmai fejlődése terén jelentkező hozzáadott értékére;

- a sport területe és az egészség, oktatás, képzés és ifjúságügy területei közötti innovatív szinergiák támogatására irányuló tevékenységek;
- a társadalmi és gazdasági kihívások kezelése érdekében a sport tényekkel való megalapozottságának fejlesztését szolgáló tevékenységek (a fent említett tevékenységeket alátámasztó adatgyűjtés, felmérések, konzultációk stb.);
- a fent említett tevékenységek támogatását szolgáló konferenciák, szemináriumok, találkozók, események és tudatosságnövelő lépések.

## Ki vehet részt kis együttműködési partnerségben?

A kis együttműködési partnerségekben bármely, a sport és a testmozgás terén aktív közintézmény vagy nonprofit szervezet részt vehet. A projekt célkitűzésétől függően a kis együttműködési partnerségekben megfelelő és különböző partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy a különböző tapasztalatokból, profilokból és szakértelemből részesüljenek, valamint releváns és minőségi projekteredményeket hozzanak létre.

A kis együttműködési partnerségek célja a programországokban megalapított szervezetek közötti együttműködés.

A kis együttműködési partnerségeknek a következőkből kell állniuk:

- pályázó/koordinátor: az a szervezet, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatásban részesül, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és ő írja alá a kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződést. Kérjük, a pénzügyi és szerződéses rendelkezésekkel kapcsolatos további információért olvassa el ennek az útmutatónak a C. részét. A koordinátor szerepe a következő kötelezettségekből áll:
  - képviseli a részt vevő szervezeteket és eljár a nevükben az Európai Bizottság előtt;
  - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
  - az összes többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az együttműködési partnerséget;
  - uniós pénzügyi támogatásban részesül az Erasmus+ programból, és felel a források elosztásáért a projektben részt vevő partnerek között.
- partnerek: azok a szervezetek, amelyek hozzájárulnak a kis együttműködési partnerség előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez.

## A kis együttműködési partnerségek értékelésének szempontjai

A kis együttműködési projektnek az alábbi listában szereplő formai követelményeknek kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Támogatható részt vevő intézmények** | Részt vevő szervezet lehet bármely olyan nonprofit szervezet vagy közintézmény, valamint kapcsolódó szervezetei (ha van ilyen), amely a sport területén aktív, és valamely programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részében a „Támogatható országok” szakaszt).<br>Ilyen szervezetek lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül):<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény;<br>• nemzeti olimpiai bizottság vagy nemzeti sportszövetség;<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű sportszervezet;<br>• nemzeti sportszövetség;<br>• sportklub;<br>• sportolókat képviselő szervezet vagy szövetség;<br>• a sport terén tevékenykedő szakembereket és önkénteseket (például edzők, menedzserek stb.) képviselő szervezet vagy szövetség;<br>• a tömegsport-mozgalmat képviselő szervezet;<br>• a testmozgás népszerűsítése terén tevékenykedő szervezet;<br>• az aktívszabadidő-ágazatot képviselő szervezet. |
| **Ki pályázhat?** | Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező szervezet lehet. Ez a szervezet pályázik a projektben részt vevő összes szervezet nevében. |
| **A részt vevő szervezetek száma és profilja** | A kis együttműködési partnerség nemzetközi partnerség, amelyben a programországok közül három különböző ország legalább három szervezete működik közre. A részt vevő szervezetek számának felső határa nincs korlátozva. A menedzsment költségekre és végrehajtásra fordítható támogatás mértéke (5 részt vevő szervezetben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor az összes részt vevő szervezetet fel kell tüntetni. |
| **A projekt időtartama** | 12- 24 hónap. A projekt időtartamát a pályázat benyújtásakor kell kiválasztani (12, 18 vagy 24 hónap), a projekt céljainak és a jövőbeni tevékenységek típusainak alapján. |
| **A tevékenység helyszíne(i)** | A tevékenységeket a kis együttműködési partnerségben részt vevő szervezetek országában/országaiban kell megvalósítani. |
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **A pályázat benyújtásának határideje** | A pályázóknak **brüsszeli idő szerint április 5-ándéli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

Ezekben a kategóriákban a projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések;<br>• a kategória célkitűzései és prioritásai (lásd a „Az együttműködési partnerségek céljai” szakaszt).<br>• Milyen mértékben…<br>• … képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés;<br>• … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából;<br>• … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket;<br>• … hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők. |
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (max 20 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága<br>• Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak)<br>• A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjék<br>• Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá |
| **A projektet megvalósító csoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)** | • Milyen mértékben…<br>- … alkotnak a projektben részt vevő szervezetek adott esetben egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából;<br>- … von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek a megfelelő területeken, például a sportra vonatkozó szakpolitika, a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) és az elméleti szakismeretek terén, valamint akik képesek nagyobb közönséget megszólítani;<br>- … igazolja a felelősségek és a feladatok elosztása az összes részt vevő szervezet kötelezettségvállalását és aktív részvételét;<br>- Adott esetben milyen mértékben képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából. |

| | |
|---|---|
| **Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás.<br>• A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége.<br>• A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.<br>• A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és az eredmények terjesztése” kategóriánál legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriáknál pedig legalább 10 pontot) el kell érniük.

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

**Az együttműködési partnerségek számára odaítélhető maximális támogatás: 60 000 EUR**

| Elszámolható költségek | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **A projekt menedzselése és végrehajtása** | A projekt menedzselése (pl. tervezés, költségvetés, partnerek közötti kommunikáció és egyeztetés stb.); kísérőtáku tanulási/tanítási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb. Virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek; információ, népszerűsítés és terjesztés (pl. brosúrák, szórólapok, online információ stb.) | Egységköltség-hozzájárulás | Hozzájárulás a koordináló szervezet tevékenységéhez:<br>500 EUR/hó<br>Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet tevékenységéhez:<br>250 EUR/szervezet/hó<br>Legfeljebb 1500 EUR/hó | Az együttműködési partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek száma alapján |
| **Nemzetközi projekttalálkozók** | Részvétel projekttalálkozókon, amelyeknek házigazdája az egyik részt vevő szervezet, végrehajtási és koordinációs célokból. Hozzájárulás az utazás és a megélhetés költségeihez | Egységköltség-hozzájárulás | 100-1999 km-es távolság esetén: 575 EUR/résztvevő/találkozó<br>2000 km-es vagy annál nagyobb távolság esetén: 760 EUR/résztvevő/találkozó | Feltételhez kötött: a pályázónak indokolnia kell a találkozók és a résztvevők számát. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni. |
| Elszámolható költségek | | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
| **Rendkívüli költségek** | Hozzájárulás az alvállalkozókhoz vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez.<br>Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. | Tényleges költségek | Az elszámolható költségek 80 %-a<br>Maximum 10.000 EUR/ projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve) | Feltételhez kötött: az alvállalkozókkal való szerződésnek olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek kellően indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak. |

# Európai nonprofit sportesemények

## Az európai nonprofit sportesemények céljai?

A kategória célja az alábbiak támogatása:

- önkéntesség a sportban;
- társadalmi befogadás a sport révén;
- nemek egyenlősége a sportban;
- egészségvédő testmozgás;
- az európai sporthét megvalósítása.

A Bizottság a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével egy pályázati kört szervez az év folyamán.

A nonprofit sportesemények belül előreláthatóan az alábbi módon oszlik meg a támogatás:

- kb. 30% az európai sporthét végrehajtására;
- kb. 70% az európai sporthéthez nem kapcsolódó, egyéb események (pl. a sportban való önkéntesség, a sport révén történő társadalmi befogadás, a nemek egyenlősége a sportban, az egészségvédő testmozgás témakörökben).

Körülbelül négy esemény kerül támogatásra az európai sporthét megvalósításával kapcsolatban. Ezeknek az európai sporthét végrehajtásával kapcsolatban beazonosított témákra kell fókuszálnia (vagyis: oktatás, munkahely, szabadtéri tevékenységek, sportegyesületek, fitnesz központok).

Körülbelül négy olyan esemény kerül támogatásra, amelyek nem kapcsolódnak az európai sporthéthez. A fent felsorolt témákhoz kapcsolódóan (vagyis: önkéntesség, társadalmi befogadás, nemek egyenlősége, egészségvédő testmozgás) legalább egy eseménynek a sport külső dimenziójához kell kapcsolódnia (pl. sportdiplomácia), legalább egy eseménynek pedig az alulról jövő sportkezdeményezésekre, amelyek a tevékenység céljának elérését támogatják (önkéntesség a sportban, társadalmi befogadás, nemek egyenlősége, egészségvédő testmozgás).

A nemek közötti egyenlőséget minden eseményen elő kell mozdítani. Ösztönözi kell a partnerországok közötti együttműködést.

## Mi az európai nonprofit sportesemény?

Ez a kategória a következőkhöz nyújt pénzügyi támogatást:

- európai szintű sportesemények szervezése valamelyik programországban;

Az események várt eredményei a következők:

- a sportnak a társadalmi befogadást, az esélyegyenlőséget és az egészségvédő testmozgást támogató szerepére vonatkozó tudatosság szintjének növekedése;
- a sportban, a testmozgásban és az önkéntességben való részvétel növekedése.

## Támogatható tevékenységek?

Az események támogatása azt jelenti, hogy egyes szervezetek uniós finanszírozást kapnak egy adott esemény előkészítéséért, szervezéséért és nyomon követéséért. A program keretében a következő standard tevékenységek támogathatók (a teljesség igénye nélkül):

- az esemény előkészítése
- az eseményt megelőző oktatási tevékenységek szervezése sportolók, edzők, szervezők és önkéntesek számára;
- az esemény megszervezése;
- a sportesemény kísérőrendezvényeinek (konferenciák, szemináriumok) szervezése;
- az eseményt követő tevékenységek (értékelések, jövőbeli tervek kidolgozása) megvalósítása;
- az esemény témájához kapcsolódó kommunikációs tevékenységek.

## Mely tevékenységek nem támogathatók?

- Nemzetközi, európai vagy nemzeti sportegyesületek/sportszövetségek által rendszeresen megrendezett sportversenyek;
- professzionális sportversenyek.

## Az európai nonprofit sportesemények értékelésének szempontjai

Egy európai nonprofit sportesemménynek az alábbi listában szereplő formai követelményeknek kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

### Formai követelmények

| | |
|---|---|
| **Ki pályázhat?** | Bármely olyan közintézmény vagy nonprofit szervezet, amely a sport terén tevékenykedik, és valamely programországban székhellyel rendelkezik. Ilyen szervezetek lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül):<br>• helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény;<br>• helyi, regionális nemzeti, európai vagy nemzetközi szintű sportszervezet;<br>• európai sportesemény keretében megrendezett nemzeti esemény koordinátora. |
| **Támogatható események és résztvevők** | Az egy országban megrendezett európai sportesemményeken legalább tizenkét különböző programország résztvevőinek kell részt venniük.<br>VAGY<br>A több országban egyidejűleg megrendezett sportesemményeken legalább tizenkét különböző programország résztvevőinek kell részt venniük. Ez a feltétel akkor minősül teljesítettnek, ha ezek a résztvevők minden eseményen képviseltetik magukat.<br>A pályázat benyújtásakor minden részt vevő szervezetet azonosítani kell. |
| **A projekt időtartama** | Legfeljebb 1 év (az esemény előkészítésétől az esemény értékeléséig). |
| **Az esemény időpontja** | Az eseményt az elkövetkező év során kell megrendezni (október 31-ig). |

| | |
|---|---|
| **Hová kell benyújtani a pályázatot?** | Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel). |
| **A pályázat benyújtásának határideje** | A pályázóknak a következő határidőig kell benyújtaniuk a pályázatot: az ugyanazon év november 1-jével kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 5-án déli 12 óráig**. |
| **Hogyan kell pályázni?** | Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza. |

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

### Tartalmi követelmények

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

| | |
|---|---|
| **A projekt relevanciája (maximum 30 pont)** | • A pályázat relevanciája a következők szempontjából:<br>• a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések;<br>• a kategória célkitűzései és prioritásai (lásd „Az európai nonprofit sportesemények céljai” szakaszt).<br>• Milyen mértékben:<br>• képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés;<br>• vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából;<br>• innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket;<br>• hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők. |

| | |
|---|---|
| **A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)** | • A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége<br>• A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang<br>• A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága<br>• Milyen mértékben von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek különböző területeken, például a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) terén<br>• Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak)<br>• A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjék<br>• Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá. |
| **Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)** | • A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége<br>• A projekt várható hatása:<br>• a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően;<br>• a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás.<br>• A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége.<br>• Az esemény és az uniós támogatás láthatóságát és média-megjelenését biztosító lépések minősége. |

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. Minden szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és az eredmények terjesztése” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

## Finanszírozási szabályok

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

| | Elszámolható költségek | Finanszírozási mechanizmus | Összeg | A kiszámítás módja |
|---|---|---|---|---|
| **A tevékenység költségei** | A projekt kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek, az alábbiakat is beleértve:<br><br>Elszámolható közvetlen költségek:<br>• Munkatárs/szakember<br>• Utazás és megélhetés<br>• Felszerelés<br>• Fogyóeszközök és ezek utánpótlása<br>• Alvállalkozók<br>• Vámok, adók és díjak<br>• Egyéb költségek<br><br>Közvetett költségek:<br>A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatárs költségei stb.). | Tényleges költségek | Maximálisan odaítélhető támogatás:<br>• Az európai sporthét során megrendezésre kerülő, európai nonprofit sportesemények: **300 000 EUR**<br><br>• Az európai sporthéthez nem kapcsolódó, európai nonprofit sportesemények: **500 000 EUR**<br><br>Az összes elszámolható költség legfeljebb 80 %-a. | Feltételhez kötött: amennyiben a tervezett tevékenységek indokolják a megigényelt költségvetést. |

# C. rész – Tájékoztató a pályázók számára

Felhívjuk azoknak az intézményeknek/szervezeteknek (az informális csoportokat is beleértve) a figyelmét, amelyek az Erasmus+ program keretében uniós pénzügyi támogatásra kívánnak pályázni, hogy alaposan olvassák el ezt a szakaszt, amely összhangban van az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló rendelet1 (a továbbiakban: uniós költségvetési rendelet) rendelkezéseivel és annak alkalmazási szabályaival.

Az Erasmus+ program keretében magánszemélyek nem nyújthatnak be pályázatot, ami alól kivételt jelentenek az olyan fiatalok (legalább négy főből álló) csoportja nevében pályázó magánszemélyek, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (a továbbiakban: fiatalok informális csoportja).

1.Az uniós költségvetési rendelet megtalálható az alábbi internetes oldalon: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:HU:PDF

# Hogyan kell benyújtani Erasmus+ pályázatot?

Az Erasmus+ projekt benyújtásához a pályázónak a következő négy lépést kell követnie:

- a pályázatban érintett valamennyi intézménynek vagy szervezetnek regisztrálnia kell a Participant Portalon. A regisztráció során résztvevői azonosító kódot (Participant Identification Code, azaz PIC) kapnak; azoknak az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak, amelyek más uniós programokban való részvételük során már kaptak PIC kódot, nem kell újra regisztrálniuk. A korábbi regisztráció során kapott PIC kóddal az Erasmus+ programban is lehet pályázni;
- ellenőrizniük kell a program megfelelő pályázati kategóriájában foglalt, az adott tevékenységhez kapcsolódó feltételeknek és szempontoknak való megfelelést;
- ellenőrizniük kell a pénzügyi feltételeket;
- ki kell tölteniük, majd be kell nyújtaniuk a pályázati űrlapot.

# 1. lépés: Regisztráció a Participant Portalon

A pályázatban érintett valamennyi intézménynek regisztrálnia kell az oktatási, audiovizuális, kulturális, uniós polgársági és önkéntességi Participant Portalon, ha ezt korábban még nem tette meg. A regisztráció során meg kell adni az alapvető jogi és pénzügyi adatokat.

A Participant Portalon történő regisztrációhoz az intézményt, illetve szervezetet (vagy a fiatalok informális csoportját) képviselő személynek a következő lépéseket kell követnie:

- Hozzon létre egy ECAS-fiókot (kivéve, ha az intézményt/szervezetet/csoportot képviselő személynek már van fiókja). Új ECAS-fiók a következő honlapon hozható létre:https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi;
- A http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html honlapon lépjen be a Participant Portalra, és regisztráljon az intézmény/szervezet/csoport nevében. „Útmutató” és „Gyakran ismételt kérdések” a Participant Portalon találhatók.

Az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak csak egyszer kell regisztrálniuk a Participant Portalon. A regisztrációt követően az intézmény/szervezet/csoport résztvevői azonosító kódot (PIC kód) kapnak. A PIC kód olyan egyéni azonosító, amely a pályázatok benyújtásához szükséges, és megkönnyíti az intézmény/szervezet/számára az Erasmus+ elektronikus pályázati űrlapok kitöltését (például a PIC kód űrlapra történő bevitele után az intézmény/szervezet/csoport által a regisztráció során megadott valamennyi információ automatikusan bekerül az űrlapba).

### Jogállás és pénzügyi kapacitás igazolása

A regisztráció során az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak a következő dokumentumokat is fel kell tölteniük a Participant Portalra:

- Jogi személyek adatlapja (amely az Európai Bizottság honlapjáról, a http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm címről tölthető le); ;
- Pénzügyi adatlap. Az adatlapot a bank székhelye szerinti országra vonatkozóan kell kitölteni, még abban az esetben is, ha a pályázó intézmény/szervezet/csoport hivatalosan egy másik országban van bejegyezve (az űrlap a következő címről tölthető le: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

A 60 000 EUR-t meghaladó támogatások esetében előfordulhat, hogy a pályázónak további dokumentumokat is fel kell töltenie pénzügyi kapacitásának igazolására. Ennek részleteit lásd a „Kiválasztási szempontok” szakaszban.

A pénzügyi adatlapot csak a pályázóra vonatkozóan kell benyújtani, a projektben részt vevő partnerek tekintetében nem.

# 2. lépés: A program feltételeinek és szempontjainak való megfelelés ellenőrzése

A részt vevő intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak projektjük kidolgozása során és az uniós támogatás megpályázását megelőzően ellenőrizniük kell, hogy a projekt megfelel-e a következő feltételeknek és szempontoknak: formai követelmények, kizáró okok kiválasztási feltételek, tartalmi követelmények.

### Formai követelmények

A formai követelmények főként a projekt és a tevékenységek típusára (ahol ez releváns, az időtartamot, a részt vevő intézményeket, szervezeteket, vagy informális csoportokat stb. is beleértve), a célcsoportra (például az érintett résztvevők státusza és száma) és a pályázat benyújtásának feltételeire (például a benyújtás határideje, a pályázati űrlap hiánytalan kitöltése stb.) vonatkoznak.

A projekt akkor támogatható, ha megfelel az adott pályázati kategória – amelyhez kapcsolódóan a pályázatot benyújtják – összes formai feltételének. Amennyiben a projekt a pályázati szakaszban nem felel meg ezeknek a feltételeknek, azt további kiértékelés nélkül elutasítják. Kivételes esetekben, az 1. és 2. pályázati kategória keretében támogatható mobilitási tevékenységek és az Erasmus Mundus közös mesterképzési ösztöndíjak esetében egyes formai követelmények (például időtartam, a résztvevők profilja stb.) ellenőrzésére a projekt megvalósítási szakaszában vagy a záróbeszámoló benyújtásakor (tehát nem a pályázati szakaszban) kerülhet sor. A pályázati szakaszban a pályázóknak nyilatkozniuk kell arról, hogy a projekt meg fog felelni ezeknek a feltételeknek. Ha a projekt megvalósítási szakaszában vagy a záróbeszámoló benyújtásakor kiderül, hogy ezek a feltételek mégsem teljesültek, a résztvevőket vagy tevékenységeket nem támogathatónak minősíthetik, és a projektnek eredetileg odaítélt uniós támogatást ennek megfelelően csökkenthetik/visszafizettethetik.

Az Erasmus+ – Pályázati útmutatóban szereplő egyes pályázati kategóriák esetében alkalmazandó konkrét formai követelményeket a B. rész ismerteti.

### Kizáró okok

Kizárják az Erasmus+ programban közzétett pályázatokban való részvételből vagy a finanszírozásból azokat a pályázókat, amelyek az alábbi helyzetek valamelyikében találhatók, az uniós költségvetési rendelet 106. és 107. cikkével összhangban:

a. A pályázó csődbe ment, csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt áll, vagyontárgyait felszámoló cég vagy bíróság felügyeli, hitelezőkkel kötött megállapodás hatálya alatt áll, felfüggesztette üzleti tevékenységét, vagy a tagállami jogszabályok szerinti hasonló eljárás következtében bármely ezekhez hasonló helyzetben van;
b. jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy nem teljesítette a társadalombiztosítási hozzájárulási vagy adófizetési kötelezettségét azon ország törvényeivel összhangban, ahol székhellyel rendelkezik, vagy ahol a szerződéskötéssel kapcsolatban

illetékes hivatali személy működik;

c. jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy a pályázó súlyos szakmai kötelességszegést követett el azáltal, hogy megszegte az általa képviselt szakmára vonatkozó törvényeket, szabályozást vagy etikai normákat, vagy bármely olyan káros tevékenységet folytatott, amely aláásta szakmai hitelét, amennyiben ez a káros tevékenység ártó szándékkal vagy gondatlanságból következett be, beleértve különösen az alábbiakat:
   i. szándékosan vagy gondatlanságból tévesen mutatott be olyan információkat, amelyek a kizáró okok hiányára vagy a pályázáshoz szükséges feltételek betöltésére vonatkoznak és amelyek egy szerződés, támogatási szerződés vagy pályázati döntés alapfeltételei;
   ii. más személyekkel olyan egyezségre lépett, amelynek célja a tisztességes versengés befolyásolása;
   iii. megsértette a szellemi tulajdonjogot;
   iv. megpróbálta befolyásolni a Bizottság/Ügynökség döntéshozatalát;
   v. megpróbált bizalmas információkhoz jutni, amely tisztességtelen előnyökhöz juttatná a pályázati döntési folyamat során;
d. jogerős döntés megállapította, hogy a pályázó vétkes az alábbiak valamelyikében:
   i. a Tanács 1995. július 26-i határozatával elfogadott, az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló jogi aktus 1. cikke értelmében vett csalás;
   ii. a Tanács 1997. május 26-i határozatával elfogadott az Európai Bizottság vagy az EU tagállamok hivatalnokaival kapcsolatos korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény 3. cikke és a Tanács 2003/568/IB kerethatározatának 2. cikk 1. bekezdése értelmében vett korrupció, valamint a programengedélyező vagy a pályázó működése szerinti vagy a pályázat végrehajtása szerinti ország jogi rendelkezései által meghatározott korrupció;
   iii. bűnszervezetben való részvétel, amint azt a Tanács 2008/841/IB kerethatározatának 2. cikke meghatározza;
   iv. pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása, amint azt az Európai Parlament és a Tanács 2005/60/EK irányelvének 1. cikke meghatározza;
   v. terrorizmushoz kapcsolódó vagy terrorista tevékenységekkel összefüggő bűncselekmények, amint azt a Tanács 2002/475/IB kerethatározatának 1. és 3. cikke meghatározza, vagy ilyen tevékenységekre való felbujtás, azok segítése, ösztönzése vagy megkísérlése, amint azt ugyanezen kerethatározat 4. cikke meghatározza;
   vi. Gyermekmunka vagy az emberkereskedelem más formája, amint azt az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelvének 2. cikke meghatározza;
e. a pályázó súlyos hiányosságokat mutatott egy uniós költségvetésből finanszírozott szerződés, támogatási szerződés vagy pályázati döntés végrehajtásában, amely a tevékenység idő előtti befejezéséhez, kötbérfizetéshez vagy egyéb, a szerződésben meghatározott szankciókhoz vezetett, vagy amelyet a programengedélyező, az OLAF vagy az Európai Számvevőszék ellenőrzése, számvizsgálata vagy nyomozása tárt fel;
f. jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy a pályázó szabálytalanságot követett el a Tanács 2988/95-ös számú (EK, Euratom) rendelete 1.cikk 2. bekezdése értelmében;
g. jogerős döntés vagy határozat hiányában a pályázó bizonyíthatóan vétkes a ©- (f) pontokban leírtakban, különösen az alábbiakra alapozva:
   i. Az Európai Számvevőszék, az OLAF vagy belső számvizsgáló által végzett számvizsgálat vagy nyomozás során, vagy egy EU intézmény, egy EU hivatal vagy egy EU szerv vagy ügynökség illetékes hivatalnokának felügyelete alatt lefolytatott ellenőrzés, számvizsgálat vagy kontroll során feltárt tények;
   ii. nem jogerős adminisztratív határozatok, amelyek fegyelmi intézkedéseket is tartalmazhatnak és amelyeket a szakmai etika követelmények betartását ellenőrző illetékes felügyelő hatóság hozott meg;

iii. Az ECB, az EIB, az Európai Befektetési Alap vagy belső szervezetek által meghozott határozatok;
iv. a Bizottság döntése arról, hogy a pályázó megsértette az Unió versenyszabályait, vagy egy illetékes nemzeti hatóság döntése arról, hogy a pályázó megsértette az uniós vagy a nemzeti versenyszabályokat.
v. kizárási határozat, amelyet egy EU intézmény, egy Európai hivatal vagy egy EU ügynökség vagy szerv illetékes tisztviselője hozott meg.

h. ha egy olyan személyre, aki a pályázó adminisztratív, irányító vagy felügyelő szervének tagja, vagy aki a pályázó tekintetében képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési joggal bír (ebbe beletartoznak a cégvezetők, az irányító vagy ellenőrző testület tagjai, vagy az olyan személyek, akik a részvények többségét birtokolják), a (c )-(f) pontokban leírt helyzetekből egy vagy több ráillik.
i. ha egy természetes vagy jogi személyre, aki korlátlan felelősséget vállal a pályázó adósságaiért, a (c )-(f) pontokban leírt helyzetekből egy vagy több ráillik.

Amennyiben egy pályázóra a kizáró okok valamelyike ráillik, be kell mutatnia, milyen intézkedéseket tett a kizárást magával vonó helyzet megváltoztatására és ezzel igazolnia megbízhatóságát. Ezek az intézkedések lehetnek pl. technikai, szervezeti vagy személyzeti jellegű intézkedések, amelynek célja a helyzet megismétlődésének megakadályozása, a kár megtérítése vagy a bírság megfizetése. Ez nem vonatkozik a fenti szakasz (d) pontjában leírt helyzetre.

A fenti (c)-(f) pontokban leírt esetekben, jogerős döntés vagy adott esetben jogerős adminisztratív határozat hiányában a nemzeti iroda vagy végrehajtó ügynökség feltételesen kizárhat egy pályázót a pályázatból, amennyiben annak részvétele komoly és közvetlen veszélyt jelentene az Unió pénzügyi érdekeire.

Amennyiben a pályázó által benyújtott pályázat konkrétan hivatkozik társult egységek részvételére, a társult szervezetekre is ugyanezek a feltételek vonatkoznak.

A folyamat során elutasítható és adminisztratív szankciókkal (kizárás vagy pénzbírság) sújtható a pályázó vagy adott esetben társult egység, amennyiben bármely nyilatkozat vagy információ, amelyet a folyamatban való részvétele feltételeként nyújtott, hamisnak bizonyul.

A nemzeti iroda vagy végrehajtó hatóság honlapján közölheti az alábbi információkat a pályázó kizárásáról illetve, ahol releváns, a kiszabott pénzbírsággal kapcsolatos információkat a fentebb kifejtett (c), (d), (e) és (f) pontok esetében:

a. a pályázó neve;
b. a kizárás oka;
c. a kizárás időtartama és/vagy a pénzbírság összege.

Ezek a kizárási feltételek minden pályázóra alkalmazandók, akik Erasmus+ programban szereplő tevékenységekre pályáznak. Annak igazolására, hogy a fent felsorolt helyzetek nem állnak fenn, a 60 000 EUR-t meghaladó uniós támogatásra pályázó pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy a fentebbleírt helyzetek egyike sem jellemző rájuk. A nyilatkozatot a pályázati űrlap részeként vagy mellékleteként kell benyújtani.

Amennyiben partnerek konzorciuma nevében nyújtanak be pályázatot, a fent leírt feltételek és szempontok a projektben részt vevő összes szervezetre/intézményre alkalmazandók.

Az uniós költségvetési rendelet 106-109. cikkeivel összhangban közigazgatási és pénzügyi szankciók szabhatók ki azokra a pályázókra, akik megtévesztő információt szolgáltattak, vagy akikről bebizonyosodik, hogy egy korábbi pályázati döntési folyamat keretében súlyosan megszegték a szerződéses kötelezettségeiket1.

A Bizottság álláspontja szerint ezen kívül a pályázati útmutatóban érintett tevékenységek megvalósítására a következő szervezetek/intézmények tekintetében összeférhetetlenség áll vagy állhat fenn, ezért ezek a szervezetek/intézmények nem támogathatók, vagy előfordulhat, hogy nem támogathatók:

- a nemzeti irodák felügyeletéért és az Erasmus+ program megvalósításáért felelős nemzeti hatóságok az országok nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységben sem vehetnek részt, de (pályázóként vagy partnerként) pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységben való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből;
- a pályázati útmutató szerint végrehajtott egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt a nemzeti irodák (olyan jogalanyok, amelyeknek ez az egyetlen tevékenysége), illetve olyan jogalanyoknak a nemzeti iroda tevékenységét ellátó osztályai, amely jogalanyok a nemzeti iroda hatáskörein kívüli tevékenységeket is végeznek;
- azok, az Erasmus+ programban vagy a program megvalósítása céljából elfogadott éves bizottsági munkaprogramban az Erasmus+ program megvalósítása keretében pénzügyi bizottsági támogatásra jogosultként meghatározott vagy megjelölt struktúrák és hálózatok, amelyek a nemzeti irodával egy jogalanyhoz tartoznak, az országok Erasmus + nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységre sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt, de (pályázóként vagy partnerként) pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységtípusokban való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből; ezeknek a struktúráknak és hálózatoknak a támogatás vagy a szerződés odaítélése előtt igazolniuk kell, hogy esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség, mivel vagy megtették a megfelelő óvintézkedéseket, vagy belső felépítésük garantálja az összeférhetetlenség kizárását. Azonosítaniuk kell továbbá az uniós támogatásban részesülő tevékenységek vagy tevékenységek kiadásait és bevételeit is. A Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság saját felelősségi körben dönt arról, hogy van-e elégséges biztosítéka annak, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség;
- azok a jogalanyok, amelyekhez az Erasmus+ nemzeti irodák tartoznak, de amelyek a nemzeti iroda tevékenységein kívül – az Erasmus+ program hatáskörén kívül vagy belül – más tevékenységeket is végeznek, valamint ezeknek a jogalanyoknak a tagintézményei az országok nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt, de elviekben pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységtípusokban való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből; a támogatás vagy a szerződés odaítélése előtt azonban igazolniuk kell, hogy esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség, mivel vagy megtették a megfelelő óvintézkedéseket, vagy belső felépítésük garantálja az összeférhetetlenség kizárását (például elszámolás minimális elválasztása, beszámolási és döntéshozatali eljárások elválasztása, minősített információkhoz való hozzáférés megelőzésére hozott lépések); azonosítaniuk kell továbbá az uniós támogatásban részesülő tevékenységek vagy tevékenységek kiadásait és bevételeit is. Az intézmény saját felelősségi körében dönt

arról, hogy van-e elégséges biztosítéka annak, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség.

### Kiválasztási szempontok

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség a kiválasztási szempontok alapján méri fel a pályázónak a tervezett projekt megvalósításához szükséges pénzügyi és működési kapacitásait.

### Pénzügyi kapacitás

A pénzügyi kapacitás azt jelenti, hogy a pályázó stabil és kielégítő forrásokkal rendelkezik működésének fenntartásához azon időszak során, amikor a projekt megvalósítására sor kerül, vagy abban az évben, amelyre a támogatást nyújtják, továbbá maga is képes részt venni a projekt finanszírozásában.

A pénzügyi kapacitás ellenőrzése nem alkalmazandó a következőkre:

- közintézmények2;
- nemzetközi szervezetek.

Egyéb (a fent felsoroltaktól eltérő) típusú szervezet/intézmény által benyújtott és 60 000 eurót nem meghaladó, uniós pályázat esetében a pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy rendelkeznek a projekt megvalósításához szükséges pénzügyi kapacitással. A nyilatkozatot a pályázati űrlap részeként kell benyújtani.

Egyéb (a fent felsoroltaktól eltérő) típusú szervezet/intézmény által benyújtott és a 60 000 eurót, meghaladó uniós pályázat esetében a pályázóknak a nyilatkozaton kívül a következő dokumentumokat is be kell nyújtaniuk a Participant Portalon keresztül:

- Nemzeti iroda által kezelt pályázati kategóriák esetében: a pályázó eredménykimutatása és mérlege az utolsó lezárt pénzügyi év vonatkozásában.
- A Végrehajtó Ügynökség által kezelt pályázati kategóriák esetében: a pénzügyi kapacitásra vonatkozó űrlap, a törvény által meghatározott vonatkozó könyvelési összegekkel és pénzügyi kimutatásokkal (beleértve az eredménykimutatást, mérleget és egyéb mellékleteket, amennyiben releváns) a két utolsó lezárt pénzügyi év vonatkozásában;
- Az olyan jogalanyok esetében, amelyek azért nem tudják benyújtani a fenti dokumentumokat, mert újonnan alakultak, a fenti dokumentumok pénzügyi nyilatkozattal vagy a pályázó szakmai felelősségbiztosítását igazoló biztosítói nyilatkozattal helyettesíthetők.

A szervezeteknek/intézményeknek a Participant Portalon történő regisztráció során (lásd az „1. lépés: Regisztráció a Participant Portalon” szakaszt) vagy az adott Erasmus+ pályázati kategóriában érvényes határidőre kell feltölteniük ezeket a dokumentumokat a Participant Portalra.

A nemzeti ügynökség által végzett kockázatértékelést követően és abban az esetben, ha a projektben részt vevő bármely szervezet pénzügyi kapacitásával kapcsolatban kételyek merülnének fel, amennyiben a projektet partnerek konzorciumának nevében nyújtják be, a nemzeti ügynökség vagy a végrehajtó ügynökség kérheti ugyanazon dokumentumokat a részt vevő szervezetektől, abban az esetben is, ha a megítélt összeg a 60 000 EUR küszöbérték alatt van, vagy az azonos szervezetnek megítélt támogatások összesített értéke meghaladja a 60 000 EUR küszöböt.

A 750 000 EUR-t meghaladó összegű pályázat esetében a fentieken felül feltételként szabhatják meg külső ellenőr által írt könyvvizsgálói jelentés benyújtását is. E jelentés igazolja az utolsó lezárt pénzügyi évre vonatkozó elszámolásokat.

Amennyiben a fenti dokumentumok elemzését követően a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség azt a következtetést vonja le, hogy a pénzügyi kapacitás nem igazolt vagy nem elégséges, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség:

- további tájékoztatást kérhet;
- pénzügyi garanciával fedezett, előfinanszírozási támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel[3] előfinanszírozás nélküli vagy csökkentett előfinanszírozást tartalmazó támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel;
- több részletfizetésen alapuló előfinanszírozási támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel;
- offer a grant agreement or grant decision with pre-financing based on several instalments;
- elutasíthatja a pályázatot.

### Működési kapacitás

A működési kapacitás azt jelenti, hogy a pályázó rendelkezik a tervezett projekt megvalósításához szükséges kompetenciákkal és képesítésekkel. A pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy rendelkeznek a projekt megvalósításához szükséges működési kapacitással. Ezen kívül a 60 000 eurót meghaladó uniós támogatás esetén, amennyiben a pályázati űrlapon szerepel, előfordulhat, hogy a pályázóknak be kell nyújtaniuk a projektben részt vevő legfontosabb személyek szakmai önéletrajzát annak igazolására, hogy rendelkeznek a megfelelő szakmai tapasztalattal, illetve további dokumentumokat, mint például:

- a szakmai csapat releváns publikációs listáit;
- az adott szakpolitikai területtel vagy az adott speciális tevékenységgel kapcsolatos korábbi projektek és tevékenységek részletes listáját.

### Tartalmi követelmények

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az tartalmi követelmények alapján méri fel az Erasmus+ program keretében benyújtott pályázatok minőségét.

Az egyes pályázati kategóriákban rendelkezésre álló költségvetés határain belül azok a projektek kapnak támogatást, amelyek a leginkább megfelelnek ezeknek a minőségi szempontoknak.

Az Erasmus+ – Pályázati útmutatóban szereplő egyes tevékenységtípusok esetében alkalmazandó részletes tartalmi követelményeket a B. rész ismerteti.

1. Kivéve a nemzeti irodák által kezelt pályázati kategóriák esetében.
2. Ideértve az iskolákat, a felsőoktatási intézményeket és az oktatás, képzés, ifjúság és sport területén működő azon szervezeteket, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50%-át állami forrásokból kapták; ezeket úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a program keretében megvalósítandó tevékenységek végrehajtásához szükséges pénzügyi, szakmai és igazgatási kapacitással.

3.Ez a garancia helyettesíthető egyetemleges felelősségen alapuló kezességgel vagy projekt kedvezményezettjeiként szereplőszervezetek egyéni felelősségen alapuló kezességével.

# 3. lépés: A pénzügyi feltételek ellenőrzése

## Támogatástípusok

A következő támogatástípusok lehetségesek1:

- a ténylegesen felmerült elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítése: például a stratégiai partnerségek keretében a sajátos nevelési igényű személyek részvételével kapcsolatos járulékos költségek fedezésére szolgáló összeg;
- egységköltség-hozzájárulás alapján történő visszatérítés: például az oktatási, képzési és ifjúsági mobilitási projektek keretében nyújtott személyi támogatásra odaítélt összeg;
- egyösszegű támogatások: például a Jean Monnet-projektek kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához történő hozzájárulásként odaítélt összeg;
- átalányfinanszírozás: például nonprofit sportesemények közvetett költségeinek fedezésére odaítélt összeg;
- a fentiek kombinációja.

Az Erasmus+ programra alkalmazandó finanszírozási mechanizmus az esetek többségében az egységköltség-hozzájárulás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatást nyújt. E támogatástípusok lehetővé teszik, hogy a pályázók könnyen kiszámíthassák a kérelmezendő támogatási összeget, és megkönnyítik a projekt reális pénzügyi tervezését.

Ha tudni szeretné, hogy a pályázati útmutatóban tárgyalt Erasmus+ cselekvésekre mely támogatástípus alkalmazandó, tanulmányozza a B. rész „Finanszírozási szabályok” elnevezésű táblázatainak „Finanszírozási mechanizmus” oszlopát.

## Az uniós támogatásokra alkalmazandó alapelvek

### A visszaható hatály tilalma

Már befejezett projektekhez visszamenőlegesen nem nyújtható uniós támogatás.

Már megkezdett projekthez csak abban az esetben ítélhető oda uniós támogatás, ha a pályázó bizonyítani tudja, hogy szükség volt a projektnek a támogatási megállapodás aláírása vagy a támogatási határozatról szóló értesítés előtti megkezdésére. Ilyen esetekben elszámolható költségek nem merülhetnek fel a pályázat benyújtásának időpontja előtt.

Ha a pályázó a támogatási megállapodás aláírása vagy a támogatási határozatról szóló értesítés előtt megkezdi a projekt megvalósítását, annak kockázatait a pályázó viseli.

### A támogatások halmozásának tilalma

Uniós finanszírozású projektenként az uniós költségvetésből csak egy támogatás ítélhető oda bármely kedvezményezett számára. Az uniós költségvetésből semmilyen körülmények között nem finanszírozható kétszer ugyanaz a költség.

A kétszeres finanszírozás kockázatának elkerülése érdekében a pályázónak a pályázati formanyomtatvány megfelelő rovatában meg kell jelölnie az adott évben akár azonos projektre vagy más projektre kapott vagy kérelmezett bármely más finanszírozás, köztük a működési támogatások forrását és összegét.

Az azonos vagy nagyon hasonló – azonos pályázó által vagy azonos konzorciumhoz tartozó partnerek által benyújtott – pályázatok a kettős finanszírozás elkerülése érdekében speciális elbírálás tárgyát képezik, és azok mindegyike elutasítható.

**Többször benyújtott pályázatok**

Az Erasmus+ nemzeti irodák által irányított decentralizált cselekvések esetén az egyazon pályázó vagy konzorcium által – akár egyazon irodához, akár különböző irodákhoz – kétszer vagy többször benyújtott pályázatok elutasításra kerülnek. Amennyiben különböző pályázók vagy konzorciumok ugyanazt a pályázatot nyújtják be, vagy nagyon hasonló pályázatot nyújtanak be, a pályázatok speciális elbírálás tárgyát képezik, és azok mindegyike elutasítható.

**Nonprofit elv és társfinanszírozás**

Az uniós költségvetésből nyújtott támogatás célja vagy hatása nem lehet a kedvezményezett projektje keretében történő nyereségtermelés. A nyereség a kedvezményezettnél felmerült elszámolható költségeket meghaladó többletbevétel az egyenlegkifizetés iránti kérelem benyújtásának időpontjában.2. A nonprofit elv nem alkalmazandó sem az egységköltségen, egyösszegű támogatáson vagy átalányfinanszírozáson alapuló támogatások – az ösztöndíjakat is beleértve –, sem a 60 000 EUR-t nem meghaladó támogatási kérelmek esetében. A támogatás következtében keletkezett nyereség kiszámításához a természetbeni hozzájárulás formájában történő társfinanszírozást nem kell figyelembe venni.

Az uniós támogatás pénzügyi ösztönzőnek felel meg olyan projektek megvalósítása esetében, amelyek az uniós támogatás nélkül nem valósulhatnának meg, és a társfinanszírozás elvén alapulnak. A társfinanszírozás elve azt jelenti, hogy az uniós támogatás nem fedezi a projekt összes költségét, és a projektet az uniós támogatástól eltérő, egyéb társfinanszírozási forrásokból (például a kedvezményezett saját forrásaiból, a cselekvés által generált jövedelemből, harmadik felek által biztosított pénzügyi hozzájárulásokból) kell finanszírozni.

Az egységköltségen, egyösszegű támogatáson vagy átalányfinanszírozáson alapuló uniós támogatások esetében – a pályázati útmutatóban tárgyalt cselekvések többségére jellemző módon – a Bizottság az egyösszegű támogatás vagy az átalányfinanszírozás mértékének vagy arányának megállapításával egy időben, előre és az adott cselekvés egészére nézve figyelembe veszi a nonprofit elvet és a társfinanszírozás elvét. A nonprofit elv és a társfinanszírozás elve általánosan érvényes, ezért a pályázóknak nem kell tájékoztatniuk a Bizottságot a nem uniós támogatásból származó finanszírozási forrásokról, és a projekt során felmerült költségeket sem kell igazolniuk.

Az egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatások kifizetése azonban nem sérti a kedvezményezettek jog szerinti nyilvántartásaihoz való hozzáférés jogát. Ha ellenőrzés vagy könyvvizsgálat feltárja, hogy a támogatás alapjául szolgáló esemény nem valósult meg (például a projekttevékenységeket nem a pályázati szakaszban jóváhagyott módon valósították meg, a résztvevők nem vettek részt a tevékenységekben stb.), és a kedvezményezettnek jogosulatlanul fizettek ki egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatást, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult akár a támogatás teljes

összegét visszafizettetni. Ugyanígy, ha a megvalósított tevékenységek vagy az elért eredmények minősége nem megfelelő, akkor a támogatást részben vagy egészben visszafizettethetik, még akkor is, ha a tevékenységeket megvalósították, és azok elszámolhatónak minősülnek.

Az Európai Bizottság ezenfelül a kedvezményezettek közül kiválasztott mintákra vonatkozóan statisztikai és ellenőrzési céllal felméréseket végezhet, amelyek célja az egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatással finanszírozott projektek során ténylegesen felmerült költségek mennyiségi meghatározása.

### Az elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítésén alapuló támogatásokra alkalmazandó különös rendelkezések

Ha az uniós támogatás az elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítésén alapul, a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

### Finanszírozási mechanizmus

Az uniós támogatás nem haladhatja meg a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által a projektek kiválasztása során a pályázati űrlapon megadott becsült elszámolható költségek összege alapján megállapított felső határértéket. Elszámolható költségek a támogatás kedvezményezettjének azon ténylegesen felmerült költségei, amelyek megfelelnek valamennyi alábbi kritériumnak:

- a projekt időtartama alatt merültek fel, a záróbeszámolóhoz és a könyvvizsgálói igazolásokhoz kapcsolódó költségek kivételével;
- szerepelnek a projekt becsült átfogó költségvetésében;
- szükségesek a támogatás tárgyát képező projekt megvalósításához;
- azonosíthatók és ellenőrizhetők, azaz szerepelnek a kedvezményezett számviteli nyilvántartásaiban, és a kedvezményezett székhelye szerinti ország alkalmazandó számviteli standardjaival, valamint a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatával összhangban kerültek meghatározásra;
- megfelelnek az alkalmazandó adó- és társadalombiztosítási szabályoknak;
- a költségek észszerűek, indokoltak és eleget tesznek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, különösen a gazdaságosság és a hatékonyság tekintetében;
- nem egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás formájában nyújtott uniós támogatásból fedezik őket.

A következő költségkategóriák is elszámolhatónak minősülnek:

- a támogatás kedvezményezettje által benyújtott előfinanszírozási garanciához kapcsolódó költségek, amennyiben a garanciákat a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség megköveteli;
- a finanszírozási kérelmek támogatása céljából a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által előírt könyvvizsgálathoz kapcsolódó költségek;
- értékcsökkenési költségek, feltéve, hogy a kedvezményezettnél ténylegesen felmerültek.

A kedvezményezett belső számviteli és ellenőrzési eljárásainak lehetővé kell tenniük a projekttel kapcsolatban elszámolt költségek és bevételek közvetlen egyeztetését a megfelelő számlakimutatásokkal és bizonylatokkal.

Hozzáadottérték-adó (héa)

A hozzáadottérték-adó (héa) csak akkor minősül elszámolható költségnek, ha az alkalmazandó nemzeti héajogszabályok értelmében nem visszaigényelhető3. Kizárólag azok a tevékenységek, illetve ügyletek képeznek kivételt, amelyeket állami, regionális és helyi közigazgatási szervek és más közintézmények hatóságként hajtanak végre4. Ezen túl:

- nem elszámolható – a nemzeti feltételek vagy a kedvezményezett gondatlansága miatt – ténylegesen nem levont, de levonható héa;
- a héairányelv nem alkalmazandó harmadik országok esetében. A partnerországbeli szervezetek/intézmények mentesülhetnek az adók (többek között a héa), vámok és illetékek alól, amennyiben erre vonatkozóan az Európai Bizottság és az adott szervezet/intézmény székhelye szerinti partnerország között megállapodás jött létre.

Elszámolható közvetett költségek

Bizonyos projekttípusok esetében (a cselekvések finanszírozási szabályainak részleteit lásd a pályázati útmutató B. részében) a projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg számolható el a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános közvetett igazgatási költségei támogatására (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatárs/szakember/oktatói költségek stb.).

A közvetett költségek nem tartalmazhatnak olyan költségeket, amelyek egy másik költségvetési kategóriában szerepelnek. A közvetett költségek nem számolhatók el, ha a kedvezményezett működési támogatást kap az uniós költségvetésből (például az Erasmus+ program civil társadalmi együttműködésről szóló pályázati felhívása keretében).

### Nem elszámolható költségek

A következő költségek nem minősülnek elszámolhatónak:

- a tőkemegtérülés;
- az adósság- és az adósságszolgálati költségek;
- veszteségekre vagy adósságokra képzett céltartalékok;
- fizetendő kamatok;
- a kétes tartozások;
- árfolyamveszteségek;
- héa, amennyiben az alkalmazandó nemzeti héajogszabályok értelmében visszaigényelhető (lásd a hozzáadottérték-adóról szóló bekezdést);
- a kedvezményezett által más olyan projekt vagy munkaprogram keretében elszámolt költségek, amely projekt vagy munkaprogram uniós támogatásban részesül (lásd az elszámolható közvetett költségekről szóló bekezdést);
- a túlzott vagy felelőtlen kiadások;
- természetbeni juttatások;
- berendezések bérlése vagy lízingelése esetén a lízingelési vagy bérleti időszak végén bármilyen megvásárlási lehetőség költsége;

- bankszámla nyitásának és fenntartásának költségei (a nemzeti irodától vagy a Végrehajtó Ügynökségtől beérkező/a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség számára történő utalásoknak a kedvezményezett bankja által felszámolt költségeit is beleértve).

### Finanszírozási források

A pályázónak a pályázati űrlapon kell feltüntetnie az uniós támogatástól eltérő, egyéb forrásból származó hozzájárulásokat. A külső társfinanszírozás a kedvezményezett saját forrásaiból, harmadik felek pénzügyi hozzájárulásából, illetve a projekt által generált jövedelemből származhat. Ha a záróbeszámoló és az egyenlegkifizetés iránti kérelem benyújtásának időpontjában igazolható, hogy a projekt során az elszámolható költségeket meghaladó többletbevétel merült fel, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult arra, hogy a kedvezményezettnél a projekt végrehajtása során ténylegesen felmerült elszámolható költségekhez való uniós hozzájárulásnak megfelelő nyereséghányadot visszafizettesse. Ez a rendelkezés nem alkalmazandó azokra a projektekre, amelyekhez 60 000 EUR-nál kevesebb támogatást igényeltek.

A természetbeni hozzájárulás nem minősül lehetséges társfinanszírozási forrásnak.

---

1.A BIZOTTSÁG C(2013)8550 HATÁROZATA (2013. december 4.) : Az egyösszegű támogatások, az egységköltség-alapú visszatérítés és az átalányfinanszírozás alkalmazása az „Erasmus+ program” keretében (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf)

2.E célból a bevétel a projekt által generált jövedelemre, valamint a donorok által kifejezetten az elszámolható költségekre átutalt pénzügyi hozzájárulásokra korlátozódik. A fent meghatározottak szerinti nyereség (vagy veszteség) tehát a következők különbsége:

a támogatás ideiglenesen elfogadott összege, a cselekvés által generált jövedelem és kifejezetten az elszámolható költségek finanszírozásához hozzájáruló donorokhoz rendelt pénzügyi hozzájárulások, valamint

a kedvezményezett számára felmerült elszámolható költségek.

Ezenfelül minden olyan esetben, amikor nyereség keletkezik, azt visszafizettetik. A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult arra, hogy a kedvezményezettnél a cselekvés végrehajtása során ténylegesen felmerült elszámolható költségekhez nyújtott uniós hozzájárulásnak megfelelő nyereséghányadot visszafizettesse. A nyereség kiszámítási módját tovább pontosítjuk azon cselekvések esetében, amelyeknél a támogatás az elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítése formájában valósul meg.

3.A tagállamokban a nemzeti héajogszabályok ültetik át a héairányelvet (a 2006/112/EK irányelvet).

4.Lásd az irányelv 13. cikkének (1) bekezdését.

# 4. lépés: A pályázati űrlap kitöltése és benyújtása

Az Erasmus+ program keretében történő támogatás kérelmezéséhez a pályázóknak az adott pályázati kategóriához tartozó űrlapot kell használniuk – az űrlapok az Európai Bizottság, a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség (ezek elérhetőségét lásd a pályázati útmutató IV. mellékletében) honlapján hozzáférhetők.

Konzorcium nevében benyújtott projektek esetében a koordináló szervezet/intézmény vagy csoport egyetlen pályázatot nyújt be az egész projektre nézve az összes részt vevő szervezet/intézmény nevében. A pályázatot a megfelelő nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez kell benyújtani (lásd a pályázati útmutató B. részében az egyes pályázati kategóriákhoz tartozó, „Hová kell benyújtani a pályázatot?” című szakaszt).

## A pályázati eljárás

### Online elektronikus űrlapok

A Program pályázati kategóriáinak többségénél a pályázóknak a megfelelő elektronikus űrlap használatával és az összes szükséges melléklet csatolásával online kell benyújtaniuk a pályázatot a megfelelő nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez.

Az elektronikus űrlapot programországok hivatalos nyelveinek valamelyikén kell kitölteni. A Végrehajtó Ügynökség által, központi szinten kezelt pályázati kategóriák esetében a pályázóknak az Unió hivatalos nyelveinek egyikén kell kitölteniük az űrlapot.

További információk az elektronikus űrlapok kitöltésére és benyújtására vonatkozó iránymutatásokban olvashatók. Ezek az iránymutatások – amelyek a nemzeti irodák (decentralizált pályázati kategóriákra nézve), a Végrehajtó Ügynökség (centralizált pályázati kategóriákra nézve) és az Európai Bizottság honlapján hozzáférhetők – arról is tájékoztatnak, mi a teendő technikai problémák esetén.

Amennyiben ugyanazt a pályázatot egy pályázati körön belül többször nyújtják be ugyanahhoz a nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség mindig a határidő lejárta előtti legutolsó benyújtott változatot tekinti érvényesnek. A postai úton, futárszolgálattal, faxon vagy e-mailben elküldött pályázatokat nem fogadják el. Amennyiben a pályázó szervezet/intézmény vagy konzorcium ugyanazt a pályázatot többször nyújtja be különböző irodákhoz, vagy egymáshoz nagyon hasonló pályázatokat nyújt be különböző irodákhoz, akkor az összes pályázatot automatikusan elutasítják (lásd a többszörös finanszírozás tilalmáról szóló szakaszt).

### Papíralapú pályázati űrlapok

Előfordulhat, hogy a program egyes centralizált pályázati kategóriáihoz nem áll rendelkezésre elektronikus űrlap. E pályázati kategóriák esetében a pályázatokat postai úton (dátum a postabélyegző szerint) vagy futárszolgálattal (dátum a futárszolgálat átvételi elismervénye szerint) kell eljuttatni a Végrehajtó Ügynökséghez (ennek elérhetőségét lásd a pályázati útmutató IV. mellékletében). A faxon vagy e-mailben elküldött pályázatokat nem fogadják el.

A benyújtási határidőt követően a pályázók egyáltalán nem módosíthatják a pályázatot.

### A határidő betartása

A pályázatokat mindig az adott pályázati kategóriához meghatározott határidőig kell benyújtani. A projektek benyújtási határideje a pályázati útmutató B. részében, az egyes pályázati kategóriákhoz tartozó „Formai követelmények” című részben található.

**Megjegyzés: az elektronikus űrlapokat a határidő napjától függetlenül mindig brüsszeli idő szerint déli 12 óráig kell benyújtani. A más időzónához tartozó országok pályázóinak a benyújtott projekt elutasításának elkerülése érdekében figyelembe kell venniük az időeltolódást.**

# Mi történik a pályázat benyújtása után?

A nemzeti irodákhoz és a Végrehajtó Ügynökséghez beérkező pályázatokat értékelési folyamatnak vetik alá.

## Értékelési folyamat

A nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség a beérkezett pályázatokat kizárólag a pályázati útmutatóban leírt feltételek és szempontok szerint értékeli. Az értékelés a következőket foglalja magában:

- formai ellenőrzés annak megállapítása érdekében, hogy a pályázat eleget tesz-e a formai követelményeknek és a nem állnak-e fenn kizáró okok;
- tartalmi értékelés annak megállapítása érdekében, milyen mértékben felelnek meg a részt vevő szervezetek/intézmények a kiválasztási szempontoknak (működési és pénzügyi kapacitás), és milyen mértékben felel meg a projekt a tartalmi követelményeknek. Ez a tartalmi értékelés többnyire független szakértők bevonásával történik. A szakértőket az értékelés során az Európai Bizottság által kidolgozott iránymutatások segítik. Ezek az iránymutatások az Európai Bizottság és az Erasmus+ projektek támogatásáért felelős irodák honlapján lesznek elérhetők;
- annak ellenőrzése, hogy a pályázatra nézve nem áll fenn a kettős finanszírozás veszélye. Ha szükséges, ezt az ellenőrzést más nemzeti irodák vagy érintett szereplők bevonásával hajtják végre.

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség értékelő bizottságot jelöl ki a teljes folyamat irányításának felügyeletére. A szakértők által elvégzett értékelés alapján az értékelő bizottság összeállítja a kiválasztásra javasolt projektek listáját.

Felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztés esetén, figyelembe véve, hogy a tevékenység fejlesztési céljai mennyiben támogatják a világ támogatható partnerországait (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát), a Végrehajtó Ügynökség rangsorba állítja a támogatható pályázatokat, és a legmagasabb pontszámot elért pályázatokat benyújtja az EU delegációkhoz, akikkel a helyi körülmények figyelembevételével konzultációt folytat a projekt relevanciájáról és megvalósíthatóságáról, nevezetesen a következő témákról:

- a projekt célkitűzéseinek relevanciája a partnerország felsőoktatási rendszereinek reformja és korszerűsítése tekintetében;
- a pályázat relevanciája a partnerország(ok) vagy partnerrégió(k) különleges igényei és megvalósíthatósági korlátai szempontjából (beleértve a más kezdeményezésekkel való szinergiákat és a párhuzamosság elkerülését);
- milyen mértékben foglalkozik a projekt a kedvezményezett különleges kapacitásfejlesztési/fejlesztési igényeivel.

Az értékelési folyamat során a pályázókat – a pályázati útmutatóban található valamennyi pályázati kategória esetében – további információk rendelkezésre bocsátására vagy a pályázat kapcsán benyújtott igazoló dokumentumok pontosítására szólíthatják fel, feltéve, hogy az információk rendelkezésre bocsátása vagy a dokumentumok pontosítása nem jár a pályázat lényeges megváltoztatásával. A kiegészítő információk rendelkezésre bocsátása vagy a dokumentumok pontosítása különösen indokolt nyilvánvaló elírások esetében, vagy – több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződéssel finanszírozott projekteknél – ha hiányzik egy vagy több,

partnerek által adott partneri meghatalmazás (a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződésekről lásd a „Támogatási szerződés/pályázati döntés” című szakaszt).

## Végső döntés

Az értékelési folyamat végén a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség a következők alapján dönt a támogatandó projektekről:

- az értékelő bizottság által javasolt sorrend;
- az egyes pályázati kategóriákra (vagy a kategórián belül egy bizonyos tevékenységtípusra) odaítélhető költségvetés.

Felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztés esetén a döntés meghozatalakor a következőket is figyelembe veszik:

- a konzultációs folyamat (lásd fent) eredményei;
- a világ régiói számára odaítélhető költségvetés az Unió külső fellépéseire elkülönített pénzügyi eszközöknek megfelelően;
- az egyes országok projektjeinek számával meghatározható régión belüli megfelelő földrajzi reprezentáció(az odaítélhető költségvetés keretein belül, és feltéve, hogy nem megy a megfelelő minőség rovására) megvalósítása;
- annak biztosítása, hogy a kiválasztás összesített eredménye szavatolja a pályázati kategória prioritásainak megfelelő szolgáltatásokat.

A kiválasztási eljárást követően a pályázatot és a kapcsolódó dokumentációt, illetve az egyéb csatolt dokumentumokat az eljárás eredményétől függetlenül egyetlen esetben sem küldik vissza a pályázónak.

## Értesítés a támogatás odaítéléséről szóló határozatokról

A kiválasztás eredményeiről történő értesítés tervezett időpontjai az egyes pályázati kategóriák vonatkozásában a „Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok” című szakaszban szerepelnek.

# Mi történik, ha elfogadják a pályázatot?

- Támogatási szerződés/határozat
- A támogatás összege
- Kifizetési eljárások
- Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok

# Támogatási szerződés/határozat

Ha a projektet kiválasztották az Erasmus+ program keretében történő uniós támogatásra:

- a kiválasztott projekt pályázóját értesítik a Végrehajtó Ügynökség által elfogadott pályázati döntésről. A pályázó a határozat kézhezvételét/az értesítést követően az uniós támogatás kedvezményezettje lesz, és elkezdheti a projekt megvalósítását[1];
- a projektet kiválasztó nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség támogatási szerződést ír alá a pályázóval. A pályázó megkapja a támogatási szerződést, amelyet törvényes képviselője útján aláír és visszajuttat a nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez; az utolsóként aláíró fél a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség. Ha mindkét fél aláírta a szerződést, a pályázó az uniós támogatás kedvezményezettje lesz, és elkezdheti a projekt megvalósítását[2].

A pályázati kategória típusától függően a támogatási szerződés vonatkozhat egy kedvezményezettre (a pályázó a megállapodás egyetlen kedvezményezettje) vagy több kedvezményezettre (a konzorcium összes partnerszervezete a megállapodás kedvezményezettje). A több kedvezményezettes támogatási szerződést a koordinátor írja alá, és ő az egyetlen kapcsolattartó a nemzeti hivatallal vagy a Végrehajtó Ügynökséggel. A projektben részt vevő összes szervezet/intézmény (társkedvezményezettek) meghatalmazást ír alá, amellyel átruházza a koordinátorra a fő kedvezményezettként történő eljárás felelősségét. Általános szabály, hogy a partnerek pályázóra vonatkozó felhatalmazásait már a pályázati szakaszban be kell nyújtani. Lehetőség van arra, hogy a felhatalmazásokat csak később nyújtsák be, de ennek legkésőbb a támogatási szerződés aláírásakor meg kell történnie.

Megjegyzés: a pályázó intézmény országa kivételével nem szükséges felhatalmazást benyújtani a nem a pályázó intézmény országában működő partnerintézmények részéről a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatárs/szakember/oktató számára, a szakképzésben tanulók és a szakképzésben oktató munkatárs/szakember/oktató számára, a közoktatási munkatárs/szakember/oktató számára, valamint a felnőttoktatásban dolgozó munkatárs/szakember/oktató számára kidolgozott mobilitási projektek esetében. Ugyanakkor a felsőoktatás, a szakképzés, a közoktatás és a felnőttoktatás szektor területén működő nemzeti konzorciumok tagintézményeinek be kell nyújtaniuk felhatalmazásukat a pályázó intézmény számára.

Kivételt képeznek azok a stratégiai partnerségek, amelyek az „iskolai csereprogramokként megvalósuló partnerségek” formátumát használják: ezeknél a kiválasztott projektben érintett összes részt vevő intézmény – a támogatásból az adott intézménynek odaítélt részre vonatkozó – külön (egy kedvezményezettre vonatkozó) támogatási szerződést ír alá saját országa nemzeti irodájával.

A támogatási szerződések és határozatok Erasmus+ program keretében használatos mintái az év folyamán elérhetővé válnak az Európai Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján.

A támogatási szerződések és pályázati döntések átvételének tervezett időpontjai az egyes pályázati kategóriák vonatkozásában a „Határidők a projekt életciklusában és kifizetési módok” szakaszban szerepelnek.

1. Kivételek ez alól a szabály alól: lásd a pályázati útmutató C. részében található „visszaható hatály tilalma” című szakaszt.

2.Lásd az előző lábjegyzetet.

# A támogatás összege

Pályázat befogadása nem jelent kötelezettségvállalást a pályázó által igényelt összegű támogatás odaítélésére. Az igényelt összeg a pályázati kategóriára alkalmazandó finanszírozási szabályok alapján csökkenthető.

Egy bizonyos pályázati körben odaítélt támogatás nem jelent jogosultságot a következő fordulókra nézve.

Fontos megjegyezni, hogy a megállapodásban szereplő támogatási összeg a támogatás maximális összegét jelenti, amely nem növelhető még akkor sem, ha a kedvezményezett magasabb összeget igényel.

A Végrehajtó Ügynökség vagy a nemzeti iroda által átutalt támogatásokat azonosítani kell a kedvezményezett által a támogatás kifizetésére megjelölt számlán vagy fiókszámlán.

# Fizetési eljárások

Az Erasmus+ program keretében támogatott projektekre a cselekvés típusától, a támogatási megállapodás /határozat időtartamától és a pénzügyi kockázat értékelésétől függően különböző kifizetési eljárások vonatkoznak.

Az első előfinanszírozási kifizetés kivételével a többi kifizetés vagy visszafizetés a kedvezményezett által benyújtott beszámolók elemzése vagy kifizetési kérelmek alapján történik (az ezekre vonatkozó dokumentumsablonok az év folyamán elérhetővé válnak a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség honlapján).

Az Erasmus+ program keretében alkalmazott kifizetési eljárások ismertetése az alábbiakban található.

### Előfinanszírozási kifizetés

Az előfinanszírozási kifizetést azt az időpontot követő 30 napon belül utalják át a kedvezményezettnek, amely időpontban a két fél közül a második aláírta a támogatási megállapodást, vagy a kedvezményezettet értesítették a támogatási határozatról, és adott esetben a megfelelő pénzügyi garanciát megszerezték (lásd alább a „Pénzügyi garancia” című szakaszt). Az előfinanszírozás célja, hogy induló forrással lássa el a kedvezményezettet. A nemzeti irodák vagy a Végrehajtó Ügynökség dönthetnek úgy, hogy az első előfinanszírozási kifizetést több részletfizetésre bontják. Dönthetnek úgy is, hogy csökkentik az előfinanszírozást vagy egyáltalán nem fizetnek előfinanszírozást, amennyiben a kedvezményezett finanszírozási képességét nem találják kielégítőnek.

### További előfinanszírozási kifizetések

Egyes cselekvések keretében második – egyes esetekben pedig harmadik – előfinanszírozási kifizetést utalnak át a kedvezményezettnek azt az időpontot követő 60 naptári napon belül, amely időpontban a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség átvette a kedvezményezett által benyújtott további előfinanszírozási kifizetési kérelmet; ha a további előfinanszírozási kifizetési kérelemhez időközi jelentést is csatoltak, akkor a kérelem átvételét. Ezek a további előfinanszírozási kifizetések akkor igényelhetők, ha az előző előfinanszírozási kifizetés legalább 70%-át már felhasználták. Ha az előző előfinanszírozási kifizetés(ek) felhasználására vonatkozó kimutatás szerint az előző előfinanszírozási kifizetés(ek) kevesebb, mint 70%-át használták csak fel a cselekvés költségeinek fedezésére, a további előfinanszírozási kifizetés összege a korábbi előfinanszírozási kifizetés(ek)ben felhasználatlanul maradt összeggel csökken.

### Időközi jelentés (vagy eredményjelentés/technikai jelentés)

Egyes cselekvések keretében a kedvezményezetteket arra kérik, hogy a további előfinanszírozási kifizetéshez időközi jelentést mellékeljenek. Más esetekben a kedvezményezetteket a projekt megvalósításának állapotáról szóló eredményjelentés/technikai jelentés benyújtására is kérhetik. Az

eredményjelentések/technikai jelentések nem vonnak maguk után további előfinanszírozási kifizetést. Az időközi jelentést és az eredményjelentést/technikai jelentést a támogatási megállapodásban vagy határozatban előírt határidőig kell benyújtani.

### Az egyenleg kifizetése vagy visszafizettetése

A kedvezményezettnek fizetendő utolsó kifizetés összegét a záróbeszámoló alapján állapítják meg, amelyet a támogatási megállapodásban vagy határozatban feltüntetett határidőig kell benyújtani. Amennyiben a) a támogatás alapjául szolgáló eseményeket nem valósították meg, vagy a tervezettől eltérő módon valósították meg, vagy b) a ténylegesen felmerülő elszámolható költségek alacsonyabbak a pályázati szakaszban tervezettnél, vagy c) a megvalósított tevékenységek/eredmények minősége nem megfelelő, a támogatás arányosan csökkenthető, vagy adott esetben a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie a már előfinanszírozási kifizetésként megkapott esetleges többletösszegeket.

Egyes cselekvések keretében a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az odaítélt támogatás 100%-át előfinanszírozási részletekben utalja át. Ilyen esetekben egyenleg kifizetése nem esedékes. Ha azonban a kedvezményezett által a támogatási megállapodásban feltüntetett határidőig benyújtandó záróbeszámoló alapján a) a támogatás alapjául szolgáló eseményeket nem valósították meg, vagy a tervezettől eltérő módon valósították meg, vagy b) a ténylegesen felmerülő elszámolható költségek alacsonyabbak a pályázati szakaszban tervezettnél, vagy c) a megvalósított tevékenységek/eredmények minősége nem megfelelő, a támogatás arányosan csökkenthető, vagy adott esetben a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie a már előfinanszírozási kifizetésként megkapott esetleges többletösszegeket.

Általános szabályként az utolsó kifizetés vagy az egyenleg visszafizettetésére vonatkozó kérelem a záróbeszámoló kézhezvételét követő 60 naptári napon belül válik esedékessé.

Az egyes cselekvések esetén alkalmazandó kifizetési módokkal kapcsolatos részletes információk a „Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok” című szakaszban találhatók.

### Pénzbírságok

Centralizált intézkedések azon kedvezményezettjeire nézve, akik súlyosan megszegték szerződéses kötelezettségeiket, pénzbírság róható ki a támogatási megállapodásban kifejtett feltételek szerint.

# Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok

| | Határidők a projekt életciklusában | | | Kifizetési módok | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Az odaítélési határozatról történő értesítés indikatív időpontja** | **A támogatási megállapodás aláírásának indikatív időpontja** | **Az utolsó kifizetésre/egyenleg visszatérítésére vonatkozó kérelem időpontja** | **Előfinanszírozási kifizetések száma** | **Időközi (technikai) jelentés** | **A támogatás hány %-át bocsátják rendelkezésre a különböző szakaszokban** |
| 1. pályázati kategória – A felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 80%-20% Egyenleg: 0% |
| 1. pályázati kategória – A mobilitás egyéb típusai (szakoktatás és-képzés, közoktatás, felnőttoktatás és ifjúságügy) | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 1 | Nem | Előfinanszírozás: 80% Egyenleg: 20% |
| 1. pályázati kategória – Szakoktatás és -képzés (nem kötelező) | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 80%–20% Egyenleg: 0% |
| 1. pályázati kategória – Erasmus Mundus közös mesterképzések | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | Nincs egyenlegkifizetés tervezve | 3 | Nem | Előfinanszírozás: 25%-50%-25% Egyenleg: 0% |
| 2. pályázati kategória – Legfeljebb 2 évre szóló stratégiai partnerségek | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 1 | Nem | Előfinanszírozás: 80% Egyenleg: 20% |
| 2. pályázati kategória – A 2–3 évre szóló stratégiai partnerségek | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 40%-40% Egyenleg: 20% |
| 2. pályázati kategória – Stratégiai partnerségek, iskolai csereprogramokra irányuló partnerségek formátuma (nem kötelező) | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámolónak az összes érintett nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 80%-20% Egyenleg: 0% |
| 2. pályázati kategória – Tudásszövetségek és ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 7 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 40%–40% Egyenleg: 20% |
| 2. pályázati kategória – Felsőoktatási kapacitásépítés | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A benyújtási határidőtől számított 7 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 2 | Igen | Előfinanszírozás: 50%–40% Egyenleg: 10% |
| 2. pályázati kategória – Kapacitásfejlesztés/fejlesztés ifjúsági területen | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 1 | Igen | Előfinanszírozás: 80% Egyenleg: 20% |
| 3. pályázati kategória – Strukturált párbeszédre irányuló találkozók | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A benyújtási határidőtől számított 4 hónap | A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül | 1 | Nem | Előfinanszírozás: 80% Egyenleg: 20% |
| Jean Monnet-tevékenységek | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 1 | Igen | Előfinanszírozás: 70% Egyenleg: 30% |

| | Határidők a projekt életciklusában | | | Kifizetési módok | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Az odaítélési határozatról történő értesítés indikatív időpontja** | **A támogatási megállapodás aláírásának indikatív időpontja** | **Az utolsó kifizetésre/egyenleg visszatérítésére vonatkozó kérelem időpontja** | **Előfinanszírozási kifizetések száma** | **Időközi (technikai) jelentés** | **A támogatás hány %-át bocsátják rendelkezésre a különböző szakaszokban** |
| Sport – Együttműködési partnerségek | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 1 | Nem | Előfinanszírozás: 70% Egyenleg: 30% |
| Sport – Kis együttműködési partnerségek | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 1 | NINCS | Előfinanszírozás: 70% Egyenleg: 30% |
| Sport – Európai nonprofit sportesemények | A benyújtási határidőtől számított 5 hónap | A benyújtási határidőtől számított 6 hónap | A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 napon belül | 1 | Nem | Előfinanszírozás: 70% Egyenleg: 30% |

A szakoktatás és -képzés területén megvalósított, az iskolai csereprogramokra irányuló partnerségek formátumát alkalmazó stratégiai partnerségek és az 1. pályázati kategória (1. kulcsintézkedés) esetében a nemzeti jogi kerettől és a projektben részt vevő szervezetek/intézmények jogállásától függően a nemzeti iroda dönthet a 100%-os előfinanszírozás mellett. A szakoktatás és -képzés területén megvalósított, az 1. pályázati kategória szerinti projektek esetében a nemzeti iroda dönthet úgy, hogy kizárólag akkor alkalmazza a 100%-os előfinanszírozási modellt, ha a pályázó a nemzeti jog szerinti iskola. Az e modell alkalmazását mellőző esetekben az e cselekvésekre alkalmazandó többi finanszírozási modellt alkalmazzák.

Vegye figyelembe, hogy a fenti táblázatban feltüntetett indikatív időpontok csupán az általános tájékozódást szolgálják, és nem jelentenek jogszabályi kötelezettséget a nemzeti irodákra és a Végrehajtó Ügynökségre nézve. A fent ismertetett kifizetési módok tekintetében is érvényes, hogy általánosan alkalmazandóak, a támogatási megállapodás vagy a támogatási határozat azonban az érintett pályázó szervezet/intézmény vagy konzorcium egyedi helyzetétől (például finanszírozási képességétől) függően ettől eltérően is rendelkezhet. Ha egy adott költségvetési évre vonatkozó uniós előirányzatok nem elégségesek, az első előfinanszírozási kifizetés mértéke tovább csökkenthető.

# Egyéb fontos szerződéses rendelkezések

- Pénzügyi garancia
- Alvállalkozó szerződtetése és közbeszerzési szerződés odaítélése
- Tájékoztatás az odaítélt támogatásokról
- Nyilvánosság Ellenőrzések és vizsgálatok
- Adatvédelem
- Nyílt licenc és szellemitulajdon-jogok
- Alkalmazandó szabályok

# Pénzügyi garancia

Ha a kedvezményezett pénzügyi kapacitását nem ítélik megfelelőnek, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az előfinanszírozással kapcsolatos pénzügyi kockázatok korlátozása érdekében előzetes biztosítéknyújtást követelhet a 60 000 EUR-nál magasabb összegű támogatást elnyert kedvezményezettől. A pénzügyi garancia összege legfeljebb az előfinanszírozási kifizetés(ek) összegét teheti ki.

A garancia célja az, hogy valamely bank vagy pénzügyi intézmény visszavonhatatlan készfizető kezességet nyújtson, vagy a kedvezményezett támogatási szerződésből/pályázati döntésből eredő kötelezettségeiért első felszólításra felelőssé tehető legyen.

A pénzügyi garanciát euróban kell elhelyezni tagállamban székhellyel rendelkező, elismert banknál vagy pénzügyi intézménynél. Ha a kedvezményezett székhelye harmadik országban van, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség engedélyezheti, hogy a garanciát harmadik országban székhellyel rendelkező bank vagy pénzügyi intézmény nyújtsa, ha úgy ítéli meg, hogy ez a bank vagy pénzügyi intézmény a tagállamok valamelyikében bejegyzett bankokkal vagy pénzügyi intézményekkel azonos pénzügyi biztonságot és feltételeket kínál.

Ez a garancia helyettesíthető harmadik személy által nyújtott egyetemleges felelősségen alapuló kezességgel vagy a támogatási szerződésben érintett részt vevő szervezetek/intézmények egyéni felelősségen alapuló kezességével.

A garancia felszabadítására az előfinanszírozásnak a kedvezményezett javára teljesített időközi kifizetés, illetve egyenlegkifizetés útján történő fokozatos kimerítését követően, a támogatási szerződésben vagy a pályázati döntésben megállapított feltételekkel összhangban kerül sor. Ha az egyenlegkifizetés visszafizetés formájában történik, akkor a garancia felszabadítására a kedvezményezett értesítését követően kerül sor.

# Alvállalkozó szerződtetése és közbeszerzési szerződés odaítélése

A kedvezményezett bizonyos (a jog, a könyvvitel, az adóügyek, az emberi erőforrások, informatika stb. területéhez kapcsolódó) szakmai készségeket igénylő speciális technikai szolgáltatások esetében alvállalkozót vonhat be, vagy megvalósítási/kivitelezési szerződést alkalmazhat. A kedvezményezettnél az ilyen szolgáltatások kapcsán felmerülő költségek elszámolható költségnek minősülnek, amennyiben a támogatási szerződés vagy a pályázati döntés valamennyi egyéb feltételének megfelelnek.

Ha a projekt megvalósításához áruk, munkák vagy szolgáltatások beszerzésére van szükség (megvalósítási/kivitelezési szerződés), a kedvezményezett köteles a szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb, tehát a legjobb ár-érték arányt képviselő ajánlatnak vagy adott esetben a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatnak odaítélni, ügyelve az összeférhetetlenség elkerülésére és arra, hogy a dokumentumokat ellenőrzések esetére megőrizzék.

Amennyiben a kedvezményezett 60 000 EUR-nál (vagy a felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztési pályázat esetén 25 000 EUR-nál) nagyobb értékű megvalósítási szerződést köt, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az előző bekezdésben említetteken kívül további egyedi szabályokat állapíthat meg a kedvezményezettre vonatkozóan. Ezeket az egyedi szabályokat a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség honlapjain teszik közzé.

# Tájékoztatás az odaítélt támogatásokról

Az átláthatóság elvének és az utólagos nyilvánosság követelményének megfelelően, az uniós támogatások kedvezményezettjeinek listáját a Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség és/vagy a nemzeti irodák honlapján kell közzétenni, mégpedig azon pénzügyi év lezárását követő év első félévében, amely pénzügyi évre a támogatást odaítélték.

Ezek az információk egyéb megfelelő médiumban, többek között az Európai Unió Hivatalos Lapjában is közzétehetők.

A nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség a következő információkat teszi közzé:

- a kedvezményezett neve és elérhetősége;
- az odaítélt támogatás összege;
- a támogatás jellege és célja.

A kedvezményezett ésszerű és megfelelően indokolt kérésére a közzétételtől el lehet tekintetni, ha az veszélyeztetheti az érintett személyeknek az Európai Unió Alapjogi Chartája által védett jogait és szabadságait, vagy sérti a kedvezményezettek üzleti érdekeit.

Természetes személyek közzétett személyes adatait a támogatás odaítélése pénzügyi évének végétől számított két év elteltével el kell távolítani.

Ugyanez vonatkozik a jogi személyek hivatalos nevében szereplő személyes adatokra is (például olyan egyesületek vagy vállalkozások, amelyeknek nevében az alapítók neve szerepel).

A fent felsorolt információkat nem teszik közzé a természetes személyek számára kifizetett ösztöndíjak, illetve a kiszolgáltatott helyzetben lévő természetes személyek (menekültek és munkanélküliek) számára kifizetett közvetlen támogatások esetében. A kedvezményezett szervezetek/intézmények sem jogosultak a fent felsorolt információkat közzétenni az Erasmus+ keretében mobilitási támogatást elnyerő személyekkel kapcsolatban.

# Nyilvánosság

A projekt láthatóságára és a projekteredmények terjesztésére és hasznosítására vonatkozó követelményeken (amelyek az tartalmi követelmények közé tartoznak) kívül a nyilvánossági kötelezettségek minimuma minden támogatott projektre vonatkozik.

A kedvezményezetteknek minden közleményben és közzétételben – legyen szó ezek bármilyen formájáról vagy bármilyen médiumról, az Internetet is beleértve –, valamint a támogatással megvalósuló tevékenységek alkalmával egyértelműen el kell ismerniük az európai uniós támogatást.

Ennek során be kell tartaniuk a támogatási szerződés vagy határozat rendelkezéseit. Amennyiben ezeket a rendelkezéseket nem tartják be teljes mértékben, a kedvezményezettnek odaítélt támogatás csökkenthető.

A projekt láthatóságára vonatkozó további követelményekkel kapcsolatosban figyelembe kell venni a pályázati útmutató II. mellékletében található, „Terjesztési iránymutatások a kedvezményezettek számára” című szakaszt.

# Ellenőrzések és vizsgálatok

A nemzeti irodák, a Végrehajtó Ügynökség és/vagy az Európai Bizottság technikai és pénzügyi ellenőrzéseket és vizsgálatokat hajthatnak végre a támogatás felhasználásával kapcsolatosan. Az egyösszegű támogatás, az egységköltségek vagy az átalányfinanszírozás időszaki felmérése érdekében ellenőrizhetik a kedvezményezett (vagy társkedvezményezettek) jog szerinti nyilvántartásait is. A kedvezményezett (vagy társkedvezményezettek) törvényes képviselője aláírásával vállalja, hogy igazolja a támogatás szabályos felhasználását. Az Európai Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség, a nemzeti irodák és/vagy az Európai Számvevőszék vagy egy általuk meghatalmazott szerv a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által végrehajtott egyenlegkifizetést vagy visszafizettetést követő öt éven vagy 60 000 EUR-t nem meghaladó támogatások esetében három éven keresztül bármikor ellenőrizheti a támogatás felhasználását. A kedvezményezetteknek ezért ebben az időszakban meg kell őrizniük a nyilvántartásokat, az eredeti bizonylatokat, a statisztikai nyilvántartásokat és a támogatással kapcsolatos egyéb dokumentumokat.

Központi szinten, a Végrehajtó Ügynökség által irányított projektek esetében a pályázati kategória/tevékenység típusának és a támogatás nagyságrendjének megfelelően különböző típusú vizsgálati eljárások folytathatók le (adott esetben I. típusú vizsgálat a 60 000 EUR-nál magasabb, de 750 000 EUR-nál alacsonyabb összegű támogatásokra; II. típusú vizsgálat a 750 000 EUR vagy annál magasabb összegű támogatásokra). Ezzel kapcsolatosan a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

Az ellenőrzésekre és vizsgálatokra vonatkozó részletes rendelkezésekről a támogatási szerződések és pályázati döntések tájékoztatnak.

# Adatvédelem

A nemzeti irodáknak, a Végrehajtó Ügynökségnek és az Európai Bizottságnak a pályázati űrlap vagy a támogatási szerződésben/pályázati döntésben szereplő valamennyi személyes adatot a következőkkel összhangban kell kezelniük:

- az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról;
- adott esetben a pályázó székhelye szerinti országának a személyes adatok védelméről szóló nemzeti jogszabályai.

A pályázónak a pályázati űrlapon szereplő kérdésekre adott válaszai – kivéve a nem kötelezően megválaszolandó kérdéseket – szükségesek a pályázat Erasmus+ programtájékoztató feltételeivel összhangban történő értékeléséhez és további feldolgozásához. A személyes adatokat az érintett támogatási programért felelős osztály vagy egység (amelynek feladata az adatok ellenőrzése) csak erre a célra dolgozza fel. A nyomon követéssel és ellenőrzéssel megbízott szerveknek, illetve a programnak vagy pályázati kategóriájának értékelésével megbízott szerveknek való továbbítás sérelme nélkül sor kerülhet a személyes adatok továbbítására az uniós joggal összhangban, ha azokra a pályázatok értékelésében vagy a támogatáskezelési eljárásban érintett harmadik feleknek szükségük van. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából a személyes adatok továbbíthatók a belső ellenőrző szolgálatoknak, az Európai Számvevőszéknek, a pénzügyi szabálytalanságokat vizsgáló testületnek és az Európai Csalás Elleni Hivatalnak, továbbá a Bizottság engedélyezésre jogosult tisztviselői és végrehajtó ügynökségei között. A pályázónak joga van személyes adataihoz hozzáférni és azokat helyesbíteni. Amennyiben a pályázónak személyes adatainak feldolgozásával kapcsolatban bármilyen kérdése lenne, a projektet támogatásra kiválasztó irodához kell fordulnia. Vitás esetben a pályázónak bármikor jogában áll az európai adatvédelmi biztoshoz fordulni. A személyes adatok feldolgozásával kapcsolatban a támogatási szerződés vagy határozat tartalmaz további információkat.

A személyes adatoknak az Erasmus+ program keretében történő feldolgozására vonatkozóan a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján az elérhetőségeken kívül részletes adatvédelmi nyilatkozat található.

A Végrehajtó Ügynökség központosított tevékenységeinek keretében felhívjuk a pályázók, illetve – amennyiben a pályázó jogi személy – annak adminisztrációs, irányító vagy felügyelő testületének tagjai, illetve az abban képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési joggal rendelkező személyek, vagy a pályázó adósságaiért korlátlan kezességet vállaló természetes vagy jogi személyek figyelmét arra, hogy személyes adataikat (ezek természetes személyek esetében a vezetéknév és a keresztnév, jogi személyek esetében a cím, a jogi forma, illetve a képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési hatáskörrel rendelkező személyek vezetékneve és keresztneve) az Ügynökség programengedélyezője rögzítheti a korai előrejelző rendszerben és a közbeszerzési eljárásban való részvételből kizárt pályázók központi adatbázisában, amennyiben olyan helyzetben vannak, mint amint azt leírja az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012 (EU, Euratom) rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, ami visszavonja a Tanács 1605/2002 (HL L 298 26.10.2012, 1. old) rendeletét, módosítva az Európai Parlament és a Tanács 2015. október 28-i 2015/1929 (EU, Euratom) rendelete által (HL L 286, 30.10.2015, p. 1).

# A szabad hozzáférésre vonatkozó követelmény

Az Erasmus+ a tanulás, az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka támogatása érdekében előmozdítja a projekteredményekhez való nyílt hozzáférést. Ez egyrészt annak biztosítására szolgál, hogy a közfinanszírozású segédanyagok értéket teremtsenek a nagyközönség számára, fokozzák a tapasztalatok és a projektek értékét, ismertségét és újrafelhasználását, másrészt az eredményekhez való hosszú távú hozzáférés biztosítására szolgál, még abban az esetben is, ha a kedvezményezett konzorcium megszűnik létezni.

Az Erasmus+ különösen arra kötelezi a kedvezményezetteket, hogy a program által támogatott projektek összefüggésében készített oktatási segédanyagokat – dokumentumokat, médiatartalmakat, szoftvereket vagy más anyagokat – nyílt licenc alatt tegyék szabadon hozzáférhetővé a nyilvánosság számára (lásd a következő szakaszt). Ezek az anyagok az úgynevezett nyitott oktatási segédanyagok. A kedvezményezetteknek továbbá biztosítaniuk kell, hogy e nyitott oktatási segédanyagok megosztása szerkeszthető, digitális formában, az interneten szabadon hozzáférhető módon (költségmentesen, regisztráció vagy más korlátozás nélkül) és amennyiben lehetséges, egy megfelelő és szabadon hozzáférhető platformon valósuljon meg, tehát ne csak egy-egy projekt vagy intézmény konkrét honlapján. A szabad hozzáférésre vonatkozó követelmény kötelező, és nem sértheti a támogatások kedvezményezettjeinek szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

# Nyílt licenc és szellemitulajdon-jogok

A szerzői jog általában bármely eredeti mű – például oktatási segédanyag – alkotója számára kizárólagos jogot biztosít a mű használatára. A hasznosítási engedély (licenc) a szerzői jogi jogosultak arra szolgáló általános eszköze, hogy mások számára lehetővé tegyék a művük felhasználását. A hasznosítási engedély meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a jogosult konkrét egyének vagy szervezetek számára biztosítja a műve felhasználását.

A nyílt licenccel a szerzői jogi jogosult (alkotó vagy más jogosult) legálisan engedélyezheti a nagyközönség számára a műve felhasználását. Az alkalmazott nyílt licencet általában közvetlenül a művön, illetve a mű bármely megosztási helyén feltüntetik. Más hasznosítási engedélyekhez hasonlóan a nyílt licenc nem vonja maga után a szerzői jog vagy más szellemitulajdon-jogok átruházását. A művéhez nyílt licencet biztosító személy a továbbiakban is az anyagait megillető szerzői jog jogosultja marad, és maga is a kedve szerint használhatja az anyagokat, például kereskedelmi forgalomba hozhatja a projektjei eredményeit. Konkrétan, egy, az Erasmus+ támogatásával létrehozott oktatási segédanyagokra alkalmazott nyílt licencnek lehetővé kell tennie legalább azt, hogy a nagyközönség (azaz bármely harmadik fél) szabadon:

- használja a művet;
- szükség szerint adaptálja a művet (például lefordítsa, rövidítse, a helyi környezetnek megfelelően módosítsa azt);
- sokszorosítsa és ossza meg az eredeti vagy az adaptált művet másokkal (például diákokkal az osztályteremben, az interneten, a partnerekkel stb.).

Noha az Erasmus+ arra ösztönzi a kedvezményezetteket, hogy a művük lehető legnagyobb hatásának biztosítása érdekében a legnyíltabb licenceket[1] használják, a kedvezményezettek sajátos feltételekhez kötött nyílt licencek mellett is dönthetnek, melyek különösen a következők:

- az alkotót fel kell tüntetni minden olyan esetben, amikor a művet vagy a származékos művet felhasználják vagy megosztják;
- a mű nem használható fel kereskedelmi célra (például azt mások nem értékesíthetik, nem szerepeltethetik kereskedelmi forgalomba kerülő tankönyvben stb.);
- a származékos műveket ugyanazon licenc alatt, illetve engedélyezési feltételek mellett kell megosztani.

Noha a kedvezményezettek szabadon választhatnak nyílt licencet, sőt kidolgozhatják a saját nyílt licencüket, a mű másolásának elkerülése, a jogbiztonság garantálása, valamint több mű ötvözésének lehetővé tétele érdekében az Erasmus+ kedvezményezettjeit határozottan arra ösztönzik, hogy a segédanyagtípushoz megfelelő, jól ismert, létező forrásokat használjanak fel. A licenc nem tartalmazhat olyan feltételt, amely korlátozza a felhasználói csoportot, a felhasználókat regisztrációra, részvételre, illetve arra kényszeríti, hogy más módon bármely konkrét tevékenységet folytassanak, illetve amely kiköti, hogy a felhasználást kérelmezni kell vagy be kell jelenteni.

1. Például a kreatív művek esetében széles körben alkalmazott Creative Commons Attribution vagy Creative Commons Attribution-Share Alike licenceket, a szoftverek esetében széles körben alkalmazott GNU nyilvános licencet és a GNU kevésbé általános nyilvános licencet, vagy az adatbázisok esetében széles körben alkalmazott nyílt adatbázislicencet.

# Alkalmazandó szabályok

Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom (HL L 298 26.10.2012, 1. old) tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, módosítva az Európai Parlament és a Tanács 2015. október 28-i 2015/1929 (EU, Euratom) rendelete által (HL L 286, 30.10.2015, p. 1).

A Bizottság 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól, módosítva a Bizottság 2015. október 30-i 2015/2462/EU felhatalmazáson alapuló rendelete által.

# Mellékletek


- I. Melléklet
  - Kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén
  - Erasmus Mundus közös mesterképzések
  - Mobilitási projektek a szakképzésben tanulók és a szakképzési munkatársak számára
  - Mobilitási projektek a felnőttoktatásban dolgozók számára
  - Mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatársak számára
  - Mobilitási projektek az oktatásban dolgozó szakemberek számára
  - Mobilitási projektek a fiatalok és az ifjúságsegítők számára
  - Stratégiai partnerségek
- II. Melléklet – Az eredmények terjesztése és hasznosítása
- III. Melléklet: Fogalmak Magyarázata
- IV. Melléklet: Hasznos referenciák és elérhetőségek

# I. Melléklet

## A felsőoktatás területén megvalósított mobilitási tevékenységekre, stratégiai partnerségekre és felsőoktatási fejlesztési projektekre vonatkozó további szabályok és információk

Ez a melléklet további kiegészítő feltételeket és fontos információkat tartalmaz a mobilitási projektek és a felsőoktatási mobilitás előkészítésére, megvalósítására és értékelésére nézve, valamint számos konkrét példával illusztrálja, milyen tevékenységeket lehet megvalósítani az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi stratégiai partnerségek keretében, és további részleteket tartalmaz a felsőoktatási kapacitásfejlesztési projektekre nézve.

Felhívjuk azon szervezetek figyelmét, amelyek az említett kategóriákba tartozó projekteket kívánják megvalósítani, hogy a pályázat benyújtása előtt alaposan olvassák el az I. melléklet rájuk vonatkozó részeit. A melléklet a következő részekből áll:

- Mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatársak számára

- Mobilitási projektek a szakképzésben tanulók és a szakképzési munkatársak számára

- Mobilitási projektek az oktatásban dolgozó szakemberek számára

- Mobilitási projektek a felnőttoktatásban dolgozók számára

- Mobilitási projektek a fiatalok és az ifjúságsegítők számára

- Erasmus Mundus közös mesterképzések

- Stratégiai partnerségek

- Kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén

# A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak és a felsőoktatási munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt mobilitási projekt

## 1. A mobilitást megelőzően

### A: A részt vevő szervezetek/intézmények akkreditációja

#### Erasmus Felsőoktatási Charta

Az Erasmus Felsőoktatási Charta (ECHE) biztosítja az általános minőségi keretrendszert a program során a felsőoktatási intézmények európai és egyéb nemzetközi szintű együttműködéséhez. A program keretében az egyéni tanulási mobilitási projektekben és/vagy az innováció és a bevált gyakorlatok terén megvalósuló együttműködésben való részvételre hajlandó, programországbeli felsőoktatási intézmények számára előfeltétel, hogy számukra odaítéljék az Erasmus Felsőoktatási Chartát. A partnerországbeli felsőoktatási intézmények esetében nem követelmény az Erasmus Felsőoktatási Charta; a minőségi keretrendszert a felsőoktatási intézmények közötti intézményközi megállapodásokkal (lásd alább) hozzák létre.

A brüsszeli Végrehajtó Ügynökség évente tesz közzé pályázati felhívást a Charta odaítélésére. Az odaítélt Charta a program egész időtartamára érvényes. A Charta megszerzésére vonatkozó pályázati feltételeket a Végrehajtó Ügynökség honlapja ismerteti. https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en

A felsőoktatási intézményeknek a projekt megvalósítása során be kell tartaniuk a Charta valamennyi rendelkezését. A Charta betartását a nemzeti irodák követik nyomon, és monitoringstratégiájukat az ECHE Monitoring Guide című útmutatóra (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//eche-monitoring-guide_en.pdf) alapozzák; ez egy olyan új kézikönyv, amely a Charta betartásának nyomon követése és javítása területén elfogadott iránymutatás-sorozatot és bevált gyakorlatokra vonatkozó példákat kíván felsorakoztatni. Az Erasmus+ szerinti projektekre pályázó vagy azokban részt vevő felsőoktatási intézményeknek célszerű tájékozódniuk a Charta betartásának kiemelt területeiről, valamint a rendelkezésre álló eszközökről, iránymutatásokról és internetes hivatkozásokról.

A Charta szerinti elvek és kötelezettségvállalások bármelyikének megsértése esetén az Európai Bizottság visszavonhatja a Chartát.

#### Konzorciumok akkreditációja

Nemzeti szintű mobilitási konzorciumok felsőoktatási mobilitási projekt keretében a négy támogatható mobilitási tevékenység bármelyikét támogathatják.

A mobilitási konzorciumok célja, hogy megkönnyítsék a mobilitási tevékenységek szervezését, és a tevékenységek minősége tekintetében az egyes küldő felsőoktatási intézmények által külön-külön megvalósítható minőséghez képest hozzáadott értéket teremtsenek. A nemzeti mobilitási konzorcium tagszervezetei/-intézményei a mobilitás szervezésével kapcsolatos szolgáltatásokat összevonhatják vagy meg is oszthatják egymás között. A közös tevékenységek közé tartozhat a mobilitás adminisztratív, szerződésekkel kapcsolatos és pénzügyi irányítása, a résztvevők közös kiválasztása és/vagy felkészítése és mentorálása, valamint adott esetben a vállalkozások felkutatásának, illetve a vállalkozások és résztvevők társításának központosított intézése. A nemzeti mobilitási konzorcium a bejövő hallgatók és gyakornokok facilitátoraként is eljárhat. Ennek keretébe tartozik a fogadó szervezetek/intézmények felkutatása abban a régióban, amelyben a mobilitási konzorcium társszervezetei működnek, valamint igény esetén megfelelő segítség nyújtása.

A konzorciumkoordinátor – esetleg más/közvetítő szervezetekkel/intézményekkel együtt – aktív szerepet játszhat a vállalkozásokkal való kapcsolatfelvétel elősegítésében, a szakmai gyakorlati lehetőségek és a munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak szánt képzési helyek felkutatásában, e tevékenységek népszerűsítésében és a tájékoztatásban stb.

A szakmai gyakorlatok elérhetőbbé és színvonalasabbá tétele, valamint az Erasmus+ szerinti hallgatói szakmai gyakorlatok támogatása érdekében a konzorciumkoordinátornak érdemes koordinációt folytatnia más országok konzorciumaival.

A mobilitási időszakok minőségéért, tartalmáért és elismeréséért a küldő felsőoktatási intézmény felel. A konzorcium minden tagjának megállapodást kell aláírnia a konzorciumkoordinátorral a szerep- és feladatkörök meghatározása, valamint az adminisztratív és pénzügyi szabályok meghatározása érdekében; az együttműködési feltételekben meg kell határozni például a mobilitási időszakok előkészítését, minőségbiztosítását és utánkövetését. Ezenkívül minden küldő felsőoktatási intézmény felelős a hallgatóit és a munkatársait/szakembereit/oktatóit fogadó felsőoktatási intézményekkel kötendő intézményközi megállapodások aláírásáért (lásd a következő szakaszt).

A nemzeti mobilitási konzorcium csak akkor részesülhet támogatásban, ha mobilitási konzorciumi akkreditációval rendelkezik. Ha a nemzeti mobilitási konzorcium nem megy át sikeresen ezen az értékelésen, akkor a következő évben újra kell pályáznia az akkreditációra és a támogatásra.

A nemzeti iroda nyomon követi, hogy a mobilitási konzorcium megfelel-e a mobilitási konzorciumi akkreditáció feltételeinek. Bármely súlyos probléma (például a pénzeszközökkel való visszaélés, kötelezettségek betartásának elmulasztása, nem megfelelő finanszírozási képesség) feltárása esetén, illetve amennyiben a konzorcium nem tesz eleget a kötelezettségvállalásainak, a nemzeti iroda visszavonhatja az akkreditációt. A nemzeti iroda köteles megkövetelni a konzorciumkoordinátortól, hogy haladéktalanul értesítse a konzorcium összetételében, helyzetében vagy jogállásában bekövetkezett bármely olyan változásról, amely szükségessé teheti az akkreditáció módosítását vagy visszavonását.

## B: A. Intézményközi megállapodás

A felsőoktatási intézmények között a hallgatók tanulmányi célú mobilitása és a munkatársak/szakemberek/oktatók oktatási célú mobilitása a felsőoktatási intézmények között létrejött intézményközi megállapodás keretében zajlik. A dokumentumsablonok a http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm holnapon találhatók. Intézményközi megállapodás aláírására két vagy több felsőoktatási intézmény között kerülhet sor.

A programországok és a partnerországok közötti mobilitás esetében ez az intézményközi megállapodás megállapítja a Chartában követett általános elveket, és biztosítja, hogy valamennyi fél kötelezettséget vállaljon a végrehajtásukra.

Az intézményközi megállapodás hatálya kiterjeszthető oly módon is, hogy kiterjedjen a szakmai gyakorlatokat célzó hallgatói mobilitásra és/vagy a munkatársak/szakemberek/oktatók képzési célú mobilitására, azon információk alapján, hogy a partnerintézményeik milyen ismeretekkel rendelkeznek a vállalkozásokról a külföldi fogadó vállalkozások/szervezetek/intézmények meghatározása érdekében.

## C: B. Mobility Tool+

A kedvezményezett szervezetnek/intézménynek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell betáplálnia a Mobility Tool+ rendszerbe a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például meg kell adnia a résztvevő nevét, a mobilitás ét, a mobilitás időtartamát stb.). Szintén a kedvezményezett szervezet/intézmény felel azért, hogy a mobilitási projekt időtartama alatt legalább havonta egyszer frissítse a Mobility+ rendszert a résztvevőkre és a mobilitási tevékenységekre vonatkozó új információkkal.

A program- és partnerországok közötti mobilitási projektek esetén a partnerországbeli felsőoktatási intézményeket a résztvevő-azonosító kóddal (PIC-kóddal) kell azonosítani a Mobility Tool+ rendszerben. Ha a partnerországbeli felsőoktatási intézmény még nem rendelkezik uniós programokban való korábbi részvételen alapuló PIC-kóddal, a résztvevők számára fenntartott portálon keresztül regisztrálnia kell, és közölnie kell ezt a kedvezményezettekkel.

A Mobility Tool+ az Erasmus+ szerinti mobilitási tevékenységek irányításában támogatja a kedvezményezetteket. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket tudnak generálni a Mobility Tool+ rendszerből. A Mobility Tool+ a mobilitási tevékenységekben részt vevők által kitöltendő jelentéseket is generál.

## D: A hallgatók részvételének feltételei

### Kiválasztás

A hallgatók saját felsőoktatási intézményükhöz nyújtanak be pályázatot, az intézmény pedig kiválasztja a mobilitási cselekvés résztvevőit. A hallgatók kiválasztását – valamint a támogatás hallgatók számára történő odaítélésének eljárását – tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási eljárásban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A felsőoktatási intézménynek meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a hallgatók kiválasztását végző testületekben vagy a kiválasztási eljárásban való részvételre felkérhető személyeket érintő összeférhetetlenség elkerülése érdekében.

Például a jelölt tanulmányi teljesítményére, a korábbi mobilitási tapasztalataira, motivációjára, a fogadó országban szerzett korábbi tapasztalataira vonatkozó kiválasztási szempontokat nyilvánosságra kell hozni. A partnerországbeli hallgatók esetében a kiválasztás elsődleges szempontja a tanulmányi teljesítmény, egyenértékű felsőoktatási szint esetén azonban a hátrányosabb társadalmi-gazdasági hátterű hallgatók (beleértve a menekülteket, menedékkérőket és a bevándorlókat) részesülnek előnyben.

Alacsonyabb prioritást jelentenek azok a hallgatók, akik ugyanazon tanulmányi ciklusban már részt

vettek mobilitási cselekvésben az Erasmus program, az Erasmus Mundus program vagy az Erasmus+ program egész életen át tartó tanulásra vonatkozó programja keretében. Az Erasmus Mundus mesterképzések és Erasmus Mundus közös mesterképzések esetén a korábbi részvételt csak az ösztöndíjas hallgatók esetén veszik figyelembe.

A kiválasztott hallgatóknak az őket küldő intézménytől meg kell kapniuk az Erasmus+ Hallgatói Chartát amely tartalmazza a hallgató külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszakával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, és kifejti a mobilitás előtt, közben és után teendő intézkedéseket.

### Megállapodás a hallgatóval

A kiutazás előtt minden kiválasztott hallgatónak megállapodást kell aláírnia, amely tartalmazza a követendő tanulmányi programot és/vagy szakmai gyakorlatot megállapító, a hallgatóval, a küldő és a fogadó szervezettel/intézménnyel egyeztetett „tanulmányi megállapodást” is. A dokumentumsablon a http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm holnapon található.

A tanulmányi megállapodás meghatározza a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, és megállapítja a tanulási eredmények hivatalos elismerésére vonatkozó rendelkezéseket. A megállapodás a tanulmányi és/vagy a szakmai gyakorlati időszak helyét is rögzíti. A tanulmányi megállapodásban – a küldő és a fogadó intézmény közötti intézmény közötti megállapodásban rögzített, ajánlott szintnek megfelelően (illetve szakmai gyakorlatok esetében a vállalkozások elvárásainak megfelelően) – a küldő intézménynek és a hallgatónak meg kell állapodnia a hallgató által a tanulmányi időszak/a szakmai gyakorlati időszak kezdete előtt elérendő nyelvi szintről (az oktatás vagy a munkahely fő nyelve tekintetében).

A küldő intézmény és a hallgató adott esetben megállapodik a biztosítandó legmegfelelőbb nyelvi támogatásról, annak érdekében, hogy a hallgató elérhesse a megállapodás szerinti szintet (az online nyelvi támogatási szolgáltatásra vonatkozó következő szakaszt).

### Hallgatóknak nyújtott támogatás

A hallgatók „hallgatói támogatásban” részesülhetnek a külföldi mobilitási időszakhoz kapcsolódó megnövekedett költségekhez való hozzájárulás érdekében. Ez a támogatás az alábbi tételek közül az egyiket vagy mindkettőt tartalmazza:

- egy hónapra kiszámított és egységköltségként kifizetett uniós támogatás (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt), és/vagy
- állami vagy magánszektorbeli donorszervezet által nyújtott nemzeti, regionális és helyi támogatás vagy hitelkonstrukció.

Létezhetnek uniós forrásokból támogatásban nem részesülő hallgatók, azaz az Erasmus-hallgatókkal kapcsolatos összes támogathatósági szempontnak megfelelő, és az Erasmus-hallgatók minden előnyét élvező, de uniós mobilitási támogatásban nem részesülő hallgatók (a tanulmányi célú és a szakmai mobilitási célú mobilitás esetén egyaránt). A pályázati útmutatóban foglalt szabályok – a támogatások elosztásával kapcsolatos szabályok kivételével – az uniós forrásokból támogatásban nem részesülő hallgatókra is vonatkoznak. Az uniós forrásokból támogatásban nem részesülő, a

mobilitási időszak egészére vonatkoztatott hallgatói létszám beszámít az uniós költségvetés országok közötti elosztásához használt teljesítménymutatóhoz használt statisztikákba.

Az Erasmus+ program keretében megvalósuló felsőoktatási mobilitási projektekben részt vevő hallgatók – függetlenül attól, hogy a részvételükhöz részesülnek-e az Erasmus+ program szerinti uniós támogatásban – a fogadó intézménynél mentesülnek a tandíj, a beiratkozási díj, a vizsgadíj, valamint a laboratórium- és könyvtárlátogatási díj fizetése alól.

A helyi hallgatókra vonatkozó szabályoknak megfelelően azonban előfordulhat, hogy a hallgatóknak kisebb összegű díjat kell fizetniük például a biztosításért, a hallgatói önkormányzati tagságért, valamint különböző anyagok (fénymásolatok, laboratóriumi eszközök) használatáért. A kimenő hallgatóknak nem számolható fel a mobilitási időszak szervezésével vagy adminisztrációjával kapcsolatos kiegészítő díj vagy illeték.

A hallgató a külföldön töltött időszak során azokra a támogatásokra vagy hitelekre is jogosult marad, amelyeket a küldő intézményben folytatott tanulmányaival kapcsolatosan ítéltek oda neki.

Az Erasmus+ program szerinti uniós támogatással összeegyeztethető, hogy a szakmai gyakorlat során a fogadó vállalkozás//szervezet/intézmény bármilyen juttatást vagy javadalmazást nyújtson a hallgatónak.

A mobilitási időszak összeegyeztethető a részmunkaidős állással, és amennyiben a hallgató az Erasmus+ program szerinti uniós támogatásban részesül, összeegyeztethető azzal a jövedelemmel is, amelyet a hallgató kapna, amennyiben elvégzi a megállapodás szerinti mobilitási programban előirányzott tevékenységeket.

Felsőoktatási (külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati) mobilitási projektben részt vevő hallgatók egyidejűleg nem lehetnek Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi program ösztöndíjasai, és ugyanez a helyzet fordított esetben is.

Ha az Erasmus+ program szerinti uniós támogatásban részesülő hallgató nem tesz eleget a támogatási megállapodásban foglalt feltételeknek, részben vagy teljes egészében vissza kell térítenie az uniós támogatást (kivéve, ha *vis maior* miatt nem tudta végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit). Az uniós támogatást részlegesen vagy teljes egészében visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják az online záróbeszámoló kitöltését és benyújtását.

### Online nyelvi támogatás

Az Erasmus Felsőoktatási Chartát aláíró felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy a mobilitási projektek résztvevői számára minden szükséges támogatást megadnak a nyelvi felkészítés terén. Ehhez kapcsolódóan a program során fokozatosan vezetnek be online nyelvi támogatást a programországok közötti, két hónapig vagy hosszabb ideig tartó valamennyi mobilitási tevékenység esetén. Az Európai Bizottság a kiválasztott hallgatók számára elérhetővé teszi ezt az online támogatást a külföldi tanulmányok során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felméréséhez.

Az online eszköz szükség esetén a nyelvismeret fejlesztését is lehetővé teszi a mobilitási időszak előtt és/vagy során. Az oktatás vagy munka nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS (online nyelvi támogatás keretébe tartozó) kurzust, amennyiben az elérhető. A nyelvi támogatásnak a küldő és a fogadó

intézmény közötti kölcsönös bizalomra kell épülnie. Az ajánlott nyelvi kompetenciákat megállapítják az intézményközi megállapodásokban és a tanulmányi megállapodásokban, és így mindhárom fél megegyezik azokról. Az Erasmus+ keretében a küldő felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak annak biztosítására, hogy az általuk kiküldött hallgatók az előírt nyelvi szinttel rendelkeznek, és hogy az ilyen kölcsönös megállapodás elegendő.

A küldő felsőoktatási intézmények felelősek a hallgatóikat a legmegfelelőbb nyelvi támogatással ellátni – akár az OLS vagy bármely más, a szervezési támogatásból finanszírozható megközelítés alkalmazásával – annak érdekében, hogy a mobilitás kezdetére a hallgatóik elérjék a fogadó intézménnyel egyeztetett, ajánlott szintet. Ezért a küldő felsőoktatási intézmények nem kötelesek az OLS nyelvi kompetencia-felmérés eredményeit megküldeni a fogadó intézményeknek. A hallgatók maguk dönthetik el, hogy hozzájárulnak-e ahhoz, hogy az OLS nyelvi kompetencia-felmérésük eredményeit megosszák-e a fogadó intézményükkel.

Az online nyelvi támogatás a következőképpen valósul meg:

- A nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a felsőoktatási intézmények rendelkezésére.
- A felsőoktatási intézmény által támogatásra kiválasztott, az online szolgáltatás használatára jogosult hallgatóknak (az anyanyelvi beszélők esete, valamint kellően indokolt esetek kivételével) online tesztet kell kitölteniük a külföldi tanulmányok vagy a külföldi szakmai gyakorlat során használandó fő nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felmérésére. Ez a mobilitási időszak megkezdésének előfeltétele. A teszt eredményét tudatják a hallgatóval és a küldő felsőoktatási intézménnyel. Ez lehetővé teszi, hogy a felsőoktatási intézmény meghatározza az online nyelvtanfolyamot esetlegesen igénylő hallgatóknak számát.
- A felsőoktatási intézmények a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével a hallgatói igényeknek megfelelően osztják ki a licenceket. A hallgatók a támogatási megállapodásban foglaltak szerint kötelezettséget vállalnak az online tanfolyam elvégzésére.
- A mobilitási időszak végén a hallgatók egy második tesztet is kitöltenek az idegen nyelv ismerete terén elért haladásuk felmérése érdekében. Az eredményeket tudatják a hallgatóval és a küldő felsőoktatási intézménnyel.

További információk az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók.

A mobilitás egyéb típusai esetében, illetve ha az adott nyelven nem elérhető a Bizottság online szolgáltatása, a felsőoktatási intézmények egyéb fajta nyelvi támogatást tehetnek hozzáférhetővé a hallgatók számára, amely a szervezési támogatás költségei között számolható el.

## E: A munkatárs/szakember/oktató részvételének feltételei

### Kiválasztás

A küldő felsőoktatási intézménynek tisztességes és átlátható módon kell kiválasztania a felsőoktatási mobilitási projektben részt vevő munkatársakat/szakembereket/oktatókat. A kiutazás előtt a résztvevőknek megállapodást kell kötniük a mobilitási programról a küldő és a fogadó intézménnyel/vállalkozással.

A tanárok és a felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztását a felsőoktatási intézmény végzi. A kiválasztási és a támogatás-odaítélési eljárásának tisztességesnek, átláthatónak, következetesnek kell lennie, és azt dokumentálni kell, és azt a kiválasztási eljárásban érintett valamennyi fél számára elérhetővé kell tenni. A kiválasztási szempontokat (például: a külföldi

mobilitásban először részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók előnyben részesítése, egy-egy munkatárs/szakember/oktató lehetséges mobilitási tevékenységeinek korlátozása egy adott időszakban stb.) nyilvánosságra kell hozni.

A felsőoktatási intézménynek meg kell tennie a szükséges intézkedéseket az egyéni kedvezményezettek kiválasztását végző testületekben vagy a kiválasztási eljárásban való részvételre felkérhető személyeket érintő összeférhetetlenség elkerülése érdekében.

Abban az esetben, ha vállalkozás alkalmazottja érintett felsőoktatási intézményhez irányuló mobilitásban, az intézmény meghívót küld a vállalkozás alkalmazottja számára; a támogatás irányítását a fogadó felsőoktatási intézmény látja el; illetve a program- és a partnerországok közötti mobilitás esetén a kedvezményezett.

#### Mobilitási megállapodás

A felsőoktatási intézmény munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak kiválasztását a küldő intézmény végzi a munkatársak/szakemberek/oktatók által benyújtott mobilitási program tervezete alapján, és a fogadó intézménnyel/vállalkozással folytatott konzultációt követően. A kiutazás előtt a küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás között hivatalos megállapodásnak kell létrejönnie a végleges mobilitási programról (levélváltás vagy elektronikus üzenetváltás útján).

A küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás egyaránt felelősséget vállal a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

#### Munkatársak/szakemberek/oktatók részére nyújtott támogatás

A munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitásának két típusára azonos finanszírozási szabályok vonatkoznak. A támogatás a külföldi oktatási vagy képzési időszakkal kapcsolatos utazási és ellátási költségekhez való hozzájárulás (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt).

Lehetőség van olyan mobilitásra, amelynek keretében a felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók nem részesülnek uniós forrásból nyújtott támogatásban.

# 2. A mobilitás ideje alatt

## A hallgatói mobilitás megszakítása

Ha a hallgatói mobilitási időszakot meghosszabbítják, például azért, mert eltérés van a nyelvtanfolyam vége és a tényleges tanulmányok/szakmai gyakorlat kezdete között, a megszakítás napjainak számát be kell táplálni a Mobility+ rendszerbe, és a támogatás összegét megfelelően ki kell igazítani.

A programországok közötti szakmai gyakorlat esetében a vállalkozás munkaszüneti napjai megszakíthatják a külföldi mobilitási időszakot, ha a vállalkozás ebben az időszakban zárva tart. A támogatás erre az időszakra is jár. A zárva tartás időszaka nem számít bele a szakmai gyakorlat minimális időtartamába, de beleszámít abba a 12 hónapba, amelyre a hallgató tanulmányi ciklusonként mobilitási támogatást kaphat.

### A hallgatói mobilitás meghosszabbítása

A küldő és a fogadó szervezetek/intézmények a következő feltételekkel állapodhatnak meg egy már folyamatban lévő mobilitási időszak meghosszabbításáról:

- A mobilitási időszak eredetileg tervezett vége előtt legkésőbb egy hónappal be kell nyújtani a mobilitási időszak meghosszabbítására irányuló kérelmet.
- Ha a kérelmet valamennyi fél elfogadja, módosítani kell a támogatási megállapodást, és meg kell állapodni az időtartam meghosszabbítására vonatkozó összes intézkedésről.
- Ha a hallgató az Erasmus+ program szerinti támogatásban részesül, a küldő intézmény a hosszabb időtartam figyelembevétele érdekében módosíthatja a támogatás összegét, vagy megállapodást köthet a hallgatóval arról, hogy a további napok az uniós forrásból nem nyújtott támogatás időszakának minősülnek.
- A fogadó intézmény vizsgalapjának vagy a hallgató szakmai gyakorlatra vonatkozó tanúsítványának a következő meghatározások betartásával kell tartalmazniuk a mobilitási időszak tényleges kezdő és befejező dátumát:
    - kezdő dátumként azt a dátumot kell megadni, amikor a hallgatónak első alkalommal meg kell jelennie a fogadó szervezetnél/intézménynél (ez lehet például az első kurzus kezdő dátuma, az első munkanap, a fogadó intézmény által rendezett fogadó esemény, nyelvtanfolyam vagy interkulturális kurzus);
    - befejező dátumként azt a dátumot kell megadni, amikor a hallgatónak utolsó alkalommal kell megjelennie a fogadó szervezetnél/intézménynél (ez lehet például a vizsgaidőszak vagy a kurzus utolsó napja, az utolsó munkanap, az utolsó kötelező megbeszélés időszaka).
- A fentiek szerint meghatározott tényleges időtartam – amely az uniós támogatással fedezendő hónapok maximális száma – az az időszak, amelyet a felsőoktatási intézményeknek fel kell tüntetniük a záróbeszámolójukban. Ha a hallgatói mobilitás meghosszabbítása az uniós forrásból nyújtott támogatáson kívüli időszaknak minősül, a támogatás végleges összegnek kiszámításához ezeket a napokat le kell vonni a mobilitási időszak teljes időtartamából.
- A kiegészítő időszaknak közvetlenül követnie kell a folyamatban lévő mobilitási időszakot. Kellően indokolt és a nemzeti iroda által jóváhagyott esetektől eltekintve nem lehet kihagyás (nem minősülnek kihagyásnak a munkaszüneti napok és azok a napok, amelyeken az egyetem/vállalkozás zárva tart).

# 3. A mobilitást követően

### A: A tanulási eredmények elismerése

A külföldön töltött időszak végén a fogadó intézmény/vállalkozás a hallgató és a küldő felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátja a megállapodás szerinti program eredményeit igazoló vizsgalapokat vagy szakmai gyakorlati tanúsítványt (munkalapot).

A mobilitási időszak utánkövetése magában foglalja azt, hogy a küldő intézmény hivatalosan elismeri a formális tanulás keretében újonnan megszerzett kompetenciákért külföldön odaítélt krediteket (az európai kreditátviteli és gyűjtési rendszer vagy azzal egyenértékű rendszer szerinti kreditpontok alkalmazásával), adott esetben a szakmai gyakorlatokat, valamint az osztálytermen és a munkahelyen kívüli nem formális és informális tanulás eredményeinek dokumentációját (oklevélmelléklet alkalmazásával) is beleértve. Ez azonban nem vonatkozik a felsőfokú képesítéssel rendelkező pályakezdők szakmai gyakorlatára.

A nyelvi felmérés és az online nyelvtanfolyamok eredményeit központi nyilvántartásba veszik, de

arról nem állítanak ki hivatalos képesítést.

A munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása tekintetében a küldő intézményeknek biztosítaniuk kell a részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tanulmányi eredményeinek megfelelő elismerését, terjesztését és intézményen belüli széles körű felhasználását.

## B: Beszámolás

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő hallgatóknak és munkatársnak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. A két hónapig vagy hosszabb ideig tartó mobilitási tevékenységek esetében a beszámolónak tartalmaznia kell a mobilitási időszak során kapott nyelvi támogatás minőségi szempontú értékelését is.

A küldő felsőoktatási intézmény a kapott uniós támogatást részlegesen vagy teljes egészében visszatéríttetheti azokkal a hallgatókkal vagy munkatársakkal/szakemberekkel/oktatókkal, akik elmulasztják a beszámoló benyújtását. A támogatás visszatérítésétől el kell tekinteni, ha a hallgató vagy a munkatárs/szakember/oktató *vis maior* miatt nem tudja elvégezni a tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket a kedvezményezett köteles bejelenteni, a nemzeti irodának pedig írásban kell elfogadnia a bejelentett esetet.

# Mobilitási projekt a szakképzésben tanulók és a szakképzési munkatársak számára

## 1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek az intézmények hallgatói és munkatársi mobilitást elősegítő tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. Például:

- a tanulók és a munkatársak ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a tanulók és a munkatársak kiválasztása;
- tanulási megállapodások elkészítése a tanuló által elvégzett oktatási komponensek teljes elismerésének biztosítása érdekében; munkatársi mobilitási megállapodások elkészítése és elismerése;
- a tanulóknak és a munkatársaknak nyújtott nyelvi és interkulturális felkészítés – különös tekintettel a szakképzési ágazatspecifikus nyelvtanfolyamokra;
- a mobilitási projekt szervezésének és irányításának általános menedzsmentje;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a vállalatoknál zajló szakmai gyakorlatok minőségét szavatoló megfelelő intézkedések.

A projekt intézmény általi megvalósításának és nyomon követésének minőségét figyelembe veszik a végső támogatás megállapításakor. A mobilitási projekt megfelelő minőségben történő megvalósítása során követni kell a szakképzésben tanulók és a szakképzésben dolgozó munkatársak mobilitásáról szóló aktuális melléklet iránymutatásait.

## 2. A mobilitás előtt

### a. A részt vevő intézmények akkreditációja – Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány

2015-től a tanúsítvánnyal nem rendelkező intézmények Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítványra pályázhatnak az évente egyszer – a mobilitási pályázatok beadásának határidejétől független - a Nemzeti Iroda által meghirdetett időpontban. A mobilitási tanúsítvány elnyerésének feltétele alátámasztani az intézmény nemzetköziesítési stratégiájának minőségét és fenntarthatóságát.

Felhívjuk figyelmét, hogy azon intézmények, amelyek az adott évben új Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítványt kapnak csak a következő évi pályázati felhíváskor érvényesíthetik szakképzési mobilitási projektjükre.

Például, azoknak az intézmények, amelyek Tanúsítványi pályázatot nyújtanak be a tanúsítványi pályázati határidőre, és ezt a Tanúsítványt 2016-ban nyerik el, ugyanabban a tárgyévben be kell nyújtaniuk szakképzési mobilitási pályázatot is, amennyiben a 2016-os pályázati évben szeretnének mobilitási gyakorlatra pályázni. Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítvány érvényessége csak a következő pályázati évtől lép érvénybe (jelen esetben 2017-től).

További részletes információ az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján található.

## b. Európai Mobilitásminőségi Alapokmány

Azoknak a szakképző intézményeknek, amelyek mobilitási tevékenységeket kívánnak szervezni a szakképzésben tanulók és munkatársak számára, tevékenységeiket az európai mobilitásminőségi chartában előírt elvekkel és kritériumokkal összhangban kell megszervezniük1

Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány az oktatási és képzési célú külföldi tartózkodás minőségi referenciadokumentuma. A charta iránymutatásul szolgál a tanulók és a munkatársak tanulási vagy egyéb célú (például szakmai fejlődési) mobilitási tevékenységeire nézve. A chartában előírt elvek betartása hozzájárul annak biztosításához, hogy a mobilitás résztvevőinek mindig pozitív tapasztalatai legyenek mind a fogadó országban, mind visszatérésük után származási országukban, és hogy az oktatási és képzési csereprogramok száma és jelentősége növekedjék. A charta a következő hivatkozáson érhető el:

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

## c. ECVET – együttműködési megállapodások

A szakképző intézmények dönthetnek úgy, hogy mobilitási tevékenységeik keretében az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszert (ECVET) alkalmazzák (a további információkat lásd lent). Ilyen esetben az ECVET-partnerség létrehozása az ECVET alkalmazásának előfeltétele. Az ECVET-partnerség azokat a kompetens intézményeket tömöríti, amelyek részt vesznek:

1. a mobilitási tevékenységek során teljesítendő megfelelő tanulási eredmények azonosításában;
2. olyan szakképzési programok kialakításában, amelyek megfelelnek ezeknek az igényeknek;
3. annak felmérésében, hogy milyen mértékben sikerült a tanulóknak elérniük a tanulási eredményeket; és
4. a tanulók kreditpontjainak érvényesítésében és elismerésében a küldő intézménybe való visszatérésükkor.

Az ECVET mobilitási tevékenységekre irányuló partnerség feltételeit együttműködési megállapodás rögzítheti.

Az együttműködési megállapodás a kreditátvitelben illetékes intézmények között jön létre. Hivatalossá teszi az ECVET-partnerséget azáltal, hogy a felek kölcsönösen elismerik az érintett kompetens intézmények és intézmények státuszát és eljárásait. A partnerség együttműködési eljárásait is rögzíti.

Együttműködési megállapodások létrejöhetnek olyan hálózatok révén, amelyek számos ország/rendszer kompetens intézményeit tömörítik, de a partnerség igényeitől és céljaitól függően létrejöhetnek kétoldalú megállapodások is. Az együttműködési megállapodásokkal kapcsolatosan további információk és iránymutatás az Európai Bizottság honlapján elérhető ECVET felhasználói útmutatóban vagy a következő címeken olvashatók:
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm and
http://www.ecvet-secretariat.eu

## d. Mobilitási konzorcium

A szakképzési szolgáltatók külön intézményként történő pályázása mellett nemzeti mobilitási konzorciumok is pályázhatnak szakképzési mobilitási projektre.

A mobilitási konzorcium célja a mobilitási tevékenységek szervezésének megkönnyítése és a

tevékenységek minősége tekintetében hozzáadott érték biztosítása ahhoz képest, amit az egyes küldő szakképzési intézmények (például szakképző iskolák) külön-külön végre tudnának hajtani. A nemzeti mobilitási konzorcium tagintézményei a mobilitás szervezésével kapcsolatos feladatokat vagy közösen végzik, vagy megosztják egymás között, és kölcsönös együttműködéssel, valamint a kapcsolatok megosztásával közösen mozdítják elő nemzetköziesedésüket.

A közös tevékenységek közé jellemzően a mobilitás adminisztratív, szerződéssel kapcsolatos és pénzügyi ügyeinek közös igazgatása, a résztvevők közös kiválasztása és/vagy felkészítése és mentorálása, valamint adott esetben a vállalkozások felkutatásának, illetve a vállalkozások és résztvevők társításának központosított intézése tartozik. A nemzeti mobilitási konzorcium a bejövő gyakornokok és munkatársak facilitátoraként is felléphet. Ez magában foglalja például azt, hogy a nemzeti mobilitási konzorcium fogadó intézményt talál a konzorcium partnereinek régiójában, és szükség esetén segítséget nyújt.

A konzorciumkoordinátornak – esetleg más/közvetítő intézményekkel együtt – aktív szerepet kell játszania a vállalkozásokkal való kapcsolatok megerősítésében, a szakmai gyakorlat és munkatársi képzés lehetőségeinek felkutatásában, ezeknek a tevékenységeknek a népszerűsítésében és a velük kapcsolatos tájékoztatásban stb.

A mobilitási időszakok minőségéért, tartalmáért és elismeréséért a küldő szakképző intézmény felel. A konzorcium minden tagja megállapodást ír alá a konzorciumkoordinátorral, amelyben meghatározzák a szerepeket és a feladatköröket, valamint az adminisztratív és pénzügyi rendelkezéseket; az együttműködés módozatai például a mobilitási időszakok előkészítési, minőségbiztosítási és nyomon követési mechanizmusaival kapcsolatos kérdéseket határozzák meg.

## e. Európai Fejlesztési terv

Az Európai Fejlesztési Terv csak a Tanúsítványi projekttel nem rendelkező pályázókra vonatkozik. Bár a Tanúsítvánnyal nem rendelkező pályázóktól nem elvárás olyan magas szintű nemzetköziesítési és fenntarthatósági törekvés, mint a Tanúsítványi Bizonyítvánnyal rendelkező projektektől, azonban elvárás, hogy a mobilitás intézményükre gyakorolt hatását megjelenítsék.

A pályázat benyújtása előtt a szakképző intézménynek vagy a nemzeti mobilitási konzorcium koordinátorának Európai Fejlesztési Tervet kell kidolgoznia; az európai fejlesztési terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a projektben részt vevő szakképző intézmények/szervezetek fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.

Az Európai Fejlesztési Tervnek, amely a pályázat elbírálásakor kiemelt figyelmet kap, a következő információkat kell tartalmaznia:

- a szakképző intézmények igényei a minőségfejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, munkatársi kompetenciák, új oktatási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerintézményekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a diákokra, a tanárokra és az intézmény egyéb tagjaira, valamint a szakképző intézmény egészére nézve;
- hogyan fogják a szakképző intézmények és cégek a munkatársaik által szerzett kompetenciákat és tapasztalatokat integrálni a tantervbe és/vagy a fejlesztési tervbe;
- hogyan támogatja a nemzetközi együttműködés a munkaalapú tanulást.

## f. Mobility Tool +

A kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+ ban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+-t a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.

A Mobility Tool+-ról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

## g. Szakképzésben tanulók részvételére vonatkozó feltételek

### Kiválasztás

A mobilitási tevékenység résztvevőit a küldő intézmény választja ki. A tanulók kiválasztását – valamint a támogatás hallgatók számára történő odaítélésének eljárását – tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni résztvevők kiválasztásának folyamatában.

### Kísérő személyek

A speciális igényű vagy hátrányos helyzetű szakképzési tanulókat kísérő személyek segíthetik a mobilitási időszak alatt. A kísérő személyek részvételének arányosnak kell lennie a részt vevő tanulók számával (az ugyanannál a fogadó intézménynél szakmai gyakorlatot töltő tanulók csoportjához általában egy kísérő személy tartozik).

A kísérő személy külföldi tartózkodási időtartamának arányosnak kell lennie a tanulók igényeivel (a kísérő személy általában csak akkor maradhat a tevékenység teljes időtartamára, ha a tanulók gondnokság alatt állnak vagy kiskorúak).

### Megállapodás a tanulóval

Kiutazás előtt a szakképzésben tanulóknak megállapodást kell kötniük a küldő és fogadó intézménnyel, amely többek között a következőket tartalmazza:

- a képzés követendő programjára – amelyben a tanuló, a küldő és a fogadó intézmények megállapodtak – vonatkozó tanulási megállapodás. Ez a megállapodás meghatározza a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, és tartalmazza a tanulási eredmények hivatalos elismerésére vonatkozó rendelkezéseket (például ECVET);

- a tanulási megállapodáshoz csatolt minőségi kötelezettségvállalás, amely rögzíti a gyakornokok, a küldő és fogadó intézmények és adott esetben a közvetítő intézmények jogait és kötelezettségeit.

A tanulási megállapodás aláírásával a szakképzésben tanuló a külföldi szakmai gyakorlati időszakban jogosulttá válik a támogatásra. Ez a támogatás a következő elemek közül az egyiket vagy mindkettőt tartalmazza:

- egy napra kiszámított uniós támogatás (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt); és/vagy
- köz- vagy magántámogató által nyújtott helyi, regionális és nemzeti támogatás vagy hitelkonstrukció.

A szakképzésben tanulók zéróösszegű támogatásban is részesülhetnek (olyan tanulók, akik az Erasmus+ szakképzési mobilitás valamennyi feltételének megfelelő szakmai gyakorlaton vesznek részt, és az Erasmus+ program által nyújtott minden egyéb előnyből részesülnek anélkül, hogy Erasmus+ mobilitási támogatást kapnának). A pályázati útmutató szabályai – kivéve a támogatások elosztására vonatkozó szabályokat – a zéróösszegű támogatásban részesülő, szakképzésben tanulókra is érvényesek.

### Online nyelvi támogatás

A szakképzés azon tanulói, akik 19 napos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységben vesznek részt, a kiutazás előtt vagy a mobilitási tevékenység során nyelvi támogatásra jogosultak. A Bizottság a kiválasztott tanulók számára online szolgáltatást tesz elérhetővé annak érdekében, hogy felmérjék nyelvi kompetenciáikat a szakmai gyakorlat során használandó nyelv tekintetében.

Az oktatás vagy munka nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS tanfolyamot, amennyiben az elérhető. Ha szükséges, az online szolgáltatás lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését is a mobilitást megelőzően és/vagy a mobilitás közben. A szolgáltatást fokozatosan vezetik be a program során. A nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé:

- a szakképzési mobilitási projektek pályázati időszakában a pályázó intézmény felméri a mobilitási projekt keretében szakmai gyakorlatra készülő tanulók nyelvi támogatással kapcsolatos igényeit az oktatás vagy a munkavégzés elsődleges nyelve tekintetében;
- a nemzeti irodák a Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a kedvezményezett intézmények rendelkezésére;
- a küldő intézmény által támogatásra kiválasztott, az online szolgáltatásra jogosult tanulók (kivéve az adott nyelv anyanyelvi beszélőit) a tanulási megállapodás aláírása előtt online tesztet töltenek ki nyelvi kompetenciáik felmérésére a kiválasztott nyelv tekintetében. A teszt eredményét tudatják a tanulóval és kérésre a küldő intézménnyel. A teszt eredménye semmilyen módon nem befolyásolja a tanuló külföldi mobilitási lehetőségét;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével a nyelvi támogatásra szoruló résztvevőknek felajánlhatják az online nyelvtanfolyamon való részvétel lehetőségét;
- a szakmai gyakorlat végén a szakképzésben tanulók egy második tesztet is megírnak, így mérhető a nyelv ismerete terén elért fejlődésük. A teszt eredményét tudatják a tanulóval és kérésre a küldő intézménnyel.

A program kezdeti szakaszaiban az online felmérés és az online tanfolyamok nem lesznek minden uniós nyelven hozzáférhetők, és előfordulhat, hogy nem minden olyan résztvevő vehet részt nyelvtanfolyamon, aki igényelné. További információk a Bizottság és a nemzeti irodák honlapján lesznek közzétéve.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében a szakképzési mobilitási projektben részt vevő intézményeknek kell megszervezniük a nyelvi támogatást; e célból külön nyelvi támogatási finanszírozás igényelhető. A szakképzési mobilitási projektben részt vevő intézmények ezen kívül a szervezési támogatást is használhatják a résztvevők pedagógiai, interkulturális vagy nyelvi felkészítésére (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt).

### h. A munkatársak részvételének feltételei

#### Kiválasztás

A munkatársak kiválasztását a küldő intézmény végzi. A kiválasztási és döntési folyamatot tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni kedvezményezettek kiválasztásának folyamatában.

A kiválasztási szempontokat (prioritást élveznek-e azok, akik először vesznek részt külföldi mobilitásban; egy adott időszakra vonatkozóan korlátozzák-e, hogy egy dolgozó hány mobilitási tevékenységben vehet részt stb.) nyilvánosságra kell hozni.

#### Mobilitási megállapodás

A munkatársak kiválasztását a küldő intézmény végzi a munkatárs által benyújtott mobilitási program tervezet alapján és a fogadó intézménnyel folytatott konzultációt követően. A kiutazás előtt levélváltással vagy elektronikus üzenetek útján a küldő és a fogadó intézmények között hivatalos megállapodásnak kell létrejönnie a végleges mobilitási programról.

A küldő és a fogadó intézmények egyaránt felelősséget vállalnak a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

## 3. A mobilitás alatt

### A tanulói mobilitás megszakítása

A szakmai gyakorlati célú külföldi mobilitási időszakot megszakíthatják munkaszüneti napok, amennyiben a vállalkozás ezekben az időszakokban zárva tart. A támogatás ezekben az időszakokban is fennáll. Azok az időszakok, amikor a vállalkozás zárva tart, nem számítanak bele a szakmai gyakorlati időszak minimum időtartamába.

### A tanulói mobilitás meghosszabbítása

A küldő és fogadó intézmények a következő feltételekkel állapodhatnak meg egy már folyamatban

lévő mobilitási időszak meghosszabbításáról:

- a mobilitási időszak eredetileg tervezett időtartamának lejárta előtt módosítani kell a támogatási szerződést, és meg kell állapodni az időtartam meghosszabbítására vonatkozó összes intézkedésről. A módosítás különösen fontos azokban az estekben, amikor a mobilitási időszak meghosszabbítása a havi uniós támogatás meghosszabbítására vonatkozó kérelmet is magában foglalja. A mobilitási időszak időtartamát (a kedvezményezett intézmények záróbeszámolói ezt az időtartamot tüntetik fel) a tanuló részvételi tanúsítványában kell meghatározni, a mobilitási megállapodás vagy annak módosításai pedig az uniós támogatás által fedezhető hónapok maximális számát tartalmazzák. Ez a helyzet abban az esetben is, ha a tanulási megállapodásban szereplő időtartam rövidebb, mint a részvételi tanúsítványban szereplő időtartam;
- a kiegészítő időszaknak közvetlenül követnie kell a már folyamatban lévő mobilitási időszakot. A megfelelően indokolt és a nemzeti iroda által jóváhagyott esetektől eltekintve a kiegészítő és a már folyamatban lévő időszak között nem lehet kihagyás (nem számítanak kihagyásnak a munkaszüneti napok és az olyan napok, amelyeken a szakképző iskola/vállalkozás zárva tart).

# 4. A mobilitás után

## a. A tanulási eredmények elismerése

Az érintett küldő és fogadó intézményeknek a mobilitás végén Europass mobilitási igazolvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass nemzetközi

http://europass.cedefop.europa.eu/en/home és hazai (www.europass.hu) honlapján találhatók további információk.

A nyelvi felmérés és az online nyelvtanfolyamok eredményeit központi nyilvántartásba veszik, de nem állítanak ki róla hivatalos képesítést.

**ECVET**

A szakképző intézmények dönthetnek úgy, hogy mobilitási tevékenységeik keretében alkalmazzák az ECVET eszközöket. Az ECVET olyan közös módszertani keret, amely megkönnyíti az egyik képesítési rendszerben elért tanulási eredményekért járó kreditek gyűjtését és átvitelét a másik képesítési rendszerbe. Az ECVET célja az programországokat érintő nemzetközi mobilitás és az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés támogatása. Nem helyettesíti a nemzeti képesítési rendszereket, de javítja a különböző nemzeti képesítési rendszerek összehasonlíthatóságát és kompatibilitását.

Az ECVET minden olyan, a képesítés megszerzése tekintetében átvitt, elismert és összegyűjtött eredményre alkalmazandó, amelyet az egyén különböző oktatási és képzési utakon szerzett meg. Ez a kezdeményezés megkönnyíti az európai polgárok számára az általuk elvégzett képzés vagy megszerzett készségek és ismeretek elismertetését egy másik, programországban. Az ECVET-ről a Bizottság

- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm és
- http://www.ecvet-secretariat.euhonlapján találhatók további információk.

Az ECVET alkalmazása esetén az elért tanulási eredményekért összegyűjtött krediteket átláthatóvá

kell tenni, és konkrétan meg kell nevezni a részt vevő intézmények között létrejött együttműködési megállapodásban.

## b. Beszámolás

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő, szakképzésben tanulóknak és dolgozóknak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. A 19 napos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységek esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a mobilitási időszak során kapott nyelvi támogatás tartalmi értékelését is.

Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal a tanulókkal vagy munkatársakkal, akik elmulasztják benyújtani a beszámolót. Nem téríttetik vissza a támogatást, ha a tanuló vagy a munkatárs vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő intézménynek, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

1.Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 2006/961/EK ajánlása a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi charta (Hivatalos Lap L 394., 2006.12.30.).

# Mobilitási projektek az oktatásban dolgozó szakemberek számára

A mobilitási projekteknek köszönhetően az iskolák lehetőséget és ösztönzést adhatnak tanáraiknak és egyéb oktatási munkatársaiknak az iskola igényeihez kapcsolódó új kompetenciák megszerzésére. Az iskolavezetésnek aktív szerepet kell vállalnia a mobilitási projekt tervezésében, támogatásában és nyomon követésében.

Annak érdekében, hogy a mobilitási tevékenységek minél nagyobb hatással legyenek az iskola munkatársainak szakmai fejlődésére, a mobilitást követően az intézményeknek biztosítaniuk kell a munkatárs által megszerzett kompetenciák terjesztését az egész iskolában, valamint e kompetenciák integrálását az iskola oktatási gyakorlatába.

Az iskoláknak a pályázat benyújtása előtt alaposan át kell gondolniuk, hogy a projekt időtartama során (1 vagy 2 év) a munkatárs hány tagjának részvétele reális, ők milyen tevékenységekben tudnak részt venni, illetve hogyan lehet a küldő országban hatékonyan nyomon követni ezeket a tevékenységeket. A pályázati szakaszban a pályázó intézményeknek meg kell adniuk a résztvevők tervezett számát, a tervezett mobilitási tevékenységek típusait és a tervezett célországokat.

Ha a nemzeti iroda kiválasztja a mobilitási projektet, és jóváhagyja a megpályázott költségvetést, akkor a kedvezményezett elkezdheti a résztvevők kiválasztását és a tevékenységek részleteinek megszervezését.

## 1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek az intézmények munkatársainak mobilitását elősegítő tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. Például:

- az Európai Fejlesztési Terv kidolgozása és nyomon követése;
- szervezési lépések a partnerintézetekkel (főként job shadowing/szakmai látogatás és oktatási tevékenység ellátása esetén);
- a munkatársak ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a munkatársak kiválasztása a mobilitási tevékenységekre;
- a mobilitási megállapodások kidolgozása a mobilitási tevékenységek minőségének és elismerésének biztosítására;
- a mobilitásban részt vevő munkatárs nyelvi és interkulturális felkészítése;
- a bejövő mobilitási munkatárs iskolába való integrációjának megkönnyítése;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk szerzett új kompetenciák hasznosítása az iskola, a tanárok és diákok javára.

## 2. A mobilitás előtt

### a. Európai Fejlesztési Terv

A pályázat benyújtása előtt az iskolának vagy a nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátornak Európai Fejlesztési Tervet kell kidolgoznia; az Európai Fejlesztési Terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a

projektben részt vevő iskola/iskolák fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.

Az Európai Fejlesztési Tervnek, amely a pályázat kiértékelésekor kiemelt figyelmet kap, a következő információkat kell tartalmaznia:

- az iskola/iskolák igényei a minőségi fejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, munkatársi kompetenciák, új oktatási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerintézményekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a diákokra, a tanárokra és az intézmény egyéb tagjaira, valamint az iskola egészére nézve;
- hogyan fogja az iskola a munkatársai által szerzett kompetenciákat és tapasztalatokat integrálni a tantervbe és/vagy az iskolafejlesztési tervbe;
- adott helyzetben hogyan fogják az eTwinning-et használni a tervezett mobilitási tevékenységekkel kapcsolatban (lásd a következő szakaszt).

## b. eTwinning

Az eTwinning információs és kommunikációs technológiák (IKT) használatával megkönnyíti az iskolák közötti európai együttműködést és hálózatépítést. Tanácsokat, ötleteket és eszközöket kínál az iskoláknak, amivel megkönnyíti a partnerségek kialakítását és az együttműködési projektek megvalósítását bármilyen területen.

A mobilitási projektek vonatkozásában az eTwinning a következőket kínálja:

- külföldi potenciális partnerek/fogadó intézmények felkutatása és – a tervezett projektek minőségének és hatásának fejlesztése érdekében – együttműködés velük a finanszírozás igénylése előtt;
- az elérhető projekteszközök használata a projekt stratégiailag átgondoltabb megvalósítása/kivitelezése és a partnerek visszajelzéseinek hatékonyabb hasznosítása érdekében;
- a kimenő munkatárs felkészítése, például a fogadó intézménnyel történő kommunikáció révén (több információ a fogadó országról és a fogadó intézményről, végrehajtandó tevékenységek megvitatása és meghatározása), a kimenő munkatárs mobilitási tevékenységgel kapcsolatos online oktatásban való részvétele;
- a munkatárs mobilitási projekt során és után fokozott együttműködés az összes érintett iskola között.

Az eTwinning használatához nincs szükség hivatalos pályázatra, az iskoláknak egyszerűen csak regisztrálniuk kell az eTwinning portálon, amely a http://www.etwinning.net címen érhető el. Az európai eTwinning portál olyan együttműködési eszközöket és szolgáltatásokat biztosító többnyelvű honlap, amely segítséget nyújt a tanárok számára a regisztrációban, az oktatási partnerek keresésében és a partnerekkel való együttműködésben. Találkozóhelyként is funkcionál, ahol az érintett tanárok forrásokat oszthatnak meg és kérdéseket vitathatnak meg egymással, illetve partneriskolákat kereshetnek.

Az eTwinning európai szinten a Központi Szolgáltatóponton keresztül, nemzeti szinten a Nemzeti Szolgáltatópont segítségével támogatja az iskolákat. A Központi és a Nemzeti Szolgáltatópont által kínált szolgáltatások, képzések, elismerés és eszközök között minden tanár megtalálja a saját igényeinek megfelelőt. Ezekről a szolgáltatásokról további információ a Pályázati útmutató A.

részének „Mely egyéb szervek vesznek részt a program megvalósításában/kivitelezésében?” című szakaszában olvasható.

## c. A munkatárs részvételének feltételei

### Kiválasztás

A mobilitási tevékenységekben részt vevő munkatárs kiválasztásáért a küldő iskola felel. A kiválasztási eljárást tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni. A résztvevői profiloknak meg kell felelniük a Pályázati útmutató B. részében meghatározott formai követelményeknek. A kiválasztási eljárás menetét (azaz azt, hogyan teszik közzé a munkatárs tagjai számára a pályázatot; a pályázók által benyújtandó dokumentumokat és azok kezelését) a küldő iskola határozza meg.

Az iskola határozza meg a kiválasztási eljárásban alkalmazandó feltételeket is. Általános feltételek a következők lehetnek: a motiváció, a mobilitással kapcsolatos egyértelmű célok, hajlandóság a tapasztalatok mobilitás utáni megosztására. Kifejezetten ajánlott kiválasztási bizottságot felállítani, amelyben külső tagok is részt vesznek, hogy a döntést ne egyedül az iskola valamelyik dolgozójának kelljen meghoznia.

Az általános feltételeken kívül lehetnek a mobilitási projekt jellegéhez vagy céljához kapcsolódó specifikus feltételek is (például a munkatárs által tervezett tevékenységek relevanciája az iskola igényei és az iskola által meghatározott egyéb feltételek szempontjából).

A kiválasztási folyamat résztvevőinek meg kell állapodniuk az általános és konkrét feltételekről, amelyeket a pályázókkal is egyértelműen tudatni kell. A kiválasztási szempontok fogadó intézménnyel való megosztása, megvitatása és értelmezése megkönnyítheti a tevékenységek előkészítését. Belső panaszok esetén írásbeli jegyzőkönyvet kell felvenni a kiválasztási folyamatról.

### Mobilitási megállapodás

A kiválasztott résztvevőknek a küldő iskola (és a partnerintézet – amennyiben a mobilitás oktatási tevékenység ellátását vagy job shadowing/szakmai látogatást jelent) segítségével hivatalos megállapodást kell kötniük a képzés típusáról és tartalmáról, tisztázniuk kell a képzésre való felkészülés módját, a megszerzett ismeretek/kompetenciák iskolában és iskolán kívül történő terjesztésének módját, valamint a részvételből fakadó intézményi és egyéni szintű várható előnyöket. Meg kell állapodni arról is, hogyan fogja a küldő iskola értékelni és elismerni a képzést.

Ennek a megállapodásnak a mobilitási tevékenység kezdete előtt létre kell jönnie. A megállapodás fő célja, hogy a küldő iskola, a fogadó intézmény és a résztvevő tisztázza az elvárásokat, és gondoskodjon arról, hogy a külföldi tartózkodás hasznos időtöltés legyen.

### Mobility Tool+

A kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+ adatbázisban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az

Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+ rendszert a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változások esetén.

A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, emellett olyan jelentések összeállítására is van mód, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük. A Mobility Tool+ adatbázisról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

# 3. A mobilitás után

## a. A tanulási eredmények elismerése

Az érintett küldő és fogadó intézményeknek a mobilitás végén Europass mobilitási tanúsítvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass http://europass.cedefop.europa.eu/en/home honlapján találhatók további információk.

## b. Beszámolás

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő munkatársaknak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják benyújtani a jelentést. Amennyiben a munkatárs vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit, a támogatás visszatérítésére nem kerül sor. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő iskolának vagy a nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátornak, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

# Mobilitási projekt a felnőttoktatásban dolgozók számára

A felnőttoktatásban dolgozók tanulási mobilitásának célja, hogy a legfontosabb kompetenciák és készségek bővítésével javuljon az oktatás és tanulás minden formájának minősége, illetve hogy ezek a munkaerő-piaci és társadalmi igényekhez igazodjanak. Kiemelt hangsúlyt kapnak azok a projektek, amelyek a hátrányos helyzetű felnőtt tanulók (beleértve a menekülteket, menedékkérőket, bevándorlókat) oktatási/tanulási szükségleteire irányulnak. Elvárás, hogy a felnőttoktatást végző szervezetek stratégiai módon, valamint a szervezet nemzetköziesedésének és kapacitásnövelésének szem előtt tartásával alkalmazzák a tanulási célú munkatársi/szakember/oktatói mobilitást.

## 1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek a szervezetek munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak mobilitási tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. A támogatás célja olyan kiváló mobilitási tevékenységek megszervezésének elősegítése, amelyek ösztönzik a felnőttoktatást végző szervezetek kapacitásnövelését. Például:

- az európai fejlesztési terv kidolgozása és nyomon követése;
- a munkatárs/szakember/oktató ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a munkatárs/szakember/oktató kiválasztása a mobilitási tevékenységekre;
- szervezési lépések a partnerintézetekkel (főként szakmai látogatás, job shadowing és oktatási tevékenység ellátása esetén);
- mobilitási megállapodások kidolgozása a mobilitási tevékenységek minőségének és elismerésének biztosítására;
- a mobilitásban részt vevő munkatárs/szakember/oktató nyelvi és interkulturális felkészítése;
- a mobilitásban érintett munkatárs/szakember/oktató hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk szerzett új kompetenciák hasznosítása a felnőttoktatást végző szervezetek oktatási és tanulási tevékenységeinek minőségi javítása érdekében.

A projekt szervezet általi megvalósítás/kivitelezésének és nyomon követésének minőségét figyelembe veszik a végső támogatás megállapításakor. A mobilitási projekt megfelelő minőségben történő megvalósítása/kivitelezése során követni kell a felnőttoktatásban dolgozó munkatárs/szakember/oktató mobilitásáról szóló aktuális melléklet iránymutatásait.

## 2. A mobilitás előtt

### a. Európai fejlesztési terv

A pályázat benyújtása előtt a felnőttoktatást végző szervezetnek európai fejlesztési tervet kell kidolgoznia; az európai fejlesztési terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a szervezet fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.

Az európai fejlesztési tervnek, amely a pályázat kiértékelésekor kiemelt figyelmet kap, a következő

információkat kell tartalmaznia:

- a szervezet igényei a minőségi fejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, oktatói kompetenciák, új oktatási/tanulási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerszervezetekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnának hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a felnőttoktatásban tanulókra, oktatókra és a felsőoktatásban dolgozókra, valamint az iskola egészére nézve;
- hogyan fogja a szervezet a munkatárs/szakember/oktató által szerzett kompetenciákat integrálni a tantervbe és/vagy a szervezetfejlesztési tervbe.

Az európai fejlesztési terv célja annak biztosítása, hogy a tervezett tevékenységek mind az egyéni résztvevők, mind a szervezet egésze esetében alkalmazhatók legyenek, mivel a szervezet stratégiai fejlesztésébe megfelelően integrált tevékenységek jelentősebb mértékben növelik az oktatás és a tanulás minőségét.

## b. Mobility Tool+

A kedvezményezett szervezeteknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+-ban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+t a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal.

A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.

A Mobility Tool+-ról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat

## c. A munkatárs/szakember/oktató részvételének feltételei

### Kiválasztás

A munkatárs/szakember/oktató kiválasztását a küldő szervezet végzi. A kiválasztási és pályázati döntési folyamat tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő szervezetnek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni résztvevők kiválasztásának folyamatában.

### Mobilitási megállapodás

A küldő és a fogadó szervezeteknek azt javasoljuk, hogy levélváltással vagy elektronikus üzenetváltás útján és a résztvevők bevonásával még a mobilitási időszak megkezdése előtt

állapodjanak meg a mobilitási tevékenységekről. Ezek a megállapodások meghatározzák a külföldön töltött időszak során elérendő tanulmányi céleredményeket, a külföldön töltött időszak elismerésének feltételeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

A küldő és a fogadó szervezetek egyaránt felelősséget vállalnak a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

# 3. A mobilitás után

## a. A tanulási eredmények elismerése

Az érintett küldő és fogadó szervezeteknek a mobilitás végén Europass mobilitási tanúsítvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass http://europass.cedefop.europa.eu/en/home honlapján találhatók további információk.

## b. Beszámolás

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak résztvevői beszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják benyújtani a beszámolót. Nem téríttetik vissza a támogatást, ha a munkatárs/szakember/oktató vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő szervezetnek, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

# Fiataloknak és ifjúságsegítőknek szánt mobilitási projekt

Az Erasmus+ program ifjúsági fejezetéből támogatott cselekvések számos lehetőséget nyújtanak a fiataloknak arra, hogy nem formális és informális tanulással kompetenciákat sajátítsanak el, illetve lehetőségük nyíljon az egyéni fejlődésre.

A nem formális tanulás a formális oktatási program keretein kívül zajló tanulást jelent. A nem formális tanulás participatív és tanulóközpontú megközelítésen alapul; a fiatalok önkéntes alapon vesznek részt benne, ezért szorosan kapcsolódik a fiatalok igényeihez, törekvéseihez és érdeklődési köréhez. A nem formális tanulás kiegészítő tanulási források és új tanulási formák révén szintén fontos szerepet tölt be a formális oktatásban és képzésben való részvétel növelésében, valamint a NEET-fiatalok (azaz a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő fiatalok) vagy a hátrányos helyzetű fiatalok képzésében, illetve a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben.

Informális tanulásnak nevezzük a mindennapi tevékenységek során, a munkahelyen, a társakkal közösen stb. folytatott tanulást. Ez elsősorban gyakorlat általi tanulást jelent. Az ifjúsági ágazatban ifjúsági kezdeményezések, a kortárscsoport tagjai között zajló párbeszéd, önkéntes tevékenységek során és számos egyéb különböző helyzetben folyhat informális tanulás.

A nem formális és informális tanulás lehetővé teszi a fiatalok számára, hogy elsajátítsák a személyes és szociális-nevelési szempontú fejlődésükhöz hozzájáruló és az aktív társadalmi szerepvállalásukat előmozdító, ezáltal a foglalkoztatási kilátásaikat javító alapvető kompetenciákat. Az ifjúságügy területén megvalósuló tanulási tevékenységek arra hivatottak, hogy jelentős pozitív hatást fejtsenek ki a fiatalokra, az érintett szervezetekre/intézményekre, a tevékenységeket megvalósító közösségekre, magára az ifjúságügyre, valamint az európai gazdasági és társadalmi ágazat egészére.

A minőségi nem formális és informális tanulás dimenziója az Erasmus+ program keretében támogatott valamennyi ifjúsági projekt fontos aspektusa. Az Erasmus+ program által támogatott ifjúsági projekteknek be kell tartaniuk a nem formális és informális tanulás következő elveit:

- a nem formális környezetben történő tanulás tudatosan választott és önkéntes tevékenység;
- a fiatalok és az ifjúságsegítők aktívan részt vesznek a projekt tervezésében, előkészítésében, megvalósításában és kiértékelésében;
- a tanulási tevékenységek számos különböző környezetben és helyzetben valósulnak meg;
- a tevékenységek hivatásos facilitátorok (például oktatók, ifjúságsegítők, ifjúsági szakemberek) vagy önkéntesek (például ifjúsági vezetők, ifjúsági oktatók stb.) közreműködésével zajlanak;
- a tevékenységek általában az adott téma köré csoportosítva dokumentálják a tanulást.

A tevékenységeket továbbá előzetesen meg kell tervezni, és azoknak részvételt ösztönző módszereken kell alapulniuk, amelyek:

- lehetőséget teremtenek a résztvevők közötti interakcióra, az ötletek megosztására, a passzív részvétel megelőzésére;
- lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy saját tudásukkal és készségeikkel hozzájáruljanak a tevékenységekhez, ezáltal megfordítsák a kívülálló „szakértők” hagyományos szerepét (a tanulási folyamat irányának megváltoztatása a rendelkezésre álló ismeretek összegyűjtésétől az önálló szerepvállalásig);
- lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy saját elemzést végezzenek, többek között

észrevételeket tegyenek a tevékenység során elsajátított kompetenciákkal (azaz saját tanulási eredményeikkel) kapcsolatban;
- biztosítják, hogy a résztvevők befolyást gyakoroljanak a projekttel kapcsolatos döntésekre, ne csak részt vegyenek azokban;

Végül pedig a tevékenységeknek interkulturális/európai dimenzióval is rendelkezniük kell, továbbá:

- arra kell ösztönözniük a résztvevőket, hogy megosszák az európai témákkal kapcsolatos észrevételeiket, és szerepet kapjanak Európa építésében;
- lehetőséget kell teremteniük arra, hogy a különböző országokból érkező résztvevők a kulturális különbségek ellenére is felismerjék közös értékeiket;
- meg kell kérdőjelezniük az egyenlőtlenséget és a diszkriminációt állandósító álláspontokat;
- népszerűsíteniük kell a kulturális sokszínűség tiszteletben tartását, és küzdeniük kell a rasszizmus és az idegengyűlölet ellen.

# 1. A mobilitást megelőzően

## A: A projektpartnerek közötti megállapodás

Az ifjúsági mobilitási projektben érintett részt vevő szervezetek/intézmények számára kifejezetten ajánlott, hogy belső megállapodást írjanak alá egymással. A megállapodás célja, hogy egyértelműen meghatározza a projektben részt vevő felek mindegyikének kötelezettségeit, feladatait és pénzügyi hozzájárulását. A részt vevő szervezeteknek/intézményeknek közösen kell dönteniük az uniós támogatás elosztásának módjáról, valamint arról, hogy a támogatás mely költségeket fedezi.

A belső megállapodás az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő partnerek közötti stabil és zökkenőmentes együttműködés, valamint az esetleges konfliktus-megelőzés vagy -kezelés alapvető eszköze. A megállapodásnak legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a projekt megnevezése és hivatkozás a pályázó részt vevő szervezet/intézmény és a támogatást odaítélő iroda közötti támogatási megállapodásra;
- a projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény neve és elérhetősége;
- a részt vevő szervezetek/intézmények szerep- és felelősségi körei; az uniós támogatás elosztása (az egyes szervezetek/intézmények kötelezettségei szerint);
- a részt vevő szervezetek/intézmények közötti kifizetési és költségvetés-átcsoportosítási módok.

Bár ez a gyakorlat kifejezetten ajánlott a projektben érintett partnerek érdekeinek védelme érdekében, az említett megállapodás továbbra is a partnerek belső dokumentuma; azt a támogatást odaítélő nemzeti iroda nem kéri.

## B: Az Erasmus+ szerinti önkéntes tevékenységekben részt vevő szervezetek/intézmények akkreditációja

Az akkreditáció az Erasmus+ szerinti önkéntes tevékenységekhez való hozzáférés megszerzését szolgálja, emellett biztosítja az alapelvek és a minőségi minimumkövetelmények betartását. Ezeket a követelményeket az Erasmus+ önkéntes szolgálatának alapokmánya és az Európai Bizottság honlapján1 közzétett akkreditációs iránymutatások rögzítik.

A programországokban, a nyugat-balkáni országokban, a dél-mediterrán térség országaiban, a keleti partnerség országaiban és Oroszország nemzetközi jog által elismert területén működő szervezeteknek/intézményeknek akkreditáltatniuk kell magukat, ha önkénteseket kívánnak küldeni

vagy fogadni, vagy önkéntesmunka-projektet kívánnak koordinálni.

A szervezeteknek/intézményeknek az akkreditációhoz akkreditációs kérelmet kell benyújtaniuk. Az akkreditációs formanyomtatványt az akkreditációért felelős szervekhez kell benyújtani (lásd alább). Ugyanaz a szervezet/intézmény egy vagy több különböző célra is kérheti akkreditációját (küldő, fogadó és/vagy koordináló szervezetként/intézményként). Amennyiben valamely szervezet/intézmény egy projektpályázatban több szerepet is betölt, valamennyi szerep betöltéséhez megfelelő, érvényes akkreditációval kell rendelkeznie. A pályázatot benyújtó szervezetnek/intézménynek rendelkeznie kell koordináló szervezetként kapott akkreditációval.

Az akkreditációs kérelem bármikor benyújtható (nincs határidő). Az akkreditációs kérelmeket azonban mindenképpen az önkéntes tevékenységeket tartalmazó projektpályázat benyújtása előtt (legalább 6 héttel korábban), észszerű időn belül kell benyújtani, különben előfordulhat, hogy a tevékenységet amiatt utasítják el, hogy az érintett szervezetek/intézmények némelyike még nem rendelkezik akkreditációval.

A szervezetek/intézmények akkreditációját a következők végzik:

- programországokban lévő szervezetek/intézmények esetében az adott szervezet/intézmény országának nemzeti irodája;
- a nyugat-balkáni országokban lévő szervezetek/intézmények esetében a SALTO SEE;
- Oroszország nemzetközi jog által elismert területén és a keleti partnerség országain belüli szervezetek/intézmények esetében a SALTO EECA;
- a dél-mediterrán térség országain belüli szervezetek/intézmények esetében a SALTO Euromed.

Az akkreditáció a jóváhagyását követően az Erasmus+ program teljes időtartamára érvényes. Az akkreditációért felelős szervek rendszeres vagy alkalmi ellenőrzést végezhetnek arra irányulóan, hogy az akkreditált szervezetek továbbra is megfelelnek-e az Erasmus+ szerinti önkéntes munkára vonatkozó minőségi követelményeknek. Ezen ellenőrzéseket követően az akkreditáció ideiglenesen felfüggeszthető, vagy vissza is vonható.

A megfelelő partner megtalálásának megkönnyítése érdekében valamennyi akkreditált szervezet profilját közzéteszik az Erasmus+ szerinti önkéntes munkát folytató szervezetek/intézmények adatbázisában (Volunteering Database)2. Az akkreditált szervezeteknek/intézményeknek, amennyiben önkéntest keresnek az Erasmus+ szerinti projektekhez, célszerű az adatbázist használniuk a hirdetéshez. Az adatbázis az Európai Ifjúsági Portálon tanulmányozható.

**Megjegyzés:** Az Európai Szolidaritási Testület önkéntes tevékenységekre vonatkozó programja keretében minőségi védjegyet szerzett szervezetnek/intézménynek nem kell az Erasmus+ szerinti akkreditációt kérelmeznie az önkéntes tevékenységekben való részvételhez. Az Európai Szolidaritási Testület minőségi védjegye az Erasmus+ szerinti önkéntes tevékenységek összefüggésében érvényes.

## C: A résztvevők védelme és biztonsága

### Európai egészségbiztosítási kártya

Adott esetben az ifjúsági mobilitási projektekben részt vevő fiatalok és ifjúságsegítők számára kifejezetten ajánlott, hogy rendelkezzenek európai egészségbiztosítási kártyával. Ezzel az ingyenes kártyával az Unió 28 tagállamában, Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában ideiglenes ott-tartózkodás esetén az adott országban biztosított személyekkel azonos feltételek és költségek mellett (egyes országokban térítésmentesen) férhető hozzá az állami egészségügyi ellátás, amennyiben

orvosilag indokolt. Az európai egészségbiztosítási kártyáról és beszerzésének módjáról a http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559 címen olvashatók további információk.

### Ifjúsági csereprogramok

Az ifjúsági csereprogramok résztvevőit biztosítani kell a tevékenységekben való részvétellel járó kockázatokkal szemben. Az Erasmus+ program sem a biztosítás formájáról nem rendelkezik, sem konkrét biztosítókat nem ajánl. A programban részt vevő szervezetek/intézmények a megvalósított tevékenység típusától és a nemzeti szinten elérhető biztosítási formáktól függően dönthetnek az általuk legmegfelelőbbnek ítélt biztosításról.

Nem szükséges projektspecifikus biztosítást kötni, amennyiben a résztvevőre a részt vevő szervezet/intézmény vagy maga a résztvevő már korábban biztosítást kötött. A biztosításnak a következő területeket mindenképpen fedeznie kell:

- ifjúsági vezetők felelősségbiztosítása (szükség esetén többek között szakmai felelősségbiztosítás vagy felelősségbiztosítás);
- baleset és súlyos betegség (a tartós vagy átmeneti munkaképtelenséget is beleértve);
- haláleset (külföldön végrehajtott tevékenységek esetén beleértve a holttest hazaszállítását);
- adott esetben orvosi ellátás, az utógondozást és a különleges körülményekre (például szabadtéri tevékenységek) vonatkozó biztosítást is beleértve.

### Az Erasmus+ szerinti önkéntes munkára vonatkozó biztosítás

Minden önkéntesnek rendelkeznie kell az Erasmus+ szerinti önkéntes munkára vonatkozó biztosítással3, amely kiegészíti az európai egészségbiztosítási kártya és/vagy a nemzeti társadalombiztosítási rendszerek által nyújtott biztosítási fedezetet.

Az európai egészségbiztosítási kártyára nem jogosult önkéntesek az Európai Bizottság által rendelkezésre bocsátott biztosítás révén teljes körű biztosítási fedezetre jogosultak.

A koordináló szervezet/intézmény a küldő és fogadó szervezettel/intézménnyel együttműködésben felel az önkéntes(ek) beléptetéséért. A beléptetést az önkéntes(ek) kiutazása előtt el kell végezni, és annak ki kell terjednie a tevékenység teljes időtartamára.

Az önkénteseknek szánt biztosítás keretében nyújtott biztosítási fedezetről és támogatásról, valamint a beléptetésre vonatkozó utasításokról a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók információk.

## D: Vízumkötelezettség

Előfordulhat, hogy az ifjúsági mobilitási projektekben részt vevő fiataloknak és ifjúságsegítőknek vízumra van szükségük a tevékenység fogadó országában (programországban vagy partnerországban) való külföldi tartózkodáshoz.

A részt vevő szervezetek/intézmények közös felelőssége, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerezzék a szükséges dokumentumokat és engedélyeket (a rövid vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokat vagy tartózkodási engedélyeket). Az engedélyeket érdemes időben kérvényezni az illetékes hatóságoktól, mivel ezek kiállítása több hetet is igénybe vehet. Vízummal,

tartózkodási engedéllyel, társadalombiztosítással stb. kapcsolatban a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség nyújthat további felvilágosítást és segítséget.

## E: Az önkéntesek részvételének feltételei

### Kiválasztás

Az önkéntesek kiválasztását a projektben érintett bármelyik szervezet/intézmény elvégezheti (általában a küldő vagy a koordináló szervezet/intézmény végzi el ezt a feladatot).

Az Erasmus+ szerinti önkéntes tevékenységekben minden fiatal részt vehet, így a hátrányos helyzetűek is. Az önkéntesek kiválasztásának tisztességes, átlátható és objektív módon kell történnie, az önkéntesek etnikai és vallási hovatartozásától, szexuális irányultságától, politikai meggyőződésétől stb. függetlenül. Előzetesen megszerzett képesítés, végzettség, külön tapasztalat vagy nyelvtudás nem követelhető meg. Csak akkor lehet az önkéntesek profiljára nézve speciálisabb elvárásokat előírni, ha ezt a tevékenységhez kapcsolódó feladatok jellege vagy a projektkörnyezet indokolja.

A kiválasztási folyamatnak minden esetben meg kell felelnie az Erasmus+ szerinti önkéntes tevékenységekre vonatkozó elveknek és minőségi követelményeknek.

### Az önkéntessel kötött megállapodás

Kiutazása előtt minden önkéntesnek önkéntes munkára vonatkozó megállapodást kell kötnie a koordináló szervezettel/intézménnyel. Ez a megállapodás meghatározza az önkéntes tevékenység során végrehajtandó feladatokat, a várt tanulási eredményeket stb. A koordináló szervezet/intézmény a megállapodás keretében az önkéntesek rendelkezésére bocsátja az Erasmus+ önkéntes munkára vonatkozó információs csomagját, amely tájékoztatást nyújt arról, hogy mit várhatnak a tapasztalattól, hogyan használják a Youthpass-t, és hogyan szerezhetnek a tevékenység végén tanúsítványt. Az önkéntes munkára vonatkozó megállapodás a partnerek és az önkéntesek belső dokumentuma marad; azt azonban a támogatást odaítélő nemzeti iroda bekérheti.

### Mobility Tool

Az önkéntesek kiválasztásakor a kedvezményezett szervezetnek/intézménynek a lehető legrövidebb időn belül általános információkat kell szolgáltatnia a Mobility Tool+ rendszerben az önkéntesekről és az általuk végrehajtandó tevékenység típusáról (például meg kell adniuk a résztvevő nevét, az úti célt, a tevékenység időtartamát stb.). A Mobility Tool+ támogatja a kedvezményezetteket az Erasmus+ szerinti mobilitási tevékenységek irányításában. A kedvezményezett szervezetek/intézmények felelnek továbbá azért, hogy a Mobility Tool+ rendszert frissítsék a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkben vagy a tevékenységekben bekövetkezett változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket tudnak generálni a Mobility Tool rendszerből. A Mobility Tool+ a mobilitási tevékenységekben részt vevők által kitöltendő jelentéseket is generál.

A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket tudnak generálni a Mobility Tool rendszerből. A Mobility Tool+ a mobilitási tevékenységekben részt vevők által kitöltendő jelentéseket is generál.

A Mobility Tool+ rendszerről és a hozzáférés módjáról a nemzeti iroda és a kedvezményezett közötti

támogatási megállapodás tartalmaz további információkat.

### Nyelvi támogatás

A két hónapig vagy hosszabb ideig tartó önkéntes tevékenységben részt vevő önkéntesek a kiutazás előtt vagy a tevékenység során nyelvi támogatásra jogosultak.

**Azon nyelvek esetében, amelyekhez kapcsolódóan online nyelvi támogatás (OLS) igényelhető:**

A Bizottság online eszközt bocsát az önkéntesek rendelkezésére azzal a céllal, hogy felmérje a külföldi önkéntes munkájuk során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáikat. Ez az eszköz – szükség esetén – a mobilitás előtt és/vagy során is lehetővé teszi, hogy fejlesszék a nyelvismeretüket. Az önkéntes munka fő nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS-tanfolyamot, amennyiben az elérhető. Ezen online szolgáltatás bevezetésére fokozatosan kerül sor a program folyamán. A nyelvi támogatás a következőképpen történik:

- a pályázat benyújtásakor a pályázó szervezet/intézmény a résztvevők nyelvi támogatásának szükségességét azon a fő nyelven méri fel, amelyet az önkéntesek a feladataik ellátása során használni fognak, vagy adott esetben a fogadó ország nyelvén méri fel;
- a nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételeknek megfelelően online licenceket osztanak ki a kedvezményezett szervezeteknek/intézményeknek;
- az online szolgáltatásra jogosult önkénteseknek (az anyanyelvi beszélők esetét, illetve megfelelően indokolt eseteket kivéve) a kiválasztásukat követően online tesztet kell kitölteniük az önkéntes tevékenység során használandó nyelvvel vagy adott esetben a fogadó ország nyelvével kapcsolatos idegen nyelvi kompetenciáik felméréséhez. A felmérés eredményét, amely semmilyen módon nem befolyásolja a külföldi mobilitási lehetőséget, tudatják az önkéntesekkel;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek száma alapján a nyelvi támogatásra szoruló önkéntesek számára felajánlható az online nyelvtanfolyamon való részvétel lehetősége;
- a mobilitásuk végén az önkéntesek egy második tesztet is megírnak, így mérhető a választott nyelv ismerete terén elért fejlődésük. Az eredményeket tudatják az önkéntesekkel, valamint – kérésre – a koordináló szervezettel/intézménnyel, és azok a Youthpass tanúsítványban is feltüntethetők.

A program kezdeti szakaszaiban az online felmérés és az online tanfolyamok nem lesznek minden uniós nyelven hozzáférhetők, és előfordulhat, hogy nem minden olyan résztvevő vehet részt nyelvtanfolyamon, aki igényelné. További információk a Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók.

Az online nyelvi támogatás megléte nem akadályozhatja meg a szervezeteket/intézményeket abban, hogy más típusú nyelvi támogatást nyújtsanak az önkénteseknek.

**Azon nyelvek esetében, amelyekhez kapcsolódóan online nyelvi támogatás nem igényelhető:**

Az online szolgáltatásban nem lefedett nyelvek tekintetében az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő szervezeteknek/intézményeknek kell megszervezniük a nyelvtanulás támogatását. E célból nyelvi támogatásra szánt pénzügyi támogatás nyújtható. E támogatás kedvezményezettjeinek arra kell ösztönözniük a résztvevőket, hogy a tevékenységüket megelőzően kezdjék meg az adott nyelv

tanulását. Az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő szervezetek/intézmények ezenfelül igénybe vehetik a szervezési támogatásra szánt pénzügyi támogatást is a résztvevők pedagógiai, feladatorientált, interkulturális vagy nyelvi felkészítésére (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt).

**Kiutazás előtti képzés**

A résztvevők felkészítésének minősége a sikeres projektek megvalósításának kulcsfontosságú eleme. Ezzel kapcsolatban kiutazás előtti képzést kell nyújtani az önkénteseknek. A kiutazás előtti képzés megszervezése a részt vevő szervezetek/intézmények (általában a küldő szervezet/intézmény vagy a koordináló szervezet/intézmény) feladata; a kiutazás előtti képzés lehetőséget teremt arra, hogy az önkéntesek beszéljenek a részvétellel kapcsolatos elvárásaikról, fokozzák motivációjukat és kialakítsák tanulási célkitűzéseiket, továbbá tájékozódjanak a fogadó országról és az Erasmus+ programról. Ezenfelül a nemzeti irodák kapcsolatfelvétel céljából egynapos képzést szervezhetnek a kiutazás előtt álló önkéntesek számára.

# 2. A mobilitás ideje alatt

## Az Erasmus+ szerinti önkéntes munkára felkészítő képzés és értékelési ciklus

Az önkéntesek jogosultak és kötelesek részt venni a honlapon elérhető „EVS Volunteer Training and Evaluation Cycle: Guidelines and Minimum Quality Standards of the European Commission”, című dokumentumnak megfelelően szervezett alábbi képzéseken és értékeléseken.

## Ki szervezi a képzési és értékelési ciklust?

Az események helyszínétől függ, hogy ki felel a képzési és értékelési ciklus megszervezéséért:

- a programországokban: a képzést/értékelést a nemzeti iroda szervezi;
- az Unióval szomszédos partnerországokban (1–4. régió): a képzést/értékelést az érintett országoktól függően a SALTO SEE, a SALTO EECA, illetve a SALTO Euromed Forrásközpontok4 szervezik az általuk lefedett országokban;
- egyéb partnerországokban: sem a nemzeti irodák, sem a SALTO Forrásközpontok nem szerveznek képzéseket és értékeléseket. A részt vevő szervezetek/intézmények feladata annak biztosítása, hogy az önkéntesek megérkezés utáni bevezető képzésben részesüljenek, és lehetőségük legyen a tapasztalataik félidős értékelésére. Ennek kapcsán az ifjúságügy területén végzett kapacitásépítés keretében szervezett tevékenységek esetében az erre való felkészítéssel kapcsolatos költségek a „tevékenység költségei” tételből fedezhetők.

Amint a támogatási megállapodás aláírása megtörtént mindkét fél részéről, a koordináló szervezetek/intézmények kötelesek haladéktalanul kitölteni az önkéntes(ek) adatait a Mobility Tool+ rendszerben, és fel kell venniük a kapcsolatot a megfelelő nemzeti irodával vagy a SALTO Forrásközponttal, hogy e struktúrák a projektekben részt vevő önkéntesek számára képzést és értékelést szervezhessenek.

A kedvezményezetteket minden esetben arra ösztönözzük, hogy teremtsenek az önkéntesek számára kiegészítő képzési és értékelési lehetőségeket még akkor is, ha a projekttámogatásban nincs külön erre elkülönített forrás. A képzési és értékelési tevékenységeket folytató szolgáltatóknak tájékoztatást kell nyújtania a Youthpass-ról.

A 2 hónapnál rövidebb ideig tartó projektek esetében a részt vevő szervezetek felelnek az önkéntesek igényeihez és/vagy a tevékenységtípushoz igazodó felkészítő képzéseket szervezéséért. Ezenfelül indokoltan felmerülő igények esetén a részt vevő szervezetek/intézmények a hátrányos helyzetű fiatalokat érintő rövid távú tevékenységek esetén megérkezés utáni bevezető képzést szervezhetnek. A mobilitási projektek keretében az ilyen képzésekkel kapcsolatos költségek a hátrányos helyzetű fiatalok mobilitásával kapcsolatos „rendkívüli költségek” tételből fedezhetők (lásd a pályázati útmutató B. részének „Finanszírozási szabályok” című szakaszát).

# 3. A mobilitást követően

## A tanulási eredmények elismerése – Youthpass

Az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő fiatalok, önkéntesek és ifjúságsegítők Youthpass tanúsítvány megszerzésére jogosultak. A Youthpass megnevezi és igazolja a projekt során szerzett nem formális és informális tanulási tapasztalatokat (tanulási eredményeket). A Youthpass a projekttevékenységek során arra szolgáló eszközként is használható, hogy a résztvevők jobban tudatában legyenek a tanulási folyamatuknak. A Youthpass-ról szóló támogatásért és további információkért tanulmányozza a Youthpass útmutatót és más releváns anyagokat a www.youthpass.eu honlapon.

# 4. Fiatalok és ifjúságsegítők mobilitási projekteken kívüli mobilitása

Az 1. pályázati kategóriához tartozó mobilitási projekteken kívül az Erasmus+ program a Stratégiai partnerségek és a Kapacitásépítés az ifjúságügy területén megnevezésű tevékenységek keretében is támogatja a fiatalok és az ifjúságsegítők mobilitását. Ezekben az esetekben a részt vevő szervezeteknek/intézményeknek a mobilitási projektek keretében finanszírozott tevékenységekhez megállapított elvekkel és minőségi követelményekkel megegyező elveket és minőségi követelményeket kell betartaniuk.

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisati...
2.Elérhető a következő címen: http://europa.eu/youth/volunteering/
3. https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members
4.https://www.salto-youth.net/

# Erasmus Mundus közös mesterképzések

## 1. Az Erasmus Mundus közös mesterképzések tervezetére vonatkozó feltételek

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésnek a pályázat benyújtásáig teljesen el kell készülnie, és a kérelmezést követő második egyetemi tanévtől négy egymást követő évfolyamon keresztül használhatónak kell lennie, amennyiben a konzorcium előkészítő év megtartását tervezi. Azok az Erasmus Mundus közös mesterképzések, amelyek nem élnek az előkészítő év lehetőségével, a mesterképzés első évfolyamát a kiválasztásukat követő első tanévben azonnal el kell indítaniuk.

A pályázati útmutatóban meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelés érdekében a programországok felsőoktatási intézményeinek igazolniuk kell a közös mesterképzési program alapját képező, oklevelek kiállítására jogosult mesterképzési programok akkreditációját. Ezeket az oklevelek kiállítására jogosult, nemzeti szintű mesterképzési programokat az akkreditáción kívül a felsőoktatási konzorciumban részt vevő programországbeli partnereknek is kölcsönösen el kell ismerniük.

Amennyiben a pályázatban szereplő Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi programja egy teljesen új tanterv eredménye, amely nem feleltethető meg az eddig létező, akkreditált nemzeti szintű mesterképzési programmal, akkor az Erasmus Mundus közös mesterképzés akkreditációját már a pályázat beadásakor igazolni kell. Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi időszakairól a konzorciumon belül már az Erasmus Mundus közös mesterképzés első évfolyamának felvétele előtt meg kell egyezni.

Programországok azon felsőoktatási intézményeinek, amelyek a konzorcium teljes jogú partnereiként járnak el, jogosultsággal és elegendő kapacitással kell rendelkezniük az Erasmus Mundus közös mesterképzés végzős hallgatóinak közös vagy többes (legalább kettős) mester szintű oklevelének kiállítására. A konzorciumnak biztosítania kell azt is, hogy a végzős hallgatók a tanulmányi időszak végén olyan **közös oklevélmellékletet** kapjanak, amely a mesterképzés teljes tartalmára igazolást nyújt.

Amennyiben a pályázó másként nem nyilatkozik, az első év a felkészülésre és képzés népszerűsítésére (vagy tudatosságnövelésre) szolgál, amely során meghirdetik a tanulmányi programot, és választják ki az első évfolyam hallgatóit. A felvételi követelményekre1, az oktatási/képzési tevékenységekre, a minőségbiztosítási mechanizmusokra, a vizsgáztatásra és teljesítményértékelésre, a konzorcium adminisztratív és pénzügyi irányítására, a hallgatóknak nyújtott szolgáltatások jellegére/spektrumára (például nyelvtanfolyamok, vízumtámogatás) stb. nézve az Erasmus Mundus közös mesterképzések részeként teljes mértékben közös eljárásokat kell kidolgozni.

Minden hallgatónak rendelkeznie kell biztosítással a konzorcium által kiválasztott egészségügyi és biztosítási rendszer keretében. A rendszer kiválasztásakor figyelembe kell venni a Végrehajtó Ügynökség honlapján található, az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozóan megfogalmazott iránymutatásokban szereplő minimumkövetelményeket.

A fentiek fontos szerepet játszanak az Erasmus Mundus közös mesterképzés és az azt végrehajtó konzorcium tényleges integrálásának igazolásában. Ezért az is elvárás, hogy a pályázó már a pályázati szakaszban rendelkezésre bocsássa a konzorciumra vonatkozó megállapodás tervezetét,

amely egyértelmű és átlátható módon foglalkozik a fenti és egyéb fontos kérdésekkel. A naprakész, átfogó és stabil megállapodás-tervezet annak a jele, hogy a partnerek készen állnak az Erasmus Mundus közös mesterképzés sikeres megvalósítására, illetve a pályázat aktuális állapotában alkalmas ennek megvalósítására.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának olyan közös népszerűsítő és szemléletformálást célzó tevékenységet kell szerveznie, amelyek szavatolják, hogy a közös tanulmányi program és az Erasmus+-ösztöndíjrendszer az egész világon ismert legyen. A népszerűsítő és szemléletformálást célzó tevékenység részeként mindenképpen integrált és átfogó honlapot kell létrehozni a képzésekhez kapcsolódóan (angol nyelven, illetve ha az oktatás elsődleges nyelve ettől eltérő, akkor azon a nyelven is), amelynek még az ösztöndíjak első pályázati körét megelőzően el kell készülnie, és minden szükséges információt tartalmaznia kell az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói és a leendő munkáltatók számára.

TA hallgatók pályáztatásának eljárását és a benyújtási határidőt úgy kell megszervezni és meghatározni, hogy a hallgatók időben (pl.: legkésőbb a hallgatói pályázatok beadási határideje előtt 4 hónappal) hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, és elegendő idejük legyen a pályázat benyújtására. Javasoljuk továbbá, hogy a konzorcium szervezzen nyelvtanfolyamokat a fogadó intézmények nyelvén és más, széles körben használatos nyelveken. A láthatóságot a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapjai, valamint a nemzeti irodák és az uniós küldöttségek is segítik. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés honlapjára vonatkozó iránymutatások a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók.

# 2. A mesterképzésben részt vevő hallgatókra vonatkozó feltételek

Azok a hallgatók iratkozhatnak be egy Erasmus Mundus közös mesterképzésre, akik már megszerezték első felsőfokú végzettségüket2 , vagy a nemzeti jogszabályok és gyakorlatok értelmében ennek megfelelő szintű tanulmányok elvégzését tudják igazolni. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának kötelessége a Végrehajtó Ügynökség honlapján elérhető követelményekkel és iránymutatásokkal összhangban meghatározni a hallgatók pályázati eljárásának menetét és a kiválasztási szempontokat. Ennek megfelelően a jelentkező hallgatók bármely Erasmus+ Erasmus Mundus kurzus kapcsán jelentkezhetnek Erasmus Mundus közös mesterképzési ösztöndíjra (az Erasmus Mundus közös mesterképzések katalógusa az alábbi honlapon érhető el: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/emjmd-catalogue_en, de tanévenként maximum csak 3 különböző közös képzésre jelentkezhetnek.

Az Erasmus+ Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói ösztöndíjait a földrajzi kiegyenlítettség figyelembevételével (azaz egy évfolyamban nem lehet ugyanabból az országból háromnál több, Erasmus Mundus közös mesterképzésben tanuló ösztöndíjas/háromnál több ugyanolyan állampolgárságú ösztöndíjas) a világ bármely régiójából származó hallgatóknak odaítélhetik.

Ebből a szempontból a kettős állampolgárságú hallgatókra nézve azt az állampolgárságot kell figyelembe venni, amelyet az ösztöndíjpályázatukban feltüntettek. A világ célzott régiói számára kiosztandó, kiegészítő finanszírozásra külön szabályok vonatkoznak. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumai önfinanszírozó hallgatókat is felvehetnek3, akik az Erasmus+-ösztöndíjasok mintegy 25 %-át alkothatják.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói ösztöndíját a **teljes Erasmus Mundus közös mesterképzési programban** való részvételhez ítélik oda. Az ösztöndíjasok az Erasmus Mundus

közös mesterfokozat megkezdése előtt elvégzett kurzusokért kapott krediteket nem vihetik át a közös mesterfokozatba annak érdekében, hogy csökkenjen a kötelezően teljesítendő tevékenységek száma. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjasai ezzel az ösztöndíjukkal párhuzamosan nem lehetnek egy másik, hallgatói vagy munkatárs/szakember/oktatói mobilitásra odaítélhető, uniós finanszírozású, felsőoktatási ösztöndíjprogram kedvezményezettjei, illetve ugyanez érvényes fordított esetben is.

Annak érdekében, hogy az Erasmus Mundus közös mesterfokozat megvalósítási szabályai teljesen átláthatók legyenek, és meghatározzák a beiratkozott hallgatónak az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumával szemben fennálló jogait és kötelezettségeit, a hallgatói megállapodást mindkét félnek (azaz a felvett hallgatónak és az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának) azelőtt alá kell írnia, hogy a hallgató az Erasmus Mundus közös mesterképzés programjára beiratkozik (a megállapodás-minta a Végrehajtó Ügynökség honlapján található).

A hallgatói megállapodás az összes tanulmányi, pénzügyi, adminisztratív, etikai stb. szempontot tartalmazza az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítására és az ösztöndíjas tekintetében az ösztöndíjjal kapcsolatos igazgatási feladatokra vonatkozóan. A megállapodásnak tartalmaznia kell az ECTS rendszerben minimálisan megszerzendő kreditpontokra vonatkozó teljesítménymutatókat (és megszerzésük elmulasztásának következményeit), a hallgatónak kínált szolgáltatásokra vonatkozó információkat, valamint az egészségbiztosításra/társadalombiztosításra, mobilitási követelményekre, szakdolgozattal/vizsgával/fokozat megszerzésével kapcsolatos szabályokra stb. vonatkozó részleteket.

Az átláthatóság biztosítása érdekében a hallgatói megállapodás mintáját közzé kell tenni a konzorcium Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó honlapján (minden Erasmus Mundus közös mesterképzés külön honlappal kell, hogy rendelkezzen).

# 3. Az ellenőrzés és minőségbiztosítás feltételei

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításának hatékony ellenőrzése érdekében a kedvezményezett konzorciumnak a következő ellenőrzési és minőségbiztosítási mechanizmusokat kell alkalmaznia:

- közös minőségbiztosítási terv kidolgozása, amely tartalmazza a közös értékelési módszereket és feltételeket, a megvalósítás/kivitelezés elfogadott ütemtervét/szakaszait és az utánkövetést célzó lépéseket. A minőségbiztosítási mechanizmusokat – nevezetesen a belső és külső értékelési gyakorlatokat, a mutatókkal kapcsolatos visszajelzéseket (pl. a végzettek foglalkoztathatósága, fenntarthatóság) stb. – a pályázatbenyújtás szakaszában kell integrálni az Erasmus Mundus közös mesterképzés projekttervébe. A konzorciumnak a Végrehajtó Ügynökségnek benyújtott rendszeres jelentésében kell beszámolnia a minőségbiztosítási mechanizmusok megállapításairól és következtetéseiről;
- a projekt végrehajtásáról szóló rendszeres időközi jelentések/eredményjelentések benyújtása;
- a hallgatói mobilitás és teljesítmény mennyiségi és minőségi ellenőrzése (a végrehajtott tevékenységek, a megszerzett, ECTS szerinti kreditek és az odaítélt fokozat tekintetében) a Végrehajtó Ügynökség online Mobility Toolja segítségével;
- kapcsolat és együttműködés (amennyiben alkalmazható és elvárható) az Erasmus Mundus végzett hallgatóinak egyesületével (az EMA honlapja: www.em-a.eu);
- közös találkozók a részt vevő felsőoktatási intézmények, a hallgatók képviselőinek, a Végrehajtó Ügynökség programmal foglalkozó tisztségviselőjének/tisztségviselőinek, az érintett nemzeti irodák munkatársainak részvételével, valamint szükség esetén külső szakértők bevonásával; a támogatási szerződés által érintett időszakban az Erasmus Mundus közös

mesterképzés konzorciumának legalább két ilyen találkozót kell szerveznie;
- a beiratkozott hallgatók visszajelzései;
- a bevált gyakorlatok cseréje és a kölcsönös tanulás érdekében, a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség vagy a nemzeti irodái által szervezett tematikus üléseken való részvétel.

# 4. Az Erasmus Mundus közös mesterképzési konzorciumok kiválasztási eljárása

Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program legfőbb célja a kiválóságok vonzása, kiválasztása és támogatása; ez tulajdonképpen egyrészről a legfontosabb szereplők (részt vevő intézmények és az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói) tanulmányi/oktatási minőségére, másrészről a konzorciumok megvalósítás/kivitelezési kapacitására értendő, mivel a konzorciumoknak programországok és a partnerországok hallgatóinak bevonásával integrált nemzetközi tanulmányi programot kell megvalósítaniuk. A pályázatokat felsőoktatási szakértők értékelik egylépcsős értékelési eljárás során.

Támogatási feltételek: a projekt relevanciája, projektterv és a megvalósítás minősége, projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége, hatás és terjesztés. Ennek alapján rangsorba állítják a pályázatokat. Csak azok a pályázatok részesülhetnek finanszírozásban, amelyek „A projekt relevanciája” kategóriában az elérhető 40 pontból legalább 30-at, és összességében 100-ból legalább 70 pontot elértek.

Azok a pályázatok, amelyek elérték a támogatáshoz szükséges pontszámokat, célzott partnerországok régióinak kiosztandó kiegészítő ösztöndíjakat kaphatnak, amint azt a „Kiegészítő ösztöndíjak a világ célzott régióiból érkező hallgatók számára” című szakasz kifejti.

A kiegészítő ösztöndíj megítéléséhez a felsőoktatási szakértők „A projekt relevanciája a célzott régióban” kiegészítő odaítélési feltételre adott válaszokat elemzik és értékelik ki, és sorolják a pályázatokat „igen” és „nem” kategóriákba aszerint, hogy a feltétel teljesül-e.

A kiegészítő feltétel kiértékelésének eredménye nem módosítja a négy odaítélési feltétel („A projekt relevanciája”, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége”, „Hatás és terjesztés”) kiértékelésének eredményeképpen kialakult, eredeti sorrendet.

1.A kiválasztási eljárást úgy kell megszervezni, hogy világszerte a legjobb hallgatókat válasszák ki.
2.A beiratkozás időpontjára mindenképpen eleget kell tenni ennek a feltételnek, ugyanakkor az erasmus mundus közös mesterképzés konzorciuma dönthet úgy, hogy az első felsőfokú végzettség megszerzésére irányuló tanulmányaik utolsó évét végző hallgatók is pályázhatnak ösztöndíjra.
3.Az önfinanszírozó hallgatók vagy saját maguk fedezik a költségeket, vagy más ösztöndíjrendszer keretében kapnak ösztöndíjat.

# Stratégiai partnerségek

## 1. Projektformák

A stratégiai partnerségek az innovatív gyakorlatok megvalósítása, a szervezetek/intézmények fejlesztésének és korszerűsítésének előmozdítása, valamint az európai, nemzeti és regionális szintű szakpolitikai reformok segítése érdekében különféle típusú és sokrétű tevékenységet támogatnak.

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetektől/intézményektől, a várható hatástól és további tényezőktől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják ki tevékenységeiket. Egyszerűbben fogalmazva: ez a cselekvés lehetővé teszi, hogy a részt vevő szervezetek/intézmények tapasztalatokat szerezzenek a nemzetközi együttműködés terén és megerősítsék kapacitásaikat, ugyanakkor kiváló és innovatív eredményeket érjenek el. A projektpályázatok minőségi szempontú értékelése arányos az együttműködés célkitűzéseivel és a részt vevő szervezetek/intézmények jellegével.

Az alábbi szakasz ötletekkel szolgál akár az ágazatközi stratégiai együttműködést előmozdító, akár egy adott oktatási, képzési vagy ifjúságügyi területtel foglalkozó stratégiai partnerség keretében megvalósítható tevékenységtípusokra vonatkozóan. Ez a szakasz csupán szemléltető jellegű, és nem akadályozza meg, hogy a részt vevő szervezetek/intézmények ettől eltérő módon tervezzék meg projektjüket.

### Tevékenységek

- tantervek, kurzusok, közös tanulmányi programok, közös modulok (az elektronikus modulokat is beleértve); tanulási módok nagyobb választékának integrációja (távoktatás, részidős oktatás, moduláris tanulás);
- tanulással, tanítással, képzéssel, ifjúsági munkával kapcsolatos segédanyagok és módszerek, pedagógiai megközelítések és eszközök;
- projektalapú együttműködés, társaktól való tanulás, műhelyfoglalkozások, virtuális laboratóriumok, virtuális együttműködési terek;
- kapacitásépítési és hálózatépítési tevékenységek;
- stratégiai együttműködési tervek kidolgozása és megvalósítása;
- tájékoztatási, pályaorientációs, személyre szabott felkészítési és tanácsadási tevékenységek;
- felmérések, összehasonlító elemzések, adat- és információgyűjtés, esettanulmányok;
- minőségi standardok és kompetenciaalapú/foglalkozási profilok meghatározása;
- a képesítési keretrendszerek, a kreditátvitel, a minőségbiztosítás, az elismerés és az érvényesítés javítása;
- tanulási, tanítási és képzési tevékenységek (lásd alább a 2. bekezdést).

Ezenfelül várhatóan minden stratégiai partnerség célirányosan és széles körben terjeszteni fogja az elért eredményeit a szélesebb körű felhasználásuk ösztönzése, valamint a projektben közvetlenül részt vevő szervezeteken/intézményeken kívül kifejtett hatásuk növelése érdekében. A terjesztésre vonatkozó követelmények arányosak a projekt célkitűzésével és hatókörével.

Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területein, valamint más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő szervezetek és intézmények együttműködést folytathatnak annak érdekében, hogy projektjeikkel az oktatás, a képzés és az ifjúságügy egy vagy több területére vonatkozó célkitűzéseiket megvalósítsák. A tevékenységek alábbi módon történő tipologizálása

minden egyes területen különös jelentőséggel bír az útmutató B. részében ismertetett – ágazatokon belüli vagy ágazatközi – szakpolitikai célkitűzések megvalósítása szempontjából.

## Ágazatközi együttműködés

Az alábbiakhoz kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és megvalósítása:

- a különböző oktatási ágazatok és a helyi/regionális vállalkozások közötti stratégiai együttműködés, például a foglalkoztathatóság, vagy annak felmérésére, hogy mennyire könnyű a munkaerőpiacra kerülés vagy az egyes oktatási szintek közötti átmenet felmérésére;
- például a transzverzális kompetenciák értékeléséről vagy az azokhoz kapcsolódó tanulási eredményekről szóló, felsőoktatási intézmények és az oktatás más szintjeinek intézményei közötti partnerségek keretében megvalósított közös kutatási projektek;
- a formális és nem formális/informális oktatási szolgáltatók közötti stratégiai együttműködés, például az ikt-alapú oktatáshoz vagy a tanulás területén megvalósítandó digitális integráció javításához kapcsolódóan;
- különböző oktatási ágazatok együttműködésével létrejött, koherens pedagógiai megközelítések és módszertanok felmérése és elemzése, különös tekintettel az egyes oktatási ágazatokban kidolgozott, transzverzális kompetenciákat (például vállalkozói készségeket) kialakító megközelítésekre és módszertanokra;
- különböző oktatási ágazatokon (például az iskola előtti nevelés területén, valamint a felső középfokú oktatáson) belüli partnerek közötti, projektalapú transznacionális együttműködés, amely felméri a CLIL1 vagy a kölcsönös tanulás alkalmazásának lehetőségeit az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területein különböző életkorú tanulók – többek között a migráns hátterűek – nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére;
- együttműködés és gyakorlatcsere az oktatás különböző szintjein a támogatási szolgáltatásokért felelős szakemberek között (például pályaorientációs, tanácsadási, személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök, a diákok által elért eredmények nyomon követését szolgáló rendszerek fejlesztése), illetve a diákokat támogató szolgáltatásokért felelős munkatársak/szakemberek/oktatók között, az egyes gazdasági ágazatok minőségének és koherenciájának javítása érdekében;
- oktatási szinteken átnyúló partnerségek, amelyek a bevált gyakorlatok megosztásával és nyitott oktatási segédanyagok különböző oktatási szinteken történő kidolgozásával elősegítik a nyitott oktatási segédanyagokhoz való hozzáférést és az azokból történő tanulást;
- az oktatási és az ifjúságügyi ágazaton átnyúló partnerségek keretében megvalósított közös kutatási projektek, amelyek felmérik, hogy a tanulási adatelemzés és a felhasználói értékelés javíthatja-e a tanulás minőségét;
- iskolák, szakképzési szolgáltatók és felsőoktatási intézmények közötti együttműködés az átláthatóságot és az elismerést támogató különböző uniós és nemzeti eszközök koherenciájának erősítését célzó tevékenységek felmérése érdekében;
- az ifjúságügyi ágazat és a felsőoktatási intézmények közötti együttműködés a nem formális és informális tanulás elismerésének és érvényesítésének, a formális oktatási útvonalakkal való átjárhatóságának, valamint a különböző területekkel való átjárhatóságának megkönnyítése érdekében.

## Felsőoktatás

- Az alábbiakhoz kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és megvalósítása:
    - a különböző országokban működő partnerek, tudományágak és gazdasági szektorok (a

köz- és a magánszektor) közötti közös tantervek, intenzív programok és közös modulok, többek között e-modulok a munkaerőpiaci igényeknek való megfelelés biztosítása érdekében;
    - vállalkozások és felsőoktatási hallgatók, illetve munkatársak/szakemberek/oktatók közötti, projektalapú transznacionális együttműködés esettanulmányok folytatása érdekében;
    - különösen olyan pedagógiai megközelítések és módszertanok, amelyek transzverzális kompetenciákat, vállalkozói készségeket és kreatív gondolkodást alakítanak ki, többek között multi-, transz- és interdiszciplináris megközelítések bevezetésével, a tanulási mobilitás tantervekbe történő módszeresebb beépítésével („beágyazott mobilitás”), valamint az ikt hatékonyabb hasznosításával;
    - többféle tanulási mód integrációja (távoktatás, részidős oktatás, moduláris tanulás), mégpedig új, személyre szabott tanulásformákkal, a nyitott oktatási segédanyagok, valamint a virtuális mobilitás és a virtuális tanulási platformok stratégiai alkalmazásával;
    - az oktatási ágazatok közötti átjárhatóság előmozdításának új megközelítései (például korábbi tanulmányok érvényesítése, rugalmas tanulási lehetőségek: moduláris tanulmányok, vegyes tanulás stb.);
    - pályaorientációs, tanácsadási és személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök;
    - a felsőoktatási intézmények helyi/regionális hatóságokkal és más érdekelt felekkel nemzetközi keretek között folytatott együttműködése a különböző formális és informális oktatási és képzési ágazatok közötti kapcsolatépítés és tudásmegosztás előmozdítását ösztönző regionális fejlesztés és ágazatközi együttműködés támogatása érdekében;
    - együttműködés és gyakorlatcsere a támogatási szolgáltatásokért felelős munkatársak/szakemberek/oktatók között (pályaorientációs, tanácsadási, személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök, a hallgatók által elért eredmények nyomon követését segítő rendszerek fejlesztése), illetve a hallgatók támogatására irányuló szolgáltatásokat nyújtó munkatársak/szakemberek/oktatók között, a minőség javítása érdekében;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és igazolásának megkönnyítése hatékony, tanulási eredményeken alapuló minőségbiztosítással, valamint az európai és nemzeti képesítési keretrendszereknek való megfeleltetésükkel;
- a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a diplomások számára rugalmas tanulási útvonalak kialakítása, a korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve.

## Szakoktatás és -képzés

- Az alábbiakhoz kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása, integrálása és megvalósítása:
    - a kompetenciákra vonatkozó standardok meghatározása/újradefiniálása a tanulási eredményeknek megfelelően; ennek alapján a szakképzési tantervek és a kurzusok, valamint a tanulási segédanyagok és eszközök adaptálása vagy fejlesztése;
    - különösen a kulcskompetenciákra és az alapkészségekre, a nyelvi készségek kialakítására, valamint az ikt alkalmazására összpontosító tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések;
    - gyakorlati képzési rendszerek új formái, valamint az üzleti és az ipari szektorban végzett esettanulmányok; vállalkozások és szakképzési intézmények tanulói és munkatársai/szakemberei/oktatói közötti, projektalapú transznacionális együttműködés kialakítása és megvalósítása;
    - új szakképzési oktatási és képzési segédanyagok és módszerek kidolgozása és rendelkezésre bocsátása, a munkaalapú tanulást, a virtuális mobilitást, a nyitott oktatási segédanyagokat és az ikt-kban rejlő lehetőségek jobb kiaknázását is beleértve, például

munkaerőpiaci igényekhez igazított virtuális laboratóriumok/munkahelyek létrehozásával;
    - pályaorientációs, tanácsadási és személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök;
    - a szakképzésben részt vevő tanárok, oktatók és munkatársak szakmaorientáltságának kialakítását és szakmai fejlődését szolgáló eszközök és módszerek; külön hangsúlyt helyezve a szakképzésben részt vevő tanárok és oktatók alap- és továbbképzésének fejlesztésére;
    - szakképzési szervezetek/intézmények irányítása és vezetése;
    - szakképzési szolgáltatók és a helyi/regionális üzleti világ – a gazdaságfejlesztési ügynökségek – közötti stratégiai együttműködés;
    - a kreativitás és az innováció fejlesztésére irányuló, a szakképzési szolgáltatók, a felsőoktatási intézmények, a tervező-, a művészeti, a kutató- és az innovációs központok közötti együttműködés.
- Készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és igazolásának megkönnyítése az európai és nemzeti képesítési keretrendszereknek való megfeleltetésükkel, illetve uniós eszközök alkalmazásával; a szakképzésben tanulók és végzettek számára rugalmas tanulási útvonalak kialakítása, korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve.
- Kreditátvitel (ECVET) és minőségbiztosítás (EQAVET) szakképzési szolgáltatók általi megvalósítása.

## Közoktatás

- Az alábbiakhoz kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása, integrálása és megvalósítása:
    - új tantervek, kurzusok, tanulási segédanyagok és eszközök;
    - különösen a kulcskompetenciák és az alapkészségek, a nyelvi készségek kialakítására irányuló, és az ikt alkalmazására összpontosító tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések;
    - gyakorlati képzési rendszerek új formái, valamint az üzleti és az ipari szektorban végzett esettanulmányok;
    - a tanulás, oktatás és képzés új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása és az ikt-kban rejlő lehetőségek jobb kiaknázása;
    - pályaorientációs, tanácsadási és személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök;
    - a tanárok, oktatók és más munkatársak szakmaorientáltságának kialakítását és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek; külön hangsúlyt helyezve a tanárok alap- és továbbképzésének fejlesztésére;
    - oktatási és képzési intézmények irányítása és vezetése;
    - az oktatási, képzési és ifjúságügyi ágazatok intézményeit érintő tájékoztató tevékenységek;
    - oktatási/képzési szolgáltatók és helyi/regionális hatóságok közötti stratégiai együttműködés;
- tapasztalatcsere és bevált gyakorlatok cseréje, társaktól való tanulásra irányuló tevékenységek és műhelyfoglalkozások;
- közös kutatás, felmérések, tanulmányok és elemzések elvégzése;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és igazolásának megkönnyítése az európai és nemzeti képesítési keretrendszereknek való megfeleltetésükkel, valamint uniós validálási eszközök alkalmazásával;
- a különböző programországok helyi és/vagy regionális oktatásügyi hatóságai közötti együttműködés előmozdítása a stratégiai fejlesztés olyan projektekkel történő támogatása érdekében, amelyekben iskolák, valamint a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az

ifjúságügy területén tevékenykedő helyi magánszektorbeli és civil társadalmi szervezetek vesznek részt.

## Felnőttoktatás

- Az alábbiakhoz kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása, integrálása és megvalósítása:
  - új tantervek és kurzusok, valamint az ezekhez kapcsolódó, a felnőtt tanulóknak szánt tanulási segédanyagok és eszközök;
  - különösen a kulcskompetenciák és az alapkészségek, a nyelvi készségek kialakítására irányuló, és az ikt alkalmazására összpontosító tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések;
  - a felnőttkori tanulás és a felnőttoktatás új formái, mégpedig a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása és az iktk-ban rejlő lehetőségek hatékonyabb kiaknázása;
  - pályaorientációs, tanácsadási és személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök a felnőttoktatásban tanulók számára;
  - a tanárok, oktatók és más munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek; külön hangsúlyt helyezve a felnőttoktatásban oktató tanárok alap- és továbbképzésének fejlesztésére;
  - felnőttoktatási szervezetek/intézmények irányítása és vezetése;
  - az oktatási, képzési és ifjúságügyi ágazatok intézményeit érintő tájékoztató tevékenységek;
  - egyrészt a felnőttoktatással foglalkozó szolgáltatók, másrészt a helyi/regionális hatóságok közötti stratégiai együttműködés;
- a felnőtt tanulók számára rugalmas tanulási útvonalak lehetővé tétele, a korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve:
  - az irányítási vagy megvalósítási modellek és megközelítések összehasonlító elemzése;
  - informális és nem formális tanulás révén szerzett ismeretek és kompetenciák értékelésére irányuló módszerek gyakorlati alkalmazása és tesztelése;
- a felnőttek tanulási lehetőségekhez való hozzáférésének javítása:
  - többcélú tanulási központok és oktatási/képzési szolgáltatók regionális hálózatainak kialakításának előmozdítása;
  - az elsődlegesen nem oktatással foglalkozó szervezetek/intézmények (például kulturális szervezetek/intézmények) tanulással kapcsolatos dimenziójának fejlesztésére irányuló intézkedések;
  - tanfolyamok kidolgozása a felnőttoktatásban dolgozó tanárok, vezetők, illetve más munkatársak/szakemberek/oktatók számára elérhető európai tanfolyamok elérhetőségének és minőségének javítása érdekében;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és igazolásának megkönnyítése az európai és nemzeti képesítési keretrendszereknek való megfeleltetésükkel, valamint uniós eszközök alkalmazásával;

## Ifjúságügy

- Együttműködési tevékenységek az ifjúsági munka terén innovatív ifjúságsegítői gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és/vagy megvalósítása céljából. Ezek a tevékenységek a következőkre irányulhatnak:
  - fiatalok kulcskompetenciáinak és alapkészségeinek, valamint nyelvi és ikt-készségeinek javítását célzó módszerek, eszközök és segédanyagok;
  - az ifjúságsegítők szakmaorientáltságának kialakítását és szakmai fejlődését célzó

módszerek, eszközök és segédanyagok (például tantervek, képzési modulok, forrásanyagok, bevált gyakorlatok, validálási eszközök stb.);
    - az ifjúsági munka, a képzés és a segítségnyújtás új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása és az ikt-kban rejlő lehetőségek hatékonyabb kiaknázása;
    - a társadalmi kirekesztés és a korai iskolaelhagyás elleni küzdelmet célzó ifjúságimunka-programok és eszközök;
    - ifjúsági szervezetek közötti és/vagy az oktatás és a képzés területén, valamint a munkaerőpiacon tevékeny szervezetekkel folytatott stratégiai hálózatépítés és együttműködés;
    - stratégiai együttműködés a helyi/regionális hatóságokkal;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerése és igazolása az európai és nemzeti képesítési keretrendszereknek való megfeleltetésükkel, valamint uniós validálási eszközök alkalmazásával;
- Transznacionális ifjúsági kezdeményezések: különböző országbeli fiatalokból álló legalább két csoport által közösen végrehajtott, a társadalmi kötelezettségvállalást és a vállalkozói szellemet elősegítő együttműködési tevékenységek (lásd alább).

## Középpontban

- a kreativitás, az innováció és a korszerűsítés;
- az információs és kommunikációs technológiák (ikt), módszertanok és virtuális együttműködés stratégiai alkalmazása;
- a nyitott oktatási segédanyagok;
- az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka minősége;
- a vállalkozói készségek oktatása (a szociális vállalkozásra kiterjedően is);
- a méltányosság és a befogadás;
- az alapkészségek és a transzverzális készségek (nyelvi készségek, digitális készségek és vállalkozói készségek);
- a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett tanulási eredmények elismerése és érvényesítése;
- a rugalmas tanulási útvonalak népszerűsítése;
- a szakmaorientáltság kialakítása és szakmai fejlődés az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka területén;
- az irányítási és a vezetői készségek;
- a fiatalok aktív társadalmi részvétele;
- az intézményközi együttműködés;
- régiók közötti együttműködés;
- a szakpolitika és a gyakorlat közötti szinergiák.

## Célcsoportok és résztvevők

- szakemberek;
- oktatásban és képzésben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók;
- ifjúságsegítők;
- szakértők, szakemberek, az érintett szakmák képviselői;
- hallgatók, gyakornokok, tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanulók, diákok, felnőtt tanulók, fiatalok, önkéntesek;
- NEET-fiatalok (foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevők);
- hátrányos helyzetű fiatalok;
- korai iskolaelhagyók;

- döntéshozók;
- kutatók.

### Az ugyanazon projektben részt vevő partnerek

- oktatási, képzési és ifjúsági szervezetek/intézmények;
- olyan szervezetek/intézmények, amelyek tevékenysége több területre és ágazatra kiterjed (például készségközpontok, kereskedelmi kamarák stb.), közigazgatási szervek;
- vállalkozások, vállalatok, az üzleti világ és a munkaerőpiac képviselői;
- közösségi szervezetek;
- kutatással és innovációval foglalkozó testületek;
- civil társadalmi szervezetek;
- szociális partnerek.

# 2. Stratégiai partnerségekbe beágyazott képzés, oktatás és tanulás

A stratégiai partnerségek egyéni képzési, oktatási vagy tanulási tevékenységeket is szervezhetnek, amennyiben ezek hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. E tevékenységek közül néhány különösen releváns az oktatás, a képzés és az ifjúságügy egy vagy több területén, mégpedig a következők:

| Tevékenységtípus | Az alábbiak szempontjából különösen releváns |
|---|---|
| A tanulók vegyes mobilitása | Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy valamennyi területe |
| Diákcsoportok rövid távú csereprogramjai | Közoktatás |
| Intenzív tanulmányi programok | Felsőoktatás |
| Diákok hosszú távú tanulmányi célú mobilitása | Közoktatás |
| Hosszú távú oktatási vagy képzési feladatok | Felsőoktatás, szakoktatás és -képzés, közoktatás és felnőttoktatás |
| Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása | Ifjúságügy |
| Munkatársak/szakemberek/oktatók rövid távú közös képzései | Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy valamennyi területe |

Az alábbi szakaszokban részletesebb leírás található a fenti táblázatban felsorolt tevékenységekről.

## Tanulók

#### Intenzív tanulmányi programok (hallgatók: 5 naptól 2 hónapig terjedő programok; oktatók/meghívott tanárok: 1 naptól 2 hónapig terjedő programok)

Az intenzív tanulmányi program olyan rövid tanulmányi program, amely a részt vevő felsőoktatási intézmények hallgatóit és oktatóit, illetve az érintett témák szakértőit/szakembereit/az érintett szakmák képviselőit a következők érdekében tömöríti:

- szaktantárgyi témakörök hatékony és multinacionális oktatásának ösztönzése;

- annak lehetővé tétele, hogy a hallgatók és a tanárok multinacionális és multidiszciplináris csoportokban dolgozzanak együtt, és ezáltal sajátos, egyetlen intézmény keretein belül nem megvalósítható tanulási, illetve oktatási feltételek mellett tanulhassanak, illetve oktathassanak, valamint új szemléletet alakítsanak ki a tanult témakörrel kapcsolatban;
- az oktatók számára annak lehetővé tétele, hogy véleményt cseréljenek az oktatási környezetről, a tantervvel kapcsolatos új megközelítésekről, valamint olyan innovatív oktatási módszereket teszteljenek, amelyek esetlegesen nemzetközi oktatási környezetben végrehajtható, újonnan kidolgozott, közös kurzus vagy tanterv részévé válhatnak.

Az intenzív tanulmányi programok kívánt jellemzői:

- az intenzív tanulmányi programoknak lényegesen új tanulási lehetőségeket, készségfejlesztést segítő anyagokat, az információkhoz, a legkorszerűbb kutatási eredményekhez és egyéb ismeretekhez való hozzáférési módokat kell kínálniuk a részt vevő tanároknak és a hallgatóknak;
- a részt vevő hallgatók által elvégzett munkát ECTS (vagy azzal egyenértékű rendszer) szerinti kreditekkel kell elismerni;
- az intenzív tanulmányi programok előkészítése és nyomon követése során elvárható az ikt-eszközök és szolgáltatások használata, ami hozzájárul ahhoz, hogy az adott tantárgyterületen fenntartható tanulási közösség alakuljon ki;
- az oktatók és hallgatók arányának garantálnia kell az aktív osztálytermi részvételt;
- a külföldi és hazai hallgatók és oktatók részvételének egyensúlyban kell lennie;
- az intenzív tanulmányi programoknak határozott multidiszciplináris megközelítést kell alkalmazniuk, ezzel elősegítve a különböző felsőoktatási szakok hallgatói közötti interakciót;
- az intenzív tanulmányi programok tanulási eredményei között az adott tudományterülethez kapcsolódó kompetenciákon kívül transzverzális kompetenciáknak is szerepelniük kell.

Az intenzív tanulmányi programok résztvevőinek (oktatók és hallgatók) kiválasztását a stratégiai partnerség konzorciuma végzi.

Az oktatási és képzési órák számának biztosítania kell, hogy a külföldön töltött idő többsége oktatással és képzéssel teljen el, ne pedig kutatással vagy egyéb tevékenységgel.

## Hallgatók, gyakornokok, felnőtt tanulók, diákok, fiatalok vegyes mobilitása (5 naptól 2 hónapig terjedő fizikai mobilitása)

Olyan tevékenységek, amelyek egy vagy több rövid fizikai mobilitási időszakot (összesen legfeljebb 2 hónapot) ötvöznek virtuális mobilitással (azaz a fizikai mobilitás tanulási eredményeit kiegészítik vagy meghosszabbítják olyan információs és kommunikációs technológiák alkalmazásával, mint a kollaboratív munkaterületek, az élő adatfolyam, a videokonferencia, a közösségi média stb.).

A virtuális mobilitás a fizikai mobilitás előkészítésére, támogatására és utánkövetésére alkalmazható. Vegyes mobilitás a sajátos nevelési igényű vagy a hátrányos helyzetű személyek megszólítása érdekében is szervezhető annak elősegítése céljával, hogy leküzdjék a hossz távú fizikai mobilitási akadályokat.

## Diákcsoportok rövid távú (3 naptól 2 hónapig terjedő) csereprogramjai

A diákcsoportok rövid távú csereprogramjait az egyazon stratégiai partnerségben részt vevő, különböző országokban működő iskolák szervezhetnek. Ezeken az eseményeken a diákok az egyik partneriskolában végeznek közös munkát, és egymás családjainál szállásolhatók el. A kiutazások

során zajló közös projektmunkának kapcsolódnia kell a stratégiai partnerség céljaihoz.

Megjegyzés: a stratégiai partnerségben részt vevő iskolák együttműködése nem korlátozódhat csak ezekre az eseményekre, hanem közös online és helyi tevékenységeket is tartalmaznia kell. Az iskoláknak érdemes az eTwinning platformot használniuk, hogy a mobilitási események előtt és után is együtt dolgozzanak a projekten.

A rövid távú csereprogramokban részt vevő diákok kizárólag felnőtt kísérettel utazhatnak, hogy a mobilitási tapasztalatsorán biztosított legyen a védelmük és a biztonságuk, valamint a hatékony tanulási folyamatuk.

A kiutazások során megvalósuló közös projektmunkának lehetőséget kell teremtenie arra, hogy a különböző országbeli diákok és tanárok a közös érdeklődési körükbe tartozó egy vagy több témán együtt dolgozzanak. A projektmunka során a diákok és a tanárok nemcsak a projekt témájával vagy tantárgyterületével kapcsolatos készségeket, hanem a csapatmunkával, az interkulturális tanulással, a szociális kapcsolatokkal, a projekttevékenységek tervezésével és megvalósításával, valamint az információs és kommunikációs technológiák (ikt) használatával kapcsolatos készségeket is elsajátíthatják, illetve fejleszthetik.

A különböző országok partneriskoláinak diákcsoportjai által végzett közös projektmunkában való részvétel az idegen nyelvek gyakorlására is lehetőséget nyújt a diákok és a tanárok számára, és növeli a nyelvtanulási motivációjukat.

A projekttevékenységeket lehetőleg be kell építeni az iskola mindennapi tevékenységeibe és a részt vevő diákok tantervébe. Lehetőségnek kell lennie arra, hogy a diákok a projekt valamennyi szakaszába bekapcsolódhassanak, beleértve a tevékenységek tervezését, lebonyolítását és értékelését is.

## Diákok hosszú távú (2-től 12 hónapig terjedő) tanulmányi célú mobilitása

A tevékenység célja az ugyanabban a stratégiai partnerségben részt vevő iskolák közötti együttműködés megerősítése. A mobilitási tevékenységeknek kapcsolódniuk kell a stratégiai partnerség céljaihoz, és illeszkedniük kell a projekttervbe. Az iskoláknak érdemes az eTwinning platformot használniuk, hogy a diákok a mobilitási tevékenységeik előtt, alatt és után is együtt dolgozzanak a projekten.

Ezek az intézkedések hozzájárulnak a részt vevő iskolákra gyakorolt hatás maximalizálásához. A tevékenység továbbá lehetővé teszi, hogy a diákok jobban megértsék az európai kultúrák és nyelvek sokszínűségét, emellett segíti őket a személyes fejlődésükhöz szükséges kompetenciák elsajátításában.

A partnerségben részt vevő iskoláknak együtt kell működniük a tanulmányi megállapodások kidolgozásában, a külföldi partneriskolában elvégzett tanulmányok elismerésében és a közoktatás európai dimenziójának megerősítésében. A tevékenységnek emellett a részt vevő tanárok számára is értékes nemzetközi pedagógiai tapasztalatot kell jelentenie.

A résztvevőket az iskolák választják ki. Az ösztöndíjat a stratégiai partnerségben részt vevő iskola nappali tagozatos, legalább 14 éves diákjai kaphatják meg. A kiválasztott diákok 2–12 hónapot tölthetnek a külföldi fogadó iskolában és fogadó családnál.

A fogadó iskolák, illetve a fogadó családok közötti kölcsönös diákcsere javasolt, de nem kötelező.

A tanulmányi célú mobilitásban érintett szereplőknek – az iskoláknak, a diákoknak, a szülőknek és a fogadó családoknak – tanulmányozniuk kell a diákoknak szóló, tanulmányi célú mobilitási útmutatót, amely arra hivatott, hogy segítse őket a tevékenység megvalósításában, és biztosítsa az érintett diákok biztonságát és jóllétét.

Az útmutató meghatározza a szerep- és felelősségi köröket, iránymutatással szolgál az érintetteknek, és minden szükséges mintadokumentumot és formanyomtatványt tartalmaz. Az útmutató angol nyelven az Európai Unió Európa honlapján, fordításai pedig a megfelelő nemzeti irodák honlapjain érhetők el.

## Online nyelvi támogatás

A stratégiai partnerségen belül megvalósuló, hosszú távú (2–12 hónapig terjedő) mobilitási tevékenységek résztvevői nyelvi felkészítésen vehetnek részt. Ehhez kapcsolódóan a program során fokozatosan vezetnek be online nyelvi támogatást. Az Európai Bizottság a kiválasztott diákok számára elérhetővé teszi ezt az online támogatást a külföldi tanulmányok során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felméréséhez.

Az online eszköz szükség esetén a nyelvismeret fejlesztését is lehetővé teszi a mobilitási időszak előtt és/vagy során.

Az online nyelvi támogatás az iskolák esetében a következőképpen valósul meg:

- A nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak az iskolák rendelkezésére.
- Az online szolgáltatásra jogosult kiválasztott diákok (az anyanyelvi beszélők kivételével) online tesztet töltenek ki a külföldi tanulmányok során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felmérésére. A teszt eredményét tudatják a diákokkal és az iskolával.
- A nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével az iskolák az igényeknek megfelelően osztják ki a licenceket.
- A mobilitási időszak végén a diákok egy második tesztet is kitöltenek az idegen nyelv ismerete terén elért haladásuk felmérése érdekében.

Az online nyelvi támogatásról az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók további információk.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében nyelvi támogatásra irányuló finanszírozás biztosítható erre a célra.

## Oktatásban és képzésben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók és az ifjúságsegítők

### Munkatársak/szakemberek/oktatók rövid távú (3 naptól 2 hónapig terjedő) közös képzése

A munkatársak rövid távú közös képzése lehetővé teszi, hogy a stratégiai partnerségben részt vevő szervezetek/intézmények a stratégiai partnerség témájához vagy hatóköréhez kapcsolódó, rövid ideig tartó képzési eseményeket szervezzenek az oktatásban/képzésben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók vagy az ifjúságsegítők számára. Ezeket az eseményeket úgy kell a különböző országok kis csoportjai számára megszervezni, hogy a lehető legnagyobb hatást fejtsék ki a részt vevő szervezetekre/intézményekre.

A képzési eseményekre különböző formában, például a megfelelő szervezeteknél/intézményeknél tett

tanulmányi látogatások, valamint helyszíni látogatások, prezentációk, vitafórumok, képzések formájában kerülhet sor. A külföldi és hazai résztvevők számának egyensúlyban kell lennie.

### Oktatási és képzési megbízatások (2–12 hónap)

A tevékenység célja az ugyanabban a stratégiai partnerségben részt vevő szervezetek/intézmények közötti együttműködés megerősítése. A tevékenység lehetővé teszi, hogy a munkatársak/szakemberek/oktatók bővítsék az európai oktatási és képzési rendszerrel kapcsolatos ismereteiket és tudásukat, valamint szakmai kompetenciákat, módszereket és gyakorlatokat sajátítsanak el és osszanak meg egymással.

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a stratégiai partnerségben részt vevőoktatási intézményben – közoktatásban, felsőoktatásban, szakképzésben vagy felnőttoktatásban – dolgozó tanárok/egyetemi tanárok vagy más munkatársak/szakemberek/oktatók 2–12 hónapot külföldön töltsenek, és partnerintézménynél tanítsanak, vagy másik partnerintézménynél lássanak el a saját szakterületükhöz kapcsolódó szakmai tevékenységet.

Ez a tevékenység jelenthet oktatási intézményben/központban vagy más megfelelő szervezetnél/intézménynél (például vállalkozásoknál, nem kormányzati szervezeteknél, oktatásügyi hatóságoknál stb.) végzett munkát, szervezett tanfolyamokon vagy szemináriumokon való részvételt (például tanárképző főiskolán vagy kutatóintézetnél), szakmai gyakorlatot vagy megfigyelési időszakot az oktatás, képzés vagy az ifjúságügy területén tevékenykedő vállalatnál vagy intézménynél.

A küldő intézménynek tisztességes, átlátható és nyitott kiválasztási eljárást kell biztosítania, a tevékenység tartalmát a résztvevővel közösen kell kidolgoznia, valamint gondoskodnia kell a hosszú távú külföldi mobilitás belső – és lehetőség szerint – külső elismeréséről.

Ami az oktatási és képzési feladatok ellátására irányuló felsőoktatási mobilitást illeti, a következő küldő és fogadó szervezetek/intézmények támogathatók:

- Munkatársak/szakemberek/oktatók hosszú távú, oktatási célú mobilitása esetén a küldő szervezet/intézmény bármely részt vevő szervezet/intézmény lehet, míg a fogadó szervezetnek/intézménynek részt vevő felsőoktatási intézménynek kell lennie.
- Munkatársak/szakemberek/oktatók hosszú távú, képzési célú mobilitása esetén a küldő szervezetnek/intézménynek részt vevő felsőoktatási intézménynek kell lennie, míg a fogadó szervezet/intézmény bármely részt vevő szervezet/intézmény lehet.
- A küldő és a fogadó szervezetnek/intézménynek különböző országban kell lennie, és a fogadó szervezet/intézmény országának a résztvevő lakóhely szerinti országától eltérő országnak kell lennie.

A stratégiai partnerségben részt vevő szervezetek/intézmények együttműködnek a mobilitási megállapodások kidolgozásában, a külföldi partnerszervezetnél/-intézménynél végzett munka elismerésében és az oktatás és képzés európai dimenziójának megerősítésében. A mobilitási tevékenység szervezésében és megvalósításában részt vevő küldő és a fogadó szervezetek/intézmények munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak is értékes nemzetközi tapasztalatokkal kell gazdagodniuk.

### Ifjúságsegítők hosszú távú (2-től 12 hónapig terjedő) mobilitása

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy az ifjúságsegítők a saját országukra jellemző munkakörnyezettől eltérő környezetben szerezzenek tapasztalatokat, növelve szakmai, személyes és interkulturális kompetenciáikat. Az ifjúságsegítőknek lehetőségük nyílik arra, hogy 2–12 hónapig külföldön dolgozzanak, és ez alatt az idő alatt aktívan részt vegyenek a fogadó szervezet/intézmény napi munkájában, ugyanakkor pedig bővítsék szakmai profiljukat.

Ezek a tevékenységek – új szemléletmódok és tapasztalatok felhasználásával – a részt vevő szervezetek/intézmények kapacitásainak bővítését is célozzák. A mobilitási tevékenységekre sor kerülhet egyéni tevékenység (például ifjúságsegítők fogadó szervezethez/intézményhez küldése) vagy csereprogram (ifjúságsegítők egyidejű vagy nem egyidejű, a két partnerszervezet/intézmény közötti kölcsönös csereprogramja) formájában.

### Online nyelvi támogatás

A stratégiai partnerségen belül megvalósuló, hosszú távú mobilitási tevékenységek résztvevői nyelvi felkészítésben részesülhetnek. A nyelvi felkészítést szolgáló online nyelvi támogatást fokozatosan vezetik be a program során. Az Európai Bizottság a kiválasztott munkatársak/szakemberek/oktatók és ifjúságsegítők számára elérhetővé teszi ezt az online támogatást a külföldi tanulmányok során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felméréséhez.

Az online eszköz szükség esetén a nyelvismeret fejlesztését is lehetővé teszi a mobilitási időszak előtt és/vagy során.

Az online nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé a munkatársak/szakemberek/oktatók és az ifjúságsegítők számára:

- A nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a szervezetek/intézmények rendelkezésére.
- Az online szolgáltatásra jogosult kiválasztott résztvevők (az anyanyelvi beszélők kivételével) online tesztet töltenek ki a külföldi tanulmányok során használandó nyelvvel kapcsolatos kompetenciáik felméréséhez. A teszt eredményét tudatják a résztvevőkkel.
- A nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével az intézmények az igényeknek megfelelően osztják ki a licenceket.
- A mobilitási időszak végén a résztvevők egy második tesztet is kitöltenek az idegen nyelv ismerete terén elért haladásuk felmérése érdekében.

Az online nyelvi támogatásról az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók további információk.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében nyelvi támogatásra irányuló finanszírozás biztosítható erre a célra.

## Transznacionális ifjúsági kezdeményezések

Az ifjúságügyi stratégiai partnerségek olyan transznacionális ifjúsági kezdeményezések kidolgozását is támogatják, amelyeket a különböző országbeli fiataloknak legalább két csoportja hajt végre közösen, és amelyek erősítik a társadalmi kötelezettségvállalást és a vállalkozói szellemet.

Ezek a kezdeményezések például a következőkre vonatkozhatnak:

- szociális vállalkozások, egyesületek, klubok, nem kormányzati szervezetek (hálózatainak) létrehozása;
- a vállalkozói készségekre (nevezetesen a szociális vállalkozásra és az ikt-k alkalmazására) vonatkozó kurzusok és képzések kidolgozása és megvalósítása;
- tájékoztatás, médiaműveltség, a szociális érzékenység kialakítását célzó intézkedések, vagy a fiatalok körében az állampolgári szerepvállalást ösztönző tevékenységek (például viták, konferenciák, rendezvények, konzultációk, európai témákhoz kapcsolódó kezdeményezések stb.);
- a helyi közösségeknek (pl. kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportoknak, például időseknek, kisebbségeknek, bevándorlóknak, fogyatékossággal élőknek, stb.) szánt intézkedések;
- művészi és kulturális kezdeményezések (színházi előadások, kiállítások, zenei előadások, vitafórumok, stb.).

Az ifjúsági kezdeményezés a fiatalok által kezdeményezett, létrehozott és végrehajtott projekt. A fiatalok így kezdeményezése segítségével próbálhatnak ki ötleteket, ezáltal közvetlenül és aktívan részt vehetnek a projektek tervezésében és megvalósításában.

Az ifjúsági kezdeményezésben való részvétel fontos nem formális tanulási tapasztalatot jelent. Az ifjúsági kezdeményezés megvalósítása során a fiataloknak lehetőségük nyílik a közösségeikben felmerülő kihívások vagy problémák kezelésére. Az általuk kiválasztott témát európai keretek között vitathatják meg és európai összefüggésbe helyezhetik, ezáltal hozzájárulhatnak Európa építéséhez.

Az ifjúsági kezdeményezésnek transznacionálisnak kell lennie: különböző országok legalább két csoportja által közösen végrehajtott helyi tevékenységek hálózatba szervezését kell jelentenie. A transznacionális ifjúsági kezdeményezések keretében nemzetközi partnerekkel folytatott együttműködés a gyakorlatok megosztása és a társaktól való tanulás érdekében hasonló igényeken, illetve érdekeken alapul.

Az ifjúsági kezdeményezések sok fiatal számára teszik lehetővé, hogy innovatívak és kreatívak lehessenek a hétköznapokban, szóvá tehessék helyi igényeiket és érdekeiket, és véleményt nyilváníthassanak a saját közösségük kihívásaival kapcsolatban.

A fiatalok az élet különböző területeihez kapcsolódó projektek kezdeményezésével, előkészítésével és kivitelezésével tehetik próbára ötleteiket. Az ifjúsági kezdeményezések önfoglalkoztatás megvalósításához, a szociális gazdaság területén tevékenykedő egyesületek, nem kormányzati szervezetek vagy más szervezetek létrehozásához is vezethetnek.

A transznacionális ifjúsági kezdeményezéseket végrehajtó fiatalokat személyre szabott tanácsadással foglalkozó szakember (ún. coach) támogathatja. A coach olyan szaktanácsadó, aki az ifjúsági munka és/vagy az ifjúsági kezdeményezések terén tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy a fiatalokat végigkísérve megkönnyítse a tanulási folyamatokat és támogassa a részvételüket. Fiatalok adott csoportjának igényeitől függően különböző szerepeket tölt be.

A coach az ifjúsági kezdeményezésen kívül marad, de a csoport igényei alapján támogatást nyújt a fiatalokból álló csoportnak a projekt előkészítésében, megvalósításában és értékelésében. A coach támogatja a tanulási folyamat minőségét, és folyamatosan partnerként jár el, hogy eredményekhez segítse a csoportokat vagy az egyéneket a projektjeik során.

A coach nem projektvezető, nem tanácsadó; a projektet végrehajtó csoport tagja; olyan hivatásos tréner/szakértő, aki mindössze technikai jellegű támogatást nyújt az adott területen; a projekt jogi

képviselője. Amennyiben az ifjúsági kezdeményezést kiskorúak hajtják végre, a coach általi támogatás kötelező.

# 3. Stratégiai partnerségekre vonatkozó példák

## Rugalmas tanulási útvonalak ösztönzése

A gyakorlati és elméleti ismeretek felsőoktatási intézmények tantervébe történő beépítése lehetőséget nyújthat a hallgatók számára arra, hogy elsajátítsák azokat a készségeke, amelyekre aktuálisan és a jövőben, a munkaerőpiacon szükségük lesz, így javítják a jövőbeli foglalkoztathatóságukat. A stratégiai partnerség támogatja a vállalkozások, a hallgatók és a felsőoktatási munkatársak/szakemberek/oktatók közötti projektalapú együttműködést, a részt vevő felsőoktatási intézmények közös tanterveinek kidolgozását, tesztelését és adaptálását, amelynek átfogó igényfelmérésen és a valós helyzeteket figyelembe vevő transznacionális megközelítésen kell alapulnia.

Ennek keretében oktatási/tanulási tevékenységekre, többek között a felsőoktatási intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói és a vállalkozások alkalmazottai közötti csereprogramokra, valamint integrált „beágyazott” mobilitásra is sor kerül, melynek során a hallgatók közös programokat végeznek el; azok komponenseit különböző partnerek eltérő helyszíneken oktatják.

A projekt végső eredménye a közös tanterv kidolgozása, valamint az eredményeknek a partnerségben részt vevő szervezeteken/intézményeken kívüli terjesztése. A partnerség felsőoktatási intézményekből és vállalkozásokból (többek között kkv-kból és szociális vállalkozásokból) áll, a szükséges kompetenciák biztosítása, valamint a közös tanterv keretében kialakított készségek megfelelőségének garantálása érdekében.

### Integrált helyi/regionális fejlesztés

Az integrált helyi/regionális fejlesztési tervek kidolgozása során messzemenően kihasználható a megfelelő érdekelt felek részvétele. A stratégiai partnerség innovatív kurzuscsomagokat dolgoz ki, tesztel és valósít meg, kettős bizonyítványok vagy kettős oklevél kiadásával bővíti a felsőoktatási partnerintézmények minden tantervét. A projektben a legfontosabb érdekelt felek vesznek részt, és a projekt különösen a projektirányító csoport közreműködésével biztosított folyamatos felügyeletre épül annak biztosítása érdekében, hogy a helyi/regionális szereplők igényeit problémamentesen ki lehessen elégíteni.

A projekt oktatási/tanulási tevékenységeket is magában foglal, többek között a felsőoktatási intézmények közötti, munkatársakat/szakembereket/oktatókat érintő csereprogramokat és a hallgatók „vegyes” mobilitását. A projekt végső eredménye a kurzuscsomagok tantervbe való beépítése és kettős bizonyítványok/oklevelek kiállítása. A partnerségben felsőoktatási intézmények, helyi szereplők és helyi szintű hatóságok vesznek részt.

A kevésbé tapasztalt partnerek fokozatosan is bevonhatók a tevékenységekbe, ezzel biztosítva, hogy legkésőbb a projekt utolsó évére minden partner bekapcsolódjon a teljes tevékenységcsomagba.

### Kreativitás és innováció

A kis- és középvállalkozásoknak gyakran van szükségük készségfejlesztésre és innovációra, ugyanakkor nem feltétlenül rendelkeznek a megfelelő erőforrásokkal vagy stratégiai jövőképpel a kiélezett piaci versenyben való fennmaradáshoz. A stratégiai partnerség a szervezetfejlesztést és a termékinnovációt elősegítő módszertanok, eszközök és koncepciók átadásával és megvalósításával támogatja a kreativitás és az innováció kultúrájának kisvállalkozásokon belüli terjesztését. A kreatív ágazatokat és a felsőoktatási intézményeket képviselő partnerek segítséget nyújtanak a többi partnernek annak elsajátításában, hogy szervezeteikben hogyan alkalmazzák sikeresen a kreatív gondolkodást, és hogyan fejlesszék innovációs képességüket.

A partnerség egyik kézzelfogható eredménye az egyedi igényekre szabott, kreatív és innovatív fejlesztésre vonatkozó, korábbi sikeres esetek és bevált módszerek elemzésén alapuló cselekvési tervek kidolgozása. A partnerségben a kreatív ágazatok képviselői, kis- és középvállalkozások, munkáltatói szövetségek, kereskedelmi, ipar- vagy kézműves kamarák vesznek részt.

### Az oktatás színvonala

Svédország, Dánia és az Egyesült Királyság helyi oktatásügyi hatóságai közösen tettek javaslatot stratégiai partnerség létrehozására. A helyi hatóságok megállapították, hogy a természettudományok, a matematika és a technológia oktatása terén szükség van az oktatás színvonalának javítására, és projekttervet hoztak létre a diákok tanulásba való bevonását támogató közös keretrendszer kidolgozása érdekében. A projekt célkitűzése a matematika és a természettudományok oktatása terén az oktatás színvonalának javítása, valamint az, hogy a felső középfokú oktatásban és a felsőoktatásban minél többen válasszák ezeket a tantárgyakat.

A projektet a két illetékes helyi hatóság irányítja, és részt vesz benne az érintett terület valamennyi alap- és középfokú oktatási intézménye. A helyi hatóságok más partnereket is bevontak a helyi közösségeikből: egyetemeket, egy médiaközpontot, valamint több, a technológia, a természettudományok és a környezetvédelem területén tevékenykedő vállalkozói szövetséget. A projekt keretében folytatott tevékenységek többek között a részt vevő szervezetek/intézmények közötti, munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitására irányuló csereprogramokat foglalnak magukban a tapasztalatcsere és a bevált gyakorlatok cseréje céljával.

A partnerek segédanyagokat és erőforrásokat osztanak meg egymással, és kidolgozzák a matematika, a természettudományok és a technológia területén folytatandó munka alap- és a középfokú oktatási intézményekben tesztelt/bevezetett tantárgyközi egységeit. Az üzleti szektorbeli partnerek iskolai osztályokat hívnak meg tanulmányi látogatásra, hogy betekintést nyújtsanak a diákoknak az iskolai tananyag különféle gyakorlati alkalmazásaiba. Az egyetemi hallgatók amellett, hogy „tanulótársként” tanórákon kívüli magánórák keretében segítik a diákokat az adott tantárgyakban való felkészülésben, követendő példának is tekinthetők, mivel természettudományos és műszaki tanulmányokra ösztönözik a diákokat. A projekt a tanári alapképzésre irányuló egyetemi együttműködést, valamint további pedagógiai együttműködést és új projekteket eredményez a részt vevő iskolák között.

### Az iskolai végzettség javítása

Számos országban jelentős kihívás a felsőfokú végzettség szintjének javítása, a felsőoktatásba való

bejutás szélesebb körű elterjesztése és a felsőfokú tanulmányok befejezésének megkönnyítése. A stratégiai partnerség innovatív megközelítések átvitele és tesztelése révén támogatja a felsőoktatásba való bejutás és a felsőfokú végzettséghez vezető utak fejlesztését a tanulók nem hagyományos csoportjainak – például alulreprezentált csoportok vagy hátrányos helyzetű csoportok – középpontba helyezésével. A partnerség felsőfokú intézmények, iskolák és szakképző intézmények közötti együttműködés útján teszteli, hogy a felső középfokú oktatásban részt vevő, sajátos hátterű diákokat hogyan készítik fel és hogyan orientálják a felsőoktatásba kerülés előtt.

A partnerség teszteli a tanulók e csoportjainak nyomon követését és támogatását is, mindenekelőtt olyan egyéni igényekre szabott szolgáltatásokkal (pályaorientáció, tanácsadás, személyre szabott felkészítés stb.), amelyek a korai iskolaelhagyás megelőzését és a felsőfokú végzettség várt időn belüli megszerzésének ösztönzését szolgálják. A projektben felsőoktatási intézmények, valamint általános oktatást és szakképzést nyújtó középfokú oktatási intézmények vesznek részt, biztosítva, hogy a nyújtott szolgáltatások megfelelőek legyenek és igazodjanak a feltárt igényekhez.

A projekt oktatási/tanulási tevékenységekre, többek között a hallgatók „vegyes” mobilitására is kiterjed. A végeredmény a modell adaptálása, a részt vevő felsőoktatási intézmények általi végrehajtása, valamint a partnerségen kívüli szervezetek/intézmények – különösen egyéb oktatási szolgáltatók és a legfontosabb politikai döntéshozók – körében történő terjesztése.

### Innováció

A stratégiai partnerség támogatja új pedagógiai megközelítések kidolgozását, különös tekintettel az elektronikus távoktatási eszközökre és az olyan online együttműködési platformokra, amelyeket a diákok, a hallgatók és a tanárok tanulási és oktatási segédanyagként használhatnak, és amelyek révén közös kurzustartalmakat hozhatnak létre. Az egyetemekből, iskolákból, kutatással foglalkozó szervezetekből/intézményekből és/vagy vállalkozásokból álló partnerség közösen dolgozza ki az iskolák és a felsőoktatási intézmények által bizonyos tantárgyak/tudományterületek különböző szintű oktatása/tanulása terén alkalmazandó eszközöket.

A kutatással foglalkozó szervezetek/intézmények és/vagy a vállalkozások jelentős szerepet töltenek be az eszközök kifejlesztésében, a tartalmak relevánsabbá és konkrétabbá tételében. A partnerség ezenfelül intenzív tanulmányi programokat szervez a hallgatókkal és a tanárokkal együtt kifejlesztett eszközök tesztelésére. A munkatársak/szakemberek/oktatók továbbá közös képzéseken sajátíthatják el az eszközök használatát.

### Nyelvi készségek

Az egynél több nyelvet beszélő családok támogatását célzó, ágazatközi stratégiai partnerség, melynek keretében gyermekeknek szánt nyelvi erőforrások kifejlesztésére kerül sor azzal a céllal, hogy a gyermekek megismerjék a két- vagy többnyelvűség előnyeit, egyrészt az ebben rejlő értéket, másrészt a konkrét hasznosítási lehetőségét.

A projekt kitér a kétnyelvű családokkal foglalkozó érdekelt felekre, hogy ők terjesszék a projekt erőforrásait e családok körében. Mind az iskolai, mind az informális tanulás tekintetében kutatásokat végeznek a többnyelvű gyermekek nyelvi kompetenciáinak megerősítését célzó pedagógiai megközelítések hatékonyságának tesztelésére. A stratégiai partnerség egy egyetemből, több iskolából, egy kis- és középvállalkozásból (kkv), egy nem kormányzati szervezetből és egy

felnőttoktatási intézményeket tömörítő egyesületből áll.

### Információs és kommunikációs technológiák

Azzal kapcsolatos közös szemléletmód kialakítását célzó ágazatközi projekt, hogy valós életből vett forgatókönyvek és információk alapján az információs és kommunikációs technológiák hogyan segíthetik elő az egész életen át tartó tanulás megvalósítását. Európában a tanuláshoz egyre szélesebb körben használnak információs és kommunikációs technológiákat, de ahhoz, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni a bennük – mint gazdaságaink és társadalmaink változásaihoz hozzájáruló eszközökben – rejlő lehetőségeket, a széttagolt, kísérleti alkalmazás helyett tagolt és rendszerszintű alkalmazásra kell törekedni. A projektben különféle felsőoktatási intézmények és készségfejlesztéssel foglalkozó szervezetek/intézmények vesznek részt, amelyek számos különböző oktatási ágazaton átívelő tevékenységet folytatnak.

### Régiók közötti együttműködés

Egy spanyol, egy portugál, egy olasz és egy cseh helyi hatóság partnerséget hozott létre a régiójukban jelentkező korai iskolaelhagyás okainak felderítésére és a probléma új megoldásainak kidolgozására. A partnerségben a kiválasztott régiók középfokú oktatási intézményei, valamint két tanárképző intézmény vesz részt. A partnerség a korai iskolaelhagyás problémáját szélesebb összefüggésben vizsgálja, és a fiatalok életének több aspektusával akar foglalkozni. Ezért helyi ifjúsági szervezeteket és a szülői munkaközösségeket is felkérik a stratégiai partnerséghez csatlakozásra. Maguk a helyi hatóságok oktatási, ifjúságügyi és szociális kérdésekkel foglalkozó intézményi egységeik bevonásával széles körben, ágazatközi részvétellel képviseltetik magukat a partnerségben.

A partnerség célja, hogy minden régióban olyan állandó hálózatot hozzon létre, amely a különböző szereplők és intézményi egységek együttműködése révén elősegíti a fiatalok hatékony támogatási mechanizmusának megteremtését.

A partnerintézmények rendszeres projekttalálkozókon és online közösségben folytatnak együttműködést. Először is azt akarják megállapítani, hogy a térségükben milyen mértékű a korai iskolaelhagyás, és fel akarják tárni ennek okait. Ezután az a céljuk, hogy megtalálják és megvalósítsák azokat a hatékony eszközöket, amelyekkel támogathatóak a kirekesztés kockázatának kitett fiatalok. A projekt keretében folytatott tevékenységek során diákoknak, tanároknak és családoknak szánt felméréseket készítenek a korai iskolaelhagyás helyi okainak feltárására. Ezenkívül különféle témákkal (például az informális tanulási lehetőségek hatásával) foglalkozó műhelyfoglalkozásokat és szemináriumokat szerveznek.

Mindezek eredményeképpen a két régióban végrehajtásra kerülő közös módszertant dolgoznak ki. Ennek támogatása érdekében tanároknak, oktatóknak és helyi hatóságoknak szóló útmutatót tesznek közzé. A projekt honlapján – papíralapú kiadványok formájában és az egyes régiókban tartott konferenciákon – minden eredményt és anyagot közzétesznek. Ily módon a projekt segítségével kidolgozott módszertant és forrásokat más iskolákban és más helyi hatóságoknál is bevezethetik.

### Méltányosság és befogadás

Ifjúsági szervezetek, intézmények, iskolák, szakképzési szolgáltatók, valamint NEET-fiatalokkal (nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokkal) és iskolaelhagyókkal foglalkozó ifjúságügyi hatóságok együttműködése egy olyan módszertan tökéletesítése érdekében, amelynek segítségével több fiatal visszakerülhet az oktatás vagy a munka világába. A stratégiai partnerség keretében transznacionális találkozókat szerveznek, amelyek keretében a munkatársak/szakemberek/oktatók bevált gyakorlatokat cserélnek egymással és megtervezik a projektet, továbbá szakmai látogatásokat és az ifjúságsegítők szakmai fejlődését segítő tevékenységeket bonyolítanak.

Ezen túlmenően összegyűjtik és transznacionális találkozó keretében megvitatják a területre vonatkozó kutatásokat; a találkozón kidolgozzák egy kézikönyv végeges változatát, továbbá megtervezik a tökéletesített módszertan tesztelését és értékelését. A projekteredmények fenntarthatóságának és terjesztésének biztosítása érdekében a stratégiai partnerség helyi, nemzeti és európai szintű konferenciákat tart, valamint közös utánkövetési stratégiát dolgoz ki.

### Nyitott oktatási segédanyagok

A tűzoltók életüket veszthetik, vagy súlyosan megsérülhetnek munka közben, amikor lángokban álló épületekbe mennek be tüzet oltani. Az égő épületekben várható kritikus helyzetekre felkészítő gyakorlati képzéssel megelőzhetők a halálos balesetek. A stratégiai partnerség a legkorszerűbb módszertanra és technológiákra alapozva dolgozza ki tanulási programcsomagját. A végeredmény egy olyan vegyes elektronikus távoktatási program létrehozása, amely a beavatkozások korai szakaszának kezelését célzó tűzoltási stratégiára és taktikára vonatkozó kiegészítő képzést biztosít az időben és hatékonyan végzett vészhelyzet-elhárításra való képesség kialakítása érdekében. Az elektronikus távoktatást gyakorlati feladatokkal ötvözik. A stratégiai partnerségben tűzoltók, mentőszolgálatok, közbiztonságért felelős hatóságok és természetesen szakképzési szolgáltatók vesznek részt.

### Fiatalok aktív társadalmi részvétele

Egy finn, egy német és egy holland felső középfokú oktatási intézmény az eTwinning platformon talált egymásra annak köszönhetően, hogy mindhárom intézmény iskolai demokráciával foglalkozó projekt iránt érdeklődött. A három iskola úgy döntött, hogy stratégiai partnerséghez kapcsolódó támogatásra pályázik. A projekt célja, hogy a tanárok, a diákok és a szülők iskolai döntéshozatalba való bevonásával fejlessze az iskola vezetését. A projekt időtartama három év; a részt vevő iskolák minden évben áttekintik, hogy az egyes csoportok aktuálisan hogyan vesznek részt az iskolai döntéshozatalban, és a részvételük reálisan hogyan javítható a partnereiktől tanultak alapján.

A projektet az iskolavezetés, a tanárok és a szülők támogatják, és abban aktívan részt vesznek. A részt vevő diákok kifejlesztik az önállósághoz és a kritikus gondolkodáshoz szükséges készségeket, valamint jobban tudnak értelmezni olyan fogalmakat, mint a szabadság, a jogok és a kötelezettségek. Arról is eszmecserét folytatnak, hogy hogyan járulhatnak hozzá ahhoz, hogy az iskolájuk megfelelőbb legyen számukra. A projekt keretében folytatott tevékenységek során a diákok lehetőséget kapnak arra, hogy véleményt nyilvánítsanak, meghallgassák mások véleményét, megfelelő érvekkel folytassanak vitát, és érvényes indokokkal adjanak magyarázatot a döntéseikre.

A projekt keretében folytatott tevékenységek megvalósítására egyrészről az eTwinning honlapon létrehozott TwinSpace projekten keresztül, másrészről két személyes találkozón kerül sor, amelyen iskolánként egy-egy diákcsoport vesz részt a tanáraik kíséretében. A találkozókon az iskolavezetés, valamint a szülők képviselői is részt vesznek.

A két projekttalálkozó között a partnerek az eTwinning honlap segítségével működnek együtt a projekttevékenységek kidolgozása, megvitatása és a források megosztása érdekében. A diákok közös blogot vezetnek, amelyben képeket és aktualitásokat posztolnak a projekt keretében folytatott tevékenységekről, valamint leírják véleményüket és gondolataikat a munkájuk során tárgyalt témákról. Az eTwinning honlapon közzéteszik a blogot, a projekt során kidolgozott tanterveket és tananyagokat, valamint egyes diákok munkáit, és a hasonló projektet lebonyolítani szándékozók számára tanulmányozható forrásként elérhetővé teszik.

### Transzverzális készségek/alapkészségek

A felnőttoktatási szervezetek/intézmények a hátrányos helyzetű felnőttek csoportjai (migránsok, alacsony képzettségű személyek, társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű személyek stb.) számolni tudásának és pénzügyi jártasságának javítása érdekében a helyi/regionális hatóságokkal és a szociális partnerekkel együttműködésben, új és megfelelő képzési módszerek és források felhasználásával naprakész képzéseket dolgoznak ki. A partnerszervezetek/-intézmények tesztelik, a megfelelő érdekelt felek pedig érvényesítik a forrásokat, így többek között a terveket, az oktatóknak szánt kézikönyveket, a felnőtt tanulóknak szánt eszközkészleteket/eszköztárakat.

A célirányos terjesztési tevékenység nemcsak a felnőtt tanulók kompetenciáira kifejtett hatásnak, hanem a helyi/regionális szinten kifejtett hatásnak is előfeltétele, mivel a projekt a hátrányos helyzetű csoportok igényeihez igazított, a helyi társadalomba való integrálódásukat eredményező tanulási lehetőségeket is nyújthat.

### A tanulási eredmények elismerése és érvényesítése

A partnerszervezetek/-intézmények jelentősen hozzájárulhatnak a nem formális és informális tanulás érvényesítésének folyamatához. A stratégiai partnerség a részt vevő partnerek eltérő helyzetének, valamint az ötletek és tapasztalatok cseréjének figyelembevételével elemezheti az aktuális helyzetet, és ajánlásokat tehet a partnerországokban történő érvényesítésre vonatkozóan.

### Szakmai fejlődés és szakmaorientáltság kialakítása az ifjúsági munkában

Tapasztalt ifjúságsegítők egy csoportja az uniós ifjúsági stratégia prioritásaiból ihletet merítve stratégiai partnerséget hozott létre az ifjúsági munkáért intézményi szinten felelős személyekkel, ifjúságügyi „agytrösztökkel”, ifjúsági munkára szakosodott oktatási intézményekkel és kutatókkal közösen; a stratégiai partnerség célja a fiatalok mentális egészségével foglalkozó ifjúságsegítők tevékenységeit támogató referenciadokumentumok összeállítása.

A projekt keretében a partnerek együtt térképezik fel és elemzik a kutatásuk alapját képező kulcsfogalmakat. Szakértők bevonásával szemináriumokat szerveznek, munkájukat találkozók és tanulmányi látogatások keretében dokumentálják, lehetőséget teremtenek a fiataloknak és a

mentális egészséggel kapcsolatos kérdésekben tapasztalattal rendelkező ifjúságsegítőknek a bevált gyakorlatok és ötletek cseréjére azzal az elsődleges céllal, hogy a projekt lezárulását követően könyvet jelentessenek meg, és azt az ifjúsági munkával foglalkozó szakemberek körében terjesszék.

1.Tartalomalapú nyelvtanulás.

# Fejlesztési projektek a felsőoktatás területén

## 1. Az uniós támogatás alkalmazási körének pontosítása

### Munkatársi költségek

A pályázó a munkatárs által a projekt során elvégzendő munkamennyiséget az érintett munkatárs kategóriájának és a tevékenységekkel, a munkatervvel és a tervezett eredményekkel kapcsolatos munkával töltendő napok számának figyelembevételével becsüli meg. A projekt munkanapjai hétvégék, ünnepnapok és munkaszüneti napok is lehetnek. A költségvetés előirányzása érdekében megbecsült munkanapok száma személyenként nem lépheti túl a havi 20 és évi 240 napot.

A költségvetés előirányzását az Erasmus+ munkatársi egységköltségekhez való hozzájárulása alkalmazásával kell elvégezni. A munkatársi költségek előirányzása független a munkatárs tényleges díjazásának módjától, amelyet a partnerségi megállapodásban határoznak meg, és amelyet a kedvezményezettek hajtanak végre.

A felsőoktatást érintő fejlesztési projektekben részt vevő munkatárs a profil szerint négy kategóriába sorolható:

1. **A vezetők (munkatárs 1. kategóriája)** (a törvényhozókat, a magas beosztású tisztviselőket és vezetőket is beleértve) a projekttevékenységek adminisztrációjával és koordinációjával kapcsolatos felsővezetői tevékenységeket végzik.
2. **A kutatók, tanárok és oktatók (munkatárs 2. kategóriája)** jellemzően olyan felsőoktatási tevékenységeket végeznek, amelyek a tantervek/képzési programok fejlesztéséhez, az oktatási/képzési anyagok fejlesztéséhez és átdolgozásához, a kurzusok vagy képzések előkészítéséhez, illetve a kurzusokon vagy képzéseken történő oktatáshoz kapcsolódnak.
3. **A technikai munkatárs (munkatárs 3. kategóriája)** (a technikusokat és egyéb kapcsolódó szakmákat is beleértve) olyan technikai jellegű feladatokat végez, mint a könyvelés, a számvitel vagy a fordítás. A konzorciumon kívüli alvállalkozók által elvégzett külső fordítási szolgáltatásokat és megszervezett külső nyelvtanfolyamokat az „Alvállalkozói költségek” tételhez kell sorolni.
4. **Az adminisztratív munkatársak (a munkatárs 4. kategóriája)** (az irodai és ügyfélszolgálatos munkatársakat is beleértve) adminisztratív jellegű, például titkári feladatokat látnak el.

A projektben részt vevő munkatárs tényleges díjazásának módját a részt vevő intézmények együttesen határozzák meg, a munkatárs tagjainak foglalkoztatásáért felelős vezetői hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi.

### Utazási költségek – munkatárs

Bármely kategóriához (vezetők; kutatók, tanárok és oktatók; technikai munkatárs, adminisztratív munkatársak) tartozó, kedvezményezett intézményekkel szerződéses viszonyban álló és a projektben részt vevő munkatárs részesülhet utazási és személyes támogatásban, amennyiben az közvetlenül kapcsolódik a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez.

Az utazások céljai a következő tevékenységek lehetnek:

- oktatási/képzési tevékenység;
- képzés és továbbképzés (csak partnerországok munkatársa esetén támogatható);
- frissítésekre irányuló programok és kurzusok;
- kihelyezés vállalatokhoz, üzemekhez és intézményekhez (csak partnerországok munkatársa esetén támogatható);
- projektmenedzsmenttel kapcsolatos találkozók (például menedzsment, koordináció, tervezés, ellenőrzés és minőség-ellenőrzés céljából);
- az eredmények terjesztését szolgáló műhelyfoglalkozások és látogatások.

Ezeknek az utazásoknak az időtartama nem haladhatja meg a maximális három hónapot.

## Utazási költségek – hallgatók

Valamelyik Kedvezményezett intézménybe beiratkozott hallgatók (rövid ciklusú (felsőoktatási szakképzés) képzésben, alapképzésben (BA, BSc vagy ezzel egyenértékű), második ciklusban (mesterképzés vagy azzal egyenértékű) és harmadik ciklusban vagy doktori szinten tanulmányokat folytatók) részesülhetnek utazási és személyes támogatásban, amennyiben az kapcsolódik a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez. A hallgatók utazásának célállomása részt vevő intézmény vagy részt vevő intézmény felügyelete alatt álló másik intézmény kell, hogy legyen.

Utazásban főként a partnerországok hallgatói vehetnek részt. Az utazások céljai a következő tevékenységek lehetnek:

| Tevékenység | Időtartam |
|---|---|
| • Tanulmányi időszak partnerország intézményében.<br>• Tanulmányi időszak programország intézményében (csak partnerországok hallgatói számára).<br>• Intenzív kurzuson való részvétel programország vagy partnerország intézményében.<br>• Kihelyezés/szakmai gyakorlat partnerország vállalatánál, üzeménél vagy intézményénél.<br>• Kihelyezés/szakmai gyakorlat programország vállalatánál, üzemében vagy intézményében (csak partnerországok hallgatói számára). | Minimum 2 hét, maximum 3 hónap |
| • Projektmenedzsmenthez kapcsolódó, rövid távú tevékenységekben való részvétel (irányító bizottságok, koordinációs ülések, minőség-ellenőrzési tevékenységek stb.). | Max. 1 hét |

Ha egy hallgató a fentiektől eltérő tevékenységet kíván végrehajtani, ahhoz a Végrehajtó Ügynökség előzetes engedélyére van szükség.

## Felszerelés

Az uniós támogatás felhasználható felszerelések beszerzéséhez való hozzájárulásra. Csak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához közvetlenül szükséges felszerelés minősül elszámolható kiadásnak. Ilyen felszerelések lehetnek például a könyvek, e-könyvek, folyóiratok, faxgépek, fénymásológépek,

számítógépek (a notebookokat, laptopokat és táblagépeket is beleértve) és perifériáik, szoftverek, tanítási célú gépek és felszerelések, laboratóriumi (oktatási célú) felszerelések, videoprojektorok (hardverek) és videoprezentációk (szoftverek), televíziókészülékek, internetkapcsolat telepítéséhez/létesítéséhez szükséges eszközök, adatbázisokhoz (partnerségek kívüli könyvtárak és elektronikus könyvtárak) és felhőalapú szolgáltatásokhoz való hozzáférés, felszerelések karbantartási, biztosítási, szállítási és üzembe helyezési költségei.

Az elszámolt felszerelések csak a partnerországok partnerségben részt vevő felsőoktatási intézményeiben helyezhetők üzembe, aminek a lehető leghamarabb meg kell történnie. A felszerelést fel kell venni annak az intézménynek a leltárába, ahol üzembe helyezték. Ez az intézmény lesz a felszerelés kizárólagos tulajdonosa.

- Csak olyan felszerelések számolhatók el, amelyeket a projekt célkitűzéseinek megvalósításához használnak. Ezért az elszámolni kívánt felszereléseket a projekt megvalósításának kezdetén, illetve lehetőleg legkésőbb négy hónappal a projekt befejezése előtt kell beszerezni.
- Egyáltalán nem számolhatók el programországok intézményei és partnerországok nem felsőoktatási intézményei számára beszerzett felszerelések.
- Kivételes és kellően indokolt esetben felszerelések bérlése is elszámolható, feltéve, hogy a támogatási szerződés lejártával a bérleti szerződés is lejár.
- Tekintettel az Erasmus+ program fejlesztési cselekvésének sajátos jellegére, a felszerelés teljes beszerzési árát kell figyelembe venni, a felszerelés értékcsökkenését pedig nem kell figyelembe venni.

25 000 EUR értéket meghaladó, de 134 000 EUR-nál kisebb értékű felszerelés beszerzése esetén a kedvezményezetteknek legalább három szállítótól versenyen alapuló tendert kell bekérniük, és az átláthatóság, illetve a potenciális ajánlattevőkkel való egyenlő bánásmód elvének betartásával, valamint az összeférhetetlenség elkerülésével a legjobb ár-érték arányú ajánlatot kell választania. A 134 000 EUR értéket meghaladó beszerzéseknél a nemzeti szabályokat kell alkalmazni. A kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését annak érdekében, hogy az ne érje el a küszöbértéket.

Az ajánlattevőknek tisztában kell lenniük azzal a ténnyel, hogy a felszerelés partnerországok intézményei számára történő beszerzése és szállítsa többnyire viszonylag bonyolult eljárás keretében történik, amit már a tervezési szakaszban figyelembe kell venni.

## Alvállalkozók megbízása

Alvállalkozók olyan konkrét, meghatározott időtartamú, projekthez kapcsolódó feladatokkal bízhatók meg, amelyeket a konzorcium tagjai maguk nem tudnak elvégezni. Idetartozik a magánvállalkozó/szabadúszó szakértők megbízása is. A külső intézmények alvállalkozóként történő megbízására csak eseti alapon kerülhet sor. A konzorciumnak rendelkeznie kell a projekt célkitűzéseinek megvalósításához szükséges speciális kompetenciákkal és tapasztalatokkal – a konzorcium összetételének meghatározásakor ez alapvető szempont kell, hogy legyen. Ezért nem megengedett a projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatok alvállalkozónak való kiadása.

Az alvállalkozóknak kiadható tevékenységek jellemzően a következők (feltéve, hogy a kedvezményezettnél dolgozó munkatárs nem hajtja végre ezeket a tevékenységeket):

- értékelési tevékenységek és ellenőrzés;
- IT-tanfolyamok;
- nyelvtanfolyamok;

- nyomtatási, kiadási és terjesztési tevékenységek;
- fordítási szolgáltatások;
- webdizájn és karbantartás.

A pályázatban (megfelelő információk alapján) mindig meg kell határozni, hogy melyek az alvállalkozóknak kiadandó feladatok (annak világos indoklásával, miért nem tudják ezeket a kedvezményezettek végrehajtani), és az ezekre szánt becsült összegeket fel kell venni a költségvetésbe. Ha a projekt megvalósítás/kivitelezése során a költségvetésben eredetileg nem szereplő alvállalkozói megbízást kívánnak kiadni, ahhoz az Ügynökség előzetes írásbeli jóváhagyása szükséges.

25 000 euró értéket meghaladó, de 134 000 eurónál kisebb értékű alvállalkozói szerződés megkötése esetén a kedvezményezetteknek legalább három szállítótól versenyen alapuló tendert kell bekérniük, és az átláthatóság, illetve a potenciális ajánlattevőkkel való egyenlő bánásmód elvének betartásával, valamint az összeférhetetlenség elkerülésével a legjobb ár-érték arányú ajánlatot kell választania. A 134 000 euró értéket meghaladó eszközbeszerzéseknél a nemzeti szabályokat kell alkalmazni. A kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre az alvállalkozó megbízását annak érdekében, hogy az ne érje el a küszöbértéket.

Az alvállalkozó megbízását szerződésbe kell foglalni, amely rögzíti a végrehajtandó feladatot és annak időtartamát. A szerződésnek tartalmaznia kell a dátumot, a projektszámot és a két fél aláírását.

A többi kedvezményezett munkatársának tagjai nem tevékenykedhetnek a projekt keretében alvállalkozóként.

Az alvállalkozóként tevékenykedő szolgáltatók utazási és tartózkodással kapcsolatos költségeit az „Alvállalkozók megbízása” költségvetési tétel alatt kell feltüntetni, megfelelően alá kell támasztani és dokumentálni kell.

# 2. Pénzügyi jelentés és a támogatás összegének végső kiszámítása

A projektek tervezett költségvetése szerepel a támogatási szerződésben, és az ott rögzített rendelkezések szerint alkalmazandó. A tervezett költségvetés egyes költségvetési tételei előzetes engedély nélkül – más költségvetési tételekből történő átcsoportosítással – maximum 10 %-kal növelhetők még akkor is, ha az így megnövelt összeg túllépi a munkatársi költségek, felszerelés beszerzésére és az alvállalkozói megbízásokra megadott felső határt.

Ha egy költségvetési tételt több mint 10 %-kal akarnak növelni, erre vonatkozóan írásbeli kérelmet kell benyújtani az Ügynökséghez, ami – elfogadása esetén – a költségvetés módosításához vezet. A kérelmet nem fogadják el, ha a költségvetési tétel növelése következtében túllépik a munkatársi költségek, a felszerelésekkel kapcsolatos költségek és alvállalkozók megbízására fordítható költségek vonatkozásában megadott felső határt.

A beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség utasítja a partnereket, hogy statisztikai célokból bocsássák rendelkezésre a társfinanszírozásra vonatkozó információkat.

## Munkatársi költségek

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell

igazolni a következő elemeket:

- a munkavállaló és munkáltató közötti törvényes szerződéses viszony fennállása.
- a bejelentett munkamennyiség azonosítható és ellenőrizhető. Igazolni kell az elvégzett munkát és a projekttel töltött időt (például jelenléti ívekkel, kézzelfogható eredményekkel/termékekkel, kötelező munkaidő-kimutatásokkal);
- a költségek szintjét nem kell igazolni.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a projekt elszámolásához a projektben részt vevő valamennyi személy vonatkozásában csatolni kell a megfelelően kitöltött szerződéseket, amelyeket mint igazoló dokumentumokat a koordinátornak meg kell őriznie. A szerződést az érintett alkalmazottnak alá kell írnia, majd az adott intézmény (ahol e személy rendszeres tevékenységet végez) illetékes személyének (például dékán) is alá kell írnia és pecséttel ellátnia. Ha a személyzet tagja több, különböző kategóriákhoz tartozó feladatot is ellát, akkor az összes tevékenységtípusra vonatkozóan külön szerződést kell aláírni.

A munkatárs tagjainak szerződéseihez a munkaidő-kimutatásokat is csatolni kell. A munkaidő-kimutatásoknak tartalmazniuk kell a következő adatokat:

- a szolgáltatás elvégzésének dátuma;
- az adott napokon munkával töltött órák száma;
- a cselekvési tervhez kapcsolódóan elvégzett feladatok (rövid leírás).

A munkaidő-kimutatásokat az érintett alkalmazottnak alá kell írnia, majd az adott intézmény (ahol az alkalmazott munkaviszonnyal rendelkezik) illetékes személyének ellen kell jegyeznie. A projekt végén az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi jelentéshez csatolva elküldeni. A munkatárs tagjainak szerződéseit azonban (a munkaidő-kimutatásokkal együtt) a projekt elszámolásához csatolva meg kell őrizni.

Ebben a szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján ellenőrzi a megvalósított tevékenységek támogathatóságát (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Ebben a szakaszban az egységköltségek alapján, a ténylegesen mobilizált emberi erőforrások figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. A munkatársi költségekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

## Utazási és tartózkodási költségek

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- az utazások közvetlenül köthetők konkrét és jól beazonosítható, a projekthez kapcsolódó tevékenységekhez;
- az utazásokra valóban sor került (beszállókártya, hotelszámlák, jelenléti ív stb.); nem kell igazolni az utazás és tartózkodás tényleges költségeit.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a projekt elszámolásához minden utazás vonatkozásában külön mobilitási jelentést kell csatolni, amelyeket mint igazoló dokumentumokat a koordinátornak meg kell őriznie. Minden mobilitási jelentéshez igazoló dokumentumokat kell csatolni annak igazolására, hogy

az utazás valóban megtörtént (menetjegyek, beszállókártyák, számlák, nyugták, jelenléti ív). Nem kell igazolni az utazás tényleges költségeit.

A projekt végén az igazoló dokumentumokat **nem kell** a pénzügyi jelentéshez csatolva elküldeni. A külön mobilitási jelentéseket azonban a projekt elszámolásához csatolva meg kell őrizni.

Ebben a szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján ellenőrzi a megvalósított tevékenységek támogathatóságát (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Az egységköltségek alapján, a ténylegesen mobilitásban résztvevő emberi erőforrás figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. Az utazási és tartózkodási költségekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

## Felszerelés

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- a bejelentett költségek azonosíthatók és ellenőrizhetők (rögzítve vannak a kedvezményezett számviteli rendszerében);
- a felszereléseket megfelelő módon felvették az érintett intézmény leltárába.

Az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi kimutatáshoz csatolva elküldeni. A projekt elszámolásához csatolva meg kell azonban őrizni a következőket:

- a beszerzett felszerelések számlái (a megrendelőlap, a proforma számla, az árajánlat vagy árkalkuláció nem minősül a kiadás igazolásának);
- 25 000 EUR értéket meghaladó felszerelés beszerzése esetén a tender dokumentációja. Ilyen esetben a kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését úgy, hogy az egyes szerződések egyenként alacsonyabb értékűek legyenek.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján tudomásul veszi a költségeket (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). A Végrehajtó Ügynökség alapos vizsgálatnak veti alá a kiadások jegyzékét, hogy meggyőződjön az egyes kiadások támogathatóságáról. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Vegye azonban figyelembe, hogy amennyiben a számla végösszege meghaladja a 25 000 EUR-t, a számlamásolatokat (nem az eredeti példányt) és a tenderen bekért árajánlatokat igazoló dokumentumként a pénzügyi kimutatáshoz csatolva el kell küldeni. A felszerelésekkel kapcsolatos elszámolható költségek nem haladhatják meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban a felszerelésekre vonatkozóan rögzített teljes összeg 110 %-át.

## Alvállalkozók megbízása

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- szabályszerű szerződés megléte;

- a bejelentett költségek azonosíthatók és ellenőrizhetők (rögzítve vannak a kedvezményezett számviteli rendszerében);

Az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi kimutatáshoz csatolva elküldeni. A projekt elszámolásához csatolva meg kell azonban őrizni a következőket:

- számlák, alvállalkozói szerződések és bankszámlakivonatok;
- az alvállalkozóként tevékenykedő szolgáltatók utazási tevékenysége esetén külön utazási jelentések (melléklet) és az összes menetjegy, beszállókártya, számla és nyugta, illetve személygépjárművel történő utazás esetén a kilométerenkénti visszatérítési rátára vonatkozó belső szabályok másolata. Az igazoló dokumentumok célja annak igazolása, hogy az utazásra valóban sor került, továbbá az utazás tényleges költségeinek dokumentálása.
- 25 000 EUR értéket meghaladó felszerelés beszerzése esetén a tender dokumentációja. Ilyen esetben a kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését úgy, hogy az egyes szerződések egyenként alacsonyabb értékűek legyenek.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján tudomásul veszi a költségeket. A Végrehajtó Ügynökség alapos vizsgálatnak veti alá a kiadások jegyzékét, hogy meggyőződjön az egyes kiadások támogathatóságáról. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Vegye azonban figyelembe, hogy amennyiben egy alvállalkozói szerződés összege meghaladja a 25 000 EUR-t, az alvállalkozói szerződés másolatát (nem az eredeti példányt), a számlát és a tenderen bekért árajánlatokat igazoló dokumentumként a pénzügyi kimutatáshoz csatolva el kell küldeni. Az alvállalkozói szerződésekkel kapcsolatos elszámolható költségek nem haladhatják meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban az alvállalkozói szerződésekre vonatkozóan rögzített teljes összeg 110 %-át.

### A támogatás összegének végső kiszámítása

A projekt végén, a beszámolási szakaszban az egységköltségek (a fizetések, utazási és tartózkodási költségek esetén) és a tényleges költségek (felszerelésekkel és alvállalkozók megbízásával kapcsolatos költségek esetén) alapján, a ténylegesen végrehajtott tevékenységek figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. A különböző költségvetési tételekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

## 3. Egyéb fontos szabályok és ajánlások

### Partnerségi megállapodás

A projekt megvalósítási részleteiről a partnereknek a projekt kezdetekor partnerségi megállapodás keretében hivatalosan kell megállapodniuk.

A partnerségi megállapodás másolatát a támogatási szerződés aláírását követő hat hónapon belül el kell juttatni a Végrehajtó Ügynökségnek.

A partnerségi megállapodásnak ki kell terjednie a projekt megvalósításának különböző pénzügyi, technikai és jogi aspektusaira, köztük a következőkre:

- a partnerek szerepe és kötelezettségei;
- költségvetési kérdések (társfinanszírozás, költségvetési felosztása tevékenységek és partnerek szerint, forrásátcsoportosítás lehetséges módjai stb.);
- munkatárs díjazására vonatkozó politika;
- utazási és tartózkodási költségek visszatérítési módjai;
- beszámolási mechanizmusok;
- konfliktuskezelési mechanizmusok stb.

## A részt vevő intézmények összetétele és ennek módosításai

A projekt kedvezményezettjeire vonatkozó módosítást jelezni kell. Ilyen módosításra csak a Végrehajtó Ügynökség előzetes jóváhagyásával kerülhet sor. A projektpartnerség különböző módosításaira a következő követelmények érvényesek:

- Új társkedvezményezettek bevonásához a koordinátor és az új kedvezményezett között megbízásnak kell létrejönnie, az összes többi kedvezményezettnek pedig jogi képviselője által aláírt írásbeli beleegyezését kell adnia. Ezeket a koordinátor a pályázattal együtt továbbítja.
- Egy társkedvezményezettek elállásához szükség van a koordinátor írásbeli indoklására, valamint az érintett társkedvezményezettek – jogi képviselője által aláírt – elállási nyilatkozatára. Amennyiben a partnerség valamilyen okból már nem tesz eleget a partnerségre vonatkozó minimális követelményeknek, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség fenntartja a jogot arra, hogy döntsön a megállapodás folytatásáról.
- A koordinátor kapcsolattartójának személyében történt változást – a koordinátor új kapcsolattartójának, jogi képviselőjének és előző kapcsolattartójának aláírásával – írásban meg kell erősíteni.

## Nem elszámolható költségek

A C részben felsorolt nem elszámolható költségeken túl a következő költségek nem minősülnek elszámolhatónak a Felsőoktatási fejlesztési projektekben:

- olyan tevékenységek és a hozzájuk kapcsolódó utazások költségei, amelyeket nem a projekt kedvezményezettjeinél hajtanak végre, hacsak nem szerezték be egy ilyen tevékenységre vonatkozóan az Ügynökség előzetes engedélyét;
- az olyan felszerelések, mint: bútorok, gépjárművek, kutatási és fejlesztési célokat szolgáló felszerelések, telefonok, mobiltelefonok, riasztórendszerek és lopásgátló berendezések;
- helyszínekkel kapcsolatos költségek (vételár, fűtés, fenntartás, javítások stb.);
- ingatlanvásárlással kapcsolatos költségek;
- értékcsökkenés.

## Kötelező külső ellenőrzés (vizsgálati tanúsítvány)

A záróbeszámolóval és a szükséges igazoló dokumentumokkal együtt el kell küldeni a cselekvés pénzügyi kimutatására és a kimutatás alapját képező számlákra vonatkozó külső ellenőrzési jelentést (II. típusú ellenőrzés). Az ellenőrzés célja, hogy a Végrehajtó Ügynökség meggyőződhessen arról, hogy a pénzügyi záróbeszámolóban bevallott költségek és a jelentéshez csatolt nyugták összhangban vannak a támogatási szerződés vonatkozó jogi és pénzügyi rendelkezéseivel.

A kedvezményezettek szabadon választhatnak képesített külső ellenőrt, akár saját törvényes külső

ellenőrüket is, feltéve, hogy a következő követelmények mindegyike teljesül:

- a külső ellenőrnek függetlennek kell lennie a kedvezményezettől;
- a külső ellenőrnek olyan képesítéssel kell rendelkeznie, amely alapján – az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló irányelvet vagy az ezt helyettesítő uniós irányelveket végrehajtó nemzeti jogszabállyal összhangban – a számviteli dokumentumok törvény által előírt ellenőrzéseit elvégezheti.

Harmadik országbeli kedvezményezetteknek meg kell felelniük a könyvvizsgálatra vonatkozó, a fent említettel ekvivalens nemzeti szabályozásnak.

## Igazoló dokumentumok

Az elküldendő igazoló dokumentumokat olvasható másolatok (nem eredeti példányok) formájában kell elküldeni. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

A bekért igazoló dokumentumok benyújtása a szerződéses kötelezettségek szerves része. Egy vagy több dokumentum benyújtásának elmulasztása a megfelelő költségek visszafizettetéséhez vezethet.

A 25 000 EUR összeget meghaladó alvállalkozói szerződések és számlák másolatát a záróbeszámolóval együtt be kell küldeni.

Költségvetési tételtől függetlenül minden 25 000 EUR összeget meghaladó felszerelés és szolgáltatás beszerzése esetén legalább három szállítótól kell árajánlatot kérni.

# II. melléklet – Az eredmények terjesztése és hasznosítása

**Gyakorlati útmutató a kedvezményezettek számára**

## Bevezetés

Az eredmények terjesztésére és hasznosítására irányuló tevékenységek célja az Erasmus+ projekt keretében elvégzett munka széles körben történő megismertetése. Az eredmények, tanulságok, következtetések és megállapítások részt vevő szervezeteken/intézményeken kívüli megosztása nagyobb közösség számára is hozzáférhetővé teszi az uniós támogatással megvalósult munka eredményeit, és segíti a szervezeteket/intézményeket a program és a szakpolitikák közötti kapcsolatnak kiemelt fontosságot tulajdonító Erasmus+ program célkitűzéseinek megvalósításában. A programban támogatott projektek így egy-egy lépéssel közelebb visznek az oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek fejlesztését és korszerűsítését ösztönző általános célkitűzések eléréséhez.

A terjesztésre irányuló tevékenységek projektenként eltérnek, ezért alaposan át kell gondolni, hogy az egyes részt vevő szervezetek/intézmények esetében milyen típusú tevékenységek lennének a legmegfelelőbbek. A kisebb projektekben részt vevő partnereknek a tevékenységük szintjének megfelelően kell részt venniük a terjesztésben és hasznosításban. A mobilitási projektek esetében más követelmények vonatkoznak a terjesztésre irányuló tevékenységekre, mint a partnerségi projektek esetében. A terjesztésre és hasznosításra irányuló tevékenységek mértéke a projekt méretével és stratégiai jelentőségével nő. A pályázatban a pályázóknak be kell mutatniuk a terjesztésre és hasznosításra irányuló tevékenységekre vonatkozó terveiket, sikeres pályázat esetén pedig meg kell valósítaniuk őket.

Az **1. szakaszban** néhány kulcsfogalom meghatározása, illetve annak kifejtése szerepel, hogy mit lehet elérni az eredmények terjesztésével és hasznosításával, és hogyan járulnak hozzá az ilyen jellegű tevékenységek a projekt általános célkitűzéseinek megvalósításához.

A **2. szakasz** az Erasmus+ program kedvezményezettjeire vonatkozó követelményeket mutatja be az eredmények terjesztését és hasznosítását illetően.

## 1. A projekteredmények terjesztése és hasznosítása: mit, miért, ki, mikor, hol és hogyan?

### Mit jelent a terjesztés és hasznosítás?

A **terjesztés** olyan megtervezett folyamat, amelynek során a legfontosabb szereplők tájékoztatást kapnak a programok és kezdeményezések eredményeiről. Akkor kerül rá sor, amikor a programok és kezdeményezések eredményei elérhetővé válnak. Az Erasmus+ program szempontjából a terjesztés azt jelenti, hogy minél szélesebb körben nyújtanak tájékoztatást a projekt sikeréről és eredményeiről. A projekt szélesebb körben történő megismertetése a jövőben más szervezetekre/intézményekre is hatást gyakorol, és hozzájárul a projektet végrehajtó

szervezet/intézmény ismertségének növekedéséhez. Már a projekt kezdetekor meg kell tervezni az eredmények hatékony terjesztésének megfelelő folyamatát. Ennek a tervnek tartalmaznia kell, hogy mit fognak terjeszteni, illetve miért, hogyan, mikor, kinek és hol fogják terjeszteni az eredményeket a támogatási időszak során és után.

A **hasznosítás** egyfelől (a) olyan tervezett folyamat, amelynek során a programok és kezdeményezések sikeres eredményei eljutnak a megfelelő döntéshozókhoz az ellenőrzött helyi, regionális, nemzeti vagy európai szintű rendszereken belül, illetve másfelől (b) olyan tervezett folyamat, amelynek során az egyéni végfelhasználókat meggyőzik arról, hogy fogadják el és/vagy alkalmazzák a programok és kezdeményezések eredményeit. Az Erasmus+ program esetében a hasznosítás a támogatott tevékenységekben rejlő lehetőségek maximális kiaknázását jelenti oly módon, hogy a tevékenységek eredményeit a projekt időtartamát követően is kamatoztatják. Meg kell jegyezni, hogy a projekt végrehajtására az egész életen át tartó tanulást középpontba állító és az uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportpolitikákat támogató nemzetközi program keretében kerül sor. Az eredményeket oly módon kell létrehozni, hogy mások igényeihez is hozzáigazíthatók legyenek, más szektorokra is átvihetők legyenek, a támogatási időszak után is fenntarthatók legyenek, illetve hatással legyenek a jövő szakpolitikáira és gyakorlataira.

A terjesztés és a hasznosítás tehát két külön tevékenység, de szorosan kapcsolódnak egymáshoz.

### Mit értünk a „tevékenység eredményei” alatt?

Eredmények alatt az EU által finanszírozott tevékenység vagy projekt hozadékai értendők. Az eredmények típusa a projektek típusától függően változik. A projekt eredményei lehetnek (a) produktumok vagy (b) kimenetelek:

a. produktum: kézzelfogható termék, amelyet egy adott projekt hozott létre, és amely számszerűsíthető. Produktumok lehetnek a hozzáférhető termékek, például tantervek, tanulmányok, jelentések, segédanyagok, események vagy honlapok;
b. kimenetel: nem kézzelfogható hozzáadott érték, amely a projekt céljainak elérése által keletkezik. Az ilyen hozzáadott érték általában nem számszerűsíthető, legyen szó konkrét eseményről vagy tevékenységről, például képzésekről, képzési platformokról, tartalomról vagy módszertanról, vagy elvontabb következményről, például a résztvevők, a partnerek és a projektben érintett egyéb érdekelt felek tudatosságának növekedéséről, készségeinek, képességeinek, ismereteinek és tapasztalatának fejlődéséről/bővüléséről.

### Mit jelent a hatás és a fenntarthatóság?

**Hatás** alatt azt értjük, hogy milyen következményekkel jár a tevékenység és eredménye a személyekre, gyakorlatokra, szervezetekre/intézményekre és rendszerekre. Az eredmények terjesztése és hasznosítása hozzájárulhat a végrehajtott tevékenységek hatásának maximalizálásához, vagyis ahhoz, hogy a tevékenységek sok éven át éreztessék hatásukat a közvetlen résztvevők és partnerek körében. A hatás és az eredményesség fokozása érdekében szem előtt kell tartani azt is, hogyan profitálhatnak egyéb érdekelt felek a projektből.

**Fenntarthatóság** alatt azt értjük, hogy a projektben megvan a folytatáshoz szükséges kapacitás, valamint az a lehetőség, hogy az eredményeit a támogatási időszak után is kamatoztatni lehessen. A projekteredmények például kereskedelmi forgalomba hozatallal, akkreditációval vagy általános

érvényesítéssel hosszabb távon is alkalmazhatók és kiaknázhatók. Előfordulhat, hogy a projektnek vagy a projekteredményeknek nem minden része fenntartható, ezért a terjesztésre és a hasznosításra fontos a projekt időtartamán túl, a jövőben is folytatódó folyamatként tekinteni.

### A terjesztés és hasznosítás céljai és célkitűzései

A terjesztés és hasznosítás első célja a projekteredmények szélesebb körben történő ismertetése. A második cél a nemzeti és európai szakpolitikák és rendszerek megvalósításához és formálásához történő hozzájárulás. Ennek a célnak a megvalósításához a kedvezményezetteknek saját módszereket kell kidolgozniuk. Az Erasmus+ program keretében finanszírozott projektek esetében mindig fontos a terjesztésre és hasznosításra vonatkozó elképzelések kidolgozása. A terjesztést és hasznosítást szolgáló tevékenységek típusának és intenzitásának azonban arányosnak kell lennie a kidolgozott projektre jellemző sajátos igényekkel és a projekt típusával, és meg kell felelnie ezeknek. Figyelembe kell venni például, hogy a projekt folyamatorientált-e, vagy kézzelfogható eredmények létrehozására irányul-e; elszigetelten vagy egy nagyobb kezdeményezés részeként valósul-e meg; nagyobb vagy kisebb részt vevő szervezetek/intézmények hajtják-e végre stb. A részt vevő szervezetek/intézmények megvitatják a tevékenységek/projektterv céljait és célkitűzéseit, döntenek a legjobb tevékenységekről és megközelítésekről, és a projekt jellemzőinek figyelembevételével kiosztják a partnerek között a feladatokat.

A strukturált együttműködési projektek (például stratégiai partnerségek, tudásfejlesztési szövetségek, sport, együttműködési partnerségek és kapacitásépítési projektek) esetében a terjesztésre és hasznosításra irányuló jó minőségű tervnek mérhető és reális célkitűzéseket kell tartalmaznia, részletes ütemtervet kell előírnia, és a végrehajtandó tevékenységek forrásaira vonatkozó tervet kell tartalmaznia. A célcsoportok tevékenységekbe történő bevonása is hozzájárul ahhoz, hogy a projekteredményeket a lehető legjobban kamatoztassák. Fontos kezdettől fogva tisztázni a stratégiát, mivel ez a fő módja a célközönséggel való kommunikáció elősegítésének. A mobilitási projektekre ez a követelmény nem vonatkozik. A projekt szervezőinek azonban kommunikálniuk kell a résztvevők által a tevékenységek során elért tanulási eredményeket. A projekt szervezőinek ezen kívül ösztönözniük kell a résztvevőket arra, hogy osszák meg másokkal is a mobilitási projektben való részvételükkel kapcsolatos tapasztalataikat. Végül, a program terjesztési szakaszának az innovatív projektek ösztönzésével és a bevált gyakorlatok megosztásával a program minőségének javításához is hozzá kell járulnia.

A kommunikáció ennél tágabb fogalom. A kommunikációba beletartoznak a tájékoztató és népszerűsítő tevékenységek, amelyek a tudatosság növelését, a projekttevékenységek láthatóságának javítását, illetve a projekteredmények terjesztését és hasznosítását szolgálják. Gyakran azonban nehéz egyértelműen elkülöníteni egymástól ezeket a területeket. Ezért a mindkét területre kiterjedő átfogó stratégiai keret kidolgozása hatékonyabb módja lehet a rendelkezésre álló források legeredményesebb felhasználásának. Az eredmények terjesztésének és hasznosításának a projekt időtartama során folytatott kommunikációs tevékenységek elengedhetetlen részét kell alkotnia.

### Miért fontos a projekteredmények megosztása? Milyen tágabb értelemben vett előnyökkel jár?

A terjesztésre és hasznosításra irányuló átfogó terv kidolgozására fordított idő mind a kedvezményezett, mind partnerei számára megtérül. A terjesztésre és hasznosításra irányuló

tevékenységek növelik a szervezet/intézmény ismertségét, és gyakran új lehetőségeket teremthetnek a projekt és a projekteredmények terjesztésére, vagy új, jövőbeli partnerségek létrehozására. A sikeres terjesztés és hasznosítás az elvégzett munka külső elismeréséhez és ezáltal még elismertebbé tételéhez is vezethet. Az eredmények megosztása révén mások is kamatoztathatják az Erasmus+ program tevékenységeit és tapasztalatait. A projekteredmények mások számára is követendő példaként szolgálhatnak, és másokat is inspirálhatnak azáltal, hogy rámutatnak, mit lehet elérni a program során.

A projekteredmények terjesztése és hasznosítása hozzájárulhat ahhoz, hogy a jövőbeli szakpolitikák és gyakorlatok meghatározásakor megalapozott döntések szülessenek. A kedvezményezettek által végrehajtott projekttevékenységek terjesztése és hasznosítása támogatja az Európai Unió rendszereinek fejlesztésére irányuló, tágabb értelemben vett célkitűzés megvalósítását. Az Erasmus+ program hatása nemcsak a projekteredmények minőségén mérhető, de a projekteredmények ismertségének és a projektet végrehajtó partnerségen kívüli alkalmazásának mértékén is. Ha a hatékony terjesztéssel minél több felhasználót sikerül elérni, az hozzájárul a befektetett munka megtérüléséhez.

A projekteredmények terjesztése és hasznosítása növeli a program által kínált lehetőségek ismertségét is, ugyanakkor ráirányítja a figyelmet az Erasmus+ által támogatott tevékenységek európai hozzáadott értékére. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy kedvező kép alakuljon ki a közvéleményben, és ösztönzőleg hathat az ebben az új uniós programban való szélesebb körű részvételre. Alapvető fontosságú a terjesztésre és hasznosításra irányuló terv céljainak és célkitűzéseinek átgondolása. A terjesztésre és hasznosításra irányuló tervnek kapcsolódnia kell a projekt céljaihoz, mivel ez biztosítja, hogy az alkalmazott módszerek és megközelítési módok megfeleljenek az Erasmus+ projektnek, illetve a projekt eredményeinek és célközönségének. A terjesztés és hasznosítás céljai a következők lehetnek:

- figyelemfelkeltés;
- a hatás kiterjesztése;
- az érdekelt felek és a célcsoportok bevonása;
- a megoldások és a know-how megosztása;
- a szakpolitika és a gyakorlat befolyásolása;
- új partnerségek kialakítása.

### Mit lehet terjeszteni és hasznosítani?

A következő lépésben a terjesztés és hasznosítás **tárgyát** kell meghatározni. A projekt különböző típusú eredményekkel járhat, amelyek lehetnek konkrét (kézzelfogható) eredmények, valamint a projektszervezők és a résztvevők által szerzett készségek és személyes tapasztalatok (nem kézzelfogható eredmények).

**Kézzelfogható eredmények** lehetnek a következők:

- egy probléma megoldását szolgáló megközelítés vagy modell;
- gyakorlati eszköz vagy termék, például kézikönyvek, tantervek, elektronikus tanulási eszközök;
- kutatási jelentések vagy tanulmányok;
- bevált gyakorlatokat tartalmazó útmutatók vagy esettanulmányok;
- értékelő jelentések;
- elismerési tanúsítványok;
- hírlevelek vagy szórólapok.

A tapasztalatok, stratégiák, folyamatok stb. szélesebb körű terjesztéséhez érdemes ezeket dokumentálni.

**Nem kézzelfogható** eredmények lehetnek a következők:

- a résztvevők, tanulók vagy munkatársak/szakemberek/oktatók által szerzett ismeretek és tapasztalatok;
- a készségek fejlődése vagy a teljesítmény javulása;
- a kulturális tudatosság növekedése;
- a nyelvi készségek fejlődése.

A nem kézzelfogható eredmények gyakran nehezebben mérhetők. A nem kézzelfogható eredmények dokumentálását szolgálhatják az interjúk, kérdőívek, tesztek, megfigyelések vagy önértékelő mechanizmusok.

### A célközönség meghatározása

Alapvető fontosságú a célcsoportok meghatározása mind a különböző földrajzi szinteken (helyi, regionális, nemzeti és európai szinten), mind a kedvezményezett által képviselt szektorok vonatkozásában (munkatársak, társak, helyi hatóságok, azonos típusú tevékenységet végző más szervezetek/intézmények, hálózatok stb.). A tevékenységek és üzenetek meghatározásakor figyelembe kell venni a közönséget és célcsoportokat, például az alábbiakat:

- a projekttevékenységek és eredmények végfelhasználói;
- az adott területen tevékenykedő érdekelt felek, szakértők és szakemberek, valamint egyéb érdekelt felek;
- helyi, regionális, nemzeti és európai szintű döntéshozók;
- a sajtó és a média;
- a nagy nyilvánosság.

A projektterveknek elég rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy a célcsoportok és egyéb érdekelt felek a projekt különböző szakaszaiban tudjanak bekapcsolódni a projektbe. Ez hozzájárul annak biztosításához, hogy a projekt a célcsoportok igényeinek megfelelően alakuljon. A célcsoportok részvétele emellett ráirányítja a figyelmet a projekt potenciális értékére, és hozzájárul a projekt legfrissebb eredményeinek különböző európai érdekelt felek közötti terjesztéséhez.

### Hogyan kell terjeszteni és hasznosítani az eredményeket?

Ahhoz, hogy minél több emberhez eljusson a projekt, tanácsos minél több kommunikációs anyagot és projekteredményt minél több nyelvre lefordítani. Az említett anyagokat ajánlott a partnerség minden nyelvére és angolra lefordítani; ha szükséges, a fordítási költségeket be lehet építeni a pályázatba.

Az eredmények terjesztésének és hasznosításának számos különböző módja lehetséges. Értékeljük a kreativitást és az olyan új ötleteket, amelyek segítségével az Erasmus+ projekt és annak eredményei valóban a figyelem középpontjába kerülnek. A kedvezményezettek például a következő eszközöket használhatják:

- az Erasmus+ disszeminációs platform (lásd lent);

- a projekt vagy a szervezetek/intézmények honlapjai;
- a legfontosabb érdekelt felek találkozói és látogatásai;
- célorientált vitalehetőségek, például információs események, műhelyfoglalkozások, (online) szemináriumok, képzések, kiállítások, demonstrációk vagy társak általi értékelések;
- meghatározott célcsoportnak szóló írott anyagok, például jelentések, cikkek a szaksajtóban, hírlevelek, sajtóközlemények, szórólapok vagy brosúrák;
- audiovizuális média és termékek, például rádió, televízió, YouTube, Flickr, videoklipek, podcastok vagy applikációk;
- közösségi média;
- nyilvános események;
- a projekttel kapcsolatos márkaépítés és logók;
- létező kapcsolatok és hálózatok.

A hasznosítás szempontjából azt kell átgondolni, hogy az eredmények milyen változásokkal járhatnak a projektre, a végfelhasználókra, a társakra vagy a szakpolitikai döntéshozókra nézve. Hasznosítási mechanizmusok lehetnek a következők:

- a részt vevő szervezetek/intézmények hírnevére gyakorolt kedvező hatások;
- egy adott téma, cél vagy munkaterület nagyobb ismertsége;
- nagyobb mértékű pénzügyi támogatás egyéb támogatóktól vagy adományozóktól;
- a szakpolitika és a gyakorlat erőteljesebb befolyásolása.

**Mikor kell megvalósítani a terjesztésre és hasznosításra irányuló tevékenységeket?**

Az eredmények terjesztése és hasznosítása az Erasmus+ projekt szerves részét képezi annak teljes időtartama alatt, a kedvezményezett eredeti ötletének megfogalmazásától kezdve a projekt összes szakaszán keresztül az uniós finanszírozási időszakot követő időszakig.

A részt vevő partnerekkel közösen mindenképpen ki kell dolgozni a tevékenységek ütemtervét, illetve gondoskodni kell a költségvetés és a források megfelelő elkülönítéséről. A tervnek:

- a haladás nyomon követése érdekében a partnerek által közösen megállapított reális célkitűzéseket és határidőket kell tartalmaznia;
- a terjesztésre és hasznosításra irányuló tevékenységeket össze kell hangolnia a projekt legfontosabb szakaszaival;
- kellően rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy reagálni lehessen a célcsoport igényeire és a nagyobb szabású szakpolitikai és gyakorlati fejleményekre.

A különböző projektszakaszokban például az alábbi tevékenységek hajthatók végre:

A projekt kezdete **ELŐTT**

- a terjesztésre és hasznosításra irányuló terv kidolgozása;
- a várt hatás és eredmények meghatározása;
- annak átgondolása, hogyan és kiknek fogják eljuttatni a terjesztési és hasznosítási eredményeket;

A projekt **SORÁN**

- kapcsolatfelvétel a megfelelő, például helyi vagy regionális médiával;

- rendszeres tevékenységek lebonyolítása, például információs események, képzések, demonstrációk, társak általi értékelések;
- a célcsoportokra gyakorolt hatás kiértékelése;
- egyéb érdekelt felek bevonása az eredmények végfelhasználók/új területek/szakpolitikák felé történő közvetítésébe;

**A ZÁRÓBESZÁMOLÓ IDŐSZAKÁBAN**

- a végső projekttermékek feltöltése és a projektleírás frissítése az Erasmus+ disszeminációs platformon;

A projekt **UTÁN**

- a terjesztési tevékenységek folytatása (a fentiek szerint);
- a jövőbeli együttműködésre vonatkozó ötletek kidolgozása;
- az eredmények és a hatás értékelése;
- kapcsolatfelvétel a megfelelő médiával;
- adott esetben kapcsolatfelvétel a döntéshozókkal;
- együttműködés az Európai Bizottsággal azáltal, hogy a projekt résztvevői hasznos információkkal segítik annak terjesztési és hasznosítási tevékenységét.

### Hogyan mérhető a projekt sikere?

A folyamat lényeges része a hatásvizsgálat. Ennek során értékelik ki az eredményeket, és fogalmaznak meg jövőbeli módosításokra irányuló ajánlásokat. A kitűzött célok megvalósítása terén elért eredményeket mutatókkal lehet mérni. A mutatók olyan jelzők, amelyek segítenek a teljesítmény mérésében. Mennyiségi (számokra és százalékos arányokra vonatkozó) és minőségi (a részvétel és a tapasztalatok minőségére vonatkozó) mutatók egyaránt előfordulhatnak. A hatás kérdőívek, interjúk, megfigyelések és vizsgálatok segítségével is mérhető. A különböző projekttevékenységekre vonatkozó mutatókat már a projekt elején meg kell határozni az átfogó terjesztési terv részeként.

Néhány példa:

- a projekt szervezőinek honlapjával kapcsolatos tények és számadatok (frissítések, látogatások, konzultációk, kereszthivatkozások);
- a fontosabb érdekelt felekkel való találkozók száma;
- a vitákban és információs eseményeken (műhelyfoglalkozások, szemináriumok, társak általi értékelések) jelen lévő résztvevők száma; nyomonkövetési intézkedések;
- termékek gyártása és forgalmazása;
- médiamegjelenés (cikkek a szaksajtóban, hírlevelek, sajtóközlemények, interjúk stb.);
- láthatóság a közösségi médiában és vonzó honlap;
- nyilvános eseményeken való részvétel;
- létező hálózatokkal és transznacionális partnerekkel való kapcsolatok; információk és know-how átadása;
- a regionális, nemzeti és uniós szakpolitikai intézkedésekre gyakorolt hatás;
- visszajelzések a végfelhasználóktól, egyéb érdekelt felektől, társaktól, döntéshozóktól.

# 2. A terjesztésre és hasznosításra vonatkozó követelmények

### Általános minőségi követelmények

Az Erasmus+ program keretében támogatásra pályázóknak a cselekvés típusától függően meg kell határozniuk a terjesztésre és hasznosításra irányuló tevékenységeket a pályázati szakasz, a tevékenység megvalósítása és a tevékenységet követő időszak vonatkozásában. Ez a szakasz áttekinti az Erasmus+ program hivatalos dokumentációjában rögzített alapkövetelményeket.

A terjesztés és hasznosítás a projekt értékelése során alkalmazott egyik odaítélési szempont. A terjesztést és hasznosítást a projekt típusától függően eltérő mértékben veszik figyelembe a pályázat értékelése során.

- A mobilitási projektek esetében a pályázati formanyomtatványon fel kell sorolni a tervezett terjesztési tevékenységeket, és meg kell adni a lehetséges célcsoportokat.
- Az együttműködési projektek esetében részletes és átfogó tervet kell készíteni a célokra, eszközökre és eredményekre vonatkozóan, amelyet a későbbiekben értékelnek. Bár általában egy partner feladata a teljes projektre kiterjedő terjesztés és hasznosítás koordinálása, a partnereknek közösen kell vállalniuk a felelősséget a tevékenységek megvalósításáért. Az igényeknek és a projektben betöltött szerepnek megfelelően valamennyi partnert be kell vonni ezekbe a tevékenységekbe.

A végső szakaszban minden projekttípus esetében jelentést kell tenni az eredményeknek a részt vevő szervezeteken/intézményeken belüli és kívüli megosztása érdekében végrehajtott tevékenységekről.

### Az Európai Unió és az Erasmus+ program láthatósága

A kedvezményezetteknek mindig használniuk kell az Európai Unió jelképét (az „EU zászlót”) és az Európai Unió teljes nevét minden kommunikációs és promóciós anyagban. Az Erasmus+ programon keresztül kapott uniós támogatás nyilvános kommunikációjának előnyben részesített módja szerint az Európai Unió jelképe mellett szerepel „Az Európai Unió Erasmus+ programjának társfinanszírozásával” felirat.

Az uniós támogatásra vonatkozó feliratok példái fordítással együtt elérhetőek a következő internetes oldalon: http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en.

Az Erasmus+ márkanév nem fordítandó.

Az Európai Unió jelképének az uniós programok összefüggésében történő használatáról szóló, a kedvezményezetteknek címzett útmutató a következő internetes oldalon érhető el: http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

### Az Erasmus+ disszeminációs platform használata

Az Erasmus+ disszeminációs platform áttekintést nyújt a program keretében támogatott projektekről, és felhívja a figyelmet a bevált gyakorlatokra és a sikertörténetekre. Segítségével a

támogatott projektek során létrehozott/elért termékek/eredmények/szellemi termékek is hozzáférhetők.

A nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség évente kiválasztják azokat a példaként szolgáló bevált gyakorlatokat, amelyeket közzétesznek a platformon. A sikertörténeteket a jó gyakorlatok közül központi szinten választja ki az Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság (DG EAC).

Az Erasmus+ disszeminációs platform a következő célokat szolgálja:

- átláthatóság, mivel áttekintést nyújt a program által támogatott összes projektről (beleértve a projekt-összefoglalókat, finanszírozási információkat, URL-hivatkozásokat stb.);
- elszámoltathatóság, mivel segítségével a végfelhasználók és a szakemberek hozzáférhetnek a projekteredményekhez;
- ösztönzés, mivel bemutatja az Erasmus+ program kedvezményezettjeinek azokat a bevált gyakorlatait és sikertörténeteit, amelyeket évente választanak ki nemzeti és európai szinten.

Az Erasmus+ projektek többsége esetében a kedvezményezetteknek a pályázati szakaszban angol nyelvű projekt-összefoglalót kell írniuk.

A projekt-összefoglaló azért különösen fontos, mert a nyilvánosságnak szól. Közérthetően és világosan kell megfogalmazni, hogy a projekt tényleges tartalma kívülállók számára is gyorsan megérthető legyen.

A projekt-összefoglalónak a következő elemeket kell tartalmaznia: a projekt kontextusa/háttere, a projekt célkitűzései, a résztvevők száma és profilja, a tevékenységek leírása, a projekt megvalósítása során használandó módszertan, a tervezett eredmények és hatás rövid leírása, a lehetséges hosszú távú előnyök.

Az Erasmus+ disszeminációs platform a következő címen érhető el: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/.

# III. melléklet – Fogalmak magyarázata

| | |
|---|---|
| **Kísérő személy** | Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy valamennyi területére vonatkozó általános fogalommeghatározás szerint az a személy, aki védelem, támogatás és segítségnyújtás céljából elkíséri a sajátos nevelési igényű (fogyatékossággal élő) résztvevőket (akár tanulókat, akár munkatársakat/szakembereket/oktatókat/ifjúságsegítőket) a mobilitási tevékenységre. Továbbá<br>• a szakképzésben részt vevő tanulók és az önkéntes tevékenységek (1. pályázati kategória) esetében,<br>• a diákok rövid vagy hosszú távú mobilitása és a fiatalok vegyes mobilitása (2. pályázati kategória) esetében,<br>• a fiatalok és a döntéshozók találkozói (3. pályázati kategória) esetében<br>kísérő személynek minősülhet az a felnőtt is, aki egy vagy több, szakképzésben részt vevő tanulót, hátrányos helyzetű önkéntest, iskolai oktatásban tanuló diákot vagy fiatalt (főként kiskorúakat vagy kevés külföldi tapasztalattal rendelkező fiatalokat) elkísér külföldre, és ott a mobilitási időszak során gondoskodik a védelmükről, biztonságukról és hatékony tanulásukról. |
| **Akkreditáció** | Az a folyamat, amely biztosítja, hogy az Erasmus+ program cselekvései keretében támogatásra pályázó szervezetek/intézmények megfeleljenek az Európai Bizottság által az adott cselekvésre nézve meghatározott minőségi előírásoknak vagy előfeltételeknek. A cselekvés típusától, illetve a pályázó szervezet/intézmény országától függően az akkreditálást a Végrehajtó Ügynökség, a nemzeti iroda vagy a SALTO forrásközpont végzi. A felsőoktatási projektekben (a mobilitást is beleértve) vagy az ifjúsági mobilitási tevékenységekben való részvételre pályázó intézményeknek/szervezeteknek akkreditációval kell rendelkezniük. |
| **Cselekvés** | Az Erasmus+ program eleme vagy intézkedése. Ide tartoznak például a stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén, az Erasmus Mundus közös mesterképzések, az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek stb. |
| **Tevékenység** | Egy projekt részeként végrehajtott feladatok. A tevékenységek különböző típusúak lehetnek (mobilitási tevékenységek, együttműködési tevékenységek stb.). A Jean Monnet program esetében a tevékenység egyenértékű a cselekvéssel (a „Cselekvés” fogalommeghatározását lásd fent). |
| **Felnőttoktatás** | Formális, nem formális vagy informális jellegű, nem szakmai felnőttképzés (a szakmai továbbképzéshez lásd a „Szakoktatás és -képzés” fogalommeghatározását). |
| **Felnőttoktatási intézmény** | A nem szakmai felnőttoktatás területén működő állami vagy magánintézmény. |
| **Felnőttoktatásban tanulók** | Olyan személyek, akik befejezték az alapképzést, vagy már nem vesznek részt alapképzésben, és valamilyen formában (formális, nem formális vagy informális) újrakezdik a tanulást. |

| | |
|---|---|
| **Előkészítő látogatás** | Az ifjúsági mobilitási projektek keretében szervezett ifjúsági csereprogramokat vagy önkéntes tevékenységeket és a szakképzésben részt vevő tanulók mobilitási projektjeinek keretében szervezett ErasmusPro tevékenységeket előkészítő látogatás a fogadó szervezet/intézmény országába. Célja a magas minőségű tevékenységek biztosítása igazgatási megállapodások előmozdításával és előkészítésével, a bizalomépítés, egymás jobb megértése, valamint a projektben részt vevő szervezetek/intézmények közötti szilárd partnerség kiépítése. Az ifjúsági mobilitási projektek esetében a látogatásba a fiatalokat is be lehet vonni, hogy teljeskörűen vegyenek részt a projekt megtervezésében. |
| **Kapcsolt jogalany** | Az alábbiak tekinthetők kapcsolt jogalanynak (a költségvetési rendelet 122. cikke értelmében):<br>• olyan jogi személyek, akik a kedvezményezettekkel olyan jogi vagy tőkekapcsolatban állnak, amely nem korlátozódik a szóban forgó tevékenységre, illetve amelyet nem kizárólag a szóban forgó tevékenység elvégzése céljából hoztak létre;<br>• több jogalany, amely megfelel a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó feltételeknek, és együttesen egy jogalanyt alkotnak, ez a jogalany lehet az egyetlen kedvezményezett, többek között abban az esetben is, ha kifejezetten a tevékenység végrehajtására hozzák létre.<br>A kapcsolt jogalanyoknak meg kell felelniük a támogathatósági és részvételi szempontoknak, valamint adott esetben a pályázókra vonatkozó kiválasztási szempontoknak. |
| **Pályázó** | Az a részt vevő szervezet/intézmény vagy informális csoport, amely benyújtja a támogatás iránti pályázatot. A pályázó pályázhat egyénileg vagy a projektben részt vevő többi szervezet/intézmény nevében. Utóbbi esetben a pályázó egyben a koordinátor is. |
| **(Pályázati) határidő** | Az a határidő, ameddig a pályázati formanyomtatványt be kell nyújtani a nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez, hogy a pályázat támogatható legyen. |
| **Tanulószerződéses gyakorlati képzés (tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő tanuló)** | A tanulószerződéses gyakorlati képzés típusú rendszerek a szakmai alapképzés azon formái, amelyek váltakozva alkalmazzák/kombinálják a vállalati alapú képzést (szakmai gyakorlati időszakok egy munkahelyen) az iskolai alapú oktatással (elméleti/gyakorlati oktatás iskolában vagy képzési központban), és amelyek sikeres elvégzése nemzeti szinten elismert szakmai alapképzési képesítés megszerzéséhez vezet. |
| **Alapkészségek** | Írástudás, matematika, tudomány és technológia; ezek a készségek a kulcskompetenciák közé tartoznak. |
| **Kedvezményezett** | Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a pályázó lesz az Erasmus+ program keretében nyújtott támogatás kedvezményezettje. A kedvezményezett támogatási megállapodást ír alá a projektet kiválasztó nemzeti irodával vagy a Végrehajtó Ügynökséggel, vagy a projektet kiválasztó nemzeti irodától vagy a Végrehajtó Ügynökségtől értesítést kap a támogatási határozatról. Ha a pályázatot más részt vevő szervezetek/intézmények nevében nyújtották be, akkor a partnerek a támogatás társkedvezményezettjei lesznek. |

| | |
|---|---|
| **Vegyes tanulás** | Olyan tanulási módszer, amely különböző tanulási formákat tartalmaz. Gyakran konkrétabb jelentésben használatos. Ilyenkor olyan kurzusokat jelöl, amelyek kombinálják a műhelyfoglalkozások vagy szemináriumok keretében nyújtott hagyományos frontális oktatást és az online távoktatási technikákat (például internet, televízió, konferenciahívások). |
| **Pályázati felhívás** | A Bizottság által vagy a Bizottság nevében közzétett felhívás arra vonatkozóan, hogy a megadott határidőn belül olyan pályázatokat nyújtsanak be, amelyek megfelelnek az elérni kívánt célkitűzéseknek és az előírt feltételeknek. A pályázati felhívásokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában (C sorozat) és/vagy a Bizottság/a nemzeti iroda/a Végrehajtó Ügynökség megfelelő honlapján teszik közzé. |
| **Oklevél** | Az Erasmus+ program összefüggésében olyan dokumentum, amelyet adott esetben az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén valamely tanulási tevékenységet elvégző személy számára bocsátanak ki. Ez a dokumentum igazolja a részvételt, illetve adott esetben a résztvevő tanulási eredményeit. |
| **Elírás** | Véletlenül ejtett kisebb hiba vagy figyelmetlenség, amely megváltoztatja a dokumentum értelmét, például elgépelés vagy egy szó, mondat vagy szám véletlen beszúrása vagy kihagyása. |
| **Társfinanszírozás** | A társfinanszírozás elve szerint az uniós támogatásban részesülő projektek költségeinek egy részét a kedvezményezettnek kell viselnie, vagy külső, nem uniós hozzájárulásokból kell fedeznie. |
| **Vállalat** | A polgári vagy kereskedelmi jognak megfelelően alapított jogi személyek, a szövetkezeteket is beleértve, valamint egyéb olyan jogi személyek, amelyekre a köz- vagy magánjog vonatkozik, kivéve a nonprofit jogi személyeket. |
| **Konzorcium** | Két vagy több részt vevő szervezet/intézmény társulása egy projekt vagy egy projekt részét képező tevékenység előkészítésére, megvalósítására és utánkövetésére. A konzorcium lehet nemzeti (egy ország szervezeteit/intézményeit tömöríti) vagy nemzetközi (különböző országok részt vevő szervezeteit/intézményeit tömöríti). |
| **Koordinátor/Koordináló szervezet/intézmény** | A partnerszervezetek/partnerintézmények konzorciuma nevében az Erasmus+ program keretében támogatásra pályázó részt vevő szervezet/intézmény. |
| **Kreditmobilitás** | Meghatározott idejű külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszak – hazai intézménynél folytatott tanulmányok keretében – kreditgyűjtés céljából. A mobilitási időszakot követően a hallgatók visszatérnek a küldő szervezethez/intézménybe, hogy ott fejezzék be tanulmányaikat. |
| **Kredit** | A hallgató értékelés tárgyát képező tanulási eredményei. A kreditek gyűjtése képesítés megszerzéséhez vezethet, illetve átvihető más tanulmányi programokba vagy képesítésekbe. |
| **Oklevél megszerzésére irányuló mobilitás** | Külföldi tanulmányi időszak, amelynek célja oklevél vagy tanúsítvány megszerzése egy vagy több célországban. |

| | |
|---|---|
| **Oklevélmelléklet** | A képesítést igazoló hivatalos dokumentáció meghatározott forma szerint kiállított melléklete, amely részletesebb tájékoztatást nyújt az elvégzett tanulmányokról, és amelyet nemzetközileg elfogadnak. Felsőfokú oklevél melléklete, amely az elvégzett tanulmányok jellegének, szintjének, hátterének, tartalmának és státuszának szabványosított leírását tartalmazza. A felsőoktatási intézmények az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO által megállapított szabványok szerint állítják ki. Az oklevélmelléklet az Europass részét képezi (lásd lent). Nemzetközi közös tanulmányi program esetében ajánlott olyan közös oklevélmellékletet kiállítani, amely a teljes programra kiterjed, és amelyet az oklevelet kiállító összes egyetem elismer. |
| **Kettős oklevél/többes oklevél** | (A kettős oklevél esetében) legalább kettő, (a többes oklevél esetében) több felsőoktatási intézmény által nyújtott tanulmányi program elvégzésekor a hallgató által a részt vevő intézmények mindegyikétől külön-külön kapott oklevél. |
| **Kettős karrier** | Magas szintű sportképzés és általános oktatás vagy munka kombinációja. |
| **ECHE (Erasmus Felsőoktatási Charta)** | Az Európai Bizottság által odaítélhető akkreditáció, amely lehetővé teszi a programországok felsőoktatási intézményei számára, hogy az Erasmus+ program keretében tanulmányi és együttműködési tevékenységekre pályázhassanak, és azokban részt vehessenek. A Charta rögzíti azokat az alapelveket, amelyeket egy intézménynek a magas minőségű mobilitási és együttműködési tevékenységek szervezése és megvalósítása során be kell tartania, és meghatározza azokat a követelményeket, amelyeket az intézménynek magára nézve kötelezőnek kell elismernie a magas minőségű szolgáltatások és eljárások, valamint a hiteles és átlátható tájékoztatás érdekében. |
| **ECTS (európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer)** | Tanulóközpontú kreditátviteli- és gyűjtési rendszer, amely a tanulási, oktatási és értékelési folyamatok átláthatóságán alapul. A képesítések és tanulmányi időszakok elismerése révén lehetővé kívánja tenni a tanulmányi programok tervezését, megvalósítását és értékelését, valamint a tanulói mobilitást. Olyan rendszer, amely elősegíti a tanulmányi programok tervezését, leírását és megvalósítását, valamint a felsőfokú képesítések kiadását. Az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer és az eredményeken alapuló képesítési keretrendszerek együttes alkalmazása átláthatóbbá teszi a tanulmányi programokat és a képesítéseket, valamint megkönnyíti a képesítések elismerését. |
| **ECVET (európai szakképzési kreditrendszer)** | A külföldi tartózkodás vagy különböző helyzetek során szerzett, munkához kapcsolódó készségek és ismeretek érvényesítését, elismerését és gyűjtését megkönnyítő rendszer. Az ECVET célja a különböző európai szakképzési rendszerek és az általuk kiállított képesítések közötti hatékonyabb kompatibilitás biztosítása. Megteremti annak technikai keretrendszerét, hogy a képesítéseket a tanulmányi eredmények egységei alapján írják le, ezen kívül értékelési, átviteli, gyűjtési és elismerési eljárásokat tartalmaz. |
| **Vállalkozás** | Gazdasági tevékenységet végző gazdasági egység mérettől, jogi formától és gazdasági ágazattól függetlenül. |

| | |
|---|---|
| **EQAVET (a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete)** | Négy szakaszból (célok kitűzése és tervezése, megvalósítás, értékelés és felülvizsgálat) álló minőségbiztosítási cikluson alapuló referenciaeszköz a döntéshozók számára. A referenciakeret tiszteletben tartja a nemzeti kormányok autonómiáját; a rendszert a minőségbiztosításban érintett hatóságok és egyéb szervek önkéntes alapon alkalmazhatják. |
| **EKKR (európai képesítési keretrendszer)** | Olyan közös európai referenciaeszköz, amely érthetővé teszi a különböző oktatási és képzési rendszereket, valamint az azok keretében megszerezhető képesítéseket. Célja a képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának javítása egész Európában, elősegítve a munkavállalói és tanulói mobilitást, illetve lehetővé téve az egész életen át tartó tanulást, a 2008/C 111/01 európai parlamenti és tanácsi ajánlásban foglaltaknak megfelelően. |
| **ESCO (készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozása)** | 25 európai nyelven meghatározza és osztályozza az európai munkaerőpiac, oktatás és képzés szempontjából releváns készségeket, kompetenciákat, képesítéseket és foglalkozásokat. A rendszer foglalkozási profilokat is tartalmaz, így jól láthatók a foglalkozások, készségek, kompetenciák és képesítések közötti kapcsolatok. Az ESCO nyitott IT-formátumban mindenki számára díjmentesen hozzáférhető. |
| **Székhellyel rendelkező** | Arra utal, hogy egy szervezet/intézmény vagy szerv megfelel bizonyos nemzeti szinten meghatározott feltételeknek (bejegyzés, kimutatások, közzététel stb.), amelyek alapján a nemzeti hatóságok az adott szervezetet/intézményt vagy szervet hivatalosan elismerik. Fiatalok informális csoportja esetében a csoport jogi képviselőjének bejelentett lakóhelyét kell figyelembe venni az Erasmus+ program keretében nyújtott támogatásra való jogosultság alkalmazásában. |
| **Europass** | Öt különböző dokumentumból álló portfólió és elektronikus mappa, amely tartalmazza mindazokat a tanulási eredményeket, hivatalos képesítéseket, munkatapasztalatokat, készségeket és kompetenciákat, amelyeket az Europass tulajdonosa elért/megszerzett. Ezek a dokumentumok a következők: az Europass önéletrajz, az oklevélmelléklet, az Europass bizonyítvány-kiegészítő, az Europass mobilitási igazolvány és az Europass nyelvi útlevél. Az Europass emellett tartalmazza az európai készségútlevelet: ez egy felhasználóbarát elektronikus mappa, amely lehetővé teszi az adott személy készségeinek és képesítéseinek rendszerezését. Az Europass célja, hogy elősegítse a mobilitást, illetve javítsa a foglalkoztatási lehetőségeket és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit Európában. |
| **Európai fejlesztési terv** | Szakképzés, iskolák és felnőttoktatási intézmények esetében olyan dokumentum, amely az intézmény/szervezet minőségfejlesztéssel és nemzetköziesítéssel kapcsolatos szükségleteit tartalmazza, valamint azt, hogy a tervezett európai tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezek kielégítéséhez. Az európai fejlesztési terv a pályázati formanyomtatvány részét képezi az olyan iskolák és felnőttoktatási intézmények esetében, amelyek az 1. pályázati kategória keretében a munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási célú mobilitása céljából nyújtanak be pályázatot. |

| | |
|---|---|
| **Európai ifjúsági nem kormányzati szervezet** | Olyan nem kormányzati szervezet, amely 1) törvényesen elismert formában működik, és összetétele a következő: a) olyan európai szerv/titkárság (a pályázó), amely a pályázat benyújtásának napján már legalább egy éve törvényes székhellyel rendelkezik valamely programországban; továbbá b) olyan nemzeti szervezetek/fióktelepek legalább tizenkét programországban, amelyeket jogszabályokon alapuló kapcsolat köt az európai szervhez/titkársághoz; 2) ifjúsági területen olyan tevékenységeket folytat, amelyek hozzájárulnak az uniós ifjúságügyi stratégia egyes cselekvési területeihez kötődően meghatározott célkitűzések megvalósításához; 3) bevonja a fiatalokat a szervezet irányításába és vezetésébe. |
| **Vis maior** | Előre nem látható, rendkívüli helyzet vagy esemény, amelyre a résztvevőnek nincs befolyása, és amely nem tulajdonítható a résztvevő hibájának vagy hanyagságának. |
| **Szabadidősport** | Helyi szinten amatőr sportolók által, szervezett formában gyakorolt sporttevékenység és tömegsport. |
| **Csoportvezető** | Az ifjúsági mobilitási projektek vonatkozásában az ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért (Youthpass), védelméért és biztonságáért felel. |
| **Olyan fiatalok csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (fiatalok informális csoportjai)** | Fiatalok olyan, legalább négy főből álló csoportja, amely az alkalmazandó nemzeti jog értelmében nem rendelkezik jogi személyiséggel, feltéve, hogy a csoport képviselői jogképességgel rendelkeznek arra, hogy a csoport nevében jogi kötelezettséget vállaljanak. A fiatalok ilyen csoportjai az Erasmus+ program egyes cselekvései esetében pályázók és partnerek lehetnek. A pályázati útmutató az egyszerűség kedvéért a jogi személyekkel (szervezetek, intézmények stb.) együtt tárgyalja ezeket a csoportokat, és az Erasmus+ programban részt vevő szervezetek/intézmények fogalma ezekre a csoportokra is vonatkozik az olyan cselekvések vonatkozásában, amelyekben részt vehetnek. A csoportnak legalább négy fiatalból kell állnia, akiknek életkora megfelel a programban részt vevő fiatalokra nézve előírt életkornak (13–30 év). Kivételes esetben, és ha az összes fiatal kiskorú, a csoportot egy felnőtt képviselheti. Így egy fiatalokból álló csoport (amelynek minden tagja kiskorú) egy ifjúságsegítő/coach segítségével pályázatot tud benyújtani. |
| **Felsőoktatási intézmény** | Bármely típusú felsőoktatási intézmény (az intézmény megnevezésétől függetlenül), amely a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban elismert okleveleket vagy más elismert felsőfokú képesítéseket állít ki, vagy bármely intézmény, amely a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban felsőfokú szakképzést folytat. |

| | |
|---|---|
| **Felsőoktatási korszerűsítési menetrend** | Az Európai Bizottság stratégiája, amely támogatni kívánja a tagállamok felsőoktatási reformjainak és az Európa 2020 stratégia felsőoktatási céljainak megvalósítását. A reformnak az új menetrendben meghatározott fő területei a következők: a diplomások számának növelése, az oktatás és kutatóképzés minőségének és relevanciájának javítása, a magas képzettséget igénylő munkakörök sikeres betöltéséhez szükséges ismeretek és átvihető alapkompetenciák biztosítása a diplomások számára, több lehetőség teremtése arra, hogy a hallgatók külföldi tanulmányok vagy képzés révén további készségeket szerezzenek, a felsőoktatás teljesítményének növelése érdekében a határokon átívelő együttműködés ösztönzése, az oktatás, a kutatás és az üzleti vállalkozások összekapcsolásával a „tudásháromszög” megerősítése, valamint hatékony irányítási és finanszírozási mechanizmusok létrehozása a kiválóság támogatására. |
| **Fiatalok informális csoportjai** | Lásd fent az „Olyan fiatalok csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik” fogalommeghatározást. |
| **Informális tanulás** | A munkával, családdal vagy szabadidővel kapcsolatos napi tevékenységekből eredő tanulás, amely a célkitűzések, az idő vagy a tanulás támogatása tekintetében nem szervezett vagy strukturált; a tanuló szempontjából lehet, hogy nem szándékos. |
| **Nemzetközi** | Az Erasmus+ program összefüggésében legalább egy programországot és legalább egy partnerországot érintő bármely cselekvésre vonatkozó. |
| **Szakmai látogatás (job shadowing) (gyakorlati tanulási tapasztalat)** | Rövid távú tartózkodás egy külföldi partnerszervezetnél/partnerintézménynél, amely azáltal nyújt képzést a résztvevőknek, hogy azok a részvételen alapuló megfigyelés során figyelemmel követik a fogadó szervezet/intézmény szakembereinek napi munkáját, kicserélik a bevált gyakorlatokat, készségekre és ismeretekre tesznek szert és/vagy hosszú távú partnerségeket építenek. |
| **Közös oklevél** | Közös tanulmányi program elvégzését követően a hallgató számára kiállított egyetlen közös oklevél. A közös oklevelet két vagy több részt vevő intézmény illetékes hatóságainak közösen kell aláírniuk, és a részt vevő intézmények országában hivatalosan el kell ismerni őket. |
| **Közös programok** | Két vagy több felsőoktatási intézmény által közösen kidolgozott, megvalósított és teljes mértékben elismert felsőoktatási (tanulmányi vagy kutatási) programok. Közös programok a felsőoktatás minden szintjén (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés) végrehajthatók. Lehetnek nemzeti (csak egy ország egyetemei vesznek részt benne) vagy transznacionális/nemzetközi (legalább két különböző ország felsőoktatási intézményei vesznek részt benne) közös programok. |
| **Kulcskompetenciák** | Alapvető tudás, készségek és attitűdök, amelyekre mindenkinek szüksége van az önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív társadalmi szerepvállaláshoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz a 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásban megfogalmazottak szerint. |

| | |
|---|---|
| **Tanulási célú mobilitás** | A lakóhely szerinti országtól eltérő országba való, tanulmányi, képzési, illetve nem formális vagy informális tanulási célú tényleges átköltözés. Megvalósulhat szakmai gyakorlatok, tanulószerződéses gyakorlati képzések, ifjúsági csereprogramok, önkéntesség, szakmai továbbképzési tevékenységekben való oktatás, illetve részvétel formájában, továbbá ide tartozhatnak még olyan tevékenységek, mint a fogadó ország nyelvén folytatott előkészítő képzés, valamint a küldéssel vagy fogadással kapcsolatos és a képzést követő tevékenységek. |
| **Tanulási eredmények** | Mindazon tudás, ismeret és gyakorlati képesség, amelyet a tanuló egy adott tanulási folyamat során elsajátít, és amely az ismeretek, készségek és kompetenciák alapján határozható meg. |
| **Egész életen át tartó tanulás** | Az életút egészére kiterjedő általános oktatás, szakoktatás és -képzés, nem formális és informális tanulás, amely az egyén, a polgár, a kultúra, a társadalom és/vagy a foglalkoztatás szempontjából a tudás, a készségek és a kompetenciák gyarapodását vagy a társadalmi részvétel megerősödését eredményezi, ideértve a tanácsadási és orientációs szolgáltatások nyújtását is. |
| **Mentorálás** | A feladathoz kapcsolódó támogató intézkedések mellett az önkéntesek számára biztosított személyes támogató intézkedések. A mentorálás fő felelőse a mentor, akit a fogadó vagy a koordináló szervezet/intézmény nevez ki. A mentorálás rendszeres találkozókból áll, amelyek során a mentor nyomon követi az önkéntes személyes jóllétét mind a fogadó szervezetben/intézményben, mind azon kívül. A mentorálás célpontja az önkéntes munkát végző személy, ezért a találkozók gyakorisága és tartalma az egyéni szükségletektől függ. A mentorral való találkozók lehetséges témái közé tartozik a személyes jóllét, a csapaton belüli jóllét, a feladatokkal való elégedettség, gyakorlati kérdések stb. |
| **Mobilitási/Tanulmányi megállapodás** | A küldő és fogadó szervezet/intézmény, valamint a részt vevő személyek közötti megállapodás, amely a mobilitási időszak relevanciájának és minőségének biztosítása érdekében rögzíti annak céljait és tartalmát. A külföldön töltött időszak fogadó szervezet/intézmény általi elismerésének alapjául is szolgálhat. |
| **Hónap** | Az Erasmus+ program összefüggésében és a támogatások kiszámításának alkalmazásában egy hónap 30 napnak felel meg. |

| | |
|---|---|
| **MOOC** | A Massive Open Online Course (virtuális szabadegyetem) rövidítése. Olyan kurzus, amely teljes egészében online kerül megtartásra, bárki számára ingyenesen hozzáférhető, a részvétel nem kötött végzettséghez és semmilyen egyéb korlátozás alá nem esik, és gyakran nagyszámú résztvevője van. Lehetnek személyes elemei – ilyen például a résztvevők helyi találkozóinak előmozdítása –, párosulhat formális értékeléssel, de gyakori a kölcsönös értékelés, az önértékelés és az automatikus osztályozás. Sok formája létezik. Egyes kurzusok adott ágazatokra, célcsoportokra (például szakképzés, oktatók stb.) vagy oktatási módszerekre összpontosítanak. Az Erasmus+ program keretében támogatott MOOC-oknak mindenki számára elérhetőnek kell lenniük, és mind a részvétel, mind a tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvány vagy „digitális kitűző” (badge) díjmentes a résztvevők számára. Kérjük, vegye figyelembe, hogy az oktatási segédanyagok nyílt hozzáférésére vonatkozó követelmény a MOOC-okra és egyéb teljes kurzusokra is vonatkozik. |
| **Nem formális tanulás** | Olyan tanulás, amely – a tanulási célkitűzések és a tanulásra fordított idő tekintetében – tervezett tevékenységeken keresztül valósul meg, tanuláshoz nyújtott támogatás mellett, de amely nem része a formális oktatási és képzési rendszernek. |
| **Foglalkozási profil** | Egy adott foglalkozásra általában jellemző készségek, kompetenciák, ismeretek és képesítések összessége. |
| **Egyetlen ciklusból álló tanulmányi programok** | Integrált/hosszú programok, amelyek első vagy második ciklus elvégzését igazoló oklevél megszerzéséhez vezetnek, és egyes országokban még mindig inkább az években kifejezett hosszúsággal, mint kreditpontokkal jellemezhetők. A legtöbb ilyen országban a bolognai modell első tanulmányi ciklusán kívüli programok a következők: orvostudomány, fogászat, állatorvos-tudomány, betegápolás és szülészet. A legtöbb esetben a hallgatók 1–8%-a tanul az ilyen programok keretében. A szabályozott szakmák gyakorlását lehetővé tévő integrált programok – a szabályozott szakma függvényében – jellemzően 300–360 ECTS szerinti kreditpontból állnak/5–6 évig tartanak. |
| **Nyílt hozzáférés** | Bizonyos anyagok nyílt közzétételére vonatkozó általános fogalom. A nyílt azt jelenti, hogy a lehető legtöbb ember számára a lehető legtöbb esetben hozzáférhető és használható. Az Erasmus+ program előírja az oktatási segédanyagokhoz való nyílt hozzáférést, és támogatja a kutatási eredmények és adatok nyílt hozzáférését. |
| **Nyitott oktatási segédanyagok** | Szabadon használható, módosítható és megosztható oktatási anyagok (például tankönyvek, munkalapok, óratervek, oktatóvideók, teljes online kurzusok, oktatójátékok). Nyílt licenccel érhetők el vagy nyilvánosan hozzáférhetők (vagyis már nem állnak szerzői jogi védelem alatt). A nyilvánosan nem módosítható és megosztható ingyenes anyagok nem nyitott oktatási segédanyagok. |

| | |
|---|---|
| **Nyílt licenc (nyílt engedély)** | Az egyik módja annak, hogy egy szerzői jogi jogosult (alkotó vagy egyéb jogosult) mindenki számára engedélyezze a szellemi termék szabad használatát. Az Erasmus+ program nyílt hozzáférésre vonatkozó követelményének összefüggésében a nyílt licencnek legalább a használatot, a módosítást és a megosztást lehetővé kell tennie. A nyílt licenct fel kell tüntetni magán a terméken vagy annak terjesztésekor. A nyílt licenccel rendelkező oktatási anyagok a nyitott oktatási segédanyagok. |
| **Nyitott koordinációs módszer** | Olyan kormányközi módszer, amely keretet nyújt az uniós tagállamok közötti együttműködéshez, így azok a nemzeti politikáikat bizonyos közös célkitűzéseknek megfelelően alakíthatják. A program keretében a nyitott koordinációs módszer az oktatásra, a képzésre és az ifjúságügyre vonatkozik. |
| **Résztvevők** | Az Erasmus+ program összefüggésében azok a személyek, akik teljeskörűen részt vesznek egy projektben, és néhány esetben a részvételi költségek (nevezetesen az utazási és ellátási költségek) fedezésére szolgáló európai uniós támogatásban részesülnek. A program bizonyos cselekvései (stratégiai partnerségek) esetében ezért különbséget kell tenni a résztvevők fent leírt kategóriája (közvetlen résztvevők) és a projektben közvetett módon részt vevő egyéb személyek (például célcsoportok) között. |
| **Részt vevő szervezet/intézmény** | Olyan szervezet/intézmény vagy fiatalok informális csoportja, amely részt vesz egy Erasmus+ projekt megvalósításában. A részt vevő szervezetek/intézmények a projektben betöltött szerepük szerint lehetnek pályázók vagy partnerek (más néven társpályázók, amennyiben a pályázat benyújtásakor megnevezik őket). Ha a projektet kiválasztják támogatásra, akkor a pályázó lesz a kedvezményezett, a partnerek pedig társkedvezményezettek lehetnek, amennyiben a projektet több kedvezményezettre vonatkozó támogatással finanszírozzák. |
| **Partner(szervezet/-intézmény)** | Olyan szervezet/intézmény, amely részt vesz a projektben, de nem tölti be a pályázó szerepét. |
| **Partnerországok** | Olyan országok, amelyek nem vehetnek részt az Erasmus+ program összes tevékenységében, de bizonyos cselekvéseiben (partnerként vagy pályázóként) részt vehetnek. Az Erasmus+ programban részt vevő partnerországok listája a pályázati útmutató A. részében, a „Ki vehet részt az Erasmus+ programban?” szakaszban található. |
| **Partnerség** | A különböző programországok részt vevő szervezeteinek/intézményeinek csoportja közötti megállapodás az oktatáshoz, a képzéshez, az ifjúságügyhöz és a sporthoz kapcsolódó közös európai tevékenységek megvalósítása vagy egy kapcsolódó területen formális vagy informális hálózat létrehozása céljából, ilyenek például az iskolai csereprogramok és hosszú távú egyéni mobilitás formájában megvalósított közös tanulási projektek a tanulók és tanáraik számára, az intenzív felsőoktatási programok, valamint a helyi és regionális hatóságok között a régiók közötti – többek között a határokon átnyúló – együttműködés erősítése céljából folytatott együttműködés. A partnerség minőségének erősítése céljából kiterjeszthető a partnerországok intézményeire és/vagy szervezeteire. |

| | |
|---|---|
| **Hátrányos helyzetű fiatalok** | Olyan személyek, akiket bizonyos körülmények akadályoznak abban, hogy hatékony módon hozzáférhessenek az oktatáshoz, a képzéshez és az ifjúsági munkalehetőségekhez. A hátrányos helyzetű fiatalok pontosabb fogalommeghatározása a pályázati útmutató A. részében, a „Méltányosság és befogadás” szakaszban található. |
| **Sajátos nevelési igényű személyek** | A sajátos nevelési igényű személy olyan potenciális résztvevő, akinek testi, szellemi vagy egészségügyi állapota nem teszi lehetővé, hogy kiegészítő pénzügyi támogatás nélkül vegyen részt a projektben vagy a mobilitási tevékenységben. |
| **A vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv** | Olyan magánvállalkozás, amely a) az etikai előírásoknak megfelelően végzi tevékenységét, és/vagy b) az üzleti tevékenységén túl társadalmi értékkel bíró tevékenységeket folytat. |
| **Programországok** | Olyan uniós és nem uniós országok, amelyek olyan nemzeti irodát hoztak létre, amely az Erasmus+ program teljes jogú részvevője. Az Erasmus+ programországok listája a pályázati útmutató A. részében, a „Ki vehet részt az Erasmus+ programban?” szakaszban található. |
| **Projekt** | Tevékenységek összefüggő sorozata, amelyet meghatározott célkitűzések megvalósítása és eredmények elérése érdekében szerveznek. |
| **Képesítés** | Az értékelési és érvényesítési folyamat formális eredménye, amelyet akkor adnak ki, ha egy illetékes szerv úgy ítéli meg, hogy egy adott egyén tanulási eredményei megfelelnek bizonyos normáknak. |
| **Fogadó szervezet/intézmény** | Az Erasmus+ program egyes cselekvései (nevezetesen a mobilitási cselekvések) esetében az a részt vevő szervezet/intézmény, amely egy vagy több résztvevőt fogad, és az Erasmus+ projekt egy vagy több tevékenységét megszervezi. |
| **Megerősített mentorálás** | A hátrányos helyzetű fiatalok támogatásához szükséges fokozott mentorálás, amennyiben az ilyen fiatalok nem képesek önállóan/rendszeres mentori vagy tutori támogatás nélkül önkéntes tevékenységet folytatni. Közelebbi kapcsolatot alakít ki az önkéntessel, több találkozóra ad alkalmat, és több időt biztosít a rendszeres mentorálásra, miközben lépésről lépésre biztosítja az önkéntesek támogatását a projekttevékenységek során és a munkaidőn kívül. Célja a projekt sikeres megvalósítása és annak lehetővé tétele, hogy az önkéntes a lehető legnagyobb önállóságra tegyen szert. |
| **Iskola** | Bármilyen szintű (az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig) általános oktatást, szakképzést vagy műszaki képzést nyújtó intézmény. Kérjük, tekintse meg az egyes országokban iskolának minősülő intézménytípusokat tartalmazó listát. Tovább információkért vegye fel a kapcsolatot az adott ország nemzeti irodájával. |
| **Küldő szervezet/intézmény** | Az Erasmus+ program egyes cselekvései (nevezetesen a mobilitási cselekvések) esetében az a részt vevő szervezet/intézmény, amely egy vagy több résztvevőt küld valamely Erasmus+ projekttevékenységben való részvételre. |

| | |
|---|---|
| **Rövid ciklusban (vagy rövid ciklusú felsőoktatásban) szerzett képesítés** | A legtöbb országban az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere első ciklusának része (ISCED 5 szint). Jellemzően megközelítőleg 120 ECTS szerinti kreditpontnak felel meg a nemzeti rendszerekben, és olyan képesítés, amelyet alacsonyabb szintűnek ismernek el, mint az első ciklus végén kiállított oklevelet. Egyes programok három évnél hosszabbak is lehetnek, de jellemzően nem érnek 180 ECTS szerinti kreditpontnál többet. Az országok többségében a hallgatók a rövid ciklusú felsőoktatásban szerzett kreditekkel továbbléphetnek az oklevelet adó kurzusokba. A rövid ciklus leírása az EKKR 5 szint tanulási eredményeinek felel meg. |
| **Kkv-k (kis- és középvállalkozások)** | Olyan vállalkozások (a „Vállalkozás” fogalommeghatározását lásd fent), amelyek kevesebb mint 250 személyt foglalkoztatnak, továbbá az éves forgalmuk nem haladja meg az 50 millió EUR, és/vagy az éves mérlegfőösszegük nem haladja meg a 43 millió EUR nagyságú összeget. |
| **Szociális vállalkozás** | A jogi formájától függetlenül bármely olyan vállalkozás, amelyet a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja értelmében vett szabályozott piacon nem jegyeznek, és amely: 1) alapszabálya, alapokmánya vagy egyéb alapszabályszerű, a vállalkozás létrehozásáról szóló dokumentuma értelmében elsődleges célként a mérhető, pozitív szociális hatások elérését tűzi ki, nem pedig a tulajdonosok, a tagok és az érdekelt felek számára történő profittermelést; és a vállalkozás: a) olyan innovatív szolgáltatásokat vagy termékeket kínál, amelyek szociális szempontból megtérülnek, és/vagy b) a termékek előállításában vagy a szolgáltatások nyújtásában olyan innovatív módszert alkalmaz, amely megtestesíti a vállalkozás szociális célkitűzését; 2) a profitot elsősorban az elsődleges célkitűzése megvalósítása érdekében fekteti be újra, és olyan előre meghatározott eljárásokkal és szabályokkal rendelkezik a részvényeseknek és a tulajdonosoknak történő osztalékfizetésre vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy az osztalékfizetés ne hátráltassa az elsődleges célkitűzés megvalósítását; 3) vállalkozói, elszámoltatható és átlátható irányítással rendelkezik, főként az üzleti tevékenységekben érintett munkavállalók, fogyasztók és/vagy érdekelt felek bevonása révén. |
| **Munkatárs/szakember/oktató** | Az oktatásban, a képzésben vagy a fiatalok nem formális tanulásában szakmai vagy önkéntes alapon részt vevő személy, például egyetemi tanár, tanár, oktató, iskolavezető, ifjúságsegítő és nem oktatással foglalkozó dolgozó. |
| **Strukturált párbeszéd** | A fiatalok, az ifjúsági szervezetek és a döntéshozók közötti párbeszéd, amely teret enged az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés prioritásaira, megvalósítására és nyomon követésére irányuló folyamatos közös gondolkodásnak. |
| **Harmadik ciklus** | Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerének harmadik ciklusa, amelyről a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005 májusában Bergenben állapodtak meg a bolognai folyamat keretében. Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerének harmadik ciklusára vonatkozó jellemző az EKKR 8 szint tanulási eredményeinek felel meg. |

| | |
|---|---|
| **Szakmai gyakorlat** | Külföldi vállalkozásnál vagy szervezetnél/intézménynél töltött időszak, amelynek célja a munkaerőpiac által megkövetelt kompetenciák megszerzése, munkatapasztalat szerzése, valamint a másik ország gazdasági és társadalmi kultúrájának alaposabb megismerése. |
| **Transznacionális** | Eltérő rendelkezés hiányában legalább két programországot érintő bármely cselekvésre vonatkozó. |
| **Transzverzális (humán, életvezetési) készségek** | Idetartozik a kritikus gondolkodás, a kíváncsiság és a kreativitás, a kezdeményezés, a problémamegoldás és az együttműködés, a multikulturális és interdiszciplináris környezetben való hatékony kommunikáció, a környezethez való alkalmazkodás, a stresszel és bizonytalansággal való megbirkózás képessége. Ezek a készségek a kulcskompetenciák közé tartoznak. |
| **Az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök** | Olyan eszközök, amelyek Unió-szerte segítenek az érdekelt feleknek a tanulási eredmények és a képesítések megértésében, értékelésében és adott esetben elismerésében. |
| **A nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítése** | Olyan, az alábbi négy szakaszból álló folyamat, amelynek során egy arra feljogosított testület megerősíti, hogy az egyén elsajátította a vonatkozó szabványnak megfelelően mért tanulási eredményeket:<br>1. az egyén tapasztalatainak feltérképezése beszélgetés során;<br>2. dokumentáció, amely igazolja az egyén tapasztalatát;<br>3. az ilyen tapasztalatok formális értékelése; és<br>4. az értékelés eredményeinek – adott esetben részleges vagy teljes képesítéshez vezető – tanúsítása. |
| **Szakoktatás és -képzés** | Olyan oktatás és képzés, amelynek célja, hogy a tanulókat egy bizonyos foglalkozáshoz szükséges, szélesebb értelemben pedig a munkaerőpiac által megkövetelt ismeretekkel, know-how-val, készségekkel és/vagy kompetenciákkal ruházza fel. Az Erasmus+ projektek összefüggésében a szakmai alapképzésre és továbbképzésre irányuló projektek támogathatók a szakképzési cselekvések keretében. |
| **Virtuális mobilitás** | Az információs és kommunikációs technológiák által támogatott tevékenységek (beleértve az e-oktatást), amelyek megvalósítják vagy elősegítik a nemzetközi, együttműködésből fakadó tapasztalatok megszerzését az oktatás, a képzés vagy a tanulás terén. |
| **Munkaalapú tanulás** | Olyan tanulási módszer, amely során a tudás, készségek és kompetenciák megszerzése a szakmai környezetben – munkahelyen (például kettős képzés révén) vagy egy szakoktatási és -képzési intézményben – végzett feladatok elvégzése során történik. |
| **Fiatalok** | Az Erasmus+ program vonatkozásában a 13–30 év közötti személyek. |
| **Ifjúsági tevékenység** | A fiatalok által iskolán kívül végzett tevékenység (például ifjúsági csereprogramok, önkéntes tevékenység vagy a fiatalok képzése), amelyben egyedül vagy csoportosan, különösen ifjúsági szervezetek útján vesznek részt, és amelyet nem formális tanulási megközelítés jellemez. |
| **Ifjúságsegítő** | A nem formális tanulásban érintett olyan szakember vagy önkéntes, aki támogatja a fiatalokat a személyes szociálpedagógiai és szakmai fejlődésükben. |

| | |
|---|---|
| **Youthpass** | Olyan európai eszköz, amelynek célja a fiatalok és ifjúságsegítők Erasmus+ program által támogatott projektekben való részvételből származó tanulási eredményeinek hatékonyabb elismertetése. Az alábbi részekből áll: a) tanúsítvány, amelyet a résztvevők a program számos cselekvése során megszerezhetnek; és b) olyan meghatározott folyamat, amely támogatja a fiatalokat, az ifjúságsegítőket és az ifjúsági szervezeteket, hogy mérlegeljék az Erasmus+ projektek tanulási eredményeit az ifjúságügy és a nem formális tanulás terén. A Youthpass emellett része annak a szélesebb körű európai bizottsági stratégiának, amely elő kívánja mozdítani a nem formális és informális tanulás, valamint az ifjúsági munka elismertségét Európában és Európán kívül. |

# IV. Melléklet: Hasznos referenciák és elérhetőségek

## Hasznos referenciák

| Cím | Hivatkozás |
|---|---|
| Európa 2020 és Oktatás és képzés 2020 referenciaértékek és mutatók | http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Europe_2020_indicators_-_education&oldid=301033 |
| Oktatásra vonatkozó elemzések (kisgyermekkori nevelés és gondozás, iskolák, ifjúságügy és felsőoktatás, valamint számos specifikus, oktatással kapcsolatos terület) | http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/ |
| Oktatásra és képzésre vonatkozó elemzések; valamennyi szektorra vonatkozóan | http://www.oecd.org/education/ |
| Oktatásra és képzésre vonatkozó elemzések; valamennyi szektorra vonatkozóan | https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx |
| Oklevélmelléklet-minta: | http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_hu.htm |
| ECTS felhasználói útmutató | http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf |
| ECVET | http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-secretariat.eu |
| Vállalkozói készségek oktatása: útmutató pedagógusoknak | http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/en/renditions/native&usg=AFQjCNEAZENuwg06uXIDQR_CK8zmSko5Lw&sig2=kjtnBVqQOeVNEhNWeBUSrw&cad=rja |
| Felnőttkori Tanulás Európai Platformja (EPALE) | http://ec.europa.eu/epale |
| EQAVET | http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm |
| Erasmus+ disszeminációs platform | http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/ |
| ESCO | https://ec.europa.eu/esco |
| Uniós készségkörkép | http://euskillspanorama.cedefop.europa.eu |
| Az Europass honlapja | https://europass.cedefop.europa.eu/en/home |
| A felnőtt tanulásra és legújabb szakpolitikai fejleményekre vonatkozó uniós menetrend | http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_hu.htm |
| Mutatók és referenciaértékek – oktatási figyelő | http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_hu.htm |
| Mutatók és referenciaértékek – hivatalos dokumentáció | http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_hu.htm |
| A sporttal kapcsolatos legfontosabb dokumentumok könyvtára | http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm |
| A legfontosabb uniós ifjúságpolitikai dokumentumok (az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretét is tartalmazza) | http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm |
| A legfontosabb oktatási és képzési szakpolitikai kezdeményezések és eredmények 2000 óta – közoktatási politikák reformja | http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_hu.htm |
| A legfontosabb oktatási és képzési szakpolitikai kezdeményezések és eredmények 2000 óta – felsőoktatási reform | http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_hu.htm |
| Megnyíló oktatás – innovatív oktatás és tanulás az új technológiák és a nyitott oktatási segédanyagok alkalmazásával; COM(2013) 654 | http://ec.europa.eu/education/newtech/ |
| Gondoljuk újra az oktatást: beruházás a készségekbe a jobb társadalmi-gazdasági eredmények érdekében | http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_hu.htm |
| Az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növelése | http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=COM:2011:0567:FIN |

| Cím | Hivatkozás |
|---|---|
| Az európai szabványok stratégiai jövőképe: az európai gazdaság fenntartható növekedésének elősegítése és gyorsítása 2020-ig | http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=COM:2011:0311:FIN |
| A bruges-i közlemény a szakképzés terén folytatott megerősített európai együttműködésről a 2011–2020-as időszakra vonatkozóan | http://ec.europa.eu/education/brugecomm/ |
| Az együttműködés és koherencia fokozása a vállalkozói készségek oktatásában | http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9269/attachments/1/translations/en/renditions/native |
| Mozgásban az ifjúság kiemelt kezdeményezés | http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm |
| A Youthpass honlapja | https://www.youthpass.eu_ |

## Elérhetőségek

### Európai Bizottság - Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság

http://ec.europa.eu/erasmus-plus

### Európai Bizottság - Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

### Nemzeti irodák

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_hu